Møteinnkalling

Utvalg:	**Storfjord kommunestyre**
Møtested:	Møterom 1, 2 og 3, Storfjord rådhus
Dato:	11.12.2019
Tidspunkt:	09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til ordfører på tlf. 77 21 28 08 / 400 28 806, eller pr. e-post til geir.varvik@storfjord.kommune.no

Vararepresentanter møter kun etter nærmere beskjed.

Hatteng, 3. desember

Geir Varvik (s)
Ordfører

Rita Molberg
sekretær

Saksliste

Utv.saksnr	Sakstittel	U.Off	Arkivsaksnr
PS 85/19	Referatsaker kommunestyret 11. desember		2019/78
PS 86/19	Kommunedelplan for Oppvekst "Strategisk oppvekstplan for Storfjord 2020-23"		2017/283
PS 87/19	Søknad om tilskudd til utvikling av TV-dramaserie med arbeidstittel "Gjenreisningen"		2018/190
PS 88/19	Valg av Ungdomsråd 2019-2020		2018/197
PS 89/19	Utvidelse av eksisterende bedrift - oppkjøp		2016/24
PS 90/19	Reglement for godtgjøringer til politikerne		2019/494
PS 91/19	Politivedtekter for Storfjord kommune		2019/263
PS 92/19	Avfallservice AS - selvkost på avfallstjenester - forvaltningsrevisjonsrapport		2015/1549
PS 93/19	Evaluering av innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms		2015/1522
PS 94/19	Møteplan 2020		2015/1519
PS 95/19	Søknad om midlertidig kommunal overtagelse av vintervedlikehold - Åsheimveien		2016/399
PS 96/19	Strategi for tilsynet etter plan- og bygningsloven § 25-1 i Storfjord kommune 2020 - 2021		2019/497
PS 97/19	Søknad om økt ramme til prosjekt renovering av kortidsavdelingen ved Åsen sykehjem		2016/104
PS 98/19	Budsjettregulering investering		2018/398
PS 99/19	Byggeregnskap ny dementavdeling på Åsen sykehjem		2016/104
PS 100/19	Regnskap 2018		2019/287
PS 101/19	Årsmelding 2018		2019/515
PS 102/19	LVK `s høringsuttalelse til kraftskatteutvalget - NOU		2015/1154
PS 103/19	Gebyrregulativ 2020		2019/282
PS 104/19	Budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023		2019/282

Storfjord kommune

Arkivsaknr: 2019/78 -7
Arkiv: 033
Saksbehandler: Rita Molberg
Dato: 29.11.2019

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
85/19	Storfjord kommunestyre	11.12.2019

Referatsaker kommunestyret 11. desember

Referatsaker:

1. Fra Tornedalsrådet_- Nyhetsbrev Tornedalsrådet
2. Fra Troms og Finnmark fylkeskommune – Nasjonal transportplan 2022-2033

Rådmannens innstilling

Sakene ble referert.

Storfjord kommune

Arkivsaknr: 2017/283 -26
Arkiv: A00
Saksbehandler: May-Tove Lilleng
Dato: 01.11.2019

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
14/19	Storfjord levekårsutvalg	12.11.2019
86/19	Storfjord kommunestyre	11.12.2019

Kommunedelplan for oppvekst "Strategisk oppvekstplan" 2019-2022.

Endelig behandling

1. Levekårsutvalget
2. Kommunestyret

Henvisning til lovverk:
Plan- og bygningsloven kap. 11
Særlover innafor sektoren og FNs barnekonvensjon

Vedlegg:
Merknadshefte med kommentarer og vurderinger
Høringsuttalelser

Saksopplysninger

I følge plan- og bygningslovens (PBL) § 11-1 kan det utarbeides kommunedelplan for bestemte områder, temaer eller virksomhetsområder. I følge § 11-2 skal kommunedelplaner for temaer eller virksomhetsområder ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer. Handlingsdelen skal revideres årlig, mens selve planen skal rulleres hvert fjerde år.

Storfjord kommune har i sitt planprogram valgt å ha en kommunedelplan som dekker området oppvekst. Kommunedelplanen avløser diverse temaplaner som er utgått og måtte fornyes.

Driftsstyret har vedtatt planprogrammet og oppstart av planarbeid 7.sept.19 for en ny planperiode 2020-2023. Planen har nå vært på høring fra 3.juli til 20.september, på grunn av sommerferie.

Planen gir føringer for hvordan oppvekstilbudet for barn og unge i Storfjord kommune skal være i neste fireårsperiode. Målgruppen er barn og unge fra 0 til 18 år.

Planen beskriver ulike sider ved oppveksten, fra det første møtet på helsestasjonen og til man er ferdig som elev i videregående skole. Dette innbefatter både tilbud og tjenester som gis av kommunen, andre etater og virksomheter som samarbeider med Storfjord kommune.

Fokusområdene i denne planen er sentrale temaer i FN's barnekonvensjon. Storfjord kommune jobber aktivt med barnekonvensjonen gjennom *Sjumilssteget.* Sjumilssteget er en tverrfaglig satsing i kommune, fylke og stat der voksne skal gjøre det som er best for barn.

God utdanning:	Elevene skal ha tilpasset opplæring. De skal også få oppleve mestring og motivasjon i sin skolehverdag.
Medbestemmelse:	I Storfjord kommune skal alle barn og unge få være med å påvirke sin egen hverdag.
God omsorg:	Barn og unge i Storfjord skal bli sett og hørt. De skal også få nødvendig hjelp slik at de har det trygt og godt.
En aktiv fritid:	Barn og unge i Storfjord kommune skal ha en aktiv og variert fritid.
God helse:	Barn og unge som har fysiske eller psykiske sykdommer eller plager skal få hjelp på riktig måte, til riktig tid, av riktig person.
En trygg oppvekst:	Ingen barn skal utsettes for vold eller overgrep. Utsatte barn skal møte voksne som ser, lytter og gir riktig hjelp.

PLANPROSESS

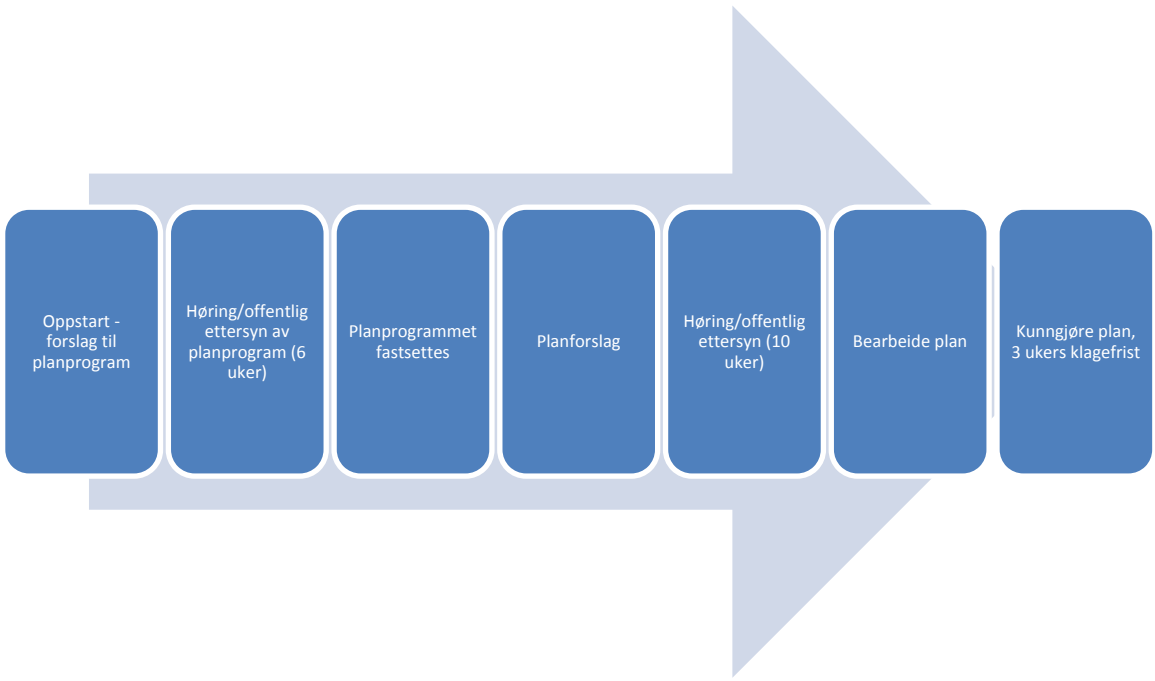

Analyse av NÅ-status og framtidige behov har vært viktige i planprosessen. Det er blitt benyttet datagrunnlag fra ulike kilder, bl. a ungdataundersøkelser over tid, elevundersøkelser over tid, kommunebarometeret, innbyggerundersøkelse, brukerundersøkelser, erfaringer og innspill fra barn, unge og ansatte. Foresatte har gitt innspill gjennom fysiske møter kalt innbyggerdialoger.

Alle tjenester har fått prosessdokumentet til gjennomlesing, og det er kommet mange innspill innen fristen.

Brukermedvirkning er hjemlet i plan- og bygningsloven § 5-1
Arbeidsgruppa har vært ekstra opptatt av barn og unge skulle bli lyttet til i arbeidet med denne planen. Barna i barnehagene og elevene i grunnskolen har tegnet, skrevet og fortalt om sin hverdag (24/7) og om sine ønsker. Ansatte og foresatte har blitt invitert til innbyggersamtaler og høring.

Dette er gjort:

- Alle barn i barnehagene har tegnet og svart på spørsmålet «hva er en god barnehagedag for deg?»
- Alle elever i barneskolen har svart på spørsmålet «hva er en god skoledag for deg?»
- Alle elever i ungdomsskolen har deltatt på gruppearbeid om temaene medbestemmelse, god omsorg og god helse, god utdanning og fritid
- Det har vært invitert til innbyggersamtaler både på Skibotn og Hatteng der både voksne og barn møtte.

Plansammenheng (kommunale planer)

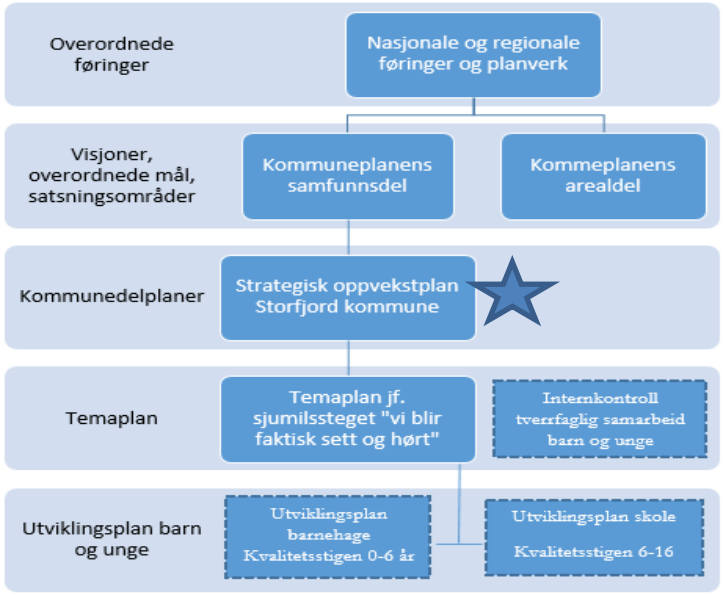

Vurdering

Det er gjort tekstlige endringer og forenklinger i planen som ikke har stor betydning. Planen er godt forankret i tjenestene som jobber for og med barn/unge og ulike tjenester har i stor grad skrevet sine tekster med status og utfordringer relatert til behov i neste fireårsperiode.

I planen er det foreslått tiltak (handlingsplan) som har økonomiske konsekvenser fra 2020 og framover. Disse finnes bakerst i planen.

Tiltakene bygger på de innspillene og behovene som arbeidsgruppa har vurdert som viktige og nødvendige for å gjøre Storfjord kommune til en **attraktiv kommune for barne**familier å bo i eller flytte til og for å gi Storfjord **fylkets beste tjenester**, jfr. målsettinger som kommunestyret har vedtatt som to av hovedmålene i sin strategidokument og forutsetningene i FN sin barnekonvensjon.

Forslag til tiltak både i drifts- og investeringsbudsjettet som vil gi økonomiske konsekvenser i fireårs-perioden:

1: **Planmessig vedlikehold** av barnehage og skolebygg (*spesifisert, ikke som del av en «sekkepost» kommunale bygg.)* Begrunnelse: bygg der barn og unge oppholder seg daglig gjennom skoleåret og barnehagebarn hele året, trenger mer planmessig og hyppig vedlikehold på grunn av målgruppene som er aktive og der slitasje er konstant høyt. Reparasjoner må skje fortløpende for å hundre ytterligere verdiforringelse. På grunn av sikkerhet og nett-tilgang ønsker vi musikkbingen flyttet nærmere skolegården på Hatteng skole.

2: **Veilys.** Begrunnelse: Mange steder i kommunen mangler veilys der barn og unge ferdes. På grunn av sikkerheten til barna må dette arbeidet prioriteres

3: Doble budsjettet til **Storfjord ungdomsråd og til elevråd**. Begrunnelse: ungdomsrådet trenger større budsjett for å kunne spille en mer aktiv rolle i forvaltninga der de kan gjøre og prioritere tiltak som de mener er viktige i sin funksjon. Et årlig beløp til elevrådene ved skolene sil også kunne bidra til økt medbestemmelse og engasjement i enge skolehverdag.

4: Plan for **utskifting av nettbrett**. Begrunnelse: Storfjord kommune har gått til innkjøp av nettbrett til elever 1:1 og disse har en beregnet brukstid på ca. 5 år.

5. Re-etablere BUK **(Barn og unges kommunestyre).** Begrunnelse: Storfjord som kommune vil ha stort utbytte av å skape arenaer der barn og unge sin stemme kan lyde friskt og ungt inn i de kommunale beslutningsorganer. Modellen har vært utprøvd i forrige kommunestyreperiode og var vellykket med mange saker og stort engasjement.

6. **Kurs på fritidsklubbene og gratis klubb**: Begrunnelse: driftsbudsjettet til fritidsklubbene er svært begrenset. Klubbtiden kunne vært fylt med enda flere meningsfylte aktiviteter som f.eks. kurs og små foredrag om tema som ungdommene ønsker og trenger. Kursene kan være knyttet til både praktisk aktivitet og til andre kurs ungdommen ønsker. Storfjord kommune bør gi gratis fritidsklubb til barn/unge. Barnefattigdom finnes i alle kommuner, også i Storfjord. Gratis klubb vil gi alle samme mulighet til deltakelse for alle. Klubben bør heller ikke tilrettelegge for så mye kjøp og salg i klubbtid.

7: Øke tilskuddet til **lag og foreninger som gir tilbud til barn og unge**:
Begrunnelse: Storfjord har et stort spekter av frivillighet, lag og foreninger. Mange av disse har barn/ og unge som målgruppe. Et økt tilskudd til drift vil hjelpe frivilligheten til å kunne bidra til meningsfull fritid for barn og unge i enda større grad enn i dag.

8: Introduksjonstilbud for **barnehagebarn** for rekruttering **kulturskolen**: Begrunnelse: Kulturskolen trenger timer for å dra ut i barnehagene og introdusere hva kulturskolen kan tilby.

9: **Prøveordning varm lunsj på skolene:** Begrunnelse: det vil være et stort positivt løft, «Skolematløftet», for kommunen å kunne tilby elever skolemat i form av lunsj på skolene fra høst 2020. Tiltaket er for å skape et enda bedre *helsefremmende* skolemiljø. For mange elever vil en god lunsj kunne utgjøre den lille eller store forskjellen for å øke trivsel og læringsutbytte.

En annen vinkel å se det ifra, er at kommunen trenger flere barnefamilier. Skolemat kan være **ett av flere tiltak** for å gjøre kommunen attraktiv for den målgruppa vi ønsker skal flytte til kommunen. Skolemat er utprøvd ved flere skoler og også fra sentralt hold arbeides det aktivt for å få til dette som et nasjonalt tiltak. Form og innhold skolemat/varmlunsj må planlegges på den enkelte skole og samordnes kommunalt.

10: **Gode og trygge skolemiljø**: Det er foreslått øremerkede midler til kontinuerlig kompetanseheving av ansatte, elever og foresatte. Det er videre foreslått flere fritidskontakter for barn som trenger det, for å delta i aktiviteter. Begrunnelse: For å kunne være oppdatert og ta del i tilbud om kompetanseheving og gode tiltak, så trenges det midler til det. Vi ønsker å ha/drive nettverk og delta på arenaer der vi ser at det vil være ny kunnskap å hente for å skape gode og trygge læringsmiljø. Det gjelder både tverrfaglig innsats, for barnehager og for grunnskole. Forandringsfabrikken er en av flere samarbeidsparter vi ønsker rå ha fast samarbeid med.

Tiltaksplan

	Hva		Ansvar	2019	2020	2021	2022	2023
	Barnehageplass til alle som trenger det	Drift	Oppvekst- og kultursjef	0	0	0	0	0
	PC/nettbrett til alle elever (utskrifting hvert 5. år)	Investering	IT/oppvekst				1 000 000	
God utdanning	Årlig brukerundersøkelse	Drift	Oppvekst	0	0	0	0	0
	Beholde "lærer på topp"-ordningen	Drift	Oppvekst	0	600 000	600 000	600 000	600 000
	Utarbeidelse av kulturminneplan til bruk i opplæring (ekstern finansiering)	Drift	Oppvekst	100 000				
	Planmessig vedlikehold av skole- og barnehagebygg	Investering	Drift		1 000 000			
	Doble budsjettet til Storfjord ungdomsråd	Drift	Kommunestyret		40 000	40 000	40 000	40 000
Mebestemmelse	Etablere SFO-råd	Drift	Oppvekst	0	0	0	0	0
	Etablere barna- og ungdommens kommunestyremøte	Drift	Ordfører		5 000		5 000	
	Få på plass veilys hvor det mangler	Investering	Drift		1 500 000			
God omsorg	Tverrfaglig samarbeid om barnekonvensjonen skal videreføres (sjumilssteget)	Drift	Oppvekst- og kulturetaten					
	Kurs på fritidsklubbene	Drift	Fritidsklubbene		50 000			
	Øke tilskudd til frivillige lag og foreninger	Drift	Kommunestyret		100 000	100 000	100 000	100 000
DrifEn aktiv fritid	Gratis fritidsklubb	Drift	Oppvekst			30 000	30 000	30 000
	Aktivitetspott til elevrådene	Drift	Rektorene		20 000	20 000	20 000	20 000
	Markedsføring av utstyrssentralen	Drift	Fysio/bibliotek	0	0	0	0	0
	Introdkusjonstilbud barnehager for rekruttering til kulturskolen	Drift	Kulturskolen		10 000	10 000	10 000	10 000
	Arbeide for samarbeid mellom lag og foreninger i hele kommunen	Drift	Ordfører	0	0	0	0	0
	Prøveordning "varmlunsj på skolen"	Drift	Rektor		1 000 000			
	Kurse elever og ansatte i nettvett årlig	Drift	Oppvekst- og kulturetaten		20 000	20 000	20 000	20 000
God helse	Kurse foreldre/foresatte i nettvett årlig	Drift	Oppvekst- og kulturetaten		20 000	20 000	20 000	20 000
	Folkehelsekoordinator innkalles til foreldremøter etter plan i 5. klasse	Drift	Folkehelsekoordinator		0	0	0	0
	Ungdomskontakt gjøres til en fast ordning	Drift	Forebyggende avdeling					700 000
	Videreføre prosjektet "inkluderende barnehage- og skolemiljø" (IBS)	Drift	Oppvekst- og kulturetaten	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
	Fritidskontakt til utsatte barn	Drift	Forebyggende tjeneste		50 000	50 000	50 000	50 000
En trygg oppvekst	Flytting av musikkbingen på Hatteng	Drift	Drift		50 000			
	Avklare ansvarsforhold knyttet til barn og unge på tvers av tjenester	Drift	Rådmann	0				
	Samarbeid med barnevernsproffene og forandringsfabrikken	Drift	Barnevernet		50 000			

Rådmannens innstilling

1.Storfjord kommunestyre vedtar vedlagte kommunedelplan «Strategisk oppvekstplan for Storfjord kommune 2020-23»

2.Tiltak i handlingsdelen, drift og investering, behandles i årlige budsjettprosesser.

Saksprotokoll i Storfjord levekårsutvalg - 12.11.2019

Behandling:

Rådmannens innstilling tas opp til votering
Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1.Storfjord kommunestyre vedtar vedlagte kommunedelplan «Strategisk oppvekstplan for Storfjord kommune 2020-23»

2.Tiltak i handlingsdelen, drift og investering, behandles i årlige budsjettprosesser.

Merknadshefte
Oppvekstplan Storfjord kommune

Innledning

Forslaget til strategisk oppvekstplan for Storfjord kommune perioden 2019 – 2023 har vært ute til offentlig ettersyn i perioden juli – september (over 6 uker pga sommerferie)

Innen fristens utløp var det kommet tre merknader fra offentlige instanser og en merknad fra privat innsender. Flere av merknadene tar for seg ulike områder fra planen. I merknadsbehandlingen tas hovedpunktene med. Merknadene i sin originale form er vedlagt saka.

1) Privat merknad Charlotte Nyheim Lambela

Nyheim Lambela påpeker at det ikke skilles mellom skolene i kommunen, og at styrkene og svakhetene som fremkommer i dokumentet kan være ulike. Hun påpeker også at hun ikke er enig i at SFO på Skibotn fungerer godt, og at barna ikke ønsker å være der. Videre stilles det spørsmål knyttet til punktet om lærebrett (iPad), og hvorvidt det fungerer godt slik det er påpekt i planen samt at Skolen på ikke tar barns psykososiale miljø på alvor.

Rådmannens vurdering:

Det er gjennomført brukerundersøkelse blant foreldre til barn på SFO, og tiltak er igangsatt på bakgrunn av denne. Videre anses planen for å være en sektorplan, og ikke en virksomhetsplan. På grunn av dette vil det kunne være ulikheter internt mellom virksomhetene som omtales i planen. Vurderingen av lærebrett som nyttig og at det gjør undervisningen mer variert er gjort av lærere, og tas bort fra planen.

Rådmannens innstilling til vedtak:

Merknaden tas delvis inn. Punktet om vurdering av lærebrettene tas bort fra plandokumentet.

2) Rådet for eldre og funksjonshemmede:

Rådet for eldre og funksjonshemmede mener det må utarbeides et eget kapittel som omhandler tiltak mot mobbing i barnehager og skoler. Videre ønsker de konkrete språkendringer på side 23 om at det under utfordringer skal fremkomme at det fortelles om mobbing barn og unge i Storfjord.

Rådmannens vurdering:

Styringsgruppen anser at svært mange punkter i planen omhandler mobbing og psykososialt barnehage- og skolemiljø, også der hvor det ikke står eksplisitt, eksempelvis gjelder dette arbeidet med Sjumilssteget, kurs om nettvett og tiltak som sosialkontakt i skolen og ungdomskontakt. Det anses derfor at det ikke er hensiktsmessig med et eget kapittel som omtaler dette. Likevel viktig å understreke at det er stor enighet om at mobbing er et svært viktig tema som ikke kan legges bort på noe tidspunkt. For å skape større bevissthet rundt tematikken, foreslås det et nytt tiltakspunkt hvor det på hvert møte rapporteres til levekårsutvalget om status for psykososialt skolemiljø.

Rådmannens innstilling til vedtak:

Merknaden tas til følge gjennom innføring av nytt tiltakspunkt:

«Rapportere på psykososialt skolemiljø på hvert levekårsutvalgsmøte»

3) Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Fylkesmannen i Troms og Finnmark påpeker at det er svært positivt at Storfjord kommune utarbeider en strategisk oppvekstplan. Fylkesmannen har flere innspill til planen:

1) Tiltaksplanen er for lite konkret, her vises blant annet til at det ikke fremgår hvordan Storfjord kommune skal rekruttere og opprettholde fagkompetanse eller dimensjonering av fremtidig barnehage og skoletilbud
2) Det fremkommer i planen at barn og unge er hørt, men det foreslås at det også i planen sies noe om hvilke svar barnehage- og skolebarna har gitt og om dette har vært førende for innholdet i planen.
3) Det stilles spørsmål med hvordan og i hvilken grad unge i aldersgruppen 16-18 har medvirket til planen
4) Det er ikke sagt noe om hvordan samisk språk og kultur vektlegges i barnehagene.
5) De påpeker at det savnes et faktagrunnlag om helsesituasjonen for barn og unge og viser til at Storfjord har utarbeidet en oversikt over helsetilstanden og at Folkehelseinstituttets helseprofil viser at kommunen ligger lavere enn landsgjennomsnittet på flere indikatorer som er relevant for barn og unge. Det påpekes at funn fra oversikt over helsetilstand, folkehelseprofil, Ungdata og andre kilder bør være bredere omtalt.
6) Det anses positivt at planforslaget omtaler ulike profesjoner. Planen bør konkretisere hvilke tiltak kommunen vil iverksette for å bedre samarbeidet og samordningen.

Rådmannens vurdering

For enkelthets skyld er vurderingen delt opp i samme punkter som ovenstående:

1) Tiltaksplanen er for lite konkret
    a. Vi opplever at tiltakene er godt beskrevet i tiltakslisten og konkret sier noe om tidspunkt for gjennomføring og økonomisk belastning for kommunens del.
    b. Det er ikke utfordringer med rekruttering og ivaretakelse av fagkompetanse, snarere er det lagt store ressurser for å beholde dette, og vi opplever at kommunen har et svært godt søkergrunnlag når stillinger utlyses.
    c. Spørsmålet knyttet til dimensjonering anses heller ikke å være en utfordring, befolkningsutviklingen i kommunen har dessverre vært negativ. Dersom det skulle komme en betydelig økning i antall barn og unge vil vi ha muligheter innenfor eksisterende bygningsmasse til å ivareta dette.
2) Fylkesmannen påpeker at det i liten grad sies noe konkret om hva barna har sagt som har hatt påvirkning på planen
    a. Barna har gitt uttrykk for hvor viktig det er å ha venner/noen å leke med. Det kom også mange tilbakemeldinger på behovet for trygge sosiale rammer og at barn og unge ønsker flere tilbud.
    b. Dette er innarbeidet i planen på ulike områder hvor det er naturlig ihht fokusområdene
3) Spørsmål knyttet til medvirkning blant unge i alderen 16-18 år:

    a. Styringsgruppen har brukt Facebook som kanal for å nå disse og de har også blitt invitert til innbyggerdialog.
4) Spørsmål knyttet til samisk og kvensk kultur og språk i barnehagen.
    a. Dette ivaretas i barnehagene sin utviklingsplan «storfjord kommunes kommuneplan og vedtektene legger til grunn at norsk samisk og finsk/kvensk kultur og språk fremheves som viktige verdier å bygge virksomhetene på» Punktet tas inn som en del av beskrivelsen under «barnehage».
5) Faktagrunnlag knyttet til blant annet Folkehelsesituasjon og Ungdata er i liten grad belyst i planforslaget
    a. Styringsgruppen har brukt alle disse dataene ved utvikling av planen, de har stor påvirkning på forslagene som fremkommer, særlig i tiltakslisten. Det har imidlertid vært et ønske om at dette ikke skal være en «tekst-tung» plan og dersom man lurer på bakgrunnen, så kan man titte i bakenforliggende dokumentasjon som det vises til i referanselisten.
    b. Styringsgruppen påpeker også at de små klassene i Storfjord fører til store statistiske utslag (eks. nasjonale prøver og utganskarakterer fra 10. klasse). For en kommune som Storfjord er det derfor viktigere å se trendene over år heller enn å se på enkelte år for seg selv.
6) Spørsmål knyttet til hvorvidt det bør foreligge tiltak for å sørge for gode samarbeidsrutiner mellom profesjonene
    a. Det foreligger tiltak i tiltakslisten eks. ved videreføring av Sjumilssteget med internkontroll for tverrfaglige tiltak som er en viktig del av skolens oppvekst-arbeid. I tillegg er det laget en egen samarbeidsgruppe «forebyggende gruppe» som består av sosialpedagoger, kommunepsykolog, helsesykepleier og ungdomskontakt. Disse jobber sammen med sjumilsstegsgruppen som består av alle som jobber mot barn og unge i kommunen.

Rådmannens innstilling til vedtak:

1) Tiltaksplanen er for lite konkret, her vises blant annet til at det ikke fremgår hvordan Storfjord kommune skal rekruttere og opprettholde fagkompetanse eller dimensjonering av fremtidig barnehage og skoletilbud

Merknaden tas ikke til følge

2) Det fremkommer i planen at barn og unge er hørt, men det foreslås at det også i planen sies noe om hvilke svar barnehage- og skolebarna har gitt og om dette har vært førende for innholdet i planen.

Merknaden tas til følge, og innskrives i planen

3) Det stilles spørsmål med hvordan og i hvilken grad unge i aldersgruppen 16-18 har medvirket til planen

Merknaden tas ikke til følge

4) Det er ikke sagt noe om hvordan samisk språk og kultur vektlegges i barnehagene.

Merknaden tas til følge og egen setning knyttet til dette er innarbeidet i planen.

5) De påpeker at det savnes et faktagrunnlag om helsesituasjonen for barn og unge og viser til at Storfjord har utarbeidet en oversikt over helsetilstanden og at Folkehelseinstituttets

helseprofil viser at kommunen ligger lavere enn landsgjennomsnittet på flere indikatorer som er relevant for barn og unge. Det påpekes at funn fra oversikt over helsetilstand, folkehelseprofil, Ungdata og andre kilder bør være bredere omtalt.

Merknaden tas ikke til følge

6) Det anses positivt at planforslaget omtaler ulike profesjoner. Planen bør konkretisere hvilke tiltak kommunen vil iverksette for å bedre samarbeidet og samordningen.

Merknaden tas ikke til følge

4) Sámediggi – Sametinget

Sametinget påpeker at det hadde vært ønskelig om oppvekstplanen hadde blitt utarbeidet i etterkant av kommuneplanenes samfunnsdel som de allerede har levert høringsinnspill til.

Videre understreker Sametinget at språksenteret er en støtte for samisk språk både for voksne og barn, men at de ikke har ansvar for helhetlig utdanningsforløp for elevene. De sier videre at det kan se ut som at kommunen har overlatt samisk (og finsk) opplæring i skolen til språksenteret, neo språksenteret ikke skal ha ansvaret for, men kommunen.

De ønsker eget punkt inn under grunnskoler/SFO og fokus på hvordan det samiske skal ivaretas på barnehagenivået. Sametinget ønsker også at innspillene som er levert til samfunnsplanen blir implementert inn i delplanene når det arbeidet er ferdigstilt.

Rådmannens vurdering

Det har ikke vært intensjonen å frita Storfjord kommune fra ansvaret for språk- og kulturopplæring. Styringsgruppen ser at dette er uheldig og har valgt å flytte og endre navn på beskrivelsen av språksenteret da det dekker flere områder.

Videre er det lagt inn et tillegg knyttet til barnehagenes arbeid med samisk og kvensk språk.

Rådmannens innstilling til vedtak:

Merknaden tas delvis inn.

Storfjord kommune
Forebyggende avdeling

Oppvekst- og kultursjef May-Tove Lilleng

Melding om vedtak

Deres ref:	Vår ref	Arkivkode	Dato
	2019/92-17	033	16.09.2019

Melding om vedtak - Uttalelse til Kommunedelplan for oppvekst "Strategisk oppvekstplan" 2019-2022.

Innspill fra Råd for eldre og funksjonshemmede.

1. Det må lages et eget kapittel om tiltak mot mobbing i barnehager og skoler.
2. s. 23, tillegg strekpunkt til Dette fungerer ikke så godt
   - det fortelles om mobbing i barnehager og skoler i Storfjord
3. s. 23 tillegg til strekpunkt Dette ønsker vi i Storfjord kommune
   - ingen barn og unge skal oppleve mobbing i barnehage og skole i Storfjord

Med hilsen

Lena Nilsen
Sekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevet signatur.

Postadresse:
Oldersletta 1
9046 OTEREN
E-post: post@storfjord.kommune.no

Besøksadresse:
Oldersletta 1, Hatteng

Internett:

Telefon: 77 21 28 00
Telefaks: 77 21 28 01

Organisasjonsnr: 964 994 129

SÁMEDIGGI
SAMETINGET

Poastačujuhus/adresse
Ávjovárgeaidnu 50
9730 Kárášjohka/Karasjo
Áššemeannudeadji
saksbehandler
Tel:

Tel: 78 47 40 00
Org.nr: 974 760 347
samediggi@samediggi.no
Marit Anne J. Bongo

+47 78 48 42 70

Storfjord kommune
Oldersletta 1
9046 OTEREN

ÁŠŠI/SAK	MIN ČUJ./VÅR REF.	DIN ČUJ./DERES REF.	BEAIVI/DATO
19/3243 - 2	19/24108	2017/283	18.09.2019

Høringsuttalelse til kommunedelplan for oppvekst i Storfjord kommune/Omasvuona suohkan

Vi viser til deres brev av 03.07.19 hvor dere legger kommunedelplan for oppvekst i Storfjord kommune/Omasvuona suohkan på høring. Vi viser også til vårt uttalelse til planprogram for kommuneplanens samfunnsdel Storfjord kommune datert 05.11.18.

Vi har avgitt uttalelse til planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel som nå er under revidering. Storfjord kommune har nevnt flere mulige områder som skal prioriteres i samfunnsdelen i denne perioden, blant annet oppvekstsvilkår. Samfunnsdelen skal legge føringer for andre planer i kommunen, derfor har vi fokusert på at planen også bør sette fokus på hvordan ivareta og utvikle det samiske i kommunen. Dette vil være relevant for kommunedelplanen for oppvekst, og i så måte hadde det vært bedre om samfunnsdelen blir revidert og vedtatt før delplanene lages.

Storfjord kommune er en del av det tradisjonelle samiske området, både samisk språk, tradisjonelle samiske næringer og samiske kulturminner er til stede i kommunen, og vi er kjent med at kommunen har samisk tilbud i barnehager og skoler. I kommunedelplanen for oppvekst har dere en listet en del punkter på hvilke utfordringer og styrker samiskopplæring har innenfor skoletrinnet.
I forhold til dette er det mange punkter under språksenteret som Sametinget mener er hører til under grunnskoler/SFO. Dette gjelder disse punktene og spesielt det som er merket med kursiv og understrek:

- Storfjord språksenter har utviklet mye *læremateriell for språkopplæringen i grunnskolen*, og dette materiellet brukes også i stor grad også utenfor Storfjord.
- *Det mangler et overordna fokus på samisk- og finskelevenes helhetlige utdanningsløp. Elevenes språkvalg i grunnskolen blir sjelden fulgt opp og videreført på videregående.*

Språksenteret er en støtte for samisk språk både for voksne og barn, men har ikke ansvar for helhetlig utdanningsløp for elevene. Det kan se ut som om kommunen har overlatt samisk (og finsk) opplæring i skolen til språksenteret, noe som språksenteret ikke skal ha ansvaret for. Det er kommunen som har det ansvaret.

Sametinget mener at følgende setning skal nedfelles under punktet Grunnskoler/SFO: *Det mangler et overordna fokus på samisk- og finskelevenes helhetlige utdanningsløp. Elevenes språkvalg i grunnskolen blir sjelden fulgt opp og videreført på videregående.*

Språksenterets oppgaver er å være synlig i lokalmiljøet og arbeide for at samisk språk høres og synes og dermed tilrettelegge. Det kan være å lage samiskspråklige arenaer (både for voksne og barn)- noe som gjerne kan brukes av skoleelever som en støtte til ordinær undervisning i grunnskolen og samiskkurs (for voksne).

Vi savner også fokus på hvordan det samiske skal ivaretas på barnehagenivået, vi vet at kommunen har samisk opplæring i barnehagenivå. I kommunedelplanen har kommunen anledning til å vurdere hvordan kommunen har tenkt å ivareta og styrke dette tilbudet som allerede finns i barnehagenivå som en del av kommunal tjenesteproduksjon.

Til samfunnsdelen har vi i anmodet kommunen om å blant annet:

- kartlegge utviklingstrekk og utfordringer blant den samiske befolkningen i kommunen
- gjøre en vurdering av status, muligheter og utfordringer i forhold til samisk språk og kultur i barnehage og skole
- undersøke om det finnes behov i befolkningen for tiltak som kan bidra til å ivareta og styrke den samiske identiteten hos barn og voksne
- ta i bruk samisk tradisjonell kunnskap, lokale kunnskap og forståelser på lik linje med forskningsbasert kunnskap
- vurderer om der er behov for å utrede folkehelseutfordringer blant den samiske befolkningen

I forskriftene til folkehelseloven er det nedfelt at i kommuner der det er grunn til å anta at det foreligger spesielle folkehelseutfordringer for den samiske befolkning, skal disse vurderes. Sametinget ber om kommunen undersøker om det er særskilte folkehelseutfordringer hos den samiske befolkningen i Storfjord kommune og planlegger for disse i kommuneplanens samfunnsdel.

Etter at prosessen med samfunnsdelen er ferdigstilt, så vil vi anta at Storfjord kommune har mer informasjon om de samiske behovene i kommunen, og vil derfor ha et bedre grunnlag for å sette overordna målsetninger for å ivareta samiske barns oppvekstsvilkår i kommunen. Vi anmodner derfor kommunen om å da implemtere målsetningene inn i delplanene.

Vi ønsker dere lykke til med videre planarbeid.

Dearvvuođaiguin/Med hilsen

Sten Olav Heahttá
fágajođiheaddji/fagleder

Marit Anne J. Bongo
ráđđeaddi / rådgiver

Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:
Storfjord kommune Oldersletta 1 9046 OTEREN

Fylkesmannen i Troms og Finnmark
Romssa ja Finnmárkku fylkkamánni
Tromssan ja Finmarkun maaherra

Vår dato: 19.09.2019
Vår ref: 2019/9049
Deres dato: 03.07.2019
Deres ref:

Storfjord kommune
Oldersletta 1
9046 OTEREN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Solveig Bjørn, 77642051

Innspill til strategisk oppvekstplan for Storfjord kommune 2019 - 2023

Vi viser til tilsendt forslag til strategisk oppvekstplan for Storfjord kommune 2019-2023. Vi viser også til vårt innspill til planprogrammet i brev av 28.6.2018 og 7.11.2018.

Avdeling for oppvekst og barnevern ser det som svært positivt at Storfjord kommune utarbeider en strategisk oppvekstplan som en kommunedelplan til kommuneplanen, og vil gi noen innspill til planen.

Vi ser av planen at Storfjord kommune har undersøkt og analysert dagens situasjon og fremtidige ønsker. Det fremkommer godt av planen hva som fungerer, ikke fungerer og ønsker for fremtiden. Hvordan og hvilke tiltak som er tenkt for å nå målene er imidlertid lite konkret beskrevet. Det fremgår for eksempel ikke av planen hvordan Storfjord kommune skal rekruttere og opprettholde fagkompetansen i kommunens barnehager, skole og barnevern. Planen vurderer ikke kapasiteten og fremtidig dimensjonering av barnehage- og skoletilbudet i tråd med fremtidig befolkningsutvikling.

Medvirkning
Det går frem av kapitlet om brukermedvirkning at barn og unges rett til å medvirke er ivaretatt innenfor aldersgruppen 0 -16 år. Ungdomsrådet har vært representert i arbeidsgruppen, og ungdomskolene har vært presentert for temaene «medbestemmelse», «god omsorg og god helse», «god utdanning» og «min fritid», og i den anledning fått mulighet til å komme med tilbakemelding om ønsker og behov.

Det går fram av planen at det har vært samtaler med barnehagebarn i Storfjord kommune om temaet «hva som er en god barnehagedag for deg», og alle skolebarn i Storfjord kommune er hørt i forhold til temaet «hva som er en god skoledag for deg». Vi foreslår at det i planen også blir sagt noe om hvilke svar barnehage- og skolebarna har gitt, og om deres svar har vært førende for innholdet i strategiplanen.

I tillegg vil vi påpeke at det ikke kommer frem hvordan unge i aldersgruppen 16 -18 år har medvirket i utarbeidelse av oppvekstplanen. Da hovedmålgruppen for oppvekstplanen er barn og unge mellom 0 - 18 år bør også dette synliggjøres.

E-postadresse: fmtfpost@fylkesmannen.no
Sikker melding: www.fylkesmannen.no/melding
Postadresse: 9815 Vadsø
Besøksadresse: Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø
Telefon: 78 95 03 00
www.fylkesmannen.no/tf
Org.nr. 967 311 014

Det går fram under kapitlet om «Storfjord språksenter» at senteret jobber for at barn og unge skal lære språk, få kunnskap om det flerkulturelle Storfjord og få vise frem sin språklige og kulturelle identitet med stolthet.

I tabellen som gjelder dette temaet kommer det fram hvilke styrker og utfordringer dere ser for elever i grunnskolen. Det er imidlertid ikke sagt noe om hvordan samisk språk og kultur vektlegges i barnehagene. Dette bør også beskrives nærmere i planen.

Helse - og sosialavdelingen har gitt følgende innspill til planen:
Folkehelseloven bør inngå i oversikten over nasjonale føringer på s. 7. Folkehelseloven sier i § 2 at *kommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting*. Dette vil også omfatte kommunens arbeid med strategisk oppvekstplan. Utdanning er en av de viktigste faktorene for å legge grunnlag for god helse i befolkningen.

Vi savner et faktagrunnlag om helsesituasjonen for barn og unge i planforslaget. Fylkesmannen er kjent med at Storfjord kommune i 2016 utarbeidet en oversikt over helsetilstanden slik folkehelseloven krever i § 5. Dokumentet har tittelen *«Folkehelsedata for Storfjord kommune».* En slik oversikt er et viktig faktagrunnlag for planlegging i alle kommunale sektorer. *Forskrift om oversikt over folkehelsen* sier i § 4 at kommunen skal ha løpende oversikt over folkehelsen, og at det skal dokumenteres på hensiktsmessig måte. Oversikten over helsetilstanden for Storfjord fra 2016 må oppdateres for å oppfylle kravet i folkehelseloven.

Folkehelseinstituttets folkehelseprofil for Storfjord kommune i 2019 viser at kommunen ligger signifikant lavere enn landsgjennomsnittet på flere indikatorer som gjelder barn og unge. Kommunen har gjennomført Ungdata-undersøkelsen flere ganger, sist i 2018. Det er laget en omfattende rapport etter denne undersøkelsen.

Funn fra oversikten over helsetilstanden, folkehelseprofilen, Ungdata og evt. andre kilder burde ha vært omtalt bredere i planforslaget, og vært utgangspunkt for mål og strategier i planforslaget.

Det er positivt at planforslaget omtaler helsesykepleiertjenesten, fysioterapi, folkehelsekoordinator, psykisk helse, rusomsorg og kommunepsykolog. Disse aktørene er nære samarbeidspartnere med oppvekstsektoren. Planforslaget påpeker imidlertid at det interne samarbeidet og samordningen i kommunen er uklart. Planen bør konkret beskrive hvilke tiltak kommunen vil iverksette for å bedre samarbeidet og samordningen.

Med hilsen

Hilde Bremnes
oppvekst- og barneverndirektør

Solveig Bjørn
seniorrådgiver oppvekst og barnevern

Dokumentet er elektronisk godkjent

Fra: challemor@gmail.com
Sendt: 01.08.2019 10:41:45
Til: Post Storfjord
Kopi:

Emne: 2017/283
Vedlegg:

Tilbakemelding på kommunedelplan.

Ser at det ikke skilles på de to skolene i kommunen. Tenker at noen styrker tilhører den ene, og andre tilhører den andre.

SFO Skibotn - ser at SFO fungerer godt, men sannheten er at barna ønsker ikke å være der på grunn av mye krangel og spetakkel blant ungene. Foreldre ønsker ikke å ha ungene der, da vi ikke ønsker å betale, når vi ikke kan stole på at de voksne har kontroll over barna -hvor de er og hva de gjør.

iPad: fungerer det godt med IPad til alle? Hvem er eventuelt spurt om dette?

Har også klare meninger om at skolen på Skibotn ikke tar barns psykososiale miljø på alvor.

Mvh Charlotte Nyheim Lambela

Sendt fra min iPhone

2020 - 2023

Strategisk oppvekstplan for Storfjord kommune

Storfjord kommune

2020 - 2023

Oppvekstplan 2020 - 2023

Innhold

Forord 3
Bakgrunn for planarbeidet 4
Arbeidsgruppe 4
Skjematisk oversikt over oppbygging av kommunedelplan 4
Planprosess 5
Nasjonale og regionale føringer 7
Brukermedvirkning 7
Målgruppe 8
Visjon 8
Oppvekst i Storfjord i dag 9
Barnehage 10
Grunnskoler inkludert SFO 10
Pedagogisk – psykologisk tjeneste (PPT) 11
Helsesykepleiertjenesten 11
Fysioterapi og folkehelsekoordinator 12
BUP 12
Kulturskolen 12
Logoped 13
Storfjord språksenter 13
Kulturkontoret 13
Folkebiblioteket: 14
Psykisk helsetjeneste, rusomsorg, frivilligsentral og flyktningetjenesten 14
Barneverntjenesten 14
Tverrfaglige fokusområder 16
God utdanning 16
Medbestemmelse 18
God omsorg: 20
En aktiv fritid: 21
God helse: 22
En trygg oppvekst: 23
Inkluderende barnehage- og skolemiljø 23
Tiltak 0

Bibliografi ..... **Feil! Bokmerke er ikke definert.**

2

Forord

Oppvekstplanen definerer mål og legge føringer for hvordan oppvekstilbudet for barn og unge i Storfjord kommune skal være i neste fireårsperiode. Oppvekstplan vil gi overordnede strategier og føringer.

Planen beskriver oppvekst i Storfjord kommune for barn og unge fra 0 til i hovedsak 18 år. Planen tar videre for seg ulike sider ved oppveksten, fra det første møtet på helsestasjonen og til man er ferdig som elev i videregående skole. Dette innbefatter både tilbud som gis av kommunen, men også tjenester som gis av andre etater og virksomheter og som samarbeider med Storfjord kommune.

Planen presenterer en beskrivelse av oppvekstsituasjonen for barn og unge i Storfjord kommune. Deretter bygges planen på målene vi som kommune har for fremtidens oppvekstmiljø i kommunen.

Storfjord kommune har lenge arbeidet med satsningen «Sjumilssteget» fra Troms og Finnmark fylke. Sjumilssteget baserer seg på FNs barnekonvensjon. Storfjord kommune har valgt ut seks fokusområder som vi ønsker å satse på:

- God utdanning
- Medbestemmelse
- God omsorg
- En aktiv fritid
- God helse
- En trygg oppvekst

Storfjord kommune har utarbeidet en temaplan med tema «Vi blir faktisk sett og hørt», som er brukes i hverdagen.

Bakgrunn for planarbeidet

Plan- og bygningsloven kapittel 11 gir føringer for utvikling av kommunale planer. § 11-1 lyder som følger:

> **§ 11-1.*Kommuneplan***
>
> Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel.
>
> Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn.
>
> Det kan utarbeides kommunedelplan for bestemte områder, temaer eller virksomhetsområder.
>
> Kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig. Økonomiplanen etter kommuneloven § 44 kan inngå i handlingsdelen.

Kommunedelplan for oppvekst er å anse for en slik plan etter lovens tredje ledd.

Arbeidsgruppe

I arbeidsgruppen for utvikling av kommunedelplan har følgende representanter deltatt:

- May Tove Lilleng, oppvekst- og kultursjef, prosjektleder
- Lill Kvalberg, Berntsen, rektor Skibotn skole
- Line Sørum, rektor Storfjord kommunes kulturskole
- Silja Skjelnes-Mattila, daglig leder Storfjord språksenter
- Anne-Lena Dreyer, avdelingsleder, forebyggende tjeneste
- Stine Jakobsson Strømsø, sekretær

Skjematisk oversikt over oppbygging av kommunedelplan

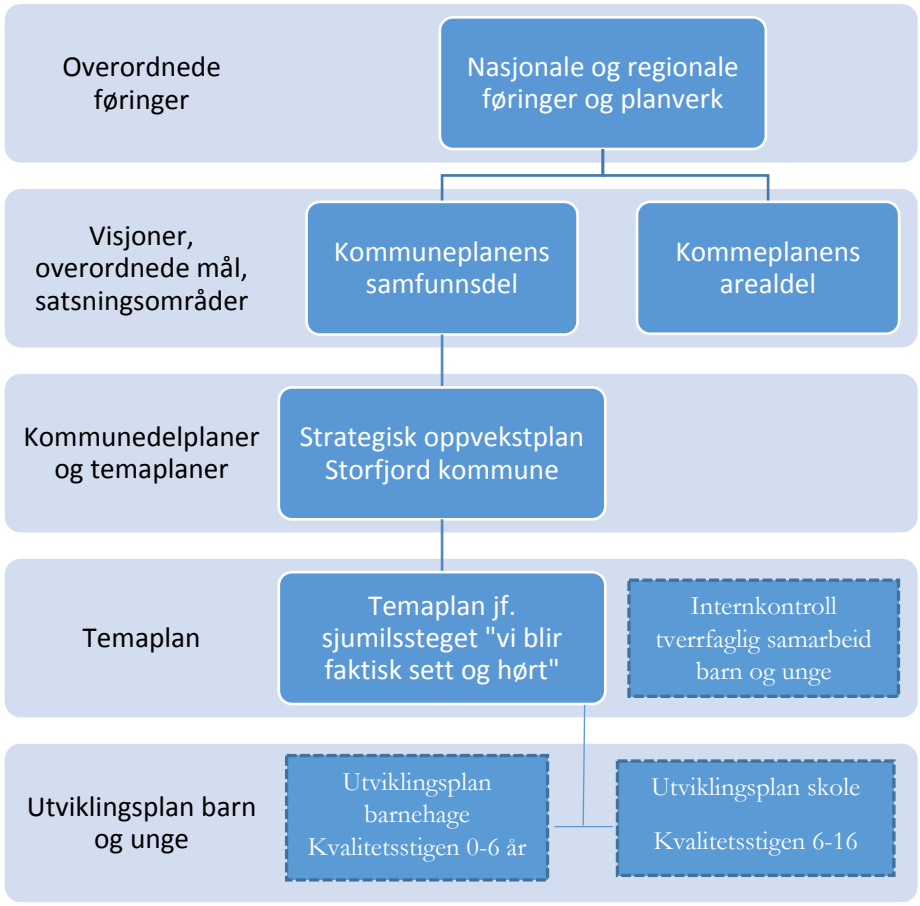

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt tilbake i 2011. Arbeidsgruppen har tatt hensyn til at den er av noe eldre dato. Deler av forutsetningene for planen kan derfor være utdatert. Storfjord kommune er i prosess med utarbeidelse av ny utgave av kommuneplanens samfunnsdel.

En kommunedelplan vedtas av kommunestyret og «strategisk oppvekstplan» er en del av kommunens planprogram i fireårsperioden (2016 – 2020). Det vil bli vedtatt nytt planprogram av nytt kommunestyre valgt i 2019.

Planprosess

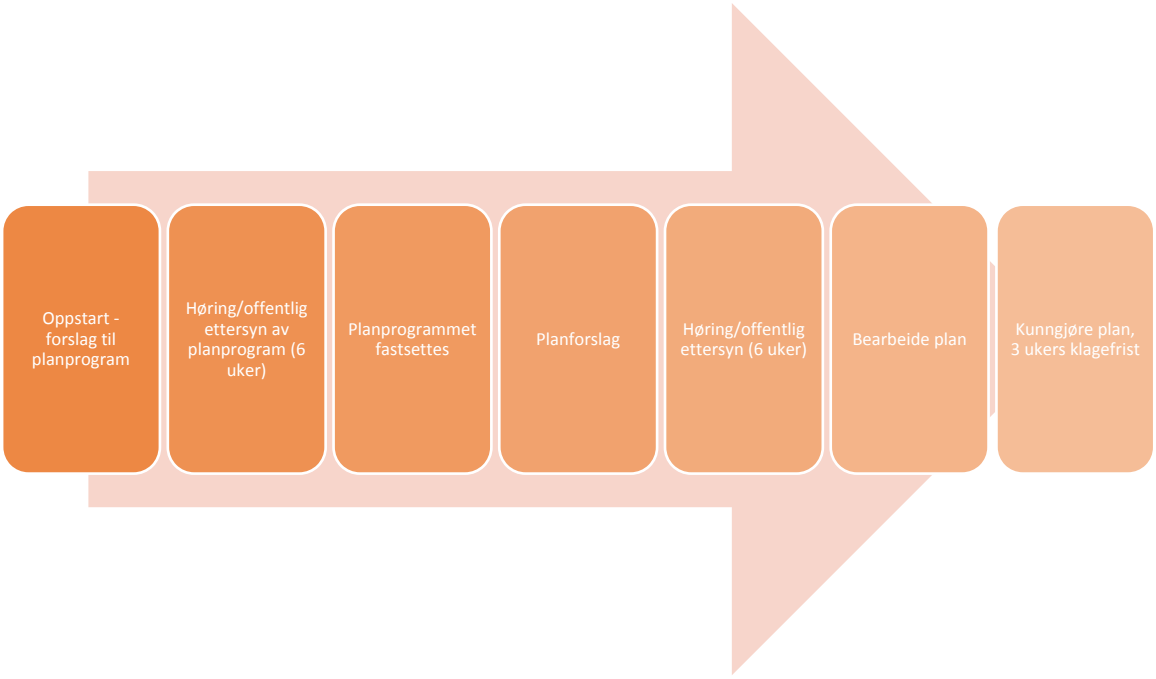

Planprosessen som illustrert over ble fulgt.

6

Nasjonale og regionale føringer

Å skape et oppvekstmiljø som fremmer enkeltindividet og sørger for at barn og unge ikke utsettes for fysiske eller psykiske skadevirkninger er viktig. Nasjonale-, regionale- og lokale myndigheter arbeider for gode oppvekstforhold for barn og unge på mange ulike arenaer. For å lage gode planer, trenger vi et bredt kunnskapsgrunnlag. Barnas rettigheter ble i 2014 tatt inn i Grunnloven gjennom nye § 104 som lovfester barns rett til å bli hørt og barnets beste som grunnleggende hensyn. Det er statens ansvar å bidra til at barnets utvikling sikres og har nødvendig trygghet økonomisk, sosialt og helsemessig. Dette bør fortrinnsvis skje i egen familie. I tillegg er følgende utvalg av dokumenter førende for arbeidet innenfor oppvekstområdet:

- Prop. 67 L (2017–2018)
    - Endringer i barnehageloven mv. (minimumsnorm for grunnbemanning, plikt til å samarbeide om barnas overgang fra barnehage til skole og SFO mv.)
- Meld. St. 28 (2015–2016)
    - Fag – Fordypning – Forståelse — En fornyelse av Kunnskapsløftet
- Kidza har rett
    - Barnas skyggerapport av FNs barnekomité 2017
- Barn som lever i fattigdom
    - Regjeringens strategi 2015 – 2017
- Mestre hele livet
    - Regjeringens strategi for god psykisk helse 2017 – 2022
- #Ungdomshelse
    - Regjeringens strategi for god ungdomshelse 2016 – 2021
- Prop. 12 S 2016 – 2017
    - Opptrappingsplan mot vold og overgrep (2017 – 2021)
- Frivillighetserklæringen (2015)
- ILO-konvensjonen 169 om urfolk og samefolk
- Lov om folkehelse og Storfjord kommunes folkehelsesammenslutning
- Ungdata-resultatet fra Storfjord

Brukermedvirkning

For å sikre en god plan som ivaretar barn og unges behov, har brukermedvirkning gjennom hele prosessen vært svært viktig. Dette er også hjemlet i plan- og bygningsloven § 5-1.

Begrepet «brukere» kan her være noe misledende, og vise til flere ulike kategorier av mulige «brukere», eksempelvis: ansatte i oppvekstetaten, barnehagebarn, elever i barne- og ungdomsskole, elever på videregående skole, barn som av ulike grunner ikke går i barnehage eller skole, barnas foreldre og foresatte og barn som har bistand fra kommunehelsetjeneste, spesialisthelsetjeneste, barnevern eller andre instanser som berøres av det brede spekteret oppvekstplanen søker å dekke.

Vi har hatt følgende involvering:

- Representanter fra kommunehelsetjenesten har vært fast representant i arbeidsgruppen for utvikling av planen
- Innbyggersamtaler på Hatteng og Skibotn (annonsert og åpen for alle)
- Hatt representant fra Ungdomsrådet i arbeidsgruppen (sporadisk oppmøte)
- Deler av gruppa har vært på begge ungdomsskoler i Storfjord og snakket om tema «medbestemmelse», «god omsorg og god helse», «god utdanning» og «min fritid». Ungdommene fikk anledning til å komme tilbakemeldinger, ønsker og behov.
- Spurt alle barnehagebarn i Storfjord om «hva som er en god barnehagedag for deg?» (Tegning og tekst)
- Spurt alle skolebarn i Storfjord om «hva som er en god skoledag for deg?» Tegning og tekst)

Tilbakemeldingene fra barna i Storfjord er at **vennskap, lek og fritid** er svært viktige områder for dem. Tilbakemeldingene fra alle gruppene er gjengitt i beskrivelsene av hva som fungerer godt og hva som ikke fungerer godt.

Tilbakemeldingene lager grunnlaget for satsningsområdene i både strategisk oppvekstplan og temaplanen.

Målgruppe

Hovedmålgruppen for oppvekstplanen er barn og unge mellom 0 – 18 år, og deres foreldre/foresatte. En sekundær målgruppe er også voksne i kommunen som arbeider med barn og unge, administrasjonen i Storfjord kommune og politikere. Temaplanen er språklig sett tilpasset barn og unge.

Visjon

Visjonen for oppvekstplanen til Storfjord kommune er «***Vi blir faktisk sett og hørt***». Den er laget av barna.

Tilbakemeldingene fra barn og unge i Storfjord viser at vi er på vei til å oppnå visjonen, men at det fortsatt gjenstår en del før det er reell medvirkning for alle brukergrupper. Vi har videre laget visjoner under alle fokusområdene som henger sammen med tiltakene vi har under hvert punkt.

God utdanning:	Elevene skal ha tilpasset opplæring. De skal få oppleve mestring og motivasjon i sin skolehverdag.
Medbestemmelse:	I Storfjord kommune skal alle barn og unge få være med å påvirke sin egen hverdag.
God omsorg:	Barn og unge i Storfjord skal bli sett og hørt. De skal også få nødvendig hjelp slik at de har det trygt og godt.
En aktiv fritid:	Barn og unge i Storfjord kommune skal ha en aktiv og variert fritid.
God helse:	Barn og unge som har fysiske eller psykiske sykdommer eller plager skal få hjelp på riktig måte, til riktig tid, av riktig person.
En trygg oppvekst:	Ingen barn skal utsettes for vold eller overgrep. Utsatte barn skal møte voksne som ser, lytter og gir riktig hjelp.

Helhetlig tverrfaglig oppvekstplan vil ta for seg samfunnsarenaer som er viktige for barn og unge. Storfjord kommune har tidligere utarbeidet en internkontroll for Sjumilssteget (2018). Kommunen synes at «Sjumilssteget» (FNs barnekonvensjon i praksis) er bygget opp på en klok måte, og har tatt elementer derfra inn i oppvekstplanen.

Det er utarbeidet en tiltaksliste (bakerst i dokumentet) med prioriterte mål og stipulert kostnad for planperioden.

Oppvekst i Storfjord i dag

Storfjord kommune er en liten og oversiktlig kommune. Kunnskap om oppvekstforholdene i kommunen får vi gjennom undersøkelser, kartlegginger og erfaringer, men kunnskap er ikke nok. Vi må skape økt engasjement og fatte vedtak til beste for barn og unge. Alle som jobber med barn og unge, har mange tanker og meninger om oppvekstforholdene. Gjennom dialog skal barn og unge kunne uttrykke sine behov.

Samisk og kvensk språk og kultur

Storfjord kommune jobber for at barn og unge skal få lære språk, få kunnskap om det flerkulturelle Storfjord og få vise frem sin språklige og kulturelle identitet med stolthet. Barn og unge er språksenterets hovedmålgruppe.

Styrker	**Utfordringer**
• Barn og unges holdninger til samisk og kvensk er positive og har vært positive over tid. Det er blitt flere elever som velger samisk og finsk på skolen. • Flere elever gjennomfører fagene ut 10. årstrinn • Storfjord språksenter har et godt samarbeid med grunnskolene i Storfjord. • Språksenteret og nettverket for *språklærere i Nord-Troms* arrangerer årlig en språkleir for samisk og finsk/kvensk elever på mellomtrinnet. • Storfjord språksenter har utviklet mye læremateriell for språkopplæringen i grunnskolen, og dette materiellet brukes også i stor grad også utenfor Storfjord.	• Barn og unge skal ha muligheten til *å se*, høre og lære samisk og kvensk. For at man skal kunne se samisk og kvensk, så må språkene synliggjøres i større grad. • Det mangler et overordna fokus på samisk- og finskelevenes helhetlige utdanningsløp. Elevenes språkvalg i grunnskolen blir sjelden fulgt opp og videreført på videregående skole.

Under følger en beskrivelse av kommunale tjenester.

Barnehage

Oteren og Furuslottet barnehage har begge to avdelinger med til sammen 36 plasser for barn i alderen 0-6 år. Storfjord Naturbarnehage er en privat barnehage og er en utvidet en-avdelingsbarnehage med 26 plasser i alderen 0-6 år.

Styrker:	**Utfordringer:**
• Stabilt og kvalifisert personale. • Godt arbeidsmiljø. • Barnehagene skårer høyt på barns trivsel i Foreldreundersøkelsen. • Byggene har gode inne- og utemiljø. • Storfjord kommune oppfyller retten til barnehageplass • Det er så å si ikke dispensasjoner for pedagogisk personale. • Barnehagene deltar i den nasjonale satsningen «Inkluderende barnehage og skolemiljø» sammen med skolene • Samisk og kvensk språk og kultur er godt ivaretatt i barnehagenes årsplaner og månedsplaner.	• Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet og internettdekning. • Stor kvinneandel blant de ansatte • Foreldreundersøkelsen viser at foreldre ønsker et bedre mattilbud. • Flere ansatte som ønsker å ta videreutdanning

Grunnskoler inkludert SFO

Storfjord har to kombinerte grunnskoler (1. - 10. klasse), med til sammen ca 200 elever. Elevene får tilbud om samisk og finsk. Skolene er også med på satsningen til Utdanningsdirektoratet «Inkluderende barnehage- og skolemiljø» (IBS). IBS er et kompetansehevingsprogram for de ansatte for å lære med om forebygging og håndtering av krenkelser og mobbing. Storfjord har sosialpedagoger på begge skolene.

Det er SFO ved begge skoler for barn fra 1. – 4. klasse og elever med særskilte behov utover 4.kl.

Styrker	**Utfordringer**
• Skolene inkl. SFO har godt kvalifiserte personale og en stabil bemanning • Lærebrettene er blitt en naturlig del av skolehverdagen • Skolene har 50 % sosialpedagog fast ansatt. • Læring gjennom arbeid (LGA) er et praktisk rettet opplæringstilbud for elever som trenger et avbrekk fra en teoritung skoleuke.	• Uteområdet til Skibotn skole er ikke begrenset med fysiske hindringer som gjerder og porter. • Grensen i dag er 15 barn pr. voksen. Dette kan bli en utfordring når vi har elever med spesielle behov.

• Sommer SFO en uke før skolestart. • SFO er fleksible for å imøtekomme behov hos foreldre	

Pedagogisk – psykologisk tjeneste (PPT)

PPT arbeider både på system- og individnivå. PPT er lokalisert på Nordkjosbotn og har fem ansatte.

Styrker:	**Utfordringer**
• PPT har en tverrfaglig sammensatt og godt kvalifisert personalgruppe. • PPT erfarer en økning i antall henvisninger av barn/elever på systemnivå, noe som bidrar til at det ordinære pedagogiske tilbudet styrkes.	• Geografiske avstander og varierende teknisk tilgjengelighet, hos skole og barnehager, som muliggjør samhandling ved eksempelvis bruk av lyd/bilde. • Stadig mer sammensatte problemstillinger/kompliserte saker • Økende behov for faglig kompetanseutvikling for å gi best tjeneste for barn/unge.

Helsesykepleiertjenesten

Oppgavene i helsesykepleiertjenesten er knyttet til helsestasjon for barn 0-5 år, skolehelsetjeneste i grunn- og videregående skole og helsestasjon for ungdom.

Styrker	**Utfordringer**
• Storfjord kommune har helsesykepleier i 100 % stilling. 40 % brukes til tilstedeværelse på skolene. • Det er laget en samarbeidsplan mellom helsesykepleier og alle barnehagene i kommunen. • Helsesykepleier samarbeider med Nordkjosbotn videregående skole og tilbyr samtaler med elever på ettermiddagstid, samt har avtalte møter med ledelsen på skolen.	• Siden helsesykepleier for det meste jobber alene, kan de faglige diskusjonene bli utfordrende. • Faglig påfyll, som kurs og hospitering. • Tverrfaglig samarbeid, som flerfaglig forum.

Fysioterapi og folkehelsekoordinator

Fysioterapitjenesten i Storfjord jobber med å forebygge, behandle og rehabilitere. Folkehelsekoordinator skal være med å legge til rette for forebyggende og helsefremmende tiltak i kommunen.

styrker	**utfordringer**
• Storfjord har fysioterapeuter med lang og bred erfaring. • Det er etablert en utstyrssentral i kommunen som administreres fra biblioteket. • Samarbeid internt i kommunen, eks. kultur/folkehelse	• Større potensiale for utlån av utstyr fra utstyrssentralen • Øke andelen barn og unge som deltar i FYSAK- konkurransen.

BUP

BUP (barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk) i Tromsø gir et spesialisert helsetilbud til barn og unge (0-18/23 år) med psykiske utfordringer, og til deres pårørende. Tilbudet består av utredning og behandling. BUP skal sammen med kommunale instanser forebygge utvikling av psykiske lidelser hos barn og unge. Barn og unge fra Storfjord får behandling ved BUP etter henvisning fra kommunehelsetjenesten i Storfjord.

Kulturskolen

Storfjord kulturskole tilbyr undervisning i musikk, kunst og breddetilbud innen ulike kunstuttrykk. Undervisningen foregår hovedsakelig i de to musikkbingene som ligger i tilknytning til Hatteng og Skibotn skole.

styrker	**utfordringer**
• Kulturskolen har godt kvalifiserte lærere og har hatt dette over tid. • Det er et utbredt samarbeid med grunnskolene Kulturskolen har fast faglig-pedagogisk interkommunalt samarbeid med kulturskolene i Lyngen og Balsfjord. • Storfjord kulturskole har gjort/gjør seg bemerket i arbeidet med UKM (Ungdommens kulturmønstring), med særdeles høyt deltagertall og god publikumsoppslutning gjennom flere år.	• For å opprettholde elevmassen er det viktig at kulturskolen evner å tilpasse kulturskolens tilbud til endrede behov. • Som en liten kulturskole med små stillinger er det en stor utfordring å rekruttere lærere med rett kompetanse. • Kulturskolen mangler nok egnede rom for undervisning, personalrom og arbeidsrom for lærerne.

Logoped

Storfjord har logoped i 20 % stilling knyttet til barnehager og skoler. Før vedtak om behandling, må det foreligge en sakkyndig vurdering som bekrefter behovet.

Storfjord språksenter

Språksenteret jobber for at barn og unge skal få lære språk, få kunnskap om det flerkulturelle Storfjord og få vise frem sin språklige og kulturelle identitet med stolthet. Barn og unge er språksenterets hovedmålgruppe.

Styrker	**Utfordringer**
• Barn og unges holdninger til samisk og kvensk er positive og har vært positive over tid. Det er blitt flere elever som velger samisk og finsk på skolen. • Flere elever gjennomfører fagene ut 10. årstrinn • Storfjord språksenter har et godt samarbeid med grunnskolene i Storfjord. • Språksenteret og nettverket for *språklærere i Nord-Troms* arrangerer årlig en språkleir for samisk og finsk/kvensk elever på mellomtrinnet. • Storfjord språksenter har utviklet mye læremateriell for språkopplæringen i grunnskolen, og dette materiellet brukes også i stor grad også utenfor Storfjord.	• Barn og unge skal ha muligheten til *å se*, høre og lære samisk og kvensk. For at man skal kunne se samisk og kvensk, så må språkene synliggjøres i større grad. • Det mangler et overordna fokus på samisk- og finskelevenes helhetlige utdanningsløp. Elevenes språkvalg i grunnskolen blir sjelden fulgt opp og videreført på videregående skole.

Kulturkontoret

Kulturkontoret legger til rette for et bredt spekter av kulturvirksomheter lokalt som innbefatter barn/unge.

Styrker	**Utfordringer**
• Den årlige FYSAK-konkurransen (trimpostkasser) i Storfjord har et prosentvis mye høyere deltakerantall sammenliknet med våre nabokommuner.	• Det er ei utfordring å rekruttere nye barn og unge til å delta i trimpostkassekonkurransen. • De økonomiske rammene for UKM stått på stedet hvil siden tidlig 2000-tall. • Personalkapasitet

• Arbeidet med UKM Storfjord har gjort seg bemerket både regionalt og nasjonalt. • Storfjord har et godt system for skilting og merking av turløyper, og natur- og kulturstier. Disse brukes av barn/unge både i opplæring og på fritida.	

Folkebiblioteket:

Storfjord folkebibliotek har to filialer, hovedbiblioteket på rådhuset på Hatteng, og en filial på Skibotn.

Styrker: gode åpningstider
Utfordring: lavt tall på utlån

Psykisk helsetjeneste, rusomsorg, frivilligsentral og flyktningetjenesten

Forebyggende avdeling ved psykisk helsetjeneste, rusomsorg, frivilligsentral og flyktningetjenesten tilbyr individuell oppfølging. Storfjord Frivilligsentral har ansvaret for fritidsklubber og ungdomsråd.

Gjennom prosjektmidler fra Fylkesmannen har kommunen tilsatt ungdomskontakt som skal jobbe direkte mot barn og unge i deres fritid. I tillegg har Storfjord kommune en kommunepsykolog. Barn og unge skal være en prioritert gruppe for kommunepsykologen.

styrker	**utfordringer**
• Tjenesten har tverrfaglig personale. • Tjenesten har et godt internt samarbeid med andre instanser i kommunen og ungdomsrådet er medlem av RUST (Regional ungdomssatsing i Nord Troms). • Oppfølging av Ungdataundersøkelsene skjer i samarbeid med skolene i kommunen.	• Det foreligger ikke samarbeidsavtaler med bl. a politiet. • Det er uklarheter knyttet til ansvaret for barn og unge i kommunen, dette må avklares for å sikre god hjelp til riktig tid. • Kommunene har et særlig ansvar for «barn som pårørende», og tjenesten opplever at brukergruppen øker. Det er viktig å sikre at disse barna blir ivaretatt.

Barneverntjenesten

Barnevernet skal ivare og sikre barns rett til omsorg og beskyttelse, rett hjelp til rett tid. For at barnevernet skal kunne ivareta sine oppgaver overfor utsatte barn, er den avhengig av at andre som er bekymret for barnet melder fra.

Styrker	**Utfordringer:**
• Kjernen i den nye barnevernreformen er å gi bedre hjelp der barna bor med fokus på forebygging. Barneverntjenesten vil bidra til at Storfjord kommune skal samarbeide enda bedre på tvers av tjenestene. • Barneverntjenesten i Storfjord har vært pådriver til at ansatte på tvers av kommunale tjenester er blitt COS-sertifisert (trygghetssirkelen). • Personalet i barneverntjenesten er preget av stabilitet og høy kompetanse.	• Etter innføring av ny barnevernsreform vil det være behov for at alle ansatte på tvers av de kommunale tjenestene bidrar til å nå målet i reformen. • Det mangler handlingsplaner for å møte barnas behov individuelt i ulike kommunale tjenester • Tjenesten er sårbar for sykefravær og inhabilitet på grunn av at den er liten. • Det kan bli kapasitetsutfordringer når svært mange eller utfordrende saker pågår samtidig

Tverrfaglige fokusområder

Storfjord kommune har valgt seks fokusområder som er oppvekstplanens viktigste områder.

God utdanning

Mål: **Elevene og barnehagebarna skal ha tilpasset opplæring, oppleve mestring og motivasjon i sin hverdag.**

En god barnehage- og skolehverdag er en forutsetning for at barna skal lære, utvikle seg og ha det godt. Tilpasset opplæring er et viktig prinsipp i skolen, og handler om å ta hensyn til forutsetningene i en klasse (Udir.no, 2018). Tilpasset opplæring omfatter både de som følger ordinær opplæring, og de som har spesialundervisning.

Storfjord kommune har over år hatt fokus på aktivitetsbasert læring med tiltak som «læring gjennom arbeid». Dette er en god alternativ læringsstrategi, særlig for barn med særlige behov.

Tilpasset opplæring forutsetter autoritative (varme og tydelige) lærere som både evner og har tid til å «se» det enkelt barn og dets forutsetninger.

For at barna og ungdommene skal oppleve mestring både faglig og sosialt er også tilpasset opplæring en viktig faktor gjennom tilpassing av lærestoffet til eleven slik at det verken blir for lett eller for vanskelig.

Dette fungerer i dag:

- Overgangen mellom barnehage og skole fungerer godt
- Stabilt personale
- Felles kompetanseheving for barnehage og skole (IBS)
- Plass til alle barn i barnehagene
- Det jobbes systematisk med inkluderende barnehage- og skolemiljø
- Hus- og Hyttefest og Vårslepp er gode arenaer for formidling og mestring
- Det gjøres oppgraderinger av utemiljøet på skolene
- Begge skoler har innredet felles oppholdsrom for elevene
- Elever i Storfjord kommune opplever stor grad av støtte fra lærere og foreldre
- Alle elever har sitt eget nettbrett

Dette fungerer ikke:

- Skolene er noe nedslitt og trenger jevnlig oppgradering og universell utforming
- Mer varierte aktiviteter på SFO
- Mange elever trives ikke på skolen, flere elever skal oppleve mestring og bli mer motivert
- For mange elever blir mobbet

I Storfjord kommune ønsker vi:

- Alle barnehagebarn og elever skal bli sett og hørt ut i fra sine individuelle behov og forutsetninger
- Barn og unge skal lære å bruke digitale verktøy på en fornuftig måte
- Elevene skal oppleve praktisk, variert, relevant og utfordrende opplæring
- Elevene skal ha et godt og trygt læringsmiljø hvor ingen blir mobbet
- Det skal være godt samarbeid mellom hjem og skole/barnehage
- Foreldre/foresatte skal oppleve at de har reell medvirkning
- Læreverkene skal være interessant og spennende

Medbestemmelse

Mål: **I Storfjord kommune skal alle barn og unge få være med å påvirke sin egen hverdag.**

Evnen til å ta beslutninger er viktig, og noe en må øve på i oppveksten. Dette sammen med at beslutninger for den det gjelder blir bedre når en selv får være med på veien før beslutningen.

Det er viktig å sørge for at medbestemmelsen blir alderstilpasset og tilpasset den enkelte person og at lærere og andre voksne gir barnet eller ungdommen forutsetning for å være med å ta en beslutning.

I Storfjord gjøres dette på ulike områder, blant annet med lovfestede elevråd og gjennom Ungdomsråd. Alle barnehagene i Storfjord har barneråd hvor barna får være med på å bestemme aktiviteter i barnehagen.

Barn som har hjelp fra tjenester i eller utenfor kommunen, skal også sikres medbestemmelse i beslutninger som angår dem.

Dette fungerer godt i dag:

- Ungdomsrådet har politisk veileder oppnevnt fra kommunestyret som bistår med råd og veiledning
- Medbestemmelse gjennom RUST og Storfjord ungdomsråd (SUR)
- Barn og unge får være med på å arrangere UKM, Hus- og Hyttefest og Vårsleppet
- Barneråd og barnesamtale i barnehagene

Dette fungerer ikke godt i dag:

- Elevene i Storfjord kommune opplever at elevrådene ikke har reell innflytelse på beslutninger som tas.
- Elevene forteller at klassemøtene ofte fungerer for dårlig.
- Barnehagebarn og barn i småtrinnet på skolen ønsker å bestemme mer over aktiviteter og lek.

I Storfjord kommune vil vi:

- Elevrådene og ungdomsrådet skal ha reell innflytelse
- Når ordensreglement eller andre regler som påvirker barn og unge endres, skal elevrådene lyttes til.
- Barn og unge skal lyttes til når det blir gjort vedtak/enkeltvedtak som angår dem

- Barn i barnehagen, elever i småtrinnet og barn på SFO skal få være med å bestemme over aktiviteter og lek.
- Det skal opprettes SFO-råd for barna i SFO

19

God omsorg:

Mål: **Barn og unge i Storfjord skal bli sett og hørt og skal få nødvendig hjelp slik at de får en god og trygg oppvekst.**

God omsorg betyr at et barn har tilstrekkelig materielle goder (mat, klær og bolig), at det blir passet på og får nødvendig hjelp og støtte. Omsorgen ytes i første rekke fra barnets foreldre og foresette, men noen ganger trenger foreldre/foresatte hjelp til å gi god omsorg. Barnehage, skole og andre kommunale tjenester skal støtte opp under god omsorg. Når vi i kommunen jobber med å skape omsorg, skal vi alltid ha sterkt fokus på forebygging.

Bolyst: I undersøkelsene som er gjort i Storfjord i forkant av planen, forteller mange barn og unge om hvor flott de synes det er å bo i Storfjord. De trekker frem naturen og de mange mulighetene den gir. Det er imidlertid en kjensgjerning at arbeidsmulighetene i kommunen er begrenset og at ungdommene må ut av kommunen for å ta utdanning. Dessverre er det mange som ikke kommer «hjem» igjen etter endt utdanning.

Dette fungerer godt i dag:

- De fleste barn og unge som vi har snakket med i forbindelse med planarbeidet sier at de trives godt i Storfjord, og at det er en trygg plass å bo.
- Mange understreker at de har et godt forhold til sine foreldre og venner.
- Storfjord kommune har synkende andel barnefattigdom fra 2013 – 2018

Dette fungerer ikke godt i dag:

- Noen påpeker at det mangler veilys enkelte steder.
- Det er uklart internt i kommunen mellom helse og forebyggende om hvem som har ansvar for «barn som pårørende» og barn og unge med psykisk uhelse- og rusutfordringer
- Noen kommunale tjenester mangler rutiner for barnevernsmeldinger

I Storfjord kommune vil vi

- Det skal være godt og tverrfaglig samarbeid i kommunen for å sikre god oppfølging av barn og unge.
- Rutiner skal avdekke når barn og unge har utfordringer
- Tjenestene skal tilby støtte til foreldre i oppdragerrollen.

En aktiv fritid:

Mål: **Barn og unge i Storfjord kommune skal ha en aktiv og variert fritid.**

En aktiv fritid er viktig for å ivareta og bygge sosiale relasjoner og fremme mestring. Barn og unge har forskjellige forutsetninger for å delta. Det gjelder både økonomi, fysiske forutsetninger, bosted og interesser. Å ha et bredt tilbud hvor alle kan finne noe som er av interesse, er viktig.

Det er to idrettslag i Storfjord kommune i tillegg er det to skytterklubber. Idrettslagene tilbyr blant annet dans, turn, fotball, Noen av ungdommene vi snakket med i forbindelse med planarbeidet, sier at de gjerne skulle hatt mer varierte aktiviteter. De fleste trekker frem at Storfjord kommune er en kommune hvor naturen utmerker seg som fritidsaktivitet og at de har venner de setter pris på.

Dette fungerer godt i dag

- Det er lett å starte opp med ting
- Friluftsskolen i sommerferien er et godt tilbud
- Innsats for andre som valgfag
- Det finnes ungdomskontakt
- Storfjord kommune har i mange år vært fremdragende hva gjelder sin deltakelse i ungdommens kulturmønstring (UKM).
- Kommunens kulturskole tilbyr varierte aktiviteter og begge skolene har kulturarenaer som «Hus- og hyttefest» og «Vårsleppet».

Dette fungerer ikke så godt:

- Det er liten deltakelse på grunn av mangel på skyss til aktiviteter
- Det er ingen steder å møtes uten at det koster noe
- Mange ungdommer synes det er kjedelig på klubben
- Ungdommene mangler en plass å «henge», møteplass uten voksne

Dette vil vi i Storfjord kommune

- Mer kontakt og samarbeid mellom ungdommene i hele kommunen.
- En attraktiv fritidsklubb med mange deltakere og varierte aktiviteter
- God deltakelse på aktiviteter i regi av idrettslag og skytterklubber
- Ansvarlige foresatte som tar tak og hjelper ungdommene til å utnytte tilbudene som finnes i kommunen
- Motvirke utvikling av livsstilsrelaterte sykdommer og plager gjennom en aktiv fritid

God helse:

Mål: **Barn og unge som har fysisk sykdom eller som sliter med sin psykiske helse skal få hjelp på riktig måte, til riktig tid av riktig person.**

Temaet beskriver tiltak for å sikre god helse til barn og unge på individ- og gruppenivå. Også barn og unge påvirkes av dagens levesett med redusert fysisk aktivitet og høyt inntak av kaloririk mat. Dette fører til at risikoen for livsstilssykdommer øker. At kommunen legger til rette for å øke graden av fysisk aktivitet og godt kosthold er derfor svært viktig. Det er samtidig vist sammenhenger mellom deltakelse i fritidsaktiviteter og redusert grad av psykisk symptomtrykk.

Mange unge sliter i dag med forventningspress.

Barn og unge med nedsatt funksjonsevne er først og fremst barn. Å ha en funksjonsnedsettelse som barn eller ungdom kan være særlig utfordrende, og gjøre at man ikke får deltatt i skole eller fritid som alle andre. Derfor er det viktig at tilbud og tjenester er tilrettelagt for alle uavhengig av funksjonsnivå. Vi må være oppmerksom på de stigmatiserende «merkelappene» som kan bidra til ekskludering fra fellesskapet.

Dette fungerer godt i dag:

- Sosialpedagoger i skolene som barn og unge kan komme til
- Kommunepsykolog er tilsatt
- Det tilrettelegges godt i barnehage og skole for barn med nedsatt funksjonsevne
- Skolehelsesøster er til stede på skolene ukentlig og jobber etter plan sammen med barnehagene
- Skolehelsesøster er tilgjengelig for elever i videregående skole etter skoletid
- Ungdomskontakt er fast tilstede på videregående skole ukentlig
- Det er svært lav bruk av narkotika blant unge (Ungdata) sammenlignet med resten av landet

Dette fungerer ikke så godt:

- Det er et svært høyt forbruk av alkohol blant unge sammenlignet med resten av landet (Ungdata)
- Vi vet fra den voksne befolkningen i Storfjord at vi sliter med en svært høy forekomst av diabetes type II, høy grad av overvekt/fedme og høy utbredelse av hjerte- og karsykdommer.
-

Dette ønsker vi i Storfjord

- Det skal ikke forekomme krenkelser og mobbing
- Det skal være jevnlig rapportering til skoleeier representert ved Levekårsutvalget
- Kloke voksne skal være bevisst på at de er forbilder og rollemodeller (eks. kropp, klær og nettvett)
- Barn og unge skal ha flere og bedre muligheter til variert fysisk aktivitet
- Barn og unge skal ha flere og bedre muligheter til et godt kosthold
- Voksne skal være til stede for barn og unge, både fysisk og psykisk
- Alle skal være gode på nettvett. Kommunen skal prioritere å kurse de voksne.

- En fritidsklubb som serverer god og sunn snacks.

En trygg oppvekst:

Mål: **Ingen barn skal utsettes for vold eller overgrep. Utsatte barn skal møte voksne som ser, lytter, og gir riktig hjelp**

Temaet beskriver tiltak og etater som hjelper barn og unge slik at de sikres en trygg oppvekst i Storfjord kommune. Selv om relativt få unge i Storfjord bruker narkotika, ser vi at alt for mange introduseres for alkohol tidlig. I tillegg lever opp mot 200 000 barn i Norge med foreldre med rusmiddelproblemer Alt for mange barn og unge, også i Storfjord, utsettes også for seksuelle, fysiske og psykiske overgrep av sine foreldre, omsorgspersoner eller andre.

Det kan være svært krevende å «se» og effektivt hjelpe barn og unge som sliter. Både fordi de selv gjerne aktivt skjuler det, fordi omgivelsene skjuler det eller fordi vi andre ikke «vil» se det som skjer.

Inkluderende barnehage- og skolemiljø

Storfjord kommune deltar i det nasjonale kompetansehevingsprogrammet Inkluderende barnehage- og skolemiljø (IBS). Opplæringa skal bidra til å øke de voksnes kompetanse i å forbygge, avdekke og håndtere mobbing i barnehage og skole. Programmet er forskningsbasert og barnehager og skoler skal lykkes i sine oppdrag med å skape gode og trygge oppvekstforhold, og bruke forskning inn i den jobben vi skal gjøre. Prosjektet skal over i fast drift etter 2020 noe som krever at kompetansen skal vedlikeholdes og utvikles i egen regi sammen med andre kommuner i regionen.

Modellen er slik:

Dette fungerer godt i Storfjord:

- Sosialpedagoger i skolene
- Kommunepsykolog og ungdomskontakt
- Felles kompetanseheving barnehage og skole for å skape inkluderende barnehage- og skolemiljø
- Små forhold gjør at det er lettere å se utfordringene blant barn og unge

Dette fungerer ikke så godt:

- Ikke jevnlige møter i politirådet
- De kommunale tjenestene er ikke alltid godt nok samordnet
- Det mangler noen viktige samarbeidsavtaler internt i kommunen og ut mot andre etater

Dette ønsker vi i Storfjord kommune

- Alle barn skal ha det bra. De som ikke har det bra skal bli sett og få hjelp.
- Alle barn som forteller om vold eller overgrep skal møtes på en profesjonell og trygg måte
- Alle barn og unge skal få være seg selv, uavhengig av kjønn, religion, kultur, funksjonsevne, sosial bakgrunn, etnisitet, seksuell orientering, kjønnsidentitet- og uttrykk.

Tiltak som skal imøtekomme noen av de utfordringene som vi ser framover

	Hva		Ansvar	2019	2020	2121	2222	2023
God utdanning	Barnehageplass til alle som trenger det	Drift	Oppvekst- og kultursjef	0	0	0	0	0
	PC/nettbrett til alle elever (utskifting hvert femte år)	Inv.	IT/oppvekst				1.000.000	
	Årlig brukerundersøkelse	Drift	Oppvekst	0	0	0	0	0
	Beholde «lærer på topp»-ordningen	Drift	Oppvekst		600 000	600 000	600 000	600 000
	Utarbeidelse av kulturminneplan til bruk i opplæring (ekstern finansiering)	Drift	Oppvekst	100 000				
	Planmessig vedlikehold av skole- og barnehagebygg	Inv.	Drift		1.000.000			
Medbestemmelse	Doble budsjettet til Storfjord ungdomsråd	Drift	Kommunestyret		40 000	40 000	40 000	40 000
	Etablere SFO-råd	Drift	Oppvekst	0	0	0	0	0
	Barna- og ungdommens kommunestyremøte	Drift	Ordfører		5 000		5 000	
God omsorg	Få på plass veilys hvor det mangler	Inv.	Drift		1.500.000			
	Tverrfaglig samarbeid om barnekonvensjonen skal videreføres (sjumilssteget)	Drift	Oppvekst- og kulturetaten	0	0	0	0	0
En aktiv fritid	Kurs på fritidsklubbene	Drift	Fritidsklubbene		50 000			
	Øke tilskudd til frivillige lag og foreninger	Drift	Kommunestyret		100 000	100 000	100 000	100 000
	Gratis fritidsklubb	Drift	Oppvekst			30 000	30 000	30 000

En trygg oppvekst	Aktivitetspott til elevrådene	Drift	Rektorene		20 000	20 000	20 000	20 000
	Markedsføring av utstyrssentralen	Drift	Fysio/bibliotek	0	0	0	0	0
	Introduksjonstilbud barnehager for rekruttering til kulturskolen	Drift	Kulturskolen		10 000	10 0000	10 000	10 000
	Arbeide for samarbeid mellom lag og foreninger i hele kommunen	Drift	Ordfører	0	0	0	0	0
	Prøveordning «Varmlunsj på skolen»	Drift	Rektor			1.000.000		
	Kurse elever og ansatte i nettvett årlig	Drift	Oppvekst- og kulturetaten		20 000	20 000	20 000	20 000
	Kurset foreldre/foresatte i nettvett årlig	Drift	Oppvekst- og kulturetaten		20 000	20 000	20 000	20 000
	Ungdomskontakt gjøres til en fast ordning	Drift	Forebyggende avdeling					700 000
	Videreføre prosjektet «inkluderende barnehage- og skolemiljø» (IBS)	Drift	Oppvekst- og kulturetaten	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
	Fritidskontakt til utsatte barn	Drift	Forebyggende tjeneste		50 000	50 000	50 000	50 000
	Rapportere på psykososialt skolemiljø på hvert levekårsutvalgsmøte	Drift	Oppvekst- og kultursjef	0	0	0	0	0
	Flytting av musikkbingen på Hatteng	Drift	Drift		50 000			
	Avklare ansvarsforhold knyttet til barn og unge på tvers av tjenester	Drift	Rådmann	0				
	Samarbeid med barnevernsproffene og forandringsfabrikken	Drift	Barnevernet		50 000			

1

Bibliografi

Bronfenbrenner, U. (2005). *Making human beings human*. Stage publications.

Fylkesmannen i Troms. (2018, 02). *Sjumilssteget*. Retrieved from sjumilssteget.no: http://www.sjumilssteget.no/

Holm, H. (2012). *fhi.no*. Retrieved from Folkehelseinstituttet: http://www.forebygging.no/Artikler/2014-2012/Barn-i-familier-med-rusmiddelproblemer/

Kunnskapsdepartementet. (2016, 08 17). *lovdata.no*. Retrieved from https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61?q=elevråd

Udir.no. (2018, 08 01). *utdanningsdirekltoratet.no*. Retrieved from www.udir.no: https://www.udir.no/laring-og-trivsel/tilpasset-opplaring/hva-er-tilpasset-opplaring/

2

3

Storfjord kommune

Arkivsaknr: 2018/190 -7
Arkiv: 223
Saksbehandler: Maria Figenschau
Dato: 22.10.2019

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
17/19	Storfjord levekårsutvalg	12.11.2019
87/19	Storfjord kommunestyre	11.12.2019

Søknad om tilskudd til utvikling av TV-dramaserie med arbeidstittel "Gjenreisning"

Henvisning til lovverk:
Ingen

Vedlegg

1 Søknad om tilskudd til Gjenreisning

Saksopplysninger

Storfjord kommune v/ ordfører har mottatt en søknad om støtte til utvikling av TV-dramaserien *Gjenreisning* (arbeidstittel), med et tilskudd på inntil kr. 50.000,-. Søknadens avsender er Original Film v/ Mona Steffensen. Steffensen er produsent, mens Gisle Normann Melhus er manusforfatter. Original Film sin visjon er *«å fortelle universelle historier, fra et lokalt ståsted – på originale måter»*. På Steffensens CV står blant annet TV-serien *Hjerterått* for NRK Super (2013) og spillefilmen *Oskars Amerika* (2017).

Målet med TV-prosjektet er ifølge søknaden *«(...)å lage en TV-dramaserie med gjenreisningen av Nord-Troms og Finnmark etter andre verdenskrig som bakteppe. Gjenreisningen er en nær, dramatisk og underkommunisert historie og en viktig del av vår nasjonale historie. Det er på høy tid at denne historien blir løftet frem. Med en dramaserie er det potensial til å nå et stort og bredt publikum.»*

Steffensen er født og oppvokst på Skjervøy, med foreldre som selv opplevde evakueringa fra sine hjemsted på Arnøya og Skjervøy. I søknaden framholdes betydninga av lokal og regional forankring, og at Original Film derfor vil søke samarbeid med kommuner i Nord-Troms. Det er en prioritert oppgave å sikre gjenlevende tidsvitners kunnskap.

Per 30.10.2019 er oppdatert budsjettet for å utvikle TV-dramaserien som følger:

Utgifter	
Manuskriptutvikling	*216.000,-*
Prosjektutvikling	*284.000,-*
SUM UTGIFTER	***500.000,-***

Finansieringsplan	
*Filmfond Nord **	*100.000,-*
*Fritt Ord I **	*50.000,-*
*Kvænangen kommune / næringsfabrikk **	*150.000,-*
*Skjervøy kommune **	*50.000,-*
*Kåfjord kommune **	*50.000,-*
*Fritt Ord II **	*50.000,-*
Storfjord kommune	*50.000,-*
SUM UTGIFTER	***500.000,-***

** Tilsagn bekreftet*

Kommunene Skjervøy og Kåfjord har altså behandlet saken i sine kommunestyrer og innvilget kr. 50.000,- hver. I Kåfjord framgår det av protokollen at representantene mener gjenreisninga er en viktig historie, og at det er ønskelig med en TV-produksjon med utgangspunkt i dette temaet. I Kvænangen er saken behandla av Kvænangen næringsfabrikk, som har innvilget 150.000,-. Her forutsetter man at kommunen profileres gjennom hele prosjektet, og man uttrykker ønske om at innspillinga legges til Kvænangen.

Det er i etterkant også sendt søknader til kommunene Lyngen og Nordreisa, men per d.d. er saken ikke behandla i disse kommunene.

Vurdering

I utgangspunktet har ikke Storfjord kommune avsatt midler i budsjettet til denne type søknader. Produksjon av film, bøker e.l. faller utenfor retningslinjene for tildeling fra næringsfondet. Det finnes heller ingen frie tilskuddsmidler på kulturbudsjettet søknaden kan behandles under. Det er dermed et spørsmål om slike søknader skal avslås administrativt på dette grunnlaget, eller om søknader skal legges fram for politisk behandling med mulighet for tildeling fra kommunens disposisjonsfond. I dette tilfellet ønsker rådmannen å legge fram saken for politisk behandling.

Et spørsmål er om denne historien har relevans for Storfjord. Svaret er ja, om enn kanskje ikke i samme grad som f.eks. Kvænangen kommune. Evakueringsarbeidet nådde også Storfjord, og i løpet av høsten/vinter 1944/45 blei store deler av befolkninga i Storfjord evakuert. Man anslår at rundt 180 av de omlag 1.700 innbyggerne var igjen i Storfjord etter evakueringa. *Den brente jords taktikk* ble stoppet da den var kommet til Kåfjord. I Storfjord ble altså ingen hus brent ned som følge av krigen. Imidlertid blei bolighus brukt til både soldater og dyr, og treverket på veggene ble brukt som brensel. Derfor kom mange hjem til hus med store skader og flere måtte bygge nytt hus noen år etter krigen. Mange hus i Storfjord er derfor såkalte gjenreisningshus.

Levekårsutvalget disponerer ikke egne midler, men kan innstille til vedtak i kommunestyret. Det er tre mulige utfall av saken:

- Avslag
- Tilsagn på deler av søknadsbeløpet (fra disposisjonsfondet)
- Tilsagn på hele søknadsbeløpet (fra disposisjonsfondet)

På generelt grunnlag bør det stilles liknende krav til et eventuelt tilskudd over disposisjonsfondet som fra f.eks. næringsfondet. På den måten sikrer kommunen seg at midlene benyttes som forutsatt og at de endelige kostnadene er i tråd med prosjektbudsjettet.

Saken legges fram uten innstilling, men med to utkast til vedtak som kan benyttes:

Utkast 1
Storfjord kommunestyre avslår søknad om tilskudd til utvikling av TV-dramaserien *Gjenreisning*. Søknaden faller utenfor kommunens etablerte tilskuddsordninger til kultur- og næringsformål.

Utkast 2

Storfjord kommunestyre innvilger et tilskudd på kr. _____ til utvikling av TV-dramaserien *Gjenreisning*. Tilskuddet dekkes av disposisjonsfondet.

Tilskuddet innvilges på følgende vilkår:

- Prosjektet må gjennomføres i henhold til søknad og tildelingskriterier. Endringer i prosjektet kan ikke iverksettes uten skriftlig aksept fra Storfjord kommune.
- Innen fristens utløp skal det leveres fullstendig rapport og regnskap for prosjektet, sammen med utbetalingsanmodning. Utbetaling beregnes ut fra andel av medgåtte prosjektkostnader. De samlede ekstern tilskuddene kan ikke utgjøre mer enn kontantutgiftene i prosjektet.
- Delutbetaling på inntil 50% av tilsagn kan innvilges. Anmodning om delutbetaling skal inneholde skriftlig delrapport og -regnskap. Utbetaling beregnes ut fra medgåtte prosjektkostnader.
- Dersom utviklingsprosjektet leder til ferdig produksjon skal Storfjord kommune krediteres på lik linje med andre tilskuddsytere.
- Tilsagnet gjelder i 12 måneder fra tilsagnsdato. I særlige tilfeller kan tilsagnsperioden utvides inntil 12 måneder etter skriftlig søknad til Storfjord kommune.
- Tilsagnet bortfaller dersom utbetalingsanmodning med nødvendig dokumentasjon ikke er sendt innen fristen.

Tilskuddsmottaker må innen 3 uker skriftlig bekrefte at de nevnte vilkår for støtten er forstått og akseptert.

Rådmannens innstilling

Levekårsutvalget anbefaler Storfjord kommunestyre å fatte følgende vedtak:

……..

Saksprotokoll i Storfjord levekårsutvalg - 12.11.2019

Behandling:

Forslag fra Levekårsutvalget:
Storfjord kommunestyre innvilger et tilskudd på kr. 15.000,- til utvikling av TV-dramaserien *Gjenreisning*. Tilskuddet dekkes av disposisjonsfondet.

Tilskuddet innvilges på følgende vilkår:

- Prosjektet må gjennomføres i henhold til søknad og tildelingskriterier. Endringer i prosjektet kan ikke iverksettes uten skriftlig aksept fra Storfjord kommune.
- Innen fristens utløp skal det leveres fullstendig rapport og regnskap for prosjektet, sammen med utbetalingsanmodning. Utbetaling beregnes ut fra andel av medgåtte prosjektkostnader. De samlede ekstern tilskuddene kan ikke utgjøre mer enn kontantutgiftene i prosjektet.
- Delutbetaling på inntil 50% av tilsagn kan innvilges. Anmodning om delutbetaling skal inneholde skriftlig delrapport og -regnskap. Utbetaling beregnes ut fra medgåtte prosjektkostnader.
- Dersom utviklingsprosjektet leder til ferdig produksjon skal Storfjord kommune krediteres på lik linje med andre tilskuddsytere.
- Tilsagnet gjelder i 12 måneder fra tilsagnsdato. I særlige tilfeller kan tilsagnsperioden utvides inntil 12 måneder etter skriftlig søknad til Storfjord kommune.
- Tilsagnet bortfaller dersom utbetalingsanmodning med nødvendig dokumentasjon ikke er sendt innen fristen.

Tilskuddsmottaker må innen 3 uker skriftlig bekrefte at de nevnte vilkår for støtten er forstått og akseptert.

Forslaget fra Levekårsutvalget tas opp til votering.
Forslaget fra Levekårsutvalget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Storfjord kommunestyre innvilger et tilskudd på kr. 15.000,- til utvikling av TV-dramaserien *Gjenreisning*. Tilskuddet dekkes av disposisjonsfondet.

Tilskuddet innvilges på følgende vilkår:

- Prosjektet må gjennomføres i henhold til søknad og tildelingskriterier. Endringer i prosjektet kan ikke iverksettes uten skriftlig aksept fra Storfjord kommune.
- Innen fristens utløp skal det leveres fullstendig rapport og regnskap for prosjektet, sammen med utbetalingsanmodning. Utbetaling beregnes ut fra andel av medgåtte prosjektkostnader. De samlede ekstern tilskuddene kan ikke utgjøre mer enn kontantutgiftene i prosjektet.
- Delutbetaling på inntil 50% av tilsagn kan innvilges. Anmodning om delutbetaling skal inneholde skriftlig delrapport og -regnskap. Utbetaling beregnes ut fra medgåtte prosjektkostnader.
- Dersom utviklingsprosjektet leder til ferdig produksjon skal Storfjord kommune krediteres på lik linje med andre tilskuddsytere.
- Tilsagnet gjelder i 12 måneder fra tilsagnsdato. I særlige tilfeller kan tilsagnsperioden utvides inntil 12 måneder etter skriftlig søknad til Storfjord kommune.
- Tilsagnet bortfaller dersom utbetalingsanmodning med nødvendig dokumentasjon ikke er sendt innen fristen.

Tilskuddsmottaker må innen 3 uker skriftlig bekrefte at de nevnte vilkår for støtten er forstått og akseptert.

Storfjord kommune
v/ordfører Knut Jentoft

Tromsø, 29.05.2019

Søknad om tilskudd til utvikling av TV-dramaserien *Gjenreisning* (arbeidstittel)

Jeg viser til presentasjon av utvikling av TV-drama prosjektet *Gjenreisning* for Nord-Troms Regionråd 25.09.2018, og til telefonsamtale vedrørende prosjektet.

Jeg søker med dette Storfjord kommune inntil NOK 50.000,- i tilskudd til utvikling av prosjektet.

Se vedlagte budsjett og finansieringsplan.

Kort om prosjektet.
Produsent: Mona Steffensen, Original Film. Manusforfatter: Gisle Normann Melhus.
Målet med *Gjenreisning* er å lage en TV-dramaserie med gjenreisningen av Nord-Troms og Finnmark etter andre verdenskrig som bakteppe.
Gjenreisningen er en nær, dramatisk og underkommunisert historie og en viktig del av vår nasjonale historie. Det er på høy tid at denne historien blir løftet frem. Med en dramaserie er det potensial til å nå et stort og bredt publikum.

Frem til nå er utviklingen støttet av Filmfond Nord, Fritt Ord, Kvænangen kommune og Skjervøy kommune.
Se vedlegg for bekreftet finansiering og prosjektbeskrivelse som lå til grunn for søknad og tilskudd fra Filmfond Nord og Fritt Ord.
I løpet av det siste året har vi gjennomført intervju av tidsvitner, gjort research og utviklet karakterer og historien. Dette arbeidet vil vi fortsette med fremover og har som mål å presentere et programforslag til NRK innen utgangen av året (2019).

Lokal/regional forankring
Det er viktig med lokal og regional forankring for dette prosjektet, og jeg søker derfor samarbeid med kommuner i Nord-Troms.
Fortsatt lever det tidsvitner som har opplevd krig, evakuering og gjenreisning. Det er en prioritert oppgave å sikre deres kunnskap for autensiteten i den planlagte dramaserien. I tillegg er det mange sekundære kilder i lokalmiljøene som har kunnskap om gjenreisningen. Kommunene har god oversikt over kilder og mulige samarbeidspartnere inn i prosjektet. Jeg ser på det som viktig og sammen løfte prosjektet nasjonalt.

Strandveien 95	Telefon	Mobil	Faks	Bank:Handelsbanken	Organisasionsnr	E-post
9006 Tromsø	77 60 04 00	92 83 78 43	77 60 04 20	Konto: 9484 05 77117	N-979 505 612 MVA	mona@originalfilm.no

Kort om søkeren
Jeg er født og oppvokst på Skjervøy og har jobbet som produsent og daglig leder i det Tromsø-baserte filmselskapet Original Film siden 2004. Selskapets visjon er å fortelle universelle historier, fra et lokalt ståsted – på originale måter. Min personlige visjon er også å bidra til å bygge Nord-Norge gjennom de filmene jeg produserer og vise det kulturelle og historiske mangfoldet i nord og med det også bidra til den nasjonale historiefortellingen. TV-drama prosjektet *Gjenreisning* er et viktig bidrag.

Jeg har produsert en rekke kort- og dokumentarfilmer, TV-serien *Hjerterått* for NRK Super og spillefilmen *Oskars Amerika*. Se vedlagte CV.
Med TV-drama prosjektet *Gjenreisning* tar jeg tak i et prosjekt jeg lenge har drømt om. Jeg har vokst opp med historien med en mamma som evakuerte fra Arnøy og en pappa som evakuerte fra Skjervøy.

Ta gjerne kontakt dersom for evt spørsmål og/eller behov for ytterligere informasjon.

Jeg har presentert prosjektet for politikere i Kvænangen og Skjervøy, og kommer gjerne til Storfjord for å presentere prosjektet for deres politikere.

Jeg håper på positiv tilbakemelding på søknaden, og ser frem til å høre fra dere.

Vennlig hilsen

Mona Steffensen

Vedlegg:
- Budsjett og finansieringsplan.
- Bekreftet finansiering.
- Prosjektbeskrivelse *Gjenreisning.*
- CV Produsent Mona Steffensen.

PROSJEKTKALKYLE

Prosjekt: Gjenreisning - Utvikling

Dato: 27.5.2019

KALKYLESAMMENDRAG

Prosjekt : Gjenreisning - Utvikling

Dato : 27.05.2019

				Fradr. MVA:
10	Manuskriptutvikling	221 000		
11	Prosjektutvikling	249 000		
	TOTALE UTVIKLINGSKOSTNADER	'--------->	470 000	
21	Forarbeid			
31	Produksjon			
32	Regi			
33	Dekor			
34	Rekvisitt			
35	Special effects			
36	Kostyme			
37	Sminke			
38	Foto			
39	Lys			
40	Grip			
41	Opptakslyd			
42	Skuespillere			
44	Reiser/transport			
	TOTALE OPPTAKSKOSTNADER	'--------->		
51	Produksjon etterarbeid			
52	Klipp			
53	Lydetterabeid			
54	Musikk			
55	Digitale effekter			
56	Bilde etterarbeid / laboratorium			
	TOTALE ETTERARBEIDSKOSTNADER	'--------->		
61	Administrasjon			
		'--------->		
	NETTO PRODUKSJONSKOSTNADER		470 000	
62	Uforutsette utgifter			
	TOTALE PRODUKSJONSKOSTNADER		470 000	

11 PROSJEKTUTVIKLING

			Mengde	x	Sats	Sum	%	Sos utg.	Fradr MVA
11-1110	PRODUSENT	Intervju tidsvitner/research			80 000	80 000			
11-1116	PROSJEKTLEDER/LINE PRODUCER	Presentasjoner/møter			30 000	30 000			
11-4090	ANNET PERSONALE	Presentasjonsmatenell/RØST			20 000	20 000			
11-8610	ADMINISTRASJONSGODTGJØRELSE				15 000	15 000			
11-8620	REGNSKAP				10 000	10 000			
11-9030	TELEFON/PORTO				5 000	5 000			
11-9060	BAKGRUNNSMATERIELL	Bøker og annet			5 000	5 000			
11-9070	REISEUTGIFTER				20 000	20 000			
11-9072	HOTELLOPPHOLD				15 000	15 000			
11-9073	DAGPENGER/DIETTER				15 000	15 000			
11-9078	MØTEKOSTNADER				5 000	5 000			
11-9081	LEIDE BILER				10 000	10 000			
11-9083	BENSIN/OLJE ETC				5 000	5 000			
11-9084	PARKERING/BOM/FERGER				2 000	2 000			
11-9085	BILGODTGJØRELSE				10 000	10 000			
11-9093	TAXI/BUDBIL				2 000	2 000			
					SUM	249 000			

10 MANUSKRIPTUTVIKLING

			Mengde:	x	Sats	Sum	%	Sos utg.	Fradr MVA
10-1010	FILMRETT (INKL. OPSJONER)	Opsjon Gisle og Mona	2		25 000	50 000			
10-1011	SYNOPSIS	Første versjon			50 000	50 000			
10-1013	MANUSKRIPT	Andre versjon synopsis			60 000	60 000			
10-1110	PRODUSENT	Research+kreativt arbeid			40 000	40 000			
10-9070	REISEUTGIFTER				10 000	10 000			
10-9072	HOTELLOPPHOLD				5 000	5 000			
10-9073	DAGPENGER/DIETTER				5 000	5 000			
10-9078	MØTEKOSTNADER				1 000	1 000			
					SUM	221 000			

GJENREISNING finansieringsplan pr 27.05.2019			
		Støtte i %	Status
Filmfond Nord	100000	21,3 %	Bekreftet
Fritt Ord	70000	14,9 %	Bekreftet
Kvænangen kommune	150000	31,9 %	Bekreftet
Skjervøy kommune	50000	10,6 %	Bekreftet
Kåfjord kommune	50000	10,6 %	Omsøkt
Storfjord kommune	50000	10,6 %	Omsøkt
SUM	**470000**	**100,0 %**	

-

ORIGINAL FILM AS
v/Mona Steffensen
Strandvegen 95
9006 Tromsø

Vår ref.: **2018-152** Bodø 26.04.2018

TILSAGNSBREV FOR MANUSUTVIKLINGSTILSKUDD TIL PROSJEKTET "Gjenreisning"

Vi har gleden av å informere om at Filmfond Nord AS den 26.04.2018 bevilget **NOK 100.000** i manusutviklingstilskudd til prosjektet **«Gjenreisning».**

Tilskuddet gis på de vilkår som fremgår i vedlagte tilskuddsavtale, samt i Filmfond Nords retningslinjer som finnes på http://filmfondnord.no/soknader/?Article=11

Vi gjør oppmerksom på at tilbudet om tilskudd er tidsbegrenset og at tilskuddet aksepteres ved at signert tilskuddsavtale returneres. Frist for å akseptere tilskuddet er satt til **26.07.2018.**

Aksept av tilsagnet og anmodning om utbetaling av rater skjer via nettløsningen Filmsøk.no

Vedtaket kan påklages jfr. §28 i Forvaltningsloven og § 8 i Forskrift av 7. oktober 2016 nr 1196 om tilskudd til produksjon og formidling av audiovisuelt verk.. Klagefristen er tre uker etter mottakelse av dette brevet.

Med vennlig hilsen
Filmfond Nord AS

Linda Netland
Daglig leder

TILSKUDDSAVTALE

MANUSUTVIKLING
Sak: 2018-152

mellom

Filmfond Nord AS (heretter kalt filmfondet)
og

ORIGINAL FILM AS (heretter kalt tilskuddsmottaker)
Organisasjonsnummer: 979505612
Strandvegen 95
9006 Tromsø

1. INNLEDNING

Filmfond Nord AS har den 26.04.2018 (heretter kalt tilsagnsdato) bevilget **NOK 100.000** i tilskudd (heretter kalt tilskuddet) til prosjektet **"Gjenreisning"** (heretter kalt utviklingsprosjektet). Dette dokumentet regulerer partenes rettigheter og plikter i forbindelse med tilskuddet.

2. GJELDENDE REGELVERK

Tilskuddet gis på de vilkår som fremgår denne tilskuddsavtalen, samt Filmfond Nords retningslinjer som finnes på http://filmfondnord.no/soknader/?Article=11

3. TILSKUDDETS GYLDIGHET

Tilbudet om tilskudd er gyldig i tre måneder fra tilsagnsdato. Har ikke filmfondet mottatt signert avtale og utbetalingsanmodning innen **26.07.2018**, blir tilbudet om tilskudd uten forvarsel trukket tilbake, om ikke partene skriftlig enes om noe annet.

4. TILSKUDDSMOTTAKERS AKSEPT

Tilskuddet aksepteres ved at signert tilskuddsavtale returneres. Tilskuddsmottaker aksepterer ved anmodning om utbetaling av 1. rate, de plikter som er beskrevet i tilskuddsavtalen og i Filmfond Nords retningslinjer for tilskudd til filmprosjekter.

5. RATEUTBETALINGER

Tilskuddet vil bli utbetalt etter skriftlig anmodning i følgende rater:

Rate 1: (40%) utbetales ved levering av signert tilsagnsbrev.
Rate 2: (40%) utbetales ved levert og godkjent 1. utkast av manus.
Rate 3: (20%) utbetales ved levert og godkjent 2. utkast av manus.

Dersom tilskuddsmottaker har fått påtalt mangler ved avslutning av tidligere prosjekter, og filmfondet har vedtatt sanksjoner som følge av dette, vil rateutbetalinger bli holdt tilbake inntil de påtalte forholdene er rettet opp.

6. BANKKONTO

Tilskuddet skal innbetales til bankkontonr. _____.

7. MATERIALE

Tilskuddsmottaker skal fremvise for Filmfond Nord AS følgende materiale etter endt utviklingsprosjekt:

Ferdig utviklet manus på norsk

Dersom utviklingsprosjektet leder til ferdig produksjon, skal lenke til produksjonen/påsynstilgang leveres, samt tre eksemplar av eventuelle fysiske enheter (DVD eller lignende).

8. KREDITERING
Dersom utviklingsprosjektet leder til ferdig produksjon, skal Filmfond Nord AS krediteres med logo i filmens sluttekst og i øvrig materiale på lik linje med produksjonens produsenter og andre investorer og tilskuddsgivere etter bransjenorm.

9. RAPPORTERING
1. utkast av manus skal leveres via Filmsøk **senest 6 måneder** fra aksept av tilskuddet.
2. utkast av manus skal leveres via Filmsøk **senest 12 måneder** fra aksept av tilskuddet.

Ved en eventuell produksjon forplikter tilskuddsgiver seg til å holde Filmfond Nord AS orientert om filmens karriere i to år etter at filmen har hatt premiere. Informasjonen sendes til **post@filmfondnord.no.**

Filmfond Nord AS ønsker informasjon om:
- Festivalvisninger
- Priser og/eller utmerkelser
- TV-visninger i Norge med seertall
- TV-visninger/salg i utlandet
- Kinodistribusjon, distribusjonsselskap, land og besøkstall
- DVD-salg eller nettdistribusjon

10. MANGLENDE ELLER FORSINKET LEVERING
Manglende eller forsinket levering av materiale spesifisert i denne tilskuddsavtalen, uten skriftlig godkjenning fra Filmfond Nord AS, vil medføre reaksjoner i form av tilbaketrekking eller reduksjon av hele eller deler av tilskuddet.

Denne avtalen er utstedt i to eksemplarer, ett til hver av partene.

Bodø, 26.04.2018

.....
Linda Netland
Daglig leder
Filmfond Nord AS

Undertegnede erklærer at vilkårene for tilskuddet, i henhold til det gjeldende regelverket og denne tilskuddsavtalen, er lest og godtatt.

Sted/Dato

.....
Mona Steffensen
Produsent/tilskuddsmottaker
ORIGINAL FILM AS

Fra: ikke-svar@fritt-ord.no
Emne: Vedrørende søknad til Stiftelsen Fritt Ord
Dato: 15. mai 2018 kl. 10.03
Til: mona@originalfilm.no

Original Film
v/Mona Steffensen
mona@originalfilm.no

Oslo, 15. mai 2018

Vår ref.: 18-930

ANG. SØKNAD OM STØTTE TIL UTVIKLING AV TV-SERIEN "GJENREISNING"

Søknadsbehandlingen er nå avsluttet. Vi har gleden av å meddele at Fritt Ord har besluttet å innvilge søknaden med kr **50 000**. Prosjektet er tildelt koden **18-930**, og det er fint om denne oppgis ved henvendelser til oss.

Utbetaling av beløpet kan foretas i rimelig tid før kostnadene påløper. Skjemaer for utbetalingsanmodning og rapport finnes på vår hjemmeside portal.frittord.no. Opplysninger om kontonummer, adresse, prosjektkode og innvilget beløp må oppgis. Dersom utbetalingsanmodningen ikke er oss i hende senest innen ett år, vil bevilgningen bortfalle. Vennligst gi beskjed til Fritt Ord hvis prosjektet blir vesentlig utsatt eller forandret, f.eks. grunnet endringer i finansieringsgrunnlaget. Fritt Ord kan kreve støttesummen refundert dersom prosjektet ikke gjennomføres i tråd med opprinnelig plan. En oversikt over rundens bevilgninger vil bli offentliggjort på Fritt Ords nettside kort tid etter at søknadsbehandlingen er avsluttet.

Vi ber om at det senest to måneder etter at prosjektet er avsluttet, blir sendt oss en rapport og regnskapsopplysninger som viser hvordan pengene er brukt.

Med vennlig hilsen,
Stiftelsen Fritt Ord

FRITT ORD

Kvænangen næringsfabrikk
Gàrggu 8
9161 Burfjord

Original Film AS

v/Mona Steffensen

Deres ref.	Vår ref.	Burfjord, 14/1-19
	31/18	

TILBUD OM TILSKUDD

Vi viser til Deres søknad mottatt 28/11-18, og kan etter vedtak i styret for Kvænangen næringsfabrikk AS gi følgende tilbud til:

Original Film AS

1. Tilskuddsbeløp

Kvænangen næringsfabrikk AS bevilger Original Film AS et tilskudd på inntil

kr 150 000 kroner

Tilskuddet skal ikke overstige 69% av totale kostnader.

Kvænangen næringsfabrikk forutsetter at kommunen profileres gjennom hele prosjektet og uttrykker sterkt ønske om at en eventuell innspilling legges til Kvænangen.

Vilkårene for tilbudet følger vedlagt.

2. Godkjent kostnadsramme

Aktivitet	**Beregnet kostnad**	**Herav egen tid**	**Godkjent kostnad**
Intervjue tidsvitner		187,5 timer	65 625
Research arkiv og andre kilder		150 timer	52 500
Folkemøte		5	1 750
Skrive ut intervjuer		187,5	65 625
Møte med ressurspersoner		50	17 500
Levere forslag til NRK		37,5	13 125
Innsalgsmøte		5	1 750
Sum		**622,5**	**217 875,-**

For eget arbeid skal det føres timelister.

3. Aksept av tilbudet

Dersom De ønsker å benytte vårt tilbud, ber vi Dem akseptere det skriftlig innen **14/4-19**, ellers faller tilbudet bort.

Aksept skjer ved retur av kopi av dette brevet, undertegnet av signaturberettiget / prokurist / daglig leder.

Tilbudsbrev og vedlagte vilkår vil samlet utgjøre avtalen med Kvænangen næringsfabrikk AS.

4. Utbetalingsfrist

Krav om sluttutbetaling av støtten må sammen med nødvendig dokumentasjon være Kvænangen næringsfabrikk AS i hende innen **14/1-20**, da tilbudet ellers bortfaller i den utstrekning det ikke allerede er effektuert.

Kvænangen næringsfabrikk AS kan etter søknad forlenge utbetalingsfristen.

5. Vilkår

Det vises til kravene i vedlagte tilsagn.
Kvænangen næringsfabrikk AS understreker at prosjektet må gjennomføres effektivt og kontrollert. Vi ber om at søker benytter Prosjektlederprosessen PLP i gjennomføringen og rapporterer til oss i tråd med denne. Les mer om PLP under "Verktøy" på regionalomstilling.no

Tildelingen skjer i henhold til reglene for bagatellmessig støtte. Ifølge disse reglene kan støttemottaker ikke motta mer enn til sammen 200 000 Euro (ca. 1,6 millioner kroner) over et tidsrom på 3 regnskapsår. Før støtten kan komme til utbetaling, må støttemottaker bekrefte at det ikke er mottatt tilbud om annen bagatellmessig støtte i inneværende og de to foregående regnskapsår, eller i tilfelle slik støtte er mottatt oppgi beløpets størrelse, støttekilde og tilbudstidspunkt.

6. Spørreundersøkelser

Det er en forutsetning at bedriften deltar i eventuelle spørreundersøkelser i forbindelse med evalueringer, kundeundersøkelser mv. gjennomført av omstillingsorganisasjonen eller fylkeskommunen. Slike undersøkelser er viktige i arbeidet med å utvikle et best mulig tjenestetilbud til næringslivet.

7. Omtale i media

Vi forutsetter at Kvænangen næringsfabrikk AS blir nevnt i presentasjoner og ved eventuell annen profilering av prosjektet i media.

Har De spørsmål i tilknytning til dette brevet, ta kontakt med saksansvarlig Merete Jørstad som kan treffes på telefon 408 400 69 eller e-post merete@fab1.no.

Med vennlig hilsen

Merete Jørstad
Daglig leder, Kvænangen næringsfabrikk

Vedlagt oversendes:

Skjervøy kommune

Skjervøy kommune

Mona Steffensen

Deres ref:	Vår ref:	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2018/423-16	2345/2019	150	11.04.2019

bekreftelse på tilsagn - Søknad Gjenreisningsprosjektet (utvikling av TV-drama)

Det bekreftes med dette at det i kommunestyremøte i Skjervøy kommune 12.12.2018 ble tildelt kroner 50 000 til filmprosjekt «Gjenreisningsprosjektet» av Original film v/ Mona Steffensen. Vedtaket finnes i sak 64/18 - Budsjett og økonomiplan 2019-2022, «Posisjonens 24. tiltak – støtte filmprosjekt». Protokoll fra møtet finnes HER (se side 21).

Med hilsen

Mattis Bårnes
Konsulent v/ politisk sekretariat, arkiv og informasjon
77775503

Dokumentet er produsert elektronisk og har derfor ikke signatur.

Intern kopi
Arild Torbergsen

Postadresse:
postboks 145 - G
9189 SKJERVØY
E-post:
post@skjervoy.kommune.no

Besøksadresse:
Skoleveien 6

Internett:
www.skjervoy.kommune.no

Telefon: 77775500
Orgnr:

Bankkonto:

GJENREISNING

TV-drama

Prosjektbeskrivelse - Første fase utvikling
av
Gisle Normann Melhus og Mona Steffensen

OKTOBER 1944
Operation Nordlicht - noen i den tyske generalstaben har gitt Wehrmacts tilbaketrekning fra nord-fronten et nesten poetisk navn. Terbovens påfølgende evakueringsordre til befolkningen i Nord-Troms og Finnmark er i det minste ærlig:

Det må ikke finnes noe bosted, noe trafikkmiddel eller forsyninger som kan hjelpe fienden.

12 000 bolighus. 4700 fjøs. 306 fiskebruk. 106 skoler. 27 kirker. Brent til grunnen.

Listen er selvfølgelig mye lenger - den brente jords taktikk utført med tysk presisjon. Menneskene i Nord-Troms og Finnmark fikk livene rykket opp med roten.

Lite i norsk krigshistorie kan sammenlignes med brutaliteten i den totale ødeleggelsen av sivile samfunn som fant sted i Sovjetunionen, i Øst-Europa, under de alliertes terrorbombing av tyske byer, eller som finner sted i Syria i dag.
Tvangsevakueringen og nedbrenningen av Nord-Troms og Finnmark kan det.

Men - dette er bare prologen til historien vi vil fortelle.

Vi vil fortelle historien om dem som vendte tilbake da asken hadde blitt kald – *for å Gjenreise.*

Serien vår skal bli en hyllest til menneskene som, med knappere ressurser enn de fleste av oss som lever i dag kan tenke oss, gjenreiste landsdelen sin.

Men der hjem og livsgrunnlag gjenreises etter krigens herjinger skjer noe enda viktigere. Mennesket utviser en av sine aller vakreste egenskaper - evnen til å gjenreise seg selv på tross av nederlag, krenkelser og skam.

Men et gjenreist hjem kan aldri bli det samme som det som ble ødelagt - det kan heller ikke et gjenreist menneske.

Synopsis første episode

September 1944

Pollvåg, et lite samfunn i Nord-Troms med ca 500 innbyggere, er verken mer eller mindre preget etter 4 krigsår enn andre steder langs kysten i den nordligste delen av Norge.
På kartet er Pollvåg ei bygd. I virkeligheten er det to. Den ene siden av vågen kalles *Store - Pollvåg*. Den andre siden kalles følgelig *Lille - Pollvåg*. Her vokste **Gunvor Larsen (23)** opp. Sammen med tvilling-broren **Tor** og storebroren **Einar** (30) utgjør Gunvor neste generasjon i Larsen-familien, den mest prominente i Lille - Pollvåg. Familiebedriften **Larsen & sønn,** som eies av Gunvors far **Leiv**, har i tre generasjoner eid sildoljefabrikken, kolonialen, møbelbutikken og det aller meste av jorda frem til grensen til *Store – Pollvåg*. På den andre siden av den eier **Fredericksen-familen** alt som er å eie. De to familiene har alltid vært konkurrenter. Men krigen har snudd det som en gang var en gjensidig respekt mellom Leiv og Fredericksen-familens ovehode **Magnor (60).**
Magnor Fredericksen i *Store - Pollvåg* gjør gode penger på okkupantene, i likhet med de fleste andre handelsfamiler langs kysten. Leiv Larsen hadde ikke sluppet en eneste tysker opp på kaia si og enda mindre handlet med dem, hadde det ikke vært for kona **Sofia (58)** som synes velstanden de nyter er den eneste formildende omstendigheten ved tilværelsen i «dette gudsforlatte hølet" hun har avskydd i 25,5 av de 26 årene siden hun ble lurt hit. Hun akter ikke å la Leiv kaste bort formuen på grunn av barnslig trass mot tyskerne. Det får holde at han risikerer å få dem alle arrestert ved å gjemme de to rømte russerfangene i kjelleren. Hvor lenge tror han den «snille tyskerten» **Herman (25)** som er innkvartert i annekset vil late som om han ikke ser det? Men Leiv har et godt forhold til den unge intelligente tyskeren – som i hans øyne bare har hatt uflaks med nasjonaliteten.

Det er observert stjålne blikk og diskrete smil mellom Gunvor og Herman. Men Gunvor er så godt likt både blant familiens ansatte og i bygda forøvrig, at bare de ondeste tungene antyder at de kommer litt vel godt over ens.
En familiebedrift skal drives videre av familien, men Leiv gjorde seg tidlig opp en mening om at eldstesønnen Einar ikke var den som skulle overta. Lat og upålitelig, med en egen evne til å havne i problemer. Etterhvert som Tor vokste til, ble imidlertid Leiv trygg på at han hadde en verdig arvtager. Men Gunvor har alltid vært favoritten. Aller helst skulle Leiv sett at hun ikke var jente.

Når Leiv finner ut at Einar i hemmelighet har meldt seg inn i NS, er det bare Sofias morskjærlighet og trussel om å skille seg som hindrer Leiv fra å fordrive sønnen fra bygda.

Oktober 1944

Til befolkningen!

Elementer som benytter seg av de vanskelige forhold under evakueringen og begår utskeielser, plyndring og voldshandlinger vil bli møtt med de skarpeste midler og bli summarisk pådømt ved den alminnelige særdomstol etter den militære straffelov som fastsetter dødsstraff for slike handlinger.

Finnmark, den 17. oktober 1944.

Jonas Lie
Styresmann for Finnmark
Politiminister.

Først rykter, så nyheter - om tvangsevakuering og nedbrenning i Nord-Troms og Finnmark. De fleste håper og tror at tyskerne ikke vil se seg monn i å evakuere og brenne så langt sør som *Pollvåg* for å stanse den Røde Armes fremmarsj.
De tar feil. En vakker høstmorgen kommer en polititropp fra kommune-senteret og slår opp plakater med Therbovens ordre om evakuering. De vet hva som vil skje med det de forlater. Tor klarer bare så vidt å stoppe Leiv fra å dytte en av politifolkene – en gutt fra bygda - utenfor brygga.

De har bare noen dager på seg til å ta farvel med hjemmet og alt familien har bygd opp gjennom generasjoner. Sinnet vokser i Leiv. Til tross for fortvilelsen over å skulle forlate hjemmet tenker Gunvor på de stakkars russerfangene i kjelleren. De er fremdeles skrøpelige, og hvor skal de dra.
Henrik Olsen (22), arbeidersønnen som Gunvor har kjent hele livet og som hun ser på som en bror tilbyr seg å hjelpe. Han avslører at han er partisan under Sovjetisk kommando, og vil forsøke å komme seg forbi tyskernes linjer og til de fremrykkende russiske troppene med viktig etterretning. Han kan ta russerne med seg. Omgitt av den hektiske og uvirkelige oppbruddstemningen i bygda planlegges den dristige flukten. Men for sent.
En SS-patrulje på vei vekk fra fronten, kommer til Larsens-familiens hus og krever å få gjennomsøke det. Noen har angitt dem. Kan det ha vært Einar? Eller Herman? Begge har forsvunnet.
Leiv setter seg til motverge og forsøker å nekte dem å slippe inn. Håpløst. Han får en geværkolbe midt i ansiktet og blir liggende livløs. I kjelleren finner SS-soldatene russefangene. For soldater på ydmykende tilbaketog er det velkomment å slippe sinnet løs på to hjelpeløse representanter for fienden. De henger dem i det vakre ospetreet på gårdsplassen til Larsen-familien. Det Gunvor og Tor klatret i som barn.
Tor forsøker å beskytte den livløse faren. Han blir overmannet og skutt mens han ligger nede på bakken.
Henrik åpner ild fra et uthus- en enslig partisan mot en hel patrulje av Hitlers fremste elitesoldater. En suicidal handling. To soldater kaster hver sin håndgranat inn i uthuset. Uthuset raser sammen tyskerne gidder knapt å sjekke om motstanderen der inne lever. Men i forvirringen under den korte kampen - dukker Herman opp og beviser at han ikke er angiveren ved å få Gunvor, Leiv og Sofia i sikkerhet for sine landsmenn– Leiv er ved bevissthet men svært svekket. Men SS-soldatene vil ikke spare ham om de finner ham– de

må vekk. Hermann vil dra sammen med dem. Det kan ikke være lenge igjen av denne fordømte krigen nå.
Han kan klare å holde seg skjul til det hele er over. Vi aner at det også er fordi han ikke vil komme bort fra Gunvor og at det ligger mer mellom dem enn fascinasjon på avstand.
De er på vei ombord i en av sjarkene som er rekvirert til evakueringen når SS-patruljen oppdager Hermann. Leiv og resten av Larsen familien er glemt - Det er Hermann de leter etter. En tysk soldat innkvartert hos en familie som har skjult russiske fanger må ha visst om det og unnlatt å melde i fra. Han er en forræder av verste sort – SS-løytnanten trenger ikke noen krigsrett for å avsi og eksekvere dommen. Herman henrettes med et nakkeskudd foran Gunvor og resten av flyktningene i det sjarken legger fra kai.
Denne dagen vil prege alle ombord for resten av deres liv. På land ser de at okkupantene har brakt den brente jords taktikk også til deres hjemsted. Gunvor ser huset som har vært hjemmet hennes hele livet bli stadig mer overtent. Det begynner å stige røyk opp fra Larsen & Søns sildemelfabrikk.
Leiv som har mistet både sønnen og arven han skulle føre videre til ham, han har også mistet trassen som kanskje kunne holdt ham i live selv i denne situasjonen. Hans siste ord til Gunvor er at han skulle ønske at hun var gutt, for da hadde hun vært den beste til å føre Larsen&Søn videre. Men nå finnes ikke Larsen&Søn lenger – ingenting betyr noe.

Sjarken kommer ut i rom sjø — de kan ikke se *Pollvær* lenger.

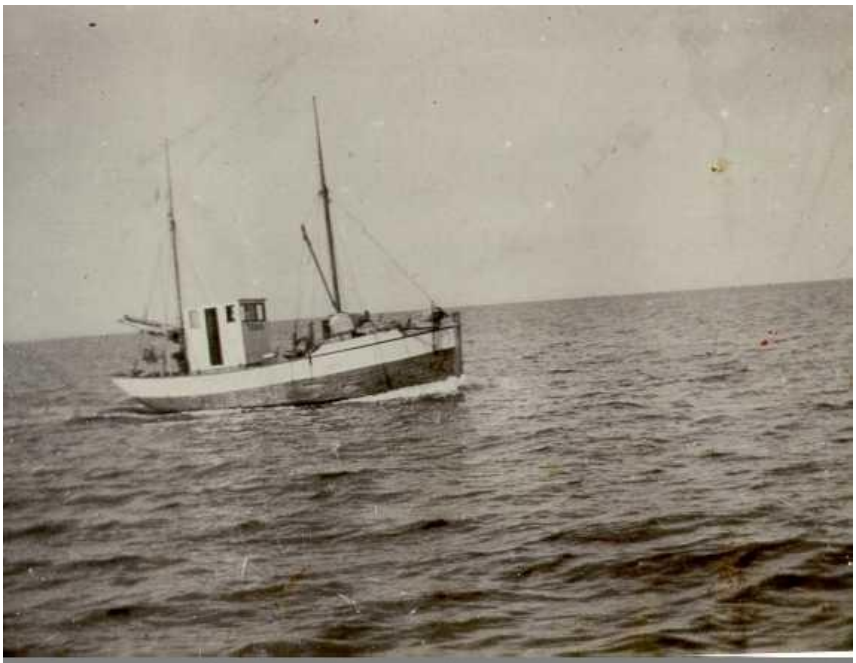

Slutt synopsis 1.episode.

Setup 2. episode

Oslo, 8.Mai 1945
Gunvor ligger på fødestuen ved diakonhjemmet i Oslo – hun er i fødsel. Det oppstår komplikasjoner, fødselslegen forbereder seg på å miste henne. Men Gunvor nekter å gi seg - hun har arvet farens trass. En velskapt gutt fødes til lyden av frigjøringsrusen i gatene utenfor. Sykepleiere og leger klemmer og skåler.

Men selv ikke det friske barnet - født på selveste fredsdagen som hun har lenget etter like mye som alle andre nordmenn - kan glede Gunvor. Hun oppgir at faren til barnet er Henrik Olsen som falt i kamp mot tyskerne i hjembygda hennes som nå ikke finnes lenger.
Hun har ingenting – ingen mulighet til å ta seg av et barn. Det skal adopteres vekk. Hun får en natt med barnet hun har kjempet frem - hun sover ikke – blunker knapt. Men hun gråter fremdeles ikke. Neste morgen forteller en sykepleier full av skadefryd om tyskertøsene som skamklippes på hovedøya, akkurat det de ludrene fortjener. Både de og tyskerungene deres burde sendes til ruinene i Tyskland der de hører hjemme. Ordene til sykepleieren ser ut til å skape et enda sterkere bånd til barnet enn det som allerede var der. Vi skjønner hvem den egentlige faren er.
Når familien som skal adoptere gutten kommer, nekter hun å skrive under papirene. Hun har ombestemt seg. Hun vil skrives ut. Fødselslegen spør hvor i all verden hun skal dra. Gunvor svarer at hun og sønnen skal hjem.

Pollvåg, Juli, 1945

Gunvor står på den delvis gjenoppbygde kaia. På armen har hun Alfred. Der det en gang sto hus hun har kjent hele livet, står det nå enkle brakker og seildukstelt.
En mann kommer gledestrålende mot henne – det er Henrik. Barndomsvennen hun trodde ble sprengt i filler overlevde mirakuløst og klarte å komme seg over til russerne. Henrik som hun har oppgitt som far til Alfred lever. Av naturlige grunner kan Henrik avsløre hemmeligheten hun bærer på. Det vil gjøre henne til en tyskertøs - og lille Alfred til en tyskerunge.

Foto: Bentsen, Andreas
Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark IKS

Kort om videre handlingsforløp og dramatiske motorer i Gunvors historielinje:

Einar har overlevd, men som alle andre NS-medlemmer som har meldt seg inn under krigen er han dømt til straffarbeid og har mistet statsborgerrettighetene. Moren, Sofia, har fått store psykiske problemer er innlagt på asylet i Tromsø på ubestemt tid, og har blitt umyndiggjort. Dermed er Gunvor eneste arving til Larsen&Søn. Fabrikken er borte, men en anselig formue står i banken, og hun vil tilkjennes krigsskadeerstatning. Støttet av Herman tar hun den endelige beslutningen om å gjenoppbygge Larsen&Søn. At en ung enslig kvinne tar på seg en slik oppgave er uhørt. Men Gunvor utstråler en styrke og vilje på tross av sitt kjønn og sin alder.
Håpet tennes blant folket i Pollvær. De vil få hjørnesteinsbedriften og sitt viktigste livsgrunnlag tilbake.

Fordi Henrik lever, må Gunvor lage en ny dekkhistore for hvem som er faren til Alfred. Folk unnlater å spørre, men hun merker at de tenker sitt. Raskt etter ankomst forteller hun en venninne, som hun vet er løsmunnet, en romantisk historie at hun møtte en motstandsmann i Tromsø straks etter ankomst og ble stormforelsket. Mannen skulle rømme til England for å verve seg og delta i kampene på kontinentet. Fordi de ikke visste om han ville komme tilbake ville de vise sin kjærlighet for hverandre, og giftet seg like før han la ut på den livsfarlige reisen. Det var som på film. Fordi Gunvor representerer håp for Pollvær ønsker folk å tro på denne historien som straks kommer ut. Som "krigsenke" får hun stor sympati.

Det at hun oppga Henrik som far på sykehuset, noe Henrik selvfølgelig vil vite er en løgn, er den største trusselen mot Gunvors prosjekt. I seg selv ville denne historien blitt akseptert som sannsynlig i bygda - det er jo skammelig med et barn utenfor ekteskap. Men det hadde vært en skam å leve med. Hun leser i avisen at "tyskerunger" blir tatt fra mødrene med tvang og sendt på barnehjem.

Myndighetene er i ferd med registrering av nordmenn som feilaktig er registrert som falne, og oppdager at Henrik lever. Han får et brev om farskapet. Han skjønner sammenhengen. Det er egentlig ikke så vanskelig med tanke på fødselsdatoen i forhold til evakueringen. Unnfangelsen må ha skjedd i Pollvær. Det er følelsesmessig vanskelig for ham, men for å beskytte Gunvor går han med på å spille med. Gunvor avslører for bygda at hun har løyet for å beskytte henne Henrik mot skammen ved at de har laget et uekte barn. Folk i bygda er skuffet - hun får en ripe i lakken, men anseelsen hennes er ikke fullstendig desimert som den hadde vært hvis de hadde visst den egentlige sannheten. Henrik er tross alt fra bygda, og bygdas største krigshelt. Men nå er Gunvor bundet til Henrik. Han holder fremtiden til både Gunvor, Alfred og Larsen&Søn i sine hender. Gunvor er glad i Henrik som en venn og bror. Det er et paradoks at den overbeviste kommunisten er "faren" til arvingen til bygdas kapitalistiske fyrtårn. Men Henrik elsker Gunvor og ser for seg giftemål og resten av livet med henne. For Gunvor blir bare løgnen hun lever på enda større og mørkere. Gjennom tilbakeblikk får vi gradvis vite hvor dyp kjærligheten mellom henne og tyske Herman faktisk var. Alfred vil etterhvert ligne på faren, og ikke på den mørkhårete Henrik med sjøsamiske aner. Men enda er det en stund før dette vil bli påfallende. Gunvor blir den uoffisielle lederen for gjenoppbygningen av Pollvåg. Når det raskt blir konflikt mellom "gjenreisernes" interesser og planene til det nyopprettede Gjenreisningskontoret i kommunesenteret taler hun byråkratene midt i mot. Sinnet i bygda vokser når de lovede bygningsmaterialene og ferdighusene lar vente på seg. De føler seg sviktet av myndighetene og etterhvert vokser det frem en folkebevegelse som truer med å emigrere.

Selv om det er mange suksesser og mye glede og humor blant alt slitet tårner problemene seg opp. Henrik blir stadig mer såret av at Gunvor aviser hans tilnærmelser. Han begynner å bli lei av at forholdet deres bare er et skuespill.
Det blir ikke et gledelig gjensyn med Einar som har sluppet ut av straffarbeidsleiren etter seks måneder. I bygda mistenkes han for å være selve angiveren som fikk sin egen far og bror drept. Gunvor klarer heller ikke å fri seg fra tanken. Einar bryr seg ikke om folkesnakket. Han vil ha farsarven, som han mener er rettmessig hans. Og snart vil han få tilbake statsborgerrettighetene sine. En beinhard konflikt venter Gunvor i nær fremtid.

Når tidligere allierte raskt blir motstandere i det som snart skal bli kjent som den kalde krigen tar Henriks tidligere sovjetiske "venner" kontakt.

Vi følger også:
Henrik som presses av sine tidligere allierte.
Folkene på Gjenreisningsskontoret på Skjervøy – den parallelle historielinjen der.
Einar som kommer tilbake når det begynner å gå bra for Gunvor.
Fredericksen-familien – som vi blir bedre kjent med og skjønner mer av motivasjonen til.

Dette er en aller første utskriving av historien, og vi diskuterer allerede endringer. Dette tar vi med oss i videre utvikling av historien. Vi mener vi er på et godt spor på noe som kan bli et bra og viktig historisk drama.

Våre planer for videre utvikling av historien er følgende:

- Gjøre research.
- Videreutvikle karakterene og lage karakterbibel.
- Skrive manus for første episode.
- Skrive synopsis for episodene 2 – 8.

Stamsund/Tromsø, 28.februar

CV Mona Steffensen

Adresse: Strandveien 95, 9006 Tromsø.
Phone: +4792837843
E-mail: mona@originalfilm.no

2004 – dd Daglig leder og produsent i Original Film AS

Under utvikling:
GJENREISING – TV drama. Idé: Mona Steffensen. Manus: Gisle Normann Melhus.
KAMPEN (arbeidstittel) – TV-serie. Idé: Yvonne Thomassen.
FILM PÅ VEI (tidligere KINOBÅTEN) – dokumentar. Manus og regi: Torfinn Iversen.
LIVET I HAVET – TV-serie. Manus: Katrine Strøm.
HAVETS URSKOGER – dokumentar. Regi utvikling: Hans Eirik Voktor.
IMAGINE – kortfilm. Manus og regi: Yvonne Thomassen.

Ferdige produksjoner

2019 IVO – kortfilm. Manus og regi: Christina Lande.
2018 Los Bando – spillefilm. Co-produsent.
Hovedprodusent: Trine Aadalen Lo og Nicholas Sando, Filmbin.
Manus: Arild Tryggestad. Regi: Christian Lo.
2017 THERE´S ALWAYS NEXT SEASON – dokumentar.
Idé og regi: Carl Christian Lein Størmer.
2017 NORDLYSETS GÅTE – TV-dokumentar (NRK).
Idé og regi: Trond Brede Andersen.
2017 LOS BANDO - spillefilm. Regi: Christian Lo.
Produsent: Trine Aadalen Lo og Nicholas Sando/Filmbin.
Co-produsent: Mona Steffensen/Original Film.
2017 OSKARS AMERIKA – spillefilm.
Manus og regi: Torfinn Iversen.
2016 PIL OG BUE – dokumentar/hybrid.
Manus og regi: Camilla Figenschou.
2015 1997 FOREVER – dokumentar.
Idé og regi: Carl Christian Lein Størmer.
2015 DROTNINGLANDET – dokumentar (SVT)
Regi: Elin Berge og Lars Berge.
Produsent: Stina Gardell/Manataray Film
Co-produsent: Mona Steffensen/Original Film.
2013 HJERTERÅTT – TV-drama for NRK Super.
Manus: Cecilie Mosli og Grethe Bøe-Waal.
Regi: Grethe Bøe-Waal og Nils Gaup.
2013 FATA MORGANA – TV-dokumentar (SVT)
Idé og regi: Sharadash Ahmed.
Produsent: Tor Vadseth.
2013 EAGLE BOY – TV-dokumentar (NRK)
Idé og regi: Gry Elisabeth Mortensen
2013 DET LENGSTE LØPET – TV-dokumentar.
Idé og regi: Trond Brede Andersen
2011 LEVIS HEST – kortfilm
Manus og regi: Torfinn Iversen

2009	AILO GAUP - STEMPELRIDDEREN – TV-dokumentar (NRK) Idé og regi: Trond Brede Andersen.
2008	LILLE FRØ – kortfilm Manus og regi: Hanne Larsen.
2008	VARDE – kortfilm Manus og regi: Hanne Larsen
2006	BONDED PARALLELS – spillefilm. Co-produsent Manus og regi: Hovhannes Galstyan
2005	DOBBEL SALTO - novellefilm Manus og regi: Lars Göran Pettersson (en av åtte novellfilmer i satsingen"Ekko av Ibsen", NRK Drama og Norsk filmfond.
2005	HERLEIK – FRI SOM FUGLEN – TV-dokumentar (TV2). Regi: Karl Emil Richardsen.
2002	TAXI TIL BÅTSFJORD kortfilm Manus og Regi: Per Ivar Jensen
2001	SKÅRUNGEN – kortfilm Manus og Regi: Per Ivar Jensen

Workshops:
EAVE – European Audiovisual Entrepreneurs 2014 – 2015.

Verv:
Medlem i Festivalutvalget, Norsk filminstitutt.
Fast medlem i Fagutvalg Fond for lyd og bilde, Norsk Kulturråd.
Varamedlem i Fagutvalg Fond for lyd og bilde, Norsk Kulturråd.
Leder avd. Nord-Norge, Virke Produsentforeningen.

Original Film er medlem i Virke Produsentforeningen og European Documentary Network.

Storfjord kommune

Arkivsaknr: 2018/197 -27
Arkiv: 033
Saksbehandler: Jill Fagerli
Dato: 26.11.2019

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
88/19	Storfjord kommunestyre	11.12.2019

Valg av Ungdomsråd 2019-2020

Henvisning til lovverk:
Kommuneloven § 5-12.Eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom

Saksopplysninger

Storfjord kommune har hatt ungdomsråd i flere år. Nytt i år er at kravet om ungdomsråd er nedfelt i kommuneloven og valg skal vedtas i kommunestyre.

Valg av ungdomsråd er utført, som i alle år, på skolene, av og med elevene. Valget ble gjort hemmelig og med stemmeurne.
Representantliste, for de som kunne tenke seg å sitte i ungdomsrådet, var grunnlaget for hvem elevene kunne stemme på.

Opptelling av stemmesedlene ble gjort av ungdomsrådets sekretær/koordinator, Jill Fagerli og Ungdomskontakten Karoline Steinvik.
Representantene som er valgt inn er fordelt etter stemmesedler og kjønnsfordeling

Representanter i ungdomsrådet, for 2018/2019, var:

Valgkrets Skibotn	Klasse 2018/2019	Funksjon
Alise Bruvold (valgt 2018-2020)	10	Representant
Konrad Rasch Brox (valgt 2018-2020)	8	Representant
Nikolas Fagerli (valgt 2017-2019)	10	Representant
Maiken Karlsen (valgt 2018-2020)	10	1. vara

Mina S. K. Thornes (valgt 2018-2020)	8	2. vara
Elias Høgmo (valgt 2018-2020)	8	3. vara
Valgkrets Hatteng	Klasse	Funksjon
Jacob Seppola	10	Representant
Maja K. S. Elvemo	9	Representant
Marie Fagerli	9	Representant
Henning Elverum (valgt 2017-2019)	10	Representant
Beate Moldstad (valgt 2017-2019)	9	1. vara
Sebastian Sjøveian (valgt 2017-2019)	10	2. vara
Iben Bech (valgt 2017-2019)	9	3. vara

Alise Bruvold og Jacob Seppola har valgt å trekke seg fra ungdomsrådet.

Vurdering

Etter gjennomført valg på skolene, har elevene stemt frem sine representanter for ungdomsrådet 2019-2020:

Valgkrets Skibotn	Klasse 2018/2019	Funksjon
Adam Khalil (valgt 2019-2021)	10	Representant
Konrad Rasch Brox (valgt 2018-2020)	9	Representant
Madelen O. Wilhelmsen (valgt 2019-2021)	9	Representant
Maiken Karlsen (valgt 2018-2020)	10	1. vara
Mina S. K. Thornes (valgt 2018-2020)	8	2. vara
Elias Høgmo (valgt 2018-2020)	8	3. vara
Valgkrets Hatteng	Klasse	Funksjon
Ådne Gamst Eriksen (valgt 2019-2021)	8	Representant
Maja K. S. Elvemo (valgt 2018-2020)	10	Representant
Marie Fagerli (valgt 2018-2020)	10	Representant
Marcus Aleksander Solvoll (valgt 2019-2021)	10	Representant
Daniel Møllenberg (valgt 2019-2021)	8	1. vara

Maja Karlstad (valgt 2019-2021)	8	2. vara
Ann-Irene Fagerli (valgt 2019-2021)	10	3. vara
Philip Høyseth (valgt 2019-2021)	9	4. vara

I første ungdomsrådsmøte, den 20. november 2019, ble Maja Sneve Elvemo stemt frem som leder og Marie Fagerli som nestleder.

Rådmannens innstilling

Kommunestyret vedtar fremlagte representants liste for 2019-2020, som elvene ved begge skolene har stemt frem.

Storfjord kommune

Arkivsaknr: 2016/24 -11
Arkiv: 223
Saksbehandler: Odd Geir Fagerli
Dato: 13.11.2019

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
72/19	Storfjord formannskap	20.11.2019
89/19	Storfjord kommunestyre	11.12.2019

Utvidelse av eksisterende bedrift - oppkjøp

Henvisning til lovverk:

Forvaltningsloven
Vedtekter Storfjord kommunes næringsfond

Tidligere behandlet:

PS 9/17 Videreutvikling konsept for vinterturisme, utbetalt kr 53 750
PS 13/18 Investering bedriftsutvikling reiseliv, utbetalt kr 56 250

Saksopplysninger

Lyngentourist er i forhandlinger med Slettnes Fjordcamping om oppkjøp og overtakelse av hele anlegget. Søker har bedt om at saken ikke offentliggjøres før kjøpet er gått i orden, derfor er den unntatt offentlighet. Skulle saken bli avgjort før møtet i formannskapet vil dette bli opphevet.

For ordens skyld så kan det være viktig å opplyse om at Slettnes Fjordcamping er den øvre campingen av de to, og har avkjøring fra Horsnesveien. Lyngentourist er den nedre campingen og har avkjøring fra E6.

Bilde 1: Viser plasseringen av de to campingplassene i forhold til hverandre

Slettnes Fjordcamping har som en følge av godt samarbeid, og bransjeerfaring for denne type forretningsdrift, henvendt seg til Lyngentourist og gitt tilbud om oppkjøp av bedriften. Eierne ønsker å avslutte driften og overlate denne til nye eiere. Lyngentourist og Slettnes Fjordcamping har samme type kundegrunnlag. Sett utenfra fremstår de to bedriftene som en, med samme type oppbygning og gjester. Når Slettnes Fjordcamping signaliseres solgt, er det derfor naturlig at Lyngentourist og Slettnes Fjordcamping forsøkes slått sammen til en driftsenhet med tanke på bedriftenes beliggenhet og likhet i forhold til drift. Takst på eiendommen ligger ca 600.000 under prisforlangende. Søker skriver at eierne sannsynligvis ønsker å få betalt for den eksisterende opparbeide kundeporteølgen, der inntekter på eiendommen er løpende.

De store utfordringene for Lyngentourist ved et kjøp av Slettnes Fjordcamping ligger i et forholdsvis nedslitt anlegg, i særlig grad servicebygg og elektrisk. Bedriften ble etablert for ca 30 år siden og har i liten grad vært fornyet. Relativt store investeringer i renovering og fornying må derfor påregnes.

Et kjøp av bedriften vil imidlertid også gi svært mange driftsfordeler, samlet sett. En stor fordel vil ligge i en felles avkjøring. Pr i dag har Lyngentourist ikke mulighet til å fase inn turistbusser på sitt anlegg gjennom eksisterende avkjøring. Det vil også gi fordeler i forhold til å planlegge og plassere helårscampingen i forhold til «gjennomgangs turisme».

Lyngentourist har siden 2002 drevet helårs camping med faste oppstillingsplasser. I tillegg er det avsatt arealer for døgnbooking, året igjennom. I de tre siste årene har bedriften satset på en bedre inntjening ved opplevelsesturisme og tjenester som følge av et nytt opplevelsesmarked. Lyngentourist har arktisk havbad og sauna som nisjeområde for arktisk naturopplevelse. Bedriften ser at muligheter for bedret inntjening ligger i økte arealer og nye salgsprodukter (overnattingstjenester).

Det er vedlagt følgende kostnadsoverslag i søknaden:

Tittel	Sum
Eget arbeid	150 000
Kjøp av nabobedrift Slettnes Fjordcamping	3 750 000
Nytt avløpsanlegg	250 000
Nytt elektrisk forsyningsanlegg	500 000
Nytt inntak og forbedret vannforsyning	50 000
Sum kostnad	**4 700 000**

Og følgende finansieringsplan er lagt fram:

Tittel	Sum
Søknad næringsfond Storfjord	300 000
Eget arbeid	150 000
Egenkapital	150 000
Lån i bank	4 000 000
Andre finansieringskilder	100 000
Sum finansiering	**4 700 000**

Søker opplyser videre at det vil bli søkt om støtte fra Innovasjon Norge og Sametinget. Søknader ikke utferdiget og levert.

Vurdering

Hovedmålet med Storfjord kommunes næringsfond er å støtte tiltak i Storfjord kommune som øker antall nyetableringer, arbeidsplasser, bosettinger eller turister.

Søknaden kommer inn under vedtektene til Storfjord kommunes næringsfond punkt I Nyetableringer. *Kulepunkt 2: Omstilling av eksisterende bedrift som fører til nyetablering.* I tillegg kan søknaden også komme inn under punkt III Stedsutvikling. *Kulepunkt 1: Reiselivstiltak.*

Bedriften har gjennom flere år videreutviklet konseptet fra å være en mer eller mindre ordinær campingplass med helårs oppstillingsplasser, til nå å tilby helhetlige opplevelses-pakker rettet mot vinter- og nordlysmarkedet, og oppnår salg både via turoperatører og enkeltkunder. Bedriften har også har startet utleie av overnatting i «høystandard» telt, og opplever stor etterspørsel på dette. Nisjeproduktet «Arktisk havbad» viser at bedriften har tenkt nytt og vært innovativ i sin satsing, noe som har gitt uttelling.

Bedriften har foretatt en gradvis investering over år for å videreutvikle tilbudet med produkter rettet mot nordlysturismen. Det er gjort investeringer i helårs telt og grill-hus, strandsauna, og minikjøkken. Bedriften har også investert i minibuss og RIB båt uten offentlig tilskudd, da slike investeringer ikke er støtteberettiget. Grillhytta, Reisa-teltene, profilering, sauna og minikjøkken har hatt en total kostnad på rundt kr 1 285 000. Det er gitt støtte fra både Storfjord kommune, Innovasjon Norge og Sametinget tidligere, men ikke til denne utvidelse det nå søkes om.

For offentlig støtte er det viktig å ha tydelige rammer for hvert enkelt prosjekt/fase for å ha tydelig oversikt over hva som blir støttet. Man må likevel ha forståelse for at investeringer og utvikling av konseptet blir foretatt i faser, ut fra respons i marked og at det er stor risiko i å foreta større investeringer. Tiltakene det er gitt støtte til tidligere ligger alle naturlig nok nede på Lyngentourist sitt anlegg og har ingenting med utvidelsen å gjøre, men vil bli en del at hele anlegget etter oppkjøpet.

Oppkjøpet og oppgraderingen har en total kostnadsramme på 4 700 000 kr og omsøkte tilskudd på 300 000 kr vil utgjøre 6.4% av kostnaden. I vedtektene åpnes det for at det kan gis støtte på inntil 25% av godkjent kostnad, noe som i dette tilfelle ville utgjort 1 175 000 kr. Søknadsbeløpet er akkurat innenfor grensen som fondsstyret kan avgjøre uten at det trenger å legges fram for behandling i kommunestyret.

Det er positivt at Lyngentourist satser såpass stort og legger opp til å renovere Slettnes Fjordcamping. I tillegg gjør sammenslåingen at Lyngentourist kan få busser med turister helt inn på anlegget via Horsnesveien, og utvide driften ytterligere. Det at Lyngentourist nå utvider gir en sterkere satsing på merkevaren Arktisk havbad og nordlys, noe som gjør at Storfjord bedriften befester dette produktet som tilhørende her.

Det er etterhvert flere aktører i Storfjord som tilbyr pakker til turister, og da i særdeleshet vinterturisme. Lyngentourist sin gunstige plassering gir dem den fordelen at de ikke bare satser på vinterturisme, men har alle muligheter til opplevelser hele året med fjorden som utgangspunkt. Det som blir viktig framover er å få til samarbeid mellom alle bedriftene i området og samkjøre booking av ulike pakker og ikke minst få turistene til å overnatte.

Med de tildelinger som er gjort tidligere i år så har fondsstyret nesten brukt opp årets tildeling på 1 100 000 kr (Kommunalt kraftfond og Fylkeskommunalt fond). Det må derfor vurderes om man innvilger støtte utover årets tildelinger og dermed benytter midlene som står inne på fondet, eller om man ønsker å utsette tildelingen til neste års budsjett. En utsettelse kan føre til at en avtale mellom partene også må utsettes.

Erfaringsmessig så blir ikke alle tildelinger utbetalt. Dette kan skyldes at annen finansiering ikke kom på plass, eller at søkere likevel ikke valgte å gjøre de investeringer som var planlagt. Vedtektene slår også fast at tildelinger gjelder i 12 måneder fra tilsagnsdato, med mindre annet er søkt om. Det vil si at man hverken i 2016, 2017 eller 2018 brukte hele det årlige tildelte beløpet og slik sett har midler tilgjengelig. Rest 2016 – 734287 kr, rest 2017 – 700795 kr og rest 2018 – 714049 kr.

Rådmannens innstilling

Lyngentourist innvilges 300 000 kr til utvidelse av bedrift gjennom oppkjøp og nye investeringer.

Vilkår for tilskuddet fremgår i eget skriv som følger vedtaket. Søkere må akseptere vilkårene ved å signere og returnere et akseptbrev til Storfjord kommune.

Saksprotokoll i Storfjord formannskap - 20.11.2019

Behandling:

Rådmannens innstilling ble tatt opp til votering
Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt

Vedtak:

Lyngentourist innvilges 300 000 kr til utvidelse av bedrift gjennom oppkjøp og nye investeringer.

Vilkår for tilskuddet fremgår i eget skriv som følger vedtaket. Søkere må akseptere vilkårene ved å signere og returnere et akseptbrev til Storfjord kommune.

Saken oversendes kommunestyret for endelig avgjørelse.

Søknad - Bedriftsrettet-/etablererstøtte

Prosjektnavn

UTVIDELSE AV EKSISTERENDE BEDRIFT - OPPKJØP OG NYE INVESTERINGER KNYTTET TIL KJØPET

Kontaktopplysninger

Prosjektansvarlig/ -eier: LYNGENTOURIST AS	Kontaktperson: Hallgeir Naimak	
Adresse: Nordlysveien 1331 (post) Nordlysveien 1354 (anlegg Slettnes)	Postnr.: 9046	Poststed: OTEREN
Mobil: 41226609	Telefon: 92291956	Telefon arbeid: 41226609
E-post: lyngentourist@gmail.com		Bankkonto: 4750 73 60641
Organisasjonsnummer: 988922374		

Prosjektinformasjon

Type virksomhet / type støttemottaker
Helårs campingplass, helårs turisme, opplevelsesturisme

Forretningside / mål og innhold med prosjektet
Selskapet har siden 2002 drevet helårs camping med faste oppstillingsplasser. I tillegg er det avsatt arealer for døgnbooking, året igjennom. I de tre siste årene har bedriften satset på en bedre inntjening ved opplevelsesturisme og tjenester som følge av et nytt opplevelsesmarked. Lyngentourist har arktisk havbad og sauna som nisjeområde for arktisk naturopplevelse. Bedriften ser at muligheter for bedret inntjening ligger i økte arealer og nye salgsprodukter (overnattingstjenester).

Eiersammensetning / deltakere i prosjektet utover støttemottaker
100% Hallgeir Naimak

Kostnadsplan og finansieringsplan

Kostnadsplan

Tittel	**SUM**
01. Eget arbeid	150 000
Kjøp av nabobedrift Slettnes Fjordcamping	3 750 000
Nytt avløpsanlegg	250 000
Nytt elektrisk forsyningsanlegg	500 000
Nytt inntak og forbedret vannforsyning	50 000
Sum kostnad	**4 700 000**

Finansieringsplan

Tittel	**SUM**
01. Søknad næringsfond Storfjord	300 000
02. Eget arbeid	150 000
03. Egenkapital	150 000

04. Lån i bank	4 000 000
05. Andre finansieringskilder	100 000
Sum finansiering	**4 700 000**

Tilskudd fra andre
Det vil bli søkt om støtte fra Innovasjon Norge og Sametinget. Søknader ikke utferdiget og levert.

Er det tidligere søkt andre offentlig instanser om tilskudd til prosjektet/tiltaket? Nei

Begrunnelse avslag

Andre opplysninger
Slettnes Fjordcamping har som en følge av godt samarbeid, og bransjeerfaring for denne type forretningsdrift, henvendt seg til Lyngentourist og gitt tilbud om oppkjøp av bedriften. Eierne ønsker å avslutte driften og overlate denne til nye eiere. Lyngentourist og Fjordcampen har samme type kundegrunnlag. Når Slettnes Fjordcamping signaliseres solgt, er det naturlig at Lyngentourist og Fjordcampingen forsøkes slått sammen til en driftsenhet slik bedriftene ligger vegg i vegg. Takst på eiendommen ligger ca 600.000 under prisforlangende. Sannsynligvis ønsker eierne å få betalt for den eksisterende opparbeide kundeporteføljen, der inntekter på eiendommen er løpende. De store utfordringene med et kjøp av Slettnes Fjordcamping ligger i et forholdsvis nedslitt anlegg, i særlig grad servicebygg og elektrisk. Bedriften ble etablert for ca 30 år siden og har i liten grad vært fornyet. Et kjøp av bedriften vil gi svært mange driftsfordeler, samlet sett. En stor fordel vi ligge i en felles avkjøring. Pr i dag har Lyngentourist ikke mulighet til å fase inn turistbusser på sitt anlegg gjennom eksisterende avkjøring.
Viktig opplysning: Hverken Slettnes Fjordcamping eller Lyngentourist har ønsket å informere omgivelser og kunder om en eventuell drifts- og eierendring. Av den grunn er søknaden forbeholdt taushetsplikt inntil et salg/ kjøp er avgjort.

Geografi
1939-Storfjord

Vedlegg

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato

Storfjord kommune

Arkivsaknr: 2019/494 -1
Arkiv: 082
Saksbehandler: Trond Roger Larsen
Dato: 15.10.2019

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
58/19	Storfjord formannskap	06.11.2019
90/19	Storfjord kommunestyre	11.12.2019

Reglement for godtgjøringer til politikerne

Henvisning til lovverk:
Kommuneloven kap. 8

Vedlegg

1 Reglement for godtgjøringer til politikerne

Saksopplysninger

Det har vært praksis at det nyvalgte kommunestyre tidlig i perioden behandler reglementet for godtgjøringer. Det er ikke foreslått noen større endringer fra rådmannens side, men ønsker å poengtere at k-styret bestemmer om det skal fastsettes et maksbeløp oppad for de ulike godtgjøringene, særlig satsen for legitimert tap av arbeidsfortjeneste.

I reglementet vil punkt 4.2 formuleres slik at man som hovedregel skal ha dekt sitt tap av arbeidsfortjeneste fullt ut.

Utdrag av de viktigste satsene og som regnes for å være maks sats oppad:

<u>Fastgodtgjøringer:</u>

Ordfører 100%	80% av stortingsrepresentantenes lønn
Varaordfører	6% av ordførers godtgjøring
F.skap/leder av styre	4% av ordførers godtgjøring (x 8 medlemmer)
Leder kontrollutvalg	2% av ordførers godtgjøring
Leder eldreråd/funksj.råd	1% av ordførers godtgjøring

<u>Ulegitimert sats tap inntekt</u>

Normal	0,09% av ordføreres godtgjøring
Selvstendig næringsdrivene	0,2% av ordførers godtgjøring

Møtegodtgjøring 0,12% av ordførers godtgjøring

Vurdering

Det kan være greit at man som hovedregel får dekt sitt legitimerte tap av inntekt. Tidligere har ordføreres dagsats – p.t. kr. 3.040,- - vært retningsgivende som maksimal sats oppad. Punktet 4.2 åpner imidlertid opp for at ordfører i særlige tilfeller kan godkjenne/avtale høyere sats.

Rådmannens innstilling

Vedlagte Reglement for godtgjøringer til politikerne godkjennes for valgperioden 2019-2023.

Saksprotokoll i Storfjord formannskap - 06.11.2019

Behandling:

Rådmannens innstilling ble tatt opp til votering.
Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Vedlagte Reglement for godtgjøringer til politikerne godkjennes for valgperioden 2019-2023.

Storfjord kommune
MANGFOLD STYRKER

REGLEMENT

FOR

GODTGJØRING

TIL

MEDLEMMER

Av Kommunestyre, formannskap, utvalg, styrer og råd

Vedtatt i Storfjord kommunestyres møte xx.xx.xx

INNHOLD

Innholdsfortegnelse

PKT.:

1. Innledning

1.1 Godtgjørelse – lønn
1.2 Fastsetting av godtgjørelser
1.3 Ulike former for godtgjøring

2. Hvem reglementet gjelder for

3. Fast godtgjøring for verv / arbeidsgodtgjørelse.

4. Dekning av tap i inntekt

5. Møtegodtgjørelser

6. Utgiftsdekninger

7. Pensjoner

8. Informasjon, bistand og opplæring

9. Bestemmelser om utfylling av reiseregninger

10. Reglementets fravikelighet

11. Reglementets gyldighet

VEDLEGG I - Skjema bekreftelse tap av lønnsinntekt

VEDLEGG I I - Skjema egenerklæring

1. INNLEDNING

Politisk innsats i kommunalforvaltningen var lenge en form for samfunnsengasjement som kunne innpasses i yrkes- og fritidsvirksomheten uten store problemer.

Kravet til arbeidsinnsats i mange verv er nå blitt så betydelig at man må ha økonomiske ordninger som sikrer dekning av de utgifter som påføres, dekning av tapt arbeidsfortjeneste og en godtgjørelse for belastningen vervet medfører.

I kommunelovens kap. 8 har ***alle*** som har et kommunalt tillitsverv, ***krav*** på godtgjøring for sitt arbeid etter nærmere regler fastsatt av kommunestyret.

1.1 GODTGJØRELSE - LØNN

Begrepene "godtgjørelse" og "lønn" er ofte brukt om hverandre.
Begrepene brukes riktig slik:

* **Godtgjørelse**
  Utbetalinger til politikere er godtgjørelser. Her nevnes fast årlig godtgjøring for verv, møtegodtgjørelser, godtgjørelser for tapt arbeidsfortjeneste og for utgifter i forbindelse med utførelse av vervet etc. Møtegodtgjøring og tap av inntekt er innberetningspliktig og skattepliktig.

* **Lønn**
  Lønn er betaling til ansatte for utført arbeid. Lønn utbetales i samsvar med avtale som er inngått mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Dette har ikke noe med kommuneloven å gjøre.

En politisk valgt er ikke arbeidstaker, men fungerer i et verv/ombud.
En politisk valgt har for sitt verv/ombud en ***oppdragsgiver***, men ikke arbeidsgiver.
Når det gjelder ***feriepenger***, er det forskjell på lønn og godtgjørelse:

- Ansatte som får lønn, har krav på feriepenger.
- Politisk valgte som får godtgjørelse, har ikke rett til feriepenger.

1.2 FASTSETTING AV GODTGJØRINGER

Kommunestyret fastsetter selv godtgjøringene.
Kommunestyret er ***habile*** til å fastsette alle godtgjørelser for politisk valgt / tillitsvalgte i kommunen, jfr. Kommunaldepartementet, rundskriv H-16/90

1.3 ULIKE FORMER FOR GODTGJØRING

Reglementet omhandler følgende typer godtgjøring til politisk valgte:

- Fast årlig godtgjøring for verv (arbeidsgodtgjøring)
- Møtegodtgjørelse
- Tapt arbeidsfortjeneste
- Utgiftsdekninger
- Telefongodtgjøring.

2. HVEM REGLEMENTET GJELDER FOR

2.1 Medlemmer og møtende varamedlemmer av kommunestyret, formannskapet, andre kommunale utvalg, styrer og råd, tilstås godtgjørelser etter dette reglement ved møter, befaringer m.m. Se for øvrig særlige bestemmelser i pkt 3, 4 og 5.

2.2 Ansatte som er utpekt av sin arbeidstakerorganisasjon (tillitsvalgt) som ordinære medlemmer og varamedlemmer til kommunale organer (arbeidsmiljøutvalg, administrasjonsutvalg etc.) får godtgjørelser etter pkt. 5. Se for øvrig særlige bestemmelser i pkt 4.1.

2.3 Reglementet gjelder ved deltakelse på møter hvor den valgte er utpekt som medlem eller deltaker for Storfjord kommune, med mindre godtgjøringer ikke blir betalt av andre instanser. Ved kurs, konferanser og representasjon på vegne av kommunen, dekkes tap av inntekt.

2.4. Reglementet gjelder uavhengig av møtets varighet og saksmengde, dog gjelder særlige bestemmelser for tapt arbeidsfortjeneste, se pkt. 4.7, og møtegodtgjørelser, se pkt. 5.1.

2.6 Reglementet gjelder ikke for tjenestemenn som har rett og plikt til å delta i møter i kommunale forvaltningsorganer.

2.7 Reglementet gjelder ikke personalpolitiske møter hvor ansatte - herunder tillitsvalgte - har rett til å delta.

3. FAST GODTGJØRING FOR VERV/ARBEIDSGODTGJØRING

3.1 Ordførerens godtgjørelse fastsettes til 80 % fra den til enhver tid gjeldende lønn for stortingsrepresentanter. Ordførergodtgjørelsen reguleres samtidig med den økning som gis stortingsrepresentantene pr. 01.05. i året. Ordfører gis samme rettigheter som ansatte i kommunen, så som full godtgjørelse under sykdom, svangerskapspermisjon, fedrekvote/pappapermisjon, opplæring, ulykkes- og gruppelivsforsikring. Det gis ikke fastgodtgjøringer eller møtegodtgjørelser i tillegg til den faste årsgodtgjørelsen som ordfører. Ved permisjoner innvilget av kommunestyret for å utføre andre verv (eks. Fylkeskommunen, KS, Storting) og der det utbetales egne fastsatte godtgjøringer, foretas forholdsmessig trekk i ordførergodtgjørelsen.

3.2 Ordførers og varaordførers godtgjørelse utgjør til sammen 106 % (ordfører 100 % og varaordfører 6 %). Det er anledning til å avtale å vedta annen fordeling mellom ordfører og varaordfører. Varaordfører har i tillegg 4 % fast godtgjøring som medlem i formannskapet. Ved fungering som ordfører i ordførers ferie eller ved sykdom m.m., har varaordfører samme godtgjøring som ordfører. Ordfører har fullmakt til å avtale hvorvidt varaordfører skal fungere som ordfører i løpet av året.

3.3 De øvrige medlemmene av formannskapet gis en fast godtgjørelse pr år på 4 % av ordførers godtgjørelse.

3.4 Utvalgsledere gis godtgjørelse slik:

Råd for eldre og funksjonshemmede	1 %
Styre for plan og drift	4 %
Levekårsutvalget	4 %
Kontrollutvalget	2 %
Medlemmer av stemmestyrene	0,15 % pr valgavvikling
Leder av stemmestyret	0,23 % pr valgavvikling
Representanter Ungdomsrådet	0,03 % pr møte

Ordførers justering av godtgjøring pr. 01.05. i året, gjelder også øvrig fastgodtgjøring i dette reglement.

3.5 I utvalgsleders fravær, gis ny møteleder ½ møtegodtgjørelse ekstra for å lede møtet.

3.6 Har en utvalgsleder fått innvilget permisjon fra vervet i deler av valgperioden, foretas forholdsvis trekk i den faste godtgjøringen.

3.7 Dersom politisk valgte med fast godtgjøring deltar mindre enn 2/3 av det antall møter uvalget har i løpet av kalenderåret, reduseres den fast godtgjøringen med 50 %. Dersom et varamedlem deltar i minst 1/3 av utvalgets møter, har vedkommende rett til 50 % av den faste godtgjøringen. Et varamedlem som deltar i minst 2/3 av møtene, har rett til full fast godtgjøring.

4. DEKNING AV TAP I INNTEKT

4.1 Alle politisk valgte har rett til dekning av tap i inntekt, herunder påregnet overtid i forbindelse med vervet/ombudet. Tapt arbeidsfortjeneste bør dekkes ved at arbeidsgiver fakturerer kommunen direkte for fravær, for å hindre at folkevalgte taper pensjon.
Det kan også utbetales erstatning og/eller kompensasjon for tap av annen fortjeneste, avspaseringsdager, fridager, feriedager, fritid eller lignende. For dette gjelder satser for ulegitimert tap etter pkt. 4.3.3. Egenerklæring om uttak av avspaseringsdager, fridager, feriedager kan kontrolleres opp mot arbeidsgiver.

For kommunalt ansatte som er politisk valgt eller valgt av arbeidstakerorganisasjonene til verv /ombud gjelder kommunens permisjonsreglement. Dog kan kommunale

turnusarbeidere som skal på ettermiddagsvakt etter møtet, eller som skal på nattskift før møtet neste dag, kunne gis ulønnet permisjon mot at det fremmes krav om legitimert tap av inntekt. Når kommunalt ansatt har benyttet seg av maks antall dager permisjon med lønn etter permisjonsreglementet, skal tap av arbeidsfortjeneste dekkes av og belastes kap. 1.0 i kommunens budsjett.

Representanter fra råd for eldre og funksjonshemmede som deltar med møte- og talerett i politisk organ (f.eks kommunestyret), gis tapt arbeidsfortjeneste og kjøregodtgjøring. Representanter fra ungdomsrådet gis godtgjøring etter pkt. 3.4.

Krav om erstatning utbetales som hovedregel bare etter innlevert reiseregning ved møtets slutt.

4.2 Før utbetaling av tap av inntekt, skal den politisk valgte uoppfordret plikte å fremlegge legitimasjon fra sin arbeidsgiver.
For legitimert tap av lønnsinntekt dekkes tapet som hovedregel fullt ut. I spesielle tilfeller, må krav om tap av lønnsinntekt godkjennes av ordfører.
Dekningen omfatter ordinær daglønn, eventuelt påregnet overtid inkl feriepenger.

4.3 For selvstendig næringsdrivende, ulegitimert tap - 0,20 % av ordførers godtgjøring. Det er et vilkår at hovedinntekten kommer fra næringsvirksomheten.

4.4 Ulegitimert tap for personer uten arbeidsinntekt, tap av fri- og feriedager o.l, hjemmeværende, pensjonister og studenter - 0,09 % av ordførers godtgjøring.

4.5 Selvstendig næringsdrivende skal fremlegge egenerklæring om tap av inntekt dersom tapet utgjør over maksimalsats pr dag. For selvstendig næringsdrivende skal pensjonsgivende inntekt for siste ligningsår være grunnlag for beregningen. I spesielle tilfeller, må krav om tap av lønnsinntekt godkjennes av ordfører.

4.6 For lønnsmottakere i delstilling samt arbeidsledige med dagpengerettigheter, utbetales ulegitimert tap i inntekt forholdsvis den økonomiske ytelse som vedkommende har og satsen for ulegitimert tap.

4.7 Definisjon av møtedag:

For utbetaling av tap i inntekt skal møtene være avholdt i tidsrommet 08.00 - 16.00
Politisk valgte med normalarbeidstid etter kl 16.00 får dekt legitimert tap av inntekt for kveldsmøter.

- møter med varighet over fire timer utbetales med hel dagsats
- møter med varighet inntil fire timer utbetales som hovedregel halv dagsats
  a) selvstendig næringsdrivende ½ dagsats ulegitimert etter egenerklæring
  b) selvstendig næringsdrivende og andre legitimert inntil 1/1 sats
  c) reisetiden kompenseres og kommer i tillegg til møtetiden

- representanter som innkalles som varamann for å behandle eksempelvis en enkeltsak gis ulegitimert tap med 1/6 av dagsats hver påbegynt time. Reisetid kommer i tillegg.

4.8 Utbetaling av tapt arbeidsfortjeneste foretas bare ved tilfredsstillende dokumentasjon:

- bekreftelse om trekk fra arbeidsgiver
- egenerklæringer
- se for øvrig krav til utfylt reiseregning pkt 9

4.9 Om fravikelighet - se pkt 10

5. MØTEGODTGJØRELSER

5.1 Møtegodtgjørelsen for politiske møter settes til 0,12 % av ordførers godtgjøring. For møter inntil 4 timer utbetales ½ møtegodtgjøring. For møter over 4 timer utbetales hel møtegodtgjøring.

5.2 Medlemmer i utvalg som deltar på arbeidsmøter og befaringer, tilstås møtegodtgjøring etter gjeldende satser.

5.3 Møtegodtgjørelse gis ikke ved kurs og konferanser/seminarer.

5.4 Møtegodtgjørelse gis ikke ved møter som holdes utenfor kommunen og som er arrangert av andre enn Storfjord kommune.

5.5 Dersom et utvalg også er valgt å ivareta andre oppgaver, gis ikke ny møtegodtgjørelse når utvalget fortsetter med nytt møte samme dag. Dette gjelder heller ikke politisk valgte som deltar i flere møter samme dag inntil 8 timer. Har samme person flere møter som overstiger 8 timer, kan det gis to møtegodtgjørelser. Dette skal avgjøres sammen med møteleder/ordfører.

5.5 Ellers følger møtegodtgjørelsen antall møter.

6. UTGIFTSDEKNING

6.1 Politisk valgte har rett til dekning av utgifter i forbindelse med kommunale verv/ombud.

Ved møter, kurs og konferanser i kommunale forvaltningsorgan gis ikke diettgodtgjøring, med mindre slike blir avholdt utenfor kommunens grenser og ikke dekkes av Storfjord kommune eller andre.
Medlemmer av kommunale forvaltningsorgan skal i størst mulig utstrekning samordne skyssen til møter.

6.2 Skyssutgifter/bruk av egen bil.

1. Folkevalgte/politisk valgte samt ordinære medlemmer og varamedlemmer av kommunale forvaltningsorgan får dekt skyssutgifter etter det til enhver tid gjeldende reiseregulativ.

2. Utgifter til skyss, diett og overnattingsutgifter dekkes ved deltakelse på møter og konferanser utenfor kommunen hvor den folkevalgte/politisk valgte er utpekt som deltaker av Storfjord kommune.

3. Bruk av annen skyss så som taxi og fly, skal godkjennes av møteleder/ordfører.

6.3 For utgifter som vervet nødvendiggjør, for eksempel inntak av vikarer, barnepass, stell av syke og eldre etc., dekkes legitimerte utgifter inntil satsen for ulegitimert tap av inntekt.

6.4 Telefongodtgjøring: Ordfører og varaordfører disponerer kommunal mobiltelefon. Formannskapsmedlemmer og ledere av styrene: Den til enhver tid årlig godtgjøring vedtatt av kommunestyret.

7. PENSJONER OG ETTERGODTGJØRING

7.1 Politiske verv som tilsvarer minst ½ årsverk, gis ordinær pensjonsordning med de bestemmelser og vedtekter som gjelder for kommunalt ansatte. Politikere betaler inn 2 % av sin godtgjørelse til pensjonsordningen.

7.2 Ordfører gis ettergodtgjøring på inntil 3 måneder, begrenset til tiltredelsesdato for ansettelse i ny jobb/arbeidsgiver.

8. INFORMASJON, BISTAND OG OPPLÆRING.

8.1 Det er viktig at man finner den mest egnede form for informasjon og bistand som de de folkevalgte/politisk valgte ser seg tjent med, ut fra ulike behov.

8.2 I likhet med de ansatte har de folkevalgte / politisk valgte et legitimt behov for egnet opplæring.

Følgende tilbud er aktuelle:

1. Felles folkevalgtopplæring etter opplegg fra KS
2. Den enkelte kommunes spesielle opplæring

9. BESTEMMELSER OM UTFYLLING AV REISEREGNING.

9.1 De som har krav på dekning av utgifter til skyss, dekning av utlegg, tapt arbeidsfortjeneste og/eller møtegodtgjørelse skal bruke kommunens reiseregningsblankett og skal innleveres møtesekretær ved møtets slutt.

9.2 Enhver plikter å føre opp tidspunkt for avreise hjemsted, samt forventet ankomst til hjemsted etter møtets slutt.

9.3 Enhver plikter å føre opp antall km. for bruk av egen bil.

9.2 Ved passasjerer i egen bil skal navn og antall km. opplyses.

9.3 Ved krav om erstatning om tap av inntekt skal følgende dokumentasjon vedlegges reiseregning.

1. Bekreftelse fra arbeidsgiver om trekk i lønn
2. Kommunens egenerklæringsskjema.

9.4 Krav om møtegodtgjørelse skal påføres dersom rett til godtgjørelse foreligger , jf. pkt.5.

9.5 Reiseregningen skal underskrives.

9.6 Dersom folkevalgte/politisk valgte selv ikke påfører krav om godtgjøringer eller utgiftsdekninger, har kommunen ikke plikt til å utbetale dette.

10. FRAVIKELIGHET.

10.1 Reglementet kan i særlige tilfeller fravikes ved avtale.
Oppståtte situasjoner som ikke kommer inn under reglementet behandles og avgjøres av ordfører.
Ordføreren gis også rett til å avtale godtgjørelse for folkevalgte som har stort arbeidspress varig eller periodisk, enten ved deltakelse i møter eller oppfølgende konferanser relatert til vedkommende utvalgs arbeidsområde.

11. REGLEMENTETS GYLDIGHET.

11.1 Reglementet trer i kraft fra xx.xx.xxxx.

11.2 Endringer som gjelder realiteter kan ikke delegeres.

Storfjord kommune

Arkivsaknr: 2019/263 -11
Arkiv: X31
Saksbehandler: Trond Roger Larsen
Dato: 28.10.2019

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
59/19	Storfjord formannskap	06.11.2019
91/19	Storfjord kommunestyre	11.12.2019

Politivedtekter for Storfjord kommune

Vedlegg
1 Særutskrift Endring av forskrift om politivedtekter - Storfjord kommune - høring
3 Høring - Nye politivedtekter Storfjord kommune
4 Forslag til nye politivedtekter for Storfjord kommune - høring
5 Formannskapets endelige forslag til politivedtekt for Storfjord kommune

Saksopplysninger

Bakgrunn for revidering av kommunens politivedtekter vedtatt i kommunestyret i 2011, fremkommer i saksfremlegget til formannskapets møte 05.06.19 – se vedlegg. Rådmannens forslag til ny politivedtekt ble der behandlet og sendt ut på høring i 6 uker.

Ved høringsfristens utløp er det innkommet 3 høringssvar (vedlegg):
- Leif Bjørnar Seppola, eposter av 14.06.19 og 16.06.19
- Næringsavdelingen (Landbrukskontoret) i Storfjord, brev mottatt 01.07.19
- Nord-Troms lensmannsdistrikt, epost av 12.07.19

Vurdering

Høringssvar Leif Bjørnar Seppola:
Han ber om at § 3-2, Dyr, fjernes/slettes, og erstattes med:
«*Kommunen skal legge til rette for at beitedyr som rein, sau, elg og storfe ikke oppholder seg i befolkede områder der beitedyra er til sjenanse for innbyggerne i kommunen. Husdyr som hund og katt holder eier i bånd eller under forsvarlig tilsyn.*»

Alternativt mener Seppola at kommunen må presisere at bestemmelsen om husdyr ikke gjelder dyr på utmarksbeite.

Rådmannens vurdering:
I kommunens vedtekter fra 2011, ligger det allerede en bestemmelse om at det er forbudt å la husdyr som hest, storfe, sau eller geit gå løs på eller ved offentlig sted uten forsvarlig tilsyn. Det ligger imidlertid inne en presisering i § 21, 2. avsnitt:
«*Paragrafen gjøres gjeldende innenfor regulert område i kommunen, med unntak av områder som er regulert til landbruksformål».*

Kommunen blir forøvrig oppfordret av politidirektoratet å vurdere denne bestemmelsen nærmere, bl.a. kan det være grunn til å la den gjelde i bestemte strøk.

Rådmannen anbefaler at kommunen ikke må tillate at husdyr gis fri tilgang til sentrale sentrumsområder i kommunen (Skibotn-Hatteng-Oteren). I tillegg til at det helt sikkert vil avstedkomme negative reaksjoner på fri tilgang rundt offentlige bygg/steder som bl.a. butikk, kan større husdyr som hest og storfe også skape frykt, særlig for barn. Rådmannen finner derfor å kunne tilføye den presiseringen som fremkommer i nåværende vedtekt § 21, 2. avsnitt. Det betyr at dyreeiere må fjerne beitedyr som har kommet inn på regulerte områder, spesielt rundt viktige offentlige bygg/publikumsbygg i sentrumsområdene.

Høringssvar fra kommunens næringsavdeling (rådgiver landbruk):
Det bes om at § 3-2, Dyr, fjernes.
Dette fordi det i Storfjord eksisterer fellesbeite/felles hamning for gårdbrukere med beitedyr. Disse dyrene kan derfor gå fritt innenfor beiteområdet. Dette kan forhindres ved oppsett av gjerder rundt egen tomt.

Det bes videre om at § 2-4, Tigging, fjernes.
Tigging er i utgangspunktet lov i Norge, og det vil være unødvendig å ha en egen lokal paragraf som fastslår det samme som loven. Hvis det skal være en egen paragraf om tigging, så bør man benytte § 14, pkt. 8 i Politiloven som sier at: *«Det kan fastsettes at den som vil tigge, må melde seg for politiet på forhånd»*

Vedtektens § 5-1 pkt. 1 om å kaste avfall, herunder glass, flasker, spiker, papir, tyggegummi og tobakksprodukter bør vurderes utelatt, dersom dette allerede er ivaretatt i Forurensingslovens § 28.

Rådmannens vurdering:
Dyr, § 3-2:
Det vises til vurdering gitt til høringssvar fra Leif Bjørnar Seppola. Rådmannen vil la presisering i eksisterende vedtekt bli tilføyd i endelig forslag.

Tigging:
Høringssvaret tas til følge. Det tilrås at kommunestyret ikke vedtar lokale bestemmelser om tigging utover gjeldende rett.

Forsøpling og tilgrising - § 5-1:
Forurensningslovens § 28 definerer lite hva som menes med avfall som er skjemmende eller kan være til skade, Rådmannen tilrår derfor at pkt. 1 opprettholdes med en nærmere presisering.

Høringssvar fra Nord-Troms lensmannsdistrikt:
Det er ønskelig at § 2-4 Tigging – endres til *«Tigging på offentlig sted eller fra hus til hus er forbudt».*

Rådmannens vurdering:

Rådmannen tilrår at kommunestyret ikke vedtar lokale bestemmelser om tigging utover gjeldende rett.

Rådmannens innstilling

Formannskapet tilrår kommunestyret fatte slikt vedtak:
Kommunestyret vedtar formannskapets høringsforslag til ny forskrift om politivedtekt for Storfjord kommune med følgende endring:

Vedtektens § 3-2, Dyr, gis en egen presisering – avsnitt 2:
«*Paragrafen gjøres gjeldende innenfor regulert område i kommunen, med unntak av områder som er regulert til landbruksformål».*

Vedtektens § 2-4,Tigging:
Paragrafen utgår.

Forsøpling og tilgrising, § 5-1, pkt. 1:
Punktet opprettholdes.

Vedlagte forslag til forskrift m/endringer vedlagt i saken godkjennes.

Forskrift oversendes Politidirektoratet til stadfesting.

Saksprotokoll i Storfjord formannskap - 06.11.2019

Behandling:

Rådmannens innstilling ble tatt opp til votering.
Rådmannens innstilling ble tatt opp til votering.

Vedtak:

Formannskapet tilrår kommunestyret fatte slikt vedtak:
Kommunestyret vedtar formannskapets høringsforslag til ny forskrift om politivedtekt for Storfjord kommune med følgende endring:

Vedtektens § 3-2, Dyr, gis en egen presisering – avsnitt 2:
«*Paragrafen gjøres gjeldende innenfor regulert område i kommunen, med unntak av områder som er regulert til landbruksformål».*

Vedtektens § 2-4,Tigging:
Paragrafen utgår.

Forsøpling og tilgrising, § 5-1, pkt. 1:
Punktet opprettholdes.

Vedlagte forslag til forskrift m/endringer vedlagt i saken godkjennes.

Forskrift oversendes Politidirektoratet til stadfesting.

Storfjord kommune

Arkivsaknr: 2019/263 -1
Arkiv: X31
Saksbehandler: Trond Roger Larsen
Dato: 13.05.2019

Samlet saksframstilling

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
25/19	Storfjord formannskap	05.06.2019

Endring av forskrift om politivedtekter - Storfjord kommune - høring

Henvisning til lovverk:

Vedlegg
1 Politivedtekter fra 2011
2 Utkast til ny politivedtekt pr. 5. juni 2019

3 Politidirektoratet - brev av 13.02.18

4 Rundskriv 02/2018 - Normalpolitivedtekt

Saksopplysninger

Bakgrunn for saken:
Politidirektoratet har i rundskriv 2018/002 av 13. februar 2018 utarbeidet ny normalvedtekt for kommunene på bakgrunn av endringer i politiloven. Direktoratet forutsetter at kommunene gjennomgår og reviderer sine vedtekter, og har i denne forbindelse anbefalt at den nye normalvedtekten legges til grunn i dette arbeidet.

Storfjord kommunes gjeldende politivedtekt ble fastsatt av kommunestyret 22. juni 2011 og stadfestet av Politidirektoratet samme år.

Hjemmel for kommunal politivedtekt fremkommer av lov om politiet av 04.08.1 995 nr. 53 § 14. Bestemmelsen lyder:

«I vedtekter som fastsettes av kommunen og godkjennes av departementet eller den instans departementet fastsetter, kan det gis bestemmelser

1. *om å opprettholde ro og orden, sikre ferdselen og for å hindre tilgrisi ng, herunder klistring og maling på vegger, murer o l., på steder som er alminnelig beferdet eller bestemt for alminnelig ferdsel. Bestemmelser om hunder og hundehold fastsettes etter hundeloven.*

2. *i samsvar med lokale sedvaner, om hus - eller grunneiers plikt til på de steder som er nevnt i nr. 1, å holde det rent og ryddig på fortau eller tilsvarende område i umiddelbar tilknytning til eiendommen, rydde for snø og strø når det er glatt.*

3. *om meldeplikt for den som vil holde et arrangement som er allment tilgjengelig, selv om arrangementet ikke skjer på offentlig sted, når arrangementets art eller størrelse gjør det sannsynlig at politioppsyn blir nødvendig av hensyn til ro og orden eller avvikling av trafikken. Meldeplikten kan også omfatte sammenkomst med dans eller annen tilstelning av overveiende selskapelig eller underholdende art for medlemmer av forening eller lignende sammenslutning.*
4. *om at det for arrangement på offentlig sted som overveiende er av underholdningsmessig, kunstnerisk, selskapelig eller kommersiell art, og som har et omfang som åpenbart vil medføre behov for betydelige ferdselsreguleringer eller vakthold, må leveres inn søknad i stedet for melding etter § 11. Nærme re frist for innlevering av slik søknad kan fastsettes.*

5. *om at barn under 15 år ikke har adgang til offentlig dans eller lignende allment tilgjengelig tilstelning uten i følge med foreldre eller andre foresatte.*

6. *om regulering av ervervsvirksomhet på offentlig sted som ikke faller inn under regulering i andre lover.*

7. *om politiets kontroll med pantelånervirksomhet.*

8. *om forbud mot eller nærmere vilkår for tigging på offentlig sted eller fra hus til hus. Det kan fastsettes at den som vil tigge, må melde seg for politiet på forhånd.*

I forberedelsene til revidering av ny politivedtekt, har rådmannens utkast til ny vedtekt vært oversendt politikontakten for kommunen – Øistein Nilsen til gjennomgang.

Endringer i den nye normalvedtekten:

Kapittel 1 Alminnelige bestemmelser
Kapittelet er videreført uten vesentlige endringer.

Kapittel 2 Orden på offentlig sted
§ 2-1 inneholder et nytt annet ledd om nattero.

§ 2-2 er en ny bestemmelse som gjelder kjøring, camping mv. i parker, grøntarealer og friområder o.l.

§ 2-4 er en ny bestemmelse som gir adgang til å forby eller sette vilkår for tigging. Rådmannen kan ikke se å ha registrert dette som et stort problem i Storfjord. Det fremkommer således i utkastet til ny vedtekt – som hos Lyngen kommune – at tigging på offentlig sted er tillatt. Dersom det ønskes lokale bestemmelser om regulerer tigging, foreligger 3 alternativer i normalvedtekten.

Alternativene lyder:
- Tigging på offentlig sted eller fra hus til hus er forbudt

- eller tigging på offentlig sted eller fra hus til hus, kan kun skje etter forutgående melding til politiet som kan fastsette vilkår, herunder tid og sted for tiggingen.

- eller tigging på offentlig sted eller fra hus til hus, kan kun skje etter forutgående melding til politiet.

§ 2-5 Farlig eller skremmende virksomhet
Forslag om å endre tidspunkt for å brenne av fyrverkeri nyttårsaften mellom 31. desember kl. 18:00 og 1. januar kl. 02:00.

Kapittel 3 Sikring av ferdselen
Kapittelets bestemmelser er omplassert av regeltekniske hensyn. §§ 3-3 og 3-4 er bestemmelser der politiet kan forby en bestemt aktivitet, §§ 3-5, 3-6 og 3-7 krever tillatelse fra eller melding til politiet, mens §§ 3-8 og 3-9 inneholder plikter som hviler på den enkelte eier eller ansvarlige. § 3-2 om dyr er flyttet fra tidligere kapittel VII til kapittel 3, da bestemmelsen ses i lys av sikringshensyn.

Kapittel 4 Renhold på offentlig sted
Det er foretatt en regelteknisk endring i kapitlet for å skille mellom de ordinære plikter som påhviler eier, og de plikter som kun kan pålegges eier dersom kommunen kan dokumentere at det foreligger lokal etablert sedvane i nærmere angitte områder. Bestemmelser som krever slik dokumentasjon fremgår nå av § 4-4. Dette innebærer ingen realitetsendring av innholdet i kapitlet.

Kapittel 5 Hindre forsøpling og tilgrising
Kapittelet er videreført uten vesentlige endringer.

Kapittel 6 Offentlige anlegg
Kapittelet er videreført uten vesentlige endringer.

Kapittel 7 Arrangementer på offentlig sted
§ 7-3 om barns tilgang til offentlig arrangement er flyttet til kapittel 7 fra tidligere kapittel IX om barn og er videreført uten vesentlige endringer.

Kapittel 8 Pantelånervirksomhet
Nytt kapittel om pantelånvirksomhet som er hjemlet i politiloven § 14 nr. 7. Forholdet er ikke lenger regulert i annen lovgivning og det anses hensiktsmessig å innta en standardisert formulering som tidligere er stadfestet.

Kapittel 9 Forskjellige bestemmelser
§ 9-3 er en ny bestemmelse som krever at kommunal håndheving er besluttet av kommunen i samråd med politiet. Kommunens adgang til å håndheve brudd på nærmere angitte bestemmelser i politivedtekten, kommer i tillegg til politiets håndhevingsmyndighet. Det understrekes viktigheten av at den som overtrer disse bestemmelsene ikke risikerer dobbelstraff. Dette innebærer at dersom politiet har gitt vedkommende et forelegg, kan ikke kommunen ilegge samme person gebyr for samme overtredelse, og omvendt. Klage over kommunens ileggelse av gebyr for overtredelse av bestemmelser som faller inn under kommunal håndheving skal sendes til kommunen.

Vurdering

Det er forhåndsvarslet på kommunens nettside om at det skal foretas en endring av vedtekten. Frist for innspill er 28.05.19.

Etter kommunestyrets behandling vil vedtektene sendes Politidirektoratet for legalitetskontroll, stadfestelse og kunngjøring i Norsk Lovtidend.

Rådmannens innstilling

Formannskapets forslag til endring av politivedtekt for Storfjord kommune legges ut på offentlig høring i 6 uker fra 05.06.19.

Saksprotokoll i Storfjord formannskap - 05.06.2019

Behandling:

Rådmannens innstilling ble tatt opp til votering.
Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Formannskapets forslag til endring av politivedtekt for Storfjord kommune legges ut på offentlig høring i 6 uker fra 05.06.19.

Fra: Leif Bjørnar Seppola (lbseppola@gmail.com)
Sendt: 16.06.2019 09:53:07
Til: Post Storfjord
Kopi: Odd Geir Fagerli

Emne: Re: Formannskapets forslag til nye politivedtekter for Storfjord kommune - høring. Klage på § 3-2. Dyr.
Vedlegg:

Et alternativ er og presisere at bestemmelsen om husdyr ikke gjelder dyr på utmarksbeite. Akkurat som båndtvang hund ikke gjelder gjeterhund. Det bygges stadig veier og anlegg i utmarka hvor det er beiterett. Slike veier mm vil kunne påstås er et «offentlig sted». Gjerdeplikten mot beitedyr ligger alltid på utbygger. Det være seg kommune, stat eller private.
Med hilsen

Leif Bjørnar Seppola

Sendt fra min iPhone

> 14. jun. 2019 kl. 19:05 skrev Leif Bjørnar Seppola <lbseppola@gmail.com>:
>
> Krav om sletting av § 3-2. Dyr.» Det er forbudt å la husdyr gå løs på eller ved offentlig sted uten forsvarlig tilsyn.»
> Erstattes med følgende ny § 3-2. Dyr : « Kommunen skal legge til rette for at beitedyr som rein, sau, elg og storfe ikke oppholder seg i befolkede områder der beitedyra er til sjenanse for innbyggerne i kommunen. Husdyr som hund og katt holder eier i bånd eller under forsvarlig tilsyn»
>
> År for år ombygges beitedyra sine vandringsveier til veier og ferdselsårer for mennesker. Hele vårt beiteområde er i dag alminnelig beferdet. Hvor beitedyra tidligere var enerådende. Og kommunens ordlyd gjør beitedyras tilstedeværelse ulovlig der de alltid har ferdes.
> Jeg ser av disse vedtektene at det gjøres forsøk på og fjerne retten til de opprinnelige brukerne - beitedyra - til og oppholde seg i forskjellige nærmere ubeskrevne områder, uten at samfunnets grunnregel er presisert: Gjerdeplikt om beitedyr skal stenges ute fra et område. Vedrørende Statens Grunn , avhendet statsgrunn og annen allmenning i Skibotn og andre deler av kommunen, er denne gjenstand for beiterett for gårdsbrukene i bla Skibotn og andre steder . Og alminnelige regler for gjerdeplikt der beiteretten eventuelt ikke skal gjelde er det faktiske utgangspunkt. Som eksempel kan vises til de nærliggende Balsfjord , Lyngen og Kåfjord kommuner som har arbeidet med og få gjerder på plass . Uten at noen tilsvarene aktivitet er registrert i Storfjord. Det kan også her i kommunen antakelig fastslås områder der det ikke ønskes tilstedeværelse av beitedyr som rein, sau og elg mm. Og at et slikt ønske er begrunnelsen for bestemmelsen i § 3-2. Dyr
>
>
> Vår beiterett i området er basert på alders tids bruk og er fastslått ved dom av 25. Januar 1995 . (Vedlagt som bilde). At kommunen vil forby beitedyrs adgang til områdene uten at det skjer ved at kommunen følge opp sin egen og andre grunneieres gjerdeplikt er lovstridig.
>
> Med hilsen
>
> Leif Bjørnar Seppola
>
> Definisjon fra kommunes forslag til regelverk hvor dyr ikke er tillatt:
> Kapittel I. Alminnelige bestemmelser
> § 1-1. Offentlig sted
> Med offentlig sted forstås gate, vei, fortau, sti, herunder gang- og sykkelvei, park, torg e.l. plass, bru, brygge, kai, strand, anlegg eller annet sted som er alminnelig beferdet eller bestemt for alminnelig ferdsel.
>
>
>
> <image1.jpeg>
>
>
> Sendt fra min iPhone

Storfjord kommune
Nærings- og utviklingsavdelingen

Storfjord kommune
V/Trond Roger Larsen
Oldersletta 1
9046 Oteren

Høring – Forslag til nye politivedtekter i Storfjord kommune.

Viser til forslaget til nye politivedtekter for Storfjord kommune som ligger ute til offentlig ettersyn. Næringsavdelingen ved Landbrukskontoret ønsker å komme med følgende innspill.

Med vedtektens definisjon av offentlig sted som utgangspunkt:

«Med offentlig sted forstås gate, vei, fortau, sti, herunder gang- og sykkelvei, park, torg e.l. plass, bru, brygge, kai, strand, anlegg eller annet sted som er alminnelig beferdet eller bestemt for alminnelig ferdsel.»

Må **§ 3-2** Dyr, fjernes. Eventuelt endres.

§ 3-2 vil i realiteten gjøre det forbudt å slippe ut beitedyr i områder hvor det er anlagt turstier (inne i beiteområdet) uten at eier av dyrene til enhver tid har dyrene under oppsikt.

I Storfjord som de fleste andre steder i landet så eksisterer det fellesbeite / felles hamning for gårdbrukere med beitedyr. Disse dyrene kan gå fritt innenfor beiteområdet. Og selv om det er satt opp lovlige sperregjerder i enkelte områder som skal hindre dyrene å bevege seg ut av beiteområdet, så kan ikke eieren av beitedyrene straffes hvis dyrene beveger seg inn på andre områder. Herunder folks hager, jorder eller bær og grønnsaksland. Dette fins det flere rettsaker på, også fra Storfjord. Dyreeier har fått medhold i at beite er felles og dyrene kan gå fritt, og at enhver eier av eiendom har gjerdeplikt hvis man vil unngå beitedyr inn på egen tomt.

Landbrukskontoret regner med at dette er en utilsiktet konsekvens av ordlyden i § 3-2, og at beitedyr trolig ikke var tenkt å bli berørt. Dette kan kanskje unngås ved at man føyer til «gjelder ikke dyr på beite». Men man kan likevel få uønskede situasjoner utenom den alminnelige beitesesongen. Flere har såkalte utegangere, det vil si dyr som går ute hele året, og vi har områder i Storfjord hvor turstier går gjennom slike områder.

Om § 3-2 også er ment å gjelde husdyr som sau, geit, ku, gris, hest, rein og høner mv. på områder som folk flest oppfatter som offentlige steder som skoler, rådhus, butikker etc. Så gjelder også her beiterett gjennom alders tids bruk, og vi kan ikke lokalt i Storfjord gjøre det straffbart for dyreeier hvis dyrene beveger seg inn på slike områder. Det er ikke ønskelig hverken for dyreeier eller andre at vi får slike situasjoner, men hvis dette er ansett som et problem i Storfjord så må det offentlige gjennomføre tiltak i form av sperregjerder for å holde dyrene unna.

Postadresse:
Oldersletta 1
9046 OTEREN
E-post: post@storfjord.kommune.no

Besøksadresse:
Oldersletta 1, Hatteng

Internett: www.storfjord.kommune.no

Telefon: 77 21 28 00
Telefaks: 77 21 28 01

Organisasjonsnr: 964 994 129

Hvis § 3-2 er ment å gjelde kun husdyr som hund og katt, så må dette presiseres. Men også dette vil være helt umulig å etterkomme for eiere at katter. Kattene «lever sitt eget liv» og det er hverken ønskelig eller enkelt å holde katter i bånd eller inne på avlukkede områder når de er ute. Hvilke reaksjoner tenker politiet skal gjennomføres hvis en katt streifer gjennom for eksempel en skolegård?

Landbrukskontoret mener derfor at § 3-2 strykes i sin helhet, da den trolig i hovedsak av praktiske hensyn kun vil gjelde hunder. Og dette er tilstrekkelig ivaretatt i hundeloven.

§ 2-4. Tigging.

Tigging er i utgangspunktet lov i Norge, og det vil være unødvendig å ha en egen lokal paragraf som fastslår det samme som loven. Politiloven sier i midlertid at kommunen kan fastsette egne vedtekter og legge ned forbud mot tigging eller nærmere vilkår for tigging på offentlig sted. Hvis det skal være en egen paragraf om tigging, så bør man benytte § 14 pk. 8 i Politiloven som sier at:

«Det kan fastsettes at den som vil tigge, må melde seg for politiet på forhånd.»

Hvis det ikke skal stilles noen vilkår i forhold til tigging, så bør hele § 2-4 fjernes fra de lokale forskriftene da dette allerede er ivaretatt i loven.

§ 5-1 pk. 1

Bør vurderes om dette er tilstrekkelig dekket i Forurensingslovens § 28.

Med hilsen

Odd Geir Fagerli
Rådgiver jord/skog/fiske/utmark

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevet signatur.

Fra: Trond-Roger Larsen (Trond-Roger.Larsen@storfjord.kommune.no)
Sendt: 12.07.2019 12:44:11
Til: Post Storfjord
Kopi:

Emne: Fwd: Forslag til nye politivedtekter for Storfjord kommune - høring
Vedlegg:

Få Outlook for iOS

Fra: Øistein Nilsen <oistein.nilsen@politiet.no>
Sendt: Friday, July 12, 2019 12:32:53 PM
Til: Trond-Roger Larsen
Emne: SV: Forslag til nye politivedtekter for Storfjord kommune - høring

Viser til tilsendte forslag på høring.

Fra politiets side er det ønskelig at § 2-4 Tigging – endres til "Tigging på offentlig sted eller fra hus til hus er forbudt".

For øvrig ingen kommentar til forslaget. Det burde kanskje også ha vært utarbeid en egen forskrift til hundeloven ?

Øistein Nilsen
Politioverbetjent/Seksjonsleder
Nord-Troms lensmannsdistrikt

Fra: Trond-Roger Larsen [mailto:Trond-Roger.Larsen@storfjord.kommune.no]
Sendt: 13. juni 2019 12:16
Til: Øistein Nilsen
Kopi: Post Storfjord
Emne: Forslag til nye politivedtekter for Storfjord kommune - høring

Vedlagt følger forslag til nye politivedtekter som nå er på høring frem til 15. august 2019.

Med vennlig hilsen

Trond Roger Larsen
Rådmann

Storfjord kommune • Omasvuona suohkan • Omasvuonon kunta
Telefon: 77 21 28 11 / 982 89 062
E-post: trond-roger.larsen@storfjord.kommune.no

Forskrift om politivedtekter, Storfjord kommune, Troms

(Forslag etter formannskapets behandling av høringssvar den 6. november 2019)

Kapittel I. Alminnelige bestemmelser

§ 1-1. Offentlig sted

Med offentlig sted forstås gate, vei, fortau, sti, herunder gang- og sykkelvei, park, torg e.l. plass, bru, brygge, kai, strand, anlegg eller annet sted som er alminnelig beferdet eller bestemt for alminnelig ferdsel.

§ 1-2. Ansvar og plikter for fester, bruker, leier eller bestyrer av hus eller grunn

Plikter som er lagt på eier av hus eller grunn, hviler også på den som fester, bruker, leier eller bestyrer eiendommen.

Kapittel 2. Orden på offentlig sted

§ 2-1. Ro og orden på offentlig sted

På eller i umiddelbar nærhet av offentlig sted må ingen delta i oppløp, sammenstimling, støy eller bråk som forstyrrer den alminnelige orden eller ferdsel.

Enhver som ferdes på eller i umiddelbar nærhet av offentlig sted plikter å overholde nattero mellom kl. 23.00 og 06.00.

Samles mange mennesker ved inngangen til forsamlingslokale, sportsplass, utsalgssted, holdeplass e.l. skal de stille seg i kø og for øvrig rette seg etter de pålegg som politiet eller arrangøren gir for å opprettholde den alminnelige orden eller regulere ferdselen.

§ 2-2. Kjøring, camping mv i parker, grøntarealer, friområder o.l.

I offentlige parker, grøntarealer, friområder, på, ved eller under veier eller plasser i tettbebygd strøk er telting, camping e.l. forbudt, med mindre annet fremgår av skiltingen på stedet.

I offentlige parker, grøntarealer og friområder er det forbudt å kjøre og parkere motorkjøretøyer med mindre annet fremgår av skiltingen på stedet.

§ 2-3. Opptreden og andre publikumsrettede aktiviteter

Den som på eller ut mot offentlig sted vil opptre eller utføre andre publikumsrettede aktiviteter, må på forhånd sende melding til politiet, uavhengig av om aktiviteten skjer ved bruk av høyttaler o.l.

Det samme gjelder den som på eller i nærheten av offentlig sted ønsker å gjøre bruk av gående, kjørende eller flygende reklame.

§ 2-4. Farlig eller skremmende virksomhet

På, ut over eller i umiddelbar nærhet av offentlig sted er det forbudt:

1. å skyte med gevær eller annet skytevåpen, herunder paintball, softgun, bue, sprettert eller lignende.
2. å brenne av krutt, fyrverkeri eller eksplosive stoffer uten politiets tillatelse. Slik tillatelse er ikke påkrevd for godkjent fyrverkeri som skal benyttes i tidsrommet 31. desember kl. 1800 til 1. januar kl. 02.00.
3. å kaste eller slippe stein, snøball eller annet som kan være til skade eller ulempe for dem som ferdes der.

Kapittel 3. Sikring av ferdselen

§ 3-1. Hindringer

På eller ut over offentlig sted er det forbudt å plassere eller montere noe som kan være til hinder eller ulempe for ferdselen eller som hindrer fri sikt til trafikkskilt o.l.

Markiser eller annet som henger utover fortau, skal på det laveste være minst 2,5 meter over bakken.

§ 3-2. Dyr

Det er forbudt å la husdyr gå løs på eller ved offentlig sted uten forsvarlig tilsyn.

Paragrafen gjøres gjeldende innenfor regulert område i kommunen, med unntak av områder som er regulert til landbruksformål.

§ 3-3. Aktiviteter

Politiet kan forby enhver form for sport, lek eller spill på bestemt offentlig sted når dette er påkrevet av hensyn til ferdselen eller den alminnelige orden.

§ 3-4. Ferdsel på islagt vann eller sjø

Politiet kan av sikkerhetsgrunner forby eller gi regulerende bestemmelser for ferdselen på islagt vann eller sjø.

§ 3-5. Avsperring av offentlig sted

Er det påkrevet på grunn av byggearbeid e.l. at fortau, gate, vei eller et annet offentlig sted blir helt eller delvis sperret for et begrenset tidsrom, må det på forhånd innhentes tillatelse fra politiet, som kan fastsette nærmere vilkår.

§ 3-6. Byggevirksomhet mv.

Oppføring, nedriving eller reparasjon av bygning, graving eller annet arbeid på eller ut mot offentlig sted som kan medføre fare for ferdselen, skal på forhånd meldes til politiet. Politiet kan bestemme hvorledes arbeidsstedet skal holdes avsperret og påby andre sikkerhetstiltak til vern for publikum.

§ 3-7. Sprengningsarbeid

Sprengningsarbeid på eller i umiddelbar nærhet av offentlig sted skal på forhånd meldes til politiet, som kan påby særskilte sikkerhetstiltak.

§ 3-8. Vedlikehold av bygning mv.

Ved vedlikehold av bygninger mv. på eller ut mot offentlig sted plikter den ansvarlige for arbeidet umiddelbart å sette opp avvisere som gjør det tydelig at ferdselen er forbundet med fare eller ulempe.

§ 3-9. Fare for takras

Når det er fare for at snø eller is kan falle ned fra hustak mot offentlig sted, skal eieren straks sette opp avvisere som gjør det tydelig at ferdselen er forbundet med fare eller ulempe og snarest sørge for at taket blir ryddet.

§ 3-10. Fjerning av sperrer

Avsperringer, avvisere og lignende innretninger fjernes når det arbeid som er nevnt i §§ 3-6, 3-7 og 3-8 er utført, eller faren eller ulempen som er nevnt i § 3-9 ikke lenger er til stede.

Kapittel 4. Renhold på offentlig sted

§ 4-1. Rengjøring av lys- og luftegraver

Eier av hus etter grunn mot offentlig sted plikter å sørge for rengjøring av lys- og luftegraver i umiddelbar tilknytning til eiendommen.

Renholdet skal utføres slik at det blir til minst mulig ulempe.

Kloakksluk må ved renhold ikke tilføres oppsop e.l.

§ 4-2. Rydding av snø etter takras

Eier av hus eller grunn mot offentlig sted plikter etter takras å rydde fortauet utenfor eiendommen for snø og is.

§ 4-3. Vannavløp

Eier av hus eller grunn mot offentlig sted skal sørge for at vannavløp i fortau. Rennestein, grøft e.l. holdes åpne.

Avløp fra kloakk og gjødselkjeller må ikke slippes ut i rennestein, veggrøft, e.l. mot offentlig sted.

§ 4-4. Eiers plikt i henhold til lokalt etablert sedvane til renhold m.m. av fortau

Eier av hus eller grunn, jfr. § 1-2, mot offentlig sted plikter å:

1. sørge for renhold av fortau og rennestein
2. rydde fortauet for snø etter snøfall
3. strø fortau når det er glatt

Bestemmelsen gjelder kun fortau i umiddelbar tilknytning til eiendommen.

Kapittel 5. Hindre forsøpling og tilgrising

§ 5-1. Hindre forsøpling og tilgrising

På, ut over eller i umiddelbar nærhet av offentlig sted er det forbudt:

1. å kaste avfall, herunder glass, flasker, spiker, papir, tyggegummi og tobakksprodukter
2. å grise til med maling, tusj, sprayprodukter e.l. på enhver overflate mot offentlig sted, herunder på eller ved bygning, gate, vei, park, anlegg, innretninger og transportmidler
3. å henge opp kunngjøringer, plakater e.l. uten politiets tillatelse. Dette gjelder ikke oppslag på tavler e.l. som er godkjent av kommunen til slikt bruk, eller oppslag på eiendom om forhold som bare vedkommer eiendommen eller næringsvirksomheten til den som disponerer eiendommen
   Det er forbudt å rive, skade eller skjemme oppslag som er lovlig satt opp.
   Oppslag skal fjernes når de er foreldet.
4. å urinere utendørs i tettbebygd strøk eller på steder der det kan virke sjenerende på andre

(Fjerning av hundeekskrementer reguleres i medhold av hundeloven, og kan ikke tas inn i lokal politivedtekt. Slik regulering må gis i kommunal forskrift om hundehold.)

§ 5-2. Rydding ved kiosksalg, arrangementer o.l.

Den som driver salg fra kiosk, uteservering, gatesalg eller annen lignende næringsvirksomhet på eller ut mot offentlig sted, skal sørge for at området ikke skjemmes eller tilsmusses av virksomheten, og plikter å sørge for at det blir satt opp et tilstrekkelig antall søppelkasser. Etter stengetid plikter virksomheten umiddelbart å rydde området og fjerne avfall som skyldes virksomhetens aktivitet.

Den som arrangerer tilstelning på offentlig sted, skal sørge for at papir og annet avfall blir fjernet etter arrangementet.

Kapittel 6. Gravplass

§ 6-1. Gravplass

På gravplass er det forbudt å sykle, ake, drive sport, lek eller annet som ikke sømmer seg der. Det er forbudt å trenge seg inn på en gravplass når den er stengt for besøk.

Kapittel 7. Arrangementer på offentlig sted

§ 7-1. Søknadsplikt for arrangement på offentlig sted

Den som på offentlig sted vil holde arrangement som overveiende er av underholdningsmessig, kunstnerisk, selskapelig eller kommersiell art, og som har et omfang som vil medføre behov for betydelige ferdselsreguleringer eller vakthold, må søke om dette innen en frist som politiet setter.

Politiloven § 11 gjelder tilsvarende.

§ 7-2. Meldeplikt for allment tilgjengelige arrangementer

Den som vil holde et arrangement som er allment tilgjengelig, må i god tid forut for arrangementet sende melding til politiet selv om arrangementet ikke skjer på offentlig sted, når dets art eller størrelse gjør det sannsynlig at politioppsyn blir nødvendig av hensyn til ro og orden eller avvikling av trafikken.

Meldeplikten gjelder også sammenkomst eller tilstelning av overveiende selskapelig eller underholdende art for medlemmer av en forening e.l. sammenslutning.

Politiloven § 11 gjelder tilsvarende.

§ 7-3. Barns tilgang til offentlig arrangement

Barn under 15 år har ikke adgang til offentlig allment tilgjengelig tilstelning uten følge med foreldre eller andre foresatte.

Politiet kan gi dispensasjon ved tilstelninger som arrangeres spesielt for barn og unge under 18 år.

Kapittel 8. Pantelånervirksomhet

§ 8-1. Pantelånervirksomhet

Den som har fått bevilling til å drive pantelånervirksomhet skal føre protokoll, autorisert av politiet, over alle lån og kjøp. Politiet kan fastsette nærmere vilkår for virksomheten.

Kapittel 9. Forskjellige bestemmelser

§ 9-1. Pliktforsømmelse

Unnlater noen å utføre det vedkommende har plikt til etter vedtekten eller pålegg gitt med hjemmel i denne, kan politiet la det utføres på vedkommendes bekostning.

§ 9-2. Straff

Overtredelser av vedtekten eller pålegg gitt i medhold av denne, straffes etter politiloven § 30 nr. 4, hvis ikke forholdet går inn under en strengere straffebestemmelse.

§ 9-3. Kommunal håndhevelse

Kommunen kan håndheve følgende bestemmelser inntatt i normalpolitivedtekten:

§ 3-1 Hindringer (kommunal håndheving etter denne paragraf er begrenset til gjenstander e.l på eller utover fortau).

§ 3-9 Fare for takras

§3-10 Fjerning av sperrer når arbeidet er ferdig/faren er over

§ 4-1 Rengjøring av lys- og luftegraver

§ 4-2 Rydding av snø etter takras

§ 4-3 Vannavløp

§ 4-4 Eiers plikt til renhold m.m. av fortau.

§ 5-1 Hindre forsøpling og tilgrising

§ 5-2 Rydding ved kiosksalg, arrangementer o.l.

Kapittel 10. Ikrafttreden

§ 10-1. Ikrafttreden.

Denne vedtekt trer i kraft 1 måned etter at den er stadfestet av Politidirektoratet.

Fra samme tid oppheves forskrift FOR-2012-06-29-666 om politivedtekter for Storfjord kommune kommune, Troms.

Storfjord kommune

Arkivsaknr: 2015/1549 -16
Arkiv: 964180644
Saksbehandler: Rita Molberg
Dato: 14.11.2019

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
92/19	Storfjord kommunestyre	11.12.2019

Avfallservice AS - selvkost på avfallstjenester - Forvaltningsrevisjonsrapport

Vedlegg

1 Forvaltningsrevisjonsrapport

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har i møte den 28.10.2019 i ovennevnte sak protokollert følgende vedtak:

Kontrollutvalget rår kommunestyret treffe slikt vedtak:

1. Kommunestyret viser til funn og konklusjoner i forvaltningsrevisjonsrapporten om Avfallsservice AS, og tar rapporten til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunens eierrepresentant i Avfallsservice AS påse at styret i selskapet følger opp revisjonens anbefaling om utarbeidelse av forkalkyler for selvkost på husholdningsrenovasjon og slamtømming som dekker de nærmeste årene.

Kontrollutvalgets innstilling

1. Kommunestyret viser til funn og konklusjoner i forvaltningsrevisjonsrapporten om Avfallsservice AS, og tar rapporten til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunens eierrepresentant i Avfallsservice AS påse at styret i selskapet følger opp revisjonens anbefaling om utarbeidelse av forkalkyler for selvkost på husholdningsrenovasjon og slamtømming som dekker de nærmeste årene.

FORVALTNINGSREVISJON

Selvkost på avfallstjenester til husholdninger

Avfallsservice AS

Kvænangen kommune
Kåfjord kommune
Lyngen kommune
Nordreisa kommune
Skjervøy kommune
Storfjord kommune

KOMREV NORD

Rapport 2019

Forord

På grunnlag av bestilling fra kontrollutvalgene i kommunene Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord har KomRev NORD gjennomført selskapskontroll i form av en forvaltningsrevisjon av Avfallsservice AS. Ifølge forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv. (revisjonsforskriften) § 7 innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger.

Før igangsetting av forvaltningsrevisjonen har revisor vurdert egen uavhengighet overfor både Avfallsservice AS og dets seks eierkommuner, jf. kommuneloven § 79 og revisjonsforskriften § 6. Vi kjenner ikke til forhold som er egnet til å svekke tilliten til vår uavhengighet og objektivitet.

Vi benytter anledningen til å takke de involverte i Avfallsservice AS for samarbeidet i anledning forvaltningsrevisjonen.

Tromsø, 23.8.2019

Knut Teppan Vik
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor for Avfallsservice AS sine eierkommuner
Prosjektleder

Ørjan Martnes
Regnskapsrevisor
Prosjektmedarbeider

Margrete Mjølhus Kleiven
Forvaltningsrevisor
Ansvarlig for kvalitetssikring

Sammendrag

KomRev NORD har på bestilling fra kontrollutvalgene i Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord kommuner gjennomført en selskapskontroll i form av en forvaltningsrevisjon av *Avfallsservice AS*.

Problemstillingen forvaltningsrevisjonen har tatt utgangspunkt i, er:

«Har Avfallsservice AS systemer og beregninger som skal sikre selvkost på avfallstjenester til husholdninger?» Med «avfallstjenester til husholdninger» menes både innsamling av husholdningsavfall og tømming av slam fra private husholdninger.

Revisors konklusjon er at *Avfallsservice AS ser ut til å ha systemer og beregninger som er egnet til å sikre selvkost på avfallstjenester til husholdninger*. Konklusjonen bygger på følgende vurderinger:

Selskapet har satt opp regnskap/ etterkalkyle for selvkosttjenestene og fremlagt disse for eierkommunene. Etterkalkylene anses fra revisors side å tilfredsstille myndighetenes retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester.

Revisor anser at både revisjonsberetningene fra KPMG og den selvstendige kontrollen vi har gjennomført med hensyn til driftsåret 2017, sannsynliggjør at alle direkte og indirekte drifts- og kapitalkostnader *som kan henføres til renovasjons- og slamtjenester til husholdninger*, utgjør selskapets selvkostkalkyler /selvkostregnskap.

Avfallsservice AS har etablert egne selvkostfond for renovasjonstjenester og slamtømming til husholdninger – og har fra og med 2016 beregnet årlige renter av beholdningen på disse. Revisor vurderer Avfallsservice AS som å ha ivaretatt generasjonsprinsippet gjennom selvkostdriften av disse to tjenestene i de siste syv hele driftsårene som er den perioden revisor her har vurdert. Revisor anser at selskapet dermed også over tid krever betaling fra brukerne for alle kostnader forbundet med renovasjonstjenester til og slamtømming fra husholdninger.

Selskapets egenkapital pr. 31.12.2018 gir dekning for de akkumulerte underskuddene på selvkostfondene.

Revisor bemerker at Avfallsservice ikke utarbeider forkalkyler for selvkost på husholdningsrenovasjon og slamtømming og at slike følgelig heller ikke forelegges eierkommunene. Selv om dette forholdet ikke er av avgjørende betydning med hensyn til å sikre selvkost på de her aktuelle tjenestene, må det anses å svekke de respektive kommunestyrenes grunnlag for å vurdere størrelsen på renovasjonsgebyrene - særlig på litt lengre sikt. Utarbeidelse av forkalkyler vil også kunne styrke selskapets evne til langsiktig økonomiplanlegging.

Innholdsfortegnelse

1 INNLEDNING 2
1.1 Bakgrunn og bestilling 2
1.2 Avfallsservice AS 2
1.3 Selvkostprinsippet 2

2 PROBLEMSTILLINGER OG REVISJONSKRITERIER 3
2.1 Problemstillinger 3
2.2 Revisjonskriterier 3

3 METODE, DATAMATERIALE OG AVGRENSING 7
3.1 Metode og datamateriale 7
3.1.1 Gyldighet og pålitelighet *7*
3.2 Avgrensing 7

4 AVFALLSSERVICE AS OG SELVKOSTPRINSIPPET 8
4.1 Forkalkyler 8
4.2 Regnskap/etterkalkyler 8
4.2.1 Etterkalkyler *9*
4.2.2 Etterlevelsen av selvkostprinsippet *11*
4.3 Brukerbetaling, selvkostfond og egenkapital 12
4.3.1 Husholdningsrenovasjon – revisors funn *12*
4.3.2 Husholdningsrenovasjon - revisors vurderinger *13*
4.3.3 Slam – revisors funn *13*
4.3.4 Slam – revisors vurderinger *14*
4.3.5 Egenkapital og beholdningen på selvkostfondene *15*

5 OPPSUMMERING OG KONKLUSJON 16

6 HØRING 17

7 ANBEFALING 18

1 INNLEDNING

1.1 Bakgrunn og bestilling

Kontrollutvalgene i kommunene Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord vedtok alle i første halvår av 2018 å bestille selskapskontroll av Avfallsservice AS. De seks kommunene eier selskapet sammen - med en aksjeandel på 16,67 % hver. KomRev NORDs overordnede prosjektskisse ble vedtatt av samtlige kontrollutvalg høsten samme år. Kontrollutvalget i Storfjord var det siste av de seks kontrollutvalgene som vedtok skissen i sitt møte den 2.11.2018. Kontrollutvalgets formål med selskapskontrollen har vært å bidra til å sikre at Avfallsservice AS etterlever selvkostprinsippet.

1.2 Avfallsservice AS

Selskapets hovedvirksomhet er kommunal renovasjon i eierkommunene, men utleie av containere, innsamling og behandling av avfall fra næringsliv samt mottak og videresending av spesialavfall inngår også i selskapets virksomhet. Selskapet ble stiftet i 1992 og har 25 ansatte. Avfallsservice AS har en kundemasse på om lag 6 000 husholdningsabonnenter og 400 bedrifter, og selskapets forretningsadresse er Galsomelen 56 på Storslett i Nordreisa kommune. Selskapets styre består ifølge *proff.no* av styreleder, nestleder og fem øvrige medlemmer.

Foto: Siri Bergset Elvestad/Framtid i Nord

1.3 Selvkostprinsippet

Når en kommunal tjeneste skal drives etter *selvkostprinsippet*, innebærer dette at kommunen må innkreve gebyr til full dekning av drifts- og kapitalkostnader forbundet med tjenesten. Gebyrinntektene skal ikke (over tid) overstige den totale kostnadsøkningen en kommune (eller et selskap på kommunens vegne) har ved å produsere en bestemt vare eller tjeneste.

2 PROBLEMSTILLINGER OG REVISJONSKRITERIER

2.1 Problemstillinger

Problemstillingen som denne forvaltningsrevisjonen har tatt utgangspunkt i, er:

Har Avfallsservice AS systemer og beregninger som skal sikre selvkost på avfallstjenester til husholdninger?

Med «avfallstjenester til husholdninger» menes både innsamling av husholdningsavfall og tømming av slam fra private husholdninger.

2.2 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er krav, normer og/eller standarder som reviderte enhets praksis på det reviderte området skal vurderes i forhold til.

I denne forvaltningsrevisjonen er revisjonskriteriene utledet fra

- Lov 13.03.1981 nr. 06 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift av 01.06.2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- *H-3/14 Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester* (Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 2014)

Selvkostprinsippet
Forurensningsloven § 2 nr. 5 pålegger den ansvarlige for forurensningen eller avfallet å dekke kostnadene ved å hindre eller begrense forurensing og avfallsproblemer. Lovens § 30 angir at det er kommunen som skal sørge for innsamling av husholdningsavfall[1], mens § 34 er rettslig grunnlag for beregning og innkreving av renovasjonsgebyrer fra innbyggerne. Bestemmelsene pålegger kommunen å innkreve gebyr *til full dekning av drifts- og kapitalkostnader forbundet med tjenestene*. Gebyrene for husholdningsavfall skal ikke overstige kommunens kostnader. Dette innebærer at kommunen er pålagt å drive husholdningsrenovasjon til *selvkost*.

Selvkostprinsippet er også nedfelt i avfallsforskriften § 15-3 som krever at avfallsgebyret skal sikre full dekning av de totale kostnadene kommunene påføres ved lovpålagt håndtering av husholdningsavfall, og at kommunen ikke skal ha fortjeneste på slik håndtering. Av forurensningsloven § 26 fremgår det at tilsvarende plikter som for husholdningsavfall, påligger kommunen med hensyn til tømming av slam. Av bestemmelsens fjerde ledd fremgår det at også slamtømming skal utføres til selvkost.

Departementets retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester - *H-3/14* - utfyller lovgivningens regler om brukerbetaling. I H-3/14 er selvkost definert som *den totale kostnadsøkningen en kommune eller et selskap har ved å produsere en bestemt vare eller tjeneste*. Videre sier retningslinjene at prinsippet om selvkost gjelder uavhengig av organisasjonsform. For Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord kommuners del, er altså tilfellet at husholdningsrenovasjon forestås av selskapet *Avfallsservice AS*.

[1] Forurensningsloven § 27 definerer *husholdningsavfall* som avfall fra private husholdninger, herunder større gjenstander som inventar o.l. Avfall fra offentlige og private virksomheter og institusjoner regnes som næringsavfall.

Etterkalkyle/selvkostregnskap
Kommunen skal ifølge avfallsforskriften § 15-4 ha separat regnskap for lovpålagt håndtering av husholdningsavfall. Når den selvkostfinansierte tjenesten utføres i egenregi gjennom et kommunalt heleid avfallsselskap, legger vi til grunn at det er dette avfallsselskapet som skal utarbeide selvkost-regnskap. Videre framgår det av avfallsforskriften § 15-4: *«Alle kostnader ved lovpålagt håndtering av husholdningsavfall skal dekkes over avfallsgebyret. Dersom kommunen også selger avfallstjenester i markedet, skal de kostnadene som er felles for lovpålagt håndtering av husholdningsavfall og avfallstjenestene som selges i markedet fordeles forholdsmessig.»* Etterlevelse av selvkostregelverket innebærer altså at kommunen, eller i dette tilfellet *selskapet*, ikke kan kryss-subsidiere mellom lovpålagt håndtering av husholdningsavfall og avfallstjenester som selskapet selger i markedet. Inntekter fra lovpålagt håndtering av husholdningsavfall kan ikke brukes til å finansiere avfallstjenester som selges i markedet.

Plikten til utarbeiding av separat regnskap for husholdningsrenovasjon, jf. avfallsforskriften §15-4, ligger til grunn for og utdypes i *H-3/14 Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester*. Ifølge H-3/14 må kommunen (eller her: selskapet) utarbeide en etterkalkyle (selvkostregnskap) av kostnadene innenfor områder der selvkost er den rettslige rammen for brukerbetaling, og dette skal gjøres for å føre kontroll med at gebyrinntektene ikke overstiger selvkost. Alle *henførbare direkte og indirekte drifts- og kapitalkostnader* skal inngå i selvkost-regnskapet. Med «henførbare kostnader» menes i denne sammenhengen kostnader kommunen/renovasjonsselskapet påføres ved å produsere renovasjonstjenester, og som derfor skal belastes selvkostregnskapet for renovasjon.

Retningslinjene i H-3/14 er ikke rettslig bindende, men de angir en økonomifaglig standard for beregning og praktisering av selvkostprinsippet som kommunene tilrås å følge.[2] Når hele selvkost-tjenesten er ivaretatt av et selskap, bør selskapet utarbeide etterkalkylen. Med henvisning til foranstående utleder revisor en forventning om at Avfallsservice AS utarbeider etterkalkyler (selvkostregnskap) i tråd med standarden som framgår av retningslinjene H-3/14. Kalkylene bør framlegges for eierkommunene slik at disse kan føre kontroll med at håndtering av husholdnings-avfall skjer til selvkost. Retningslinjene legger opp til at selvkostberegningene kan ta utgangspunkt i regnskapsreglene som gjelder for den aktuelle virksomheten.

Forkalkyle/selvkostkalkyle
I avfallsforskriften § 15-3 er det angitt at kommunestyret fastsetter avfallsgebyret. Bestemmelsen sier videre at «*avfallsgebyret fastsettes slik at det svarer til de totale kostnadene kommunene påføres ved lovpålagt håndtering av husholdningsavfall*» og at «*kun kostnader ved og inntekter fra lovpålagt håndtering av husholdningsavfall skal inngå i beregningen av avfallsgebyret*». Kommunestyrets fastsetting av gebyr for håndtering av avfall fra husholdningene skjer vanligvis i forbindelse med behandlingen av budsjett og økonomiplan for kommende år. Politikerne fatter da vedtak på grunnlag av saksutredning og forslag fra kommuneadministrasjonen. I dette tilfellet, der Avfallsservice AS har ansvaret for avfallsbehandlingen, er kommuneadministrasjonen avhengig av grunnlagsdata fra selskapet. Av dette utleder vi at Avfallsservice bør framlegge for eierkommunene en forkalkyle med beregninger som viser om det foreslåtte gebyret vil dekke de totale kostnadene kommunen (avfallsselskapet) påføres ved håndtering av husholdningsavfallet. Fordi selvkostregelverket legger opp til at gebyrinntektene bør tilsvare kostnadene samlet over flere år, legger vi til grunn at forkalkylene fra Avfallsservice bør vise beregnede kostnader ved og inntekter fra lovpålagt håndtering av husholdningsavfall for de nærmeste årene. Dette utleder vi også av

[2] I H-3/14 er hensikten med retningslinjene beskrevet. Retningslinjene har til hensikt å *«[…] angi en økonomifaglig standard for beregning av selvkost og praktisering av selvkostprinsippet som er i tråd med reglene i særlovgivningen. Eventuelle avvik fra retningslinjene bør derfor begrunnes.»*

selvkostretningslinjene H-3/14 der det framgår at kommunen må utarbeide en budsjettkalkyle - som vil si en forkalkyle over anslåtte inntekter og kostnader på tjenesteområdet.

Selvkostfond
Selvkostregnskapet avsluttes som regel med et overskudd eller underskudd. Et overskudd skal ifølge retningslinjene for beregning av selvkost avsettes til bundet driftsfond (selvkostfond), mens et underskudd skal motregnes selvkostfondet. Det følger av de sentrale retningslinjene for selvkost at overskudd skal avsettes til fond også i et avfallsselskaps regnskap. Ved bruk av selvkostfond kan gebyrene holdes mer stabile over tid.

Generasjonsprinsippet er sentralt innenfor selvkost og innebærer at dagens brukere av tjenesten ikke skal subsidiere fremtidige brukere og vice versa. Prinsippet innebærer – i dette tilfellet – at selskapet ikke skal bygge opp sitt selvkostfond (gjennom positive driftsresultat) over lengre tid, men i stedet ha en planlagt prosess for oppbygging og nedbygging av fondet. Revisor anser at generasjonsprinsippet underbygger hensiktsmessigheten av å utarbeide forkalkyler for beregnede kostnader ved og inntekter fra den aktuelle selvkosttjenesten for de neste årene. Selvkostfondet skal imidlertid ikke benyttes til finansiering av investeringer.[3] For å ivareta generasjonsprinsippet bør i utgangspunktet et positivt selvkostresultat være tilbakeført til brukerne av selvkosttjenesten innen fem år, og et eventuelt avvik fra dette bør begrunnes. Om praktiseringen av generasjonsprinsippet skriver Kommunal- og moderniseringsdepartementet blant annet følgende:

> Det anbefales at dette praktiseres slik at et overskudd (eller underskudd) i ett år tilbakeføres til (eller dekkes inn fra) brukerne innen fem år etter at overskuddet (eller underskuddet) i selvkostkalkylen oppstod. Dette innebærer at et overskudd i år t tilbakeføres senest i år t+5, overskudd i år t+1 tilbakeføres senest i år t+6 og så videre. Tilsvarende dekkes et underskudd fra år t inn senest i år t+5 osv. I et tenkt tilfelle vil en kommune dermed kunne avsette overskudd til fond i inntil fem år på rad, men følgelig måtte bruke av fond i påfølgende fem år. I et slikt tilfelle vil samlede gebyrinntekter samsvare med beregnet selvkost over tiårsperioden.
>
> Den femårsperioden som disse retningslinjene skisserer, er basert på en avveining mellom ulike hensyn. På en side er det hensiktsmessig at selvkostprinsippet kan praktiseres med rom for en viss fleksibilitet og stabile gebyrer når det foreligger et begrunnet behov for det. På den annen side gjelder hensynet om at dagens brukere verken skal subsidiere eller bli subsidiert av fremtidige brukere, og at kommunens samlede gebyrinntekter det enkelte året i rimelig utstrekning skal reflektere kommunens årskostnad ved å levere tjenestene. Kommunen må vurdere ut fra lokale forhold om det er faglig grunnlag for å strekke perioden for tilbakeføring av overskudd / inndekning av underskudd over fem år, eller om det vil være mer rimelig å praktisere en kortere tilbakeføringsperiode.

(Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 2014: 28)

Det følger av retningslinjene at det skal beregnes renter på selvkostfond (opparbeidet overskudd), og rentene skal tillegges fondet. På den måten får brukerne av tjenesten avkastning av midlene som er bundet i fond og som dermed ikke kan gi avkastning ved alternativ plassering. Hvert selvkostområde skal ha et eget selvkostfond. Det er altså ikke anledning til å slå sammen fond for ulike tjenester.

Det framgår av aksjeloven § 3-4 at selskapet til enhver tid skal ha egenkapital og likviditet som er *«forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i selskapet»*. Avfallsservice AS sin egenkapital bør etter vårt skjønn gi dekning for akkumulerte overskudd/beholdningen på selvkost-

[3] Investeringsutgiftene belastes selvkostkalkylen og gebyrene jevnt over investeringenes levetid gjennom avskrivninger og kalkulatoriske rentekostnader.

fondet (inkl. renter). Dersom egenkapitalen ikke gir slik dekning, risikerer selskapet å ikke kunne dekke inn fremtidige underskudd. Av dette utleder revisor at egenkapitalen i Avfallsservice AS bør gi dekning for akkumulerte overskudd/beholdningen på selvkostfond tillagt renter.

På bakgrunn av foranstående utleder vi følgende revisjonskriterier:

- *Avfallsservice AS bør utarbeide forkalkyle for selvkost på husholdningsrenovasjon og fremlegge kalkylen for eierkommunene. Forkalkylen bør dekke de nærmeste årene.*
- *Etter utløpt regnskapsår bør Avfallsservice AS sette opp regnskap/etterkalkyle for selvkosttjenesten og framlegge det for eierkommunene.*
- *Alle direkte og indirekte drifts- og kapitalkostnader som kan henføres til renovasjonstjenester til husholdninger, skal inngå i selvkostkalkylene.*
- *Avfallsservice AS skal kreve betaling fra brukerne for alle kostnader forbundet med selvkosttjenesten til husholdninger.*
- *Avfallsservice AS bør ha et fond for avsetning av overskudd fra selvkostdriften og motregning av underskudd. Det skal beregnes årlige renter på fondsbeholdningen.*
    - *Avfallsservice bør påse at generasjonsprinsippet etterleves med hensyn til selvkostdriften for renovasjonstjenester til husholdninger.*
    - *Avfallsservice bør påse at generasjonsprinsippet etterleves med hensyn til selvkostdriften for slamtjenester til husholdninger.*
- *Egenkapitalen i Avfallsservice AS bør gi dekning for beholdningen på selvkostfondet (akkumulerte overskudd)*

3 METODE, DATAMATERIALE OG AVGRENSING

3.1 Metode og datamateriale

Forvaltningsrevisjonsprosjektet er gjennomført i henhold til gjeldende standard for forvaltningsrevisjon[4].

I gjennomføringen av denne forvaltningsrevisjonen har revisor innhentet de nødvendige data ved hjelp av intervju, dokumentanalyse og regnskapsanalyse. Oppstartsmøte med daglig leder, økonomisjef og økonomikonsulent ble gjennomført innledningsvis i arbeidet. Vi har etterspurt og blitt forelagt Avfallsservice AS sine regnskaper for årene fra og med 2013 til og med 2018, selskapets etterkalkyler (pr. eierkommune) for de samme årene, og revisjonsberetninger tilknyttet selvkost for de samme årene fra selskapets revisor; KPMG. Som revisor for selskapets eierkommuner har vi også tilgang til de regnskapsdata selskapet generelt tilgjengeliggjør overfor disse kommunene. Vi har også etterlyst forkalkyler som eventuelt er forelagt eierkommunene i forbindelse med fastsettelse av renovasjonsgebyrene for husholdningsavfall og slam for 2019, men selskapet opplyser at slike forkalkyler ikke utarbeides.

3.1.1 Gyldighet og pålitelighet

Med gyldige data menes at dataene som samles inn i undersøkelsen, skal utgjøre et relevant og tilstrekkelig grunnlag for å vurdere den reviderte virksomheten opp imot revisjonskriteriene og problemstillingen. Revisor mener at det datamaterialet som er presentert som «revisors funn» i rapporten (og som beskrives ovenfor), oppfyller dette gyldighetskravet.

Med pålitelige data menes at dataene skal være mest mulig nøyaktige. Revisjonen har vurdert eventuelle feilkilder i det innsamlede datamaterialet. Vi har sammenliknet de ulike typene data med hverandre for å avdekke eventuelle motsetninger i opplysninger som fremkommer i dem. I tillegg har vi framlagt datamaterialet for Avfallsservice AS v/ økonomisjef som har bekreftet at informasjonen vi bygger på, er korrekt. På bakgrunn av forannevnte vurderinger, sammenlikninger og verifiseringer, forutsetter revisjonen at det ikke er vesentlige feil i datamaterialet som presenteres i rapporten.

Påliteligheten og gyldigheten i det presenterte datamaterialet er også søkt sikret gjennom revisjonens interne kvalitetssikringssystem.

3.2 Avgrensing

Våre undersøkelser er avgrenset til å gjelde driften i perioden f.o.m. 2012 t.o.m. 2018.

[4] *RSK 001Standard for forvaltningsrevisjon* fastsatt av Norges kommunerevisorforbunds styre 1. februar 2011

4 AVFALLSSERVICE AS OG SELVKOSTPRINSIPPET

Har Avfallsservice AS systemer og beregninger som skal sikre selvkost på avfallstjenester til husholdninger?

4.1 Forkalkyler

REVISJONSKRITERIUM

- *Avfallsservice AS bør utarbeide forkalkyler for selvkost på husholdningsrenovasjon og slamtømming og fremlegge kalkylene for eierkommunene. Forkalkylene bør dekke de nærmeste årene.*

Kilder: Forurensningsloven, Avfallsforskriften, H-3/14 Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester

Revisors funn
Revisor har pr. e-post fått opplyst følgende fra Avfallsservice den 4.2. i år:

«Vi har ikke noen forkalkyler som presenteres eierne annet enn at vi bruker å varsle om årsaker til prisendring utenom vanlig prisjustering.»

Revisors vurdering
Etter revisors vurdering kan ikke praksisen som beskrives fra selskapets side i e-posten som er gjengitt ovenfor, sies å være tilstrekkelig til å oppfylle revisjonskriteriet om utarbeidelse av forkalkyler og fremleggelse av disse for eierkommunene. Revisor kan ikke se at den ovenfor beskrevne «informasjonsflyten» fra Avfallsservice AS til eierkommunene gir kommunestyrene tilstrekkelig grunnlag for å vurdere størrelsen på renovasjonsgebyrene de nærmeste årene

Utarbeidelse av forkalkyler vil kunne styrke selskapets evne til langsiktig økonomiplanlegging.

4.2 Regnskap/etterkalkyler

REVISJONSKRITERIER

- *Etter utløpt regnskapsår bør Avfallsservice AS sette opp regnskap/etterkalkyle for selvkosttjenesten og framlegge det/den for eierkommunene.*

- *Alle direkte og indirekte drifts- og kapitalkostnader som kan henføres til renovasjons- og slamtjenester til husholdninger, skal inngå i selvkostkalkylene.*

Kilder: Forurensningsloven, Avfallsforskriften, H-3/14 Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester

4.2.1 Etterkalkyler

Revisors funn

Revisor finner at Avfallsservice AS i samtlige undersøkte år har satt opp etterkalkyle og oversendt samtlige av de seks eierkommunene denne. I etterkalkylene som oversendes eierkommunene, er de direkte og indirekte henførbare kostnadene – i form av regnskapsførte utgifter – fordelt proporsjonalt med den enkelte kommunes andel av selskapets totale antall private abonnenter. Som vist i utklipp 1 nedenfor, hadde for eksempel Nordreisa kommune 30,4 % av abonnentene i 2018, og for denne kommunen utgjøres selvkostkalkylene fra Avfallsservice tilsvarende andel av de totale selvkostregnskapene.

Utklipp 1: Etterkalkyle for renovasjon 2018 – tilsendt eierkommunene fra Avfallsservice AS.

AVFALLSSERVICE AS

Fordeling selvkost

(beløp i tusen kr)	RENOVASJON 2018	
Lønnskostnader		
Totalt		
-herav kommunal		9 145
Avskrivninger		
Totalt		
-herav kommunal		3 745
Driftskostnader		
Totalt		
-herav kommunal		12 288
Renter		
Total faktisk rente		
Grunnlag alternativ kostnad	22 469	
* kalkylerente	2,370 %	533
Sum kostnader		25 711
Inntekter		
Husholdning	23 415	
	0	
Slam	0	
Annen inntekt	1 906	25 321
Resultat		-390

(i tusen kr)

Pr abonnement i kroner:	Ant	Omregnet til std.ab	Pris
Standard	4 763	4 763	3 270
Mini	1 434	1 166	2 660
Mini kompost	147	120	2 660
Storab	329	478	4 754
Fritid	2 392	609	832
Slam årlig	0	0	0
Slam 2-årig	0	0	0
Slam 3-årig	0	0	0
Slam 4-årig	0	0	0
Totale abonnement	9 065	7 136	
Kostnad pr abonnement:		3 603	
Snittinntekt pr abonnement:		3 548	
Resultat pr abonnent		-55	

FORDELING PR .KOMMUNE:	LYNGEN	STORFJ	KÅFJ	SKJERV	NORDR	KVÆN	SUM
Prosentfordeling:	17,8 %	12,0 %	13,4 %	17,1 %	30,4 %	9,4 %	100,0 %
Antall abonnenter - omregnet	1 269	856	954	1 217	2 168	673	7 136
A+B. Direkte og indirekte driftsutgifter	3 810	2 571	2 864	3 656	6 511	2 021	21 433
C. Kalkulatoriske renter:	95	64	71	91	162	50	533
D. Avskrivninger:	666	449	501	639	1 138	353	3 745
E. Andre inntekter	339	229	255	325	579	180	1 906
=F. Gebyrgrunnlag (selvkost)	4 232	2 855	3 181	4 061	7 232	2 245	23 805
G. Gebyrinntekter	4 162	2 808	3 129	3 994	7 113	2 208	23 415
H. Årets resultat	-69	-47	-52	-66	-118	-37	-390
I. Avsetning til fond/dekn. underskudd							
J. Bruk av fond/fremf. av underskudd	69	47	52	66	118	37	390
K. Kontrollsum	0	0	0	0	0	0	0
L. Selvkostfond pr. 1.1	43	33	33	41	76	29	254
M. Renter selvkostfond	1	1	1	1	2	1	6
N. Selvkostfond 31.12	-24	-14	-18	-24	-41	-8	-129
O. Finansiell dekningsgrad							98,4 %
P. Årets selvkostgrad							100,0 %

(i tusen kr)

Kilde: Avfallsservice AS

Kalkylen som fremgår av utklipp 1 på forrige side, er tredelt. Den første delen er en spesifikasjon av kostnader, inntekter og kalkulatoriske renter (m/ rentesats) tilknyttet alternativkostnadene. Den andre delen (markert i gult) inneholder opplysninger om antall abonnenter og pris pr. abonnement. Den tredje delen (markert i rosa) viser etterkalkylen fordelt på kommunene. Her fremgår også en oversikt over selvkostfondet totalt samt fordelt på kommunene. Denne siste delen av kalkylen viser også kalkulatoriske renter tillagt fondet pr. år. Utklipp 2 nedenfor viser etterkalkylen Avfallsservice AS har sendt sine eierkommuner i forbindelse med slamtømming i 2018. Denne har tilsvarende oppbygning som etterkalkylen for husholdningsrenovasjon.

Utklipp 2: Etterkalkyle for slam 2018 – tilsendt eierkommunene fra Avfallsservice AS.

AVFALLSSERVICE AS

Fordeling selvkost

(beløp i tusen kr)		SLAM KOM. 2018
Lønnskostnader		
Totalt		
-herav kommunal		1 245
Avskrivninger		
Totalt		
-herav kommunal		530
Driftskostnader		
Totalt		
-herav kommunal		2 799
Renter		
Total faktisk rente		
Grunnlag alternativ kostnad	4 000	
* kalkylerente	2,370 %	95
Sum kostnader		**4 669**
Inntekter		
Husholdning		
Slam	4 208	
Annen inntekt	0	**4 208**
Resultat		**-461**

(i tusen kr)

Pr abonnement i kroner:	Ant	Omregnet til slam årlig	Pris
Standard	0	0	0
Mini	0	0	0
Mini kompost	0	0	0
Storab	0	0	0
Fritid	0	0	0
Slam årlig	1 006	1 006	1 661
Slam 2-årig	1 864	933	831
Slam 3-årig	460	167	567
Slam 4-årig	720	185	426
Totale abonnement	4 050	2 280	
Kostnad pr abonnement:		2 047	
Snittinntekt pr abonnement:		1 845	
Resultat pr abonnent		-202	

FORDELING PR .KOMMUNE:	LYNGEN	STORFJ	KÅFJ	SKJERV	NORDR	KVÆN	SUM
Prosentfordeling:	20,1 %	15,5 %	18,1 %	4,9 %	27,7 %	13,6 %	100,0 %
Antall abonnenter - omregnet	459	354	412	113	632	310	2 280
A+B. Direkte og indirekte driftsutgifter	815	627	731	200	1 121	550	4 044
C. Kalkulatoriske renter:	19	15	17	5	26	13	95
D. Avskrivninger:	107	82	96	26	147	72	530
E. Andre inntekter							0
=F. Gebyrgrunnlag (selvkost)	941	724	844	231	1 295	635	4 669
G. Gebyrinntekter	848	652	761	208	1 167	572	4 208
H. Årets resultat	-93	-71	-83	-23	-128	-63	-461
I. Avsetning til fond/dekn. underskudd							
J. Bruk av fond/fremf. av underskudd	93	71	83	23	128	63	461
K. Kontrollsum	0	0	0	0	0	0	0
L. Selvkostfond pr. 1.1	28	20	22	5	35	18	129
M. Renter selvkostfond	1	0	1	0	1	0	3
N. Selvkostfond 31.12	-65	-51	-60	-18	-91	-44	-329
O. Finansiell dekningsgrad							90,1 %
P. Årets selvkostgrad							100,0 %

(i tusen kr)

Kilde: Avfallsservice AS

Revisors vurdering
Revisors vurdering er at Avfallsservice AS gjennom etterkalkylene har gitt kommunene tilstrekkelig opplysninger med hensyn til utarbeidelse av noteopplysninger kommuneregnskapet. Etter revisors vurdering har selskapet oppfylt revisjonskriteriet om å sette opp regnskap/ etterkalkyle for selvkosttjenesten og framlegge det/den for eierkommunene. Etterkalkylen anses fra revisors side å tilfredsstille kravene som følger av H-3/14.

4.2.2 Etterlevelsen av selvkostprinsippet

Revisors funn
I anledning våre undersøkelser av hvorvidt selvkostkalkylene *faktisk består* av alle direkte og indirekte drifts- og kapitalkostnader som kan henføres til renovasjons- og slamtjenester til husholdninger, ba vi om å få oversendt fra Avfallsservice AS eventuelle revisjonsberetninger for selvkostområdene fra deres revisor KPMG. Vi fikk tilsendt slike revisjonsberetninger for både husholdningsrenovasjon og slamtømming for årene 2013-2018.

Vår gjennomlesning av disse revisjonsberetningene viste at de varierer noe med hensyn til formuleringer. Vi henvendte oss derfor den 5.2. i år pr. e-post til KPMG for å bringe på det rene hvorvidt disse revisjonsberetningene skal tolkes dithen at KPMG bekrefter at selvkostprinsippet er etterlevd for de her aktuelle tjenestene som Avfallsservice har ytt overfor private husholdninger i de seks kommunene i de her aktuelle årene. Den 6.2. mottok vi e-post fra KPMG v/ Bjørn Hugo Johnsen som svarte følgende:

> *«I forbindelse med vårt arbeid med bekreftelse av selvkostregnskapene har vi sjekket at selvkostprinsippet i henhold til "Veiledning Beregning av kommunale avfallsgebyr M-258" utgitt av Miljødirektoratet er etterlevd. Vi har også sjekket at fordelingsnøklene som er benyttet på kostnader knyttet til både næring og husholdning er ihht anbefaling slik at disse sammen med de direkte kostnaden gir ett riktig bilde av selskapets selvkoststruktur for kommunal renovasjon (husholdning og slam husholdning).»*

Sett i sammenheng med revisjonsberetningene indikerer uttalelsen fra KPMG slik denne er gjengitt ovenfor, at Avfallsservice har etterlevd selvkostprinsippet[5] i den forstand at det kun er direkte og indirekte henførbare kostnader som er belastet regnskapene for de to selvkosttjenestene det her er snakk om.

Av veilederen som det fra KPMG sin side vises til, fremgår imidlertid følgende under omtalen av avfallsforskriften § 15-6:

> *«I de tilfeller hvor kommunen har organisert sin lovpålagte innsamling i separate juridiske enheter, underlagt også andre former for pålagt kontroll og revisjon som for eksempel ekstern revisjon, vil dette likevel ikke kunne erstatte kommunens kontroll.»* (Miljødirektoratet, 2014: 12)

KomRev NORD har på denne bakgrunn også foretatt en selvstendig kontroll av Avfallsservice AS sin etterlevelse av selvkostprinsippet for husholdningsrenovasjon og slam (husholdning) for 2017.[6] Kontrollen har ikke avdekket noen indikasjoner på at annet enn de direkte og indirekte drifts- og kapitalkostnader som kan henføres til renovasjons- og slamtjenester til husholdninger, inngår i selvkostkalkylene. Revisor konstaterer at selskapet opererer med klare regnskapsmessige skiller mellom «næringsdelen» og renovasjons- og slamtjenester til private husholdninger. Det fremgår at selskapet har fordelingsnøkler for lønn, andre driftskostnader og avskrivninger.

[5] Veilederen M-258 henviser eksplisitt til retningslinjene H-3/14, og disse to anses fra revisors side å harmonere med hverandre hva angår den grunnleggende forståelsen av og omgangen med selvkostprinsippet.
[6] På tidspunktet for revisors undersøkelser på dette punktet var dette de siste tilgjengelige selvkostregnskapene.

Revisors vurdering
Revisor anser at både revisjonsberetningene fra KPMG og den selvstendige kontrollen vi har gjennomført med hensyn til driftsåret 2017, sannsynliggjør at Avfallsservice AS oppfyller revisjonskriteriet om at alle direkte og indirekte drifts- og kapitalkostnader *som kan henføres til renovasjons- og slamtjenester til husholdninger*, skal inngå i selvkostkalkylene /selvkostregnskapene.

4.3 Brukerbetaling, selvkostfond og egenkapital

REVISJONSKRITERIER

- Avfallsservice AS skal kreve betaling fra brukerne for alle kostnader forbundet med selvkosttjenesten til husholdninger.
- Avfallsservice AS bør ha ett fond pr. selvkosttjeneste for avsetning av overskudd fra selvkostdriften og motregning av underskudd. Det skal beregnes årlige renter på fondsbeholdningen.
    - Avfallsservice bør påse at generasjonsprinsippet etterleves med hensyn til selvkostdriften for renovasjonstjenester til husholdninger.
    - Avfallsservice bør påse at generasjonsprinsippet etterleves med hensyn til selvkostdriften for slamtjenester til husholdninger.
- Egenkapitalen i Avfallsservice AS bør gi dekning for beholdningen på selvkostfondene

Kilde: Forurensningsloven, Aksjeloven, Avfallsforskriften, H-3/14 Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester

4.3.1 Husholdningsrenovasjon – revisors funn

I alle etterkalkylene Avfallsservice AS har forelagt revisor, fremkommer det informasjon om utviklingen i selvkostfondet (akkumulert underskudd eller opparbeidet overskudd) for hver av de to selvkosttjenestene. Sammenstilt gir informasjonen i hver enkelt av etterkalkylene for perioden 2013-2018 grunnlag for å oppstille tabell 1 og 3 nedenfor.

Tabell 1 nedenfor viser utviklingen i selvkostfondene for henholdsvis husholdningsrenovasjon og slamtømming fra private husholdninger for årene 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 og 2018.

Tabell 1. Selvkostfond «renovasjon» 2012-2018

	Renovasjon						
Tekst	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Selvkostfond 01.01	23 000	-73 000	-323 000	-313 000	-103 000	500 000	255 000
Årets driftsresultat (+ Overskudd)	-96 000	-250 000	10 000	210 000	605 000	-255 000	-390 000
Rentekostnader							
Renter selvkostfond					-2 000	10 000	6 000
Selvkostfond 31.12.	-73 000	-323 000	-313 000	-103 000	500 000	255 000	-129 000

Kilde: Avfallsservice AS

Av tabell 1 fremgår det at selvkostfondet har variert fra å være en negativ til en positiv størrelse gjennom de syv årene tabellen gjelder. Pr. 31.12.2012 var det et akkumulert underskudd på kr 73 000 i selskapets selvkostfond for husholdningsrenovasjon. I 2014, 2015 og 2016 hadde Avfallsservice positive driftsresultater med hensyn til husholdningsrenovasjon. Etter negative

driftsresultater i 2017 og 2018 var det pr. 31.12.2018 et akkumulert underskudd på kr 129 000 på selvkostfondet for husholdningsrenovasjon.

Når det gjelder gebyrene abonnentene har blitt avkrevet, viser etterkalkylene for perioden 2013-2018 at disse har blitt holdt relativt stabile, slik dette fremgår av tabell 2 nedenfor. Den største økningen i prisen for et standardabonnement fant sted fra 2013 til 2014, da prisen økte fra kr 2886 til 3067 – en prisøkning på 6,3 %. Økningen i pris fra 2013 til 2018 for et standardabonnement var imidlertid på 13,3 % og fulgte dermed økningen i konsumprisindeksen i samme periode.

Tabell 2. Gebyrsatser renovasjon – Avfallsservice AS – 2013-2018

Gebyrer i kr	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Renovasjon						
Standard	2886	3067	3128	3159	3238	3270
Mini	2376	2495	2545	2570	2634	2660
Mini kompost	2376	2495	2545	2570	2634	2660
Storabonnement	4166	4458	4547	4592	4707	4754
Fritid	765	780	796	804	824	832
Antall abonnenter totalt	8330	8260	8308	8807	8972	9065

Kilde: Avfallsservice AS

4.3.2 Husholdningsrenovasjon - revisors vurderinger

Avfallsservice AS oppfyller revisjonskriteriet om å ha etablert selvkostfond for renovasjonstjenester til husholdninger. Fra og med 2016 har selskapet også oppfylt revisjonskriteriet om at det skal beregnes årlige renter på fondsbeholdningen.

Tabell 1 viser at størrelsen på akkumulerte underskudd og opparbeidede overskudd i selvkostfondet har variert over denne syvårsperioden, men selvkostfondets størrelse (negativ eller positiv) har ikke på noe tidspunkt i disse syv årene utgjort mer enn 2,2 % av henførbare direkte og indirekte drifts- og kapitalkostnader påløpt i samme år. Tatt i betraktning størrelsen på de samlede årlige kostnadene og inntektene Avfallsservice har ved å produsere disse renovasjonstjenestene, fremstår fondets saldoer (slik disse fremgår av tabell 1) som små. Tar man utgangspunkt i 2012, viser utviklingen i selvkostfondet for renovasjon at Avfallsservice har påsett at et negativt selvkostresultat (akkumulert underskudd) pr. 31.12.2012 har blitt dekket inn gjennom selvkostdriften innen fem år – da et opparbeidet overskudd på kr 500 000 utgjorde selvkostfondets saldo pr. 31.12.2016. I løpet av syvårsperioden tabell 1 tar for seg, har Avfallsservice verken avsatt positive selvkostresultat til fond eller motskrevet negative selvkostresultat mot fondet i mer enn tre år på rad. Gebyrsatsene har blitt holdt relativt stabile, jf. tabell 2.

Utviklingen som fremgår av tabell 1 med hensyn til de syv årene tabellen gjelder, tilsier at Avfallsservice AS påser at generasjonsprinsippet etterleves gjennom selvkostdriften av husholdningsrenovasjon. Revisor anser at selskapet dermed også over tid oppfyller revisjonskriteriet om å kreve betaling fra brukerne for alle kostnader forbundet med renovasjonstjenester til husholdninger.

4.3.3 Slam – revisors funn

Når det gjelder selvkostfondet for slamtømming fra private husholdninger, viser tabell 3 på neste side at fondet har hatt positive saldoer – av varierende størrelser – f.o.m. 2012 t.o.m. 2017. Pr.

31.12.2018 hadde fondet negativ saldo med et akkumulert underskudd på kr 331 000 – etter et negativt driftsresultat i 2018.

Tabell 3. Selvkostfond «slam» 2012-2018

	Slam						
Tekst	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Selvkostfond 01.01	106 000	52 000	95 000	367 000	434 000	269 000	127 000
Årets driftsresultat (+ Overskudd)	-54 000	43 000	272 000	67 000	-172 000	-147 000	-461 000
Rentekostnader							
Renter selvkostfond					7 000	5 000	3 000
Selvkostfond 31.12.	52 000	95 000	367 000	434 000	269 000	127 000	-331 000

Kilde: Avfallsservice AS

Gebyrsatsene for slamtømming økte med om lag 10 % fra 2013 til 2018.

Tabell 4. Gebyrsatser slamtømming – Avfallsservice AS – 2013-2018

Gebyrer i kr	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Slam						
Årlig	1505	1565	1596	1596	1628	1661
2-Årlig	758	788	804	804	820	831
3-Årlig	524	545	556	556	709	567
4-Årlig	394	410	418	418	533	426
Antall abonnenter totalt	3688	3873	3908	3934	3999	4050

Kilde: Avfallsservice AS

4.3.4 Slam – revisors vurderinger

Avfallsservice AS oppfyller revisjonskriteriet om å ha etablert selvkostfond for slamtjenester til husholdninger. Fra og med 2016 har selskapet også oppfylt revisjonskriteriet om at det skal beregnes årlige renter på fondsbeholdningen.

Tabell 3 ovenfor viser at det akkumulerte overskuddet på kr 52 000 pr. 31.12.2012 ikke ble tilbakeført til brukerne innen en femårsperiode. Et akkumulert overskudd på kr 127 000 utgjorde fondets saldo pr. 31.12.2017. Revisor registrerer imidlertid at Avfallsservice både i 2016 og 2017 hadde negative driftsresultater på selvkostdriften for slamtjenester, og at fondets saldo ble redusert med til sammen kr 319 000 kroner i løpet av disse to årene. Pr. 31.12.2018 var selvkostfondet en negativ størrelse i form av et underskudd på kr 331 000. Fra kommunal- og moderniseringsdepartementet fremholdes det, som vist i kapittel 2 i denne rapporten, at kommunene[7] må tilkjennes en viss frihet til å vurdere hvorvidt tilbakeføring av et eventuelt overskudd skal gjøre over en lengre perioden enn de fem årene departementet tar utgangspunkt i. Avfallsservice AS har ikke i mer enn tre år på rad avsatt positive selvkostresultat til fond eller motskrevet negative selvkostresultat mot fondet. Gebyrsatsene har blitt holdt relativt stabile, jf. tabell 4. Når det gjelder størrelsen på selvkostfondets saldo, har denne ikke på noe tidspunkt i løpet av syvårsperioden tilsvart mer enn 12 % av Avfallsservice AS sine henførbare direkte og indirekte drifts- og kapitalkostnader påløpt i samme år.

Etter revisors syn tilsier utviklingen som fremgår av tabell 3 at Avfallsservice AS påser at generasjonsprinsippet etterleves gjennom selvkostdriften av slamtømming fra private

[7] Revisor anser at resonnementet også må kunne gjøres gjeldende i de tilfeller der et interkommunalt selskap forestår slike tjenester på kommunenes vegne.

husholdninger. Revisor anser at selskapet dermed også over tid oppfyller revisjonskriteriet om å kreve betaling fra brukerne for alle kostnader forbundet med slamtømming til husholdninger.

4.3.5 Egenkapital og beholdningen på selvkostfondene

Som vist ovenfor var selvkostfondene negative størrelser for både husholdningsrenovasjon og slamtømming fra private husholdninger pr. 31.12.2018 – på til sammen kr 460 000. Avfallsservice AS sin egenkapital utgjorde pr. 31.12.2018 kr 36 545 243. Av dette utgjorde kr 26 245 243 opptjent egenkapital, og kr 300 000 var innskutt egenkapital.

Revisors vurdering er dermed at Avfallsservice AS oppfyller revisjonskriteriet om at selskapets egenkapital bør gi dekning for beholdningen (som pr. 31.12.2018 utgjorde en negativ størrelse) på selvkostfondene.

5 OPPSUMMERING OG KONKLUSJON

Basert på funnene og vurderingene som fremgår av kapittel 4 ovenfor, er revisors konklusjon at *Avfallsservice AS ser ut til å ha systemer og beregninger som er egnet til å sikre selvkost på avfallstjenester til husholdninger*. Konklusjonen bygger på følgende vurderinger:

Selskapet har satt opp regnskap/ etterkalkyle for selvkosttjenestene og fremlagt disse for eierkommunene. Etterkalkylene anses fra revisors side å tilfredsstille kravene som følger av H-3/14.

Revisor anser at både revisjonsberetningene fra KPMG og den selvstendige kontrollen vi har gjennomført med hensyn til driftsåret 2017, sannsynliggjør at alle direkte og indirekte drifts- og kapitalkostnader *som kan henføres til renovasjons- og slamtjenester til husholdninger*, utgjør selskapets selvkostkalkyler /selvkostregnskap.

Avfallsservice AS har etablert egne selvkostfond for renovasjonstjenester og slamtømming til husholdninger – og har fra og med 2016 beregnet årlige renter av beholdningen på disse. Revisor vurderer Avfallsservice AS som å ha ivaretatt generasjonsprinsippet gjennom selvkostdriften av disse to tjenestene i de siste syv hele driftsårene som er den perioden revisor her har vurdert. Revisor anser at selskapet dermed også over tid krever betaling fra brukerne for alle kostnader forbundet med renovasjonstjenester til og slamtømming fra husholdninger.

Selskapets egenkapital pr. 31.12.2018 gir dekning for de akkumulerte underskuddene på selvkostfondene.

Revisor bemerker at Avfallsservice ikke utarbeider forkalkyler for selvkost på husholdningsrenovasjon og slamtømming og at slike følgelig heller ikke forelegges eierkommunene. Selv om dette forholdet ikke er av avgjørende betydning med hensyn til å sikre selvkost på de her aktuelle tjenestene, må det anses å svekke de respektive kommunestyrenes grunnlag for å vurdere størrelsen på renovasjonsgebyrene - særlig på litt lengre sikt. Utarbeidelse av forkalkyler vil også kunne styrke selskapets evne til langsiktig økonomiplanlegging.

6 HØRING

KomRev NORDs rapport ble tilsendt Avfallsservice v/ daglig leder og styreleder den 13.8.2019. Daglig leder Sigleif Pedersen underrettet revisor pr. e-post den 21.8 at han ikke hadde noen merknader til revisors rapport. Styreleder Johnny Hansen avga følgende uttalelse pr. e-post av 22.8.

Utklipp 3: Styreleders høringsuttalelse

Hei,

Har gått gjennom rapporten.

Rapporten bekrefter at Avfallsservice AS har tilfredsstillende rutiner og systemer for beregning av selvkost på avfallstjenester til husholdninger i de 6 kommunene i Nord-Troms.

Det pekes imidlertid på at det bør utarbeides forkalkyler.
Dette blir det tatt tak i, for å etablere rutiner at slike kalkyler blir utarbeidet i framtida.

For øvrig vil rapporten bli lagt fram for styret i Avfallsservice AS som egen sak.

Vennlig hilsen
Johnny Hansen
styreleder

7 ANBEFALING

På bakgrunn av revisors funn og vurderinger slik disse fremgår av denne rapporten, anbefaler revisor at Avfallsservice AS årlig utarbeider forkalkyler for selvkost på husholdningsrenovasjon og slamtømming som dekker de nærmeste årene, og oversender disse til kommunene. Revisor registrerer at styreleder allerede i sin høringsuttalelse gir uttrykk for en intensjon om å påse at dette blir gjort.

Om selskapet og vår forvaltningsrevisjonskompetanse

KomRev NORD IKS utfører helhetlig revisjon av kommuner, kommunale foretak, interkommunale selskaper, offentlige stiftelser, kirkeregnskap og legater. Selskapets eiere og oppdragsgivere er Troms fylkeskommune og 37 kommuner i Nordland, Troms og Finnmark.

Vårt hovedkontor ligger i Harstad, og vi har avdelingskontorer i Tromsø, Narvik, Sortland, på Finnsnes og på Sjøvegan.

Vi har 36 medarbeidere som samlet innehar lang erfaring fra og god kunnskap om offentlig sektor og revisjon.

Selskapet er uavhengig i forhold til kommuner, stat, privat næringsliv og andre institusjoner i samfunnet.

Vårt forvaltningsrevisjonsteam består av ni medarbeidere med høyere utdanning innen ulike fag:

- Juss
- Sosiologi
- Statsvitenskap
- Økonomi

Storfjord kommune

Arkivsaknr: 2015/1522 -20
Arkiv: 026
Saksbehandler: Rita Molberg
Dato: 14.11.2019

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
93/19	Storfjord kommunestyre	11.12.2019

Evaluering av innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms

Vedlegg

1 Forvaltningsrevisjonsrapport

2 Kontrollutvalgsak 15/19

3 Kontrollutvalgsak 7/19

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har i møte den12.04.2019 i ovennevnte sak protokollert følgende vedtak

Kontrollutvalget rår kommunestyret å treffe slikt vedtak:

1. Kommunestyret viser til oppsummeringer, konklusjoner og anbefalinger i forvaltningsrevisjonsrapporten «Evaluering av innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms»

   a. Kommunestyret slutter seg til revisors konklusjon i rapportens kap. 4 og tilrådning om at kommunen må treffe tiltak for å sikre at anskaffelser gjennomføres i tråd med regelverket om offentlige anskaffelser, herunder særlig at anskaffelsesprosesser dokumenteres i tråd med krav i regelverket og at slik dokumentasjon oppbevares på en slik måte som gjør det mulig å belyse prosessene i ettertid.

   b. Kommunestyret viser til revisors konklusjon i rapportens kapittel 5 og ber administrasjonssjefen følge opp revisjonens merknader og forslag til tiltak for å forbedre etterlevelsen av kommunens plikter etter samarbeidsavtalen.

c. Kommunestyret ber rådmannen fremlegge en handlingsplan med forslag til tiltak for å styrke kommunens kompetanse og arbeid på området for offentlige anskaffelser. Kommunestyret ber rådmann gi arbeidet med forbedringer og tiltak høy prioritet.

2. Kommunestyret ber rådmannen om å følge opp anbefalingene i rapporten og rapportere tilbake til kontrollutvalget om planlagte og gjennomførte tiltak som nevnt i pkt. 1 a – 1c ovenfor innen 20. august 2019.

   Etter kontrollutvalgsmøte 12.04.19 har revisjonen foretatt ytterligere undersøkelser i saken. Rapport følger som vedlegg. Kontrollutvalget har den 28.10.19 behandlet saken på nytt (se vedlegg).

Kontrollutvalgets innstilling

1. Kommunestyret viser til oppsummeringer, konklusjoner og anbefalinger i forvaltningsrevisjonsrapporten «Evaluering av innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms»

   a. Kommunestyret slutter seg til revisors konklusjon i rapportens kap. 4 og tilrådning om at kommunen må treffe tiltak for å sikre at anskaffelser gjennomføres i tråd med regelverket om offentlige anskaffelser, herunder særlig at anskaffelsesprosesser dokumenteres i tråd med krav i regelverket og at slik dokumentasjon oppbevares på en slik måte som gjør det mulig å belyse prosessene i ettertid.

   b. Kommunestyret viser til revisors konklusjon i rapportens kapittel 5 og ber administrasjonssjefen følge opp revisjonens merknader og forslag til tiltak for å forbedre etterlevelsen av kommunens plikter etter samarbeidsavtalen.

   c. Kommunestyret ber rådmannen fremlegge en handlingsplan med forslag til tiltak for å styrke kommunens kompetanse og arbeid på området for offentlige anskaffelser. Kommunestyret ber rådmann gi arbeidet med forbedringer og tiltak høy prioritet.

2. Kommunestyret ber rådmannen om å følge opp anbefalingene i rapporten og rapportere tilbake til kontrollutvalget om planlagte og gjennomførte tiltak som nevnt i pkt. 1 a – 1c ovenfor innen 1. februar 2020

FORVALTNINGSREVISJON

Evaluering av Innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms

Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy, Storfjord

KOMREV NORD

Rapport 2019

Forord

På grunnlag av bestilling fra kontrollutvalgene i Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord kommuner har KomRev NORD gjennomført forvaltningsrevisjon av *Felles innkjøpsfunksjon for kommunene i Nord-Troms*. Kontrollutvalgets plikt til å påse at forvaltningsrevisjon gjennomføres, følger av lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 77 nr. 4. Ifølge forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv. (revisjonsforskriften) § 7 innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger.

Før igangsetting av forvaltningsrevisjonsprosjektet har revisjonen vurdert egen uavhengighet overfor alle de deltakende kommunene, jf. kommuneloven § 79 og revisjonsforskriften kapittel 6. Vi kjenner ikke til forhold som er egnet til å svekke tilliten til vår uavhengighet og objektivitet.

Tromsø, 18.03.2019

Knut Teppan Vik
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Tone Jæger Karlstad
Prosjektleder, forvaltningsrevisor

Margrete Mjølhus Kleiven
Ansvarlig for kvalitetssikring

0 SAMMENDRAG

KomRev NORD har etter bestilling fra kontrollutvalgene i Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord kommune gjennomført en forvaltningsrevisjon av Innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms. Kontrollutvalgenes formål med forvaltningsrevisjonen har vært å få undersøkt og kartlagt om innkjøpssamarbeidet fungerer etter intensjonen og som beskrevet i samarbeidsavtalen. I dette inngår også et spørsmål om hvorvidt innkjøpskontoret har overholdt sentrale bestemmelser i lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Et annet formål har vært å få undersøkt hva de enkelte kommunene i samarbeidet gjør for å sikre at kommunen har kompetanse på området for offentlige anskaffelser.

Forvaltningsrevisjonen tar utgangspunkt i følgende problemstillinger:

1. *Har anskaffelser der innkjøpskontoret har medvirket til gjennomførelsen, herunder særlig fellesinnkjøp og rammeavtaler, vært i tråd med sentrale bestemmelser i lov og forskrift om offentlige anskaffelser?*
2. *Fungerer innkjøpssamarbeidet som beskrevet i samarbeidsavtalen?*
3. *Hva gjør den enkelte kommune for å sikre at kommunen har kompetanse på området for offentlige anskaffelser.*

Under problemstilling 1 har revisor konkludert med at innkjøpstjenesten – og dermed de seks deltakerkommunene – har oppfylt enkelte av kravene i anskaffelsesregelverket, men samtidig brutt med helt sentrale bestemmelser i forbindelse med de undersøkte fellesinnkjøp og rammeavtaler. Revisor har særlig funnet grunn til å fremheve at regelverkets overordnede prinsipp om *etterprøvbarhet* ikke synes å være etterlevd i noen av de tre undersøkte anskaffelsene.

Konklusjonene bygger på følgende oppsummerte funn og vurderinger av utvalgte rammeavtaler:

Medisinske forbruksvarer

- Revisor har ikke blitt forelagt anskaffelsesprotokoll, fullstendig tilbud fra valgte leverandør eller annen dokumentasjon fra innkjøpskontoret som viser at valgte leverandør er vurdert opp mot, og oppfyller, oppstilte kvalifikasjonskrav. På bakgrunn av dette er revisors vurdering at innkjøpstjenesten ikke har sikret at vurderinger og dokumentasjon som har betydning for gjennomføring av anskaffelsen er skriftlig.

PC og tynnklienter

- Revisor kan ikke finne at anskaffelsen er kunngjort i TED-databasen. Revisors vurdering er at innkjøpskontoret verken har kunngjort eller gjennomført konkurranse i henhold til regelverket.
- Revisor har ikke blitt forelagt dokumentasjon fra innkjøpskontoret på innkomne tilbud i konkurransen og på at disse er vurdert opp mot kvalifikasjonskrav og tildelingskriterier, dokumentasjon på meddelelse av beslutning om kontraktstildeling eller anskaffelsesprotokoll. På bakgrunn av dette er revisors vurdering at innkjøpstjenesten ikke har sikret at vurderinger og dokumentasjon som har betydning for gjennomføring av anskaffelsen, er skriftlig.

Salgs- og skjenkekontroller

- Revisor har ikke blitt forelagt dokumentasjon fra innkjøpskontoret som belyser selve konkurranse-gjennomføringen, herunder innkomne tilbud, vurdering av innkomne tilbud opp mot kvalifikasjonskrav og tildelingskriterier, meddelelse av beslutning om kontraktstildeling eller anskaffelses-protokoll. På bakgrunn av dette er revisors vurdering at innkjøpstjenesten ikke har sikret at vurderinger og dokumentasjon som har betydning for gjennomføring av anskaffelsen, er skriftlig.

Under problemstilling 2 har revisor konkludert med at innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms kun *til dels* fungerer som forutsatt i samarbeidsavtalen.

Konklusjonene bygger på følgende oppsummerte funn og vurderinger:

- Innkjøpstjenesten v/innkjøpssjef har i de undersøkte tilfellene **ikke oppfylt** kriteriet om at *det skal fremforhandles rammeavtaler på vegne av alle deltakerkommuner*. Selv om det tilstrekkelig bevist at innkjøpstjenesten har fremforhandlet mange rammeavtaler, er revisors vurdering på bakgrunn av funn fra KOFA samt revisors egen undersøkelse av utvalgte anskaffelser, at flere av disse rammeavtalene ikke er gjennomført/fremforhandlet i tråd med anskaffelsesregelverket. Det må forutsettes at en vesentlig hensikt med samarbeidet har vært å sikre at deltakerkommunenes inngåelse av rammeavtaler skulle skje i overensstemmelse med gjeldende regelverk.
- Styringsgruppa har **ikke oppfylt** kriteriet om at *det skal avholdes jevnlige møter*. Vurderingen bygger på funn som viser at det ikke har vært avholdt møter i styringsgruppa de siste årene samt at arbeidet i styringsgruppa av deltakerkommunene oppleves som ustrukturert og sporadisk. Det er heller ikke på tidspunktet for revisors undersøkelser en leder for gruppa.
- Rådmennene i deltakerkommunene har **oppfylt** kriteriet om å *sørge for at egen kommune til enhver tid har oppnevnt representant i styringsgruppa*
- Innkjøpstjenesten v/innkjøpssjef har **i liten grad** oppfylt kriteriet om at *samarbeidskommunene skal tilbys kurs og opplæring innenfor offentlige anskaffelser*. Vurderingen bygger på funn som viser at det har vært gjennomført ett kurs i regi av innkjøpstjenesten. Ut over dette kan kursvirksomhet i regi av innkjøpstjenesten ikke dokumenteres eller konkretiseres av representanter for deltakerkommunene.
- Deltakerkommunene v/ kontaktperson har kun **i noen grad** oppfylt kriteriet om å *skaffe bakgrunnsmateriale tilknyttet sin kommunes forbruk og behov ved å etablere kommunale brukergrupper i forkant av fellesanskaffelser*. Vurderingen bygger på funn som indikerer at slike brukergrupper har vært nedsatt i varierende grad, samt informasjon i evaluering fra tidligere innkjøpssjef om at kommunene i mange tilfeller i for liten grad har gjort forberedende arbeid i forkant av anskaffelser. Arbeidet med kommunale brukergrupper synes også i liten grad å kunne konkretiseres og dokumenteres av flere av kommunene.
- Deltakerkommunene v/kontaktperson har kun **i noen grad** oppfylt kriteriet om å *sørge for å kommunisere innkjøpssamarbeidets virksomhet innad i sin kommune*. Dette bygger blant annet på funn som indikerer manglende lojalitet til fremforhandlede rammeavtaler – noe som antas å henge sammen med at det ikke finnes en fullstendig og oppdatert oversikt over hvilke avtaler den enkelte kommune faktisk er tilknyttet. Dette fører til at de som foretar innkjøp i kommunene, ikke er fullstendig kjent med hvilke avtaler de kan benytte seg av.

Revisors funn indikerer også at utilstrekkelig informasjonsflyt mellom innkjøpstjenesten og deltakerkommunene skriver seg fra både kontaktpersonene i innkjøpstjenesten, innkjøpssjefen selv og rådmennene/rådmannsutvalget.

Problemstilling 3 i forvaltningsrevisjonen er deskriptivt formulert. For slike problemstillinger er det ikke relevant å utlede revisjonskriterier. Det vil si at revisor har besvart den ved en beskrivelse av fakta, og uten å gjøre vurderinger av datamaterialet opp mot utledede revisjonskriterier. Vi viser til side 39 og 40 i vår rapport.

På bakgrunn av våre funn, vurderinger og konklusjoner har revisor funnet grunn til å gi følgende anbefalinger:

- Innkjøpstjenesten anbefales å sikre at anskaffelser gjennomføres i tråd med regelverket om offentlige anskaffelser, herunder særlig at anskaffelsesprosesser dokumenteres i tråd med krav i regelverket, og at slik dokumentasjon oppbevares på en måte som gjør det mulig å belyse prosessene i ettertid.
- Styringsgruppa anbefales å sikre at det blir avholdt jevnlige møter i tråd med forutsetning i samarbeidsavtalen.
- Innkjøpstjenesten anbefales å ta initiativ til å tilby deltakerkommunene kurs og opplæring på området for offentlige anskaffelser.
- Deltakerkommunene anbefales å ta initiativ til kommunale brukergrupper for å samle inn bakgrunnsinformasjon fra sin kommune i forbindelse med inngåelse av alle nye rammeavtaler.
- Styringsgruppa, innkjøpstjenesten og rådmannsutvalget anbefales å medvirke til at relevant informasjon fra innkjøpstjenesten, herunder særlig informasjon om inngåtte rammeavtaler, videreformidles til deltakerkommunene.

Innholdsfortegnelse

0 SAMMENDRAG 1

1 INNLEDNING 2

2 PROBLEMSTILLINGER OG REVISJONSKRITERIER 4

2.1 Problemstillinger 4

2.2 Revisjonskriterier 4

2.2.1 Utledning av revisjonskriterier for problemstilling 1 4

2.2.1.1 Innledende om terskelverdier og forskriftens oppbygging 5

2.2.1.2 Regler som gjelder for anskaffelser som skal følge forskriften del I 6

2.2.1.3 Regler som gjelder for anskaffelser som skal følge forskriften del II og del III 8

2.2.2 Utledning av revisjonskriterier for problemstilling 2 11

3 METODE, DATAMATERIALE OG AVGRENSING 14

3.1 Metode og datamateriale 14

3.1.1 Gyldighet og pålitelighet 15

3.1.2 Avgrensninger 16

4 ETTERLEVELSE AV REGELVERK 17

4.1 Avgjørelser i Klagenemda for offentlige anskaffelser 17

4.2 Medisinske forbruksvarer 18

4.3 PC og tynnklienter 19

4.4 Salgs- og skjenkekontroller 21

4.5 Oppsummering og samlet konklusjon 23

5 OPPFYLLELSE AV SAMARBEIDSAVTALEN 24

5.1 Innkjøpstjenestens kjernevirksomhet og hovedoppgaver 24

5.2 Styringsgruppa 29

5.3 Kurs og opplæring 31

5.4 Kommunenes rolle i innkjøpssamarbeidet 32

5.5 Kommunenes opplevelse av samarbeidet og dets nytteverdi 35

5.6 Oppsummering og samlet konklusjon 37

6 KOMMUNENES EGEN KOMPETANSE OM OFFENTLIGE ANSKAFFELSER 39

7 HØRING 41

8 ANBEFALINGER 43

9 REFERANSER 45

1 INNLEDNING

Avtale om å etablere et innkjøpssamarbeid i Nord-Troms ble inngått 31.8.2010 mellom representanter fra kommunene Kvænangen, Nordreisa, Skjervøy, Lyngen, Kåfjord og Storfjord. Av samarbeidsavtalen fremgår det at bakgrunnen for etablering av samarbeidet var at det de siste årene hadde skjedd en betydelig skjerping i regelverket om offentlige anskaffelser, noe som stilte høyere krav til kommunenes egenkompetanse på området. Det ble dermed bestemt å danne et interkommunalt samarbeid som skulle ivareta en felles innkjøpsfunksjon for kommunene. Av beskrivelsen som ble utarbeidet ved etablering av samarbeidet, fremgår følgende håndskrevne påtegning: «*Må lages en konkret avtale som godkjennes i de 6 kommunestyrene/kommunene*». Revisor har ikke informasjon som indikerer at en slik avtale ble utarbeidet og behandlet i kommunestyrene. Revisor påpeker at inngåelse i samarbeidet forplikter deltakerkommunene økonomisk og at tjenesten er en del av den enkelte kommunes tjenesteproduksjon. Inngåelse i samarbeidet skulle dermed sannsynligvis ha vært behandlet også i kommunestyrene. Revisor har henvendt seg til den enkelte deltakerkommune og spurt hvordan dette konkret ble løst i kommunene. Etablering av felles innkjøpstjeneste ble behandlet av kommunestyret i Lyngen i forbindelse med behandling av økonomiplan og budsjett i 2011[1]. Rådmannen i Storfjord har opplyst at det er usikkert om selve samarbeidstiltaket har vært behandlet som enkeltsak i kommunestyret, men at kommunen som vertskommune for samarbeidet i perioden 2010-2018 har forskuttert lønn og drift av innkjøpskontoret, og at budsjettering av midler til innkjøpstjenesten på den måten har vært vedtatt i kommunestyret årlig siden oppstart. På den måten mener rådmannen at det er sannsynlig at kommunestyret helt siden starten har vært innforstått med at samarbeidet var iverksatt. Rådmannen i Skjervøy har opplyst om at det ikke er truffet konkrete, politiske vedtak i forbindelse med opprettelsen av innkjøpssamarbeidet, men at det i budsjett- og økonomiplan for 2010-2013 ble bevilget midler til deltakelse i samarbeidet. For Nordreisa, Kåfjord og Kvænangen har revisor ikke informasjon om hvorvidt deltakelse i samarbeidet har vært behandlet i kommunestyrene.

Det ble ved etableringen besluttet å utlyse en 100 % stilling som felles innkjøpssjef for samarbeidet. Det fremgår videre av samarbeidsavtalen at KS-Advokatene på vegne av kommuner i Sør-Troms ved en vurdering hadde kommet fram til at et slikt interkommunalt samarbeid kunne inngås uten å komme i konflikt med anskaffelsesregler, da det ville være å regne som *egenregi*. På bakgrunn av denne vurderingen kom kommunene til at et slikt innkjøpssamarbeid kunne etableres også i Nord-Troms. Innkjøpssjefen fra oppstart og frem til høsten 2018 har vært Ole Rødum som har hatt kontorsted i Storfjord. Fra og med høsten 2018 er innkjøpssjef Jonny Bless som har kontorsted på Skjervøy.

Kontrollutvalget i Skjervøy kommune tok i 2017 initiativ til å få gjennomført en forvaltningsrevisjon der det skulle gjøres en evaluering av innkjøpssamarbeidet. Dette var blant annet på bakgrunn av at innkjøpskontoret[2] hadde gjennomført anskaffelser som hadde endt med at deltakerkommuner ble felt i KOFA[3] for brudd på regelverket om offentlige anskaffelser. Samtlige kontrollutvalg i deltakerkommunene vedtok i møter i siste kvartal 2017 å få gjennomført en forvaltningsrevisjon av innkjøpssamarbeidet. Nedenstående tabell viser møtedato og saksnummer i den enkelte kommune for henholdsvis vedtak om å delta i forvaltningsrevisjonen og godkjenning av overordnet prosjektskisse fra KomRev NORD.

[1] Sak 59/10
[2] Med «innkjøpskontoret» menes i rapporten her det utøvende organ i innkjøpssamarbeidet
[3] Klagenemda for offentlige anskaffelser

Tabell 1: Møtedato og saksnummer for vedtak om deltakelse i prosjektet og godkjenning av overordnet prosjektskisse fra KomRev NORD

Kommune	Vedtak om deltakelse i felles forvaltningsrevisjonsprosjekt	Godkjenning av overordnet prosjektskisse
Kvænangen	28.11.2017 / Sak 35/17	22.02.2018 / Sak 10/18
Nordreisa	27.11.2017 / Sak 38/17	09.03.2018 / Sak 05/18
Lyngen	04.12.2017 / Sak 34/17	22.03.2018 / Sak 08/18
Skjervøy	23.11.2017 / Sak 29/17	16.03.2018 / Sak 9/18
Kåfjord	06.12.2017 / Sak 31/17	18.02.2018 / Sak 07/18
Storfjord	01.12.2017 / Sak 31/17	16.03.2018 / Sak 08/18

Ved etableringen av innkjøpssamarbeidet ble det avtalt av utgiftene skulle fordeles basert på en standard region-nøkkel med 40 % fast sats og 60 % fordelt etter folketall, noe som skulle gi følgende totale utgiftsfordeling:

Nordreisa: 23,8%
Lyngen: 18,3%
Skjervøy: 17,5%
Kåfjord: 15,0%
Storfjord: 13,7%
Kvænangen: 11,7%

Tabellen under viser utgiftene som den enkelte deltakerkommune har hatt til deltakelse i samarbeidet i perioden 2015-2017.

Tabell 2: Utgifter til deltakelse i innkjøpssamarbeidet for årene 2015-2017 fordelt per kommune

	2015	2016	2017
Nordreisa	262 483	273 475	251 867
Lyngen	185 239	190 005	174 981
Skjervøy	184 175	192 427	176 336
Kåfjord	156 076	160 828	146 982
Storfjord	144 884	149 133	137 874
Kvænangen	118 400	123 115	113 149

Kilde: Deltakerkommunenes årsregnskap for årene 2015-2017

2 PROBLEMSTILLINGER OG REVISJONSKRITERIER

2.1 Problemstillinger

På bakgrunn av bestillingen fra kontrollutvalgene har vi formulert følgende problemstillinger for denne forvaltningsrevisjonen:

1. *Har anskaffelser der innkjøpskontoret har medvirket til gjennomførelsen, herunder særlig fellesinnkjøp og rammeavtaler, vært i tråd med sentrale bestemmelser i lov og forskrift om offentlige anskaffelser?*
2. *Fungerer innkjøpssamarbeidet som beskrevet i samarbeidsavtalen?*
3. *Hva gjør den enkelte deltakerkommune for å sikre at kommunen har kompetanse på området for offentlige anskaffelser?*

2.2 Revisjonskriterier

For å besvare problemstillingene utleder vi revisjonskriterier. Revisjonskriterier er krav, normer og/eller standarder som kommunens praksis på det reviderte området skal vurderes i forhold til. I dette forvaltningsrevisjonsprosjektet utledes revisjonskriterier fra følgende kilder:

- Lov 17. juni 2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser
- Lov 16. juni 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser
- Forskrift 12. august 2016 nr. 974 om offentlige anskaffelser
- Forskrift 7. april 2006 nr. 402 om offentlige anskaffelser
- Beskrivelse felles innkjøpsfunksjon for kommunene i Nord-Troms, utarbeidet 31.8.2010 av samarbeidskommunene

Problemstilling 3 er deskriptivt formulert. Det vil si at vi ikke gjør vurderinger av innsamlede data opp mot revisjonskriterier.

2.2.1 Utledning av revisjonskriterier for problemstilling 1

Lov 17. juni 2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser (heretter anskaffelsesloven) og Forskrift 12. august 2016 nr. 974 om offentlige anskaffelser (heretter anskaffelsesforskriften) gjelder ved tildeling av offentlige kontrakter om levering av varer, tjenester eller utførelse av bygge- og anleggsarbeider.[4] Nevnte regelverk tredde i kraft 1. januar 2017. For anskaffelser iverksatt før dette tidspunkt gjelder Lov 16. juni 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser (heretter LOA) og Forskrift 7. april 2006 nr. 402 om offentlige anskaffelser (heretter FOA).[5] Før 1. januar 2017 var altså innkjøpstjenesten i Nord-Troms forpliktet til å følge reglene i LOA og FOA, mens anskaffelsesloven og anskaffelsesforskriften gjelder for anskaffelser iverksatt fra og med dette tidspunkt.[6]

[4] Anskaffelsesloven § 2 første og annet ledd jf. anskaffelsesforskriften §§ 1-1 og 1-2.
[5] LOA § 3, jf. § 2 og FOA §§ 1-2 og 1-3.
[6] En anskaffelse er iverksatt når den er kunngjort. En anskaffelse som ikke kunngjøres, er iverksatt når oppdragsgiver har sendt ut forespørsel til en eller flere leverandører om å melde sin interesse eller inngi tilbud i forbindelse med en planlagt anskaffelse, jf. Forskrift om overgangsregler for lov 17. juni 2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser § 1.
[6] Forsyningsforskriften § 1-2 (2) jf. § 4-1 bokstav a.

Reglene om offentlige anskaffelser er en kombinasjon av EU/EØS-rett og nasjonal rett. Flertallet av bestemmelsene er begrunnet i våre forpliktelser etter EØS-avtalen, men Norge har i tillegg innført nasjonale regler som går lengre enn det EU/EØS-retten krever. Anskaffelsesregelverket skal bidra til at det offentlige velger sine leverandører på en måte som sikrer mest mulig effektiv ressursbruk samtidig som leverandørene likebehandles. Regelverket skal også bidra til at det offentlige opptrer med stor integritet slik at allmennheten har tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte. De detaljerte reglene for hvordan kommunen skal gå fram ved kjøp følger av forskriftene om offentlige anskaffelser, og det er derfor primært *forskriftene* brukerne av regelverket må forholde seg til.

I det følgende gis en redegjørelse for konkrete krav og bestemmelser i anskaffelsesreglementet. I fremstillingen tar vi utgangspunkt i gjeldende lov og forskrift; anskaffelsesloven og anskaffelsesforskriften. Avvik mellom gjeldende regelverk og regelverket som gjaldt frem til 1. januar 2017, vil utdypes fortløpende. Der det ikke har skjedd realitetsendringer, vil henvisningene til det eldre regelverket følge av fotnoter.

2.2.1.1 Innledende om terskelverdier og forskriftens oppbygging

Anskaffelsesforskriften er delt inn i ulike deler, og anskaffelsens art og verdi avgjør hvilken del av forskriften som kommer til anvendelse jf. §§ 5-1, 5-2 og 5-3. Forskriftens system innebærer at oppdragsgiver må foreta en beregning av anskaffelsens anslåtte verdi. Reglene om dette finnes i anskaffelsesforskriften § 5-4.[7] Anskaffelsens verdi beregnes på grunnlag av oppdragsgivers anslag av det samlede beløp oppdragsgiver kan komme til å betale, eks. mva. for de kontrakter som utgjør anskaffelsen.[8] Beregningen skal være forsvarlig på kunngjøringstidspunktet, eller - for anskaffelser som ikke krever kunngjøring - på det tidspunktet oppdragsgiver innleder anskaffelsesprosessen.[9] Oppdragsgiver skal ikke dele opp en planlagt anskaffelse i den hensikt å unngå at forskriftens krav blir gjeldende.[10] Uansett gjelder forskriftens del I for alle anskaffelser med anslått verdi på 100 000 kroner ekskl. mva. eller mer.

Ved vedtakelsen av anskaffelsesloven ble den nasjonale terskelverdien endret fra kr 500 000 til kr 1,1 mill. I tabell 1 og tabell 2 nedenfor viser vi den nasjonale terskelverdien og EØS-terskelverdien henholdsvis før og etter 1. januar 2017 samt hvilke deler av regelverket som gjelder for de ulike anskaffelsene. EØS-terskelverdi blir justert annethvert år. Fra 15. juni 2014 var gjeldende EØS-terskelverdi kr 1,55 mill. for vare- og tjenestekjøp og kr 39 mill. for bygge- og anleggskontrakter. Fra 9. februar 2016 ble EØS-terskelverdien justert til kr 1,75 mill. for vare- og tjenestekjøp og kr 44 mill. for bygge- og anleggskontrakter. Någjeldende EØS-terskelverdi ble justert 6. april 2018 - til kr 2 mill. for vare- og tjenestekjøp og kr 51 mill. for bygge- og anleggskontrakter. I våre vurderinger legger vi til grunn de terskelverdiene som var gjeldende på det tidspunkt den enkelte anskaffelse ble iverksatt.

[7] FOA § 2-3.
[8] Anskaffelsesforskriften § 5-4 (1) og FOA § 2-3 (1).
[9] Anskaffelsesforskriften § 5-4 (2) og FOA § 2-3 (2).
[10] Anskaffelsesforskriften § 5-4 (4) og FOA § 2-3 (3).

Tabell 1: Oversikt terskelverdier og regelverk for anskaffelser iverksatt til og med 2016

Anskaffelsens verdi eks. mva.	Regelverk	Krav til kunngjøring
Under kr 100 000	Unntatt regelverket fra og med 1.7.2015, jf. FOA § 1-3 (2) bokstav l	
Under nasjonal terskelverdi (kr 500 000)	LOA og FOA del I	Ikke krav om kunngjøring
Kr 500 000 – EØS-terskelverdi for *vare- og tjenestekontrakter*[11] (kr 1,75 mill.) Kr 500 000 – EØS-terskelverdi for *bygge- og anleggskontrakter* (kr 44 mill.)	LOA og FOA del I og del II	Doffin
Over EØS- terskelverdi for vare- og tjenestekontrakter (kr 1,75 mill.) Over EØS-terskelverdi for *bygge- og anleggskontrakter* (kr 44 mill.)	LOA og FOA del I og del III	Doffin og TED

Tabell 2: Oversikt terskelverdier og regelverk for undersøkte anskaffelser iverksatt fra og med 1. januar 2017

Anskaffelsens verdi eks. mva.	Regelverk	Krav til kunngjøring
Under kr 100 000	Unntatt regelverket, jf. anskaffelsesforskriften § 1-1	
Under nasjonal terskelverdi (kr 1,1 mill.)	Anskaffelsesloven og anskaffelsesforskriften del I	Ikke krav om kunngjøring
Kr 1,1 mill. – EØS-terskelverdi for *vare- og tjenestekontrakter* (kr 1,75 mill.) Kr 1,1 mill. – EØS-terskelverdi for *bygge- og anleggskontrakter* (kr 44 mill.)	Anskaffelsesloven og anskaffelsesforskriften del I og del II	Doffin
Over EØS- terskelverdi for vare- og tjenestekontrakter (kr 1,75 mill.) Over EØS-terskelverdi for *bygge- og anleggskontrakter* (kr 44 mill.)	Anskaffelsesloven og anskaffelsesforskriften del I og del III	Doffin og TED

2.2.1.2 Regler som gjelder for anskaffelser som skal følge forskriften del I

Del I av forskriften gjelder for alle anskaffelser som er lik eller overstiger kr 100 000 eks. mva. Det er imidlertid bare anskaffelser under kr 1,1 mill. som reguleres av *kun* del I dersom anskaffelsen er

[11] Forskriften gjør forskjell på om anskaffelsen er en såkalt prioritert eller uprioritert tjenestekontrakt. Vi behandler ikke dette nærmere.

iverksatt etter 1. januar 2017[12]. For anskaffelser iverksatt før dette tidspunkt, er det bare anskaffelser under kr 500 000 som reguleres av *kun* del I.

Det foreligger få eksplisitte krav til hvordan oppdragsgiver skal foreta en anskaffelse dersom kun del I av forskriften gjelder. Det er for eksempel ingen krav til kunngjøring, og oppdragsgiver har betydelig fleksibilitet med hensyn til hvordan konkurransen kan gjennomføres. Oppdragsgiver plikter imidlertid å opptre i samsvar med grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvbarhet og forholdsmessighet, jf. anskaffelsesloven § 4.[13] Innholdet i prinsippene er nærmere presisert i forarbeidene til bestemmelsen, Prop. 51 L (2015-2016) s. 81-82.

Det grunnleggende prinsippet om *konkurranse* skal sikre at alle potensielle leverandører har de samme mulighetene til å oppnå kontrakter med det offentlige og bidra til at det offentlige foretar effektive anskaffelser. Prinsippet innebærer at oppdragsgiver må gjøre anskaffelsen kjent for et rimelig antall leverandører. Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) har uttalt at oppdragsgiver som hovedregel bør kontakte minst tre leverandører, men dette kan ikke gjelde absolutt.[14] Hvor langt denne plikten strekker seg, må vurderes konkret, og *forholdsmessighets-prinsippet*, som vi forklarer nedenfor, vil være avgjørende.

Oppdragsgiver plikter å *likebehandle* leverandører. Dette innebærer at alle potensielle leverandører skal gis samme muligheter og at oppdragsgiver ikke kan diskriminere eller forfordele leverandører på grunnlag av nasjonalitet eller lokal tilhørighet. Prinsippet er til hinder for både direkte forskjellsbehandling (for eksempel at en leverandør blir vurdert foran en annen på bakgrunn av lokal tilhørighet) og indirekte forskjellsbehandling (en tilsynelatende nøytral bestemmelse, for eksempel et kvalifikasjonskrav eller en kravspesifikasjon, får den betydning at den i praksis avskjærer enkelte leverandører fra å levere tilbud på bakgrunn av for eksempel lokal tilhørighet).

Forutberegnelighetsprinsippet innebærer for anskaffelser etter forskriftens del I at oppdragsgivers angivelse av hvordan anskaffelsen skal gjennomføres, er bindende. Oppdragsgiver må gi informasjon til leverandørene om hva som skal anskaffes, hvilke kriterier som ligger til grunn for valget av leverandør og hvordan konkurransen skal gjennomføres.

Kravet om *etterprøvbarhet* henger tett sammen med prinsippet om forutberegnelighet. Oppdragsgiver må sørge for at viktige beslutninger i anskaffelsesprosessen begrunnes og dokumenteres. For anskaffelser som kun skal følge forskriftens del I, plikter oppdragsgiver å føre anskaffelsesprotokoll. Protokollen skal inneholde opplysninger om vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen, jf. anskaffelsesforskriften § 7-1.[15] Vesentlige forhold kan for eksempel være vurderinger og beslutninger om forhandlinger, utvelgelse av leverandører, tildeling av kontrakt og avlysning av konkurransen.

Forholdsmessighetsprinsippet regulerer gjennomslagskraften til de øvrige prinsippene. Plikter og rettigheter som utledes av andre prinsipper, må tilpasses den enkelte anskaffelsens art og omfang. Jo mindre og enklere en anskaffelse er, jo mindre vidtrekkende prosedyrekrav kan utledes av de øvrige prinsippene. På den annen side innebærer forholdsmessighetsprinsippet at kravene som oppdragsgiver stiller til leverandørene, må stå i forhold til anskaffelsen. Oppdragsgiver skal ikke stille strengere krav enn det som er nødvendig for å realisere formålet med anskaffelsen.

[12] Under 1,3 millioner dersom anskaffelsen er foretatt etter 6.4.2018
[13] LOA § 5 (2) og FOA § 3-1 (1).
[14] KOFA 2009/6.
[15] FOA § 3-2.

2.2.1.3 Regler som gjelder for anskaffelser som skal følge forskriften del II og del III

Anskaffelsesforskriften gir utførlige regler for anskaffelser som omfattes av forskriften del I og II eller del I og III. Flere av reglene er like, og vi redegjør derfor i det følgende samlet for anskaffelsene som omfattes av de to delene av forskriften. På enkelte punkter er kravene etter forskriften del III «strengere» enn kravene for del II, og vi belyser derfor sentrale forskjeller.

Anskaffelsesprosedyrer

Anskaffelser som omfattes av forskriftens del I og II, skal foretas ved åpen tilbudskonkurranse eller begrenset tilbudskonkurranse, jf. anskaffelsesforskriften § 8-3.[16] For anskaffelser iverksatt før 1. januar 2017 gjelder FOA § 5-1. Etter bestemmelsen kan anskaffelsen gjennomføres som åpen anbudskonkurranse, begrenset anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling. Konkurranse med forhandling kan gjennomføres enten ved at alle interesserte leverandører får levere tilbud, eller ved at oppdragsgiver gjør en utvelgelse av leverandører før disse gis mulighet til å levere tilbud.[17]

Anskaffelser som omfattes av forskriftens del I og III, skal foretas ved åpen eller begrenset anbudskonkurranse, jf. anskaffelsesforskriften § 13-1. På nærmere bestemte vilkår kan det benyttes konkurranse med forhandling etter forutgående kunngjøring, konkurransepreget dialog eller konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring, jf. § 13-2 og § 13-3.[18]

Kunngjøring

Kravet om kunngjøring har som formål å sikre konkurranse ved anskaffelsen ved å nå ut til leverandørene som kan tenkes å inngi tilbud. Anskaffelser etter forskriften del I og II skal kunngjøres i Doffin, jf. anskaffelsesforskriften § 8-17.[19] Anskaffelser etter del III skal i tillegg kunngjøres i TED-databasen, jf. anskaffelsesforskriften § 21-1.[20] Dersom kravet til kunngjøring ikke overholdes, er anskaffelsen å betrakte som en ulovlig direkte anskaffelse.[21]

Konkurransegrunnlag

For anskaffelser etter forskriftens del I og II skal oppdragsgiver utarbeide et konkurransegrunnlag dersom vilkårene for konkurransen ikke kan beskrives tilstrekkelig utfyllende i kunngjøringen, jf. anskaffelsesforskriften § 8-4.[22] Konkurransegrunnlaget skal inneholde en tilstrekkelig og fullstendig beskrivelse av følgende:

a. Hva som skal anskaffes,
b. Hvilke kontraktsvilkår som gjelder for oppdraget,
c. Hvorvidt oppdragsgiveren vil inngå en rammeavtale,
d. Hvordan oppdragsgiveren skal gjennomføre konkurransen,
e. Hvilke krav som gjelder for innholdet i og utformingen av en forespørsel om å delta i konkurransen, eller for et tilbud,

[16] Begge prosedyrene tillater at oppdragsgiver har dialog med leverandørene etter tilbudsfristens utløp. Begrepet «dialog» omfatter all kommunikasjon mellom oppdragsgiver og leverandørene, dvs. alt fra avklaringer av uklarheter eller retting av avvik til forhandlinger, jf. veileder til reglene om offentlige anskaffelser s. 104-105.
[17] I visse unntakstilfeller har oppdragsgiver adgang til å gjøre anskaffelsen etter forskriftens del I, selv om den i utgangspunktet omfattes av del II, jf. FOA § 2-1 (2) og (3).
[18] FOA § 14-1 jf. §§ 14-2, 14-3 og 14-4.
[19] FOA § 9-1 (3).
[20] FOA § 18-1 (3).
[21] Prop. 51 L (2015-2016) s. 86. For anskaffelser iverksatt før 1. januar 2017 fremgår det uttrykkelig av FOA § 4-1 (1) bokstav q.
[22] FOA § 8-1.

f. Andre opplysninger som er av betydning for utarbeidelsen av en forespørsel om å delta i konkurransen, eller for et tilbud.

For anskaffelser etter forskriftens del I og III skal det også utarbeides et konkurransegrunnlag dersom vilkårene for konkurransen ikke kan beskrives tilstrekkelig utfyllende i kunngjøringen, jf. anskaffelsesforskriften § 14-1. *I tillegg til kravene som er nevnt ovenfor*, skal konkurransegrunnlaget gi en tilstrekkelig og fullstendig beskrivelse av følgende:

a. Når det opplyses hva som skal anskaffes, skal eventuelle kravspesifikasjoner og merkekrav inkluderes samt absolutte krav som alle leverandørene må oppfylle,
b. Hvorvidt oppdragsgiver vil inngå et innovasjonspartnerskap eller etablere en dynamisk innkjøpsordning,
c. Når det beskrives hvordan oppdragsgiver skal gjennomføre konkurransen, skal det opplyses om hvilken anskaffelsesprosedyre som er valgt, hvilke frister som gjelder, hvilke kvalifikasjonskrav og utvelgelseskriterier leverandørene må oppfylle, hvilke tildelingskriterier som gjelder, krav til kommunikasjon og hvorvidt elektroniske kataloger eller elektroniske auksjoner vil bli brukt.

Reglene om konkurransegrunnlag i anskaffelsesforskriften del III inneholder endringer fra tidligere regelverk. Etter FOA § 17-1 var oppdragsgiver forpliktet til å utarbeide konkurransegrunnlag, uavhengig av om vilkårene for konkurransen kunne beskrives tilstrekkelig utfyllende i kunngjøringen. Bestemmelsen gir en fullstendig liste over samtlige opplysninger konkurransegrunnlaget skulle inneholde. Det skulle blant annet angi den relative vektingen av tildelingskriteriene eller tildelingskriteriene i prioritert rekkefølge.

Kvalifikasjonskrav

Kvalifikasjonskrav er minimumskrav som knytter seg til leverandørenes egnethet til å levere den aktuelle anskaffelsen. For anskaffelser etter forskriften del I og II har oppdragsgiver en betydelig skjønnsfrihet knyttet til hvilke kvalifikasjonskrav som ønskes benyttet. Kravene kan blant annet knytte seg til leverandørenes tekniske og faglige kvalifikasjoner, og finansielle og økonomiske stilling, jf. anskaffelsesforskriften § 8-7.[23] For anskaffelser etter forskriften del I og III er det i § 16-1 opplistet hvilke kvalifikasjonskrav som lovlig kan stilles. Kravene kan bare gjelde registrering, autorisasjoner mv., jf. § 16-2, økonomisk og finansiell kapasitet, jf. § 16-13, og tekniske og faglige kvalifikasjoner, jf. § 16-5.[24] Kravene skal i begge tilfeller ha tilknytning til og stå i forhold til leveransen. Oppdragsgiver skal angi kvalifikasjonskravene sammen med de tilhørende dokumentasjonskravene i anskaffelsesdokumentene.[25]

For anskaffelser foretatt før 1. januar 2017, gjelder FOA § 8-5 og § 17-5 om kvalifikasjonsgrunnlag. Etter bestemmelsene skal krav til leverandørenes kvalifikasjoner i hovedtrekk angis i kunngjøringen og eventuelt utdypes i et eget kvalifikasjonsgrunnlag. Kunngjøringen må også angi hvordan leverandørene skal dokumentere at kvalifikasjonskravene er oppfylt.

[23] FOA § 8-4.
[24] For anskaffelser foretatt før 1. januar 2017 gjelder FOA § 17-4. I bestemmelsen presiseres det at vurderingen av leverandørenes tekniske kvalifikasjoner særlig skal baseres på kriterier som faglig kompetanse, effektivitet, erfaring og pålitelighet. Videre at kravene ikke skal diskriminere leverandørene på grunnlag av nasjonal eller lokal tilhørighet.
[25] «Anskaffelsesdokumentene» er definert i § 4-2: «fellesbetegnelse for kunngjøringen, konkurransegrunnlaget og det europeiske egenerklæringsskjemaet».

Gjennomføring av konkurranse

Dersom anskaffelsen skal følge forskriften del I og II og oppdragsgiver har valgt *åpen tilbudskonkurranse*, jf. anskaffelsesforskriften § 8-3, plikter oppdragsgiver å vurdere og evaluere alle innkomne tilbud. Dersom oppdragsgiver har valgt *begrenset tilbudskonkurranse* kan alle interesserte leverandører levere forespørsel om å delta i konkurransen. Oppdragsgiver må da først foreta en prekvalifisering, hvor han på bakgrunn av de innkomne forespørslene om deltakelse vurderer om leverandørene oppfyller kvalifikasjonskravene. Bare de leverandørene som oppfyller kvalifikasjonskravene og deretter blir invitert til å delta i konkurransen, kan gi tilbud.[26] Etter at tilbudsfristen har utløpt, skal oppdragsgiver beslutte om han skal ha dialog med en eller flere av leverandørene.[27] En eventuell utvelgelse skal skje i samsvar med likebehandlingsprinsippet. Dette innebærer at oppdragsgiver ikke kan gi opplysninger som kan gi noen av leverandørene en fordel fremfor andre. Oppdragsgiver skal avvise leverandører som ikke oppfyller kvalifikasjonskravene, samt tilbud som lider av vesentlige avvik fra anskaffelsesdokumentene eller andre formalfeil.[28] Valg av tilbud skal skje på grunnlag av objektive tildelingskriterier som skal angis i prioritert rekkefølge i anskaffelsesdokumentene. Tildelingskriteriene skal ha tilknytning til leveransen og kan for eksempel være pris, kvalitet, livssykluskostnader, miljø, sosiale hensyn og innovasjon. Tildelingskriteriene skal ikke være så skjønnspregede at de gir oppdragsgiveren ubegrenset valgfrihet.[29] Etter forskriften del I og III skal tildeling av kontrakt skje enten på basis av hvilket tilbud som er det økonomisk mest fordelaktige, hvilket tilbud som har den laveste kostnaden eller på grunnlag av det beste forholdet mellom pris eller kostnad og kvalitet.[30]

Anskaffelser foretatt *før 1. januar 2017*, og som skulle følge FOA del I og II, kunne foretas ved *åpen eller begrenset anbudskonkurranse* eller *ved konkurranse med forhandling*. Oppdragsgiver måtte i slike tilfeller først vurdere om leverandørene oppfylte kvalifikasjonskravene og om det var fremlagt skatteattest.[31] Tildeling av kontrakt skulle skje på basis av hvilket tilbud som var det mest økonomisk fordelaktige, eller utelukkende ut fra hvilket tilbud som hadde den laveste prisen.[32] Dersom tildeling av kontrakt skjedde på grunnlag av det økonomisk mest fordelaktige tilbud, skulle det benyttes kriterier som hadde tilknytning til kontraktsgjenstanden. Dette kunne eksempelvis være kvalitet, pris, teknisk verdi, estetiske og funksjonsmessige egenskaper, miljøegenskaper, driftsomkostninger, rentabilitet, kundeservice, teknisk bistand eller tid for levering eller ferdigstillelse. Tildelingskriteriene måtte oppgis i kunngjøringen eller i konkurransegrunnlaget.[33] Der oppdragsgiver på forhånd hadde bestemt seg for prioriteringen eller vektingen av kriteriene, skulle dette også angis. For anskaffelser som var omfattet av forskriftens del I og III, *måtte* oppdragsgiver angi den relative vektingen for hvert av kriteriene. Dersom det etter oppdragsgivers skjønn av påviselige grunner ikke var mulig å foreta en vekting, måtte kriteriene angis i prioritert rekkefølge med det viktigste først.[34]

Meddelelse om valg av leverandør og begrunnelse

Etter forskrift om offentlige anskaffelser §§ 10-1 og 25-1[35] skal oppdragsgiveren, når det er truffet en avgjørelse om valg av leverandør, skriftlig og samtidig gi alle de berørte leverandørene en

[26] Se «veileder til reglene om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften)», punkt 12.1.
[27] Anskaffelsesforskriften § 9-2 og § 9-3.
[28] Anskaffelsesforskriften §§ 9-4 - 9-6 og § 23-1, jf. §§ 24-1 – 24-9. Det samme følger av FOA §§ 11-10 – 11-12 og §§ 20-12 – 20-14 for anskaffelser foretatt før 1. januar 2017.
[29] Anskaffelsesforskriften § 8-11.
[30] Anskaffelsesforskriften § 18-1.
[31] FOA § 11-1.
[32] FOA § 13-2.
[33] FOA § 13-2 og § 22-2.
[34] FOA § 22-2 (3).
[35] FOA §§ 13-3 og 22-3

meddelelse om dette før kontrakten inngås. Oppdragsgiveren skal gi en begrunnelse for valget og angi en karensperiode i meddelelsen. Karensperiode er definert som tidsrommet mellom meddelelsen og det tidspunktet oppdragsgiver tidligst kan inngå kontrakt, og kravet om karensperiode har som formål å sikre en effektiv klageadgang[36]. Begrunnelsen skal inneholde navnet på den valgte leverandøren og en redegjørelse for det valgte tilbudets egenskaper og relative fordeler i samsvar med tildelingskriteriene.

Anskaffelsesprotokoll og dokumentasjon

Oppdragsgiver skal oppbevare dokumentasjon som er tilstrekkelig til å begrunne viktige beslutninger i anskaffelsesprosessen. Ved anskaffelser over EØS-terskelverdiene skal dokumentasjon oppbevares i minst tre år fra tidspunktet for inngåelse av kontrakten. Kontrakten skal oppbevares gjennom hele kontraktsperioden, jf. anskaffelsesforskriften § 7-1.

For anskaffelser etter forskriftens del I og II og del I og III inneholder forskriften detaljerte krav til hvilke opplysninger som skal følge av protokollen i den utstrekning de er relevante, jf. anskaffelsesforskriften §§ 10-5 og 25-5. Det skal blant annet fremgå hva som skal anskaffes, anslått verdi på kontrakten, begrunnelse for utvelgelse av leverandører til å delta i konkurransen, begrunnelse for avvisning og begrunnelse for valg av tilbud. Navnene på involverte leverandører skal også dokumenteres i protokollen.[37]

På bakgrunn av foranstående utleder vi som revisjonskriterier for problemstillingen at Innkjøpstjenesten i Nord-Troms ved anskaffelser av varer, tjenester og bygge- og anleggskontrakter skal:

- **Gjennomføre konkurranse**
- **Kunngjøre konkurranse i henhold til regelverket**
- **Likebehandle leverandører**
- **Benytte tillatt anskaffelsesprosedyre etter regelverket**
- **Utarbeide konkurransegrunnlag som inneholder opplysninger som forskriften krever**
- **Bruke kvalifikasjonskrav i henhold til regelverket**
- **Benytte tildelingskriterier i henhold til regelverket**
- **Meddele beslutning om kontraktstildeling i henhold til regelverket**
- **Føre anskaffelsesprotokoll i henhold til regelverket**
- **Sikre at vurderinger og dokumentasjon som har betydning for gjennomføringen av anskaffelsen er skriftlig**

2.2.2 Utledning av revisjonskriterier for problemstilling 2

Dokumentet *Beskrivelse felles innkjøpsfunksjon for kommunene i Nord-Troms* ble vedtatt 31.8.2010 og er undertegnet av daværende rådmenn i alle de seks kommunene. Dokumentet omtales heretter som *samarbeidsavtalen.* Samarbeidsavtalen inneholder informasjon om bakgrunnen for dannelse av et felles innkjøpsorgan, hvordan innkjøpstjenesten skulle organiseres, krav til de deltakende kommunene, hva tjenesten skal arbeide med, samt kostnadsfordeling. Fordi samarbeidsavtalen gir uttrykk for deltakerkommunenes målsetninger med innkjøpssamarbeidet og beskriver innkjøpstjenestens tiltenkte funksjon, er den en relevant kilde for utledning av revisjonskriterier.

[36] «Veileder til reglene om offentlige anskaffelser» pkt. 16.3.1
[37] Det samme følger av FOA § 3-1 (7) og § 3-2 for anskaffelser foretatt før 1. januar 2017.

Inngåelse av rammeavtaler

En sentral del av innkjøpssjefens arbeidsoppgaver er ifølge samarbeidsavtalen å inngå felles rammeavtaler for alle kommunene. Det oppgis her at slike rammeavtaler, i tillegg til å være økonomisk fordelaktige, ville være arbeidsbesparende for kommunene å forholde seg til. Flest mulig rammeavtaler for både varer og tjenester skulle avlaste brukerne og redusere behovet for enkeltanskaffelser. Av samarbeidsavtalen fremgår det at alle kommunene skal gis mulighet til å komme med innspill under utarbeidelse av kravspesifikasjon gjennom egne brukergrupper.

Utgangspunktet var at alle seks deltakerkommunene skulle være med på fellesanbud. Imidlertid ble det i samarbeidsavtalen tatt høyde for at enkelte kommuner kan velge å ikke delta på felles rammeavtaler når dette er formålstjenlig. I slike tilfeller skal dette meldes skriftlig til innkjøpsfunksjonen ved planlegging av anskaffelsen. Samarbeidskommunen vil da selv være ansvarlig for sine anskaffelser på dette området. Det presiseres i samarbeidsavtalen at slike avvik skal unngås i størst mulig grad.

Distribusjon av informasjon

Det fremgår av samarbeidsavtalen at det er et mål at oppdatert informasjon om rammeavtaler skulle være tilgjengelig for alle kommunene på intranett. I tillegg skulle det tilbys brukerstøtte per telefon. Følgende informasjon skal ifølge samarbeidsavtalen gjøres tilgjengelig for deltakerkommunene:

- Innkjøpsrelatert informasjon, nyheter osv.
- Informasjon om rammeavtaler
- Informasjon om pågående anskaffelsesprosesser
- Lover, forskrifter, retningslinjer og reglementer
- Prosedyrebeskrivelser
- Ulike maler for konkurransegrunnlag, protokoller, brevmaler osv.

I tillegg skulle det legges ut konfidensiell avtaleinformasjon om priser og lignende - med adgangsbegrensning.

Styringsgruppe og kontaktperson i deltakerkommunene

Etter samarbeidsavtalen skal hver deltakerkommune ha en kontaktperson som er tilknyttet innkjøpssamarbeidet. Rådmennene har det overordnede ansvaret for samarbeidet, men innkjøpssjefen skal i det daglige forholde seg til kontaktpersonen i den enkelte kommune. Før innkjøpssamarbeidet utlyser en konkurranse, har kontaktpersonen ansvar for å skaffe personer til brukergrupper for sin kommune og sørge for å skaffe bakgrunnsmateriale - for eksempel oversikt over kommunens forbruk og behov. Kontaktpersonen har også ansvar for all intern kommunikasjon for sin kommune og må holde seg oppdatert på rammeavtalene og hjelpe til med å sørge for at avtalene holdes. Kontaktpersonen inngår også som sin kommunes representant i styringsgruppa. Styringsgruppa skal ha jevnlige møter ut fra kommunenes og/eller innkjøpssjefens behov. Det fremgår ikke av avtalen hva som skal være innholdet i møtene, eller nærmere om hva styringsgruppa skal arbeide med. Styringsgruppa er ansvarlig for prioritering av arbeidsgrupper i ordningen. Rådmennene er ansvarlig for at egen kommune til enhver tid har oppnevnt representant til gruppa og melder endringer fortløpende til innkjøpssjef.

Rådgivning og kurs

Ifølge samarbeidsavtalen har innkjøpssamarbeidet ansvaret for å tilby samarbeidskommunene kurs og opplæring innenfor offentlige anskaffelser, enten intern i den enkelte kommune eller ved

felleskurs. Kursene skal ifølge samarbeidsavtalen ha som hensikt å *«spre forståelsen av viktigheten av riktig bruk av rammeavtaler, grunnleggende anskaffelsesprinsipper og lignende»*.

På bakgrunn av foranstående utleder vi følgende revisjonskriterier for problemstilling 2:

Innkjøpstjenesten skal:
- **Fremforhandle rammeavtaler på vegne av alle deltakerkommunene**
- **Tilby samarbeidskommunene kurs og opplæring innenfor offentlige anskaffelser**

Deltakerkommunene v/kontaktperson skal:
- **Sørge for å kommunisere innkjøpssamarbeidets virksomhet innad i sin kommune**
- **Skaffe bakgrunnsmateriale tilknyttet sin kommunes forbruk og behov ved å etablere kommunale brukergrupper i forkant av fellesanskaffelser**

Styringsgruppa skal:
- **Avholde jevnlige møter**

Rådmennene i deltakerkommunene skal:
- **Sørge for at egen kommune til enhver tid har oppnevnt representant til styringsgruppa**

Revisjonskriteriene vi har utledet, oppgis i tekstboks innledningsvis i kapitlene de brukes i.

3 METODE, DATAMATERIALE OG AVGRENSING

3.1 Metode og datamateriale

Forvaltningsrevisjonsprosjektet er gjennomført i henhold til gjeldende standard for forvaltningsrevisjon[38].

Ved oppstart av forvaltningsrevisjonen sendte revisor oppstartsbrev til samtlige av deltakerkommunene i innkjøpssamarbeidet. Revisor avholdt oppstartsmøter per telefon med de som var blitt oppnevnt som kontaktperson i de seks kommunene. Følgende har vært kontaktpersoner i anledning forvaltningsrevisjonen:

- Tore Li, økonomileder Kvænangen kommune
- Håkon Jørgensen, økonomileder Kåfjord kommune
- Hilde Grønaas, økonomisjef Lyngen kommune
- Rita Toresen, økonomisjef Nordreisa kommune
- Cissel Samuelsen, rådmann Skjervøy kommune
- Espen Li, økonomisjef Skjervøy kommune
- Gunnar Folden Grundetjern, økonomisjef Storfjord kommune

Med unntak av Cissel Samuelsen inngår alle de ovennevnte kontaktpersonene i styringsgruppa for innkjøpssamarbeidet. I forbindelse med oppstartsmøtene innhentet revisor noe informasjon om den enkelte kommunes anskaffelsespraksis og deres erfaringer med deltakelse i innkjøpssamarbeidet.

For å besvare problemstilling 1 har revisor gjort et utvalg av anskaffelser til gjenstand for nærmere undersøkelse. Kontaktpersonene i kommunene oppga at innkjøpssjefen i varierende grad hadde bistått kommunene med enkeltanskaffelser. I noen kommuner var dette gjort i stor grad og i andre kommuner i mindre eller ingen grad. Innkjøpstjenestens hovedoppgave er å fremforhandle fellesavtaler for alle deltakerkommunene. Av overordnet prosjektskisse som de seks kontrollutvalgene har vedtatt, fremgår det også at revisor i forvaltningsrevisjonen skulle ha fokus på fellesanskaffelser. På bakgrunn av dette valgte vi å fokusere våre undersøker på felles rammeavtaler. Følgende tre rammeavtaler ble valgt ut for nærmere undersøkelse i denne forvaltningsrevisjonen:

- Medisinske forbruksvarer
- PC og tynnklienter
- Salgs- og skjenkekontroller

En anskaffelsesprosess startes med en behovsvurdering og avsluttes med signering av kontrakt med valgt leverandør. Anskaffelsesprosesser skal, som vi redegjorde for i kapittel 2, være dokumenterte og etterprøvbare. Det innebærer at for alle faser i anskaffelsesprosessen skal oppdragsgiveren kunne legge frem dokumentasjon som gir en tredjeperson, i dette tilfellet revisor, en forståelse av anskaffelsesprosessen i sin helhet. Det er derfor i hovedsak skriftlig dokumentasjon som Innkjøpstjenesten i Nord-Troms har utarbeidet gjennom anskaffelsesprosessene, som er *relevante data* for revisjonens undersøkelse av problemstilling 1. Datamaterialet som vi legger til grunn for våre vurderinger, er innsamlet hovedsakelig ved bruk av dokumentanalyse som metode. For de

[38] *RSK 001Standard for forvaltningsrevisjon* fastsatt av Norges kommunerevisorsforbunds styre 1. februar 2011

utvalgte anskaffelsene har vi bedt innkjøpssjefen og/eller representanter fra deltakerkommuner om å sende oss dokumentasjon som belyser hele anskaffelsesprosessen; fra tilbudsinnhenting /kunngjøring til kontraktsinngåelse. Vi har også innhentet noe informasjon fra kunngjøringer i Doffin, og fra vedlegg til slike kunngjøringer. Vår vurdering av anskaffelsene avhenger av den samlede dokumentasjon som er lagt frem for den enkelte anskaffelse.

For å besvare problemstilling 2 og 3 har vi hovedsakelig basert oss på skriftlig og muntlig informasjon fra kommunene. Vi utarbeidet et spørreskjema der vi utledet spørsmål med utgangspunkt i bestemmelser i samarbeidsavtalen. Spørsmålene var knyttet til følgende tema:

- Fellesanbud
- Enkeltanbud
- Kompetanse
- Kontaktperson
- Styringsorganer
- Kommunens opplevelse av innkjøpssamarbeidet

Vi mottok svar på spørreskjemaene fra kontaktpersonene i alle de seks deltakerkommunene. Informasjonen som fremgikk av de utfylte spørreskjemaene, i tillegg til muntlig informasjon som ble gitt til revisor i oppstartsmøter med de enkelte kommunene, er lagt til grunn som faktagrunnlag i rapporten. Der vi har sett behov for utfyllende eller supplerende informasjon, har vi etterspurt dette i den enkelte kommune. Vi har også vært i telefonisk kontakt med innkjøpssjef Jonny Bless som har bistått med informasjon og dokumentasjon som vi har etterspurt.

Kommunestyret i Skjervøy behandlet i møte 25.10.2017 under sak 61/17 spørsmål om hvorvidt kommunen skulle fortsette å inngå i samarbeidet. I forbindelse med denne saken har tidligere innkjøpssjef utarbeidet et dokument der han evaluerer innkjøpssamarbeidet og kommer med noen betraktninger rundt hvordan det har fungert i perioden 2010-2017. Fakta, opplysninger og innkjøpssjefens synspunkter slik de fremgår av evalueringen, inngår i datamaterialet i denne rapporten. Annen skriftlig dokumentasjon som inngår faktagrunnlaget for vår rapport, er samarbeidsavtale utarbeidet ved etablering av samarbeidet og saksfremlegg fra K-sekretariatet IKS til kontrollutvalgene.

3.1.1 Gyldighet og pålitelighet

Med gyldige data menes at dataene som samles inn i undersøkelsen, skal utgjøre et relevant og tilstrekkelig grunnlag for å vurdere den reviderte virksomheten opp imot revisjonskriteriene og problemstillingene. Med pålitelige data menes at dataene skal være mest mulig nøyaktige.

En anskaffelsesprosess skal kunne etterprøves gjennom en analyse av oppdragsgivers dokumentasjon. Det er derfor i hovedsak skriftlig dokumentasjon fra innkjøpstjenesten som oppdragsgiver som er relevante data for problemstillingen om etterlevelse av regelverket. Som nevnt tidligere er slike data innhentet ved at revisor har sendt forespørsel om dokumentasjon til representanter for innkjøpstjenesten i Nord-Troms og fra deltakende kommuner. Revisor opplever at vi i varierende grad er blitt tilsendt den dokumentasjonen vi har etterspurt og som vi har ansett som nødvendig for å belyse anskaffelsesprosessen i sin helhet. Fordi de anskaffelsene vi skulle undersøke har vært gjennomført av tidligere innkjøpssjef som hadde kontorsted i Storfjord, skal mye av dokumentasjonen være lagret i Storfjord kommunes saksbehandlingssystem. Herfra har vi fått innhentet noe dokumentasjon. Representanten fra Storfjord kommune og innkjøpssamarbeidet

har imidlertid opplyst at en del av den nødvendige dokumentasjonen også ligger i andre systemer, og at det på grunn av begrensede tilganger og nye saksbehandlingssystemer har vært utfordrende for både Storfjord kommune og nåværende innkjøpssjef å fremskaffe denne.

For to av de undersøkte anskaffelsene har vi fått tilsendt *noe* av den etterspurte dokumentasjonen. For én av de utvalgte anskaffelsene har revisor ikke mottatt noe av den etterspurte dokumentasjonen, men vi har selv innhentet noe relevant dokumentasjon gjennom vedlegg til kunngjøringen i Doffin. På bakgrunn av dette er revisors vurdering at vi for disse tre anskaffelsene har tilstrekkelige og relevante data til å kunne gjøre vurderinger opp mot *enkelte* av de revisjonskriteriene som vi har utledet i kapittel 2. For de delene av anskaffelsesprosessen der vi ikke har fått tilsendt nødvendig dokumentasjon, er revisors vurdering at vi ikke har data som muliggjør vurderinger opp mot revisjonskriteriene.

For alle tilfellene kan vi imidlertid gjøre vurderinger opp mot revisjonskriteriet om at vurderinger som har betydning for gjennomføringen av anskaffelsen, skal være dokumenterte. Det vil fremgå tydelig under fremstillingen av de enkelte anskaffelsene hvilke revisjonskriterier som det - på grunn av manglende dokumentasjon - ikke gjøres vurderinger av.

Revisjonen har vurdert eventuelle feilkilder i det innsamlede datamaterialet som legges til grunn. Vi har sammenliknet de ulike typene data med hverandre for å avdekke eventuelle motsetninger i opplysninger som fremkommer i dem. I tillegg har vi fremlagt datamaterialet for kommunene og innkjøpssjefen. Vi har korrigert faktafeil som disse har påpekt, og gjort tilføyelser i datamaterialet på bakgrunn av utfyllende informasjon som de har gitt i forbindelse med dette. Informasjonen som vi legger til grunn i rapporten, er innhentet fra innkjøpssjefen og fra kommunalt ansatte som i egenskap av å være kontaktpersoner for innkjøpssamarbeidet må forutsettes å ha god kunnskap om de forholdene vi undersøker. På bakgrunn av forannevnte vurderinger, sammenlikninger og verifiseringer, forutsetter revisjonen at det ikke er vesentlige feil i datamaterialet som presenteres i rapporten.

Påliteligheten og gyldigheten i det presenterte datamaterialet er også søkt sikret gjennom revisjonens interne kvalitetssikringssystem.

3.1.2 Avgrensninger

Undersøkelsen retter seg primært mot selve innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms. Det vil si at vi som utgangspunkt ikke gjør undersøkelser og vurderinger av enkeltanskaffelser som er foretatt i den enkelte deltakerkommune. Et unntak fra denne avgrensningen finnes i kapittel 4.1 der vi gir en fremstilling av anskaffelser som innkjøpstjenesten har medvirket til, og som har kommet opp til behandling i KOFA. I kapittel 5.4.1 som omhandler kommunenes egen kompetanse på området for offentlige anskaffelser, viser vi også til konkrete tilfeller der de deltakende kommunene har opplevd at anskaffelser gjennomført at kommunalt ansatte har blitt innklaget til KOFA. I disse tilfellene gjør vi ikke vurderinger av anskaffelsesprosessen opp mot utledede revisjonskriterier.

4 ETTERLEVELSE AV REGELVERK

Har anskaffelser der innkjøpskontoret har medvirket til gjennomførelsen, herunder særlig fellesinnkjøp og rammeavtaler, vært i tråd med sentrale bestemmelser i lov og forskrift om offentlige anskaffelser?

Innkjøpstjenesten i Nord-Troms skal ved anskaffelser av varer, tjenester og bygge- og anleggskontrakter:

- **Gjennomføre konkurranse**
- **Kunngjøre konkurranse i henhold til regelverket**
- **Likebehandle leverandører**
- **Benytte tillatt anskaffelsesprosedyre etter regelverket**
- **Utarbeide konkurransegrunnlag som inneholder opplysninger som forskriften krever**
- **Bruke kvalifikasjonskrav i henhold til regelverket**
- **Benytte tildelingskriterier i henhold til regelverket**
- **Meddele beslutning om kontraktstildeling i henhold til regelverket**
- **Føre anskaffelsesprotokoll i henhold til regelverket**
- **Sikre at vurderinger og dokumentasjon som har betydning for gjennomføringen av anskaffelsen er skriftlig**

4.1 Avgjørelser i Klagenemda for offentlige anskaffelser

Ifølge evaluering gjort av tidligere innkjøpssjef har det i perioden siden etablering av samarbeidet vært gjennomført 153 kunngjøringer. Det er sannsynligvis gjennomført noen flere kunngjøringer etter at evalueringen ble gjort. Søk i databasen til KOFA viser at Innkjøpstjenesten i Nord-Troms ved to anledninger har blitt innklaget for brudd på regelverket om offentlige anskaffelser. Disse tilfellene gjelder inngåelse av felles rammeavtaler. I begge tilfellene har KOFA konkludert med brudd på regelverket. Sakene gjøres rede for i det følgende.

2011/313

Innkjøpstjenesten i Nord-Troms kunngjorde 6. mai 2011 en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av legemidler og apotekvarer. Apotek-1 klagde inn innkjøpssamarbeidet for brudd på LOA § 5 og FOA § 3-1. KOFA kom til at Innkjøpstjenesten hadde brutt kravet til forutberegnelighet ved evaluering av tildelingskriteriet «leveringsbetingelser». Dette fordi antall apotek i regionen og deres åpningstider ble vektlagt for tungt under vurderingen av tildelingskriteriet «leveringsbetingseler». KOFA kom også til at Innkjøpstjenesten hadde brutt FOA § 22-3 nr. 5 ved å endre den skjønnsmessige evalueringen av tilbudene i tildelingsevalueringen.

2012/43

Innkjøpstjenesten i Nord-Troms kunngjorde 24. november 2011 en åpen anbudskonkurranse for inngåelse av rammeavtale om medisinske forbruksvarer. Maske Gruppen AS klagde inn Innkjøpssamarbeidet for brudd på kravet til forutberegnelighet i LOA § 5. KOFA kom til at Innkjøpstjenesten hadde brutt kravet til forutberegnelighet ved å vektlegge egne erfaringer ved evaluering av tildelingskriteriene. KOFA kom også til at Innkjøpstjenesten hadde brutt kravet til

etterprøvbarhet og gjennomsiktighet ved at det var uklart hvorvidt eksterne referanser var vektlagt ved evalueringen av tildelingskriteriene.

I tillegg til de ovenfor nevnte tilfellene har revisor fått informasjon om at Innkjøpstjenesten har vært involvert i anskaffelse av vintervedlikehold/brøytetjenester i Skjervøy kommune. I forbindelse med denne anskaffelsen ble Skjervøy kommune innklaget til KOFA av to leverandører, der klagenemda kom frem til at det forelå brudd på regelverket om offentlige anskaffelser. Innkjøpstjenesten var også i 2016 involvert i anskaffelse av brøytetjenester i Nordreisa kommune. Anskaffelsen ble innklaget til KOFA, som i sak 2017/165 kom frem til at det forelå brudd på regelverket om offentlige anskaffelser. Ut over dette har revisor ikke informasjon om andre enkeltanskaffelser gjennomført av den enkelte samarbeidskommune der Innkjøpstjenesten har ytt bistand, og som har blitt innklaget til KOFA. Søk i KOFA sine databaser indikerer ikke at det finnes flere slike tilfeller. Vi tar imidlertid forbehold om at det likevel kan finnes slike tilfeller som revisor ikke er gjort kjent med.

4.2 Medisinske forbruksvarer

Revisors funn
Det ble 15.2.2018 inngått rammeavtale mellom kommunene i Innkjøpssamarbeidet og leverandøren Helseservice Engros AS om levering av medisinsk forbruksmateriell. Av beskrivelsen i Doffin fremgår det at rammeavtalen omfattet produkter til sårbehandling, ernæring, hansker og bekledning, inkontinensprodukter, laboratorieprodukter, hygieneprodukter mv. Videre fremgår det at anskaffelsens totale verdi var beregnet til kr. 4 500 000 ekskl. mva, og av annen dokumentasjon som revisor har fått oversendt, fremgår det at anskaffelsen skulle gjennomføres etter forskriftens del I og III. Anskaffelsen er kunngjort nasjonalt (Doffin), og her fremgår det også at kunngjøringen er oversendt til TED-databasen. Av kunngjøringen fremgår det at anskaffelsen skulle gjennomføres som en åpen anbudskonkurranse.

Det er utarbeidet et konkurransegrunnlag for anskaffelsen som består av kravspesifikasjon, konkurranseregler og kontraktsvilkår. Her fremgår at det skal inngås en rammeavtale, hva som skal anskaffes samt kvalifikasjonskrav og tildelingskriterier. Det fremgår tilbudsfrist, krav til utforming av tilbud og til kommunikasjonen. Ifølge konkurransegrunnlaget skulle tildeling av kontrakt skje på basis av det beste forholdet mellom pris eller kostnad og kvalitet. Pris skulle vektes 60 %, kvalitet skulle vektes 30 % og service skulle vektes 10 %. Det er oppstilt kvalifikasjonskrav til eventuelle leverandører, og det angis hvilken dokumentasjon som skulle oversendes for å dokumentere at leverandørene oppfylte kriteriene. Kvalifikasjonskriteriene var tilknyttet organisatorisk og juridisk stilling (registreringer i foretaksregister, faglig register eller handelsregister, betalte skatter og avgifter), økonomisk og finansiell stilling (årlig omsetning de to siste årene på minimum to ganger den anslåtte verdien av kontrakten, positiv egenkapital, krav til likviditetsgrad) samt tekniske og faglige kvalifikasjoner (erfaring fra tilsvarende leveranser).

Kunngjøringen i Doffin er oppdatert med informasjon om kontraktsinngåelsen. Her fremgår at det kom inn ett tilbud i konkurransen.

Revisor har etterspurt ytterligere dokumentasjon fra innkjøpstjenesten for å kunne belyse denne konkrete anskaffelsesprosessen. Følgende dokumentasjon er etterspurt av revisor, men ikke oversendt til oss innen fastsatt frist:

- Anskaffelsesprotokoll
- Fullstendig tilbud fra valgte leverandør (Helseservice Engros AS) med alle vedlegg/bilag
- Dokumentasjon som viser at innkomne tilbud er vurdert opp mot kvalifikasjonskrav og tildelingskriterier.

Revisors vurdering
Anskaffelsen er foretatt i 2018, og vurderes derfor etter gjeldende regelverk om offentlige anskaffelser. Vare- og tjenestekontrakter med anslått verdi over 1,75 millioner skulle på tidspunktet for anskaffelsesprosessen gjennomføres etter forskriftens del I og III. Som en følge av at anskaffelsen er kunngjort i Doffin og i TED-databasen, er revisors vurdering at revisjonskriteriet om å *kunngjøre konkurranse i henhold til regelverket* er **oppfylt**. Fordi anskaffelsen er kunngjort i henhold til regelverket, er revisors vurdering også at innkjøpstjenesten har **oppfylt** kriteriet om å *gjennomføre konkurranse.* Anskaffelsen er gjennomført som en åpen anbudskonkurranse, og revisors vurdering er dermed av kriteriet om å *benytte tillatt anskaffelsesprosedyre etter regelverket* er **oppfylt**.

Konkurransegrunnlaget inneholder de opplysningene som det er krav om etter forskriften. Revisors vurdering er derfor at innkjøpstjenesten har **oppfylt** kriteriet om å *utarbeide konkurransegrunnlag som inneholder de opplysninger som forskriften krever*. Innkjøpstjenesten har oppstilt kvalifikasjonskrav som er lovlige etter forskrift om offentlige anskaffelser. Fordi revisor ikke har fått tilsendt dokumentasjon som viser at valgte tilbyder har dokumentert oppfyllelse av de oppstilte kvalifikasjonskrav, har revisor ikke grunnlag for å vurdere hvorvidt innkjøpstjenesten har oppfylt kriteriet om å *bruke kvalifikasjonskrav i henhold til regelverket*. Oppdragsgiver har benyttet tildelingskriterier som er lovlige etter forskriften. Fordi det bare kom inn ett tilbud i konkurransen, er det ikke relevant å vurdere hvorvidt oppdragsgiver i sitt valg av leverandør faktisk har *benyttet lovlige tildelingskriterier*. Av samme grunn er det heller ikke relevant å vurdere om innkjøpstjenesten har oppfylt kriteriet om å *likebehandle leverandører*, eller å *meddele beslutning om kontraktstildeling i henhold til regelverket.*

Revisor har etterspurt protokoll for anskaffelsen, men har ikke blitt forelagt denne. Revisor har dermed ikke grunnlag for å vurdere om innkjøpstjenesten har oppfylt kriteriet om å *føre anskaffelsesprotokoll i henhold til regelverket.* Innkjøpstjenesten har heller ikke oversendt fullstendig tilbud fra valgte leverandør, og heller ikke dokumentasjon som viser at valgte leverandør er vurdert opp mot, og oppfyller, oppstilte kvalifikasjonskrav. På bakgrunn av dette, sett i sammenheng med at anskaffelsesprotokoll heller ikke er oversendt, er revisors vurdering at innkjøpstjenesten **ikke har oppfylt** kriteriet om *å sikre at vurderinger og dokumentasjon som har betydning for gjennomføringen av anskaffelsen er skriftlig*.

4.3 PC og tynnklienter

Revisors funn
Det ble 8.5.2018 inngått avtale mellom Skjervøy kommune og leverandøren Itello AS om kjøp av datamaskiner, tynne klienter, mobiler og PAD`s. Det fremgår av dokumentasjonen til anskaffelsen at oppdragsgiver var alle de seks kommunene i innkjøpssamarbeidet. Anskaffelsen er kunngjort i Doffin, men revisor kan ikke finne informasjon om at anskaffelsen er oversendt for kunngjøring i TED-databasen. Ifølge kunngjøringen var anskaffelsens verdi estimert til kr. 3 500 00 ekskl. mva. Det er utarbeidet et konkurransegrunnlag for anskaffelsen. Her fremgår informasjon om hva som skal anskaffes, at kommunen hadde til hensikt å inngå en parallell rammeavtale, og at konkurransen

skulle gjennomføres som en åpen anbudskonkurranse. Det fremgår krav til kontakt/kommunikasjon med oppdragsgiver. Det inneholder også informasjon om alle aktuelle frister, om hvordan tilbudet skulle utformes, og at tilbud skulle leveres elektronisk i KGVlight.com[39]. Om tildelingskriterier og vekting av disse fremgikk følgende:

	% vektlegges
Pris levert kunden	55
Vurdering av bestillingsprosess	15
Service og garanti	15
Leveringstid	10
Miljøkrav Energy Star	5

Videre er det stilt kvalifikasjonskrav til eventuelle tilbydere. Kvalifikasjonskravene er knyttet til leverandørenes registrering og autorisasjon, økonomisk og finansiell kapasitet samt tekniske og faglige kvalifikasjoner.

Revisor har etterspurt ytterligere dokumentasjon fra innkjøpstjenesten for å kunne belyse denne konkrete anskaffelsesprosessen. Følgende dokumentasjon er etterspurt av revisor, men ikke oversendt til oss innen satt frist:

- Anskaffelsesprotokoll
- Tilbud fra valgt leverandør
- Dokumentasjon fra valgt leverandør som dokumenterer at leverandøren oppfyller eventuelle kvalifikasjonskrav
- Dokumentasjon som viser meddelelse av beslutning om kontraktstildeling for alle tilbydere

Revisors vurdering
Anskaffelsen er gjennomført i 2018, og skal derfor vurderes etter det på nåværende tidspunkt gjeldende regelverket. Vare- og tjenestekontrakter med estimert verdi over 2 millioner skulle på tidspunktet for anskaffelsesprosessen foretas etter forskriftens del I og III, noe som også er forutsatt fra oppdragsgivers side i konkurransegrunnlaget. Anskaffelser som reguleres av disse delene av regelverket, skal kunngjøres nasjonalt (Doffin) og i hele EØS-området (TED). Som en følge av at anskaffelsen ikke er kunngjort i TED-databasen, vurderer vi at *revisjonskriteriet om å kunngjøre konkurranse i henhold til regelverket* **ikke er oppfylt.** På bakgrunn av at anskaffelsen ikke er kunngjort i TED-databasen er revisors vurdering også at innkjøpstjenesten **ikke fullt ut** har oppfylt kravet til å *gjennomføre konkurranse.* Anskaffelsen er gjennomført som en åpen anbudskonkurranse, og revisors vurdering er dermed at innkjøpstjenesten har **oppfylt** kriteriet om å *benytte tillatt anskaffelsesprosedyre etter regelverket.* På bakgrunn av det konkurransegrunnlaget som revisor har fått oversendt, vurderer vi at innkjøpstjenesten har **oppfylt** kriteriet om å *utarbeide konkurransegrunnlag som inneholder opplysninger som forskriften krever.*

Av konkurransegrunnlaget fremgår det at oppdragsgiver har oppstilt både kvalifikasjonskrav og tildelingskriteriet som er lovlige etter forskriften. Fordi vi ikke har mottatt dokumentasjon på innkomne tilbud, og at disse tilbudene er blitt vurdert opp mot tildelingskriterier og kvalifikasjonskrav, har vi imidlertid ikke grunnlag for å vurdere om kvalifikasjonskrav og

[39] Konkurransegjennomføringsverktøy som kan benyttes i hele konkurransegjennomføringen, fra kunngjøring til kontraktsinngåelse

tildelingskriterier faktisk har blitt *benyttet* i henhold til regelverket. På bakgrunn av manglende dokumentasjon har vi heller ikke grunnlag for å vurdere hvorvidt oppdragsgiver har *likebehandlet leverandører*, *meddelt beslutning om kontraktstildeling i henhold til regelverket*, eller *ført anskaffelsesprotokoll i henhold til regelverket.* I alle tilfeller er revisors vurdering, på bakgrunn av at slik dokumentasjon ikke har latt seg fremskaffe, at innkjøpstjenesten **ikke har oppfylt** kriteriet om å *sikre at vurderinger og dokumentasjon som har betydning for gjennomføring av anskaffelsen er skriftlig.*

4.4 Salgs- og skjenkekontroller

Revisors funn
Av dokumentasjon og informasjon som revisor har fått fra representanter i de ulike samarbeidskommunene, fremgår det at flere av kommunene deltar i en rammeavtale på området for salgs- og skjenkekontroller. Revisor har funnet en kunngjøring i Doffin som er datert 28.10.2016. Her fremgår at innkjøpstjenesten på vegne av kommunene i Nord-Troms hadde til hensikt å inngå avtale om «*kontroll av salgs- og skjenkebevilgninger samt røykeforbud og internkontrollmapper*». Anskaffelsens verdi var beregnet til kr. 1 550 000. Det fremgår videre at anskaffelsen skulle gjennomføres etter forskriftens del I og II og at det skulle benyttes åpen anbudskonkurranse.

Revisor finner at følgende dokumentasjon er vedlagt kunngjøringen i Doffin:
- Mal for kontrakt
- Mal for leverandørenes tilbudsbrev
- Konkurransegrunnlag
- Mal for leverandørenes pristilbud og informasjon om utfylling av prisskjemaet

Konkurransegrunnlaget inneholder informasjon om hva som skulle anskaffes, valgte anskaffelsesprosedyre, kriterier for tildeling av kontrakt samt hva tilbudene skulle inneholde og hvordan disse skulle utformes og leveres. Videre inneholder konkurransegrunnlaget frister for mottak av tilbud, adgang til å gi alternative tilbud og til å ta forbehold samt bruk av underleverandører. Av konkurransegrunnlaget fremgår også hvilke kvalifikasjonskrav som ble stilt til leverandøren; disse var knyttet til innbetaling av skatt og merverdiavgift, leverandørens organisatoriske og juridiske stilling, økonomisk og finansiell kapasitet samt tekniske og faglige kvalifikasjoner. Tildeling skulle skje på bakgrunn av det økonomisk mest fordelaktige tilbudet basert på følgende kriterier:

- Pris (50%)
- Kvalitet og service (50%)

Revisor finner at kunngjøringen i Doffin er oppdatert med informasjon om kontraktsinngåelse. Her fremgår at det kom inn fire tilbud i konkurransen, og at leverandøren Nordfjeldske Kontroll AS ble innstilt som valgt leverandør.

For å belyse selve konkurransegjennomføringen har revisor etterspurt følgende dokumentasjon:

- Kontrakt
- Anskaffelsesprotokoll
- Tilbud fra valgt leverandør
- Dokumentasjon som viser at valgt leverandør oppfyller eventuelle kvalifikasjonskrav

- Dokumentasjon som viser at oppdragsgiver har evaluert tilbydere samt begrunnelse for valgt leverandør
- Dokumentasjon som viser meddelelse av beslutning om kontraktstildeling til alle tilbydere

Revisor har ikke blitt tilsendt noe av den etterspurte dokumentasjonen fra innkjøpstjenesten eller representanter fra deltakerkommunene.

Revisors vurdering
Anskaffelsen er gjennomført i 2016, og skal derfor vurderes etter tidligere lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Vare- og tjenestekontrakter med estimert verdi under 1,75 millioner skulle på tidspunktet for anskaffelsen foretas etter forskriftens del I og II, noe som også er forutsatt fra oppdragsgivers side i konkurransegrunnlag og kunngjøring. Anskaffelser som på tidspunktet ble regulert av dette regelverket, skulle kunngjøres nasjonalt i Doffin. Revisor har funnet at dette er gjort i dette tilfellet, og vår vurdering er derfor at *revisjonskriteriet om å kunngjøre konkurranse i henhold til regelverket* er **oppfylt.** Det er forutsatt i konkurransedokumentene at anskaffelsen skulle gjennomføres som en åpen anbudskonkurranse. Revisors vurdering er at dette er tillatt anskaffelsesprosedyre etter regelverket. Fordi vi ikke har dokumentasjon som belyser selve konkurransegjennomføringen, har vi imidlertid ikke grunnlag for å vurdere hvorvidt innkjøpstjenesten faktisk har *benyttet tillatt anskaffelsesprosedyre etter regelverket*.

Innkjøpstjenesten har *utarbeidet et konkurransegrunnlag som inneholder de opplysninger som forskriften krever.* Revisors vurdering er dermed at dette revisjonskriteriet er **oppfylt.** Videre har innkjøpstjenesten oppstilt kvalifikasjonskrav og tildelingskriterier som det etter regelverket om offentlige anskaffelser er anledning til å oppstille. Fordi vi ikke har dokumentasjon som viser tilbudene som kom inn i konkurransen og hvordan disse er vurdert opp mot hverandre, har vi ikke grunnlag for å vurdere hvorvidt innkjøpstjenesten faktisk har *benyttet tildelingskriterier i henhold til regelverket.* Fordi vi ikke har dokumentasjon som viser hvorvidt valgte leverandør oppfylte de oppstilte kvalifikasjonskravene, har vi heller ikke grunnlag for å vurdere hvorvidt innkjøpstjenesten faktisk har *benyttet kvalifikasjonskrav i henhold til regelverket.*

På bakgrunn av manglende dokumentasjon har revisor heller ikke grunnlag for å vurdere hvorvidt innkjøpstjenesten har;

- Gjennomført konkurranse
- Likebehandlet leverandører
- Meddelt beslutning om kontraktstildeling i henhold til regelverket
- Ført anskaffelsesprotokoll i henhold til regelverket

I alle tilfeller er revisors vurdering, på bakgrunn av at den ovenfor nevnte dokumentasjonen ikke har latt seg fremskaffe, at innkjøpstjenesten **ikke har oppfylt** kriteriet om å *sikre at vurderinger og dokumentasjon som har betydning for gjennomføringen av anskaffelsen er skriftlig.*

4.5 Oppsummering og samlet konklusjon

Ovenstående funn og vurderinger viser at innkjøpstjenesten i to av de tre undersøkte tilfellene kan dokumentere oppfyllelse av enkelte, men ikke alle de her aktuelle, kravene i anskaffelsesregelverket. For én av de tre anskaffelsene kan innkjøpssamarbeidet ikke dokumentere oppfyllelse av noen av regelverkets krav. Dokumentasjon er etterspurt både fra innkjøpssjef og fra deltakerkommunen der tidligere innkjøpssjef hadde kontorsted. Revisor har heller ikke fått anvisning på hvem andre vi eventuelt kan henvende oss til for å få oversendt slik dokumentasjon.

Et grunnleggende prinsipp om etterprøvbarhet skal gjelde for alle anskaffelser som omfattes av lov om offentlige anskaffelser[40]. Etter forskrift om offentlige anskaffelser § 7-1 har oppdragsgiver plikt til å oppbevare dokumentasjon som er tilstrekkelig til å begrunne viktige beslutninger i anskaffelsesprosessen. Ved anskaffelser over EØS-terskelverdiene, skal dokumentasjonen oppbevares i minst tre år fra tidspunktet for inngåelse av kontrakten. I tillegg skal vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen nedtegnes eller samles i en protokoll. Kravet til etterprøvbarhet skal ivareta leverandørenes rettssikkerhet og gjøre det mulig for leverandører og eventuelle tredjeparter å undersøke om oppdragsgiver har fulgt reglene som gjelder for konkurransen. Oppdragsgiver må fortløpende sikre at de vurderinger og den dokumentasjonen som har betydning for gjennomføring av konkurransen er skriftlig, klar, og utfyllende nok til at en tredjeperson eller et klageorgan i ettertid kan få en god forståelse av oppdragsgivers vurderinger[41]. I forbindelse med denne forvaltningsrevisjonen har innkjøpstjenesten ikke fremlagt slik dokumentasjon som kan gi en tredjeperson, i dette tilfellet revisor, en god forståelse av oppdragsgivers vurderinger i alle faser av anskaffelsesprosessen. Det er dermed ikke mulig å gjøre en fullstendig vurdering av om reglene om offentlige anskaffelser er etterlevd i de konkrete tilfellene, og dermed heller ikke hvorvidt om oppdragsgiver har opptrådt på en måte som sikrer er effektiv forvaltnings av fellesskapets ressurser. Det er etter revisors syn et brudd på det grunnleggende prinsippet om etterprøvbarhet at det ikke kan fremlegges slik dokumentasjon. Revisor har fått informasjon som tilsier at fremskaffingen av slik dokumentasjon er utfordrende grunnet ansettelse av ny innkjøpssjef og skifte av saksbehandlingssystem. Det er etter revisors syn en svært uheldig situasjon dersom den dokumentasjonen som kan belyse anskaffeleseprosesser som er gjennomført fra 2010 og frem til medio 2018, ikke er eller kan gjøres fullstendig tilgjengelig for innkjøpstjenesten eller for en tredjeperson på nåværende tidspunkt.

Ovenstående funn og vurderinger gir grunnlag for å konkludere med at innkjøpstjenesten – og dermed de seks deltakerkommunene - har oppfylt enkelte av kravene i anskaffelsesregelverket, men samtidig brutt med helt sentrale bestemmelser i forbindelse med de undersøkte fellesinnkjøpene og rammeavtaler. Revisor vil særlig fremheve at regelverkets overordnede prinsipp om *etterprøvbarhet* ikke synes å være etterlevd i noen av de tre undersøkte anskaffelsene.

[40] Anskaffelser med estimert verdi over kr 100 000
[41] https://www.regjeringen.no/no/tema/naringsliv/konkurransepolitikk/offentlige-anskaffelser-/andre-kolonne/grunnleggende-prinsipper/id2518744/ 21.2.2019

5 OPPFYLLELSE AV SAMARBEIDSAVTALEN

Fungerer innkjøpssamarbeidet som beskrevet i samarbeidsavtalen?

Innkjøpstjenesten skal:
- **Fremforhandle rammeavtaler på vegne av alle deltakerkommunene**
- **Tilby samarbeidskommunene kurs og opplæring innenfor offentlige anskaffelser**

Kontaktperson i deltakerkommunene skal:
- **Sørge for å kommunisere innkjøpssamarbeidets virksomhet innad i sin kommune**
- **Skaffe bakgrunnsmateriale tilknyttet sin kommunes forbruk og behov ved å etablere kommunale brukergrupper i forkant av fellesanskaffelser**

Styringsgruppa skal:
- **Avholde jevnlige møter**

Rådmennene i deltakerkommunene skal:
- **Sørge for at egen kommune til enhver tid har oppnevnt representant til styringsgruppa**
- **Melde endringer i styringsgruppa fortløpende til innkjøpssjef**

5.1 Innkjøpstjenestens kjernevirksomhet og hovedoppgaver

Revisors funn

Innledende om rammeavtaler

Av evalueringen som tidligere innkjøpssjef har utarbeidet, fremgår det en liste over rammeavtaler som innkjøpstjenesten hadde på tidspunktet (2017). Denne gjengis i nedenstående tabell.

	Rammeavtaler	Kvæ	Nor	Skj	Kåf	Lyn	Sto	Leverandør
1	Brannvegger IT	ja	ja	ja	ja	ja	ja	IT-Partner
2	Elektrisk Kraft	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Fjordkraft
3	Telefoni	Ja	ja	Ja	ja	ja	ja	Atea
5	Medikamenter	ja	ja	ja	ja	ja	ja	NMD
6	Medisinske forbruksvarer	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Helseservice
7	Rammeavtale på rengjøringsmidler og rekvisita	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Staples
8	Kontor-,data og skolematriell	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Staples
9	Arbeidsklær, ny konkurranse	ja	ja	ja	ja	ja	ja	
10	Næringsmidler	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ASKO
11	Frukt og grønt	ja	ja	ja	ja	ja	ja	BAMA
12	Bakervarer	ja	ja	ja	egen	egen	egen	Fristelsen
13	Fersk fisk	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Schølberg
14	Forsikringer skade/person	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Ørstasamarb
15	Hotell og overnatting	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Rica
16	Kjøttvarer	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Mydland
19	Medisinsk og tekn gass	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Yara
20	Fyringsolje, drivstoff (bulk) og service fyringsanlegg	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Statoil, Shell,
21	Pumpeleveranse drivst parallell	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Flere
22	Papir og plast	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Staples
23	Biler					ja	ja	Helgesen
24	Biler	Kjøpt	Ja	Ja	Kjøpt			Autoplan
25	Bygg & konstr prosjektering	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Parallell avt
26	Plan & arkitektur prosjektering	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Parallell avt
27	Vann & avløp prosjektering	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Parallell avt
28	Samferdsel prosjektering	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Parallell avt
29	Sikkerhet prosjektering	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Parallell avt
30	Energi prosjektering	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Parallell avt
31	Miljø prosjektering	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Parallell avt
32	VVS prosjektering	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Parallell avt
33	Brann prosjektering	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Parallell avt
34	Elektro prosjektering	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Parallell avt
36	Oppmåling	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Parallell avt
37	Prosjektledelse	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Parallell avt
38	Byggeledelse	ja	ja	ja	ja	ja	ja	Parallell avt
39	Legemiddel- og medikamentgj.gang	ja	ja	ja	ja	ja	ja	NMD/Vitus

Videre fremgår det at de største rammeavtalene er innenfor områdene medisin/medikamenter, medisinske forbruksvarer, tekniske konsulenttjenester og skolebøker. Nåværende innkjøpssjef Jonny Bless har per telefon informert revisor om at han er usikker på hvorvidt det finnes en fullstendig oppdatert oversikt over alle rammeavtalene og hvem som er tilknyttet dem, men at det i alle fall vil utarbeides en oppdatert oversikt innen kort tid. Vi har også fått informasjon om at noen

av avtalene kanskje ikke lenger er gjeldende. Ovenstående tabell ble utarbeidet i 2017. Revisors gjennomgang av inngåtte rammeavtaler i kapittel 4 viser blant annet at det er inngått flere nye rammeavtaler i 2018. Vi oppfatter at vi ikke har fått tilgang til en fullstendig oppdatert oversikt over gjeldende rammeavtaler på tidspunktet for gjennomføring av forvaltningsrevisjonen, og vi tar derfor forbehold om at det kan være feil og mangler i ovenstående oversikt. Jonny Bless har informert revisor om at innkjøpstjenesten i løpet av våren 2019 vil etableres et felles system for alle deltakerkommunene som administrerer inngåtte avtaler, og at dette systemet skal gi en bedre oversikt over hvilke avtaler som finnes i kommunene. Dette skal også bli mulig for kommunene å søke i systemet for å finne ut hvorvidt innkjøpstjenesten har avtale på produkter som etterspørres.

Kommunenes deltakelse i fellesanskaffelser og kjennskap til relevante avtaler

Som nevnt innledningsvis i denne rapporten, var det ved etableringen tenkt at innkjøpstjenestens hovedoppgave skulle være inngåelse av felles rammeavtaler for alle kommunene. For at innkjøpssamarbeidet skal fungere som forutsatt i samarbeidsavtalen, er det derfor avgjørende at den enkelte deltakerkommune har kjennskap til hvilke rammeavtaler dennes kommune er tilknyttet og kan benytte seg av. For å avdekke i hvilken grad kommunene hadde slik kunnskap, stilte vi spørsmål i spørreskjema om *på hvilke områder kommunen var tilknyttet rammeavtaler som er fremforhandlet av innkjøpssamarbeidet*. Svarene vi fikk viste noe variasjon i hvilke rammeavtaler de enkelte kommunene mente å være tilknyttet. Noen kommuner, særlig Kvænangen og Lyngen, oppga at de var tilknyttet relativt mange rammeavtaler. Noen kommuner oppga å være tilknyttet færre avtaler: Kåfjord oppga at de var tilknyttet seks avtaler som var fremforhandlet av innkjøpstjenesten.

Representantene fra Kvænangen kommune og Lyngen kommune oversendte til revisor en oversikt over alle rammeavtaler som var fremforhandlet av innkjøpssamarbeidet, og hvilke av de seks kommunene som var tilknyttet til den enkelte avtalen. Vi fikk imidlertid informasjon om at enkelte av avtalene som fremgikk av oversiktene var «gått ut på dato» og at det for noen avtaler manglet informasjon om opsjon eller om hvorvidt avtalene var gyldige. Vi fant også at det var motstridende informasjon i de to oversiktene og mellom oversiktene og den øvrige informasjonen vi fikk fra kommunene om hvilke avtaler de var tilknyttet. Det var også motstrid mellom oversiktene vi fikk fra Kvænangen og Lyngen og ovenstående tabell som er utarbeidet av tidligere innkjøpssjef. Informasjonen indikerer at det både i kommunene og hos innkjøpstjenesten er usikkerhet rundt hvilke avtaler kommunen er tilknyttet og kan benytte seg av, og hvilke avtaler som for tiden er gjeldende.

Videre spurte vi om *den enkelte kommunen hadde rammeavtaler på noen områder som ikke var fremforhandlet av innkjøpssjefen, og som bare denne kommunen var tilknyttet*. Representantene fra Kvænangen, Kåfjord og Skjervøy svarte avkreftende på spørsmålet. Representanten fra Lyngen svarte at kommunen hadde egne rammeavtaler for leiebiler i hjemmetjenesten, leasing av multifunksjonsskrivere og brøyting/vintervedlikehold. Representanten fra Nordreisa oppga at kommunen hadde egne rammeavtaler for brøyting/vintervedlikehold, forsikring, byggeprosjekter samt noen avtaler på området for helse- og omsorg. Representantene fra Storfjord og Lyngen oppga at kommunene også på noen områder har rammeavtaler som er fremforhandlet av Troms Fylkeskommune. Revisors oppfatning er at *alle* kommunene som inngår i innkjøpssamarbeidet, bortsett fra Nordreisa, også er tilknyttet enkelte avtaler som er fremforhandlet av Troms Fylkeskommune. Revisor bemerker i den anledning at Troms Fylkeskommune i fylkestingssak 49/17 vedtok å avslutte sitt innkjøpssamarbeid med kommunene, men at avtalene som den enkelte kommune deltok i på tidspunktet for nedleggelse av samarbeidet fortsatt er gyldig for kommunene frem til avtalens utløp.

Utgangspunktet ved opprettelsen av innkjøpssamarbeidet var at alle de seks kommunene skulle delta i fellesanbudene. I enkelte tilfeller kunne det likevel åpnes for at enkelte kommuner avsto fra å delta i fellesanbud, men det fremgår av samarbeidsavtalen at slike avvik i størst mulig grad skal unngås. I spørreskjemaet spurte vi derfor *om kommunene i noen tilfeller hadde valgt å ikke delta i rammeavtaler som var blitt fremforhandlet på vegne av innkjøpssamarbeidet.* Kvænangen og Storfjord oppga at de ikke i noen tilfeller mener å ha avstått fra å ha deltatt i fellesanbud. Representanten fra Kåfjord oppgir å ikke huske om dette er gjort i noen tilfeller. Representanten fra Lyngen oppga at de ved ett tilfelle før 2013 valgte å ikke delta i felles anskaffelse av nytt økonomi- og lønnssystem. Dette var fordi kommunen allerede hadde et velfungerende økonomisystem og derfor av økonomiske hensyn valgte å ikke delta i anskaffelsen. Representanten fra Nordreisa oppgir at de svært sjeldent har valgt å ikke delta i rammeavtaler, og at dette kun er i tilfeller der kommunen ikke har bruk for varer/tjenester som den aktuelle avtalen gjelder. Representanten fra Nordreisa oppgir også at kommunen har valgt å ikke delta på rammeavtaler for brødvarer og fisk, fordi disse rammeavtaleleverandørene etter deres syn ikke oppfyller kommunens krav til kvalitet. Kommunen har i disse tilfellene heller valgt å benytte seg av lokale leverandører. Representanten fra Skjervøy oppgir at de i noen tilfeller har valgt å ikke delta på fellesanbud, og at dette i hovedsak er på grunn av lokalt næringsliv.

Bistand ved enkeltanskaffelser

Ved etableringen av innkjøpssamarbeidet ble det forutsatt at innkjøpssjefens hovedoppgave skulle være å gjennomføre fellesanskaffelser på vegne av kommunen. Det ble imidlertid også åpnet for at innkjøpssjefen kunne bistå deltakerkommunene ved gjennomføring av enkeltanskaffelser som bare gjaldt for den enkelte kommune. I spørreskjemaet spurte revisor om representantene var kjent med hvorvidt kommunen hadde fått bistand fra innkjøpssamarbeidet ved gjennomføring av enkeltanskaffelser. Resultatene fra spørreskjemaet viste at dette har forekommet i relativt utstrakt grad. Kun Kvænangen kommune oppga å ikke være kjent med at kommunen hadde fått bistand fra innkjøpssjefen ved gjennomføring av enkeltanskaffelser. Representanten fra Kåfjord kommune oppga å ha fått bistand fra innkjøpssjefen ved kjøp av biler.

Lyngen kommune oppga å ha fått bistand fra innkjøpstjenesten ved flere enkeltanskaffelser, herunder:

- Leasing av multifunksjonsskrivere
- Leiebiler til hjemmetjenesten
- Festivalutstyr
- Kjøp av traktor og gravemaskin
- Kjøp av heiser til Lyngstunet
- Kjøp av hagetraktor
- Kjøp av konsulenttjenester, geoteknisk vurdering
- Bistand i ulike byggeprosjekter

Nordreisa kommune oppga at de i noen tilfeller har fått bistand fra innkjøpssjefen ved enkeltanskaffelser, blant annet ved flere byggeprosjekter, tjenester i helse- og omsorg samt brøytekontrakter. Skjervøy kommune oppga at de hadde fått bistand ved anskaffelse av brøytekontrakt, bygging av barnehage og OPS[42]. Også Storfjord kommune har oppgitt at de ved flere anledninger har fått bistand ved enkeltanskaffelser. Dette gjelder flere større investeringsprosjekter, rammeavtale for vintervedlikehold samt inventar og møblering av nye bygg.

[42] Offentlig-privat samarbeid

Videre oppgir alle de seks kommunene at det ikke i noen tilfeller er blitt gjennomført enkeltanskaffelser i kommunene der innkjøpssjefen har forestått hele anskaffelsesprosessen på vegne av kommunen. Revisor oppfatter at i de tilfeller innkjøpssjefen yter bistand ved gjennomføring av enkeltanskaffelser, gjøres dette i samarbeidet med den som gjennomfører innkjøpet i den aktuelle kommunen.

Revisors vurdering
Ifølge samarbeidsavtalen skulle arbeid med felles rammeavtaler være den viktigste arbeidsoppgaven for innkjøpstjenesten. På bakgrunn av den dokumentasjonen og informasjonen som revisor har innhentet fra kommunene, innkjøpssjefen og Doffin, er det ikke tvilsomt at det siden etableringen av samarbeidet har vært gjennomført mange kunngjøringer og inngått mange rammeavtaler. Det var også en forutsetning ved inngåelsen at innkjøpssamarbeidet at rammeavtaler skulle inngås på vegne av *alle* deltakerkommuner, og at unntak fra denne forutsetningen måtte forekomme i minst mulig grad. Revisor har funnet tilfeller der kommuner som inngår i samarbeidet har valgt å ikke delta på fellesanskaffelser. Det fremstår imidlertid som at dette har skjedd rent unntaksvis, og at alle deltakerkommunene som hovedregel har valgt å delta på felles rammeavtaler. Revisor har heller ikke indikasjoner på at deltakerkommuner i noen tilfeller ikke har blitt forespurt om å delta i fellesanskaffelser.

Videre har revisor funnet at innkjøpstjenesten i relativt utstrakt grad har ytt bistand til deltakerkommuner også i enkeltanskaffelser. Dette er også innenfor kjerneområdet av den virksomheten som innkjøpstjenesten ved etableringen var tenkt til å utføre. Revisor har ikke indikasjoner på at arbeidet med bistand i enkeltanskaffelser har gått ut over tjenestens kapasitet til å arbeide med felles rammeavtaler, som etter samarbeidsavtalen skulle være tjenestens hovedoppgave.

Revisors vurdering er at innkjøpskontoret beviselig har fremforhandlet flere rammeavtaler på vegne av innkjøpssamarbeidets deltakerkommuner, noe som isolert sett taler for at revisjonskriteriet om at innkjøpskontoret skal fremforhandle slike avtaler på vegne av deltakerkommunene, er oppfylt. Med henvisning til revisors fremstillinger og konklusjon tilknyttet problemstilling 1, vurderer revisor imidlertid at innkjøpskontorets fremforhandling av disse avtalene i flere tilfeller har vært kjennetegnet av avvik fra anskaffelsesregelverket. Det må forutsettes at en vesentlig hensikt med opprettelsen av innkjøpssamarbeidet (jf. samarbeidsavtalen) har vært å sikre at deltakerkommunenes inngåelse av rammeavtaler skulle skje i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dermed kan ikke revisor se at innkjøpskontorets fremforhandling av rammeavtaler – i hvert fall ikke i de tre undersøkte tilfellene samt «KOFA-behandlede» tilfeller - kan sies å oppfylle deltakerkommunenes hensikt med innkjøpssamarbeidet. I disse totalt fem tilfellene er derfor revisors vurdering at innkjøpstjenesten ikke har oppfylt revisjonskriteriet om å fremforhandle rammeavtaler på vegne av innkjøpstjenestens deltakerkommuner.

5.2 Styringsgruppa

Revisors funn
Styringsgruppa i innkjøpstjenesten består av en representant fra hver kommune. Per 2018 er følgende ansatte den enkelte kommunens representant i styringsgruppa:

Tabell 4: Representanter i styringsgruppa per kommune

Kommune	Representant i styringsgruppa
Kvænangen	**Tore Li**
Kåfjord	**Håkon Jørgensen**
Lyngen	**Hilde Grønaas**
Nordreisa	**Rita Toresen**
Skjervøy	**Espen Li**
Storfjord	**Gunnar Folden Grundetjern**

Revisor oppfatter at det på nåværende tidspunkt ikke er noen leder for styringsgruppa. Gjennom korrespondanse med innkjøpssjef og representanter fra de deltakende kommunene har revisor fått informasjon om at tidligere innkjøpssjef og medlemmene av styringsgruppa har hatt ulik oppfatning av hvem som skulle innkalle til møter. Representanter fra kommunene oppgir at intensjonen var at innkjøpssjefen skulle innkalle til møter, mens innkjøpssjefen hadde den oppfatningen at det var styringsgruppen selv som skulle innkalle til møter. Forhenværende innkjøpssjef Ole Rødum har tidligere gitt en evaluering av innkjøpssamarbeidet til Skjervøy kommune. I evalueringen nevnes blant annet utfordringer tilknyttet styringsgruppa:

«Jeg savner deltakelse fra styringsgruppa for innkjøp. Denne gruppa ble etablert da jeg ble rekruttert til jobben og fungerte til dels så lenge Rune Stifjell var leder, men så forsvant liksom gruppa. Etter at Einar Eriksen (Kåfjord) ble daglig leder i Ungbo har det ikke vært møte, og det har ikke blitt valgt ny leder. Jeg har ikke forstått det slik at det er innkjøpssjefen som skal styre sin egen styringsgruppe. Slik det er nå, kan denne gruppa oppløses og innkjøpssjefen kan forholde seg direkte til RU (rådmannsutvalget), som innkjøp gjør i dag når det skal rapporteres. Når det gjelder kompetanse på anskaffelser i kommunene, så bør den oppgraderes. Fram til nå har vi hatt Fylkeskommunens innkjøpsavdeling til å støtte oss på når det gjelder innkjøp som fylkeskommunen og kommunene har felles behov for. Dette blir det slutt med etter at Fylkeskommunen besluttet at samarbeid med kommunene på innkjøp skal opphøre. Dette betyr at dette behovet må dekkes av innkjøpssjefen, og disse anskaffelsene er alle såkalte del -3- anskaffelser (anskaffelser over NOK 1,75 mill.).»

Møtevirksomhet i styringsgruppa
Ifølge samarbeidsavtalen skal det avholdes jevnlige møter i styringsgruppa, og møter skal holdes etter kommunenes og innkjøpssjefens behov. I spørreskjemaet spurte vi om *hvordan arbeidet i styringsgruppa oppleves av representantene.* Representanten fra Kvænangen svarte at arbeidet i styringsgruppa opplevdes som sporadisk og lite strukturert. Videre at det i starten hadde vært møter to ganger i året, men at det de to siste årene ikke hadde vært så ofte. Representanten fra Lyngen oppgir at arbeidet i styringsgruppen ikke oppleves som godt nok strukturert og at stort fravær fra tidligere innkjøpssjef og få møtepunkter i styringsgruppa har ført til at det ikke har vært gode nok diskusjoner rundt nye rammeavtaler og større fellesanskaffelser. Representanten fra Nordreisa oppgir at det ikke har vært møte i styringsgruppa siden vedkommende ble representant i gruppa i august 2017 og at møter avholdes altfor sjeldent.

Fra representantene i Skjervøy kommune har revisor fått informasjon om at det ikke har vært møter i styringsgruppa de tre siste årene, men at innkjøpssjefen har forholdt seg til rådmannsutvalget[43] som styringsgruppe. Videre opplyses det at noen avklaringer gjøres med rådmannsutvalget per e-post - særlig ved forhandlinger om rammeavtaler og med tanke på anskaffelser som er klaget inn til KOFA. Rådmannsutvalget har møter ved behov og minst én gang i året. Ifølge representanten fra Skjervøy har rådmannsutvalget fulgt opp innkjøpssjefens arbeid med rammeavtaler, og det er den enkelte rådmann som i hvert enkelt tilfelle har gitt innkjøpssjefen fullmakt til å underskrive kontrakter på vegne av kommunen. Det oppgis at rådmannsutvalget også har påsett at innkjøpssjefen har oppdatert innkjøpsreglementet som er utarbeidet for kommunene i samarbeidet, og fått disse godkjent av kommunestyrene. Også representanten fra Storfjord har informert om at det har vært en vridning mot at det er Rådmannsutvalget som har fungert som styringsgruppe.

Revisor har spurt nåværende innkjøpssjef om når det sist ble avholdt møte i styringsgruppa og om det finnes referater fra disse møtene. Innkjøpssjefen opplyste at han ikke har tilgang på slike referater da han arbeider i et annet datasystem enn tidligere innkjøpssjef gjorde, men at det uansett ikke har vært møter i styringsgruppa på flere år. Ovenstående fremstilling viser at det er samsvar mellom tidligere innkjøpssjef, nåværende innkjøpssjefs og representantene i styringsgruppas betraktninger rundt hvordan arbeidet i gruppa fungerer. Innkjøpssjef Jonny Bless opplyser at han ønsker å gjeninnføre praksisen med møter i styringsgruppa, og at han vil kalle inn til møte i uke 10. Agenda for dette møtet skal være valg av leder, møtestruktur, kommende avtaler osv.

Ovenstående funn indikerer at innkjøpssjefen de senere årene i større grad har forholdt seg til rådmannsutvalget enn til styringsgruppa. På bakgrunn av denne informasjonen henvendte vi oss til representantene i styringsgruppa og spurte om de, som kommunens kontaktperson i innkjøpssamarbeidet, opplevde at relevant informasjon fra rådmannsutvalget ble videreformidlet til dem slik at de igjen får anledning til å videreformidle denne informasjonen utover i enheter og virksomheter i kommunen. Representanten fra Skjervøy svarte at han opplever at informasjonen «tynnes ut» når den går gjennom flere ledd og at det også foregår mye forskjellig i rådmannsutvalget, slik at relevant informasjon kanskje ikke har kommet godt nok frem til kontaktpersonen eller til andre ute på enhetene i kommunen. Representanten fra Lyngen oppgir at det har vært litt tilfeldig om og når relevant informasjon har kommet. Representanten fra Kvænangen kommune oppgir at rådmannen har videresendt protokoller fra møter i rådmannsutvalget uten at disse har blitt fulgt opp i særlig grad av ledergruppa i kommunen. Videre opplyser han at så lenge han har blitt direkte kontaktet, har han formidlet videre den informasjon og de forespørsler som til enhver tid har kommet til han. Han sier imidlertid at han ikke har hatt et bevisst forhold til at det kanskje finnes langt mer informasjon som burde ha vært formidlet ut i kommunen.

Revisors vurdering
Ovenstående funn viser at styringsgruppa til innkjøpstjenesten ikke fungerer som forutsatt. Funnene viser at det er enighet mellom gruppas medlemmer om at arbeidet i gruppa er ustrukturert og sporadisk. Da det ikke i det hele tatt kan dokumenteres at det er gjennomført møter i styringsgruppa de siste to-tre årene, er revisors vurdering at styringsgruppa **ikke har oppfylt** kriteriet om at *det skal avholdes jevnlige møter*. I denne forbindelse viser revisor også til informasjon fra kommunene og fra både nåværende og tidligere[44] innkjøpssjef om at det har vært usikkerhet rundt hvorvidt det er innkjøpssjefen eller styringsgruppa selv som skal innkalle til møter. Tidligere innkjøpssjef har i skriftlig evaluering fremholdt at han ikke har hatt en forståelse av at det var innkjøpssjefen selv som skulle styre sin egen styringsgruppe. Revisor bemerker i den anledning at deltakerkommunene, all

[43] Utvalg sammensatt av rådmennene i de seks deltakende kommunene
[44] Ved skriftlige evaluering

den tid det er disse som finansierer driften av innkjøpstjenesten og dermed står økonomisk ansvarlig ved eventuelt erstatningsansvar eller andre pålegg, bør ha en overordnet kontroll med innkjøpstjenestens virksomhet. Et slikt overordnet «påse»-ansvar taler etter revisors syn for at det er kommunene selv, ved styringsgruppas representanter, som bør ha ansvar for kontinuerlig arbeid og møtevirksomhet i gruppa og oppfølging av innkjøpstjenesten. Et slikt synspunkt understøttes etter revisors syn av at det ved etableringen av innkjøpssamarbeidet ble utnevnt en leder av styringsgruppa og at det ble fastslått i samarbeidsavtalen at det er styringsgruppa som er ansvarlig for prioritering av arbeidsoppgaver i virksomheten.

Revisor har ikke informasjon om at deltakerkommuner på noen tidspunkt ikke har hatt egen representant i styringsgruppa. På bakgrunn av dette er revisors vurdering at rådmennene i deltakerkommunene har **oppfylt** kriteriet om å *sørge for at egen kommune til enhver tid har oppnevnt representant til styringsgruppa.* Når det gjelder kriteriet om at rådmennene i deltakerkommunene skal melde endringer i styringsgruppa fortløpende til innkjøpssjef, så har revisor ikke informasjon om slike endringer som har skjedd, og har dermed ikke grunnlag for å vurdere hvorvidt rådmennene har oppfylt kriteriet om å melde slike endringer til innkjøpssjef. Vi viser imidlertid i den forbindelse til informasjon fra flere av representantene i styringsgruppa om at innkjøpssjefen har opprettholdt dialog med kommunene gjennom rådmannsutvalget.

5.3 Kurs og opplæring

Revisors funn
Av samarbeidsavtalen fremgår det at innkjøpsfunksjonen skulle ha ansvaret for å tilby samarbeidskommunene kurs og opplæring innenfor temaet offentlige anskaffelser. I spørreskjemaet til kommunene spurte vi *om det var gjennomført kurs og opplæring i regi av innkjøpssamarbeidet, og om hvorvidt kommunene opplevde at innkjøpstjenesten hadde bidratt til kompetanseheving på området for offentlige anskaffelser i kommunen.* Kvænangen kommune oppga at det hadde vært arrangert kurs og opplæring i regi av samarbeidet. Også Kåfjord svarte ja på dette og uttrykte at deres opplevelse var at innkjøpssamarbeidet hadde bidratt til kompetanseheving på området for offentlige anskaffelser. Lyngen kommune oppga at det har vært kurs i offentlige anskaffelser i regi av Nord-Troms studiesenter, men var usikker på om dette hadde vært arrangert av innkjøpstjenesten. Videre oppga Lyngen at kompetanseheving og overføring fra innkjøpstjenesten hovedsakelig har vært gjennom dialog med innkjøpssjef. Representanten fra Nordreisa oppgir at det har vært gjennomført ett kurs og at de opplever at innkjøpstjenesten har bidratt til kompetanseheving. De etterlyser imidlertid flere opplæringsrunder. Representanten fra Skjervøy kommune oppgir at samarbeidet har bidratt til kompetanseheving, men ikke i form av kurs eller opplæring. Representanten fra Storfjord kommune oppgir at det har vært gjennomført mindre kurs. Videre oppga Storfjord at da innkjøpssjefen frem til nyansettelsen i 2018 hadde kontorsted i Storfjord, så har innkjøpssamarbeidet bidratt til kompetanseheving gjennom bidrag i den daglige driften.

På bakgrunn av den ovenstående informasjonen er det utfordrende å si noe om i hvilken utstrekning det har vært gjennomført kurs og opplæring. Revisor har fått informasjon fra nåværende innkjøpssjef om at han kjente til ett tilfelle, før vedkommende ble ansatt, der innkjøpstjenesten i samarbeid med Nord-Troms studiesenter arrangerte et kurs på området for offentlige anskaffelser. I dette konkrete tilfellet ble det leid inn ekstern foredragsholder. Revisor har fått oversendt invitasjon til kurset fra representanten i Lyngen. Her fremgår at kurset ble holdt i regi av Nord-Troms Studiesenter i samarbeide med WSP Norge AS 19. april 2018. Revisor oppfatter ikke at det finnes dokumentasjon hos kommunene eller hos innkjøpstjenesten på at det har vært gjennomført kurs utover dette.

Nåværende innkjøpssjef Jonny Bless har informert om at han ønsker å gi informasjon og opplæring om offentlige anskaffelser til ansatte i kommunene, samt nye politikere etter kommunevalget høsten 2019. Han har uttrykt dette til rådmannen i Skjervøy, som skal ta det videre opp i rådmannsutvalget. Opplæring av ansatte ønsker han primært å gjennomføre i den enkelte kommune.

Revisors vurdering
Dokumentasjon som revisor har fått oversendt viser at det ved én anledning har vært arrangert kurs i offentlige anskaffelser i regi av innkjøpstjenesten og Nord-Troms studiesenter. Utover dette kurset kan det ikke dokumenteres at det har vært gjennomført kurs og opplæring for kommunene i samarbeidet i perioden etter etableringen av innkjøpssamarbeidet (2010-2019) og slike kurs kan heller ikke konkretiseres av representantene fra deltakerkommunene som revisor har vært i kontakt med. På bakgrunn av dette er revisors vurdering at innkjøpstjenesten v/innkjøpssjefen **i liten grad** har oppfylt kriteriet om at *samarbeidskommunene skal tilbys kurs og opplæring innenfor offentlige anskaffelser.*

5.4 Kommunenes rolle i innkjøpssamarbeidet

Revisors funn
Rollefordeling og kontaktpersonens arbeidsoppgaver
I tidligere innkjøpssjefs evaluering av innkjøpssamarbeidet, fremgår følgende om rollefordelingen mellom kommunen og innkjøpssjefen i arbeidet med anskaffelsene:

«Rollefordelingen ved hensyn til anskaffelser er fra innkjøpssjefens ståsted at forholdsvis lite av de forberedende aktiviteter som er nødvendige for å iverksette en anskaffelse, foretas av kommunene. Når innkjøpssjefen kobles inn, blir det fokus på behovet som kommunen har og få dette avklart. Inntrykket er at behovet er lite avklart. Dette betyr at en prosess der innkjøpssjefen skal være veileder og sekretær blir til at innkjøpssjefen må eie prosjektet. Dette er ikke optimalt. Når dette er sagt, så er der noen i kommuner som har alt greit på stell når innkjøp kobles inn, og fokuset blir på konkurransedokumenter og kunngjøring/evaluering/tildeling. Men ofte blir det innkjøpssjef som må ta beslutningene.

Bruk av innkjøp varierer også mellom kommunene når det gjelder anskaffelser som kun gjelder én kommune.»

Representantene i styringsgruppa til innkjøpssamarbeidet fungerer også som kontaktperson for samarbeidet i den enkelte kommune. I spørreskjema har revisor spurt om *hva som er kontaktpersonenes arbeidsoppgaver,* og fått følgende svar fra de seks kontaktpersonene:

- Formidle info og forespørsler fra innkjøpssjef til ledergrupper og ulike avdelinger i kommunen
- Oppdatere anskaffelsesreglement del II
- Oppdatere kommunens innkjøpsside på intranett
- Informere internt om nye avtaler
- Veilede andre som skal gjennomføre anskaffelser

Kommunale brukergrupper ved fellesanskaffelser
For at innkjøpssamarbeidet skal fungere som tenkt i samarbeidsavtalen, er det avgjørende at det fremforhandles rammeavtaler som kommunene benytter seg av, og som er basert på deres behov og

erfaringer. Av samarbeidsavtalen fremgår det at kontaktpersonen, før en konkurranse starter, har ansvar for å skaffe personer til brukergrupper for sin kommune og for å fremskaffe bakgrunnsmateriale. Slikt bakgrunnsmateriale er for eksempel oversikt over kommunens forbruk, behov og lignende. Revisor har innhentet informasjon fra representantene om *hvordan deres kommune har arbeidet med brukergrupper, om dette har vært gjort i forkant av alle anskaffelser* og *om informasjon fra brukergruppene har blitt videreformidlet til innkjøpssjef i forkant av anskaffelser.* På dette spørsmålet fikk vi svar fra fem av seks kommuner.

Representanten fra Skjervøy kommune oppga at det kun unntaksvis har vært satt sammen kommunale brukergrupper. I disse tilfellene har informasjon fra brukergruppene blitt tilsendt direkte til innkjøpssjefen uten noen intern dokumentasjon av dette arbeidet. Videre informeres det om at innkjøpssjefen i mange tilfeller selv har organisert innhenting av bakgrunnsmateriale for alle kommunene, og at dette har vært gjort ved direkte kontakt med de i kommunene som har vært fagansvarlig for området det skal inngås avtale på. På spørsmål om hva som er grunnen til at arbeidet med kommunale brukergrupper ikke har fungert, oppgis det at mange avtaler er reforhandlet med samme innhold som tidligere og at det i slike tilfeller ikke har vært behov for nye brukergrupper. Det oppgis også at de innkjøpsansvarlige i kommunene ikke har vært godt nok knyttet opp mot innkjøpssjefen.

Representanten fra Lyngen oppgir å ikke ha har full oversikt over arbeidet med brukergrupper, men at vedkommende har mottatt henvendelser angående dette i tilfeller der innkjøpssjefen ikke har hatt direkte kontakt med kommunalsjef eller andre i kommunen i forbindelse med anskaffelser. Representanten oppgir selv å ha vært med i noen brukergrupper, og at hennes oppfatning er at det i de aller fleste tilfeller har blitt nedsatt brukergrupper i kommunen ved anskaffelser. Representanten kan imidlertid ikke garantere at det er gjort for alle anskaffelser. Arbeidet dokumenteres ved at bakgrunnsmateriale formidles til innkjøpstjenesten ved forespørsel, og utover dette har kommunen ikke egne rutiner for dokumentasjon av arbeidet med brukergrupper. Representanten fra Lyngen oppga også å ha fått noen tilbakemeldinger fra deltakere i brukergrupper på at involvering ikke oppleves å ha vært god nok, at de ikke har blitt hørt, eller at ikke er enige i resultatet av konkurransen. Videre kommenterer representanten sistnevnte forhold; at man ikke er enig i resultatet av konkurransen, *kan* knyttes til manglende kunnskap om anskaffelsesprosessen og til at tildelingskriteriene ikke har vært gode og klare nok.

Representanten fra Kvænangen oppga at han visste at det har vært brukergruppemøter i forkant av rammeavtaler og at vedkommende tidligere har formidlet kontakt mellom innkjøpssjef og kommunens avdeling/sektorleder ved inngåelse av rammeavtaler på områdene for medisin, medisinsk forbruksmateriell, renholdsprodukter og kontorrekvisita. Representanten fra Kvænangen spurte også flere andre ansatte i kommunen om de kjente til hvordan arbeidet med brukergrupper hadde fungert, men ingen av dem han spurte kunne gi et klart svar på hvorvidt det var avholdt møter i brukergrupper i forbindelse med rammeavtaler eller om slike møter var dokumentert. Ifølge representanten fra Kvænangen ser det ut til å være mangel på skriftlighet i tidligere prosesser angående innkjøp og rammeavtaler.

Representanten fra Nordreisa kommune opplyste at det stort sett er virksomhetsledere som, i samråd med sektorleder, har opprettet brukergrupper i forkant av et anbud. Som hovedregel opprettes det brukergrupper på alle innkjøp som gjøres via innkjøpssjefen. Brukergruppemøtene blir i stor grad dokumentert, og den dokumentasjonen/informasjonen som møtene resulterer i, inngår i konkurransegrunnlaget ved et anbud. Ifølge representanten fra Nordreisa kommune har disse brukergruppene som hovedregel fungert godt, men at arbeidet i enkelte tilfeller kunne ha vært gjort bedre. Noen ganger har det vært uenigheter i brukergruppen på bakgrunn av urealistiske

forventninger til innkjøp. Avslutningsvis presiserer representanten at de i Nordreisa kommune konkluderer med at slike grupper er en nødvendighet for gjennomføringen av anskaffelsesprosesser.

Representanten fra Storfjord kommune oppgir at han ikke har blitt forespurt om deltakelse i brukergrupper etter at han ble kontaktperson i styringsgruppa i 2017, men han mener at tidligere innkjøpssjef har hatt slike brukermøter i forkant av nye anskaffelsesprosesser. Han har videreformidlet til revisor tilbakemelding fra en virksomhetsleder i kommunen som oppgir at denne har deltatt i brukergruppemøte i 2012, men at det siden da ikke har vært arrangert slike møter når avtaler har blitt fornyet eller endret. Innkjøpssjefen har henvendt seg på e-post og bedt om tilbakemeldinger og erfaringer tilknyttet de inngåtte avtalene. Vedkommende opplever at dette har fungert godt.

Avtalelojalitet

Videre stilte revisor spørsmål rundt *kommunenes lojalitet til rammeavtalene, og hva som eventuelt er grunnen til at de ikke benytter seg av de rammeavtalene som foreligger*. Representantene fra Kvænangen, Kåfjord og Lyngen svarte at selv om hovedregelen er at de benytter seg av rammeavtaleleverandørene, så er det ikke alltid at dette skjer. Dette oppgis å være av praktiske grunner; dersom de som foretar innkjøpene ikke er kjent med at det foreligger en avtale på området, eller at avtalen ikke er lett tilgjengelig. Manglende avtalelojalitet blant de som gjennomfører innkjøpene oppgis også å være en grunn. Nordreisa kommune opplyser at de *i all hovedsak* benytter seg av de avtalene som foreligger. Skjervøy kommune oppgir at de ikke alltid benytter seg av avtalene som foreligger. Grunner til dette oppgis å være at andre leverandører har lavere pris, eller at en ønsker å benytte seg av lokale leverandører. Storfjord kommune oppgir at de i all hovedsak utviser avtalelojalitet og at i tilfeller der de ikke har benyttet seg av rammeavtalene, er dette på grunn av at den som foretar innkjøpet ikke kjenner til avtalen, eller for å dekke opp hastebehov.

Revisors vurdering

Ovenstående informasjon fra de ulike kommunene indikerer at brukergrupper har vært brukt i varierende grad og at enkelte kommuner har praktisert dette i større utstrekning enn andre. Informasjonen indikerer også at det er innkjøpssjefen selv som i mange tilfeller har hatt ansvar for å innhente bakgrunnsinformasjon og at kontaktpersonene i kommunene ikke har vært ansvarlige for dette i den grad det var forutsatt i samarbeidsavtalen.

Revisor oppfatter at dokumentasjon fra arbeidet i slike brukergrupper i liten grad er tilgjengelig og systematisert hos kommunene eller innkjøpstjenesten. Basert på den informasjonen som er gitt fra representanter i kommunene, er det ikke mulig å si noe konkret om i hvor mange tilfeller det er satt ned kommunale brukergrupper i forkant av felles anskaffelser. Av informasjonen fra kommunene, sett i sammenheng med antall avtaler som er inngått og kunngjøringer som er gjort i perioden 2010-2019, fremstår det i alle tilfeller som klart at kommunale brukergrupper ikke har vært nedsatt i alle kommunene i forkant av *alle* anskaffelser og avtaleinngåelser. Revisor viser også til informasjon gitt i skriftlig evaluering av tidligere innkjøpssjef, hvor han påpeker at flere kommuner i for liten grad gjør forberedende arbeid i forkant av anskaffelser, og at behovet i kommunene ofte er uavklart idet innkjøpskontoret kobles inn. På bakgrunn av ovenstående er revisors vurdering at deltakerkommunene v/kontaktperson kun **i noen grad** har oppfylt kriteriet om å *skaffe bakgrunnsmateriale tilknyttet sin kommunes forbruk og behov ved å etablere kommunale brukergrupper i forkant av fellesanskaffelser.*

Ved etableringen av samarbeidet ble det bestemt i samarbeidsavtalen at deltakerkommunenes kontaktperson skulle sørge for å kommunisere informasjon om innkjøpssamarbeidet arbeid innad i

sin kommune. Som nevnt tidligere i rapporten, er det en forutsetning for at målet om økonomiske og ressursmessige besparelser skal nås at det fremforhandles avtaler som kommunene faktisk benytter seg av. Tidligere i dette delkapittelet har vi presentert funn som indikerer manglende lojalitet til felles rammeavtaler, og som viser at deltakerkommunene ikke i alle tilfeller benytter seg av avtalene som foreligger. Flere av kommunene oppgir at grunner til dette er at de som foretar innkjøp i kommunen ikke er kjent med hvilke rammeavtaler som foreligger. Vi har også presentert funn som viser at det er relativt stor usikkerhet blant kommunenes kontaktpersoner om hvilke avtaler kommunen er tilknyttet, og om tidligere avtaler er gått ut eller fornyet. Når de ansatte i deltakerkommunene som foretar innkjøp ikke er kjent med hvilke avtaler kommunen er tilknyttet, er dette en indikasjon på at informasjon fra innkjøpskontoret ikke er blitt godt nok kommunisert ut i kommunene. På bakgrunn av ovenstående er revisors vurdering at deltakerkommunene v/kontaktperson kun **i noen grad** har oppfylt kriteriet om å *sørge for å kommunisere innkjøpssamarbeidets virksomhet innad i sin kommune.* Revisor understreker imidlertid at våre funn indikerer at denne situasjonen delvis også skyldes utilstrekkelig informasjonsflyt fra innkjøpskontoret og at rådmennene i kommunene ikke nødvendigvis har viderekommunisert all relevant informasjon i de tilfellene innkjøpssjefen har forholdt seg til rådmannsutvalget i stedet for styringsgruppa. Enkelte at representantene fra deltakerkommunene har påpekt at informasjonsflyten fra innkjøpskontoret til kommunene ikke har vært tilfredsstillende og at det ikke har vært noen enkel måte for kommunalt ansatte, heller ikke kontaktpersonene, å finne ut hvilke avtaler kommunen er tilknyttet.

5.5 Kommunenes opplevelse av samarbeidet og dets nytteverdi

I spørreskjema til kontaktpersonene i kommunene stilte vi spørsmål *om kommunen opplevde at det var utfordringer knyttet til samarbeidet*, og om *hvor nyttig samarbeidet opplevdes å være av kommunen*.

Representanten fra Kåfjord oppgir at det ikke oppleves å ha vært utfordringer knyttet til samarbeidet, at samarbeidet oppleves som veldig nyttig, og at kommunen ved innkjøpstjenesten har lett tilgang på rådgivning.

Representanten fra Kvænangen kommune oppgir at avstand til innkjøpssjefens kontor den tiden dette var i Storfjord, medførte at kommunen fikk lite oppfølging og besøk. Likevel mener representanten at samarbeidet har opplevdes som svært nyttig og at kommunen ikke ville ha vært tilknyttet like mange innkjøpsavtaler dersom de ikke var med i samarbeidet.

Representanten fra Lyngen oppgir at utfordringer i all hovedsak har vært knyttet til fravær. Kommunen har også opplevd å få råd som har vist seg å ikke være i tråd med regelverket. Likevel mener representanten at samarbeidet oppleves som nyttig og at kommunen er avhengig av å være tilknyttet samarbeidet all den tid de selv ikke har kompetanse eller ressurser til å gjennomføre alle anskaffelser selv.

Representanten fra Nordreisa oppgir at det har vært utfordringer knyttet til at den tidligere innkjøpssjefen har sett ut til å ha personlige preferanser på hvilke leverandører som skal velges. I viser kommunens representant til at det har vært mangelfull oppfølging av avtaler. Representanten mener imidlertid at samarbeidet oppleves som nyttig fordi innkjøpssjefen innehar kompetanse som mangler i kommunene, og fordi han utfører arbeidsoppgaver som ikke kan pålegges en eksisterende stilling i kommunen.

Representanten fra Skjervøy oppgir at det fra politisk hold har vært uttrykt misnøye med hvorvidt samarbeidet faktisk gir økonomiske besparelser. Fra administrativt hold har det vært stilt spørsmål ved kompetansen i samarbeidet. Som en utfordring oppgis at innkjøpssjefen ikke har holdt tilstrekkelig kontakt med det kommunale apparatet - slik at informasjon og opplæring i for liten grad videreformidles utover i kommunen. Representanten uttrykker også at det har vært vanskelig å forholde seg til rammeavtalene.

Representanten fra Storfjord oppgir at innkjøpstjenesten har for lite ressurser, og at dette har blitt spesielt synlig for Storfjord etter at innkjøpssjefen flyttet kontorsted til Skjervøy. Videre opplyser han at samarbeidet har vært svært nyttig for kommunen og at det er viktig at kommunen har en fagperson å forholde seg til på området for offentlige anskaffelser da de ikke har anledning til å inneha denne kompetansen selv.

Videre spurte vi representantene hvilke eventuelle tiltak som etter deres syn bør iverksettes for at innkjøpstjenesten skal fungere optimalt og som forutsatt i samarbeidsavtalen. Følgende tiltak ble foreslått:

- Innkjøpssjefen tar mer styring på hva som skal gjennomføres av rammeavtaler
- Bedre informasjon til kommunen og til aktuelle enheter om hvilke innkjøpsavtaler som finnes. Det må lages bedre oversikter på kommunenes intranett slik at den enkelte som skal gjøre bestillinger som omfattes av inngåtte rammeavtaler, lett kan finne frem til hvilke avtaler som finnes
- Faste møter med rådmannens ledergruppe der kommende prosjekter diskuteres og strategier legges
- Innkjøpssjef kan delta i budsjettprosess i kommunene slik at han får kunnskap om kommende prosjekter
- Deltakelse i formannskaps- og kommunestyremøter minimum en gang årlig, hvor innkjøpssjefen informerer om hva som er gjort i innkjøpstjenesten
- Felles kurs for utvalgte faggrupper i kommunene, der innholdet er tilpasset deres fagområde
- Felles plattform for avtaler, rutiner og maler
- Flere møtepunkter i styringsgruppa
- Større grad av lokal kursing slik at flere anskaffelser kan gjennomføres lokalt

Espen Li i Skjervøy kommune har informert revisor om at nytilsatt innkjøpssjef Jonny Bless etter tilsettelsen har hatt møte med rådmannsutvalget i Nord-Troms. Følgende er protokollert fra det aktuelle møtet:

«Innkjøpssjefen orienterer om erfaringer så langt og pågående anskaffelsesprosesser:

- *Kompetansen må økes ifht anskaffelser under terskelverdier. Bekymring for å gjøre noe galt og for å bli tatt for noe.*
- *Tilgang til inngåtte avtaler på intranett – de som ligger der nå gikk ut i 2015.*
- *Saksbehandlingssystemet er utdatert, som ansatte ikke kjenner godt og som de kvier seg for å bruke.*
- *Kontroll av anskaffelser under 1,3 mill.*
- *Oppdatere reglement, og si noe om hvor ofte det skal oppdateres.*
- *Bedriftshelsetjeneste – anskaffelsesprosess er i gang, utarbeider kriterier for avtale. Avtale signeres innen 1.1.2019.*

- *Innovative anskaffelser – nye løsninger med vide kriterier i dialog med markedet- Behovet formidles – markedet kommer med løsningen. Samling i regi av NHO.*
- *Elektronisk fakturering – høringssvar*
- *Anskaffelsesreglement – kriteriene, likebehandlingsprinsippet*
- *Bli kjent og hjelpe til i den enkelte kommune for å øke kompetansen på innkjøp*
- *Innkjøp av nytt system for sak- og arkiv – nedsatt arbeidsgruppe. Frank Pedersen kaller inn.*

Drøfting av prioritering av oppgaver i samarbeidet

- *Felles anskaffelser*
- *Enkeltanskaffelser i den enkelte kommune*

Drøfting av organisering og rollefordelinger mellom innkjøpssjef og kommunene

- *Hvem skal delta styringsgruppe og være kontaktpersoner i kommunene?*
  - *Økonomisjef i styringsgruppe for å ha kontroll med avtaler*
  - *Etatsleder som har flest anskaffelser – informasjon om avtaler som finnes i organisasjonen*
  - *Andre fagpersoner – tverrfaglige anskaffelsesteam i kommunene i forbindelse med større saker*
  - *Sy sammen grupper når større rammeavtaler skal inngås*
  - *Studiesenterets kan brukes som verktøy i arbeid med kurs og kompetanseheving»*

5.6 Oppsummering og samlet konklusjon

Ved etableringen av innkjøpstjenesten i Nord-Troms var målsetningen at deltakerkommunene skulle tilknyttes rammeavtaler basert på strategiske vurderinger av hvilke vare- og tjenesteavtaler de hadde behov for, og at bruk av slike rammeavtaler skulle virke tids- og ressursbesparende for den enkelte deltakerkommune. Det ble forutsatt i samarbeidsavtalen at informasjon om slike avtaler skulle gjøres tilgjengelig på intranett og forenkle innkjøp som gjøres i enheter og virksomheter i den enkelte deltakerkommune. Det var også en målsetning at det skulle skje en kompetanseheving på området for offentlige anskaffelser i kommunene ved at innkjøpskontoret skulle tilby kurs og opplæring. Gjennom forvaltningsrevisjonen har revisor innhentet informasjon og vurdert denne opp mot utledede revisjonskriterier, for å besvare hvorvidt innkjøpssamarbeidet fungerer som beskrevet i samarbeidsavtalen.

På bakgrunnen av funnene i rapporten har revisor gjort følgende oppsummerte vurderinger:

- Innkjøpstjenesten v/innkjøpssjef har i de her undersøkte tilfellene **ikke oppfylt** kriteriet om at *det skal fremforhandles rammeavtaler på vegne av alle deltakerkommuner*. Vurderingen bygger på at de undersøkte anskaffelsene ikke er gjennomført i tråd med anskaffelsesregelverket.
- Styringsgruppa har **ikke oppfylt** kriteriet om at *det skal avholdes jevnlige møter*
- Rådmennene i deltakerkommunene har **oppfylt** kriteriet om å sørge for at *egen kommune til enhver tid har oppnevnt representant til styringsgruppa*
- Innkjøpstjenesten v/innkjøpssjef har **i liten grad** oppfylt kriteriet om at *samarbeidskommunene skal tilbys kurs og opplæring innenfor offentlige anskaffelser*

- Deltakerkommunene v/kontaktperson har kun **i noen grad** oppfylt kriteriet om å *skaffe bakgrunnsmateriale tilknyttet sin kommunes forbruk og behov ved å etablere kommunale brukergrupper i forkant av felles anskaffelser*
- Deltakerkommunene v/kontaktperson har kun **i noen grad** oppfylt kriteriet om å *sørge for å kommunisere innkjøpssamarbeidets virksomhet innad i sin kommune*

Ovenstående kriterier er utledet direkte fra samarbeidsavtalen som ble utarbeidet ved etablering av innkjøpssamarbeidet. Da fem av seks kriterier vurderes som ikke oppfylt, i liten grad oppfylt eller kun til dels oppfylt, er dette klare indikasjoner på at innkjøpssamarbeidet til nå ikke har fungert som beskrevet i samarbeidsavtalen. De funnene som er gjort i forvaltningsrevisjonen viser at disse manglene ved samarbeidet har relativt store negative virkninger for oppfyllelse av målene i samarbeidsavtalen. Manglende styringsgruppemøter svekker kommunenes overordnede kontroll med innkjøpstjenestens virksomhet, og manglende kontakt og informasjonsflyt mellom innkjøpstjenesten og kommunene medvirker til at de som foretar innkjøp i kommunene, ikke har oversikt over hvilke avtaler de er tilknyttet og skal forholde seg til. Varierende bruk av brukergrupper i kommunene i forkant av anskaffelser kan medføre risiko for lite treffende og tilpassede rammeavtaler. Disse forholdene er klart egnet til å vanskeliggjøre oppnåelse av målsetningene i samarbeidsavtalen.

Det er imidlertid også grunn til å påpeke at de fleste representantene fra deltakerkommunene som revisor har vært i kontakt med, uttrykker at de opplever det som nyttig for sin kommune å være tilknyttet innkjøpstjenesten, på tross av de utfordringene som de har gitt uttrykk for overfor revisor. Dette blant annet fordi kommunene ved deltakelsen er tilknyttet rammeavtaler på mange flere områder enn de ellers ville ha vært, og fordi de har tilgang på rådgivning i forbindelse med enkeltanskaffelser. Kommunene opplever også at deltakelse i samarbeidet sikrer tilgang på en kompetanse som ikke finnes ute i kommunene. Det fremstår imidlertid som klart at selv om samarbeidet oppleves som nyttig av deltakerkommunene, bør det treffes tiltak på flere områder før samarbeidet kan sies å fungere som beskrevet i samarbeidsavtalen.

Revisor finner i denne sammenheng også grunn til å vise til våre funn, vurderinger og konklusjon i kapittel 4 i rapporten. Både KOFAs avgjørelser i saker der innkjøpstjenesten har foretatt eller medvirket til anskaffelse, og revisors gjennomgang av utvalgte rammeavtaler, viser at disse i flere tilfeller er gjennomført på en måte som innebærer brudd på regelverket. Ett av hovedhensynene ved etableringen av samarbeidet var å sikre bedre kompetanse om offentlige anskaffelser og redusere risikoen for å komme i situasjoner der kommunen blir erstatningsansvarlig. Når innkjøpstjenesten gjennomfører eller medvirker til anskaffelser på vegne av kommunene som innebærer brudd på regelverket, er dette ikke i tråd med forutsetningene i samarbeidsavtalen.

På bakgrunn av ovenstående funn og vurderinger er revisors konklusjon på problemstilling 2 at innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms kun **til dels** fungerer som forutsatt i samarbeidsavtalen.

6 KOMMUNENES EGEN KOMPETANSE OM OFFENTLIGE ANSKAFFELSER

Hva gjør den enkelte deltakerkommune for å sikre at kommunen har kompetanse på området for offentlige anskaffelser?

Enkeltanskaffelser i deltakerkommunene skal som hovedregel foretas i den enkelte kommune, eventuelt med bistand fra innkjøpssjef. Både i disse tilfellene og i tilfellene der innkjøpssjef fremforhandler rammeavtaler på vegne av deltakerkommunene, bør kommunen selv ha noe kompetanse på området for offentlige anskaffelser. Det er de ansatte selv som er nærmest å vite hvilket behov den enkelte kommunen har på ulike områder. For at det skal inngås kostnadseffektive avtaler som er tilpasset kommunenes behov, er det avgjørende at kommunene er aktivt deltakende i anskaffelsesprosessene. Deltakerkommunene må også selv være kjent med regelverket om offentlige anskaffelser og gjennomføring av konkurranser all den tid enkeltanskaffelser som hovedregel skal foretas i den enkelte kommune. Revisor har undersøkt *hvordan innkjøpsfunksjonen er organisert i den enkelte deltakerkommune, hvem som gjennomfører anskaffelser,* og *hvilken kompetanse kommunalt ansatte på området har.*

Kvænangen
Det er avdelingslederne i kommunene som foretar innkjøp. Revisor har fått opplyst at ingen av disse har formell utdanning som er relevant for dette arbeidet. På spørsmål om hvorvidt det er gitt intern og ekstern opplæring til de som arbeider med offentlige anskaffelser, svarer kommunens representant at dette er gjort. Representanten viser videre til at de ikke har opplevd at anskaffelser som er foretatt av kommunalt ansatte, har blitt innklaget til KOFA. Revisor har søkt i KOFAs database og ikke funnet saker som gjelder Kvænangen kommune alene. Videre oppgis det at kommunen, bortsett fra innkjøpssamarbeidet, ikke samarbeider med andre kommuner om kompetansedeling- og heving på området for offentlige anskaffelser.

Kåfjord:
Det er avdelingsledere og etatsledere i kommunen som foretar innkjøp på vegne av kommunen. Revisor har fått opplyst at heller ingen av disse har formell utdanning som er relevant for dette arbeidet. Kommunens representant viser videre til at det er gitt intern opplæring til de ansatte i kommunen som jobber med dette, og at det også er gitt ekstern opplæring, men at slik ekstern opplæring ikke er gitt til *alle* som arbeider med innkjøp. Kommunen oppgir at de har opplevd at anskaffelser som kommunalt ansatte har foretatt, har blitt innklaget til KOFA. Revisor har søkt i KOFAs databaser og funnet at Kåfjord kommune alene har blitt innklaget til KOFA ved tre anledninger. I alle sakene ble det konstatert brudd på regelverket om offentlige anskaffelser. Videre oppgis det at kommunen, bortsett fra innkjøpssamarbeidet, ikke samarbeider med andre kommuner om kompetansedeling- og heving på området for offentlige anskaffelser.

Lyngen:
Det er flere personer i Lyngen kommune som gjennomfører anskaffelser, herunder økonomisjef, rådmann, kommunalsjefer, teknisk sjef, ansatte på teknisk og prosjektledere. Ingen av disse oppgis å ha formell utdanning som er relevant for dette arbeidet. Kommunens representant opplyser at det til en viss grad er gitt veiledning om anskaffelsesprosesser, men at kommunen kunne ha vært mye bedre på dette området. Økonomisjefen har gjennomført sertifiseringskurs for offentlige anskaffelser i regi av KS. Når det gjelder kursdeltakelse, oppgis dette å være sporadisk. Det vises til at dette må prioriteres opp mot andre fagfelt. Kommunen samarbeider ikke med andre kommuner, utover innkjøpssamarbeidet, om kompetansedeling- og heving på området for offentlige

anskaffelser. Revisor har søkt i KOFAs databaser, og funnet at Lyngen kommune ved en anledning i 2005 alene har blitt klaget inn til KOFA. I dette tilfellet ble klagen trukket.

Nordreisa:
Det er de tjenestene (sektor/avdeling) som har behov for innkjøpet, som gjennomfører anskaffelser. Det opplyses ikke at noen av disse har formell utdanning som er relevant for dette arbeidet, men at noen av disse ansatte har kurs på området. Flere ansatte har deltatt på kurs i regi av Nord-Troms studiesenter. Videre opplyser kommunens representant at det er et «uformelt» samarbeid der det er muligheter for å henvende seg til andre kommuner dersom en har spørsmål. Kommunens representant opplyser at de har opplevd at anskaffelser foretatt av ansatte har blitt klaget inn til KOFA, men at kommunen har vunnet frem i disse sakene. Revisor har søkt i KOFA sine databaser og funnet av Nordreisa kommune ved fire anledninger har blitt *felt* i KOFA: Sak 2007/84 (anskaffelse av overvåkning og fjernstyring av pumpestasjoner og renseanlegg), 2009/87 (anskaffelse av planlegging og prosjektering av boligområde), 2017/134 (leasing av lastebil til brøyting) og 2017/165 (anskaffelse av brøytetjenester).

Skjervøy:
Det er stort sett teknisk sjef og ingeniører på teknisk etat som gjennomfører anskaffelser, opplyser kommunens representant. Ingen av disse opplyses å ha formell utdanning som er relevant for dette arbeidet. Det har vært gjort en kort gjennomgang av regelverket rundt offentlige anskaffelser internt i kommunen, men det har ikke vært tilfeller av ekstern kursing. Utover innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms oppgis det ikke å være noen former for formelt eller uformelt samarbeid med andre kommuner om anskaffelsesspørsmål. Kommunens representant opplyser at de har opplevd at anskaffelser har blitt klaget inn til KOFA, både i tilfeller der kommunen har gjennomført anskaffelsen alene, og der innkjøpstjenesten har bistått. Revisor har søkt i KOFA sine databaser og funnet at kommunen ved to anledninger i 2018 ble klaget inn for KOFA. I disse tilfellene ble det konstatert brudd på regelverket om offentlige anskaffelser. Ved to anledninger i henholdsvis 2016 og 2017 ble kommunen innklaget, men KOFA kom til at sakene måtte avvises.

Storfjord:
Kommunens representant opplyser at det er etatssjefene i kommunen som jobber med anskaffelser. Etatssjef drift oppgis å ha erfaring og å ha deltatt på kurs på området for offentlige anskaffelser fra tidligere arbeidsforhold. Kommunens representant opplyser også at andre i kommunen har deltatt på kurs i regi av Nord-Troms studiesenter. På spørsmål fra revisor om hvorvidt det er gitt intern opplæring i kommunen, svarer representanten at det ikke har vært nok opplæring og at det er ønskelig med mer opplæring. Kommunens representant opplyser at de i løpet av de siste fire årene ikke har opplevd at anskaffelser foretatt av ansatte har vært innklaget til KOFA. Revisor har funnet at kommunen i ett tilfelle i 2010 ble innklaget, men at saken ble trukket. Revisor har også funnet ett tilfelle fra 2008 der det ble truffet vedtak om overtredelsesgebyr.

7 HØRING

Rapporten ble 4.3.2019 sendt på høring til rådmennene i alle deltakerkommunene samt til innkjøpssjefen. Revisor har mottatt høringssvar fra innkjøpssjefen og fra Lyngen kommune og Skjervøy kommune. Vi har også mottatt felles høringsuttalelse fra Cissel Samuelsen i Skjervøy kommune på vegne av rådmennene i alle deltakerkommunene etter at rapporten ble drøftet i rådmannsutvalget 5.3.2019. De fire høringsuttalelsene gjengis i det følgende i sin helhet.

JB

man 11.03.2019 15:56

Jonny Bless <jonny@ntroms.no>

Sv: Evaluering av Innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms - Rapportutkast til høring

Til Tone Jæger Karlstad

Hei Tone

Har lest gjennom rapporten og er i hovedsak enig i dine konklusjoner/vurderinger. Dette er hvordan det har vært men ikke sånn som jeg forventer at det skal fungere i fremtiden.

Savner imidlertid undersøkelser der politikerne er/har vært innblandet i anskaffelser og hvordan disse har gått.

Ring hvis noe er uklart.

Med vennlig hilsen

Jonny Bless
interkommunal innkjøpssjef, Nord-Troms
mobil: 400 28 842
mail: jonny@ntroms.no

SA

tir 05.03.2019 11:11

Stig Aspås Kjærvik <Stig.Aspas.Kjaervik@lyngen.kommune.no>

SV: Evaluering av Innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms - Rapportutkast til høring

Til Tone Jæger Karlstad

Kopi Doris Gressmyr; Knut Teppan Vik

Hei!

Rapporten er gjennomgått, og vi har følgende bemerkninger:

Vi ser alvorlig på de funnene som er gjort, og anser det som nødvendig å få rettet opp avvikene.
Det er begrensede områder som er kontrollert, og kanskje ikke de områdene vi har flest anskaffelser på.
Vi finner det betenkelig at andre kommuner ikke har formalisert sitt samarbeide gjennom politiske behandlinger, og håper dette blir rettet opp.

Samtidig må vi få presisere at vi har vært fornøyd med den tjenesten vi har fått levert og som leveres fra innkjøpskontoret.
Det fremheves spesielt det samarbeide det som har vært med tidligere innkjøpssjef.
Denne bidro ofte med faglige råd, avholdt intern opplæring, deltok i forhandlinger og utarbeidelse av anbudsunderlag på anmodning fra oss.

Så har vi forståelse for at ny innkjøpssjef trenger tid til å komme på plass i sin stilling, og organisere samarbeidet på en fornuftig måte.

I forhold til formell sertifisering som er fremholdt fra en ansatt hos oss, er dette korrekt: Det er kun en som ansatt som har gjennomgått KS sitt sertifiseringskurs.
Vedkommende skal fungere som faglig støtte internt i tillegg til innkjøpssjef i Nord Troms. Imidlertid påpekes det at man har god kompetanse blant de som foretar anskaffelser eksempelvis innen, helse, skole, teknisk, bygg og anlegg mm.

Ved kompliserte anbud benyttes alltid konsulenter med nødvendig faglig bakgrunn innen fagområde og anskaffelser, langt ut over det en KS-sertifisering gir.

Dette har som dokumentert gitt seg utslag i en god statistikk i forhold til saker overfor KOFA som så langt har resultert i null saker.

For øvrig har vi ingen anmerkninger til rapporten.

Med vennlig hilsen
Lyngen kommune

Stig Aspås Kjærvik
Rådmann

Lyngen kommune - alpekommunen i nord

Skjervøy kommune
Skjervøy kommune

KomRev Nord
Sjøgt 3
9405 HARSTAD

Deres ref:	Vår ref:	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2019/124-2	1488/2019	217	14.03.2019

Høringssvar - forvaltningsrapport "Evaluering av innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms"

Det vises til høringsutkast til rapport vedrørende forvaltningsrevisjonsprosjektet «Evaluering av innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms» med høringsfrist 15.3.

Prosjektleder ber spesifikt om tilbakemelding i forhold til politisk vedtak ved etablering. Det går fram av budsjett- og økonomiplan for 2010-13 at det bevilges kr 105 000 til «Innkjøp Nord-Troms», men beskrivelsen som følger vedtaket er noe forvirrende, da den omtales som «prosjektdeltakelse i Leverandørutviklingsprosjektet». To år seinere er tittelen «Prosjektdeltakelse i Innkjøpsordningen» - men alt tyder på at dette er samme tiltaket.

Jeg finner ingen andre politiske vedtak i forbindelse med opprettelsen av innkjøpssamarbeidet.

Med hilsen

Cissel Samuelsen
Rådmann SK
77 77 55 10

Dokumentet er produsert elektronisk og har derfor ikke signatur.

Postadresse:
postboks 145 - G
9189 SKJERVØY
E-post:
post@skjervoy.kommune.no

Besøksadresse:
Skoleveien 6

Internett:
www.skjervoy.kommune.no

Telefon: 77775500
Orgnr:

Bankkonto:

Skjervøy kommune
Skjervøy kommune

KomRev Nord
Sjøgt 3
9405 HARSTAD

Deres ref:	Vår ref:	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2019/124-3	1508/2019	217	14.03.2019

Høringssvar fra vertskommune: Forvaltningsrevisjonsrapport "Innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms"

Det vises til høringsutkast til rapport vedrørende forvaltningsrevisjonsprosjektet «Evaluering av innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms» med høringsfrist 15.3. 19.

Skjervøy kommune er fra 1.6.18 vertskommune for samarbeidet, og jeg ønsker å sende merknader til saken på vegne av samarbeidet. Alle rådmenn/administrasjonssjefer har gitt sin tilslutning til svaret.

Hovedfunn og -konklusjon i rapporten samsvarer i stor grad med det inntrykket rådmennene har av samarbeidet. Det må påpekes at innkjøpssjefens sykefravær i 2017 og -18, samt utskifting, særlig i rådmannsgruppa, har ført til at samarbeidet ikke har vært fulgt opp på en tilfredsstillende måte. Det var derfor viktig at den nye innkjøpssjefen like etter tilsetting (sept. 2018) møtte rådmannsutvalget for å få viktige styringssignaler. Disse var: a) innkjøpssjefens skal prioritere felles anskaffelser og oppfølging av felles rammeavtaler, men kan bistå enkeltkommuner om det er tidsramme for det b) fokus på organisering og rolleavklaringer c) kompetanseheving.

Status pr nå: når det gjelder dokumentasjon i forbindelse med anskaffelser tas konkurranseavtaleverktøyet KAV i bruk. Dette verktøyet brukes i alle anskaffelser, uansett om de gjelder enkeltkommuner eller felles. Verktøyet ligger innenfor plattformen EU-supply. All dokumentasjon som lagres her, koples også direkte opp mot kommunenes sak- og arkivsystem. Dokumenter som er tilgjengelig via KAV, vil være kommuneoverskridende, noe som gir bedre tilgjengelighet. Dette verktøyet skal også romme alle rammeavtaler. Det vil være mulig å gi tilganger til alle relevante brukere innenfor dette systemet. På den måten skal informasjon om rammeavtaler (innhold, varighet m.fl.) gjøres mer tilgjengelig.

Styringsgruppa for samarbeidet, som består av økonomisjefene i kommunene, har sitt første møte 15.3.19.

Postadresse:
postboks 145 - G
9189 SKJERVØY
E-post:
post@skjervoy.kommune.no

Besøksadresse:
Skoleveien 6

Internett:
www.skjervoy.kommune.no

Telefon: 77775500
Orgnr:

Bankkonto:

Innkjøpsrutiner, kompetanse og informasjonsflyt til alle som har en rolle ved innkjøp vil være viktige fokusområder framover. Det tas sikte på at rådmannsutvalget innkaller innkjøpssjefen til nytt møte etter at forvaltningsrapporten har vært behandla i de ulike kontrollutvalg og kommunestyrer.

Med hilsen

Cissel Samuelsen
Rådmann SK
77 77 55 10

Dokumentet er produsert elektronisk og har derfor ikke signatur.

8 ANBEFALINGER

På bakgrunn av våre funn, vurderinger og konklusjoner har revisor funnet grunn til å gi følgende anbefalinger:

- Innkjøpstjenesten anbefales å sikre at anskaffelser gjennomføres i tråd med regelverket om offentlige anskaffelser, herunder særlig at anskaffelsesprosesser dokumenteres i tråd med krav i regelverket, og at slik dokumentasjon oppbevares på en måte som gjør det mulig å belyse prosessene i ettertid.
- Styringsgruppa anbefales å sikre at det blir avholdt jevnlige møter i tråd med forutsetning i samarbeidsavtalen.
- Innkjøpstjenesten anbefales å ta initiativ til å tilby deltakerkommunene kurs og opplæring på området for offentlige anskaffelser.
- Deltakerkommunene anbefales å ta initiativ til kommunale brukergrupper for å samle inn bakgrunnsinformasjon fra sin kommune i forbindelse med inngåelse av alle nye rammeavtaler.
- Styringsgruppa, innkjøpstjenesten og rådmannsutvalget anbefales å medvirke til at relevant informasjon fra innkjøpstjenesten, herunder særlig informasjon om inngåtte rammeavtaler, videreformidles til deltakerkommunene.

9 REFERANSER

- Beskrivelse felles innkjøpsfunksjon for kommunene i Nord-Troms, utarbeidet 31.8.2010 av samarbeidskommunene
- KOFA 2007/84
- KOFA 2009/6
- KOFA 2009/87
- KOFA 2011/313
- KOFA 2012/43
- KOFA 2017/134
- KOFA 2017/165
- Lov 17. juni 2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser
- Lov 16. juni 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser
- Forskrift 12. august 2016 nr. 974 om offentlige anskaffelser
- Forskrift 12. august 2016 nr. 975 om innkjøpsregler i forsyningssektorene
- Forskrift 7. april 2006 nr. 402 om offentlige anskaffelser
- Prop. 51 L (2015-2016)
- Veileder til reglene om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften) gitt av Nærings- og fiskeridepartementet
- www.doffin.no
- https://www.regjeringen.no/no/tema/naringsliv/konkurransepolitikk/offentlige-anskaffelser-/andre-kolonne/grunnleggende-prinsipper/id2518744/

Om selskapet og vår forvaltningsrevisjonskompetanse

KomRev NORD IKS utfører helhetlig revisjon av kommuner, kommunale foretak, interkommunale selskaper, offentlige stiftelser, kirkeregnskap og legater. Selskapets eiere og oppdragsgivere er Troms fylkeskommune, alle kommunene i Troms, ni kommuner i Nordland og fire kommuner i Finnmark.

Vårt hovedkontor ligger i Harstad, og vi har avdelingskontor i Tromsø, Narvik, Sortland, Finnsnes og Sjøvegan.

Vi har 36 medarbeidere som samlet innehar lang erfaring fra og god kunnskap om offentlig sektor og revisjon.

Selskapet er uavhengig i forhold til kommuner, stat, privat næringsliv og andre institusjoner i samfunnet.

Vårt forvaltningsrevisjonsteam består av ni medarbeidere med høyere utdanning innen ulike fag:

- Rettsvitenskap
- Pedagogikk
- Samfunnsplanlegging
- Sosiologi
- Statsvitenskap
- Samfunnsøkonomi

K-Sekretariatet

Storfjord kommune
v/rådmannen

Deres ref.:		**Saksbeh.:**	Audun Haugan	**Telefon:**	**Dato:**
Vår ref.:	30/19/425.5.5 /AH	**E-postadr.:**	audun@k-sek.no	91 69 18 42	7.11.2019

KONTROLLUTVALGSAK 15/19 - «EVALUERING AV INNKJØPSSAMARBEIDET I NORD-TROMS» – RAPPORT – NY BEHANDLING

Kontrollutvalget har i møte den 28.10.2019 i ovennevnte sak protokollert følgende vedtak:

1. *Kontrollutvalget oversender saken og KomRev NORDs notat av 28.8.2019 til kommunestyret, og ber om at angjeldende sak og notat vedlegges under kommunestyret behandling av kontrollutvalgets sak 7/19.*

2. *Fristene i kontrollutvalgets vedtak i sak 7/19 - pkt 2 – bes endret slik:*

   *Kommunestyret ber administrasjonssjefen om å følge opp anbefalingene i rapporten, og rapportere tilbake til kontrollutvalget om planlagte og gjennomførte tiltak som nevnt i pkt. 1 a –c innen **1. februar 2020.***

Saken er en oppfølging av sak 7/19 for kontrollutvalget, som tidligere er forelagt rådmannen til uttalelse. Kontrollutvalget har imidlertid behandlet saken på nytt grunnet et notat fra KomRev Nord IKS, hvor en del nye opplysninger er behandlet. Jeg vedlegger saksfremlegget og notatet fra KomRev Nord IKS.

Saken oversendes rådmannen til uttalelse før oversendelse til kommunestyret.

Eventuelle merknader bes sendt innen 28. november 2019.

Med vennlig hilsen

Audun Haugan
seniorrådgiver

K-Sekretariatet

Utvalg:	Saksnummer:	Møtedato:	Saksbehandler:
Kontrollutvalget i Storfjord kommune	15/2019	28.10.2019	Audun Haugan

OPPFØLGNING SAK 7/19 FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT *INNKJØPSSAMARBEIDET I NORD-TROMS* – NOTAT FRA KOMREV NORD

Innstilling til v e d t a k:

1. Kontrollutvalget oversender saken og KomRev NORDs notat av 28.8.2019 til kommunestyret, og ber om at angjeldende sak og notat vedlegges under kommunestyret behandling av kontrollutvalgets sak 7/19.

2. Fristene i kontrollutvalgets vedtak i sak 7/19 - pkt 2 – bes endret slik:

   Kommunestyret ber administrasjonssjefen om å følge opp anbefalingene i rapporten, og rapportere tilbake til kontrollutvalget om planlagte og gjennomførte tiltak som nevnt i pkt. 1 a –c innen **1. februar 2020.**

Saken gjelder:

Etterfølgende notat fra KomRev NORD vedr. forvaltningsrevisjonsrapport «Evaluering av innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms».

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:
- Notat fra KomRev NORD av 28.8.2019
- Sak 7/19 for kontrollutvalget
- Forvaltningsrevisjonsrapport *«Evaluering av Innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms»*, datert 18.3.2019 (tidligere utsendt til medlemmene)

B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

1. BAKGRUNN

Kontrollutvalget i Storfjord traff i møte 12.4.2109 i sak 7/19 slikt vedtak:

Kontrollutvalget rår kommunestyret å treffe slikt vedtak:

1. *Kommunestyret viser oppsummeringer, konklusjoner og anbefalinger i forvaltningsrevisjonsrapporten «Evaluering av innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms».*

   a. *Kommunestyret slutter seg til revisors konklusjon i rapportens kap. 4 og tilrådning om at kommunen må treffe tiltak for å sikre at anskaffelser gjennomføres i tråd med regelverket om offentlige anskaffelser, herunder særlig at anskaffelsesprosesser dokumenteres i tråd med krav i regelverket, og at slik dokumentasjon oppbevares på en måte som gjør det mulig å belyse prosessene i ettertid.*

   b. *Kommunestyret viser revisors konklusjon i rapportens kapittel 5 og ber administrasjonssjefen følge opp revisjonens merknader og forslag til tiltak for å forbedre etterlevelsen av kommunens plikter etter samarbeidsavtalen.*

   c. *Kommunestyret ber rådmannen fremlegge en handlingsplan med forslag til tiltak for å styrke kommunens kompetanse og arbeid på området for offentlige anskaffelser. Kommunestyret ber rådmann gi arbeidet med forbedringer og tiltak høy prioritet.*

2. *Kommunestyret ber rådmannen om å følge opp anbefalingene i rapporten, og rapportere tilbake til kontrollutvalget om planlagte og gjennomførte tiltak som nevnt i pkt. 1 a – 1 c ovenfor innen 20. august 2019.*

Særutskrift av vedtak ble sendt ordfører 25. mai.

I etterkant av behandlingen av rapporten i kommunestyret i Nordreisa i mai 2019 ble KomRev Nord kontaktet av assisterende rådmann hvor det ble fremmet påstander om at det fantes relevant tilgjengelig dokumentasjon som ikke var overlevert til revisor og som kunne være egnet til å endre konklusjoner i rapporten.

KomRev Nord har på grunn av dette bedt øvrige kommuner om å avvente behandling i kommunestyret til påstandene ved ettergått, se vedlagte notat fra KomRev Nord.

2. NYE OPPLYSNINGER - REVISORS NOTAT

Revisor har i notatet vurdert de nye opplysningene og sier oppsummeringsvis i notatet:

> «Etter revisors syn er det, hva angår problemstilling 1 om *anskaffelser*, fortsatt grunnlag for å konkludere med innkjøpstjenesten – og dermed de seks eierkommunene - har oppfylt enkelte av kravene i anskaffelsesregelverket, men samtidig brutt med helt sentrale bestemmelser i forbindelse med fellesinnkjøp og rammeavtaler. Vi minner også om at det av vår rapport fremgår (i kapittel 4.1) at innkjøpssamarbeidet direkte eller indirekte er felt i KOFA ved flere anledninger.

> Det anses det fra vår side fortsatt å være grunnlag for å anbefale innkjøpstjenesten å *«(...) sikre at anskaffelser gjennomføres i tråd med regelverket om offentlige anskaffelser, herunder særlig at anskaffelsesprosesser dokumenteres i tråd med krav i regelverket, og at slik dokumentasjon oppbevares på en måte som gjør det mulig å belyse prosessene i ettertid»,* jf. kapittel 8 «Anbefalinger».
>
> Vi kan derfor ikke se at det er nødvendig å endre vår rapport av 18. mars. Vi antar at kontrollutvalgene vil vurdere hvorvidt dette notatet skal oversendes kommunestyrene.
>
> Hva angår de øvrige vurderinger og konklusjoner i rapporten (jf. problemstilling 2 og 3), anser vi at forholdene omtalt i dette notatet ikke har relevans for disse – utover at de synes å bekrefte inntrykket rapporten gir av utilstrekkelig informasjonsutveksling innad i samarbeidet»

Konklusjonen til revisor er altså at det ikke er fremkommet nye opplysninger eller dokumentasjon i saken som er egnet til å endre noen av de konklusjoner som fremgår av rapporten.

Sekretariatet viser for øvrig til notatet, hvor det er foretatt en gjennomgang av opplysningene og hvordan de har fremkommet.

3. SEKRETARIATETS VURDERING

De funn som rapporten avdekker peker på at utfordringene knyttet til offentlige anskaffelser hovedsakelig ligger på tilgjengelig kompetanse i kommunene. Dernest er det tale om at kommunene må få på plass kvalitative innkjøpsrutiner. Innkjøpssamarbeidet har ikke fungert etter avtalen og intensjonene, og administrasjonen må ikke glemme at hovedansvaret for å gjøre anskaffelser i tråd med regelverket ligger hos rådmannen/administrasjonssjefen. Innkjøpssamarbeidet med de ressurser det rår over vil ikke kunne håndtere alle anskaffelser i deltakerkommunene. Formålet med opprettelsen av innkjøpssamarbeidet var blant annet å ha noen til å administrere fellesinnkjøp, og ikke sentralisere og overta det samlete ansvar for innkjøp.

Sekretariatet minner også om hovedbestemmelsen i anskaffelseslovens § 4 som sier at ett av hovedprinsippene som en oppdragsgiver skal sikre er «etterprøvbarhet». Vilkåret om etterprøvbarhet innebærer at dokumentasjon rundt anskaffelser skal være lett tilgjengelig og kunne fremskaffes uten opphold i en anbudsprosess. I dette tilfellet trodde man altså at det fantes ytterligere dokumentasjon, men det visste seg ikke å stemme. I så måte har de etterfølgende reaksjonene på revisors funn kun ytterligere underbygget behovet for gode innkjøpsrutiner som ivaretar kravet om tilgjengelig dokumentasjon og etterprøvbarhet.

Med tanke på at anskaffelser og anbud er et område hvor kommunen disponerer seg for betydelig økonomisk risiko, bør fokus rettes mot å gjennomføre tiltak som er egnet til å imøtekomme anbefalingene i rapporten.

Dette er også bakgrunnen for at kommunestyret ved sin behandling treffer vedtak som gir administrasjonssjefen frister for tilbakerapportering til kontrollutvalget om planlagte – og gjennomførte tiltak.

Den tidligere saken er oversendt kommunestyret. Ettersom at de nye opplysningene ikke er vurderes til å endre på rapportens konklusjoner, er det heller ikke grunn for kontrollutvalget til å endre sitt tidligere vedtak.

Da saken allerede er oversendt kommunestyret, som ennå ikke har behandlet forvaltningsrevisjonsrapporten, foreslås det at saken og notatet oversendes kommunestyret som tillegg til behandlingen av sak 7/19 med forslag til ny frist for tilbakerapportering.

Tromsø, 17.10.2019

Audun Haugan
seniorrådgiver

NOTAT

Til: Kontrollutvalgene i Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord kommuner
Fra: KomRev NORD
Dato: 28.8.2019.

EVALUERING AV INNKJØPSSAMARBEIDET I NORD-TROMS: NYE FUNN

Vi viser til forvaltningsrevisjonsrapport datert 18. mars i år angående innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms. Rapporten er pr. dags dato behandlet i de seks ovennevnte kontrollutvalgene samt kommunestyret i Nordreisa.

Nye funn

I etterkant av Nordreisa kommunestyres behandling av rapporten i mai i år, ble oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor kontaktet av assisterende rådmann i Nordreisa kommune. Hun fortalte at det på et felles intranett for kommunene i innkjøpssamarbeidet foreligger dokumentasjon tilknyttet de tre konkrete anskaffelsene som vurderes i forvaltningsrevisjonsrapporten. Dokumentasjonen ligger i en *SharePoint-løsning*.

De tre aktuelle anskaffelsene som er belyst og vurdert i vår forvaltningsrevisjon gjelder:

- *Medisinske forbruksvarer*
- *PC og tynne klienter*
- *Salgs- og skjenkekontroller*

Revisors funn og revisjonsdialogen forut for ferdigstillelse av rapport

Det er naturligvis beklagelig når en forvaltningsrevisjonsrapport baseres på et faktum som i ettertid viser seg å være ufullstendig. I forvaltningsrevisjon generelt, og vurderinger av offentlige anskaffelser spesielt, er vi som revisor avhengige av de som utnevnes som kommunenes representanter (kontaktpersoner) overfor oss, fremskaffer all dokumentasjon vi etterspør og som kommunen(e) besitter. I dette konkrete tilfellet har våre etterlysninger av dokumentasjon blitt besvart på en måte som har båret preg av store forsinkelser og mangelfulle leveranser fra kontaktpersonenes side. Vi rapporterte om dette i vårt notat av 4. februar i år. Notatet ble tilsendt samtlige seks kontrollutvalg og inneholdt blant annet følgende informasjon:

> *«Etter dialog med Storfjord kommune ble revisor gjort oppmerksom på at noe dokumentasjon finnes i Storfjord kommune sine saksbehandlingssystemer fordi tidligere innkjøpssjef Ole Rødum, som har gjennomført de utvalgte anskaffelsene, hadde kontorsted i Storfjord. Vi har derfor i hovedsak henvendt oss til Storfjord kommune i forbindelse med dokumentinnsamlingen. I ettertid har det imidlertid vist seg at en del av den nødvendige dokumentasjonen også ligger i andre systemer og at det på grunn av begrensede tilganger har vært utfordrende for både Storfjord kommune og nåværende innkjøpssjef å fremskaffe denne.*

«Revisor etterspurte dokumentasjon for de utvalgte avtalene første gang 18.10.2018. Etter gjentatte purringer satte vi til slutt en endelig frist til 31. januar til innkjøpstjenesten for oversendelse av den etterspurte dokumentasjonen. Per 4. februar har vi mottatt noe etterspurt dokumentasjon, men denne er ikke tilstrekkelig til å belyse alle de tre anskaffelsene i sin helhet og besvare problemstilling 1 i forvaltningsrevisjonen slik som forutsatt. Kontrollutvalgene vil sannsynligvis motta en rapport fra oss der problemstilling 2 og 3[1] besvares fullt ut, mens problemstilling nr. 1 besvares gjennom

- *Vurderinger av den dokumentasjonen vi faktisk har mottatt – opp mot revisjonskriterier*
- *Vurderinger av det forhold at innkjøpssamarbeidet ikke synes å kunne fremskaffe all etterspurt dokumentasjon tilknyttet de her undersøkte avtalene»*

Som det vises til i formuleringene ovenfor, henvendte vi oss fra høsten 2018 til nyåret 2019 til både Storfjord kommune nåværende innkjøpssjef oss en rekke ganger – over et tidsrom på totalt tre og en halv måned – uten at noen av disse kunne gi noen fullstendig overlevering av dokumenter tilknyttet de tre anskaffelsene.

I tråd med normal praksis hos oss ble rapportens faktagrunnlag oversendt til følgende adressater for bekreftelse, eventuelt supplering eller korrigering, av de faktaopplysningene (herunder også den påpekte mangelen på dokumentasjon tilknyttet de tre anskaffelsene) som vi la til grunn pr. 6. februar i år:

- Innkjøpssjef Jonny Bless
- Økonomileder i Kvænangen kommune; Tore Li
- Økonomileder i Kåfjord kommune, Håkon Jørgensen
- Økonomisjef i Lyngen kommune, Hilde Grønaas
- Økonomisjef i Nordreisa kommune, Rita Toresen
- Økonomisjef i Skjervøy kommune, Espen Li
- Økonomisjef i Storfjord kommune, Gunnar F. Grundetjern
- Rådmann i Skjervøy kommune, Cissel Samuelsen

Ingen av de ovennevnte adressatene bestred i sine svar til oss at dokumentasjon for de tre anskaffelsene ikke forelå.

Vår rapport ble etter at vi hadde utarbeidet vurderinger, tilsendt innkjøpssjef samt rådmennene i de seks kommunene for høringsuttalelse den 4. mars i år. Verken innkjøpssjefen eller rådmennene[2] bestred i sine høringsuttalelser at dokumentasjon for de tre anskaffelsene ikke forelå. Rapporten ble ferdigstilt den 18. mars.

Som følge av opplysningene som fremkom i mai i år om at innkjøpssamarbeidet/kommunene likevel hadde (mer) dokumentasjon for de tre anskaffelsene som vurderes i vår rapport av 18. mars, sendte vi e-post til ordførerne og rådmennene i Skjervøy, Kvænangen, Kåfjord, Storfjord og Lyngen om at kommunestyrene burde avvente behandling av rapporten.[3] Vi ønsket å avklare hvilken dokumentasjon som faktisk forelå for de nevnte anskaffelsene, og vurdere hvorvidt nye funn ville få betydning for rapportens vurderinger og konklusjon.

---

[1] *2. Fungerer innkjopssamarbeidet som beskrevet i samarbeidsavtalen? 3. Hva gjør den enkelte deltakerkommune for å sikre at kommunen har kompetanse på området for offentlige anskaffelser?*

[2] Rådmennene avga felles høringsuttalelse den 15. mars i år.

[3] Ordfører og rådmann i Nordreisa mottok også e-post der vi antydet at foreliggende notat ville bli oversendt kontrollutvalget som må vurdere om det skal forelegges kommunestyret.

Vurderinger og konklusjon i forvaltningsrevisjonsrapport av 18. mars 2019
De ovennevnte forhold kunne i utgangspunktet antas å ha fått betydning for vår konklusjon på problemstilling 1 i forvaltningsrevisjonsrapporten, jf. kapittel 4:

> *«Har anskaffelser der innkjøpskontoret har medvirket til gjennomførelsen, herunder særlig fellesinnkjøp og rammeavtaler, vært i tråd med sentrale bestemmelser i lov og forskrift om offentlige anskaffelser?»*

Konklusjonen på denne problemstillingen lyder i rapporten:

> *«Ovenstående funn og vurderinger gir grunnlag for å konkludere med at innkjøpstjenesten – og dermed de seks deltakerkommunene – har oppfylt enkelte av kravene i anskaffelsesregelverket, men samtidig brutt med helt sentrale bestemmelser i forbindelse med de undersøkte fellesinnkjøpene og rammeavtaler. Revisor vil særlig fremheve at regelverkets overordnede prinsipp om etterprøvbarhet ikke synes å være etterlevd i noen av de tre undersøkte anskaffelsene.»*

Under delkapittel 4.5 «Oppsummering og samlet konklusjon» i vår rapport av 18. mars i år skriver vi følgende:

> *«Ovenstående funn og vurderinger viser at innkjøpstjenesten i to av de tre undersøkte tilfellene kan dokumentere oppfyllelse av enkelte, men ikke alle de her aktuelle, kravene i anskaffelsesregelverket. For én av de tre anskaffelsene kan innkjøpssamarbeidet ikke dokumentere oppfyllelse av noen av regelverkets krav. Dokumentasjon er etterspurt både fra innkjøpssjef og fra deltakerkommunen der tidligere innkjøpssjef hadde kontorsted. Revisor har heller ikke fått anvisning på hvem andre vi eventuelt kan henvende oss til for å få oversendt slik dokumentasjon.*
>
> *(...)*
>
> *Oppdragsgiver må fortløpende sikre at de vurderinger og den dokumentasjonen som har betydning for gjennomføring av konkurransen er skriftlig, klar, og utfyllende nok til at en tredjeperson eller et klageorgan i ettertid kan få en god forståelse av oppdragsgivers vurderinger. I forbindelse med denne forvaltningsrevisjonen har innkjøpstjenesten ikke fremlagt slik dokumentasjon som kan gi en tredjeperson, i dette tilfellet revisor, en god forståelse av oppdragsgivers vurderinger i alle faser av anskaffelsesprosessen. Det er dermed ikke mulig å gjøre en fullstendig vurdering av om reglene om offentlige anskaffelser er etterlevd i de konkrete tilfellene, og dermed heller ikke hvorvidt om oppdragsgiver har opptrådt på en måte som sikrer er effektiv forvaltnings av fellesskapets ressurser. Det er etter revisors syn et brudd på det grunnleggende prinsippet om etterprøvbarhet at det ikke kan fremlegges slik dokumentasjon. Revisor har fått informasjon som tilsier at fremskaffingen av slik dokumentasjon er utfordrende grunnet ansettelse av ny innkjøpssjef og skifte av saksbehandlingssystem. Det er etter revisors syn en svært uheldig situasjon dersom den dokumentasjonen som kan belyse anskaffeleseprosesser som er gjennomført fra 2010 og frem til medio 2018, ikke er eller kan gjøres fullstendig tilgjengelig for innkjøpstjenesten eller for en tredjeperson på nåværende tidspunkt.»*

I samme avsnitt konkluderer vi altså blant annet med at *«(...) regelverkets overordnede prinsipp om etterprøvbarhet ikke synes å være etterlevd i noen av de tre undersøkte anskaffelsene».*

De ovenfor understrekede formuleringene fra rapportens delkapittel 4.5 tydeliggjør forbeholdene våre vurderinger og konklusjonene ble avgitt med, når det gjelder spørsmålet om etterprøvbarhet. Opplysningene som fremgår av rapporten om at fremskaffingen av slik

dokumentasjon fra kontaktpersonenes side har blitt beskrevet som «utfordrende grunnet ansettelse av ny innkjøpssjef og skifte av saksbehandlingssystem», har muntlig blitt formidlet av undertegnede under behandlingen av forvaltningsrevisjonsrapporten i kontrollutvalgene i Nordreisa, Skjervøy, Storfjord og Kvænangen.

Nye funn og betydningen for rapportens vurderinger og konklusjoner

Den 6.6.2019 fikk revisor tilsendt dokumentasjon fra Innkjøpssamarbeidet v/ nåværende innkjøpssjef vedrørende anskaffelsen av *PC og tynnklienter*. Når det gjelder anskaffelsene av *medisinske forbruksvarer* og *Salgs- og skjenkekontroller*, fikk revisor 14.8.2019 mulighet til å logge inn på innkjøpstjenestens intranett (SharePoint-løsning) for gjennomgang av dokumentasjon. På intranett fant vi mapper som inneholdt dokumentasjon vedrørende disse to nevnte anskaffelsene.

Medisinske forbruksvarer

For denne anskaffelsen hadde vi i utgangspunktet fått dokumentasjon som viste at innkjøpssamarbeidet hadde kunngjort konkurranse, slik dette fremgår av kapittel 4.2 i vår rapport. I gjennomføringen av forvaltningsrevisjonen etterlyste vi imidlertid også bl.a. valgte tilbyders tilbud med vedlegg samt anskaffelsesprotokoll. På innkjøpstjenestens intranett har revisor funnet fullstendig tilbud fra den eneste – og valgte tilbyder. Vi kan imidlertid fremdeles ikke se at det foreligger anskaffelsesprotokoll eller dokumenter som viser innkjøpstjenestens vurderinger underveis i gjennomføringen av denne anskaffelsen. Vi ser derfor ingen grunn til å endre vår vurdering om at innkjøpstjenesten ikke har oppfylt kriteriet om å sikre at vurderinger og dokumentasjon som har betydning for gjennomføringen av anskaffelsen, er skriftlige.

PC og tynne klienter

Som det fremkommer i forvaltningsrevisjonsrapportens kapittel 4.3, hadde vi fått dokumentasjon som belyste blant annet at konkurranse var kunngjort[4] og at det var oppstilt kvalifikasjonskrav og tildelingskriterier. Vi hadde imidlertid ikke mottatt anskaffelsesprotokoll, tilbud fra valgte leverandør, dokumentasjon fra valgte leverandør eller dokumentasjon som viser meddelelse av beslutning om kontraktstildeling for alle tilbydere. I dokumentasjonen som revisor nå er forelagt, inngår blant annet evalueringsskjema. Dette viser hvilke tilbydere som leverte tilbud, og innkjøpstjenestens vurderinger opp mot de fastsatte tildelingskriteriene. Videre inngår tilbudsbrev til valgte leverandør i denne dokumentasjonen. Dokumentasjonen viser imidlertid ikke innkjøpstjenestens eventuelle vurderinger av tilbydernes oppfyllelse av kvalifikasjonskrav. Det inngår heller ikke anskaffelsesprotokoll i den «nye» dokumentasjonen. Selv om dokumentasjonen som ligger på intranettet gir noe mer opplysninger om innkjøpstjenestens anskaffelsesprosess i dette konkrete tilfellet, vurderer vi det fremdeles ikke som å være tilfellet at innkjøpstjenesten i tilstrekkelig grad har sikret at vurderinger og dokumentasjon som har betydning for gjennomføring av anskaffelsen, er skriftlige.

Salgs- og skjenkekontroller

Som det fremkommer av vår rapport (kapittel 4.4) hadde vi da vår rapport ble ferdigstilt, etterlyst - men ikke mottatt - kontrakten for denne anskaffelsen. På intranett foreligger det for denne anskaffelsen *en mal for kontrakt*.[5] I dokumentet er imidlertid ikke avtaleparter angitt, og avtalen er ikke signert). En forside til kontrakt for den aktuelle anskaffelsen er lagret på intranettet. Videre er det blant dokumentasjonen som er lagret under denne anskaffelsen, lagret et tildelingsbrev, men dette ser ikke ut til å gjelde denne anskaffelsen. Tilbudet fra valgte

[4] I Doffin – men ikke i TED-databasen (som påkrevd i dette tilfellet).

[5] Denne lå også vedlagt kunngjøringen i Doffin – slik dette fremgår av vår rapports kapittel 4.4.

leverandør – som vi tidligere har etterspurt – viser seg å være lagret på intranett. Det foreligger imidlertid ikke anskaffelsesprotokoll eller dokumentasjon som viser innkjøpstjenestens vurderinger i gjennomføringen av denne anskaffelsen. Heller ikke for denne anskaffelsens del kan vi derfor se at det samlet er grunnlag for å endre vår vurdering om at innkjøpstjenesten ikke har sikret at vurderinger og dokumentasjon som har betydning for gjennomføringen av anskaffelsen, er skriftlige.

Etter revisors syn er det, hva angår problemstilling 1 om *anskaffelser*, fortsatt grunnlag for å konkludere med innkjøpstjenesten – og dermed de seks eierkommunene - har oppfylt enkelte av kravene i anskaffelsesregelverket, men samtidig brutt med helt sentrale bestemmelser i forbindelse med fellesinnkjøp og rammeavtaler. Vi minner også om at det av vår rapport fremgår (i kapittel 4.1) at innkjøpssamarbeidet direkte eller indirekte er felt i KOFA[6] ved flere anledninger.

Det anses det fra vår side fortsatt å være grunnlag for å anbefale innkjøpstjenesten å *«(...) sikre at anskaffelser gjennomføres i tråd med regelverket om offentlige anskaffelser, herunder særlig at anskaffelsesprosesser dokumenteres i tråd med krav i regelverket, og at slik dokumentasjon oppbevares på en måte som gjør det mulig å belyse prosessene i ettertid»*, jf. kapittel 8 «Anbefalinger».

Vi kan derfor ikke se at det er nødvendig å endre vår rapport av 18. mars. Vi antar at kontrollutvalgene vil vurdere hvorvidt dette notatet skal oversendes kommunestyrene.

Hva angår de øvrige vurderinger og konklusjoner i rapporten (jf. problemstilling 2 og 3), anser vi at forholdene omtalt i dette notatet ikke har relevans for disse – utover at de synes å bekrefte inntrykket rapporten gir av utilstrekkelig informasjonsutveksling innad i samarbeidet.

Med vennlig hilsen

Knut Teppan Vik
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor for innkjøpssamarbeidets deltakerkommuner

[6] Klagenemnda for offentlige anskaffelser

K-Sekretariatet

Storfjord kommune
v/ordfører

Deres ref.:		**Saksbeh.:**	Audun Haugan	**Telefon:**	**Dato:**
Vår ref.:	15/19/425.5.5 /AH	**E-postadr.:**	audun@k-sek.no	91 69 18 42	22.5.2019

KONTROLLUTVALGSAK 7/19 – FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKTET *INNKJØPSSAMARBEIDET I NORD-TROMS* – RAPPORT

Kontrollutvalget har i møte den 12.04.2019 i ovennevnte sak protokollert følgende vedtak:

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalget rår kommunestyret å treffe slikt vedtak:

1. *Kommunestyret viser til oppsummeringer, konklusjoner og anbefalinger i forvaltningsrevisjonsrapporten «Evaluering av innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms».*

   a. *Kommunestyret slutter seg til revisors konklusjon i rapportens kap. 4 og tilrådning om at kommunen må treffe tiltak for å sikre at anskaffelser gjennomføres i tråd med regelverket om offentlige anskaffelser, herunder særlig at anskaffelsesprosesser dokumenteres i tråd med krav i regelverket, og at slik dokumentasjon oppbevares på en måte som gjør det mulig å belyse prosessene i ettertid.*

   b. *Kommunestyret viser til revisors konklusjon i rapportens kapittel 5 og ber administrasjonssjefen følge opp revisjonens merknader og forslag til tiltak for å forbedre etterlevelsen av kommunens plikter etter samarbeidsavtalen.*

   c. *Kommunestyret ber rådmannen fremlegge en handlingsplan med forslag til tiltak for å styrke kommunens kompetanse og arbeid på området for offentlige anskaffelser. Kommunestyret ber rådmann gi arbeidet med forbedringer og tiltak høy prioritet.*

2. *Kommunestyret ber rådmannen om å følge opp anbefalingene i rapporten, og rapportere tilbake til kontrollutvalget om planlagte og gjennomførte tiltak som nevnt i pkt. 1 a – 1 c ovenfor innen 20. august 2019.*

Behandling:

Revisor presenterte rapporten for utvalget.

Det fremkom slikt felles forslag til vedtak:

Innstillingen vedtas, dog slik at fristen for tilbakemelding i punkt 2 settes til 1. desember 2019.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget rår kommunestyret å treffe slikt vedtak:

3. *Kommunestyret viser til oppsummeringer, konklusjoner og anbefalinger i forvaltningsrevisjonsrapporten «Evaluering av innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms».*

    d. *Kommunestyret slutter seg til revisors konklusjon i rapportens kap. 4 og tilrådning om at kommunen må treffe tiltak for å sikre at anskaffelser gjennomføres i tråd med regelverket om offentlige anskaffelser, herunder særlig at anskaffelsesprosesser dokumenteres i tråd med krav i regelverket, og at slik dokumentasjon oppbevares på en måte som gjør det mulig å belyse prosessene i ettertid.*

    e. *Kommunestyret viser til revisors konklusjon i rapportens kapittel 5 og ber administrasjonssjefen følge opp revisjonens merknader og forslag til tiltak for å forbedre etterlevelsen av kommunens plikter etter samarbeidsavtalen.*

    f. *Kommunestyret ber rådmannen fremlegge en handlingsplan med forslag til tiltak for å styrke kommunens kompetanse og arbeid på området for offentlige anskaffelser. Kommunestyret ber rådmann gi arbeidet med forbedringer og tiltak høy prioritet.*

4. *Kommunestyret ber rådmannen om å følge opp anbefalingene i rapporten, og rapportere tilbake til kontrollutvalget om planlagte og gjennomførte tiltak som nevnt i pkt. 1 a – 1 c ovenfor innen 1. desember 2019.*

Saken er tidligere sendt rådmannen til uttalelse iht. kommunelovens § 77 nr. 6, med frist til 21. mai. Det har ikke innkommet merknader.

Saken oversendes ordfører for videre behandling i kommunestyret.

Vi vedlegger sak 7/19 for kontrollutvalget og rapporten fra KomRev Nord IKS.

Med vennlig hilsen

Audun Haugan
Seniorrådgiver

Vedlegg: Sak 7/19 og rapport fra KomRev Nord IKS.

K-Sekretariatet

Utvalg:	Saksnummer:	Møtedato:	Saksbehandler:
Kontrollutvalget i Storfjord kommune	7/2019	12.4.2019	Audun Haugan

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT *INNKJØPSSAMARBEIDET I NORD-TROMS*

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget rår *kommunestyret* å treffe slikt vedtak:

1. Kommunestyret viser oppsummeringer, konklusjoner og anbefalinger i forvaltningsrevisjonsrapporten *«Evaluering av innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms».*

   a. Kommunestyret slutter seg til revisors konklusjon i rapportens kap. 4 og tilrådning om at kommunen må treffe tiltak for å sikre at anskaffelser gjennomføres i tråd med regelverket om offentlige anskaffelser, herunder særlig at anskaffelsesprosesser dokumenteres i tråd med krav i regelverket, og at slik dokumentasjon oppbevares på en måte som gjør det mulig å belyse prosessene i ettertid.

   b. Kommunestyret viser revisors konklusjon i rapportens kapittel 5 og ber administrasjonssjefen følge opp revisjonens merknader og forslag til tiltak for å forbedre etterlevelsen av kommunens plikter etter samarbeidsavtalen.

   c. Kommunestyret ber rådmannen fremlegge en handlingsplan med forslag til tiltak for å styrke kommunens kompetanse og arbeid på området for offentlige anskaffelser. Kommunestyret ber rådmann gi arbeidet med forbedringer og tiltak høy prioritet.

2. Kommunestyret ber rådmannen om å følge opp anbefalingene i rapporten, og rapportere tilbake til kontrollutvalget om planlagte og gjennomførte tiltak som nevnt i pkt. 1 a – 1 c ovenfor innen 20. august 2019.

Saken gjelder:

Behandling av forvaltningsrevisjonsrapport *«Evaluering av innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms».*

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:
Forvaltningsrevisjonsrapport *«Evaluering av Innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms»*, datert 18.3.2019 (tidligere utsendt til medlemmene)

B: Utrykte vedlegg:
Kontrollutvalgssak 31/17 og 8/18.

1. INNLEDNING

Kontrollutvalget traff i møte den 1. desember 2017, under behandling av sak 31/17, vedtak om å bestille et forvaltningsrevisjonsprosjekt vedrørende innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms i samarbeid med de øvrige deltakerkommunene i innkjøpssamarbeidet.[i] Prosjektskisse ble godkjent i kontrollutvalgets møte den 16.3.2018 som sak 8/18.

Problemstillingene i prosjektet har vært som følger:

1. *Har anskaffelser der innkjøpskontoret har medvirket til gjennomførelsen, herunder særlig fellesinnkjøp og rammeavtaler, vært i tråd med sentrale bestemmelser i lov og forskrift om offentlige anskaffelser?*

2. *Fungerer innkjøpssamarbeidet som beskrevet i samarbeidsavtalen?*

3. *Hva gjør den enkelte kommune for å sikre at kommunen har kompetanse på området for offentlige anskaffelser.*

KomRev Nord avla rapporten 18.3.2019.

2. RAPPORTENS HOVEDFUNN

Sekretariatet viser generelt til rapporten, men gjengir hovedpunktene i de funn som er gjort av revisor:

> **Rapportens kap. 4 «Etterlevelse av regelverk»**
>
> 4.5 Oppsummering og samlet konklusjon
>
> Ovenstående funn og vurderinger viser at innkjøpstjenesten i to av de tre undersøkte tilfellene kan dokumentere oppfyllelse av enkelte, men ikke alle de her aktuelle, kravene i anskaffelsesregelverket. For én av de tre anskaffelsene kan innkjøpssamarbeidet ikke dokumentere oppfyllelse av noen av regelverkets krav. Dokumentasjon er etterspurt både fra innkjøpssjef og fra deltakerkommunen der tidligere innkjøpssjef hadde kontorsted. Revisor har heller ikke fått anvisning på hvem andre vi eventuelt kan henvende oss til for å få oversendt slik dokumentasjon.
>
> Et grunnleggende prinsipp om etterprøvbarhet skal gjelde for alle anskaffelser som omfattes av lov om offentlige anskaffelser40. Etter forskrift om offentlige anskaffelser § 7-

[i] Kommunene Kvænangen, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord.

1 har oppdragsgiver plikt til å oppbevare dokumentasjon som er tilstrekkelig til å begrunne viktige beslutninger i anskaffelsesprosessen. Ved anskaffelser over EØS-terskelverdiene, skal dokumentasjonen oppbevares i minst tre år fra tidspunktet for inngåelse av kontrakten. I tillegg skal vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen nedtegnes eller samles i en protokoll. Kravet til etterprøvbarhet skal ivareta leverandørenes rettssikkerhet og gjøre det mulig for leverandører og eventuelle tredjeparter å undersøke om oppdragsgiver har fulgt reglene som gjelder for konkurransen. Oppdragsgiver må fortløpende sikre at de vurderinger og den dokumentasjonen som har betydning for gjennomføring av konkurransen er skriftlig, klar, og utfyllende nok til at en tredjeperson eller et klageorgan i ettertid kan få en god forståelse av oppdragsgivers vurderinger. I forbindelse med denne forvaltningsrevisjonen har innkjøpstjenesten ikke fremlagt slik dokumentasjon som kan gi en tredjeperson, i dette tilfellet revisor, en god forståelse av oppdragsgivers vurderinger i alle faser av anskaffelsesprosessen. Det er dermed ikke mulig å gjøre en fullstendig vurdering av om reglene om offentlige anskaffelser er etterlevd i de konkrete tilfellene, og dermed heller ikke hvorvidt om oppdragsgiver har opptrådt på en måte som sikrer er effektiv forvaltnings av fellesskapets ressurser. Det er etter revisors syn et brudd på det grunnleggende prinsippet om etterprøvbarhet at det ikke kan fremlegges slik dokumentasjon. Revisor har fått informasjon som tilsier at fremskaffingen av slik dokumentasjon er utfordrende grunnet ansettelse av ny innkjøpssjef og skifte av saksbehandlingssystem. Det er etter revisors syn en svært uheldig situasjon dersom den dokumentasjonen som kan belyse anskaffeleseprosesser som er gjennomført fra 2010 og frem til medio 2018, ikke er eller kan gjøres fullstendig tilgjengelig for innkjøpstjenesten eller for en tredjeperson på nåværende tidspunkt.

Ovenstående funn og vurderinger gir grunnlag for å konkludere med at innkjøpstjenesten – og dermed de seks deltakerkommunene - har oppfylt enkelte av kravene i anskaffelsesregelverket, men samtidig brutt med helt sentrale bestemmelser i forbindelse med de undersøkte fellesinnkjøpene og rammeavtaler. Revisor vil særlig fremheve at regelverkets overordnede prinsipp om *etterprøvbarhet* ikke synes å være etterlevd i noen av de tre undersøkte anskaffelsene.

Rapportens kap. 5 «Oppfyllelse av samarbeidsavtalen»

5.6 Oppsummering og samlet konklusjon
Ved etableringen av innkjøpstjenesten i Nord-Troms var målsetningen at deltakerkommunene skulle tilknyttes rammeavtaler basert på strategiske vurderinger av hvilke vare- og tjenesteavtaler de hadde behov for, og at bruk av slike rammeavtaler skulle virke tids- og ressursbesparende for den enkelte deltakerkommune. Det ble forutsatt i samarbeidsavtalen at informasjon om slike avtaler skulle gjøres tilgjengelig på intranett og forenkle innkjøp som gjøres i enheter og virksomheter i den enkelte deltakerkommune. Det var også en målsetning at det skulle skje en kompetanseheving på området for offentlige anskaffelser i kommunene ved at innkjøpskontoret skulle tilby kurs og opplæring. Gjennom forvaltningsrevisjonen har revisor innhentet informasjon og vurdert denne opp mot utledede revisjonskriterier, for å besvare hvorvidt innkjøpssamarbeidet fungerer som beskrevet i samarbeidsavtalen.

På bakgrunnen av funnene i rapporten har revisor gjort følgende oppsummerte vurderinger:

- ✓ Innkjøpstjenesten v/innkjøpssjef har i de her undersøkte tilfellene **ikke oppfylt** kriteriet om at *det skal fremforhandles rammeavtaler på vegne av alle deltakerkommuner.* Vurderingen bygger på at de undersøkte anskaffelsene ikke er gjennomført i tråd med anskaffelsesregelverket.

- ✓ Styringsgruppa har **ikke oppfylt** kriteriet om at *det skal avholdes jevnlige møter*

- ✓ Rådmennene i deltakerkommunene har **oppfylt** kriteriet om å sørge for at *egen kommune til enhver tid har oppnevnt representant til styringsgruppa*

- ✓ Innkjøpstjenesten v/innkjøpssjef har **i liten grad** oppfylt kriteriet om at *samarbeidskommunene skal tilbys kurs og opplæring innenfor offentlige anskaffelser*

- ✓ Deltakerkommunene v/kontaktperson har kun **i noen grad** oppfylt kriteriet om å *skaffe bakgrunnsmateriale tilknyttet sin kommunes forbruk og behov ved å etablere kommunale brukergrupper i forkant av felles anskaffelser*

- ✓ Deltakerkommunene v/kontaktperson har kun **i noen grad** oppfylt kriteriet om å *sørge for å kommunisere innkjøpssamarbeidets virksomhet innad i sin kommune*

Ovenstående kriterier er utledet direkte fra samarbeidsavtalen som ble utarbeidet ved etablering av innkjøpssamarbeidet. Da fem av seks kriterier vurderes som ikke oppfylt, i liten grad oppfylt eller kun til dels oppfylt, er dette klare indikasjoner på at innkjøpssamarbeidet til nå ikke har fungert som beskrevet i samarbeidsavtalen. De funnene som er gjort i forvaltningsrevisjonen viser at disse manglene ved samarbeidet har relativt store negative virkninger for oppfyllelse av målene i samarbeidsavtalen. Manglende styringsgruppemøter svekker kommunenes overordnede kontroll med innkjøpstjenestens virksomhet, og manglende kontakt og informasjonsflyt mellom innkjøpstjenesten og kommunene medvirker til at de som foretar innkjøp i kommunene, ikke har oversikt over hvilke avtaler de er tilknyttet og skal forholde seg til. Varierende bruk av brukergrupper i kommunene i forkant av anskaffelser kan medføre risiko for lite treffende og tilpassede rammeavtaler. Disse forholdene er klart egnet til å vanskeliggjøre oppnåelse av målsetningene i samarbeidsavtalen.

Det er imidlertid også grunn til å påpeke at de fleste representantene fra deltakerkommunene som revisor har vært i kontakt med, uttrykker at de opplever det som nyttig for sin kommune å være tilknyttet innkjøpstjenesten, på tross av de utfordringene som de har gitt uttrykk for overfor revisor. Dette blant annet fordi kommunene ved deltakelsen er tilknyttet rammeavtaler på mange flere områder enn de ellers ville ha vært, og fordi de har tilgang på rådgivning i forbindelse med enkeltanskaffelser. Kommunene opplever også at deltakelse i samarbeidet sikrer tilgang på en kompetanse som ikke finnes ute i kommunene. Det fremstår imidlertid som klart at selv om samarbeidet oppleves som nyttig av deltakerkommunene, bør det treffes tiltak på flere områder før samarbeidet kan sies å fungere som beskrevet i samarbeidsavtalen.

Revisor finner i denne sammenheng også grunn til å vise til våre funn, vurderinger og konklusjon i kapittel 4 i rapporten. Både KOFAs avgjørelser i saker der innkjøpstjenesten har foretatt eller medvirket til anskaffelse, og revisors gjennomgang av utvalgte

rammeavtaler, viser at disse i flere tilfeller er gjennomført på en måte som innebærer brudd på regelverket. Ett av hovedhensynene ved etableringen av samarbeidet var å sikre bedre kompetanse om offentlige anskaffelser og redusere risikoen for å komme i situasjoner der kommunen blir erstatningsansvarlig. Når innkjøpstjenesten gjennomfører eller medvirker til anskaffelser på vegne av kommunene som innebærer brudd på regelverket, er dette ikke i tråd med forutsetningene i samarbeidsavtalen.

På bakgrunn av ovenstående funn og vurderinger er revisors konklusjon på problemstilling 2 at innkjøpssamarbeidet i Nord-Troms kun **til dels** fungerer som forutsatt i samarbeidsavtalen.

Rapportens kap. 6 «Deltakerkommunens egen kompetanse»

Storfjord:
Kommunens representant opplyser at det er etatssjefene i kommunen som jobber med anskaffelser. Etatssjef drift oppgis å ha erfaring og å ha deltatt på kurs på området for offentlige anskaffelser fra tidligere arbeidsforhold. Kommunens representant opplyser også at andre i kommunen har deltatt på kurs i regi av Nord-Troms studiesenter. På spørsmål fra revisor om hvorvidt det er gitt intern opplæring i kommunen, svarer representanten at det ikke har vært nok opplæring og at det er ønskelig med mer opplæring. Kommunens representant opplyser at de i løpet av de siste fire årene ikke har opplevd at anskaffelser foretatt av ansatte har vært innklaget til KOFA. Revisor har funnet at kommunen i ett tilfelle i 2010 ble innklaget, men at saken ble trukket. Revisor har også funnet ett tilfelle fra 2008 der det ble truffet vedtak om overtredelsesgebyr.

Rapportens kap. 8 «Revisjonens anbefalinger»

På bakgrunn av våre funn, vurderinger og konklusjoner har revisor funnet grunn til å gi følgende anbefalinger:

• Innkjøpstjenesten anbefales å sikre at anskaffelser gjennomføres i tråd med regelverket om offentlige anskaffelser, herunder særlig at anskaffelsesprosesser dokumenteres i tråd med krav i regelverket, og at slik dokumentasjon oppbevares på en måte som gjør det mulig å belyse prosessene i ettertid.

• Styringsgruppa anbefales å sikre at det blir avholdt jevnlige møter i tråd med forutsetning i samarbeidsavtalen.

• Innkjøpstjenesten anbefales å ta initiativ til å tilby deltakerkommunene kurs og opplæring på området for offentlige anskaffelser.

• Deltakerkommunene anbefales å ta initiativ til kommunale brukergrupper for å samle inn bakgrunnsinformasjon fra sin kommune i forbindelse med inngåelse av alle nye rammeavtaler.

• Styringsgruppa, innkjøpstjenesten og rådmannsutvalget anbefales å medvirke til at relevant informasjon fra innkjøpstjenesten, herunder særlig informasjon om inngåtte rammeavtaler, videreformidles til deltakerkommunene.

3. SEKRETARIATETS VURDERINGER

Sekretariatet har gjennomgått rapporten og kan i store trekk slutte seg til de vurderinger som er gjort i rapporten. Sekretariatet vil på bakgrunn av funn i rapporten fremheve følgende forhold:

2.1 Kort om offentlige anskaffeler

Årlig foretas det «offentlige anskaffelser» i stat, fylker og kommuner for over 500 milliarder kroner. Det er med andre ord tale om et regelverk som skal forvalte store samfunnsmessige verdier.

Regelverket om offentlige anskaffelser kom for fullt inn i norsk rett etter tiltredelsen av EØS avtalen. Både avtalen og lov om offentlige anskaffelser ble inngått i 1992, og trådte i kraft 1.1.1994. Fra 1.1.1995 var hele EU/EØS regelverket på plass i norsk rett. Det nye med regelverket var at det ga rettskrav ovenfor forvaltningen og disse kunne håndheves for domstolene. Reglene innebar en grunnleggende endring og medførte risiko for økonomisk ansvar ved brudd. Lov om offentlige anskaffelser ble gjenstand for en større revisjon ved lov av lov av 16.juli 1999, ikraft 1.1.2001. Loven ble utvidet til å omfatte kommuner og fylkeskommuner. Det ble en ny omfattende revisjon i 2006 på grunnlag av nye EU regler i 2004. I 2003 ble klagenemnda for offentlige anskaffelser – KOFA – opprettet. Nok en revisjon ble igangsatt i EU i 2011, og formålet var å få enklere regler. I det nye regelverket ble det anlendning til å ta hensyn til andre samfunnshensyn såsom miljø, sosiale hensyn og arbeidsvilkår. Dette ble ytterligere forsterket ved lovendring i 2016 i kraft fra 1.1.2017

Konklusjon er i alle fall at rettområdet offentlige anskaffelser er et relativt ungt regelverk som er i rask utvikling og som som krever oppdatert fagkompetanse.

2.2 Etterlevelse av regelverket - Ansvar og risiko

Forvaltningsrevisjonsrapporten viser at *etterlevelsen* av regelverket ikke er tilfredsstillende. Det er grunn til å minne om at rettsområdet offentlige anskaffelser er et område hvor kommunen som anskaffer disponerer seg for betydlige økonomisk ansvar. En forbigått anbyder kan vinne frem med erstatningskrav, og det finnes mange eksempler fra rettspraksis hvor erstatningsansvaret ble betydelig.

Brudd på lov og forskrift om offentlige anskaffelser er ikke i seg selv straffbare. Et av lovens formål er imidlertid å forebygge korrupsjon og økonomisk utroskap. Lovens § 1 (formålsbestemmelsen) sier i 2. setning: «Regelverket skal også bidra til at det offentlige opptrer med stor integritet, slik at allmennheten har tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte.». I Ot.prp 51L (2015-2016) sies følgende (s. 35): «Denne delen av formålsbestemmelsen ble tilføyd ved en lovendring i 2006 og gir uttrykk for et krav om etisk atferd hos offentlige tjenestemenn, jf. Ot.prp. nr. 62 (2005-2006) side 19. Det er et formål med regelverket å sikre det offentliges tillit utad og forhindre korrupsjon og kameraderi.».

Dersom forvaltningslovens habilitetsregler følges, og anskaffelsesreglene etterleves, vil korrupsjon og økonomisk utroskap ved offentlige anskaffelser som regel være utelukket. Anskaffelsesreglene inneholder krav til saklige vurderinger, og fremfor alt utførlig dokumentasjon på alle kritiske punkter i en anskaffelsesprosess. Når disse bestemmelsene tilsidesettes legges veien i stor grad åpen for straffbare forhold, ved at etterprøvbarheten for de forskjellige ledd i prosessen forsvinner.

Etterlevelse av regelverket har således flere formål enn å unngå et mulig økonomisk ansvar.

2.3 Etterlevelse av samarbeidsavtalen

Sekretariatet mener kommunene bør vurdere å forta en revisjon av samarbeidsavtalen. Revisjonen har i rapporten pekt på flere området hvor etterlevelsen ikke har vært tilfredsstillende. En av årsakene til dette kan være at avtalen som sådant er noe «utdatert», og at det ikke er gjort tilpasninger og revisjoner i tråd med de mange lovendringer som er omtalt ovenfor.

Med tanke på de mange lovendringer som er gjennomført er det klarligvis ikke tilfredstillende at kurs – og opplæring har vært mangelfull.

2.4 Oppsummering

Det foreslås at saken sendes kommunestyret for videre oppfølgning. Sekretariatet har utformet forslag til vedtak baserst på revisjonens funn og anbefalinger. Rapportens funn er ikke tilfredsstillende lesning for kommunen, og den krever også oppfølgning fra kontrollutvalgets side.

I tillegg til å rapportere tilbake på revisjonens merknader mener sekretariatet at kommunestyret bør be administrasjonssjefen/rådmann å utarbeide en handlingsplan for å styrke kommunens kompetanse og arbeid på rettsområdet generelt.

Forvaltningsrevisor stiller i møtet, og vil fremlegge rapporten. Det vil bli anledning til oppfølgende spørsmål.

Tromsø, 28.3.2019

Audun Haugan
seniorrådgiver

Storfjord kommune

Arkivsaknr: 2015/1519 -16
Arkiv: 033
Saksbehandler: Rita Molberg
Dato: 28.11.2019

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
94/19	Storfjord kommunestyre	11.12.2019

Møteplan 2020

Saksopplysninger

Det må vedtas møteplan for kommunestyret og formannskapet i Storfjord for 2020.

Ordførers innstilling

Det vedtas følgende møteplan for kommunestyret og formannskapet i Storfjord for 2020:
KST - Kommunestyret
FSK – Formannskapet

	KST	FSK	LK
Januar			28
Februar	26	12	
Mars			
April		1	
Mai	6		19
Juni	17	3	
Juli			
August			
September	23	2	8
Oktober	7		
November		4,18	10
Desember	9		

Storfjord kommune

Arkivsaknr: 2016/399 -11
Arkiv: Q03
Saksbehandler: Trond Arne Hoe
Dato: 13.11.2019

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
66/19	Storfjord plan- og driftsstyre	15.11.2019
95/19	Storfjord kommunestyre	11.12.2019

Søknad om midlertidig kommunal overtagelse av vintervedlikehold - Åsheimveien

Vedlegg

1 Søkand om overtagelse av brøyting privat vei - Åsheimveien

2 Kart tilknyttet søknad - Åsheimveien

Saksopplysninger

Storfjord kommune har mottatt en søknad fra Åsheim velforening datert 27.10.2019 der en ønsker kommunal overtagelse av vintervedlikehold også på den private delen av Åsheimveien. Dette innebærer et ekstra veglengde på ca 420 meter.

Det søkes i utgangspunktet om at kommune overtar dette ansvaret for to år fremover. Deler av veien som de har vedlikeholdt over flere år er kommunal. Her har da beboerne stått for vedlikehold og brøyting. Som kompensasjon ønsker de da at kommunen overtar vintervedlikeholdet for et par år, og da på hele Åsheimveien.

Velforeninga ber også kommunen om å utbedre den kommunale dele av vegen fra innkjøring til parkering Åsen og opp til Åsheimveien 23. Her er det en farlig bakketopp som nå tes ned.

Brøytekontraktene har vært ute på offentlig anbud og det er skrevet nye kontrakter på alle brøyterodene. Denne roden er det Ryeng Anlegg AS som er tildelt.

Vurdering

Det er med dagens satser for innleid vintervedlikehold en kalkulert kostnad for kommunen pr. år. Vintervedlikehold av 420 m veg kan da gi en forutsigbar kostand ved en «normal» vinter.

Rådmannens innstilling

Storfjord kommune overtar vintervedlikehold i 2 år av hele *Åsheimveien* som vist i vedlegg 3. Totalt blir det ca. 420 m ekstra veg.

Midlertidig overtagelse betinger følgende:

1. Det er utført tilfredsstillende sommervedlikehold for vegen med høvling/skraping, og det er sørget for tak/side-fall, og utjevning av slaghull.
2. Grøfting, stikkrenner etc. har opprettholdt tilfredsstillende funksjon.
3. Etter utløp av to års perioden (dvs. våren 2021) blir ansvaret automatisk tilbakeført til Åsheim velforening. Gjelder da (etter fratrekk av kommunal veg) for vintervedlikehold av 302 meter av Åsheimveien.
4. Utbedring av den kommunale delen av veien tas opp til behandling etter en befaring ila av våren 2020.

Saksprotokoll i Storfjord plan- og driftsstyre - 15.11.2019

Behandling:

Rådmannens innstilling ble tatt til votering,
Rådmannens innstilling ble vedtatt 4 mot 2 stemmer.

Vedtak:

Storfjord kommune overtar vintervedlikehold i 2 år av hele *Åsheimveien* som vist i vedlegg 3. Totalt blir det ca. 420 m ekstra veg.

Midlertidig overtagelse betinger følgende:

5. Det er utført tilfredsstillende sommervedlikehold for vegen med høvling/skraping, og det er sørget for tak/side-fall, og utjevning av slaghull.
6. Grøfting, stikkrenner etc. har opprettholdt tilfredsstillende funksjon.
7. Etter utløp av to års perioden (dvs. våren 2021) blir ansvaret automatisk tilbakeført til Åsheim velforening. Gjelder da (etter fratrekk av kommunal veg) for vintervedlikehold av 302 meter av Åsheimveien.
8. Utbedring av den kommunale delen av veien tas opp til behandling etter en befaring ila av våren 2020.

TAH

Åsheimveien velforening
Kjell-Tore Figenschau
Åsenheimveien 1
9046 Oteren

27.10.19

Storfjord kommune
Olderveien 1
9046 Oteren
E-post: post@storfjord.kommune.no

Søknad om kommunal brøyting av hele Åsheimveien

Velforeningen har tidligere søkt Storfjord kommune om brøyting av Åsheimveien i boligfeltet i Åsen Vestre, men har fått avslag med begrunnelse av at veien var privat.
Deler av den veien vi har søkt brøyting på er ikke privat.
Velforeningen har rustet opp veien med toppdekke fra den gamle innkjøringen til Åsen omsorgssenter og videre inn i hele boligfeltet.

I ettertid ifm nabovarsel om bygging av ny parkeringsplass til Åsen omsorgssenter får vi vite at deler av veien er kommunal. Veien på den kommunale tomten er opparbeidet av undertegnede ifm bygging av den første boligen i feltet. Den er oppgradert med toppdekke og brøytet av beboerne i boligfeltet fra den første bolig i feltet ble bygd.

Etter at parkeringsplassen på Åsen omsorgssenter ble etablert blir ikke hele strekningen på den kommunale veien brøytet. Det er en strekning velforeningen må brøyte for at beboerne på de tre boligtomtene øverst opp mot vannbassenget i Åsheimveien skal få adkomst.

Velforeningen søker om at Storfjord kommune står for vintervedlikeholdet (brøyting og strøing) på hele Åsheimveien noen år framover som en kompensasjon for velforeningens arbeid med den kommunal veistrekning i over 23 år.

Videre vil vi at Storfjord kommune utbedrer den kommunale veistrekning fra innkjøring mot parkeringsplassen til omsorgssenteret og opp mot Åsheimvein 23.
På øvre del av veien må en bakketopp tas tatt bort. Her må også en kum senkes for å få en rett stigning av veien.

Kjell-Tore Figenschau
Leder

Vedlegg: Kart med målsatte veistrekninger i Åsheimveien.

Utskrift fra Norkart AS kartklient

Dato: 25.10.2019 Målestokk: 1:1000 Koordinatsystem: UTM 35N

SITUASJONSPLAN - BYGGESAK

STORFJORD KOMMUNE

Gnr./Bnr./Fnr.:

Bruksnavn: **Kartblad:**

Adresse: Åsheimvein **Dato:** 25.10.2019

9046 Oteren

Saksbehandler: **Deres referanse:**

Målestokk: 1:1500

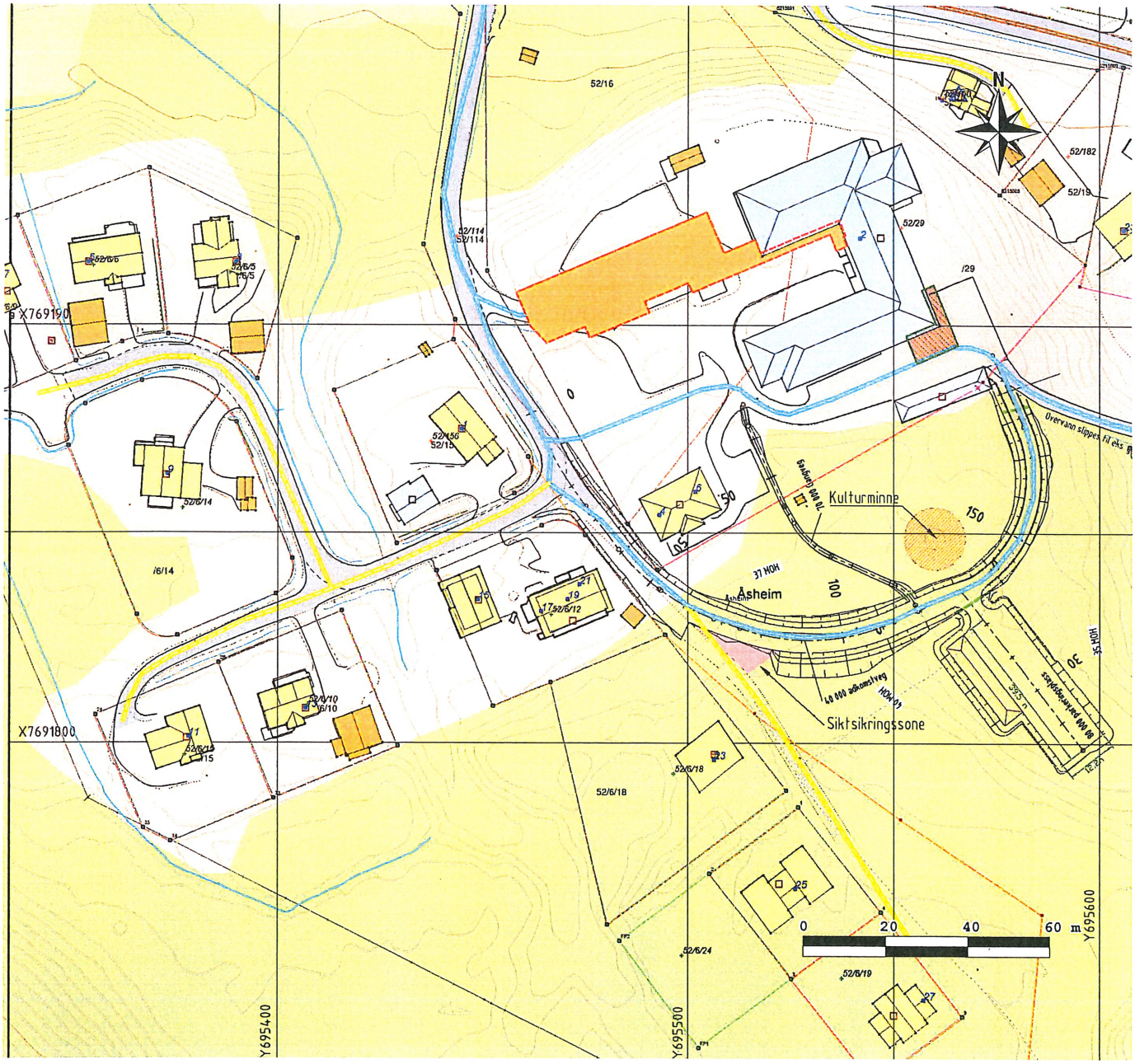

Situasjonsplanen skal inneholde:

1. Bygg, adkomstveier og andre instalasjoner som inngår i byggesaken.
2. Profil av terreng hvor kotehøyde på murkrone tegnes inn.
3. Plassering av vann, spillvann og overvannsledninger på tomten. Dette inkluderer utvendig stoppekran for vann.

Alt som skal tegnes inn må være i riktig målestokk og målsatt. Plassering av bygg, adkomstveier og vann-, avløps- og overvanntrasser er bindene. Foretas forandringer skal ny situasjonsplan utarbeides og sendes inn.

Storfjord kommune

Arkivsaknr: 2019/497 -1
Arkiv: L09
Saksbehandler: Odd-Arne Jensen
Dato: 08.11.2019

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
65/19	Storfjord plan- og driftsstyre	15.11.2019
96/19	Storfjord kommunestyre	11.12.2019

Strategi for tilsynet etter plan- og bygningsloven § 25-1 i Storfjord kommune 2020 - 2021

Henvisning til lovverk:

Plan- og bygningsloven §§ 25-1, 25-2, 32-1, 32-2, 32-3, 32-4, 32-5, 32-6, 32-7, 32-8, 32-9 og 32-10.

Byggesaksforskirften §§ 15-1, 15-2, 15-3, 16-1, 16-2 og 16-3.
Vedlegg
1 Lover og forskrifter vedrørende tilsyn og ulovlighetsoppfølging - byggesaker

Saksopplysninger

I tråd med bestemmelsene i plan- og bygningsloven har Storfjord kommune plikt til å føre tilsyn i byggesaker med at tiltaket gjennomføres i samsvar med gitte tillatelser og bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven, og at ansvarlig foretak er kvalifisert. Kommunen skal føre tilsyn i slikt omfang at den kan avdekke regelbrudd. Kommunen skal føre tilsyn ved allerede gitt pålegg og når den blir oppmerksom på ulovligheter utover bagatellmessige forhold. Kommunen skal føre tilsyn med særlige forhold etter nærmere forskrift fra departementet. Kommunen skal samarbeide med kommuner eller instanser om tilsyn.

Kommunen har også plikt å førfølge ulovligheter. Kommunen skal forfølge overtredelser av bestemmelser gitt i eller i medhold av plan og bygningsloven

Kommunen skal også utarbeide strategi for tilsyn etter plan- og bygningsloven § 25-1, hvor det bl.a. tas stilling til:

a) Målsettinger og rutiner for det kommunale tilsynet, organisering, eventuelt samarbeid med andre kommuner eller andre instanser,
b) Kompetansebehov, ressursbruk og finansiering og utvelgelse og prioritering av fagområde, sakstyper, temaer mv., herunder lokale forhold
c) Innsatsområdet. Ved prioritering og utvelgelse skal kommunen legge vekt på om foretak har sentral godkjenning.

Vurdering

Oppfølging av ulovligheter i byggesak har av kapasitetshensyn ikke vært høyt nok prioritert i Storfjord kommune tidligere. Byggesaksbehandler har ikke kapasitet til å følge opp de sakene som har bygd seg opp over år. Byggesaksbehandler har i sin 100% stilling avsatt 40% til byggesaker. Det er for lite for oppfølging av gamle ulovlighetssaker.

For å bli ajour med oppfølging av overtredelser som tidligere ikke er fulgt opp må det settes inn ressurser.

Det er foreslått lagt inn i driftsbudsjett for 2020 og 2021 opprettelse av en 100% prosjektstilling for ulovlighetsoppfølging av eldre saker i kommunen og i samsvar med bestemmelsene i pbl. §32-1.
Det er også foreslått lagt inn en ny fast 100 % stilling som nesteleder ved etaten. Denne stillingen er strøket fra forslaget av rådmannen. Hvis plan- og driftsetaten blir styrket med en fast 100 % ingeniørstilling i tillegg til de stillinger etaten nå har vil det ikke være behov for en 100 % prosjektstilling. Viser forøvrig til kommende budsjettbehandling.

Plan- og driftsetaten legger fram strategiplan for tilsyn og ulovlighetsoppfølging slik:

Storfjord kommunes strategi for tilsynet og ulovlighetsoppfølging etter plan- og bygningsloven §§ 25-1 og 32-1 i 2020 og 2021

a). Organisering.
Tilsyn i plan- og byggesaker utføres av planlegger og byggesaksbehandler i Storfjord kommune.

- Planlegger fører tilsyn med at private reguleringsplaner og detaljplaner er i henhold til gjeldende bestemmelser.
- Byggesaksbehandler fører tilsyn med at byggesaker er i henhold til gjeldende planverk og lover og forskrifter.

b). Kompetansebehov, ressursbruk og finansiering og
utvelgelse og prioritering av fagområder, sakstyper, temaer mv.

Kompetanse

- Det stilles krav om at saksbehandlere som jobber med tilsyn og saksbehandler ulovligheter i plan- og byggesaker har nødvendig kompetanse.
- Saksbehandlere i slike saker skal gis slik kompetanse før de settes til selvstendig oppgaver med tilsyn og ulovlighetsoppfølging i plan- og byggesaker.
- I tillegg til kurs i tilsyn og ulovligheter i byggesaker kan det gjøres avtale om hospitering hos kommuner som har kompetanse i slike saker.

Ressursbruk

- Det opprettes en 100% prosjektstilling for ulovlighetsoppfølging av eldre saker i kommunen og i samsvar med bestemmelsene i pbl § 32-1.
- Det er også foreslått lagt inn en ny fast 100% stilling som nesteleder ved etaten. Denne stillingen er strøket fra forslaget av rådmannen. Hvis plan- og driftsetaten blir styrket med en fast 100 % ingeniørstilling i tillegg til de stillinger etaten har nå vil det ikke være behov for en 100 % prosjektstilling. Viser forøvrig til kommende budsjettbehandling.
- Hvis etaten blir styrket med en fast 100 % ingeniørstilling vil ulovlighetsoppfølging av eldre saker i følges opp av etatens faste ingeniørstillinger.

Finansiering

- Utgifter.
    1. Det legges inn i driftsbudsjettet kr. 665 000 til lønn og sosiale utgifter for år 2020 og kr. 665 000 til lønn og sosiale utgifter for år 2021.
    2. Subsidiært fast kr. 665 000 til fast ingeniørstilling.

    Inntekt.
    Gebyr/tvangsmulkt eller forelegg.

Utvelgelse og prioritering av fagområder, sakstyper.
Prioritet:

1. Alle byggesaker der det kreves midlertidig brukstillatelse og eller ferdigattest skal det foretas tilsyn forløpende før brukstillatelse/ferdigattest gis
   Prioritet nr. 1. utføres av byggesaksbehandler. Øvrige punkter utføres av prosjektansvarlig eller andre ved etaten
2. All bygging som er i strid med reguleringsbestemmelsene/plan
3. Innmeldt ulovlig bygging eller brudd på plan- og bygningsloven
4. Midlertidig og permanent søknadspliktig tiltak som plassering av campingvogner og spikertelt utenfor regulerte områder
5. Midlertidig og permanent søknadspliktig tiltak som plassering av campingvogner og spikertelt på regulerte campingplasser
6. Søknadspliktige tiltak som tilbygg, påbygg, underbygg og garasjer oppført uten tillatelse.
7. Bygg som er plassert utenfor byggegrense mot vei uten tillatelse

Prosjektet/arbeidet starter kartlegging av ulovlighet i byggesaker og oppfølging av disse sone for sone i kommunen. Saker i hele kommunen skal være avsluttet i utgangen av år 2021.

c). Innsatsområder. Ved prioritering og utvelgelse skal kommunen legge vekt på om foretak har sentral godkjenning.

- Dette følges opp allerede i nye byggesaker.

Rådmannens innstilling

Storfjord kommunes strategi for tilsyn og ulovlighetsoppfølging etter plan- og bygningsloven §§ 25-1 og 32-1 i 2020 og 2021 vedtas under forutsetning av kommunestyrets godkjenning av finansiering av arbeidet.

Saksprotokoll i Storfjord plan- og driftsstyre - 15.11.2019

Behandling:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Storfjord kommunes strategi for tilsyn og ulovlighetsoppfølging etter plan- og bygningsloven §§ 25-1 og 32-1 i 2020 og 2021 vedtas under forutsetning av kommunestyrets godkjenning av finansiering av arbeidet.

Storfjord kommunes strategi for tilsynet og ulovlighetsoppfølging etter plan- og bygningsloven §§ 25-1 og 32-1 i 2020 og 2021

a). Organisering.
Tilsyn i plan- og byggesaker utføres av planlegger og byggesaksbehandler i Storfjord kommune.

- Planlegger fører tilsyn med at private reguleringsplaner og detaljplaner er i henhold til gjeldende bestemmelser.
- Byggesaksbehandler fører tilsyn med at byggesaker er i henhold til gjeldende planverk og lover og forskrifter.

b). Kompetansebehov, ressursbruk og finansiering og
utvelgelse og prioritering av fagområder, sakstyper, temaer mv.

Kompetanse

- Det stilles krav om at saksbehandlere som jobber med tilsyn og saksbehandler ulovligheter i plan- og byggesaker har nødvendig kompetanse.
- Saksbehandlere i slike saker skal gis slik kompetanse før de settes til selvstendig oppgaver med tilsyn og ulovlighetsoppfølging i plan- og byggesaker.
- I tillegg til kurs i tilsyn og ulovligheter i byggesaker kan det gjøres avtale om hospitering hos kommuner som har kompetanse i slike saker.

Ressursbruk

- Det opprettes en 100% prosjektstilling for ulovlighetsoppfølging av eldre saker i kommunen og i samsvar med bestemmelsene i pbl § 32-1.
- Det er også foreslått lagt inn en ny fast 100% stilling som nesteleder ved etaten. Denne stillingen er strøket fra forslaget av rådmannen. Hvis plan- og driftsetaten blir styrket med en fast 100 % ingeniørstilling i tillegg til de stillinger etaten har nå vil det ikke være behov for en 100 % prosjektstilling. Viser forøvrig til kommende budsjettbehandling.
- Hvis etaten blir styrket med en fast 100 % ingeniørstilling vil ulovlighetsoppfølging av eldre saker i følges opp av etatens faste ingeniørstillinger.

Finansiering

- Utgifter.
  3. Det legges inn i driftsbudsjettet kr. 665 000 til lønn og sosiale utgifter for år 2020 og kr. 665 000 til lønn og sosiale utgifter for år 2021.
  4. Subsidiært fast kr. 665 000 til fast ingeniørstilling.

  Inntekt.
  Gebyr/tvangsmulkt eller forelegg.

Utvelgelse og prioritering av fagområder, sakstyper.
Prioritet:

8. Alle byggesaker der det kreves midlertidig brukstillatelse og eller ferdigattest skal det foretas tilsyn forløpende før brukstillatelse/ferdigattest gis
   Prioritet nr. 1. utføres av byggesaksbehandler. Øvrige punkter utføres av prosjektansvarlig eller andre ved etaten
9. All bygging som er i strid med reguleringsbestemmelsene/plan
10. Innmeldt ulovlig bygging eller brudd på plan- og bygningsloven
11. Midlertidig og permanent søknadspliktig tiltak som plassering av campingvogner og spikertelt utenfor regulerte områder
12. Midlertidig og permanent søknadspliktig tiltak som plassering av campingvogner og spikertelt på regulerte campingplasser
13. Søknadspliktige tiltak som tilbygg, påbygg, underbygg og garasjer oppført uten tillatelse.
14. Bygg som er plassert utenfor byggegrense mot vei uten tillatelse

Prosjektet/arbeidet starter kartlegging av ulovlighet i byggesaker og oppfølging av disse sone for

sone i kommunen. Saker i hele kommunen skal være avsluttet i utgangen av år 2021.

c). Innsatsområder. Ved prioritering og utvelgelse skal kommunen legge vekt på om foretak har sentral godkjenning.

- Dette følges opp allerede i nye byggesaker.

Plan- og bygningsloven
Kapittel 25. Tilsyn

§ 25-1.*Tilsynsplikt*
Kommunen har plikt til å føre tilsyn i byggesaker med at tiltaket gjennomføres i samsvar med gitte tillatelser og bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov, og at ansvarlig foretak er kvalifisert.
Kommunen skal føre tilsyn i slikt omfang at den kan avdekke regelbrudd. Kommunen skal føre tilsyn ved allerede gitte pålegg og når den blir oppmerksom på ulovligheter utover bagatellmessige forhold. Kommunen skal føre tilsyn med særlige forhold etter nærmere forskrift fra departementet.
Kommunen kan samarbeide med andre kommuner eller instanser om tilsyn.

§ 25-2.*Gjennomføring av tilsynet*
Utover tilsynsplikten i § 25-1 avgjør kommunen i hvilke saker og på hvilke områder det skal føres tilsyn. Tilsynet gjennomføres på den måte, i det omfang og med den intensitet som kommunen finner hensiktsmessig.
Kommunen kan føre tilsyn når som helst i løpet av byggesaken og inntil 5 år etter at ferdigattest er gitt, jf. § 23-3 syvende ledd. Hvis tilsynet viser vesentlig svikt som ikke er ivaretatt ved uavhengig kontroll, kan kommunen kreve sakkyndig bistand eller utføre tekniske prøver for tiltakshavers regning. Tilsynet skal avsluttes med en sluttrapport.
Departementet kan gi forskrift om innhold, gjennomføring og rapportering av tilsyn.

Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften)

Kapittel 15. Kommunens tilsyn
§ 15-1.*Strategi for tilsyn. Rapportering*
Kommunen skal utarbeide strategi for tilsynet etter plan- og bygningsloven § 25-1, hvor det bl.a. tas stilling til:
a. målsettinger og rutiner for det kommunale tilsynet,
   organisering, eventuelt samarbeid med andre kommuner eller andre instanser,
b. kompetansebehov, ressursbruk og finansiering og
   utvelgelse og prioritering av fagområder, sakstyper, temaer mv., herunder lokale forhold og
c. innsatsområder. Ved prioritering og utvelgelse skal kommunen legge vekt på om foretak har sentral godkjenning.

Kommunen skal utarbeide en årlig rapport over tilsynsvirksomheten, og hvordan aktiviteten har vært i forhold til strategien.

§ 15-2.*Tilsynsrapporter*
Kommunen skal utarbeide tilsynsrapport ved utført tilsyn i den enkelte sak. Rapporten skal, i den grad det er relevant, gi opplysninger om
a) faktiske forhold, tid, sted, hvem som er til stede og andre opplysninger om tiltaket

b) foretak og ansvar i byggesaken
c) observasjoner under tilsynet
d) bestemmelser, tillatelser mv. som er overtrådt
e) fremlagt dokumentasjon
f) kommunens vurdering av forholdet
g) sanksjoner og andre reaksjoner fra kommunen
h) frist for lukking av avvik.

Rapporten sendes til tiltakshaver, ansvarlig søker og andre berørte foretak i byggesaken.
Dersom tilsynsrapporten berører grunnlaget for sentral godkjenning for ansvarsrett, skal kopi av rapporten sendes til Direktoratet for byggkvalitet.
Tilsynsrapport er ikke nødvendig ved innhenting av supplerende opplysninger i forbindelse med søknadsbehandling.
Det kan lages fellesrapport ved flere enkle tilsyn.

§ 15-3.*Tidsavgrensede krav om tilsyn*
Kommunen skal i en periode på 2 år fra 1. januar 2018, la følgende inngå i kommunens prioriterte tilsynsområder, jf. § 15-1 første ledd bokstav c:
- At krav til kvalifikasjoner er oppfylt i tiltaket, jf. Tredje del. Kvalifikasjoner og ansvar
- At krav til produktdokumentasjon av byggevarer er oppfylt, jf. forskrift om dokumentasjon av byggevarer (DOK).

Ved utløpet av 2-årsperioden skal kommunen sende en oversikt med vurdering av tilsyn etter denne bestemmelsen til departementet.

Kapittel 16. Overtredelsesgebyr
§ 16-1.*Forhold som kan medføre overtredelsesgebyr. Gebyrenes størrelse*
Foretak kan ilegges overtredelsesgebyr inntil angitte beløpsgrenser for forsettlige eller uaktsomme overtredelser som nevnt i bokstav a til h. Privatpersoner kan ilegges overtredelsesgebyr inntil halvparten av angitte beløpsgrenser for forsettlige eller uaktsomme overtredelser som nevnt i bokstav a til h.

a) Den som utfører eller lar utføre tiltak som nevnt i plan- og bygningsloven § 20-1, jf. § 20-2 og § 20-4 uten at det foreligger nødvendig tillatelse, ilegges gebyr:

1. inntil kr 10 000 der tiltaket for øvrig i det vesentlige er i overensstemmelse med krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven

2. inntil kr 50 000 der tiltak ikke i det vesentlige er i samsvar med krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven
3. inntil kr 200 000 der tiltaket medfører alvorlig uopprettelig skade eller fare for dette.

b) Den som bruker eller lar bruke tiltak uten at det foreligger nødvendig tillatelse til varig eller tidsbestemt bruksendring, ferdigattest eller midlertidig brukstillatelse etter plan- og bygningsloven, eller er i strid med vilkårene i slike tillatelser, ilegges gebyr:
1.

inntil kr 10 000 der tiltaket for øvrig i det vesentlige er i overensstemmelse med krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven

2. inntil kr 50 000 der tiltaket ikke i det vesentlige er i overensstemmelse med øvrige krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven, eller bruken kan føre til personskade, alvorlig materiell skade eller skade for miljøet

3. inntil kr 200 000 der bruken har ført til, eller ved stor mulighet for at den kunne ført til personskade, alvorlig materiell skade eller skade for miljøet.

c) Den som prosjekterer, utfører, lar prosjektere eller lar utføre tiltak som nevnt i plan- og bygningsloven § 20-1 til § 20-4 i strid med bestemmelser gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven, ilegges gebyr:

1. inntil kr 10 000 ved mindre avvik fra krav i byggteknisk forskrift, regler for plassering mv. samt plan, plankrav og forbudet i plan- og bygningsloven § 1-8

2. inntil kr 50 000 ved avvik fra krav i byggteknisk forskrift, regler for plassering mv., samt plan, plankrav og forbudet i plan- og bygningsloven § 1-8 som ikke er mindre

3. inntil kr 200 000 der overtredelsen har ført til, eller ved fare for at den kan føre til personskade, alvorlig materiell skade eller skade for miljøet, samt ved vesentlige avvik fra plan, plankrav og forbudet i plan- og bygningsloven § 1-8.

d) Den som forestår søknad, prosjekterer, utfører, lar prosjektere eller lar utføre tiltak som nevnt i plan- og bygningsloven § 20-1, uten at arbeidet blir utført av påkrevet ansvarlig foretak, ilegges gebyr:

1. inntil kr 10 000 der tiltak eller deler av tiltak utføres uten ansvarlig foretak

2. inntil kr 50 000 der tiltak eller deler av tiltak utføres uten ansvarlig foretak, og prosjektering mangler eller det er feil i prosjekteringen eller utførelsen.

e) Den som ikke utfører uavhengig kontroll av tiltak i samsvar med bestemmelser gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven og gitte tillatelser, ilegges gebyr:

1. inntil kr 10 000 ved sviktende eller unnlatt pliktig uavhengig kontroll som kunne med føre at feil i prosjektering eller utførelse ikke ble avdekket

2. inntil kr 50 000 ved sviktende eller unnlatt pliktig uavhengig kontroll som medførte eller kunne medføre at alvorlig feil i prosjektering eller utførelse ikke ble avdekket

3. inntil kr 200 000 ved sviktende eller unnlatt pliktig uavhengig kontroll, og unnlatelsen medførte at alvorlig feil i prosjektering eller utførelse ikke ble avdekket, og denne medførte personskade, avvik fra tillatelse, materiell skade eller skade for miljøet.

f) Den som ikke etterkommer skriftlig pålegg i tilfellene som nevnt i plan- og bygningsloven § 32-8 bokstav g til l, ilegges gebyr:

1. inntil kr 10 000 der pålegg ikke etterkommes for forhold som kan medføre gebyr inntil kr 50 000 etter bokstav c, og kommunen ikke krever tvangsmulkt etter plan- og bygningsloven § 32-5

2. inntil kr 50 000 der pålegg ikke etterkommes for forhold som kan medføre gebyr inntil kr 200 000 etter bokstav c nr. 3.

g) Den som utfører eller lar utføre tiltak og virksomhet som nevnt i plan- og bygningsloven § 1-6 første ledd i strid med et klart forbud eller påbud i reguleringsplan eller kommuneplanens arealdel, ilegges gebyr:

1. inntil kr 10 000 ved vesentlige brudd på rettslig bindende kommuneplan og reguleringsplan
2. inntil kr 100 000 ved vesentlige brudd på rettslig bindende kommuneplan og reguleringsplan som har ført til, eller gir stor mulighet for at det kan føre til, personskade, vesentlig materiell skade eller skade for miljøet.

h) Den som gir uriktige eller villedende opplysninger til plan- og bygningsmyndighetene, ilegges gebyr:

1. inntil kr 10 000 ved feil eller villedende opplysninger, og der forholdet medfører mindre avvik eller ulempe
2. inntil kr 50 000 ved feil eller villedende opplysninger, og der forholdet medfører større avvik eller ulempe
3. inntil kr 100 000 ved forfalskning av underskrift eller dokumentasjon.

Foretak og privatpersoner kan ilegges høyere overtredelsesgebyr enn nevnt i første ledd ved særlig alvorlige overtredelser. Ved vurderingen skal det særlig legges vekt på forhold som nevnt i § 16-2 første, tredje, fjerde og femte ledd.

Overtredelsesgebyr ilagt en privatperson eller et foretak kan uansett ikke overstige kr 400 000 for ett tiltak, verken for én overtredelse eller sammenlagt for flere overtredelser.

§ 16-2.*Utmåling av overtredelsesgebyr*

Ved vurdering av overtredelsesgebyrets størrelse kan det legges vekt på hvor alvorlig overtredelsen er.

Ved vurdering av overtredelsesgebyrets størrelse etter § 16-1 første ledd bokstav a til e kan det legges vekt på om eventuelt pålegg som nevnt i plan- og bygningsloven § 32-8 bokstav g til l er fulgt.

Ved vurdering av overtredelsesgebyrets størrelse etter § 16-1 første ledd bokstav a til e, g og h kan det legges vekt på om overtrederen åpenbart kjente til at handlingen var i strid med krav gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven.

Ved vurdering av overtredelsesgebyrets størrelse kan det legges vekt på om overtrederen ved gjentatte anledninger har vært ansvarlig for forhold som kan medføre overtredelsesgebyr.

Ved vurdering av overtredelsesgebyrets størrelse kan det legges vekt på om overtredelsen bidrar til økonomisk gevinst, herunder om overtredelsen medfører at tiltaket eller eiendommen får en markert høyere økonomisk verdi.

Ved vurdering av overtredelsesgebyrets størrelse kan det legges vekt på om overtredelsen er gjort i vinnings hensikt. Ved vurderingen vektlegges om overtredelsen er gjort av profesjonelle aktører.

Det kan legges vekt på om overtredelsesgebyret vil virke urimelig ut fra overtrederens økonomiske situasjon.

§ 16-3.*Kommunens varslingsplikt til påtalemyndigheten*
Kommunen skal varsle påtalemyndigheten dersom kommunen har grunn til å tro at det foreligger straffbare forhold etter plan- og bygningsloven § 32-9 eller annet regelverk. Varsling bør skje så tidlig som mulig.
§ 16-4.*Krav til innhold i varsel om overtredelsesgebyr*
I varsel etter plan- og bygningsloven § 32-8 tredje ledd skal det opplyses om at det foreligger en rett for parten til å avstå fra å uttale seg i saken.

Bestemmelsene i plan og bygningsloven

Femte del: Håndhevings- og gebyrregler

Kapittel 32. Ulovlighetsoppfølging
§ 32-1.*Plikt til å forfølge ulovligheter*
Kommunen skal forfølge overtredelser av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven. Er overtredelsen av mindre betydning, kan kommunen avstå fra å forfølge ulovligheten.

§ 32-2.*Forhåndsvarsel*
Den ansvarlige skal varsles før pålegg gis, tvangsmulkt vedtas eller forelegg utferdiges, og gis anledning til å uttale seg innen en frist som ikke skal være kortere enn 3 uker. Forhåndsvarsel skal gis skriftlig.
Forhåndsvarselet skal opplyse om at dersom ulovlige forhold ikke rettes innen fristen, vil forholdet kunne følges opp med pålegg om retting, pålegg om stans eller vedtak om tvangsmulkt. Forhåndsvarselet skal videre opplyse om at et eventuelt pålegg som ikke etterkommes innen fastsatt frist, også vil kunne følges opp med forelegg som kan få samme virkning som rettskraftig dom.

§ 32-3.*Pålegg om retting og pålegg om stans*
Ved forhold i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven, kan plan- og bygningsmyndighetene gi den ansvarlige pålegg om retting av det ulovlige forhold, opphør av bruk og forbud mot fortsatt virksomhet, samt stansing av arbeid.
Ved utferdigelsen av pålegg skal det settes frist for oppfyllelse.
Samtidig med utferdigelsen av pålegg kan det fastsettes tvangsmulkt. Ved utferdigelse av pålegg gis opplysning om at pålegget vil kunne følges opp med forelegg som kan få virkning som rettskraftig dom.
Endelig pålegg kan tinglyses som en heftelse på den aktuelle eiendom.

§ 32-4.*Pålegg om stans og opphør med øyeblikkelig virkning*

Om nødvendig kan plan- og bygningsmyndighetene gi den ansvarlige pålegg om stans av arbeid eller opphør av bruk med øyeblikkelig virkning. Slikt pålegg kan gis uten forhåndsvarsel. Om nødvendig kan plan- og bygningsmyndighetene kreve bistand av politiet for gjennomføring av pålegg om stans.

§ 32-5.*Tvangsmulkt*
Ved forhold i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven, kan plan- og bygningsmyndighetene fastsette tvangsmulkt for å få gjennomført gitte pålegg innen en særskilt angitt frist. Tvangsmulkten fastsettes samtidig med pålegg om retting og løper fra fristoverskridelsen for retting. Der tvangsmulkt ikke fastsettes samtidig med pålegg, skal det gis eget forhåndsvarsel om tvangsmulkt.
Det kan fastsettes at tvangsmulkten løper så lenge det ulovlige forhold varer, som et engangsbeløp eller som en kombinasjon av løpende mulkt og engangsbeløp. Tvangsmulkten ilegges den ansvarlige for overtredelsen, og tilfaller kommunen. Når det ulovlige forhold er rettet, kan kommunen nedsette eller frafalle ilagt tvangsmulkt.

§ 32-6.*Forelegg om plikt til å etterkomme pålegg eller forbud*
Plan- og bygningsmyndighetene kan utferdige forelegg om plikt til å etterkomme pålegg mot den som innen fastsatt frist unnlater å etterkomme pålegg eller forbud som er gitt med hjemmel i denne lov. Der det har gått mer enn 6 måneder siden pålegget eller forbudet ble gitt, skal den som forelegget rettes mot gis anledning til å uttale seg før forelegget utferdiges. Forelegget skal gi opplysning om bestemmelsene i andre ledd, og skal, så langt mulig, forkynnes for den det er rettet mot.
Den som forelegget er rettet mot kan reise søksmål mot det offentlige for å få forelegget prøvd. Blir søksmål ikke reist innen 30 dager fra forkynnelsen, har forelegget samme virkning som rettskraftig dom, og kan fullbyrdes etter reglene for dommer. Forelegg kan ikke påklages.

§ 32-7.*Tvangsfullbyrdelse*
Blir pålegg i rettskraftig dom eller dermed likestilt forelegg ikke etterkommet, kan plan- og bygningsmyndighetene la de nødvendige arbeider utføre for regning av den som dommen eller forelegget er rettet mot uten at det er nødvendig med kjennelse etter tvangsfullbyrdelsesloven §§ 13-7 og 13-14.
Plan- og bygningsmyndighetenes pålegg etter denne lov er særlig tvangsgrunnlag dersom pålegget gjelder forhold som medfører fare for de som oppholder seg i bygningen eller andre, og pålegget ikke er etterkommet innen fastsatt frist, og kan fullbyrdes etter reglene i tvangsfullbyrdelsesloven § 13-14 uten at dom eller forelegg kreves. Det samme gjelder når midlertidig dispensasjon etter § 19-3 er trukket tilbake, eller når påbudt arbeid som vilkår for midlertidig brukstillatelse etter § 21-10 tredje ledd ikke er utført, eller pålegg om å fjerne eller endre skilt mv. etter § 30-3 ikke er etterkommet innen fastsatt frist.

§ 32-8.*Overtredelsesgebyr*
Overtredelsesgebyr kan ilegges den som forsettlig eller uaktsomt:

a) prosjekterer, utfører eller lar prosjektere eller utføre et tiltak i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov, eller i strid med vilkårene i tillatelse
b) utfører, lar utføre, bruker eller lar bruke tiltak uten at det foreligger nødvendig tillatelse etter denne lov
c) ikke utfører kontroll av tiltak i samsvar med bestemmelser om dette gitt i eller i medhold av denne lov, og gitte tillatelser
d) bruker eller lar bruke byggverk eller del av byggverk eller areal uten at det foreligger nødvendig tillatelse etter denne lov, eller bruken er i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov, vedtak eller plan
e) prosjekterer eller lar prosjektere, utfører eller lar utføre eller kontrollerer eller lar kontrollere et tiltak som omfattes av § 20-3 uten at arbeidet blir forestått av kvalifiserte ansvarlige foretak som har påtatt seg ansvarsrett etter § 23-3 andre ledd
f) gir uriktige eller villedende opplysninger til plan- og bygningsmyndighetene
g) tross skriftlig pålegg ikke oppfyller vilkår for midlertidig dispensasjon etter § 19-3
h) tross skriftlig pålegg ikke oppfyller plikten etter § 31-3 første ledd til å holde byggverk og installasjoner i stand
i) ikke etterkommer skriftlig pålegg etter § 31-5 om å fjerne bygning eller rester av bygning eller innretning, eller om å rydde tomta
j) tross skriftlig pålegg ikke oppfyller plikten etter § 28-2 til å treffe sikringstiltak
k) ikke etterkommer skriftlig pålegg etter § 29-6 tredje ledd om å treffe tiltak for å avhjelpe ulempe fra bygningstekniske installasjoner
l) ikke etterkommer særskilt pålegg eller forbud, gitt i medhold av plan- og bygningsloven, når kommunen først skriftlig har gjort ham kjent med at overtredelsesgebyr kan inntre hvis forholdet ikke blir brakt i orden innen en fastsatt frist, og denne frist er oversittet.

Overtredelsesgebyr kan også ilegges ved overtredelse av forskriftsbestemmelser gitt i medhold av loven, når det i forskriften er fastsatt at overtredelse av den aktuelle bestemmelse kan medføre overtredelsesgebyr.
Den ansvarlige skal varsles særskilt før overtredelsesgebyr vedtas, og gis anledning til å uttale seg innen en frist som ikke skal være kortere enn 3 uker. Forhåndsvarsel skal gis skriftlig.
Overtredelsesgebyr ilegges den ansvarlige av plan- og bygningsmyndighetene.
Overtredelsesgebyret tilfaller kommunen. Oppfyllelsesfristen er 4 uker fra vedtaket ble truffet, med mindre annet er fastsatt i vedtaket.
Når en overtredelse som kan medføre overtredelsesgebyr er begått av noen som har handlet på vegne av et foretak, kan overtredelsesgebyret ilegges foretaket. Dette gjelder selv om det ikke kan anvendes overtredelsesgebyr mot noen enkeltperson.
Departementet gir forskrift med nærmere regler om gjennomføring av denne bestemmelsen, herunder når overtredelsesgebyr kan ilegges, utmåling, renter og registrering av ilagt overtredelsesgebyr. Det skal fastsettes et maksimumsbeløp for overtredelsesgebyret.
Endelig vedtak om overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 32-8a.*Overtredelsesgebyr for brudd på reglene om konsekvensutredninger*
Den som fremmer forslag til reguleringsplan eller tiltak og planer etter annet lovverk, kan ilegges overtredelsesgebyr dersom den forsettlig eller uaktsomt:

a) unnlater å følge krav til konsekvensutredning som er gitt i bestemmelser i eller i medhold av denne lov, eller
b) gir uriktige eller villedende opplysninger i konsekvensutredningen.

I saker som gjelder planer etter denne loven, ilegger planmyndigheten overtredelsesgebyr. I saker som gjelder tiltak og planer etter annet lovverk, ilegger ansvarlig myndighet overtredelsesgebyr. Dersom planmyndigheten eller annen ansvarlig myndighet er forslagsstiller, ilegger departementet overtredelsesgebyr.

Den ansvarlige skal varsles særskilt før det treffes vedtak om overtredelsesgebyr, og gis anledning til å uttale seg innen en frist på minst 3 uker. Forhåndsvarsel skal gis skriftlig.

Når en overtredelse som kan medføre overtredelsesgebyr er begått av noen som har handlet på vegne av et foretak, gjelder § 32-8 femte ledd tilsvarende.

Overtredelsesgebyr tilfaller staten. Oppfyllelsesfristen er 4 uker fra vedtaket ble truffet, med mindre annet er fastsatt i vedtaket.

Departementet gir forskrift med nærmere regler om ileggelse av overtredelsesgebyr, herunder presisering av hvilke forhold i første ledd som kan medføre overtredelsesgebyr. Det skal fastsettes et maksimumsbeløp for overtredelsesgebyret.

§ 32-9.*Straff*

Den som forsettlig eller grovt uaktsomt opptrer som nevnt i § 32-8 første ledd, straffes med bøter eller fengsel inntil 1 år dersom overtredelsen er vesentlig. Tilsvarende gjelder den som utfører handlinger som kan medføre overtredelsesgebyr etter § 32-8a. Det samme gjelder ved overtredelse av bestemmelser gitt i medhold av loven når det i forskrift er fastsatt at overtredelse av den aktuelle bestemmelse er straffbar. Ved vurderingen av om en overtredelse er vesentlig, skal det særlig legges vekt på overtredelsens omfang og virkninger og graden av utvist skyld. Dersom personen eller foretaket tidligere er ilagt sanksjon for overtredelse av denne lov eller forskrift gitt i medhold av loven, kan straff anvendes selv om overtredelsen ikke er vesentlig.

Med bøter eller fengsel inntil 1 år straffes også den som forsettlig eller uaktsomt:

a) gir uriktige eller villedende opplysninger til den sentrale godkjenningsordningen, eller setter CE-merke på produkt uten at forutsetningene er til stede, eller omsetter slikt produkt,
b) eller for øvrig ikke gir de opplysninger eller unnlater å gi tilsynsmyndigheten tilgang til produkt, rom, areal eller annet område som anses nødvendig for å kunne føre tilsynet, jf. § 29-7.

Ved grove overtredelser kan fengsel inntil 2 år anvendes. Ved vurderingen av om overtredelsen er grov, skal det særlig legges vekt på overtredelsens omfang og virkninger, og graden av utvist skyld.

§ 32-10.*Samordning av sanksjoner*

Sanksjoner skal stå i rimelig forhold til ulovligheten. Dersom det utferdiges flere ulike typer sanksjoner for samme overtredelse, må disse samordnes slik at overtrederen ikke rammes på en urimelig måte.

Plan- og bygningsmyndighetene kan ikke ilegge den ansvarlige et overtredelsesgebyr dersom den ansvarlige tidligere ved rettskraftig dom eller endelig vedtak er frifunnet eller ilagt strafferettslig reaksjon eller rettighetstap for samme forhold.

Storfjord kommune

Arkivsaknr: 2016/104 -85
Arkiv: 614
Saksbehandler: Odd-Arne Jenssen
Dato: 15.11.2019

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
97/19	Storfjord kommunestyre	11.12.2019

Økt ramme til prosjekt renovering av korttidsavdelingen ved Åsen sykehjem

Henvisning til lovverk:

Saksopplysninger

Det blir merkostnader i byggeprosjektet renovering av korttidsavdelingen og tilpasninger på langtidsavdelingen for å få ensartet låssystem og pasientvarslingssystem på hele sykehjemmet. I tillegg utgifter på grunn av endringer og uforutsatte/tilleggskostnader. Det kreves en økt ramme på kr. 6,4 mill for å dekke økte utgifter.

Opprinnelig ramme	kr. 27800000,00
Kontrakt -	kr. 28684000,00
Endringsliste	kr. 3208992,00
Byggeledelse	kr. 700000,00
Fettutskiller++	kr. 400000,00
Gjenstående utomhus	kr. 500000,00
Inventar	kr. 700000,00
Til sammen	Kr. 6392992,00

ENDRINGSLISTER OG UFORUTSETTE/TILLEGGSKOSTNADER

Endring av planlagt utvidelse	-kr	932 000,00
Midlertidig sammenbindings-korridor	kr	74 200,00
Skifte av utstyr værelsesbad, Bano	kr	125 600,00
Vannbåren varme og ventilasjon i eksisterende del	kr	1 902 000,00
Lage brannkonsept for hele bygningsmassen	kr	11 200,00
Skyvedørsgarderober beboerrom	kr	28 000,00
Pasientsignal utvidelse lagtidsavdelingen	kr	157 420,00
Endring sansehage, sti til brannkum bak bygget	kr	121 190,00
Fratrekk dør/vegg mellom ganger 232/233	-kr	13 787,00
Tilpassing postkjøkken, rom 201	kr	115 000,00
Flytting vaskebrakke	kr	43 750,00
fundament vaskebrakke	kr	18 140,00
Utvidelse parkering og veiarealer	kr	286 633,00
Rustfritt kammer dekontaminator	kr	14 280,00

Midlertidig personalrom i byggeperioden	kr	20 000,00
Midlertidig garderobebrakker i byggeperioden	kr	305 000,00
Månedsleie garderobebrakker	kr	60 950,00
Dør mellom garderobe og gang kjøkken	-kr	6 274,00
Dør mellom varemottak og gang kjøkken	-kr	6 274,00
2 2-fløyet dør endret til enfløydører	-kr	7 670,00
Etablering servanter i forgang rom 216, 219, 242,239, 240 og 241	kr	84 000,00
Justering antall elektriske punkter etter arbeidsgruppens ønsker	kr	22 712,00
Ny ringjording	kr	15 320,00
Ekstra 16A industristikk til dekontaminator	kr	7 245,00
Midlertidig kontor og vaskerom i byggeperioden	kr	112 198,70
Låsesystem medisinrom	kr	25 160,00

Vurdering

Til post endringsliste kr. 3 208 992,00 er det:

- forhold som ikke er framkommet i brannprosjekteringen
- ensartet pasientsystem i hele bygget. Langtidsavdelingen er ikke en del av renoveringen
- postkjøkkenet til kortidsavdelingen ligger i gjennomgangsruten mellom to avdelinger. Omleggingen gjøres for å skjerme postkjøkkenet fra gjennomgangstrafikk
- midlertidig tilrettelegging under byggeperioden kommer som krav fra Arbeidstilsynet
- servanter som Mattilsynet krever og som ikke er i prosjekteringsgrunnlaget

Kostnadene til byggeledelse kr. 700 000,00 framkom etter at budsjett var laget. Byggeledelse var ut på anbud og tilbud kom sent inn.

Kr. 400000,00 til montering av fettutskiller utenfor hovedkjøkken. Ikke tatt med i anbudet. I ettertid er installasjon av fettavskiller sterkt anbefalt for å hindre unødvendige driftsutgifter på avløpsnettet fra Åsen sykehjem

Gjenstående utomhus kr. 500 000,00 skal dekke:

- utvidelse av parkeringsplassen. P-plassen viser seg å være for trang. Standard bredde på p-plasser viser seg å være for trang. Besøkende klager på plassen og det er gjort skader på biler ved rygging når besøkende skal ut fra plassen.
- omlegging av vei rundt utelager. Prosjektert vei har for knapp sving rundt hjørne på lagerbygget. Varetransport har behov for bedre vei.
- omlegging av adkomst til omsorgsboligene ovenfor sykehjemmet

Inventar kr. 700 000,00 skal dekke:

- nytt inventar til hele avdelingen. Inventar etter liste. Sykesenger med madrasser og nattbord ble flyttet til den nye demensavdeling. En del inventar fra avdelingen som ikke ble brukt på demensavdelingen gjenbrukes.

Rådmannens innstilling

Det gis en økning i ramma til byggeprosjekt nr. 747, renovering korttidsavdelingen ved Åsen sykehjem med kr. 6,4 mill. Finansieres med økt låneopptak.

Konto	Tekst	Kontraktssum fra leverandør	Byggherres direkte kostnader	Godkjente endringer	Prognose sluttsum	Til disp	Utbetalt
0	**Sum ramme**					kr 27 800 000,00	
1	Felleskostnader	kr 3 802 700,00	kr 0,00	kr 74 200,00	kr 3 876 900,00		
2	Bygning	kr 11 776 800,00	kr 0,00	-kr 784 865,00	kr 10 991 935,00		
3	VVS-Installasjoner	kr 3 153 000,00	kr 0,00	kr 2 041 880,00	kr 5 194 880,00		
4	El-kraft	kr 1 478 000,00	kr 0,00	kr 38 032,00	kr 1 516 032,00		
5	Tele- og automatisering	kr 1 614 400,00	kr 0,00	kr 182 580,00	kr 1 796 980,00		
6	Andre installasjoner		kr 0,00	kr 0,00	kr 0,00		
(1-6)	**Huskostnad**	**kr 21 824 900,00**	**kr 0,00**	**kr 1 551 827,00**	**kr 23 376 727,00**		
7	Utendørs generelt	kr 1 123 000,00	kr 0,00	kr 407 823,00	kr 1 530 823,00		
(1-7)	**Entreprisekostnad**	**kr 22 947 900,00**	**kr 0,00**	**kr 1 959 650,00**	**kr 24 907 550,00**		
8	Utredning i tidligfase						
	Prosjektering						
	Administrasjon						
	Forsikring, gebyrer						
	Medgåtte kostnader		kr 605 475,00	kr 489 348,70	kr 1 094 823,70		
	Andre generelle kostnader						
(1-8)	**Byggekostnad**	**kr 22 947 900,00**	**kr 605 475,00**	**kr 2 448 998,70**	**kr 26 002 373,70**		
9	Spesielle kostnader		kr 0,00	kr 43 750,00	kr 43 750,00		
10	Merverdiavg(1-9)	kr 5 736 975,00	kr 151 368,75	kr 623 187,18	kr 6 511 530,93		
(1-10)	**Basiskostnad**	**kr 28 684 875,00**	**kr 756 843,75**	**kr 3 115 935,88**	**kr 32 557 654,63**		
11	Forventede tillegg				kr 0,00		
12	Usikkerhetsavsetning				kr 0,00		
(0-11)	**Prosjektkostnad**	**kr 28 684 875,00**	**kr 756 843,75**	**kr 3 115 935,88**	**kr 32 557 654,63**	**-kr 4 757 654,63**	
					kr 0,00		
					kr 0,00		
(1-12)	**Kostnadsramme**	**kr 28 684 875,00**	**kr 756 843,75**	**kr 3 115 935,88**	**kr 32 557 654,63**	**-kr 4 757 654,63**	
13					kr 0,00		
(1-13)	**Sum**	**kr 28 684 875,00**	**kr 756 843,75**	**kr 3 115 935,88**	**kr 32 557 654,63**	**-kr 4 757 654,63**	

F	BYGGHERRES DIREKTE KOSTNADER					
Attestert	Beskrivelse	Tekst	Godkjent beløp	Uavklart	Merknad	Byggedel stab.
	Sum	**Eksl. MVA**	**kr 605 475,00**			
	Sum	**Inkl MVA**	**kr 756 843,75**			
	Byggeledelse pr 01.10.19 stipulert		kr 605 475,00			8
	solavskjerming korridor Økt/endret bruk etter oppgradering			kr 235 000,00	Ikke dekning	6
	Motorvarmeruttak/ ladepunkter -anslått sum			kr 250 000,00	Ikke dekning	4

E	ENDRINGSLISTER OG UFORUTSETTE/TILLEGGSKOSTNADER					
Attestert	Beskrivelse	Tekst	Godkjent beløp	Uavklart	Merknad	BDT
	Sum	**Eksl. MVA**	**kr 2 499 993,70**			
	Sum	**Inkl MVA**	**kr 3 124 992,13**			
OK	EA1	Fjerning tilbygg	-kr 932 000,00			2
OK	EA2	Midlertidig	kr 74 200,00			1
OK	EA3	Skifte av utstyr værelsesbad, Bano	kr 125 600,00			3
OK	EA4	Vannbåren varme og ventilasjon i eksisterende del	kr 1 902 000,00			3
OK	EA5	Brannkonsept for hele bygningsmassen	kr 11 200,00			8
OK	EA6	Skyvedørsgarderober	kr 28 000,00			2
OK	EA7	Pasientsignal utvidelse	kr 157 420,00			5
OK	EA8	Endring sansehage, sti	kr 121 190,00			7
OK	EA9	Fratrekk dør/vegg mellom ganger 232/233	-kr 13 787,00			2
OK	EA10	Tilpassing postkjøkken, rom 201	kr 115 000,00			2
	EA11	Flytting vaskebrakke	kr 43 750,00	kr 43 750,00	Ikke avklart	9
	EA12	fundament vaskebrakke	kr 18 140,00	kr 18 140,00	Ikke avklart	2
	EA13	Utvidelse parkering og veiarealer	kr 286 633,00	kr 286 633,00	Ikke avklart	7
OK	EA14	Rustfritt kammer	kr 14 280,00		3 stk	3
OK	EA15	Midlertidig møterom i korridor	kr 20 000,00			2
OK	EA16	Garderobebrakker	kr 305 000,00			8
OK	EA17	Månedsleie garderobebrakker	kr 60 950,00			8
OK	EA18	Dør mellom garderobe og gang kjøkken	-kr 6 274,00			2
OK	EA19	Dør mellom varemottak og gang kjøkken	-kr 6 274,00			2
OK	EA20	2 2-fløyet dør endret til enfløydører	-kr 7 670,00			2
OK	EA21	Etablering servanter i forgang rom 216 og 219				3
OK	EA22	Etablering servant rom 242, s239 og 240				3

OK	EA23	etablering servant rom 241				3
OK	EA24	Justering antall el. Punkter etter arbeidsgruppens ønsker	kr 22 712,00			4
OK	EA25	Ny ringjording	kr 15 320,00		Strøm	4
OK	EA26	Ekstra 16A industristikk til dekontaminator	kr 7 245,00			
OK	EA27	Midlertidig kontor og vaskerom	kr 112 198,70		VA og strøm	8
OK	EA28	Låsesystem medisinrom	kr 25 160,00		Gjenbruk anbefales ikke	5

Storfjord kommune

Arkivsaknr: 2018/398 -59
Arkiv: 151
Saksbehandler: Ann-Heidi Årland
Dato: 02.12.2019

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
98/19	Storfjord kommunestyre	11.12.2019

Budsjettregulering investering

Saksopplysninger

Det er behov for noen budsjettreguleringer innom investering. Først og fremst gjelder dette prosjekter som ikke blir avsluttet i 2019, og som skal videreføres i 2020. Dette gjelder

Videreføringer

Prosjekt 1033 Omkledningsrom Brannstasjon Hatteng	kr	1 770 000
Prosjekt 1039 Helikopterlandingsplass Oteren	kr	1 000 000
Prosjekt 1048 Omsorgsboliger eldre	kr	5 600 000
Prosjekt 1049 Omsorgsboliger rus/psyk	kr	1 500000
Prosjekt 1058 Oppgradering bruer	kr	300 000
Prosjekt 1063 Ny avlastningsbolig Skibotn	kr	5 400 000
Prosjekt 1066 Oppgradering av uteareal Hatteng	kr	450 000
Prosjekt 747 Ombygging Åsen omsorgssenter	kr	5 600 000 (egen sak)
Prosjekt 1015 Avløpsrenseanlegg Skibotn	kr	5 000 000
Prosjekt 1016 Oppgradering filter/UV-anlegg	kr	3 000 000
Prosjekt 1017 Oppgradering VA Hatteng	kr	500 000
Prosjekt 1111 Inventar avlastningsbolig	kr	500 000
Prosjekt 1023 Samfunnshuset møteplassen-toalett	kr	370 000

Totalt kr 30.990.000

Grunnundersøkelser

Det er tidligere bevilget 500.000 til prosjekt Skibotn Kai. Reguleringsplan for Skibotn kai og plan for Kvalberg avløpsrenseanlegg er sammenføyd i en plan. Det har i ettertid blitt krevd og gjennomført/bestilt jobber av tilsvarende art på Kvalberg og som det ikke er finansiering for. Dette er stipulert til ca 500 000.

Rådmannens innstilling

- Uavsluttede tiltak kr 30 9900 000 overføres til 2020 med den allerede vedtatte finansiering.
- Grunnundersøkelser Kvalberg og Skibotn kai kr. 500 000 dekkes av ubrukte lånemidler.

Storfjord kommune

Arkivsaknr: 2016/104 -86
Arkiv: 614
Saksbehandler: Odd-Arne Jensen
Dato: 19.11.2019

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
99/19	Storfjord kommunestyre	11.12.2019

Byggeregnskap ny dementavdeling på Åsen sykehjem

Henvisning til lovverk:

Saksopplysninger

Byggeregnskap for dementavdeling på Åsen sykehjem er ferdig. Regnskapet viser en overskridelse med kr. 3 186 230,11 av en ramme satt til kr. 33 718 000,00. Det er forutsatt et statstilskudd på kr. 15 570 000,00

Følgende poster er medtatt i medgått kostnad på kr 36 904 230, 11:

a). Vannbåren varme basert på energibrønner ca. kr. 1,2 mill.
Merknader: Lå innenfor den oppgitte opprinnelige rammen.

b). Sansehage ca. kr. 630 000,00
Merknad: ikke budsjettert formelt**.** Sansehage ble et krav fra Husbanken

c). Vaskerom slik:

- graving VA-grøfter	kr. 202 000,00
- strømkabel	kr. 14 000,00
- vaskerom	kr. 614 000,00
Samlet	ca. kr. 830 000,00

Merknader: De to postene til graving VA og strømkabel på tilsammen kr. 216 000,00 vil kunne brukes videre.
Vaskerommet viser seg å ikke kunne benyttes til formålet vaskehall da det bygget ikke oppfyller kravet til våtrrom etter Norsk standard.
Posten på vaskerommet gir ikke nytte. Det legges til grunn at det ikke tas videre (rettslig) oppfølging mot svensk leverandør, og at heller ikke denne forfølger saken videre. Det arbeides med å flytte bygget til annet passende sted (Hatteng skole) og sette det opp der til bruk som lager.

Ifølge økonomisjefen kan ikke dette beløpet omposteres bokføringsmessig da tiltaket er i eldre regnskap. Belastes derfor demensavdelingen. Det arbeides med å planlegge et plassbygd og egnet lager/ vaskerom ved Åsen. Dette vil kunne nyttes for hele senteret og hjemmebaserte

tjenester. Det må påregnes en kostnad på inntil ca. kr. 1 mill. til dette. Denne tas inn i budsjettdiskusjonen for 2020. Se investeringsbudsjettet 2020.

d). Kostnader Sweco, konsulenttjenester ca. kr. 1,7 mill.
Disse kostnader var delvis «dratt med» fra det tidligere prosjektet i Skibotn. Konsulenttjenestene var bare delvis til nytte ved Åsen.

e). Flytting av parkering, omlegging veger og flytting av høyspentkabel.
Anlegg Nord ca. kr. 2,6 mill.
Merknad:
Beløpet vil komme hele Åsen samt kommunale veger (bedring av Åsheimvegen) til nytte selv om det er belastet demensavdelingen helt ut. (Se kommentaren ovenfor om at utgifter som er i eldre regnskap ikke kan omposteres.)

f). Ekstra nattevakter etter krav fra arbeidstilsynet. ca. kr. 1,0 mill.

g). Byggeledelse ca. kr. 1,5 mill
I opprinnelig kostnadsoverslag var det medtatt ca. kr. 0,5 mill.
Det har vist seg at dette byggeoppdraget krevde vesentlig større innsats.

Ser en bort fra pkt. a ovenfor blir summen av postene b – g på til sammen kr. 8 260 000,00
Hele post g er da medtatt.
En er ikke kjent med at det vil komme annet enn mindre justeringer i byggeregnskapet heretter.
Det er jo beklagelig at det kommer en ny sprekk i byggeregnskapet for Åsen. Imidlertid framgår det at det aller meste av «ikke planlagte» kostnader undervegs er tatt innenfor vedtatt ramme, ved at den samlede overskridelsen er på knapt kr. 3.2 mill.
Som nevnt må også «vaskeromsdiskusjonen» tas inn i forbindelse med budsjett for 2020.

Vurdering

Den oversikten som ligger ovenfor i byggeregnskapet på kr 36 904,11 viser det formelle underskuddet, og der det var en merkostnad på kr. 3 186 230,11.

Styringsgruppen ønsket å få fram hva som reelt sett skulle ha vært belastet demensavdelingen ut fra en betraktning av «hvor nytten av kostnaden lå».
Det kan ut fra denne tankegangen settes opp en slik fordeling:
a). vannbåren varme: fordeles helt til demensavdelingen
b). sansehage fordeles helt til demensavdelingen
c). vaskehall og graving av VA-grøfter og strømkabel på kr. 214 000,00 kan fordeles slik
1/3 på demensavdeling, 1/3 på korttid- og langtidsavdelingene og 1/3 på hjemmebaserte tjenester. Det blir da utgift
med kr. 70 000,00 på demensavdelingen
Vaskehall: Til nytt prosjekt; lager ved Hatteng skole, hele beløpet på kr. 614 000,00

d). Sweco, konsulenttjenester, fordeles demensavdeling med kr. 500 000,00 og resten, kr.1.2 mill. til tidligere prosjekt.
e). flytting parkering, omlegging av veger og flytting av høyspentkabel kr. 2.6 mill. fordeles slik:
- kr. 0.5 mill. på demensavdeling
- kr. 1,3 mill. på korttid- og langtidsavdelingene

- kr. 0,8 mill. på kommunale veger

f). Ekstra nattevakter etter krav. Hele beløpet belastes demensavdeling

g). Ekstra byggeledelse, fordeles helt på demensavdeling

Summen av denne fordelingen blir da at kr. 4 060 000, kunne ha vært belastet utenfor demensavdelingen. Hadde man vært så forutseende at man la inn og altså hadde hatt et investeringsbudsjett tilsvarende, ville det ha vært en mindrekostnad på ca. kr. 1 mill. i forhold til den sist vedtatte ramme på kr. 33, 718 mill. Siden man ikke hadde slikt «framtidssyn», framstår det et underskudd på ca. kr. 3.186 mill. som må dekkes. I tillegg må det tas inn i vurderingen i forbindelse med neste års budsjett en investeringspost på kostnaden med å flytte vaskerommet til lager ved Hatteng skole på 100-200 000 og inntil kr. 1 mill. for å få på plass nødvendig lager ved Åsen.

Rådmannens innstilling

1. Byggeregnskapet for dementavdelingen på Åsen sykehjem godkjennes.
2. Underskudd kr. 3 186 231,00 dekkes av økt låneopptak.

Byggede ls-tabell	Tekst	Kontraktssum fra leverandør	Godkjente Endringer	Byggherres direkte kostnader	Prognose sluttsum Kontraktssum + Endringer	Prognose sluttsum Kontraktssum + Endringer + Direkte kostnader	Prognose sluttsum INK MVA	Til disp
0	**Ramme**							kr 33 718 000,00
10	Felleskostnader	kr 3 388 041,00	kr 8 495,00	kr 106 865,24	kr 3 396 536,00	kr 3 503 401,24	kr 4 379 251,55	
20	Bygning	kr 11 171 647,90	kr 501 792,90	kr 40 647,20	kr 11 673 440,80	kr 11 714 088,00	kr 14 642 610,00	
30	VVS-Installasjoner	kr 3 442 985,00	kr 213 510,00	kr 0,00	kr 3 656 495,00	kr 3 656 495,00	kr 4 570 618,75	
40	El-kraft	kr 1 132 398,00	kr 14 000,00	kr 0,00	kr 1 146 398,00	kr 1 146 398,00	kr 1 432 997,50	
50	Tele- og automatisering	kr 1 292 670,00	kr 334 685,28	kr 52 191,15	kr 1 627 355,28	kr 1 679 546,43	kr 2 099 433,04	
60	Andre installasjoner		kr 0,00	kr 491 710,08	kr 0,00	kr 491 710,08	kr 614 637,60	
(1-6)	**Huskostnad**	**kr 20 427 741,90**	**kr 1 072 483,18**	**kr 691 413,67**	**kr 21 500 225,08**	**kr 22 191 638,75**	**kr 27 739 548,44**	
7	Utendørs generelt	kr 153 700,00	kr 400 359,40	kr 2 123 502,75	kr 554 059,40	kr 2 677 562,15	kr 3 346 952,69	
(1-7)	**Entreprisekostnad**	**kr 20 581 441,90**	**kr 1 472 842,58**	**kr 2 814 916,42**	**kr 22 054 284,48**	**kr 24 869 200,90**	**kr 31 086 501,13**	
8	Generelle kostnader		kr 577 030,00	kr 3 571 951,60	kr 577 030,00	kr 4 148 981,60	kr 5 186 227,00	
(1-8)	**Byggekostnad**	**kr 20 581 441,90**	**kr 2 049 872,58**	**kr 6 386 868,02**	**kr 22 631 314,48**	**kr 29 018 182,50**	**kr 36 272 728,13**	
9	Spesielle kostnader		kr 0,00	kr 963,20	kr 0,00	kr 963,20	kr 1 204,00	
10	Merverdiavg(1-9)	kr 5 145 360,48	kr 512 468,15	kr 1 596 957,81	kr 5 657 828,62	kr 7 254 786,43		
(1-10)	**Basiskostnad**	**kr 25 726 802,38**	**kr 2 562 340,73**	**kr 7 984 789,03**	**kr 28 289 143,10**	**kr 36 273 932,13**	**kr 36 273 932,13**	**-kr 2 555 932,13**
11	Forventede tillegg				kr 0,00	kr 0,00		
12	Usikkerhetsavsetning				kr 0,00	kr 0,00		
(0-11)	**Prosjektkostnad**	**kr 25 726 802,38**	**kr 2 562 340,73**	**kr 7 984 789,03**	**kr 28 289 143,10**	**kr 36 273 932,13**		**-kr 2 555 932,13**
					kr 0,00	kr 0,00		
					kr 0,00	kr 0,00		
(1-12)	**Kostnadsramme**	**kr 25 726 802,38**	**kr 2 562 340,73**	**kr 7 984 789,03**	**kr 28 289 143,10**	**kr 36 273 932,13**		**-kr 2 555 932,13**
13					kr 0,00	kr 0,00		
(1-13)	**Sum**	**kr 25 726 802,38**	**kr 2 562 340,73**	**kr 7 984 789,03**	**kr 28 289 143,10**	**kr 36 273 932,13**		**-kr 2 555 932,13**

Direkteutlegg byggherre						
	Tekst & Cetera		kr 1 250,00			
	Utlegg		kr 13 184,60			
	Welcome inn hotel		kr 1 957,50			
	Nysted AS		kr 33 219,00			
	NEXUS ID solutions AS		kr 3 312,50			
	Neumann bygg AS		kr 30 908,50			
	Lyngsalpan Vekst		kr 15 982,25			
	Kontordesign		kr 327 148,00		748	317858 kr reg på 748
	Jobbkort AS		kr 3 740,63			
	INT. Arkitekt Ingunn Skulbru		kr 26 675,00			
	Felleskjøpet		kr 4 464,50			
	ETAC		kr 86 250,00			
	Jysk		kr 1 195,00			
	COOP		kr 8 452,00			
	Staples Norway AS		kr 15 250,00		748	
	Tor sebergsen AS		kr 53 341,50		748	
	Lindrup Martinsen		kr 3 967,00		748	
		SUM	**kr 630 297,98**			

PEYMA ENTREPRENØR AS

Post	Kostnad	
10 Kapitalytelser, rigg og drift	kr	2 211 160,00
12 Regningsarbeider	kr	490 000,00
13 Prosjektering	kr	583 000,00
14 FDV Dokumentasjon	kr	103 881,00
21 Grunn og fundamenter	kr	11 065 067,00
22 Bæresystemer		
23 Yttervegger		
24 Innervegger		
25 Dekker	-kr	1 085,40
26 Yttertak	kr	107 666,30
27 Fast inventar		
28 Trapper, balkonger m.m.		
29 Andre bygningsmessige hjelpearbeider		
31 Sanitærinnstallasjon	kr	2 238 720,00
32 Varme	kr	1 204 265,00
33 Brannslokking		
36 Ventilasjon		
40 Elkraft generelt	kr	1 132 398,00
41 Basisinstallasjoner for elkraft		
43 Lavspent forsyning		
44 Lys		
45 Elvarme		
50 Tele og automatisering, generelt	kr	1 292 670,00
51 Basisinstallasjoner for tele og automatisering		
52 Integrert kommunikasjon		
54 Alarm og signalsystemer		
55 Lyd og bildesystemer		
56 Automatisering		
71 Bearbeidet Terreng	kr	153 700,00
72 Utendørs konstruksjoner		
73 Utendørs røranlegg		
74 Utendørs elkraft		
76 Veger og plasser		
Sum eks. MVA	kr	20 581 441,90
MVA	kr	5 145 360,48
25 %		
Sum inkl. MVA	kr	25 726 802,38

Åsen - Demensavdeling

	Beskrivelse	Tekst	Kostnad		Status
	FINANSIERING				
	Husbanken		kr 15 570 000,00		
	Storfjord kommune		kr 18 148 000,00		
	Sum Ramme	Inkl. MVA	**kr 33 718 000,00**		

	FORBRUKT				

	TILGJENGELIGE MIDLER				
	Ramme	Inkl. MVA	kr 33 718 000,00		
	Kostnad	Inkl. MVA	kr 36 273 932,13		
	Tilgjengelig	**Inkl. MVA**	**-kr 2 555 932,13**		

A	**KONTRAKT**				
	Kontraktssum				
	Sum	Eksl MVA	kr 20 581 441,90		
	Sum	**Inkl MVA**	**kr 25 726 802,38**		

B	**SUM INKL ENDRINGER I KONTRAKTSARBEIDER**				
	Sum	Eksl MVA	kr 29 019 145,70		
	Sum	**Inkl MVA**	**kr 36 273 932,13**		

C	**UTBETALTE AVDRAG OG PRISSTIGNING**				
			Utbetalt	Innestående	
	Sum	Eksl MVA	kr 21 292 449,96	kr -	
	Sum	**Inkl MVA**	**kr 26 615 562,45**	**kr -**	

E	**ENDRINGSLISTER OG UFORUTSETTE/TILLEGGSKOSTNADER**				
	Sum	Eksl MVA	kr 2 049 872,58		
	Sum	**Inkl MVA**	**kr 2 562 340,73**		

F	**BYGGHERRES DIREKTE KOSTNADER**				
	Sum	Eksl MVA	kr 6 387 831,22		
	Sum	**Inkl MVA**	**kr 7 984 789,03**		

Storfjord kommune

Arkivsaknr: 2019/287 -9
Arkiv: 210
Saksbehandler: Gunnar Folden Grundetjern
Dato: 29.10.2019

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
63/19	Storfjord formannskap	20.11.2019
100/19	Storfjord kommunestyre	11.12.2019

Regnskap 2018

Henvisning til lovverk:

Vedlegg
1 Revisorsberetning
2 Regnskap 2018

Saksopplysninger

Regnskapet består av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanse, noter og obligatoriske oversikter.

Driftsregnskapet

Kap	Kapitelnavn	Regnskap	Rev. Budsjett	Mer-/mindreforbruk
1.0	Politisk aktivitet	1.787.544,09	1.911.262	123.717,91
1.1	Sentraladministrasjon	12.925.187,57	13.122.794	197.606,43
1.2	Oppvekst og kultur	49.433.829,56	49.772.514	338.684,44
1.3	Helse, Pleie og omsorg	67.907.094,87	68.349.325	442.230,13
1.4	Næring	1.406.442,51	1.023.312	-383,130,51
1.5	Konsesjonskraft	-3.083,01	-1.363.380	-1.360.296,99
1.6	Driftsetaten	6.840.996,95	7.213.508	372.511,05
1.7	Driftsetaten – bygg	7.868.006,48	8.669.830	801.823,52
1.9	Finans	-148.166.019,02	-148.699.165	-533.145,98

Totalt mindreforbruk i 2018 er kr 1.277.004

1.0 Politikk
Kapitelet viser et lite underforbruk på kr 123.717,91. Primært skyldes det mindreforbruk av godtgjørelser, revisjon og kursing

1.1 Sentraladministrasjon
Kapitelet viser et mindreforbruk på kr 197.606.,43. Vakans i innkjøpstjenesten, mindreforbruk konsulenter og refusjon av tidligere års kostnader er det som genererer mindreforbruket. På IT-ansvaret er det et merforbruk.

1.2. Oppvekst og kultur
Kapitelet viser et mindreforbruk på 338.684,44. Jevnt over mer inntekter enn budsjettert bidra i positiv retning, og så har skolene og barnevernet høyere lønnskostnad enn budsjettert som bidrar i motsatt retning.

1.3 Helse, omsorg, pleie og NAV
Kapitelet viser et mindreforbruk på 442.230,13. Det største mindreforbruket ligger innenfor flyktningetjenesten hvor det er mottatt større refusjoner enn budsjettert på grunn av ikke budsjettert bosetning. Heldøgns omsorg startet opp i 2018, og det var ikke avsatt budsjettmidler til denne nye tjenesten, en tjeneste som brukte nesten 1,9 mill innenfor egen ramme.

1.4. Næring
Kapitelet viser et merforbruk på kr 383.130,51. Skyldes periodisering i tilskuddene fra eksterne tilskuddsgivere. Det er avsatt 446.207 på fond knyttet til et av prosjektene.

1.5 Konsesjonskraft
Det er inntektsført kr 1.360.296,99 mindre enn budsjettert. Det er avsatt kr 3.635.000 til dispfond fra dette kapitelet, men det har bare bidratt til finansieringen av drifta med kr 3.083,01 mot budsjettert 1.362.380.

1.6 Driftsetaten
Kapitelet viser et mindreforbruk på kr 372.511,05. Kapitelet inneholder det kommunale tekniske tjenestene som vann, avløp, feiing, plan, oppmåling, vei, brannvern m.m. Brannvern har et merforbruk på kr 793.358,34, eller så er kapitelet preget av underforbruk. Vann, avløp og feiing er selvkost-områder, og det vises til note 15 i vedlagt regnskap. Dette viser at, med unntak av feiing, så går alle selvkostområdene med underskudd. Dette underskuddet må tas inn gjennom økte inntekter (kommunale avgifter) eller reduksjon i kostnader.

1.7 Driftsetaten – bygg
Kapitelet viser et mindreforbruk på kr 801.823,52. Det er i all hovedsak 2 grunner til dette. Tilskudd boligbygging regnskapsføres ikke før det er utbetalt, og her er det en rest på 400.000. I tillegg så fikk kommunen et engangsbeløp i inntekt fra NAV i forbindelse med utflyttingen på kr 275.000. Ellers så er det jevnt over mindreforbruk på underkapitlene.

1.9 Finans
Kapitelet viser et merforbruk på kr 533.145,98. Storfjord kommune har regnskapsført ca 1,4 millioner i ekstra avdrag på lånene for å imøtekomme kravene til minimumsavdrag. På plussiden har kommunen fått ekstra skatteinntekter med kr 4,5 mill. Det har igjen ført til reduksjon i inntektsutjevningen med kr 3,9 mill. 2018 var rekordår for skatteinnkreving i Storfjord kommune med 91 % av landsgjennomsnittet. Snitt siste 5 år er 82 %

Investeringsregnskap
Totalt ble det investert kr 78,6 mill i anleggsmidler i 2018. Det ble videreformidlet ca kr 6 mill i startlån, og det ble betalt kr 2,1 mill i avdrag til husbanken på videreformidlingslån. Det ble også kjøp andeler i KLP for nesten 1,3 millioner.

Prosjektene 1021 og 1076 er boligbygging i egen regi, og må sees under ett selv om det bare er budsjettmidler på det ene prosjektet. Delingen er gjort i den hensikt å forenkle rapporteringen til Husbanken for tilskuddsmidler for det ene prosjektet.
Prosjekt 1079 – nettbrett i skolene ble kraftig underbudsjettert på grunn av at det måtte gjøres store investeringer i infrastrukturen for å få løsningen til å fungere tilfredstillende på begge skoler.

Alle investeringene er i sum fullfinansiert slik at det ikke er nødvendig å gjennomføre noen ekstrabevilgning til investeringene 2018.

Det vises for øvrig til vedleggene Regnskapsskjema 2A og 2B

Rådmannens innstilling

1. Storfjord kommunes driftsregnskap for 2018 godkjennes med et mindreforbruk på kr 1.277.004
2. Mindreforbruket fra 2018 avsettes til kommunes disposisjonsfond
3. Storfjord kommunes investeringsregnskap for 2018 godkjennes

Saksprotokoll i Storfjord formannskap - 20.11.2019

Behandling:

Rådmannens innstilling ble tatt opp til votering
Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Storfjord kommunes driftsregnskap for 2018 godkjennes med et mindreforbruk på kr 1.277.004
2. Mindreforbruket fra 2018 avsettes til kommunes disposisjonsfond
3. Storfjord kommunes investeringsregnskap for 2018 godkjennes

Det tas forbehold om kontrollutvalgets behandling av regnskapet.

Til kommunestyret i Storfjord kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Administrasjonssjefen

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Storfjord kommunes årsregnskap som viser kr 141 138 388 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 1 277 004. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Storfjord kommune per 31. desember 2018, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner

nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til: www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Andre forhold

Denne beretningen erstatter tidligere avgitt beretning, datert 16.4.2019, som ble avgitt ved utløpet av forskriftens frist for å avlegge revisjonsberetning. Årsregnskap og årsberetning ble avgitt henholdsvis 9.9.2019 og 22.10.2019.

Tromsø, 30. oktober 2019.

Doris Gressmyr

Doris Gressmyr
Oppdragsansvarlig revisor

Regnskap 2018

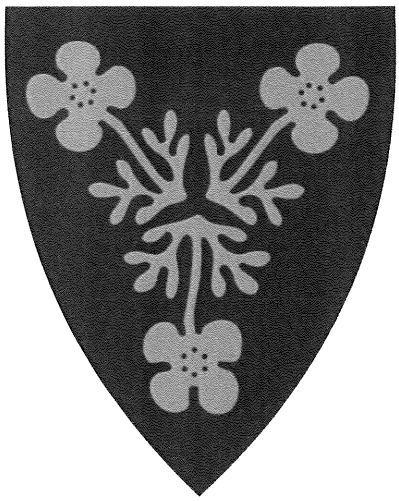

Storfjord kommune

Innhold

Noter	Side 3
Regnskapsskjema 1A Driftsregnskapet	Side 10
Regnskapsskjema 1B Driftsregnskapet	Side 11
Regnskapsskjema Økonomisk oversikt drift	Side 12
Regnskapsskjema 2A Investeringsregnskapet	Side 13
Regnskapsskjema 2B Investeringsregnskapet	Side 14
Regnskapsskjema Økonomisk oversikt investering	Side 15
Regnskapsskjema Balanseregnskapet	Side 16
Detaljert regnskap	Side 17

Hatteng 4. september 2019

Trond-Roger Larsen
Rådmann

Gunnar Grundetjern
Økonomisjef

Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Dersom kommunen avviker fra foreløpige kommunale regnskapsstandarder bør dette opplyses. Videre bør det omtales hvordan kommunen har forholdt seg til høringsutkast til KRS.

Redegjørelsen bør omtale eventuelle endringer i regnskapsprinsipper i regnskapsåret samt endringer i anvendelsen av regnskapsprinsipper og vurderingsregler.

Ved lånefinansiering av investeringer er ikke renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løsning i KRS nr. 2.

Organisering av kommunens virksomhet (regnskapsenheter)

Den samlede virksomheten til kommunen er organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon, med unntak av renovasjon som drives gjennom et interkommunalt samarbeid ihht kommunelovens § 27 med de øvrige kommunene i Nord-Troms - Avfallsservice AS

Avfallsservice AS avlegger selvstendige regnskaper som ikke inngår i kommunens drifts- og investeringsregnskap. Det vises til note 7 og 12 for nærmere opplysninger om kommunens økonomiske forhold til disse virksomhetene.

Note 1 Arbeidskapital

Balanseregnskapet :	31.12.	01.01.	Endring
2.1 Omløpsmidler	126 879 044	117 481 652	9 397 392
2.3 Kortsiktig gjeld	42 032 606	35 477 812	6 554 793
Arbeidskapital	**84 846 438**	**82 003 840**	**2 842 599**

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp	Sum
Anskaffelse av midler :		
Inntekter driftsregnskap	226 951 307	
Inntekter investeringsregnskap	37 305 073	
Innbet.ved eksterne finanstransaksjoner	52 671 567	
Sum anskaffelse av midler	**316 927 947**	**316 927 947**
Anvendelse av midler :		
Utgifter driftsregnskap	212 253 328	
Utgifter investeringsregnskap	78 565 286	
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	24 591 144	
Sum anvendelse av midler	**315 409 758**	**315 409 758**
Anskaffelse - anvendelse av midler		**1 518 189**
Endring ubrukte lånemidler (økning +/reduksjon-)		1 324 345
Endring arbeidskapital i drifts-og investeringsregnskap		**2 842 534**
Endring arbeidskapital i balansen		**2 842 599**
Differanse (forklares nedenfor)		**-65**

Forklaring til differanse i arb.kapital :	Beløp	Sum
uavklart	65	
	0	
	0	
	65	**65**

Note 2 Ytelser til ledende personer

Ytelser til ledende personer	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs-godtgjørelse	Natural-ytelser
Administrasjonssjef	854 000	0	0	0
Ordfører	0	0	0	0

Note 3 Godtgjørelse til revisor

Kommunens revisor er KomRev Nord IKS. Samlede godtgjørelser til revisor utgjør kr 413 000. Av dette gjelder kr 413 000 revisjon og kr 0 rådgivning og andre tjenester. Revisjon omfatter regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og diverse attestasjonsoppdrag.

Note 4 Pensjoner

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2018	2017
Innestående på premiefond 01.01.	6 043 758	4 037 796
Tilført premiefondet i løpet av året	3 628 318	2 339 020
Bruk av premiefondet i løpet av året	437 482	333 058
Innestående på premiefond 31.12.	9 234 594	6 043 758

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 48 nr 2). Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2017 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr 2 681 954 lavere enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innbærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,50 %	4,20 %
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %	2,97 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,97 %	2,97 %

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Spesifikasjon av pensjonskostnad og årets premieavvik	2018	2017
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	13 726 265	13 492 459
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	11 466 439	11 112 589
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-11 249 206	-10 210 186
Administrasjonskostnader	943 166	893 667
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	**14 886 664**	**15 288 529**
Betalt premie i året	**20 856 906**	**17 970 483**
Årets premieavvik	**-5 970 242**	**-2 681 954**

Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser og akkumulert premieavvik	2018	Arb.giveravg.	2017	Arb.giveravg.
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr.31.12.	296 544 343		287 752 393	
Pensjonsmidler pr. 31.12.	269 032 578		243 850 077	
Netto pensjonsforpliktelser pr 31.12.	**27 511 765**	**0**	**43 902 316**	**0**
Årets premieavvik	5 970 240		2 681 954	
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	5 446 829		2 959 886	
Sum amortisert premieavvik dette året	-632 147		-249 011	
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	**10 784 922**	**0**	**5 392 829**	**0**

Estimatavvik og planendringer	2018 Pensjons-midler	2018 Pensjons-forpliktelser	2017 Pensjons-midler	2017 Pensjons-forpliktelser
Estimatavvik 31.12. dette år	15 672 564	-9 001 108	8 285 364	-6 667 103
6	0	0	0	0

Note 5 Anleggsmidler

	IT-utstyr, kontor-maskiner	Anleggs-maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Tomte-områder	SUM
Anskaffelseskost 01.01.2018	6 135 767	9 860 579	41 503 354	359 748 326	124 603 555	4 314 933	546 166 514
Årets tilgang	2 332 908	4 240 303	12 912 733	59 279 315	0	511 937	79 277 196
- herav overført fra egne KF							*0*
Årets avgang						439 274	439 274
- herav overført til egne KF							*0*
Anskaffelseskost 31.12.2018	8 468 675	14 100 881	54 416 087	419 027 641	124 603 555	4 387 596	625 004 435
Akk avskrivninger 31.12	5 206 024	6 447 044	15 628 948	169 474 961	66 667 131		263 424 108
Netto akk. og rev. nedskrivninger							0
Akk. avskr. og nedskr. 31.12.	5 206 024	6 447 044	15 628 948	169 474 961	66 667 131	0	263 424 108
Bokført verdi pr. 31.12.2018	3 262 652	7 653 837	38 787 139	249 552 680	57 936 424	4 387 596	361 580 327
Herav finansielle leieavtaler	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Årets avskrivninger	399 261	847 546	1 978 643	7 466 071	2 458 035	0	13 149 556
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Ingen avskr.	

Note 6 Aksjer og andeler i varig eie

Selskapets navn	Hen-visning balansen	Eierandel i selskapet	Eventuell markeds-verdi	Balanseført verdi 31.12.2018	Balanseført verdi 01.01.2018
KOMMUNEKRAFT	221152001	1 stk	kr -	kr 1 000	kr 1 000
AVFALLSSERVICE	221152002	5 stk		kr 50 000	kr 50 000
ANDELER KOMREV NORD	221152003	0,81 %		kr 36 790	kr 36 790
BREDBÅNDSFYLKET TROMS	221152004	16000 stk		kr 16 000	kr 16 000
HALTI KVENKULTURSENTER IKS	221152005	10 %		kr 10 000	kr 10 000
K.SEKRETARIATET	221152006	0,87 %		kr 7 386	kr 7 386
NORDNORSK FJELLOVERVÅKNI	221152007			kr -	kr -
NORD-TROMS MUSEUM AS	221152008	30 stk		kr 30 000	kr 30 000
NORDKALOTTSENTERET AS	221152009	100 %		kr 1 800 000	kr 1 800 000
TROMSPRODUKT	221200002	2,50 %		kr 6 500	kr 6 500
NORDNORSK REISELIV AS	221000004			kr -	kr -
NIT/IBM	221200005			kr 6 000	kr 6 000
ASVO	221200007	26,47 %		kr 45 000	kr 45 000
POLAR ZOO	221200008			kr 10 000	kr 10 000
BJARKØYFORBINDELSEN	221200009	2 stk (0,0754%)		kr 500	kr 500
NORFRA	221200010			kr 11 000	kr 11 000
ANDELER SKIBOTN KABELLAG	221200012			kr 95 000	kr 95 000
INTERPOLAR AS	221200014	22 %		kr 22 000	kr 22 000
SKIBOTNHALLEN AS	221200015	11 stk%		kr 1 000	kr 1 000
VISIT LYNGENFJORD AS	221200016	28,57 %		kr 250 000	kr 250 000
EGENKAPITALINNSKUDD KLP	221550001			kr 6 272 088	kr 5 004 646
Sum			**kr -**	**kr 8 670 264**	**kr 7 402 822**

Note 7 Langsiktig gjeld

Fordeling av langsiktig gjeld:	31.12.2018	01.01.2018	Neste års avdrag	Gj.snittlig løpetid (år)
Gjeldsbrevslån/banklån	210 163 278	177 440 924	9 057 146	21,35
Obligasjonslån	0	0	0	0
Sertifikatlån	33 755 000	33 755 000	0	0
Husbanklån	42 461 618	36 579 100	2 148 282	19,68
Finansielle leieavtaler	0	0	0	0
Sum bokført langsiktig gjeld	286 379 896	247 775 024	11 205 428	
Herav selvfinansierende gjeld	36 765 046	32 683 549		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Langs.gjeld 31.12.2018	Gj.sn. rente
Langsiktig gjeld med fast rente :	146 434 135	2,63 %
Langsiktig gjeld med flytende rente :	143 656 790	1,47 %

Note 8 Rentesikring

Renteutgiftene på kommunens lånegjeld sikres i samsvar med gjeldende reglement for finans- og gjeldsforvaltningen.

Langsiktig gjeld med fast rente

Lån nr.	Volum (mill.)	Siste forfall	Rente-binding til	Betaler	Finans-reglementet
1	4,053	sep.34	sep.20	3,600	7.6
2	34,463	okt.40	okt.25	2,620	7.6
3	13,49	des.46	des.12	2,300	7.6
4	38,423	des.57	des.27	2,390	7.6
5	41,88	sep.58	sep.28	2,660	7.6

Rentebytteavtaler

Swap nr	Lån	Volum (mill.)	Løper fra dato	Løper til dato	Betaler	Mottar	Formål med sikringen	Finans-reglementet
1	6	8,92	des 11.	des 21.	3,640	3M nibor	Rentesikring	7.6

Note 9 Avdrag på lån

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen beregner minste tillatte avdrag jf. kommuneloven (koml) § 50 nr. 7, ved å :
beregne minste tillatte avdrag på lån etter en forenklet formel. Avskrivningene beregnes som sum langsiktig gjeld dividert på

Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag	0	-1
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	9 500 429	8 175 726
Bergnet minimumsavdrag	9 252 015	8 197 284
Avvik	248 414	-21 558

Det er utgiftsført kr 1.397.783 i ekstra avdrag for å imøtekomme kravet om minimumsavdrag

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

Mottatte avdrag på videreutlån og forskotteringer skal uavkortet benyttes til nedbetaling av kommunens innlån. Eventuelle

	0	-1
Mottatte avdrag på startlån	2 287 470	1 088 408
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	2 117 533	1 783 675
Avsetning til/bruk av avdragsfond	169 937	-695 267
Saldo avdragsfond 31.12.	385 399	215 462

Note 10 Kommunens garantiansvar

Gitt ove	Garanti-ramme	Garantiansvar per 31.12.2018	Garantiansvar per 31.12.2017	Utløper dato
Avfallss	kr 11 562 500	kr 5 812 500	kr 7 312 500	17.09.2026
Lyngsal	kr 3 800 000	kr 2 913 380	kr 3 166 700	04.12.2041
Sum garantiansvar		**kr 8 725 880**	**kr 10 479 200**	

** solidarisk med de andre eierne av Avfallsservice AS*

Note 11 Avsetning og bruk av fond

Fond samlet	Beholdning 01.01.2018	Avsetninger	Bruk av fond i driftsregnskapet	Bruk av fond i inv.regnskapet	Beholdning 31.12.2018
Disposisjonsfond	kr 13 211 945	kr 10 210 141	kr 5 417 967	kr 215 698	kr 17 788 421
Bundne driftsfond	kr 15 033 233	kr 5 052 679	kr 3 018 652	kr -	kr 17 067 260
Ubundne investeringsfond	kr 661 465	kr -		kr -	kr 661 465
Bundne investeringsfond	kr 778 184	kr 2 288 583		kr 2 118 646	kr 948 121
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	kr 29 684 827	kr 17 551 403	kr 8 436 619	kr 2 334 344	kr 36 465 267

Bundne fond	Beholdning 01.01.2018	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2018
Bundne driftsfond				
Kommunalt næringsfond (kraftfond)	kr 8 569 810	kr 2 391 096	kr 890 926	kr 10 069 980
Regionalt næringsfond	kr 1 755 603	kr 217 637	kr 437 000	kr 1 536 241
Selvkostfond	kr 1 155 135	kr 35 036	kr 464 179	kr 725 992
Husbankemidler	kr 891 248	kr 50 000	kr 245 660	kr 695 588
Øvrige øremerkede tilskudd	kr 2 661 437	kr 2 358 910	kr 980 887	kr 4 039 460
	kr -	kr -	kr -	kr -
Sum	**kr 15 033 233**	**kr 5 052 679**	**kr 3 018 652**	**kr 17 067 260**
Bundne investeringsfond				
Tomterefusjon	kr 557 947	kr -	kr -	kr 557 947
Formidlingslån/Startlån	kr 215 462	kr 2 288 583	kr 2 118 646	kr 385 399
Ekstra avdrag formidlingslån	kr 4 774	kr -	kr -	kr 4 774
	kr -	kr -	kr -	kr -
Sum	**kr 778 184**	**kr 2 288 583**	**kr 2 118 646**	**kr 948 121**

Disposisjonsfond	Beholdning 01.01.2018	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2018
Disposisjonsfond	kr 11 667 064	kr 10 174 241	kr 5 606 369	kr 16 234 935
Bosetning flyktninger	kr 1 457 462	kr -	kr -	kr 1 457 462
Treningsavgift fysioterapi	*kr 87 420*	*kr 35 900*	*kr 27 296*	kr 96 024
	kr -	*kr* -	*kr* -	*kr* -
	kr -	*kr* -	*kr* -	*kr* -
	kr -	*kr* -	*kr* -	*kr* -
Sum disposisjonsfond	**kr 13 211 945**	**kr 10 210 141**	**kr 5 633 665**	**kr 17 788 421**

Overføring fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet	Regnskap 2018	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Overføring vedtatt av kommunestyret	kr 215 698	kr 215 698	kr 215 698	kr -
...	*kr* -	*kr* -	*kr* -	*kr* -
Sum overført til investeringsregnskapet	**kr 215 698**	**kr 215 698**	**kr 215 698**	**kr -**

Note 12 Kapitalkonto

Saldo 01.01.	**kr**	**87 489 991**
Økning av kapitalkonto (kreditposteringer)		
Aktivering av fast eiendom og anlegg	kr	78 537 722
Reversert nedskrivning av fast eiendom og anlegg	kr	-
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	kr	-
Kjøp av aksjer og andeler	kr	1 267 442
Reversert nedskrivning av aksjer og andeler	kr	-
Utlån	kr	6 174 418
Aktivert egenkapitalinnskudd pensjonskasse	kr	-
Avdrag på eksterne lån	kr	11 275 128
Økning pensjonsmidler	kr	27 120 022
Reduksjon pensjonsforpliktelser	kr	-
Reduksjon av kapitalkonto (debetposteringer)		
Avgang fast eiendom og anlegg	kr	439 274
Av- og nedskriving av fast eiendom og anlegg	kr	13 149 556
Avgang utstyr, maskiner og transportmidler	kr	-
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	kr	-
Avgang aksjer og andeler	kr	-
Nedskrivning av aksjer og andeler	kr	-
Avdrag på utlån	kr	2 444 275
Avskrivning utlån	kr	-
Reduksjon egenkapitalinnskudd pensjonskasse	kr	-
Bruk av midler fra eksterne lån	kr	48 555 655
Reduksjon pensjonsmidler	kr	1 937 521
Økning pensjonsforpliktelser	kr	8 791 950
Urealisert kurstap utenlandslån	kr	-
Saldo 31.12.	**kr**	**136 546 492**

Note 13 Investeringsprosjekter

Investeringsprosjektene framgår av bilag 2B

Note 14 Tilskudd/bidrag til finansiering av investeringer

Husbanken har innvilget tilskudd til bygging av demensavdeling Åsen omsorgsenter, omsorgsboliger, utleieboliger på Brenna og Valmuen. Tilskuddene utbetales etterskuddsvis. I tillegg har Storfjord kommune fått spillemidler i forbindelse med bygging av Pump-Track bane og Kustgressbanen.

Note 15 Selvkostområder

	Resultat 2018					Balansen 2018	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/ underskudd (-)	Årets dekningsgrad i % [1]	Vedtatt dekningsgrad i %	Avsetn(+)/ bruk av (-) selvkostfond	Selvkostfond/ fremførbart underskudd pr. 31.12 [2]
Renovasjon	2 808 000	2 855 000	-47 000	98,4 %	100,0 %	-47 000	-14 000
Slam	652 000	724 000	-72 000	90,1 %	100,0 %	-72 000	-52 000
Vann	3 693 401	4 157 580	-464 179	88,8 %	100,0 %	-464 179	606 528
Avløp	2 723 831	2 788 441	-64 610	97,7 %	100,0 %	-64 410	-600 532
Feiing	479 286	446 638	32 648	107,3 %	100,0 %	32 648	119 464
Kart og oppmåling	528 961	1 693 622	-1 164 661	31,2 %	0,0 %	0	0
Plan- og byggesak	203 517	1 756 695	-1 553 178	11,6 %	0,0 %	0	0

	Resultat 2017					Balansen 2017	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/ underskudd (-)	Årets dekningsgrad i % [1]	Vedtatt dekningsgrad i %	Avsetn(+)/ bruk av (-) selvkostfond	Selvkostfond/ fremførbart underskudd pr. 31.12 [2]
Renovasjon	2 705 000	2 736 000	-31 000	98,9 %	100,0 %	-31 000	33 000
Slam	603 000	626 000	-23 000	96,3 %	100,0 %	-23 000	20 000
Vann	3 478 982	3 370 823	108 159	103,2 %	100,0 %	127 887	1 070 707
Avløp	2 723 831	3 463 124	-739 293	78,7 %	100,0 %	-222 473	-522 766
Feiing	460 869	559 022	-98 153	82,4 %	100,0 %	-95 561	84 428
Kart og oppmåling	183 475	1 242 363	-1 058 888	14,8 %	0,0 %	0	0
Plan- og byggesak	538 044	1 697 693	-1 159 649	31,7 %	0,0 %	0	0

Note 16 Interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 27

Regnskap for interkommunale samarbeid etter kommuneloven (koml) § 27 skal inngå i årsregnskapet til den kommunen hvor samarbeidet har sitt hovedkontor. Årsregnskapet omfatter regnskap for slike samarbeid jf. regnskapsforskriften § 12 nr. 3. Storfjord kommune fører regnskap for felles innkjøpstjeneste i Nord-Troms. Inntekter og utgifter tilknyttet dette føres på prosjekt 407 på ansvar 122 økonomiavdelingen fram til 30.6.2018

Felles innkjøper Nord-Troms

	Pr kommune
Nordreisa	117 969
Lyngen	81 991
Skjervøy	82 697
Kåfjord	68 504
Storfjord	63 632
Kvænangen	52 458
SUM	467 251

Vedlegg 1
Regnskapsskjema 1A - Driftsregnskapet

Tall i 1 kroner	Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
FRIE DISPONIBLE INNTEKTER				
Skatt på inntekt og formue	-46 455 473	-42 386 000	-42 386 000	-42 698 315
Ordinært rammetilskudd	-93 471 371	-97 132 000	-97 132 000	-94 810 550
Eiendomsskatt verk og bruk	-6 593 825	-6 300 000	-6 300 000	-7 457 548
Eiendomsskatt annen fast eiendom	0	0	0	0
Andre direkte eller indirekte skatter	-7 731 441	-7 100 000	-7 100 000	-6 695 087
Andre generelle statstilskudd	-317 640	-324 800	-324 800	-1 075 467
Sum frie disponible inntekter	**-154 569 750**	**-153 242 800**	**-153 242 800**	**-152 736 967**
FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER				
Renteinntekter og utbytte	-1 671 636	-1 810 737	-1 585 737	-1 878 520
Gevinst finansielle instrument (omløpsmidler)	0	0	0	0
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	5 531 322	4 780 000	4 780 000	4 204 534
Tap finsansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Avdrag på lån	9 500 429	7 851 000	7 851 000	8 175 726
Netto finansinntekter/-utgifter	**13 360 115**	**10 820 263**	**11 045 263**	**10 501 739**
AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER				
Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	10 210 141	10 174 241	3 635 000	15 287 195
Til bundne avsetninger	5 052 679	2 950 000	2 950 000	5 757 057
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-6 754 889	-6 754 889	0	-11 317 259
Bruk av ubundne avsetninger	-5 633 665	-5 606 369	-2 736 369	-5 019 598
Bruk av bundne avsetninger	-3 018 718	-3 796 862	-3 796 862	-4 419 038
Netto avsetninger	**-144 451**	**-3 033 879**	**51 769**	**288 358**
FORDELING				
Overført til investeringsregnskapet	215 698	215 648	0	300 000
Til fordeling drift	-141 138 388	-145 240 768	-142 145 768	-141 646 870
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	139 861 383	145 240 768	142 145 768	134 891 981
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	**-1 277 004**	**0**	**0**	**-6 754 889**

Vedlegg 2 Regnskapsskjema 1B

Tall i 1 kroner	Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
Netto driftsutgifter pr				
Politisk styring	1 787 544	1 911 262	1 911 262	1 978 056
Sentraladministrasjon	12 920 311	13 122 794	12 917 544	11 921 350
Oppvekst- og kulturetaten	49 855 927	49 860 314	49 395 314	47 415 253
Helse og omsorg	66 745 410	68 466 325	67 224 575	60 784 901
Næringsetaten	2 187 765	3 892 242	3 587 242	2 428 043
Konsesjonskraft	-3 838 083	-5 698 380	-5 698 380	-2 866 096
Driftsetaten	7 369 345	7 911 440	7 533 440	7 287 605
Driftsetaten - Kommunale bygg	8 112 334	8 669 830	8 169 830	8 435 717
Avskrivninger	0	0	0	0
Finans	-5 279 170	-2 895 059	-2 895 059	-2 492 847
Til fordeling drift	**139 861 383**	**145 240 768**	**142 145 768**	**134 891 981**

Økonomisk oversikt - Drift

Tall i 1 kroner	Note	Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
DRIFTSINNTEKTER					
Brukerbetalinger		-5 442 190	-5 285 360	-4 985 360	-5 163 044
Andre salgs- og leieinntekter		-28 063 918	-19 153 438	-19 153 438	-15 905 704
Overføringer med krav til motytelse		-36 178 159	-29 648 903	-27 839 903	-41 464 261
Rammetilskudd		-93 471 371	-97 132 000	-97 132 000	-94 810 550
Andre statlige overføringer		-317 640	-324 800	-324 800	-1 075 467
Andre overføringer		-2 697 292	-560 000	-420 000	-856 288
Inntekts- og formuesskatt		-46 455 473	-42 386 000	-42 386 000	-42 698 315
Eiendomsskatt verk og bruk		-6 593 825	-6 300 000	-6 300 000	-7 457 548
Eiendomsskatt annen fast eiendom		0	0	0	0
Andre direkte og indirekte skatter		-7 731 441	-7 100 000	-7 100 000	-6 695 087
Sum driftsinntekter		**-226 951 307**	**-207 890 501**	**-205 641 501**	**-216 126 265**
DRIFTSUTGIFTER					
Lønnsutgifter	2	130 382 791	125 802 020	123 375 020	124 528 823
Sosiale utgifter	2	13 625 447	13 248 306	13 188 306	13 566 278
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tjenesteprod.		26 884 423	28 822 136	27 162 031	28 698 158
Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjensteprod.		18 336 567	19 452 517	15 680 622	17 855 605
Overføringer		23 024 100	12 563 490	15 138 490	13 510 516
Avskrivninger	5	13 149 556	11 304 646	11 304 646	12 472 923
Fordelte utgifter		0	0	0	0
Sum driftsutgifter		**225 402 884**	**211 193 115**	**205 849 115**	**210 632 303**
Brutto driftsresultat		**-1 548 423**	**3 302 614**	**207 614**	**-5 493 961**
EKSTERNE FINANSINNTEKTER					
Renteinntekter og utbytte		-1 671 636	-1 810 737	-1 585 737	-1 878 520
Gevinst finansielle instrument (omløpsmidler)		0	0	0	0
Mottatte avdrag på lån		-156 806	-35 000	-35 000	-226 981
Sum eksterne finansinntekter		**-1 828 442**	**-1 845 737**	**-1 620 737**	**-2 105 502**
EKSTERNE FINANSUTGIFTER					
Renteutgifter og låneomkostninger		5 531 322	4 780 000	4 780 000	4 204 534
Tap finansielle instrument (omløpsmidler)		0	0	0	0
Avdrag på lån	9	9 500 429	7 851 000	7 851 000	8 175 726
Utlån		146 418	35 000	35 000	348 880
Sum eksterne finansutgifter		**15 178 169**	**12 666 000**	**12 666 000**	**12 729 140**
Resultat eksterne finanstransaksjoner		**13 349 728**	**10 820 263**	**11 045 263**	**10 623 638**
Motpost avskrivninger		-13 149 556	-11 304 646	-11 304 646	-12 472 923
Netto driftsresultat		**-1 348 251**	**2 818 231**	**-51 769**	**-7 343 246**
BRUK AV AVSETNINGER					
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk		-6 754 889	-6 754 889	0	-11 317 259
Bruk av disposisjonsfond		-5 633 665	-5 606 369	-2 736 369	-5 019 598
Bruk av bundne fond		-3 018 718	-3 796 862	-3 796 862	-4 419 038
Bruk av likviditetsreserven		0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger		**-15 407 271**	**-16 158 120**	**-6 533 231**	**-20 755 895**
AVSETNINGER					
Overført til investeringsregnskapet	11	215 698	215 648	0	300 000
Avsatt til dekning av tidligere års r.messige merforbruk		0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	11	10 210 141	10 174 241	3 635 000	15 287 195
Avsatt til bundne fond	11	5 052 679	2 950 000	2 950 000	5 757 057
Avsatt til likviditetsreserven		0	0	0	0
Sum avsetninger		**15 478 518**	**13 339 889**	**6 585 000**	**21 344 252**
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk		**-1 277 004**	**0**	**0**	**-6 754 889**

Vedlegg 3
Regnskapsskjema 2A - Investeringsregnskapet

Tall i 1 kroner	Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Opprinnelig Budsjett 2018	Regnskap 2017
FINANSIERINGSBEHOV				
Investeringer i anleggsmidler	78 565 286	97 680 000	120 041 000	37 724 112
Utlån og forskutteringer	6 028 000	8 000 000	8 000 000	7 775 770
Kjøp av aksjer og andeler	1 267 442	1 000 000	1 000 000	1 221 531
Avdrag på lån	2 117 533	0	0	4 002 178
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0
Avsetninger	2 503 168	215 698	0	3 248 912
Årets finansieringsbehov	**90 481 429**	**106 895 698**	**129 041 000**	**53 972 503**
FINANSIERING				
Bruk av lånemidler	-48 555 655	-51 693 000	-67 110 000	-21 218 311
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-625 729	0	0	-776 992
Tilskudd til investeringer	-17 266 000	-21 446 000	-29 070 000	-4 050 000
Kompensasjon merverdiavgift	-11 341 484	-14 094 000	-13 629 000	-6 611 475
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-10 351 830	-18 232 000	-18 232 000	-14 678 285
Andre inntekter	-7 500	0	0	0
Sum ekstern finansiering	**-88 148 198**	**-105 465 000**	**-128 041 000**	**-47 335 063**
Overført fra driftsregnskapet	-215 698	-215 698	0	-300 000
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-2 117 533	-1 165 000	-1 000 000	-6 121 792
Sum finansiering	**-90 481 429**	**-106 845 698**	**-129 041 000**	**-53 756 855**
Udekket / Udisponert	**0**	**50 000**	**0**	**215 648**

Regnskapsskjema 2B - Investeringsregnskapet

Sum investeringer fra skjema 2A 78 565 286

Prosjekt		Regnskap 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Revidert budsjett 2018
1000	Oppgradering vannledning vestersia Stubbeng-Tømmernes	603 877	500 000	500 000
1003	Skolelokaler og flerbrukshall - inventar og utstyr	89 130	-	100 000
1004	Kommunale veger - oppbygging og grusing	228 245	300 000	300 000
1005	Oppgradering datakommunikasjon kommunale bygg	124 865	-	110 000
1006	Strakstiltak svømmebasseng HAtteng	8 564 031	8 680 000	11 400 000
1007	CAFS/skumanlegg brannbil Skibotn	1 412	-	-
1008	Utvikling nytt boligfelt Hatteng	10 000	-	-
1011	Forprosjekt sentrumsplan Hatteng	200 245	300 000	300 000
1013	SD overvåkingssystem vann og avløp	1 365 239	2 300 000	2 300 000
1015	Avløpsrenseanlegg Skibotn	-	5 000 000	5 000 000
1016	Oppgradering filter/UV-anlegg 3 vannverk	2 633 573	2 700 000	2 700 000
1017	Oppgradering VA Hatteng	248 181	2 300 000	2 300 000
1018	Veglys Oterbakken	908 188	500 000	500 000
1019	Asfaltering og oppgradering Oterbakken	1 390 068	1 500 000	1 500 000
1020	Trafikksikkerhetstiltak	2 404	600 000	600 000
1021	Boligbygging i egen regi - Oteren	7 547 426	11 000 000	15 200 000
1022	Oppgradering tannklinikken utvendig	156 000	150 000	150 000
1023	Oppgradering samfunnshuset møteplasseen	17 475	130 000	130 000
1024	Oteren barnehage, oppgradering gammel del innvendig	51 876	200 000	200 000
1026	Carporter helsehuset og forbyggende	2 055	350 000	-
1027	Helsehuset ambulanseinng., spiserom, risikoavfallsrom	1 004 085	1 000 000	1 000 000
1029	Automatisk ringesystem Storfjord kirke	238 728	200 000	250 000
1031	Skibotn skole maling og oppgradering	812 761	300 000	300 000
1032	Ventilasjon Nav/rådhuset	-	150 000	-
1033	Omkledningsrom brannstasjon Hatteng	-	750 000	-
1034	Datakommunikasjon Helsesentret og Engstadjordet	167 480	-	135 000
1036	Kunstgressbane Hatteng	6 555 198	4 730 000	6 674 000
1037	Nytt kvalitets- og styringssystem (IT)	81 222	-	-
1039	Helikopterlandingsplass Oteren	2 757	700 000	50 000
1040	Anskaffelse av steame og spylevogn	395	450 000	450 000
1041	Infrastruktur boligtomter Hatteng VVA	573 648	2 000 000	500 000
1043	Samfunnshuset oppgradering	299 357	300 000	300 000
1045	Personell brannkorpset Skibotn	8 458	-	-
1047	IR kamera	132 589	140 000	140 000
1048	Omsorgsboliger eldreomsorg med heldøgns tjenester	856 592	12 000 000	500 000
1049	Omsorgsboliger rus/psykiatri med heldøgns tjenester	532 874	6 000 000	300 000
1050	Trygghetsalarmer	-	300 000	300 000
1051	Inventar Hatteng skole	14 167	-	-
1055	Sentrumsplan Oteren	14 948	200 000	200 000
1056	Noderom skibotn skole	200 945	-	165 000
1057	Digitaliseringsprosjektet	487 903	1 000 000	1 000 000
1058	Oppgradering bruer, inkl forprosjekt/inspeksjon	92 500	400 000	100 000
1061	Rehabilitering VA ihht hovdplan VA	37 396	-	-
1062	Skilting av kommunale veier	184 846	300 000	10 000
1063	Ny avlastingsbolig på Skibotn	51 276	2 250 000	-
1064	Kommuale bygg oppgradering	921 528	1 000 000	1 000 000
1065	Oppgradering av uteareal og trygge lekeplasser Skibotn	-	250 000	250 000
1066	Oppgradering av uteareal og trygge lekeplasser Hatteng	304 877	250 000	250 000
1067	Solavskjerming kontorer rådhuset	155 333	200 000	200 000
1072	Velferdsteknologi Åsen	53 878	500 000	500 000
1073	Regulering boligfelt Skibotn	4 816	200 000	200 000
1074	Boligområder og infrastruktur Oteren og Elvevoll	-	1 000 000	200 000
1075	Klippeutstyr brann og redning	241 125	-	180 000
1076	Boligbygging egen regi Brenna	3 062 828	-	-
1077	Erverv Hansenskogen	-	-	860 000
1078	IT helsehuset og hjemmetjenesten	82 671	-	275 000
1079	Nettbrett i skolene	2 324 450	-	1 400 000
1081	Grunnundersøkelse Kvesmenes	345 076	-	289 000
1082	Grunnundersøkelse Kitdalsveien	-	-	195 000
1083	PumpTrack Bane	280 000	-	401 000
142	Kommunale veier, reasfaltering/asfaltering	1 770 966	3 500 000	2 000 000
171	Kommunale boliger	1 346 351	1 500 000	1 500 000
476	Industriområde Skibotn kai Nord	750 449	-	500 000
626	Digitalisering/oppgraderig av kommunens reguleringsplaner	5 055	-	-
667	Digitalisering VA-ledninger	62 609	100 000	100 000
670	Avløpspumpestasjon Skibotn skole	22 785	-	-
716	Brannteknisk kommunale bygg	562 653	1 100 000	1 100 000
739	Generell oppgradering Åsen oms, inkl ventilasjon	230 125	200 000	200 000
740	Oppgradering Åsen omsorgssenter - utvidelse	19 169 313	20 715 000	18 715 000
741	Vann og avløp Oteren generelt	161 153	-	-
747	Ombygging gammel del Åsen	492 833	-	500 000
748	Inventar Åsen	390 144	-	-
763	Utvidelse Skibotn kirkegård	152 045	5 800 000	150 000
778	Valmuen- forsikringssak bygg	9 177 809	14 046 000	14 046 000
999	FINANSIERING INVESTERINGSREGNSKAPET	-	-	- 2 995 000
		78 565 286	120 041 000	97 680 000

* prosjekt 1021 og 1076 er planlagt og budsjettert under ett, og sees sammen.

Økonomisk oversikt - Investering

Tall i 1 kroner	Note	Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
INNTEKTER					
Salg driftsmidler og fast eiendom		-625 729	0	0	-776 992
Andre salgsinntekter		-7 500	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse		-8 064 360	-18 232 000	-18 232 000	-11 649 558
Kompensasjon av merverdiavgift		-11 341 484	-14 094 000	-13 629 000	-6 611 475
Statlige overføringer		-15 481 000	-19 661 000	-27 485 000	-4 050 000
Andre overføringer		-1 785 000	-1 785 000	-1 585 000	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak		0	0	0	0
Sum inntekter		**-37 305 073**	**-53 772 000**	**-60 931 000**	**-23 088 024**
UTGIFTER					
Lønnsutgifter		2 994 137	100 000	100 000	1 233 388
Sosiale utgifter		0	0	0	71 174
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tjenesteprod.		64 202 100	78 867 800	101 628 800	29 808 075
Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjensteprod.		0	0	0	0
Overføringer		11 341 484	18 712 200	18 312 200	6 611 475
Renteutgifter og omkostninger		27 564	0	0	0
Fordelte utgifter		0	0	0	0
Sum utgifter		**78 565 286**	**97 680 000**	**120 041 000**	**37 724 112**
FINANSIERINGSTRANSAKSJONER					
Avdrag på lån	9	2 117 533	0	0	4 002 178
Utlån		6 028 000	8 000 000	8 000 000	7 775 770
Kjøp av aksjer og andeler		1 267 442	1 000 000	1 000 000	1 221 531
Dekning av tidligere års udekkede merforbruk		215 698	215 698	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond		0	0	0	0
Avsatt til bundne fond		2 287 470	0	0	3 248 912
Avsatt til likviditetsreserven		0	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner		**11 916 143**	**9 215 698**	**9 000 000**	**16 248 391**
Finansieringsbehov		**53 176 356**	**53 123 698**	**68 110 000**	**30 884 478**
FINANSIERING					
Bruk av lån		-48 555 655	-51 693 000	-67 110 000	-21 218 311
Salg av aksjer og andeler		0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponerte mindreforbruk		0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån		-2 287 470	0	0	-3 028 728
Overført fra driftsregnskapet	11	-215 698	-215 698	0	-300 000
Bruk av disposisjonsfond		0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	11	0	-1 000 000	-1 000 000	-1 814 486
Bruk av bundne fond	11	-2 117 533	-165 000	0	-4 307 306
Bruk av likviditetsreserven		0	0	0	0
Sum finansiering		**-53 176 356**	**-53 073 698**	**-68 110 000**	**-30 668 830**
Udekket / Udisponert		**0**	**50 000**	**0**	**215 648**

Balanseregnskapet

Tall i 1 kroner	Note	Regnskap 2018	Regnskap 2017
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Faste eiendommer og anlegg	5	311 876 699	262 448 827
Utstyr, maskiner og transportmidler	5	49 703 628	34 182 608
Utlån		35 315 444	31 585 301
Aksjer og andeler	6	8 670 264	7 402 822
Pensjonsmidler	4	269 032 578	243 850 077
Sum anleggsmidler		**674 598 613**	**579 469 635**
OMLØPSMIDLER			
Kortsiktige fordringer		61 240 776	38 202 675
Premieavvik	4	10 730 922	5 446 829
Aksjer og andeler		0	0
Sertifikater		0	0
Obligasjoner		0	0
Kasse, postgiro, bankinnskudd		54 907 347	73 832 148
Sum omløpsmidler		**126 879 044**	**117 481 652**
Sum eiendeler		**801 477 657**	**696 951 287**
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Disposisjonsfond	*11*	-17 788 421	-13 211 945
Bundne driftsfond	*11*	-17 067 260	-15 033 233
Ubundne investeringsfond	*11*	-661 465	-661 465
Bundne investeringsfond	*11*	-948 121	-778 184
Regnskapsmessig mindreforbruk		-1 277 004	-6 754 889
Regnskapsmessig merforbruk		0	0
Udisponert i investeringsregnskapet		-50	215 648
Udekket i investeringsregnskapet		0	0
Kapitalkonto		-136 546 492	-87 489 991
Endring rekneskapsprinsipp AK (drift)		286 136	286 136
Endring rekneskapsprinsipp AK (investering)		-2 518 136	-2 518 136
Sum egenkapital		**-176 520 812**	**-125 946 058**
GJELD			
LANGSIKTIG GJELD			
Pensjonsforpliktelser		-296 544 343	-287 752 393
Ihendehaverobligasjonslån		0	0
Sertifikatlån		-33 755 000	-33 755 000
Andre lån		-252 624 896	-214 020 024
Sum langsiktig gjeld		**-582 924 239**	**-535 527 417**
KORTSIKTIG GJELD			
Kassekredittlån		0	0
Annen kortsiktig gjeld		-42 032 606	-35 477 812
Premieavvik		0	0
Sum kortsiktig gjeld		**-42 032 606**	**-35 477 812**
Sum egenkapital og gjeld		**-801 477 657**	**-696 951 288**
Ubrukte lånemidler		44 872 119	43 547 774
Andre memoriakonti		3 084 419	2 497 043
Motkonto for memoriakontiene		-47 956 538	-46 044 817
Sum memoriakonti		**0**	**0**

Storfjord kommune

Arkivsaknr: 2019/515 -2
Arkiv: 210
Saksbehandler: Gunnar Folden Grundetjern
Dato: 29.10.2019

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
64/19	Storfjord formannskap	20.11.2019
101/19	Storfjord kommunestyre	11.12.2019

Årsmelding 2018

Vedlegg
1 Årsmelding 2018

Saksopplysninger

Vi viser til Storfjord kommunes årsmelding for 2018 som følger vedlagt

Rådmannens innstilling

Årsmelding for 2018 godkjennes

Saksprotokoll i Storfjord formannskap - 20.11.2019

Behandling:

Rådmannens innstilling ble tatt opp til votering
Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt

Vedtak:

Årsmelding for 2018 godkjennes

ÅRSBERETNING

2018

Storfjord kommune

Mangfold styrker!

INNHOLD

3 Kapittel 0
RÅDMANNENS INNLEDENDE KOMMENTARER

5 Kapittel 1
LEDERSKAP

9 Kapittel 2
ØKONOMI

22 Kapittel 3
ARBEIDSGIVERPOLITIKK

28 Kapittel 4
INTERKOMMUNALT SAMARBEID

30 Kapittel 5
POLITIKK

31 Kapittel 6
SENTRALADMINISTRASJONEN

33 Kapittel 7
OPPVEKST- OG KULTURETATEN

41 Kapittel 8
HELSE- OG OMSORGSETATEN

51 Kapittel 9
NÆRING OG UTVIKLING

54 Kapittel 10
PLAN- OG DRIFTSETATEN

Rådmannens innledende kommentarer

Årsmeldinga er en rapport om hva Storfjord kommune produserte og leverte av tjenester i 2018. Årsmeldinga er også rådmannens presentasjon av kommunens offisielle regnskap for kommunestyret, som gjør rede for hvordan tildelte ressurser har blitt forvaltet i 2018. Resultater rapporteres utfra de mål som ble satt i budsjettnotatet for 2018.

Visjon – Mangfold styrker – Åpenhet, Respekt, Etterrettelighet (ÅRE) som verdigrunnlag. Vårt omdømme bygger på det kulturelle, språklige og religiøse mangfoldet. Storfjord skal bygges på tre likeverdige kulturer og språk – samisk, kvensk/finsk og norsk. Storfjord kommune som organisasjon skal kjennetegnes av mangfold, blide ansikter og høflighet, åpne prosesser og god kommunikasjon. Kommunen skal preges av tillit, toleranse og respekt for andre. Kommunen skal kunne oppleves som pålitelig, åpen for innsyn, vise ansvar og følge etiske regler i våre handlinger.

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk i 2018. Det er betryggende at den økonomiske drifta går som planlagt. Detaljene kommenteres nærmere i kap. 2. Disposisjonsfondet er på et tilfredsstillende nivå, noe som er avgjørende for å møte uforutsette behov.

Flere store investeringsprosjekt ble ferdig i 2018. Demensavdeling, Valmuen, kunstgressbanen, svømmebassenget, og utleiebolig med 4 leiligheter på Oteren. Investeringsplanen var og er ellers full av små og store prosjekter, noe er gjennomført, andre delvis igangsatt. I denne valgperioden har det vært stor aktivitet på investeringssiden. I 2019 starter kommunen opp med nye omsorgs- og eldreboliger, rehabilitering av gammeldelen på Åsen og utgiftskrevende tiltak på vann- og avløpssiden.

Folketallet svinger i Storfjord. I et lengre perspektiv har det ikke vært en dramatisk nedgang, men sammensetningen er veldig urovekkende. Vi blir stadig flere eldre i befolkninga, og fokuset fremover må være å bli en attraktiv bosettingskommune for alle. Her har vi en jobb å gjøre. Bolyst er viktig for å tiltrekke seg folk i alle aldre, og ikke minst å holde på barnefamilier. Ved årsskiftet var vi 1841 innbyggere, altså en nedgang på 15 personer fra 2017. For å vise endringen over lengre tid, så var vi 1860 innbyggere i 2002, en reduksjon på 19 personer.

Kommunens rolle som tilrettelegger for næringsliv og bosetting må intensiveres. Næringsarealene må klargjøres med byggeklare tomter. Fiber til alle deler av kommunen må realiseres. Vårt håp som etableringskommune for lakseslakteriet er ikke borte, og vi håper i det lengste på en positiv avgjørelse. Næringsfon-

det gir muligheter for medfinansiering, men midlene bør også kunnes benyttes mere aktivt til sentrumsutvikling og bolyst. Stimulering til privat bygging gjennom tildeling av kommunalt tilskudd må videreføres, for det har vist seg å være et godt tiltak. Det er opprettet et utviklingsteam som trer sammen i utviklingssaker og enkeltsaker. Vår «rød løper»-filosofi skal bidra til at søkere på en eller annen måte skal få kunne realisere sitt prosjekt i Storfjord. *Det skal ikke gis et nei, før noen har snakket sammen.*

Personfordelene ved å bo i Storfjord må markedsføres bedre. Ingen eiendomsskatt på boliger er forhåpentligvis også et gode som mulige innflyttere legger merke til. Det er et overordnet mål at Storfjord blir en kommune med over 2000 innbyggere. Dette blir en stor utfordring i en tid der tendensen er økt sentralisering til tettsteder og byer.

Sykefraværet i 2018 ble på 9,02 %. Dette er for langt unna kommunens eget måltall på 7 %. Rådmannen håper kommunestyrets bevilgning til nytt sykefraværsprosjekt med oppstart i 2019, gir resultater og økt nærvær. De nye retningslinjene for oppfølging av sykemeldte, har ikke i seg selv vist å bidra til nedgang i fraværet. Her skal det være en hovedregel at ansatte skal kontakte sin leder før man oppsøker lege om sin arbeidssituasjon.

Våre velferdstjenester skal være grunnlag for kvalitetsvurderinger. Dialogen med brukerne spiller en viktig rolle i utviklingen av tjenestene. Derfor vil vi jevnlig gjennomføre innbygger- og brukerundersøkelser for å bli bedre. Overgang til lærebrett i skolen blir et interessant tiltak å følge, og som vekker oppsikt i andre kommuner.

Interkommunalt samarbeid blir viktigere og viktigere. Storfjord må bli en pådriver for samarbeid i regionen, men også med de nærmeste naboer. Det er mange oppgaver som kan utføres for hverandre, dersom det vises nødvendig vilje og raushet.

Utfordringsbildet

- Negativ endring i innbyggertallet, samtidig som det blir dramatisk flere eldre.
- Nye oppgaver overføres til kommunene som presser rammene og påvirker prioriteringene.
- Som kraftkommune er ekstrainntektene under press.
- Et distriktbasert, og relativt sett ensformig og sårbart næringsliv.
- Mangel på utleieboliger.
- Rekruttering av kompetent arbeidskraft, særlig utfordrende i helse og omsorg. Flere i kommunens nøkkelstillinger nærmer seg muligheten for (tidlig)pensjonering.
- Sykefraværet har siden innføringen av IA-avtalen i 2001, ikke vært på måltallet 7 %.
- Fibertilgang til «alle»

Samfunnsplanen er under revisjon. Utfordringsbildet ovenfor er mørke skyer i horisonten. Storfjordsamfunnet må samle kreftene for flere arbeidsplasser, økt bosetting og bolyst.

Avslutningsvis så utføres det mye godt arbeide i Storfjord kommune, og vi jobber hver dag med å bli enda bedre. Jeg vil takke alle ledere, øvrige ansatte i ulike funksjoner og roller, de tillitsvalgte og det politiske nivå for et godt samarbeide i 2018.

Hatteng, mars 2019

Trond Roger Larsen
Rådmann

1. Lederskap

1.1 Politisk ledelse

Ordfører
Knut Jentoft (Tverrpolitisk liste)

Varaordfører
Hanne Braathen (Senterpartiet)

Kommunestyret 2015 - 2019

Parti	Antall	Representanter
Tverrpolitisk liste	6	Knut Jentoft, Solveig Sommerseth, Kåre Eriksen, Bente Monica Bech, Susanne Vallesæter og Halvor B Karlsen.
Høyre	4	Geir Varvik, Hallgeir Naimak, Lars Einar Garden og Caroline R Ingebrigtsen (Nils-Petter Bech fra juni 2018)
Arbeiderpartiet	3	Sigmund Steinnes (Daniel Takvannsbukt fra desember 2018), Stine
Senterpartiet	2	Hanne Braathen og Maar Stangeland
Fremskrittspartiet	1	Sten-Egil Nystad
Miljøpartiet De Grønne	1	Silja Skjelnes-Mattila

Underutvalg 2015 - 2019

Navn	Medlemmer	Leder
Styret for plan og drift	7	Maar Stangeland
Levekårsutvalget	7	Bente Monica Bech
Kontrollutvalget	5	Arvid Lilleng
Råd for eldre og funksjonshemmede	6	Ann-Mari Hansidatter
Ungdomsrådet (2017/18)	7	Emilie Myrhaug

1.2 Administrativ ledelse

Rådmann Trond-Roger Larsen har det overordnede ansvaret for administrasjonen i Storfjord kommune.

Oppvekst- og kultursjef May-Tove Lilleng
Oppvekst- og kultursjef er ansvarlig for skoler og barnehager, kulturskole, voksenopplæringa, barnevernstjenesten, kulturkontoret, logopedtjenesten og Storfjord språksenter.

Avdelingsleder behandlende avdeling Ann-Monika Wingstad
Avdelingsleder for behandlende avdeling har overordnet ansvar for legekontoret, fysioterapeut, helsestasjon, jordmor, hjemmesykepleie, hjemmehjelp, hjelpemiddelformidler, BPA og sykehjem.

Avdelingsleder forebyggende avdeling Anne-Lena Dreyer
Avdelingsleder for forebyggende avdeling har overordnet ansvar for Valmuen verksted, omsorgen for utviklingshemmede, rusomsorgen og psykisk helse, kriseteamet avlastningsboliger, flykning-tjenesten, frivilligsentralen, møteplasser, fritidsklubber og fritidskontakter.

Plan- og driftssjef Trond Arne Hoe
Plan- og driftssjef har ansvaret for området drift og vedlikehold, kommunalteknikk, vann- og avløp, brann- og redning og renhold. I tillegg inngår de fleste av investeringsprosjektene innenfor driftssjefenes portefølje.

Økonomisjef Gunnar Grundetjern
Økonomisjefen er faglig ansvarlig for kommunens økonomi- og finansforvaltning, herunder bl.a. budsjettarbeid, regnskap, rapportering og oppfølging samt rådgivning og veiledning overfor rådmannen og andre ledere.

1.3 Politisk organisering

1.4 Administrativ organisering

2. Økonomi

På de følgende sidene presenteres vesentlig økonomisk informasjon. Kapitlet inneholder tabeller med regnskap og budsjett for 2018 hentet fra ulike regnskapsskjema i tillegg til tall hentet direkte fra regnskapet. Det er videre satt opp tabeller med sammenligninger fra tidligere år der det har vært naturlig. Det er forsøkt å peke på de viktigste avvikene mellom budsjett og regnskap.

2.1 Regnskapsresultatet for 2018 - oppsummert

2.1.1. Nettorammer pr etat – avvik regnskap og budsjett

Kap.	Kap. Tekst	Regnskap 2018	Rev. budsjett 2018	Avvik regnskap – revidert budsjett
1.0	Politisk aktivitet	1.787.544	1.911.262	123.718
1.1	Sentraladministrasjon	12.925.188	13.122.794	197.606
1.2	Oppvekst og kultur	49.433.829	49.772.514	338.864
1.3	Helse, Pleie og omsorg	67.907.095	68.349.325	442.230
1.4	Næring	1.406.443	1.023.312	-383.131
1.5	Konsesjonskraft	-3.083	-1.363.380	-1360.297
1.6	Driftsetaten	6.840.997	7.213.508	372.511
1.7	Driftsetaten – kommunale bygg	7.868.006	8.669.830	801824
1.9	Finans	-148.166.019	148.699.165	-533.145,98

Fortegn i avvikskolonne: - merforbruk/mindreintekt. +mindreforbruk/merinntekt

Driftsregnskapet viser et overskudd i 2018 på kr 1.277.004 og de fleste etater har et positivt avvik og har bidratt til overskuddet – størst merforbruk/mindreinntekt finner vi i konsesjonskraft hvor det er avsatt kr 3.635.000 til disposisjonsfond selv om inntekten ikke ble som budsjettert. Det er imidlertid viktig å huske på at deler av mindreforbruket skyldes tiltak som er forsinket og at det må påregnes å bruke av overskuddet/ disposisjonsfond til å finansiere aktivitetene i 2019.

2.2 Driftsregnskapet

2.2.1 Driftsinntekter

Tabellen viser alle driftsinntekter som er regnskapsført i 2018, revidert budsjett og avvik mellom budsjett og regnskap. Positivt avvik betyr merinntekt.

	Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Avvik
Brukerbetalinger	5.442.190	5.285.360	156.830
Andre salgs- og leieinntekter	28.063.918	19.153.438	8.910.480
Overføringer med krav til motytelse	36.178.159	29.648.903	6.529.256
Rammetilskudd	93.471.371	97.132.000	-3.660.629
Andre statlige overføringer	317.640	324.800	-7.160
Andre overføringer	2.697.292	560.000	-2.137.292
Inntekts- og formuesskatt	46.455.473	42.386.000	4.069.473
Eiendomsskatt verk og bruk	6.593.825	6.300.000	293.825
Eiendomsskatt annen fast eiendom	0	0	0
Andre direkte og indirekte skatter	7.731.441	7.100.000	631.441
Sum driftsinntekter	226.951.307	207.890.501	19.060.806

Økningen i inntekten under punktet «Andre salgs og leieinntekter» skyldes i hovedsak måten konsesjonskraft-salget er bokført i 2018 i forhold til 2017. I 2017 er netto inntekt ført, mens i 2018 er netto inntekt ført på inntektskonto, og kostnaden ført på kostnadskonto. Det har også vært økte gebyrinntekter og husleieinntekter i driftsetaten.

Merinntekten under «Overføringer med krav til motytelse» på kr 36,2 mill har kommet på bl.a. sykerefusjoner, prosjektmidler fra Fylkesmannen til NAV og barnevern, næringstilskudd fra Troms fylkeskommune og integreringstilskudd til bosatte flyktninger.

Under «Rammetilskudd» faller inntektsutjevningen i tillegg til det rene rammetilskuddet. Inntektsutjevningen er en mekanisme for å overføre midler fra de skattesterke kommunene til de skattesvake kommunene. Størrelsen på inntektsutjevningen er vanskelig å fastslå før budsjettåret, men samlet bør skatteinngangen og inntektsutjevningen ikke avvike veldig mye fra anslaget i budsjettet.

Avviket på «Andre statlige overføringer» er hovedsakelig fra ikke budsjetterte tilskudd fra Husbanken til etablering og tilpasning.

Andre overføringer består for det meste av spillemidler fra Troms fylkeskommune og tilskudd til ulike prosjekter.

Merinntekten på «Inntekts- og formuesskatt» er økte skatteinntekter som ikke er budsjettregulerte, økningen har vært varslet, men ikke regulert da omfanget har vært noe usikkert.

Avviket på eiendomsskatt viser en merinntekt på kr 0,3 mill. Det er imidlertid innkommet klager på takstfastsettelsen og deler av merinntekten kan derfor måtte betales tilbake hvis klagene fører fram.

Tabellen under viser utviklingen i driftsinntekter fra 2016 til 2018:

	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Brukerbetalinger	5.442.190	-5 163 044	-5 203 838
Andre salgs og leieinntekter	28.063.918	-15 905 704	-18 461 443
Overføringer med krav til motytelse	36.178.159	-41 464 261	-43 114 120
Rammetilskudd	93.471.371	-94 810 550	-93 121 688
Andre statlige overføringer	317.640	-1 075 467	-1 081 415
Andre overføringer	2.697.292	-856 288	-683 795
Inntekts- og formueskatt	46.455.473	-42 698 315	-39 497 173
Eiendomsskatt	6.593.825	-7 457 548	-8 886 906
Eiendomsskatt annen fast eiendom	0	0	0
Andre direkte og indirekte skatter	7.731.441	- 6 695 087	-6 623 180
Sum driftsinntekter	-226.951.307	-216 126 264	-216 673 558

Den største økningen i driftsinntektene fra 2016 til 2018 har skjedd på rammetilskudd, men dette skyldes i stor inntektsutjevning. Den rene inntektsskatten har også vært høyere i 2018 enn i de foregående år, i 2018 nådde Storfjord kommune sin høyeste skatteinngang målt i forhold til landsgjennomsnittet. Overføringer med krav til motytelse har gått litt ned etter å ha økt fram til 2017. Overføringer vil variere fra år til år med bl.a. endring i syke- og svangerskapslønn og ulike tilskudd til prosjekter. Etter tilnærmet ingen inntektsøkning fra 2016 til 2017, har 2018 gitt en betydelig økning i inntekter, noe som skal sees i sammenheng med prinsippendring konsesjonsskraft

2.2.2 Driftsutgifter

Tabellen nedenfor viser de regnskapsførte og budsjetterte driftsutgiftene i 2018

	Regnskap 2018	Rev.budsjett 2018	Avvik
Lønnsutgifter	130.382.791	125.802.020	-4.580.771
Sosiale utgifter	13.625.447	13.248.306	-377.141
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tjenesteprod.	26.884.423	27.162.031	1.937.713
Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjensteprod.	18.336.567	19.452.517	1.115.950
Overføringer	23.024.100	12.563.490	10.460.610
Avskrivninger	13.149.556	11.304.646	1.844.910
Fordelte utgifter	0	0	0
Sum driftsutgifter	225.402.884	211.193.115	14.209.769

Det er et merforbruk på lønn på kr 4,6mill. I stor grad gjelder dette prosjektlønn som ikke er budsjettert og har en tilsvarende merinntekt under overføringer, og vakante stillinger

Det er et merforbruk på pensjon på kr 377.141 som kommer av høyere grunnlag (lønnsutgifter) satsen på pensjon er dog lavere enn det som det ble budsjettert med.

Avviket på «Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon» er 1,9 mill. i mindreforbruk.

Mindreforbruk på «kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjenesteproduksjon» på kr 1.115.950
Avvik på avskrivninger på kr 1.844.910 skyldes feil budsjettering i avskrivninger på som blant annet knytter seg til avskrivninger på nye investeringer. Tabellen under viser utviklingen i driftsutgifter fra 2016 til 2018:

	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Lønnsutgifter	130.382.791	124 528 823	121 234 840
Sosiale utgifter	13.625.447	13 566 278	12 580 428
Kjøp av varer og tj. Som inngår i kommunens tj.prod	26.884.423	28 698 158	27 440 494
Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tj.prod	18.336.567	17 855 605	15 974 679
Overføringer	23.024.100	13 510 516	19 127 814
Avskrivninger	13.149.556	12 472 923	11 820 491
Fordelte utgifter		0	0
Sum driftsutgifter	225.402.884	210 632 303	208 178 746

Ser en på utviklingen i lønnsutgifter er det en økning fra 2016 til 2018 på kr 9,1 mill. Når det gjelder sosiale utgifter er det pensjon og de er økt med kr 1 mill fra 2016 til 2018.

Avskrivninger har vært nevnt tidligere, med en stor økning.

Det er en stor økning i overføringer, det henger blant annet sammen med endring i hvordan konsesjonskraft bokføres.

Øvrige kostnader har en jevn stigning.

2.2.3 Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat viser resultatet av den ordinære drift inkludert avskrivninger på varige driftsmidler. Resultatet gir uttrykk for kommunens evne til å betjene lånegjeld, evne til å finansiere deler av årets investeringer over driftsresultatet, samt evne til å avsette midler til senere års bruk.

Tabellen viser brutto driftsresultat for 2018:

	Regnskap 2018	Rev. budsjett 2018	Oppr. Budsjett 2018
Brutto driftsresultat	-1.548.423	3.302.614	207.614

Det ble budsjettert med et negativt brutto driftsresultat. Men heldigvis ble utfallet bedre enn budsjettert

Utvikling i brutto driftsresultat fra 2016 til 2018:

	2018	2017	2016
Brutto driftsresultat	-1.548.423	-5 493 961	-8.494.811

Tabellen viser brutto driftsresultat fra 2016 til og med 2018. Brutto driftsresultat har i perioden 2016 til 2018 gått kraftig ned. Med andre ord kostnadsveksten har vært større enn inntektsveksten siste 3 år

2.2.4 Netto driftsresultat

Netto driftsresultat viser resultatet av kommunens ordinære, løpende drift innenfor det finansielt orienterte regnskapssystemet. I forhold til brutto driftsresultat er netto driftsresultat korrigert for virkningen av avskrivninger og dette er erstattet med avdrag på lån. I tillegg er netto renteutgifter trukket fra.

Tabellen viser netto driftsresultat for 2018:

	Regnskap 2018	Rev. budsjett 2018	Oppr. Budsjett 2018
Netto driftsresultat	-1.348.251	2.818.231	51.769

Netto driftsresultat viser også et svært mye bedre resultat enn budsjettert. Det er en «følgefeil» fra punktet over. Avdragskostnadene ble høyere enn budsjettert da det måtte avsettes til ekstra avdrag for å imøtekomme kravet om minimumsavdrag

Utvikling i netto driftsresultat fra 2016 til 2018:

	2018	2017	2016
Netto driftsresultat	-1.348.251	-7 343 246	-10.126.645
% av inntekter	0,6	3,4	4,67

Utviklingen viser en nedgang i netto driftsresultat fra 2016 til 2018. Storfjord kommune har en målsetning om å ha netto driftsresultat på 1,75 %

2.3 Regnskapsskjema 1A

Regnskapsskjema 1A - Driftsregnskapet	Regnskap 2018	Rev budsjett 2018	Avvik
FRIE DISPONIBLE INNTEKTER			
Skatt på inntekt og formue	-46 455 473	-42 386 000	4 069 473
Ordinært rammetilskudd	-93 471 371	-97 132 000	-3 660 629
Eiendomsskatt verk og bruk	-6 593 825	-6 300 000	293 825
Eiendomsskatt annen fast eiendom	0	0	0
Andre direkte eller indirekte skatter	-7 731 441	-7 100 000	631 441
Andre generelle statstilskudd	-317 640	-324 800	-7 160
Sum frie disponible inntekter	**-154.599.750**	**-153.242.800**	**-1.326.950**
FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER			
Renteinntekter og utbytte	-1 671 636	-1 810 737	-139 101
Gevinst finansielle instrument (omløpsmidler)	0	0	0
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	5 531 322	4 780 000	-751 322
Tap finsansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0
Avdrag på lån	9 500 429	7 851 000	-1 649 429
Netto finansinntekter/-utgifter	**13.360.115**	**10.820.263**	**-2.539.852**
AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER			
Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0
Til ubundne avsetninger	10 210 141	10 174 241	-35 900
Til bundne avsetninger	5 052 679	2 950 000	-2 102 679
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-6 754 889	-6 754 889	0
Bruk av ubundne avsetninger	-5 633 665	-5 606 369	27 296
Bruk av bundne avsetninger	-3 018 718	-3 796 862	-778 145
Netto avsetninger	**-144.451**	**-3.033.879**	**-2.889.428**
FORDELING			
Overført til investeringsregnskapet	215 698	215 648	-50
Til fordeling drift	-141 138 388	-145 240 768	-4.102.380
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	139 861 383	145 240 768	5.379.385
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	**-1.277.004**	**0**	**-1.276.954**

Postene er kommentert over

2.4 Regnskapsskjema 1B

Regnskapsskjema 1B - Driftsregnskapet			
	Regnskap 2018	Rev. budsjett 2018	Avvik
Politisk styring	1 787 544	1 911 262	123 718
Sentraladministrasjon	12 920 311	13 122 794	202 483
Oppvekst- og kulturetaten	49 855 927	49 860 314	4 387
Helse og omsorg	66 745 410	68 466 325	1 720 915
Næringsetaten	2 187 765	3 892 242	1 704 477
Konsesjonskraft	-3 838 083	-5 698 380	-1 860 297
Driftsetaten	7 369 345	7 911 440	542 095
Driftsetaten - Kommunale bygg	8 112 334	8 669 830	557 496
Avskrivninger	0	0	0
Finans	-5 279 170	-2 895 059	2 384 111
Netto fordelt	139 861 383	145 240 768	123 718

Alle ansvarene, med unntak av konsesjonskraft har et mindreforbruk. Mindreinntekten på konsesjonskraft skyldes lavere inntekter enn hva vi håpet på i budsjettprosessen høsten 2017.

2.5 Investeringsregnskapet

2.5.1 Regnskapsskjema 2A

Regnskapsskjema 2A – Investeringsregnskapet			
	Regnskap 2018	Rev budsjett 2018	Avvik
FINANSIERINGSBEHOV			
Investeringer i anleggsmidler	78 565 286	97 680 000	19 114 714
Utlån og forskutteringer	6 028 000	8 000 000	1 972 000
Kjøp av aksjer og andeler	1 267 442	1 000 000	-267 442
Avdrag på lån	2 117 533	0	-2 117 533
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0
Avsetninger	2 503 168	215 698	-2 287 470
Årets finansieringsbehov	**90.481.429**	**106.895.698**	**16 414 269**
FINANSIERING			
Bruk av lånemidler	-48 555 655	-51 693 000	-3 137 345
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-625 729	0	625 729
Tilskudd til investeringer	-17 266 000	-21 446 000	-4 180 000
Kompensasjon merverdiavgift	-11 341 484	-14 094 000	- 2752 516
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-10 351 830	-18 232 000	-7 880 170
Andre inntekter	-7 500	0	7 500
Sum ekstern finansiering	**-88.148.198**	**-105.465.000**	**-17.316.802**
Overført fra driftsregnskapet	-215.698	-215.698	
Bruk av tidligere års udisponert		0	
Bruk av avsetninger	-2.117.533	-1.165.000	952.533
Sum finansiering	**-90.481.429**	**-106.845.698**	**-16.364.269**
Udekket / Udisponert			

Det er investert kr 78.565.286 mill i anleggsmidler i 2018. Dette er spesifisert pr prosjekt i regnskapsskjema 2B.

Videre er det lånt ut kr 6.028.000 i Startlån mot et budsjettert utlån på kr 8 mill. Det er gitt en del forhåndsgodkjenninger som ikke blir bokført før lånet utbetales, samt at noen av utbetalingene er utbetalinger av forhåndsgodkjenninger fra 2017.

Det er et merforbruk på kjøp av aksjer og andeler på kr 267.442. Dette gjelder KLP. 2018 er siste året med ekstra stor innbetaling til KLP etter overgangen fra Storebrand

Det er et avvik på avdragsutgifter på kr 2 mill på grunn av ekstraordinær nedbetaling av lån som skyldes at startlånskunder har innbetalt ekstraordinære avdrag til kommunen gjennom f.eks innfrielser.

Avviket på bruk av lån til finansiering skyldes hovedsakelig at investeringene som ble budsjettert i 2018 ikke er gjennomført fullt ut. Disse fortsetter og avsluttes i 2019, i den grad dette er tatt med videre i investeringsprogrammet.

Finansieringen av investeringsregnskapet er gjort med bruk av det nye låneopptaket i 2018, bruk av ubrukte lånemidler fra tidligere år, bruk av bundne og ubundne fond. Videreformidlingslån finansieres ved innbetalte avdrag og eventuelle fond som er bundet til denne ordningen.

Det er ikke gjort avsetninger fra tomtesalg og tomterefusjon. Disse inntektene, sammen med ubrukte lånemidler og kompensasjon av merverdiavgift, anses som «frie inntekter» til finansiering av årets investeringsaktiviteter, likevel begrenset til budsjettert nivå.

2.5.2 Regnskapsskjema 2B

Oversikt over investeringsprosjekter i 2018:

Regnskapsskjema 2B - Investeringsregnskapet			
Prosjekt	Regnskap 2018	Rev. budsjett 2018	Avvik
Oppgradering vannledning vestersia Stubbeng-Tømmernes	603 877	500 000	103 877
Skolelokaler og flerbrukshall - inventar og utstyr	89 130	100 000	- 10 871
Kommunale veger - oppbygging og grusing	228 245	300 000	- 71 755
Oppgradering datakommunikasjon kommunale bygg	124 865	110 000	14 865
Strakstiltak svømmebasseng HAtteng	8 564 031	11 400 000	2.835.696
CAFS/skumanlegg brannbil Skibotn	1 412	-	1 412
Utvikling nytt boligfelt Hatteng	10 000	-	10 000
Forprosjekt sentrumsplan Hatteng	200 245	300 000	- 99 755
SD overvåkingssystem vann og avløp	1 365 239	2 300 000	- 934 761
Avløpsrenseanlegg Skibotn	-	5 000 000	5000.000
Oppgradering filter/UV-anlegg 3 vannverk	2 633 573	2 700 000	- 66 427
Oppgradering VA Hatteng	248 181	2 300 000	2.051.819
Veglys Oterbakken	908 188	500 000	408 188
Asfaltering og oppgradering Oterbakken	1 390 068	1 500 000	- 109 932
Trafikksikkerhetstiltak	2 404	600 000	- 597 596
Boligbygging i egen regi - Oteren	7 547 426	15 200 000	7.652.572
Oppgradering tannklinikken utvendig	156 000	150 000	6 000
Oppgradering samfunnshuset møteplasseen	17 475	130 000	- 112 525
Oteren barnehage, oppgradering gammel del innvendig	51 876	200 000	- 148 125
Carporter helsehuset og forbyggende	2 055	-	2 055
Helsehuset ambulanseinng., spiserom, risikoavfallsrom	1 004 085	1 000 000	4 085
Automatisk ringesystem Storfjord kirke	238 728	250 000	- 11 272
Skibotn skole maling og oppgradering	812 761	300 000	512 761
Ventilasjon Nav/rådhuset	-	-	-
Omkledningsrom brannstasjon Hatteng	-	-	-

	Datakommunikasjon Helsesentret og Engstadjordet	167 480	135 000	32 480
	Kunstgressbane Hatteng	6 555 198	6 674 000	- 118 802
	Nytt kvalitets- og styringssystem (IT)	81 222	-	81 222
	Helikopterlandingsplass Oteren	2 757	50 000	- 47 243
	Anskaffelse av steame og spylevogn	395	450 000	- 449 605
	Infrastruktur boligtomter Hatteng VVA	573 648	500 000	73 648
	Samfunnshuset oppgradering	299 357	300 000	- 643
	Personell brannkorpset Skibotn	8 458	-	8 458
	IR kamera	132 589	140 000	- 7 411
	Omsorgsboliger eldreomsorg med heldøgns tjenester	856 592	500 000	356 592
	Omsorgsboliger rus/psykiatri med heldøgns tjenester	532 874	300 000	232 874
	Trygghetsalarmer	-	300 000	- 300 000
	Inventar Hatteng skole	14 167	-	14 167
	Sentrumsplan Oteren	14 948	200 000	- 185 052
	Noderom skibotn skole	200 945	165 000	35 945
	Digitaliseringsprosjektet	487 903	1 000 000	- 512 097
	Oppgradering bruer, inkl forprosjekt/inspeksjon	92 500	100 000	- 7 500
	Rehabilitering VA ihht hovdplan VA	37 396	-	37 396
	Skilting av kommunale veier	184 846	10 000	174 846
	Ny avlastingsbolig på Skibotn	51 276	-	51 276
	Kommuale bygg oppgradering	921 528	1 000 000	- 78 472
	Oppgradering av uteareal og trygge lekeplasser Skibotn	-	250 000	- 250 000
	Oppgradering av uteareal og trygge lekeplasser Hatteng	304 877	250 000	54 877
	Solavskjerming kontorer rådhuset	155 333	200 000	- 44 667
	Velferdsteknologi Åsen	53 878	500 000	- 446 122
	Regulering boligfelt Skibotn	4 816	200 000	- 195 184
	Boligområder og infrastruktur Oteren og Elvevoll	-	200 000	- 200 000
	Klippeutstyr brann og redning	241 125	180 000	61 125
	Boligbygging egen regi Brenna	3 062 828	-	-3.062.828
	Erverv Hansenskogen	-	860 000	- 860 000
	IT helsehuset og hjemmetjenesten	82 671	275 000	- 192 329
	Nettbrett i skolene	2 324 450	1 400 000	924 450
	Grunnundersøkelse Kvesmenes	345 076	289 000	56 076
	Grunnundersøkelse Kitdalsveien	-	195 000	- 195 000
	PumpTrack Bane	280 000	401 000	- 121 000
	Kommunale veier, reasfaltering/asfaltering	1 770 966	2 000 000	- 229 034
	Kommunale boliger	1 346 351	1 500 000	- 153 649
	Industriområde Skibotn kai Nord	750 449	500 000	250 449
	Digitalisering/oppgraderig av kommunens reguleringsplaner	5 055	-	5 055
	Digitalisering VA-ledninger	62 609	100 000	- 37 391
	Avløpspumpestasjon Skibotn skole	22 785	-	22 785
	Brannteknisk kommunale bygg	562 653	1 100 000	- 537 347
	Generell oppgradering Åsen oms, inkl ventilasjon	230 125	200 000	30 125
	Oppgradering Åsen omsorgssenter - utvidelse	19 169 313	18 715 000	454 313
	Vann og avløp Oteren generelt	161 153	-	161 153
	Ombygging gammel del Åsen	492 833	500 000	- 7 167
	Inventar Åsen	390 144	-	390 144
	Utvidelse Skibotn kirkegård	152 045	150 000	2 045
	Valmuen- forsikringssak bygg	9 177 809	14 046 000	4.868.191
		78.565.286	97.680.000	19.114.714

Oversikten viser at det ble investert kr 19,1 mill mindre i anleggsmidler enn det som var budsjettert. Det er foretatt budsjettreguleringer av investeringsbudsjettet gjennom 2018 for å få et realistisk budsjett i forhold til framdrift på det enkelte prosjekt, men det har vært vanskelig å fastsette framdriften, spesielt på de store prosjektene som går videre inn i 2019

2.6 Balanseregnskapet

2.6.1 Balansen

	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Anleggsmidler	674.598.613	579 469 635	526 835 310
Omløpsmidler	126.879.044	117 481 652	82 202 700
Sum eiendeler	801.477.657	696 951 287	609 038 010
Egenkapital:			
-disposisjonsfond	-17.788.421	-13 211 945	-2 944 348
-bundne driftsfond	-17.067.260	-15 033 233	-13 780 157
-ubundne investeringsfond	-661.465	-661 465	-2 475 951
-bundne investeringsfond	-948.121	-778 184	-1 751 634
-regnskapsmessig merforbruk	0	0	0
-regnskapsmessig mindreforbruk	-1.277.004	-6754 889	-11 317 259
-udisponert investeringsregnskap	-50	0	0
-udekket investeringsregnskap	0	215 648	0
-annen egenkapital	-2.231.999	-2 231 999	-2 231 999
-kapitalkonto	-136.546.492	-87 489 991	-60 673 611
Sum egenkapital	-176.520.812	-125 946 058	-95 174 959
Langsiktig gjeld	-582.924.239	-535 527 417	-484 017 783
Kortsiktig gjeld	-42.032.060	-35 477 812	-29 845 268
Sum egenkapital og gjeld	801.477.657	-696 951 287	-609 038 010

2.6.2 Arbeidskapital

Kommuneregnskapet skal vise all anskaffelse av og anvendelse av midler jf. kommuneloven § 48 nr. 2. Dette betyr at regnskapet er et arbeidskapitalregnskap. Når anskaffelsen av midler er større enn anvendelsen, vil endringen bety at arbeidskapitalen har økt i perioden. Arbeidskapitalen er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og gir uttrykk for kommunens evne til å betjene denne gjelden.

	2018	2017	2016	2015
Omløpsmidler	126.879.044	117 481 652	82 202 700	72.697.655
Kortsiktig gjeld	-42.032..606	-35 477 812	-29 845 268	-34.588.121
=Arbeidskapital	84.846.438	82 003 840	52 357 432	38.109.534

Arbeidskapitalen har økt hvert år fra 2015 til 2018. Dette forholdet vil blant annet være påvirket av at langsiktige lån for investeringer er tatt opp hvorpå investeringene kan gå over flere år. Før investeringen gjøres vil låneopptaket være i bankbeholdningen i omløpsmidlene, mens etter at investeringen betales går verdien over i anleggsmidlene. Stor beholdning av ubrukte lånemidler vil derfor bedre arbeidskapitalen. Ubrukte lånemidler, in-

kludert videreformidlingslån, økte med kr 1,3 mill fra 2017 til 2018. Mindreforbruket i 2018 på kr 1,2 mill har også bidratt til å bedre arbeidskapitalen.

2.6.3 Likviditetsgrad

Forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld kalles likviditetsgrad. Denne forteller om kommunens evne til å dekke sine kortsiktige forpliktelser. Dette nøkkeltallet beregnes på et gitt tidspunkt, her pr 31.12.18. Likviditeten vil endre seg gjennom året og dermed har dette nøkkeltallet noe begrenset verdi annet enn hvordan likviditeten var ved årsskiftet.

Likviditetsgrad 1 = omløpsmidler/kortsiktig gjeld (bør være større enn 2)

Likviditetsgrad 2 = mest likvide omløpsmidler/kortsiktig gjeld (bør være større enn 1)

	2018	2017	2016	2015	2014
Likviditetsgrad 1	3,02	3,31	2,75	2,10	2,08
Likviditetsgrad 2	1,30	2,08	1,77	1,32	0,98

Beregningene for likviditetsgrad 2 er foretatt med å benytte kasse og bankinnskudd som mest likvide midler. Dette blir ikke helt korrekt fordi mye av det som er kortsiktige fordringer er refusjoner fra staten og fylkeskommunen som vil komme inn like etter årsskiftet. Likevel gir det en pekepinn på at likviditeten i Storfjord kommune har blitt litt dårligere i løpet av 2018 og er betydelig forbedret fra 2014.

2.6.4 Fondsmidler

	2018	2017	2016
Sum fond	-36.465.266	-29 684 827	-20.952.090

Fondsmidlene har økt fra 2017 til 2018. Investeringsfond er redusert med 0,17 mill siste året, bundne driftsfond er økt med 2 mill og disposisjonsfond er økt med 4,5 mill. Det siste er mest på grunn av overskuddet fra 2017 som ble i all vesentlighet satt til dispfond.

2.6.5 Gjeld

Gjeld pr innbygger er beregnet på bakgrunn av langsiktig gjeld eksklusiv videreformidlingslån fra Husbanken og folketall ved utgangen av året.

	2018	2017	2016
Gjeld pr innbygger	155.556	133.141	94.924

Gjeld pr innbygger har hatt en økning fra 2016 til 2018. Hovedårsaken er det store investeringsnivået de siste årene. I tillegg så har vi blitt færre innbyggere å dele gjelden på.

Det ble tatt opp kr 41.880.000 mill. i lån til investeringsaktiviteter i 2018 i tillegg til kr 8,0 mill. i videreformidlingslån.

2.7 Internkontroll innen økonomiforvaltningen

Det ble i løpet av 2018 fortsatt arbeidet med tiltak for å sikre betryggende kontroll på økonomiforvaltningen. Økonomiavdelingen arbeider med å videreutvikle prosedyrer, rutiner, følge opp ulike rapporteringer og fordringsmassen, og ikke minst bidra i avstemminger og interne kontroller for å kvalitetssikre og eventuelt avdekke uregelmessigheter. Det arbeides med å forbedre de skrevne rutinene innen økonomiområdet, og vi vil øke intensiteten i dette arbeidet i 2018. Det jobbes blant annet med å automatisere prosesser for å redusere feil av personlig karakter.

Andelen manuelle bilag både innen regnskap og lønnsområdet er redusert.

Innføringen av nytt økonomisystem i 2011/2012 har medført at størsteparten av regnskapsbilagene er underlagt elektronisk arbeidsflyt og dette bidrar til at kommunen får oversikt over innkomne fakturaer og hvordan disse er behandlet. Et eksempel på hvordan systemet kan benyttes til kontroll av dette, er ved å hente ut rapport som viser tiden det tar fra attestasjon til anvisning. Dette avdekker om det eventuelt framkommer noen transaksjoner som det er grunn til å reagere på og som derfor må følges opp.

Det ble i løpet av 2014/2015 arbeidet med å revidere økonomireglementet. Reglementer skal rulleres en gang i hver valgperiode. Revideringen sikrer at reglementet er oppdatert og relevant, samt at dette arbeidet gir mulighet til at politikere og administrasjon får oppdatert kunnskap, og at reglementet gjøres kjent både blant ansatte og politikere.

Økonomireglementet og finansreglementet forventes politisk behandlet høsten 2019/vinteren 2019 av de nye kommunestyret.

3. Arbeidsgiverpolitikk

Storfjord kommune har ifølge etatsoversiktene 211,69 årsverk fordelt på 272 ansatte pr. 31.12.18. Av antall ansatte på 272, var det 19 vakante stillinger og 2 prosjektstillinger. Fordelinga på kjønn var 198 kvinner og 53 menn. De fleste arbeider innenfor oppvekst og kultur og helse- og omsorg, se oversikt nedenfor. Årsaken til økninga i årsverk fra 2017 til 2018 er i hovedsak nytt krevende tiltak i forebyggende avdeling.

Arbeidsgiverpolitikken utøves gjennom det lov- og sentrale avtaleverk som gjelder mellom partene i arbeidslivet. I tillegg har kommunen flere reglement og retningslinjer som bestemmer forholdet mellom kommunen og de ansatte.

Medbestemmelse og medinnflytelse utøves gjennom representasjon i administrasjonsutvalg, arbeidsmiljøutvalg, diverse administrative utvalg/grupper, tilsettingsutvalg, utvidede ledermøter og egne møtetidspunkt med rådmannen. Rådmannen opplever at samarbeidet med lokale tillitsvalgte er godt og konstruktivt.

Bildet: Heidrun Nyaas Grønvoll mottar heder for 35 års tjeneste i kommunen.

3.1 Medarbeideroversikt pr. 31.12.2018

	Antall	Menn	Kvinner	2018 årsverk	2017 årsverk	2016 årsverk	2015 årsverk
Sentraladministrasjon *	16	5	11	14 *	13	14,3	14,3
Oppvekst og kultur	81	17	62	73,9	68,72	70,02	69,75
Helse- og omsorgsetaten						72,5	79,65
Behandlende avdeling	80	7	73	54,51	51,33		
Forebyggende avdeling	62	11	34	42,45	32,6		
Næring	3	1	2	3	3	2,95	2
Driftsetaten	26	11	14	21,91	21,71	20,9	19,7
NAV, kommunalt ansatte **	3	0	2	1,8	2,3	2,8	2,3
Interkommunal innkjøpssjef	1	1	0	0,13	0,13	0,13	0,13
Interkommunal skogsjef	0	0	0	0	0	0	0,15
Interkommunal planlegger	0	0	0	0	0	0	0,2
Totalt	**272**	**53**	**198**	**211,69**	**192,79**	**183,6**	**188,18**

Av totalt antall stillinger på 272 ansatte ved utgangen av 2018, var det 53 menn, 198 kvinner, 19 vakante og 2 prosjektstillinger. Prosjektstillingene var på henholdsvis plan– og driftsetaten og NAV.

17 av de vakante stillingene var i forebyggende avdeling, og 2 var i oppvekst– og kulturetaten.

I oversikten er det inkludert 3 lærlinger; en i sentraladministrasjonen, en i helse– og omsorg og en i oppvekst– og kultur.

3.2 Lønnspolitikk

I 2018 ble det avholdt lokale forhandlinger innenfor forhandlingsbestemmelsene i kap. 3 som omhandler ledere og mellomledere og kap. 5 leger, jordmor og ingeniører. Når det gjelder rådmannens lønn, fastsettes den av formannskapet.

For ansatte som tilhører kap. 4 var det det avholdt særskilte forhandlinger, spesielt i forhold til kompetanse og rekruttering. For kap. 3 og 5 er det årlige forhandlinger, og for disse gruppene ble i hovedsak lønns - og prisstigningen lagt til grunn for lønnsjusteringene.

Forhandlingsmyndigheten er delegert til rådmannen.

3.3 Likestilling

Storfjord kommune har ikke en egen strategi som omfatter likestillingsarbeidet. Arbeidet med likestilling inngår som en naturlig del av rekrutterings- og kompetansearbeidet. I denne sammenheng kan en peke på følgende:

- 3 av 6 i rådmannens ledergruppe ved utgangen av 2018 var kvinner. (6 er inkl. rådmann)
- Av 16 mellomlederne var alle ved årsskiftet 2018 kvinner.
- Lik lønn for arbeid av lik verdi som hovedsak
- I Storfjord kommune jobber det ved årsskiftet 198 kvinner og 53 menn

Kvinner utgjør dermed 86,4 % av lederne og av antall ansatte inkludert lederne er det 72,8 % kvinner som jobber i Storfjord kommune. Kommunen er i stor grad preget av likelønn på gruppenivå.

3.4 Diskriminering og tilgjengelighet

Storfjord kommune har ikke egen strategi knyttet til inkludering av funksjonshemmede, men IA-avtalens delmål 2 presiserer at bedrifter som har signert avtalen skal arbeide for å rekruttere mennesker med funksjonshemminger. Videre gjøres det et stort arbeid i avdelingene med å tilrettelegge arbeidshverdagen for dem som har behov for det. Vi har godt samarbeid med NAV, og der det er mulig, er vi åpen for å ta inn folk på f.eks. arbeidspraksis.

Det er ikke nedfelt målsetting om prosentvis andel av våre tilsatte skal ha minoritetsbakgrunn. Kommunen er likevel åpen for mangfold i arbeidsstokken innenfor flere av kommunens tjenesteområder – som eksempel innenfor helse- og omsorg og plan og drift. I forbindelse med å få arbeidspraksis og norsk opplæring, legges det til rette for å ta inn arbeidstakere som har minoritetsbakgrunn.

3.5 Seniorpolitikk

I forbindelse med rekruttere/ beholde (lokal lønnsstige) sykepleiere/vernepleiere er det lagt inn kompensasjon i form av ekstra lønn tilsvarende en ukes ekstra ferie fra fylte 60 år. Dette kan tas ut enten i form av ferie eller lønn etter avtale med nærmeste leder.

Det er lagt opp til at det skal være årlige seniorsamtaler med ansatte som er over 55 år.

Pr i dag viser statistikk fra KLP at vi har 89AFP pensjonister, 3 etter 85 årsregelen, 39 uføre og 85 alderspensjonister. Pr. dato har vi ikke samme statistikk fra Statens pensjonskasse der lærerne er.

3.6 Lærlinger

Storfjord kommune hadde 3 lærling i 2018. En innenfor helse og omsorg, en innenfor oppvekst og kultur og en lærling på IT.

Samarbeide med Kommunal Opplæring er godt i forhold til å ta inn lærlinger i offentlig sektor.

3.7 Heltid/deltid

Deltidsstillinger er særlig knyttet til helse- og omsorgssektoren og turnusjobbing. Sektoren har imidlertid tatt et stort grep for å øke stillingsstørrelsen til ansatte som ønsker det. Det er gjennomført langvaktturnuser innenfor de fleste områdene – sykehjem, hjemmetjeneste, BPA og tjenesten knyttet til mennesker med spesielle behov. Det har gjort at vi har fått reduksjon av små deltidsstillinger, og flere har fått mulighet til å øke sin stillingsstørrelse. I hovedsak gjennomføres langvaktturnus for de som ønsker det. Deltidsbanken oppdateres jevnlig. Siste oppdatering var i 2018. Kartlegging viser at det er endel som ønsker å få større deltidsstilling, men ikke nødvendigvis 100 % stilling. Og selvsagt er det er en del som ønsker 100 % stilling. Gjennom kartlegging har vi god oversikt over ønsket og ikke ønsket deltid.

Årets arbeidsmiljøpris ble tildelt Inger-Johanne Nilsen ved Åsen omsorgssenter.

3.8 Arbeidsmiljø

HMS-arbeidet sidestilles med de øvrige arbeidsoppgavene til lederne, og det skal være fokus på HMS ute i avdelingene. Kommunestyret bevilget kr. 130.000 til HMS-tiltak i 2018, lik året før. Arbeidsmiljøutvalget (AMU) fordeler midler til velferdstiltak i avdelingene og til HMS-tiltak som den enkelte avdeling kan søke på.

3.8.1 Internkontroll

Arbeidet med internkontroll foregår på to nivåer. Hver avdeling har et selvstendig ansvar for at det foreligger tilfredsstillende løsninger for internkontroll. På systemnivå er det rådmannen som har ansvaret for at etatene følger opp sitt ansvar, samt at kommunen har et tilfredsstillende system for internkontroll. Det har i 2018 vært ett korttidsprosjekt hvor hovedoppgaven har vært å bistå rådmannen på systemnivå i det forebyggende og kvalitetsfremmende arbeidet. Sentralt i arbeidet står avviks- og kvalitetssikringssystemet Compilo. Systemet skal samle all kvalitetsdokumentasjon og sikre at kommunen har tilgjengelig oppdaterte prosedyrer og dokumentasjon, slik at arbeidet med internkontrollen skal kunne dokumenteres på en tilfredsstillende måte. Da systemet ikke ble godt nok utnyttet i 2018, vil forbedringsarbeidet, med sikte på oppbygging av strukturer og innhold foregå gjennom 2019. Systemet skal implementeres i alle etater, det skal være tilgjengelig for alle ansatte og brukes aktivt. Arbeidet med forenkling av internkontrollsystemet startet i 2018, og er i samarbeid med Inveni BHT. Arbeidet vil også foregå i 2019.

Det ble forhandlet fram en ny avtale med Inveni BHT i 2018.

Kommunen har kollektivt medlemskap for alle ansatte i bedriftshelsetjenesten Inveni. Det har vært et forbruk på 161 timer i 2018. Invenis arbeid i 2018 har bestått i oppfølging av enkeltansatte som største aktivitet. Deretter møter i Arbeidsmiljøutvalget, sykefraværsoppfølgingsmøter, arbeidsplassvurderinger og arbeid med internkontroll. Det har vær avholdt to dagers HMS-kurs, arbeidsmiljøkartlegging og det har vært gjennomført veiledninger og samtaleoppfølging av enkeltansatte.

3.8.2 - Arbeidsmiljøprisen

Arbeidsmiljøutvalget deler hvert år ut en arbeidsmiljøpris. Prisen skal gå til

- noen som ved sitt gode humør sprer glede og trivsel rundt seg
- noen som uoppfordret gjør noe med omgivelsene
- noen som oppmuntrer og støtter kollegaer som sliter med problemer etc. eller oppmuntrer /gir ros og sprer varme

For 2018 gikk denne prisen til Inger Johanne Nilsen. Hun jobber på Åsen omsorgssenter.

3.8.3 IA-avtalen

Storfjord kommune er IA-bedrift og nåværende IA-avtale utløp desember 2018. IA-avtalen skal skape et arbeidsliv med plass til alle gjennom å forebygge sykefravær og frafall og på den måten øke sysselsettingen.

Partene i arbeidslivet har forhandlet fram ny IA- avtale i desember 2018, og den gjelder fra 2019 – 2022. Sentralt i avtalen står forebyggende arbeidsmiljøarbeid, tettere oppfølging av langtidsfravær og større satsing på sektorer og bransjer. Avtalen legger stor vekt på partenes felles innsats på arbeidsplassen. Virkemidler og tiltak i den nye IA-avtalen skal være målrettede og treffsikre og bidra til bedre måloppnåelse.

Partene er enige om to nasjonale målsettinger:

- Sykefraværet skal reduseres med 10 prosent sammenlignet med årsgjennomsnittet for 2018. Med det menes at de sektorer, bransjer og virksomheter som allerede har lavt sykefravær, vil det kunne være et mål i seg selv å opprettholde det lave fraværet og fokusere innsatsen på forebyggende arbeidsmiljøarbeid og på å redusere frafall fra arbeidslivet.
- Frafallet skal reduseres. Med frafall menes personer i yrkesaktiv alder som ikke kommer tilbake til arbeid etter fravær. Det er vanligvis langtidssykmeldte som går over på arbeidsavklaringspenger og etter hvert til uføretrygd, eller personer som går over til tidligpensjonering.

Det inngås ny avtale lokalt i Storfjord kommune, basert på den nye IA-avtalen, og det skal fastsettes egne mål og indikatorer for avtaleperioden lokalt.

3.9 Sykefravær

Storfjord kommunes IA-mål for sykefravær i 2018 var 7 %. For 2018 var det totale fraværet i kommunen på 9,02 %. Totalfraværet i 2017 var 8,58 % (måltallet var 7,5 %). Hver avdeling rapporterer til Arbeidsmiljøutvalget hvert kvartal.

Forebygging av sykefravær og oppfølging av sykmeldte er en viktig del av HMS-arbeidet. Det arbeides jevnt og systematisk med sykefraværsoppfølging, hvor både NAV, Arbeidslivssenteret og bedriftshelsetjenesten Inveni er viktige samarbeidspartnere, sammen med leder og arbeidstaker. Samarbeidet styrker Storfjord kommunes evne til å inkludere og legge til rette for at personer med forskjellige utfordringer kan være i arbeid. Fokus er forebygging og helsefremmende tiltak. Det jobbes også med å få til et sterkere samarbeid med fastlegene i sykefraværsarbeidet.

I tråd med gjeldende politikk, samt nasjonale og internasjonale studier, vises det til gode resultater i form av helsegevinst og retur til arbeid. Gjennom arbeidsdeltakelse inngår man i et sosialt fellesskap og arbeidsoppgavene kan være en kilde til mening, mestring og personlig utvikling. Ved å jobbe med kunn-

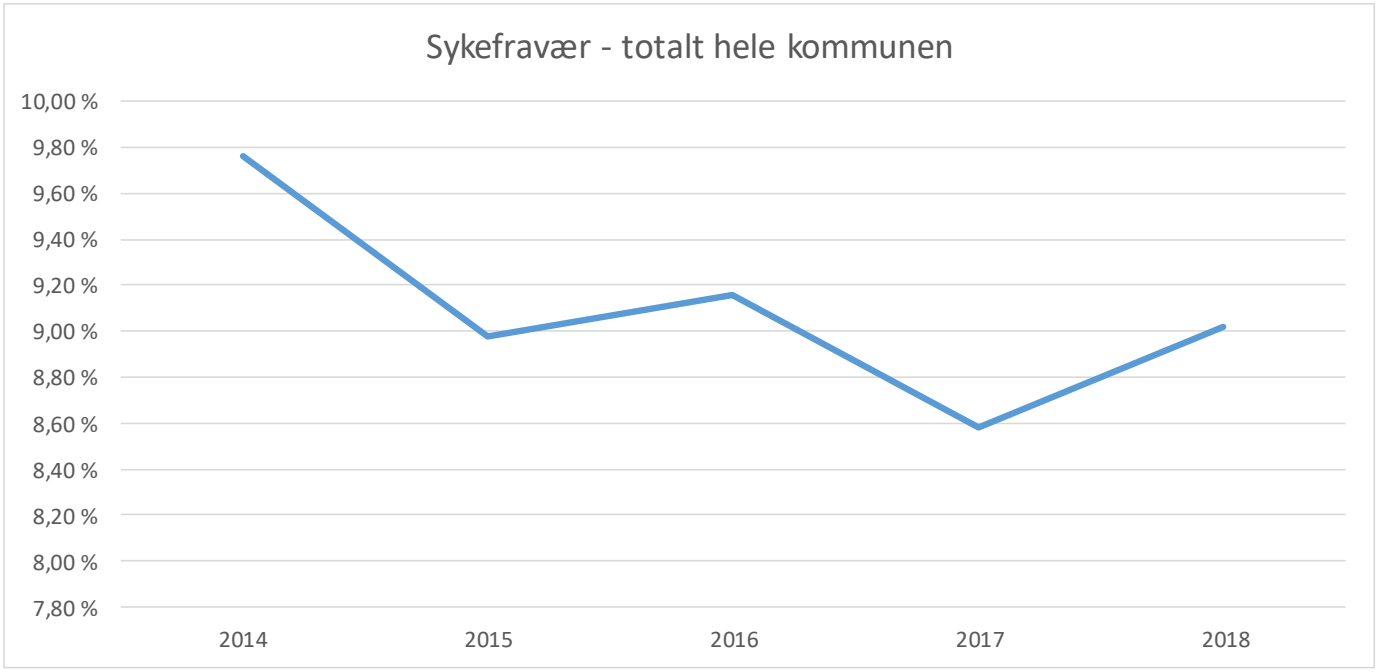

skap om, og holdninger til helseplager, kan det bidra til å øke arbeidsnærværet.

Som et ledd i nærværsarbeidet og for å få ned sykefraværet, har Behandlende avdeling, høsten 2018, innført individuelle samtaler med alle ansatte. Fokus i samtalene er jobbmotivasjon, arbeidssituasjon og sykefravær/nærvær.

3.10 Kompetanse-utvikling

Storfjord kommune har en overordnet kompetanseplan, og i tillegg har de enkelte etater sine kompetanseplaner.

Det er en sentral kompetansegruppe sammensatt av 3 etatsledere, tillitsvalgt og personalleder som har ansvaret for den overordnede kompetanseplanen.

Et budsjettert beløp på kr. 50.000,- ble fordelt slik:

- Tilskudd til Hms-grunnopplæring
- Kompetanseheving innenfor matrikkel/lovverk plan og drift
- Andre års pedagogikk
- Master i ledelse
- Tilskudd videreutdanning i økonomisk rådgivning
- Intern opplæring personopplysningsloven
- Hospitering arkiv

I tillegg til kompetansegruppens «pott», hadde rådmannen en kompetansepott som tildeles etter søknad. Alle avdelinger/etater har egne etatsmidler. I tillegg ble det søkt om eksterne midler. F.eks. fagutviklingsmidler fra Fylkesmannen. Mange ansatte er villig til å øke sin kompetanse, og ved det blir også kvaliteten på de tjenestene vi gir gode.

3.11 Etikk

Kommunens verdigrunnlag *Åpenhet – Respekt – Etterrettelighet* (ÅRE) er kjent blant alle ansatte. Egne etiske retningslinjer ligger til grunn for arbeidsreglementet og inngåtte arbeidsavtaler. Etikk er å holde seg redelig til et verdigrunnlag, både sitt eget og det verdigrunnlaget som gjelder i organisasjonen. Som en åpen organisasjon er kommunens omdømme avhengig av innbyggernes tillit. Tilliten svekkes ved mistanke om f.eks. korrupsjon, lovbrudd, maktmisbruk eller lignende handlinger. For kommunen som organisasjon er det derfor i tillegg til det som følger direkte av lover og regler, vedtatt egne etiske retningslinjer for folkevalgte og ansatte. I tillegg er det egne retningslinjer for varsling. I 2018 har flere ansatte vært innkalt til samtaler i forbindelse med ytringer i sosiale medier som ikke er i tråd med våre etiske retningslinjer

Det er nå fokus på et arbeid med tanke på å forhindre misligheter og korrupsjon i tjenesten. Det skal utarbeides risikovurderinger i alle avdelinger der ansatte har myndighet til å foreta innkjøp, eller har tilgang til våre datasystemer som håndterer økonomi. De enkelte ansatte som har slik myndighet eller datatilgang i sin stilling, skal bidra i arbeidet.

4. Interkommunalt samarbeid

Rådmannsutvalget sender ut egen rapport på interkommunalt samarbeid og prosjektstatus for 2018.

Regionrådet består av ordførerne i Nord-Troms. Leder i 2018 har vært ordføreren i Kåfjord. Rådets møtereferater blir referert for formannskap/k-styret. Samarbeidet har vært under evaluering. Det er nå vedtatt en utvidet samarbeidsavtale mellom kommunene. Formannskapene er nå representantskapet i rådet.

Rådmannsutvalget har sine møter hovedsakelig i tilknytning til regionrådsmøtene. Leder i 2018 har vært rådmannen i Skjervøy.

NUNT, Næringsutvalget i Nord-Troms er et underutvalg av Nord-Troms Regionråd. Næringsutvalget i Nord-Troms skal arbeide med:

- Strategisk planlegging og samhandling for regionen.
- Rådgivende organ/ høringsorgan for Regionrådet.

NUNT avholder 6 årlige møter.

RUST (regional ungdomssatsing i Troms)

Visjon - Vi skal vinne kampen om ungdom på hjemmebane!
Målsetting - RUST skal jobbe for et bedre arbeids-, bo- og aktivitetstilbud for ungdom i Nord Troms.
RUST skal være en kanal for økt ungdomsmedvirkning.
Storfjord ungdomsråd har 2 faste representanter i RUST.

Innkjøpssamarbeid

Det er etablert en felles innkjøpstjeneste for kommunene i Nord Troms i 2010. Innkjøpssamarbeidet ivaretar kommunenes behov for innkjøpstjenester ved f.eks. inngåelse av felles rammeavtaler for varer og tjenester, større enkeltinnkjøp, veiledning og rådgivning ved bygg- og anleggsprosjekter, samt leverandørutvikling. Storfjord har vært administrasjonskommune fra oppstarten og frem til juni 2018. I forbindelse med nytilsetting av innkjøpssjef, ble ansvaret for tjenesten overført til Skjervøy kommune.

Oppvekstnettverk

Består av oppvekstledere i Nord Troms og er et faglig utviklings- og samarbeidsnettverk.

Kvalitetutviklingsnettverk grunnskole og videregående skoler i Troms fylke

Nordkjosbotn videregående skole, Balsfjord, Lyngen og Storfjord kommune. Faglig samarbeid og tiltak rettet mot økt gjennomføring av videregående opplæring.

Barnehagenettverk

Består av barnehagemyndigheten i Nord Troms kommunene. Det er et faglig utviklings- og samarbeidsnettverk og utfører tilsyn i barnehager interkommunalt.

Barnevernledernettverk

Består av barnevernledere i Nord Troms. Faglig utviklings- og samarbeidsnettverk.

Pedagogisk psykologisk tjeneste

Interkommunalt samarbeid med eget styre for PPT for Lyngen, Storfjord og Balsfjord kommuner. Balsfjord er vertskommune.

Nord-Troms museum

Aksjeselskap eid av Nord Troms kommunene.

Halti kvenkultursenter

Interkommunalt selskap eid av Nord Troms kommunene og Troms fylkeskommune.

Overordnet samarbeidsorgan (OSO)

Består av representanter på rådmanns- og direktørnivå fra kommunene i lokalsykehusområdet og UNN. Overordnet samarbeidsorgan skal:

- Sørge for at samarbeidsavtalene mellom UNN og kommunene i opptaksområdet følges opp
- Avklare saker av prinsipiell, administrativ, faglig og økonomisk karakter
- Oppnevne medlemmer til kliniske samarbeidsutvalg (brukerrepresentanter inkludert), og gi disse mandat
- Godkjenne retningslinjer

Samarbeidsforum UNN og tilhørende kommuner

Samarbeidsforum, UNN- avdeling NORD er samarbeid mellom helseforetaket og de enkelte kommunene gjelder både somatikk og psykisk helse og rus. Når det gjelder psykisk helse og rus, omfatter samarbeidet de kommunene som er knyttet opp

mot et Distriktspsykiatrisk senter (DPS). Kommunene kan melde inn saker til forumet. Møteinnkallinger og –referater blir ifølge Rus og psykisk helsetjeneste organisert fra psykiatrisk avdeling ved UNN Åsgård Det er etablert et samarbeidsforum mellom Unn Tromsø og lokalsykehuskommunene. I forumet drøftes samhandling mellom sykehuset og kommunen i henhold til inngåtte tjenesteavtaler. Kommunene kan melde opp saker til forumet og Samhandlingsavdelingen v/Unn organiserer møteinnkallinger og referater.

NT6-nettverk

Interkommunalt samarbeidsforum. Opprinnelig er rusfaglig nettverksforum, men etter hvert har psykisk helsevern også kommet inn som en del av samarbeidet.

Ledernettverk helse- og omsorg

Ledernettverk for helse- og omsorgsledere i Nord Troms kommunene. Oppstartet i 2016.

Skatt - arbeidsgiverkontroller

Nord Troms kommunene igangsatte utredning om samarbeid innenfor arbeidsgiverkontroller i 2017. Denne tjenesten har vært kjøpt i flere år fra Tromsø kommune. Det er nå tilsatt egen kontrollør med base i Kåfjord. Samarbeidet starter 01.01.19.

IT-samarbeid

Nord Troms kommunene samarbeider om felles datasenter i Kåfjord. Datasenteret har felles typiske domenetjenester som identitet (AD) fillagring og deling, (for skole, åpen sone og sikker sone) Sharepoint, Skype og IP telefoni. I tillegg er datasenteret vert for en stor del av fagprogrammene som kommunene bruker. Tjenester som web filter, anti virus og anti spam ligger også i datasenteret. Lyngen kommune deltar ikke i dette samarbeidet. Det utredes nå en organisasjonsendring for å samle IT-personalet i regionen med base i Skjervøy. Det går nå mot større satsing på skyløsninger og planlagt nedbygging av datasenteret.

Velferdsteknologi

Storfjord samarbeider med de andre Nord Troms kommunene om innføring av velferdsteknologi

Legevaktsamarbeid og øyeblikkelig hjelp døgnplass med Balsfjord

Storfjord kommune har samarbeidsavtale om felles legevakt og om drift av øyeblikkelig hjelp-seng med Balsfjord kommune.

Legevaktsentralen

Avtale om en ny interkommunal avtale med felles legevaktsentral i Tromsø har vært gjeldende siden 01.01.18. Legevaktsentralen er et samarbeid mellom Tromsø, Balsfjord, Lyngen, Storfjord, Karlsøy, Kvænangen og Kåfjord.

Brannteknisk

Storfjord kommune skrev under en avtale med Tromsø kommune eller Tromsø brann & redning i 2013 om et brannteknisk samarbeid. Her inngår feiing og tilsyn samt en 10 % brannsjefstilling.

Felles NAV-kontor

Det ble etablert felles NAV-kontor med Balsfjord som vertskommune fra desember. Kontoret er lokalisert til Nordkjosbotn.

5. Politikk

5.1 Politisk aktivitet

Nedenfor vises antall behandlede saker i de ulike styrer, råd og utvalg.

	2015	2016	2017	2018
Kommunestyret	112	82	75	77
Formannskapet	98	91	79	73
Levekårsutvalget		32	35	17
Administrasjonsutvalget	8	5	8	4
Klagenemnd	0	2	0	0
Styre for plan og drift	68	53	72	76
Ungdomsrådet	40	40	25	25
Råd eldre og funksjonshemmede		22	15	18
Arbeidsmiljøutvalget		15	17	15

Noen saker i kommunestyret/ formannskap

- Samlokalisering av NAV-kontor Balsfjord-Storfjord – godkjenning av samarbeidsavtale
- Vertskommuneavtale om drift av legevaktsentral med Tromsø kommune
- Landingsplass for ambulansehelikopter Oteren
- IKT-satsing i Storfjordskolen – innføring av lærebrett
- Utredning skolestruktur og oppvekstsenter
- Strategi- og utviklingsplan 2018-2021
- Arbeidstidsordningen sommertid-vintertid
- Hovedplan kommunale veier
- Skisseprosjekt omsorgs- og eldreboliger
- Politisk rådgiver for ungdomsrådet – Kåre Eriksen
- Priser ved feste og salg av tomter til bolig- og næringsformål
- Kjøp av boligområde Hansenskogen Oteren
- Endring av adgangen til å utskrive eiendomsskatt
- Regnskap og Årsmelding 2017
- Selskaps- og samarbeidsavtale Nord-Troms Regionråd
- Kommuneplanens samfunnsdel – valg av styringsgruppe
- Regional strategisk næringsplan – (Tromsø, Karlsøy, Balsfjord, Lyngen, Storfjord)
- Barnevernsamarbeid i Nord-Troms
- Vertskommunesamarbeid om arbeidsgiverkontroller i Nord-Troms
- Saksbehandlingsprosesser ved nyetableringer innen bolig eller næring
- Båndtvang for hunder – bestilling fra f.skap
- Utredning nytt plansamarbeid i Nord-Troms
- Akuttberedskap barnevern – samarbeid med Tromsø kommune
- Nordkalottsenteret AS - byggeregnskap
- Budsjett- og økonomiplan 2019-2022

Oppfølging av politiske vedtak er gitt til kommunestyre og formannskap for hele 2018 gjennom halvårige rapporter.

Ordfører har utført 6 kommunale vigsler i 2018.

6. Sentraladministrasjonen

Sentraladministrasjonen består av rådmannen, økonomikontor, IT-tjenester, service-, lønns- og personalavdeling, samt bibliotek. Her ytes bl.a. fellesservice og funksjoner til avdelinger og ansatte, koordinering av kommunens totale budsjettarbeid, overordnet økonomistyring, og samordningsansvar for saker og saksbehandling til de sentrale folkevalgte organer. I 2018 var bemanningen uendret på 13 årsverk. I tillegg hadde vi en lærling på IT.

Det pågår fremdeles et prosjektarbeid om å samle Nord Tromskommunenes IT-tjenester gjennom et mer forpliktende interkommunalt samarbeid. Dette arbeidet er forsinket, men organisasjonsendringen forutsettes behandlet i kommunene i 1. halvår 2019. Skjervøy foreslås som vertskommune. Lyngen deltar ikke her.

Innkjøpstjenesten administreres nå fra Skjervøy kommune. Nytilsatt innkjøpssjef startet i juni 2018, med bosted i Skjervøy.

Samarbeid om arbeidsgiverkontroller i Nord-Troms er i gang fra 01.01.19. Kåfjord er vertskommune. Det er opprettet 100%-stilling som deles mellom kommunene. Kvænangen deltar ikke her.

6.1 Måloppnåelse for 2018

Mål	Resultat
Det totale sykefraværet i kommunen skal ikke overstige 7%	Dette målet ble ikke nådd i 2018 selv om AMU og lederne har stort fokus på nærværsarbeid og tiltak for å få ned sykefraværet.
Ha service i fokus både internt og eksternt	Dette er et mål som ikke er lett å måle. Men fokuset er der, og er som en del av våre mål i strategiplanen
Aktivt informasjonsarbeid internt	Får gode innspill og medvirkning ved revisjon av ulike prosedyrer, rutiner og reglementer; f.eks. lønnspolitisk plan.
Jobbe med å få så mye som mulig av våre personalsystem elektronisk bl.a. internkontroll avvikssystem, kvalitetssystemer m.m	Compilo opplæring er gjennomført for alle ledere, og er klart til bruk for alle ansatte i forhold til avvikssystem. Elektronisk internkontroll er påbegynt, det samme med å få over dokumenter/reglement fra fellesfiler til Compilo
Jobbe for at vi skal ha fokus på kvalitet og kompetanse i organisasjonen	Dette gjøres gjennom gode kompetanseplaner, og ved tilsetting skal alltid den med best kompetanse i hovedsak bli tilbudt stilling. I noen tilfeller kan det være andre årsaker, f.eks. intern attføring eller lignende som gjør at det kun er kvalifikasjonskravet som er bestemmende. (ikke nødvendigvis best kvalifisert)
IT-samarbeidet i Nord-Troms omorganiseres til egen samarbeidsenhet	Arbeidet er påbegynt, men forsinket. Planen er at kommunene skal behandle forslag til omorganisering innen 1. halvår 2019.
Økt digitalisering av tjenestene	Vi har påbegynt digitalisering av sentralbord, arkivplanen er digitalisert (gjenstår godkjenning fra Arkiv Troms)
Risikovurdering av innkjøpssystemer og økonomirutiner for å unngå misligheter	Ny interkommunal innkjøpssjef har startet jobben med å revidere på innkjøpsrutinene

7. Oppvekst og kultur

Oppvekst og kulturetaten består av to grunnskoler, to barnehager, barnevern, voksenopplæring, kulturskole, kulturavdeling, logoped og Storfjord språksenter. Levekårsutvalget er politisk fagutvalg. Årsberetningen bruker analysegrunnlag fra bl.a. flg. kilder: Skoleporten (Utdanningsdirektoratet), BASIL (Utdanningsdirektoratet sin barnehagestatistikk), Barnehagefakta (UDIR) og GSI (Grunnskolenes informasjonssystem). Økonomi og personalforhold finnes i fellesdel årsmelding for kommunen.

7.1 Barnehager

Barnehagesektoren i Storfjord består av to kommunale barnehager og èn privat. Storfjord kommune har i 2018 hatt full barnehagedekning. De barna som har vært på venteliste, har enten ikke hatt krav på plass eller de har søkt etter hovedopptaket 1.mars. Det er sporadisk ledige plasser i alle tre barnehagene. Det blir gjennomført skriftlig kommunalt tilsyn i alle tre barnehagene i 2018/19 som omhandler innføring av ny rammeplan. Andel menn av ansatte i barnehagene er 8 %. Det er lavt sykefravær i barnehagene.

Det er mange husholdninger i Storfjord som faller inn under ordningen som gir rett til redusert foreldrebetaling for barnehage. Det betyr at flere barn kan gå i barnehage, uavhengig av foreldrenes inntekt. Økonomisk sett, betyr det redusert inntekt for kommunen.

	2014	2015	2016	2017	2018
Antall barn	86	77	79	61	61

Foreldreundersøkelsen Storfjord kommune kommunale barnehager 2017 og 2018

5 er høyeste score. Under 50 % av foreldrene har besvart undersøkelsen.

Barnehagene følger aktivt opp de områdene som har lavest score. Foreldrene opplever noen områder som forbedret fra 2017 til 2018.

	2018	2017
Ute- og innemiljø	4,1	3,9
Relasjon mellom barn og voksen	4,6	4,4
Barnets trivsel	4,8	4,7
Informasjon	3,9	4
Barnets utvikling	4,5	4,5
Medvirkning	4,1	4,1
Henting og levering	4,2	4,2
Tilvenning og skolestart	4,6	4,6
Tilfredshet	4,3	4,4

Måloppnåelse for 2018

Storfjord skal ha barnehagelærere i alle pedagogisk-lederstillinger og fort-	En dispensasjon, vikariat for 2018/19
Storfjord kommune skal oppfylle ret-	Ok
Implementere ny rammeplan på en god måte	Ny rammeplan er implementert og det er et utstrakt samarbeid mellom alle tre barnehagene, i Nord Troms og mellom skole og barne-

7.2 Grunnskoler

Det vil bli lagt fram egen utviklingsmelding for grunnskolesektoren i juni 2019, der kommunestyret får presentert en detaljert tilstandsrapport.

Storfjord kommune har to kommunale kombinerte grunnskoler 1.-10.klasse, lokalisert i Skibotn og på Hatteng. Begge skolene har SFO.

Storfjord kommune har ingen ufaglærte lærere i faste stillinger, bortsett fra i vikariater av kortere varighet.

I løpet av 2018 har alle elever i Storfjordskolen fått eget lærebrett til bruk i opplæringa. Det gjennomføres en omfattende opplæring av alle ansatte. Lærebrettene og bruken av disse har vært en vellykket satsning, bortsett fra at nettet ikke er dimensjonert for en så stor mengde enheter. Det har ført til stor frustrasjon blant ansatte på skolene som ikke får gjennomført sine undervisningsopplegg. Det har også medført at noe av opplæringa lærerne har fått, ikke kan øves på og glemmes lettere. Konklusjonen er at bruken av lærebrett ikke har vært optimal høst 2018, på grunn av ustabile nett på skolene.

Prosjektet Inkluderende barnehage og skolemiljø (IBS)

Tid	Oppstart januar 2018 – avsluttes som prosjekt des. 2019
Finansiering	Utdanningsdirektoratet etter søknad
Organisering	1.Nasjonale skoleringer 4 ganger over to-tre dager. Her deltar tre barnehagestyrere, to rektorer, leder PPT, to ressurspersoner (felles «spleis» for Lyngen, Kåfjord og Storfjord) og Oppvekst og kultursjef. Tema forebygging, håndtering, nyeste forskning. 2.Regionale nettverk og fagdager Fylkesmannen for utviklingsgrupper i barnehager og skoler. 3.Barnehage og skolebaserte aksjoner (den viktigste arena for endring)
Hva er blitt bedre så langt?	Kompetansen blant de ansatte øker jevnlig. Det er en økende erkjennelse av at det er de voksnes handling og holdning som må endre seg for at endring skal skje for barna/elevene. Skolene må tette gapet mellom forskning og praksis og ta i bruk det som virker.

Spesialundervisning

Kommentar: Andelen elever som mottar spesialundervisning er gått noe ned, og det brukes noen færre lærertimer. Fordeling mellom trinn: 1.-4.trinn: 8 elever 5.-7.trinn 6 elever 8.-10.trinn: 10 elever

	2015	2016	2017	2018
Elever i alt	220	204	215	200
Elever spes. undervisning	25 11,4 % av elevene	26 12,7 %	29 13,4 %	24 12 %
Årsverk til spesial-undervisning	4,81	4,21	5,67	5,03

Språk og målform

Tallet for elever som ønsker opplæring i samisk og finsk holder seg stabilt høyt og har økt fra 44 elever i 2015 til 58 elever høst 2018, til tross for generell elevnedgang. Antallet minoritets-språklige elever er også stabilt og her gis styrket norsk-opplæring og noe to-språklig fag-opplæring på morsmålet, fram til eleven kan følge opplæringa på norsk.

	2015	2016	2017	2018
Samisk	14	18	25	23
Finsk	30	33	35	35
Minoritetsspråklige elever	8 elever	11 elever	7 elever	10 elever

Læringsmiljø og læringsresultater

I grunnskolene er det i hovedsak tre typer sentrale målinger av læringsresultater. Det er **elevundersøkelsen** som måler elevenes læringsmiljø, **nasjonale prøver** som måler ferdigheter i lesing, regning og engelsk på 5., 8., lesing og regning på 9.trinn og **eksamen** etter 10. trinn.

Elevundersøkelsen

Elevundersøkelsen er en årlig undersøkelse der elever får si sin mening om læring og trivsel i skolen. Den er obligatorisk for 7. og 10.klasse, men skolene har valgt å gjennomføre den ifra 5.-10.klasse.

Når man sammenligner resultatene ifra elevundersøkelsen 2018 med fjorårets resultater, så viser det en gjennomgående positiv utvikling på de aller fleste parametere, men ikke alle. Storfjordskolen er med i prosjektet «Inkluderende barnehage- og skolemiljø», og vi mener at den positive utviklinga viser at skolene har jobbet godt med elevmiljøet denne høsten. Det er gledelig, selv om resultater i enkeltklasser og enkeltindikatorer ikke er der de skal være, spesielt på mellomtrinnet.

Nasjonale prøver 2018

Resultatene på 5.trinn i kommunen har vært svake de tre siste årene, men for 2018 har resultatet for regning blitt bedre. Skolene jobber godt og systematisk med å følge opp resultatene og innsats er allerede satt inn for å finne årsaker, styrket med ressurser, læremidler og metoder for småtrinnet. Resultatene bedrer seg når elevene kommer over på mellom- og ungdomstrinnet og skolen klarer i løpet av mellom- og ungdomstrinnet å jevne ut mange av forskjellene og hull som elevene har i fag.

Eksamensresultater vår 2018

Muntlig eksamen: på landsgjennomsnittet
Skriftlig eksamen (to ulike fag): under landsgjennomsnittet. Enkeltelever hadde gode prestasjoner.

Grunnskolepoeng

Grunnskolepoeng er samlet resultat etter 10.trinn, standpunktkarakterer og eksamen. Det er nedgang fra forrige skoleår, og det er en naturlig følge av sammensetningen av elevgruppa. Jfr. eksamensresultatet.

Overgang til videregående skole 2018

Forklaring: Prosentdelen av 16 åringene i elevkullet som er registrert i videregående opplæring samme året som uteksaminering fra grunnskolen.

Indikator og nøkkeltall	2014	2015	2016	2017	2018
Storfjord	100,0	95,8	.	90,5	100,0
Troms Romsa fylke	97,8	97,5	98,2	97,0	97,7
Nasjonalt	98,3	98,3	98,4	98,1	98,0

Skolefritidsordning (SFO)

Barnetallet i SFO er stabilt, men øker dersom det er store klasser på småtrinnet. Det har derfor i noen tilfeller vært nødvendig i styrke bemanning ved enkelttilfeller perioder. Det har i 2018 vært gjennomført brukerundersøkelse og denne er nå under oppfølging med tiltak.

Måloppnåelse for 2018

Være på landsgjennomsnittet i nasjonale prøver i fag.	Vi er ikke i mål. Eksakte tabeller kommer i utviklingsmeldinga for grunnskole i juni 2019
Ingen elever i Storfjordskolen skal oppleve mobbing.	Målet er der og skal være der, men det er en vei å gå. Den veien går nå bl.a. gjennom skolebasert kompetanse til å forebygge, avdekke og håndtere mobbing. Skolene har innført flere kartlegginger av elevmiljøet i hver klasse gjennom skoleåret med tett oppfølging.
Bidra til å øke gjennomføring i videregående skole.	1.Grunnleggende ferdigheter: Skolene er i gang med å ta i bruk lærerbrett i opplæringa for å differensiere og tilpasse opplæringa for den enkelte. 2.Faglig:Skolene deltar i matematikkfagnettverk mellom Nordkjosbotn vgs og grunnskolene 3. Sosialt: Tettere samarbeid mellom rådgiver vgs og tjenester i kommunen.
Sikre at skoleledere og lærere har analysekompetanse	Skolelederne jobber og lærer sammen i felles skoleledermøter. Gjennom prosjektet IBS (Inkluderende barnehage- og skolemiljø),har skolelederne fått kompetanse i pedagogisk analyse som modell.
Stabile og kompetente lærere gjennom langsiktig kompetanseplanlegging bl. a gjennom videreutdanning av lærere og skoleledere og gjennom rekruttering	Rekruttering: Det er flere nye lærere som er tilsatt i Storfjordskolen vår 2018, herunder flest menn. Alle nye lærere innehar høy kompetanse, både utdanningsmessig og praksis fra andre skoler. Dessverre har vi ikke kunnet tilby fast tilsetting til alle. Videreutdanning: 5 lærere avla eksamen i ulike fag vår 2018, 1 lærer har utsatt studiet og 1 lærer har sluttet. 4 lærere og 2 skoleledere er i gang med videreutdanning skoleåret 18/19

7.3 Voksenopplæringa

Voksenopplæringa omfatter grunnskole for voksne, norskopplæring for voksne innvandrere, spesialundervisning for voksne og vedlikeholdslæring for psykisk utviklingshemmede. Grunnskoleopplæring for voksne blir gitt ved Nordkjosbotn videregående skole i samarbeid med Lyngen. (6 elever) Norskopplæringa for voksne innvandrere gis i Samfunnshuset i Skibotn (12 elever). I tilknytning til Valmuen verksted, gis tilbud innafor spesialundervisning og vedlikeholdslæring for psykisk utviklingshemmede. (5 elever) Det gis også tilbud om norskopplæring mot en timepris for arbeidsinnvandrere som ikke her rett eller plikt til opplæring.

Måloppnåelse for 2018

Alle elever som mottar norsk for innvandrere og som har forutsetninger for det, skal avlegge skriftlig og muntlig norskprøve og bestå.	Resultat som er oppnådd i 2018: 11 elever har tatt norskprøven. 8 stk med resultat A2 eller høyere og 3 elever på A1 nivå som er det laveste. (Krav til statsborgerskap er A2 på muntlig nivå.) Det er gjennomført 7 samfunnskunnskaps-prøver. 3 på norsk, 2 på

7.4 Barnevern

Barneverntjenesten i Storfjord kommune har 3, 2 stillinger. Alle fagstillinger er besatt av barnevernpedagoger. Barnevernloven tar utgangspunkt i en bekymringsmelding som kan avsluttes med henleggelse (besluttet av familie eller barnevern), frivillig hjelpetiltak eller en omsorgsovertagelse. Security) sertifisering til å kunne veilede foreldre på utviklingsfremmende omsorg.

Det er i 2018 igangsatt et utredningssamarbeid om interkommunal barneverntjeneste med Balsfjord kommune. Denne skal være ferdig i løpet av 2019.

Måloppnåelse for 2018

Trygge utsatte barn ved å sikre rask behandling av bekymringsmeldinger	Oppfylt
Fokusere på at hvert barn har sin tiltaksplan kortest mulig tid etter konklusjon av undersøkelser	Jobber med, men er ikke helt i mål.
Fortsette å ha fokus på samtaler med barn, men trekke det ut i hele prosessen i undersøkelse, tiltak, evaluering av og avslutning.	Delvis oppfylt, og skal jobbe bevisst med dette i 2019.
Kompetente, oppdaterte og kvalifiserte medarbeidere	Oppfylt

Utfordringer i barnevernet framover:

Målet med barnevernsreformen som trer i kraft 2020 er å forebygge mer, bruke familie og nettverk mer, øke samarbeid mellom tjenestene i kommunene og at kommunene får et større ansvar og valgfrihet. Reformen gir mer ansvar både faglig og økonomisk til kommunene. Kommunen må komme tidlig inn med enkle tiltak som ikke nødvendigvis behøver å komme fra barneverntjenesten. (prop.73.L). Dette er en omfattende reform som barneverntjenesten i Storfjord kommune vanskelig kan imøtekomme alene. Alle instanser må ha fokus på tidlig innsats for å forebygge skjevutvikling og skader til beste for barna i Storfjord kommune.

7.5 Kulturskolen

Storfjord kulturskole har i perioden gitt tilbud om instrumentalundervisning, visuell kunst, bandundervisning og ulike seksukers introduksjonstilbud/breddetilbud. Kulturskoleundervisninger har hovedsakelig foregått i kommunens to musikkbinger som er plassert like ved skolene.

I 2018 har hovedfokuset vært utarbeiding av en felles strategiplan for de tre kulturskolene i Storfjord, Lyngen g Balsfjord.

Det var i 2017 en nedgang i elevtallet, hovedsakelig pga. vakante lærerstillinger og dermed innskrenket tilbud. I 2018 har elevtallet stabilisert seg og gått litt opp. Det er fortsatt vakante lærerstillinger som medfører lavere elevtall. Det er en utfordring å skaffe lærere til små stillinger.

	Hatteng	Skibotn	Til sammen
Elever totalt	37	27	64
Venteliste totalt*	1	1	2

Måloppnåelse for 2018

Ferdigstille kvalitetsplan for kulturskolen med utgangspunkt i eksisterende virksomhetsplan, årsmelding og rammeplan for kulturskoler	Kulturskolen har i samarbeid med Balsfjord og Lyngen kulturskole utarbeidet en felles strategiplan i løpet av 2018.Denne vil bli lagt fram til politisk behandling i 2019
Sikre tidlig rekruttering til kulturskolen	Har ikke hatt kapasitet til å sette i gang tilbud til barnehagene. Kulturskolen har startet opp flere nye breddetilbud høsten 2018.

UKM lokalmønstring.

7.6 Kulturkontoret

Storfjord kommune har for 2018 hatt 70 % stilling som kulturkonsulent inkl webredaktør. Resten av årsverket (30 % stilling) er utleid som sekretariattjeneste til Stiftelsen Lásságámmi. Tjenestefrikjøpet er underlagt kulturkontoret.

Følgende eksterne prosjektmidler har gjort det mulig å gjennomføre spesielle tiltak i regi av Kulturkontoret. Prosjektmidler har økt Kulturkontorets budsjett med 24 %. Til sammenlikning var samme tall 21 % i 2017.

Prosjekt	Tilskudd	Egenandel	Verdi eget arbeid	Tilskudds-instans	Partnere
Skilting/gradering trim-/toppturkasser	20.623,-	0,-	23.700,-*	Troms fylkeskommune/ Gjensidige-Stiftelsen	Folkehelsekoordinator Ishavskysten friluftsråd
Flerspråklige veiviserskilt langs turstier / Oversettelse av informasjonstekst til friluftsmuseum ved Vanntårnet	14.900,-	2.572,-	Ikke beregna	Storfjord språksenter	Folkehelsekoordinator
Informasjonstavler Vanntårnet	6.500,-	0,-	Ikke beregna	Troms fylkeskommune	-
Statlig sikring Sandørneset	81.000,-	0,-	Ikke beregna	Miljødirektoratet	Folkehelsekoordinator Ishavskysten friluftsråd
Grunnleggende tilrettelegging Sandørneset	200.000,-	0,-	9.900,-	Troms fylkeskommune	Folkehelsekoordinator Ishavskysten friluftsråd
Skilting/gradering Sandørneset	7.500,-	0,-	4.800,-	Troms fylkeskommune/ Gjensidige-Stiftelsen	Folkehelsekoordinator Ishavskysten friluftsråd
SUM kr	**324.023,-**	**2.572,-**	**38.400,-**		

* Inkludert frivillig innsats

FYSAK-tur til Skjellhumpen. Foto: Trine Østeggen

Måloppnåelse for 2018

Ferdigstille prosjekt Vanntårnet på Brenna	Informasjonstavler med tekster, oversettelser og fotomateriale gjennomført i 2018. Prosjektet bør videreføres med bord, benker og P-plass i 2019/2020.
Ferdigstille skilting og gradering av toppturer og trimpostkasser.	Det er satt opp 8 informasjonstavler og 35 veiviser- /stedsskilt.
Utføre grunnleggende tilretteleggingstiltak på Sandørneset i samarbeid med IFR.	Flere tilretteleggingstiltak er gjennomført.
Utarbeide nytt turhefte i samarbeid med Ishavskysten friluftsråd (IFR).	Heftet På tur i Storfjord er distribuert til samtlige husstander i kommunen.
Opprettholde fortsatt god kvalitet på tjenesten	Kulturkontoret fokuserer til enhver tid på å gi god kvalitet på de oppgaver og tjenester vi utfører.

7.7 Logoped

Storfjord kommune har logoped i 20 % stilling for førskolebarn og elever i skolen. Det gis logopedisk hjelp og trening i alle barnehager og skoler, etter behov. Logopeden har også kunnet gi hjelp til voksne, i alt fire personer i 2018.

7.8 Storfjord språksenter

Storfjord språksenter er et eget budsjettansvar og har eget styre nedsatt av kommunestyret. Språksenteret får faste driftsmidler fra Sametinget og er inne på Statsbudsjettet gjennom tildeling av midler til kvenske tiltak og språksenteret får også driftsmidler over fylkeskommunens språksenterordning.

Storfjord språksenter jobber med å styrke og revitalisere samisk, kvensk og finsk kultur og språk i Storfjord kommune. Språksenteret har barn og unge som hovedmålgruppe, og samarbeider tett med skoler og barnehager.

Kurs ved språksenteret.

8. Helse og omsorg

Etaten består av Behandlende og Forebyggende avdeling, og ledes av hver sin avdelingsleder. Levekårsutvalget er politisk fagutvalg.

1) Behandlende avdeling

- Sykehjemsavdelingen
- Helse (legetjeneste, helsestasjon og fysioterapi)
- Hjemmetjeneste, BPA bolig

2) Forebyggende avdeling

- Omsorgen for utviklingshemmede
- Skibotn avlastning
- Valmuen Verksted
- Psykisk helsetjeneste og rusomsorgen
- Psykososialt kriseteam
- Flyktningetjenesten
- Frivilligsentralen
- Fritidsklubber

Årsberetningens analysegrunnlag er: Ungdata, Folkehelsemeldingen 2018, KS-nettverk, Kommunebarometeret og tjenestenes egne erfaringer og kunnskaper. KOSTRA-tall for 2018 ikke tilgjengelig enda.

Kommunebarometret
I 2017 var pleie- og omsorg på 118 plass på landsbasis i kommunebarometeret, i 2018 er dette forbedret til 59. plass. Pleie- og omsorg i Storfjord er nasjonalt blant de 100 beste kommuner og 3. beste kommune i fylket.

Denne forbedringen skyldes i hovedsak at innsatsen fortsatt dreies over mot hjemmebasert omsorg, og at man må være mer pleietrengende enn før for å få sykehjemsplass. I Storfjord er nærmest alle som bor på sykehjem svært pleietrengende.

For første gang på 10 år økte ikke legedekningen på sykehjem nasjonalt i fjor, men Storfjord økte betydelig i omfang, mer enn i de fleste andre kommuner.

På sykehjem ble det nasjonalt mindre tid med fysioterapeut per beboer i fjor. Det er første gang siden 2009

Bildet: Utegruppa på kanopadling i Skibotndalen.

at tilbudet faller. Snittet per beboer på sykehjem er nå på 25 minutter i uka. Målt per beboer er det ikke spesielt mye tid med fysioterapeut på sykehjem i kommunen. Storfjord ligger på 17 minutter, mens de beste kommunene er oppe på 58 minutter.

I gjennomsnitt er knapt 20 prosent av sykehjemsplassene i Norge nå korttidsplasser. Storfjord har ganske få plasser avsatt til korttidsopphold. (11 prosent)

I Storfjord er andelen registrerte trygghetsalarmer relativt lav. Forklaringen på dette er at gamle trygghetsalarmer er faset ut, anskaffelser av nye trygghetsalarmer gjennomføres i 2019.

De ti siste årene har det blitt langt flere geriatriske sykepleiere i kommunene. Andelen ligger nå på 8,9 årsverk per 1.000 innbyggere over 80 år. I Storfjord er det 52,5 årsverk med geriatrisk sykepleier per 1.000 innbyggere over 80 år.

Andelen funksjonshemmete som har fått innfridd behovet om bistand til å delta i jobb eller studier er nasjonalt på 76 prosent. Ifølge tall fra Helsedirektoratet er andelen 88 prosent i Storfjord. De beste kommunene ligger på 96 prosent. Kommunene skal gi et tilbud til funksjonshemmede også utenom arbeid og studier. I Storfjord er det 63 prosent som helt har fått oppfylt sitt behov. De beste kommuner ligger på 85 prosent.

I 2017 var helse var på 403. plass i kommunebarometret, i 2018 ble plasseringen forbedret til 275. plass, en forbedring med 128 plasser. En forklaring på dette er fokus over tid på økt kvalitet innenfor tjenestene.

8.1. Utviklings- og satsningsområder

Digitalisering

Kommunen er med i et interkommunalt digitaliseringsprosjekt hvor hovedfokuset er å jobbe mer effektivt og digitalt. Det er nødvendig å satse på ulike former for digitaliseringstiltak for å møte framtidens utfordringer. I 2017 ble det investert i helelektronisk arkiv og Svar-UT fra fagprogrammet Profil, dette har bidratt til mer effektiv dokumentasjon, saksbehandling og reduserte kostnader til arkiv, papirmateriell og porto.

Informasjonsstrategi

Beskrivelser av alle helse- og omsorgstjenester i kommunen er under utarbeidelse, dette skal legges ut på hjemmesiden, være som informasjon til pasienter, pårørende og tjenesteytere. Dette arbeidet er påbegynt i 2017 men ble dessverre ikke ferdigstilt i 2018.

Hverdagsrehabilitering / Prosjektarbeid

Med bakgrunn i økning av antall eldre er det nødvendig med faglig omstilling av den kommunale helse- og omsorgstjenesten med sterkere vekt på rehabilitering, forebygging og tidlig innsats for å dempe kostnadskrevende behandling og pleie i sykehus og sykehjem.
Helse- og omsorg har derfor igangsatt et prosjekt med tilskuddsmidler fra Fylkesmannen for å implementere hverdagsrehabilitering som faglig tilnærming og arbeidsmetode i tjenestene. Prosjektets varighet er fra september 2017 til juli 2019. Rehabilitering må derfor være et satsnings- og utviklingsområde i hele helse og omsorg i årene som kommer.

Velferdsteknologi

Helse og omsorg deltar i et interkommunalt prosjekt om innføring av velferdsteknolog tjenesten. Kommunal prosjektgruppe har jobbet godt med prosjektet og laget en lokal prosjektplan og forankringsplan. Anskaffelser av utstyr vil bli utført i 2019.
Velferdsteknologien er ment å avlaste tjenestene noe da teknologi vil kunne redusere antall besøk fra hjemmetjenesten.

Gode pasientforløp

Helse- og omsorg deltar i regionalt læringsnettverk i regi av KS og Folkehelseinstituttet for å utvikle gode, funksjonsbaserte pasientforløp for eldre og kronisk syke.
Målet er å forbedre kvaliteten på pasientforløpet mellom de ulike behandlingsnivåene; i overgang mellom kommune og spesialisthelsetjeneste, og lokalt mellom de ulike avdelinger i kommunen slik at brukeren/pasienten opplever en helhet og sammenheng i tilbudet

Fokus settes særlig på:

- Å flytte oppmerksomheten fra «hva er i veien med deg» til «hva er viktig for deg? Hensikten er å styrke brukerrollen og bidra til likeverd og egenmestring hos pasient/bruker.
- Å styrke oppmerksomheten på det som fremmer helse.
- At kommuner og sykehus arbeider systematisk sammen.
- At pasientforløpene følges opp ved hjelp av standardiserte målepunkter.

Kompetanseheving, rekrutering og beholde personell

Nasjonalt har 74 prosent av ansatte i pleie og omsorg fagutdanning. I de beste kommunene er andelen minst 84 prosent. I Storfjord har 74 prosent av de ansatte fagutdanning. Andelen har blitt betydelig høyere

det siste året, økningen er på 6 prosentpoeng. Dette er resultatet av bevisst satsing på kompetanseheving i etaten.

Kompetanseheving

Etaten fikk kr 498 000,- i kompetanse og innovasjonstilskudd fra Fylkesmannen i 2018.
Tilskuddet ble benyttet til:

- kvalifisering av helsefagarbeidere
- fagskoleutdanning innenfor HMS
- desentraliserte sykepleieutdanning
- videre- og etterutdanning;
- master i psykisk helsearbeid, helselederutdanning
- master i helsesøsterfag
- «Mitt livs ABC» – Det overordnede målet med opplæringen er å bidra til bedre livskvalitet, bedre tjenester og bedre rettssikkerhet for mennesker med utviklingshemming
- velferdsteknologi
- psykisk helse og rus for fagarbeidere
- akuttmedisinsk eldreomsorg

Etaten har i løpet av året hatt 2 lærlinger i helsefag, samt flere elever og studenter i praksis.

8.2. Omsorgstrappa

Brukerens behov og ressurser er styrende for hvilken innsats og samhandling som er nødvendig. Beste effektive omsorgsnivå (*BEON-prinsippet) oppnås når tjenestetilbudet i omsorgstrappa er variert og fleksibelt, og tjenestene endrer tjenestetilbudet i takt med endring av den enkeltes brukers behov.

Omsorgstrappa 31.12.17

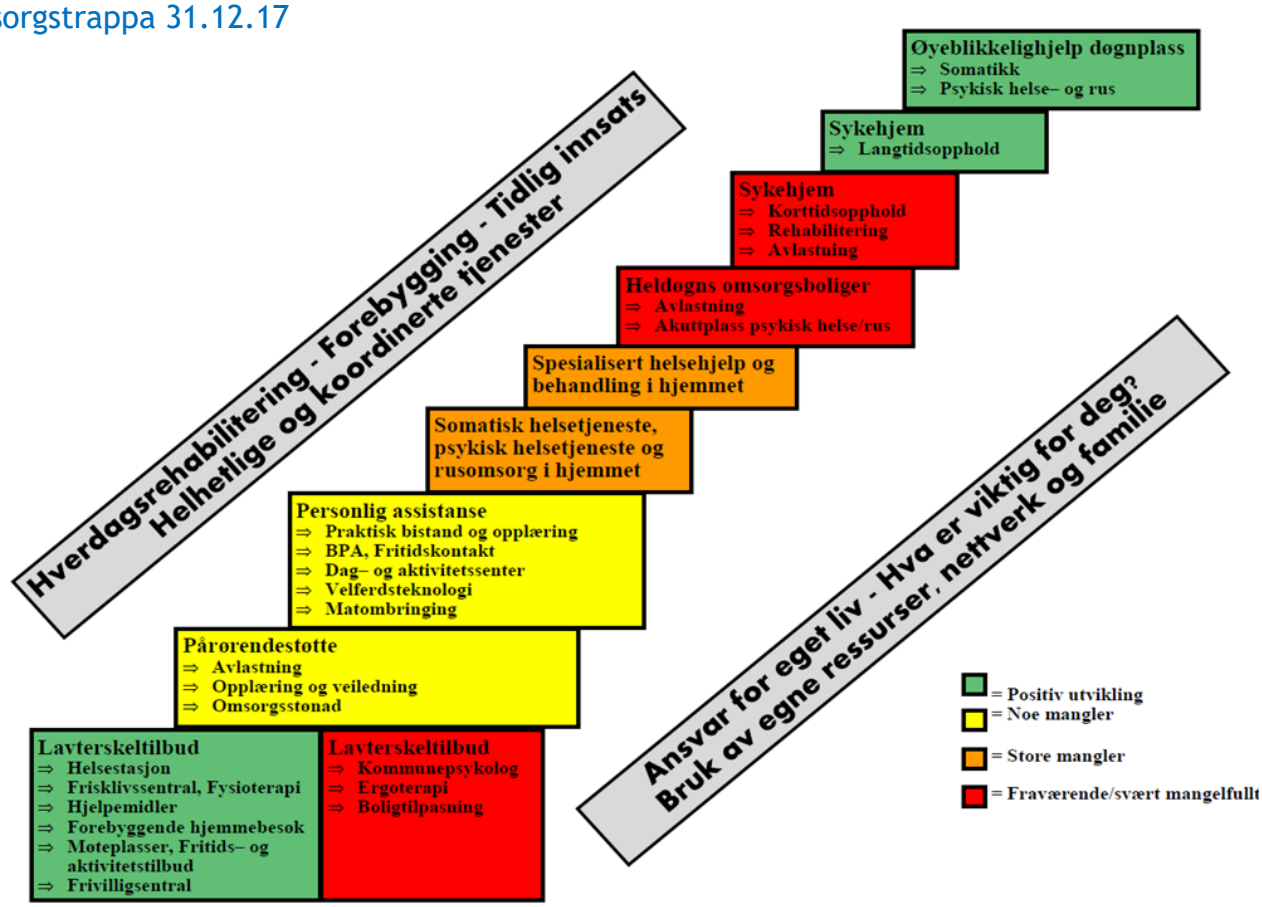

Omsorgstrappa 31.12.18

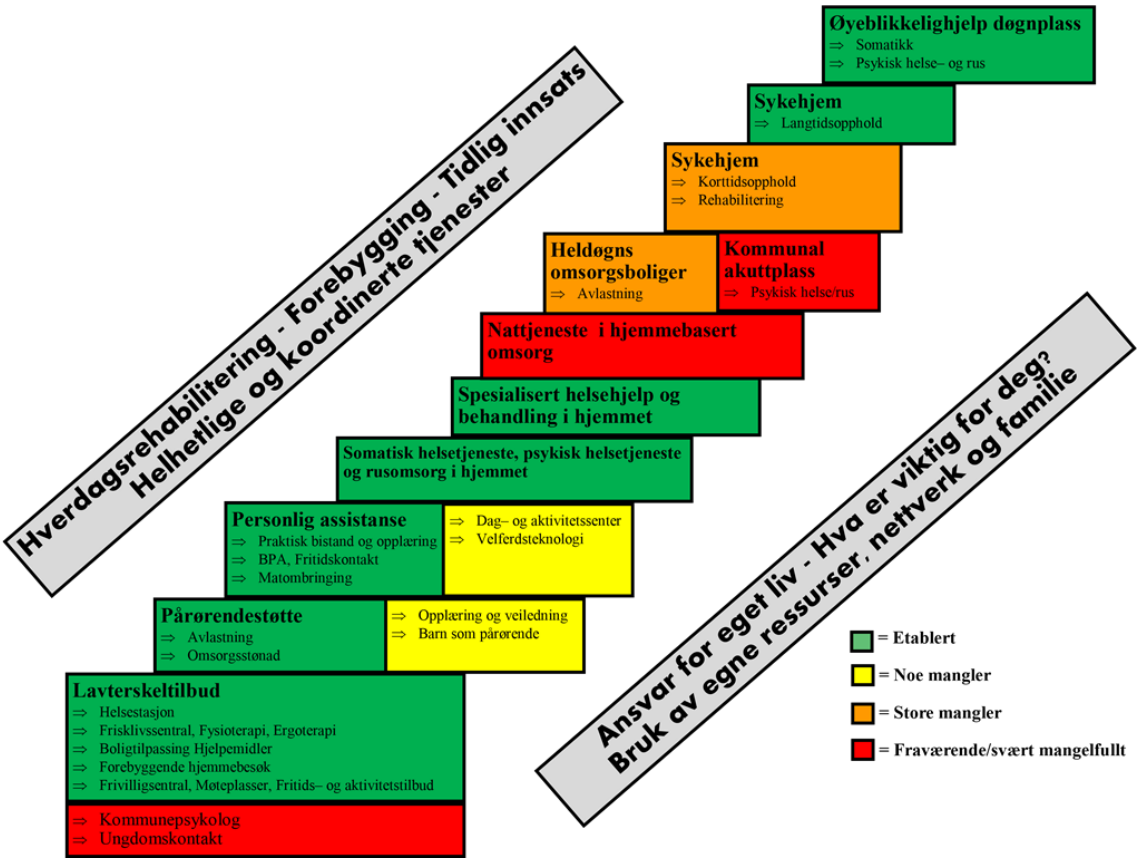

Utfordringer jfr. omsorgstrappa

Nye reformer i helse- og velferdstjenestene (Samhandlingsreformen, Utdanning for velferd, Kompetanseløftet 2020, Folkehelsemeldingen og HelseOmsorg21, Opptrappingsplan for rusfeltet) har en klar fellesnevner: Kommunal sektor skal håndtere flere og større oppgaver innen helse og omsorg. Dette forutsetter gode rammebetingelser og konkret handling blant annet for fagutvikling og rekruttering av tilstrekkelig og kompetent personell. Samhandlingsavtalene med UNN tilsier at kommunen skal stå klar for mottak av utskrivningsklare pasienter.

Som det fremkommer er store deler av Omsorgstrappa styrket, men noe gjenstår.

- På grunn av ombygging av sykehjemmet er kapasiteten på korttids- og avlastningsplasser betydelig redusert, dette har blant annet medført at det har vært nødvendig å kjøpe sykehjemsplass i annen kommune.
- Rehabilitering på sykehjemmet skal prioriteres i det videre arbeidet da vi ser at det er noe mangelfullt i dag. Dette knyttes i hovedsak til økt fysioterapitjeneste, bruk av ergoterapeut og hverdagsrehabilitering.
- Kommunen har pr. tiden ikke tilstrekkelig boliger med heldøgnsomsorg for eldre og for personer med psykiske lidelser og rusavhengighet. Kommunen har heller ikke akuttplass for psykisk helse/rus. Dette er nå under planlegging/oppføring og er forhåpentligvis på plass i løpet av 2019.
- Kommunen har ikke etablert nattjeneste i hjemmebasert omsorg. Dette behovet vurderes fortløpende i forhold til faglig forsvarlighet.
- Dagsenter for personer med demens er ikke kommet i full drift
- Kommunen jobber aktivt med innføring av velferdsteknologi, og de første anskaffelsene skjer våren 2019.
- Iverksette systematisk opplæring og veiledning av pårørende
- Utarbeide rutiner for oppfølging av barn som pårørende.
- Økt fokus på forebygging og tidlig innsats for barn- og unge. Kommunepsykolog er tilsatt i 2018, starter opp mars 2019, ungdomskontakt er tilsatt fra og med januar 2019

Her vises den nye demensavdelingen med tilhørende hageområde og gjennomgangskorridor til det øvrige sykehjemmet.

8.3 Sykehjems-avdelingen

Sykehjemmet er inne i en stor utbyggings- og renoveringsfase. Dette påvirker selvsagt pasientflyten i behandlingskjeden. Byggetrinn en med ny demensavdeling med 9 plasser ble tatt i bruk 19.11.18. Nybygget er i en etasje på 730 m², i tillegg til en forbindelseskorridor med det øvrige sykehjemmet på 112 m². Prosjektet er en totalentreprise, Peyma Entreprenør AS fra Alta har hatt oppdraget.

Byggetrinn 2 med renovering av den gamle avdelingen starter opp i 2019. Dette vil gi kommunen 7 nye sykehjemsplasser, og totalt 24 plasser. Storfjord kommune planlegger i tillegg utbygging av til sammen 12 omsorgsboliger med oppstart i 2019.

«RASK» – riktigere antibiotika bruk i sykehjem i kommunene

Sykehjemmet deltar i prosjekt «*riktigere antibiotika bruk i sykehjem*» i regi av UNN HF og gjelder sykehjem i UNN HF`s opptaksområde. Målet er riktigere og redusert antibiotika bruk for å unngå resistensutvikling. Jf. Regjeringens handlingsplan mot antibiotika resistens i helsetjenesten.

Læringsnettverk legemiddelgjennomgang

Sykehjemmet og Hjemmetjenesten deltar i interkommunalt læringsnettverk med Nord Troms kommunene. Målet er å kvalitetssikre legemiddelhåndteringen i form av samstemming av medisinlister, legemiddelgjennomgang og av- medisinering.

Liggedøgn 2018	Sengeplasser	Liggedøgns kapasitet	Antall liggedøgn	Belegg i %
Langtidsplasser	15	5475	4567	83,42%
Korttid	1	365	1173	321,37%
Avlastning	1	365	148	40,55%
Totalt	17*	6205	6253	100.77%

**Et ekstrarom er periodevis brukt til korttid-/avlastning.*

8.4 Hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten består av helsehjelp i hjemmet, praktisk bistand, ergoterapi/hjelpemiddelformidling, avlastning og privat omsorg i hjemmet. Som tilleggstjenester inngår matombringing og trygghetsalarm til hjemmeboende. Hjemmetjenesten har også ansvar for tildeling og oppfølging av fritidskontakter. I tillegg er BPA boligen med døgnkontinuerlig bemanning underlagt hjemmetjenesten.

I tråd med kommunens dreining fra institusjonsbasert til hjemmebasert omsorg er det en økning av brukere med omfattende hjelpebehov, noe som medfører behov for to pleiere i stell. I 2018 har det vært nødvendig med en midlertidig økning i bemanningen med en ekstra pleier på både dag og kveldsvakter for å gi forsvarlig helsehjelp.

Omsorgsboliger

Kommunen bygger nye omsorgsboliger som skal stå ferdig i utgangen av 2019, seks boliger på Hatteng og tilsvarende det samme på Skibotn. Begge omsorgsenhetene har i tillegg tilknyttet en avlastningsleilighet.

Ergoterapeut

I budsjettet for 2018 ble det vedtatt opprettelse av 80% ergoterapeut stilling. Denne er nå besatt og resulterer i høyere grad av tverrfaglig jobbing i tjenesten, og et større fokus på rehabilitering. Ergoterapeuten jobber tett med personal i hjemmetjenesten, hverdagsrehabilitering og fysioterapeut. Stillingen har flere ansvarsområder som for eksempel bo- veiledning knyttet til Husbankens virkemidler, saksbehandling av startlån og ansvaret for hjelpemiddelformidlingen.

Tjenester	2018	2017	2016	2015
Hjemmesykepl	54*	60*	68*	48*
Hverdagsrehabilitering	20			
Praktisk bistand	23**	25*	32*	27*
Trygghetsalarm	7***	8	14	18
Matombringing	11	16	10	17
Omsorgslønn	5	12	11	11
Fritidskontakt	21	47	33	
Fritidskontakt i gruppe	7			
Aktive brukere av hjelpemidler	242 (NAV) 52 fra lokalt lager	272(NAV) 47 fra lokal .lager	274 (NAV) 51 fra lokalt lager	

** Hjemmesykepleie er inkl. kreft og demenssykepleie*
*** Praktisk bistand er inkl. hjemmehjelp og vaktmestertjeneste*
Tabellen viser en liten nedgang i antall brukere av hjemmesykepleie, men enkeltvedtakene viser en økning i antall brukere med større hjelpebehov.
****Se informasjon om velferdsteknologi nedenfor*

Rensking av bær på dagsenteret.

8.5 Helse

Legetjenesten

Kommuneoverlege Gaute Waldahl er spesialist i allmennmedisin og nesten ferdig som spesialist i samfunnsmedisin. Geir Olav Knutsen jobber som kommunelege 2. Han er nå under utdanning i spesialisering allmenmedisin. Det har vært en stabil dekning av turnusleger siden 2015.

Fastlege	Ant. innbyggere på listen	Ledige plasser
Knutsen, Geir Olav	766	434
Waldahl, Gaute Enevold	931	69

Kommunestyret har vedtatt å etablere en 3. fastlegehjemmel i kommunen, som lyses ut i løpet av 2019. I denne sammenhengen er det behov for utbygging av legekontoret, og dette blir ferdigstilt vinteren 2019.

Legevakt

Storfjord kommune har siden 2015 hatt en interkommunal avtale om legevakt med Balsfjord kommune. Legevakten drives på Storsteinnes legekontor, og administreres av Balsfjord kommune. Leger tilknyttet Storfjord legesenter deltar i vakt samarbeid med Balsfjord. På ukedager administreres legevakt tjeneste i Storfjord.

Legevaktsentral

Avtale om en ny interkommunal avtale med felles legevaktsentral i Tromsø har vært gjeldende siden 01.01.18. Legevaktsentralen er et samarbeid mellom Tromsø, Balsfjord, Lyngen, Storfjord, Karlsøy, Kvænangen og Kåfjord. Tromsø kommune organiserer og drifter legevaktsentralen på vegne av kommunene som er med i samarbeidet. Legevaktsentralen er en lovpålagt kommunal tjeneste og en del av den medisinske nødmeldetjenesten. Legevaktsentralen i vertskommunen skal sikre befolkningen i deltaker kommunene tilgang til øyeblikkelig hjelp via det nasjonale legevaktnummer.

Helsesøster

Helsesøstertjenestens målgruppe er barn og unge mellom 0- 20 år og deres foreldre. Tjenesten arbeider helsefremmende og forebyggende i et folkehelseperspektiv og er et lavterskeltilbud. Målet er å forebygge sykdom og skade, samt fremme barn og unges fysiske, psykiske og sosiale helse.

Helsesøster er på Skibotn skole onsdager, og Hatteng skole torsdager.

I 2018 har helsesøster opprettet og videreført følgende:

- Samarbeid med Nordkjosbotn videregående skole.
- Jobbet med smittevern og miljørettet helsevern.
- Tilbydd influensa- og reisevaksinering. Helsesøster har satt 220 influensavaksiner i 2018.
- Helsesøster er sertifisert som COS-veileder. (Foreldreveiledningsprogram)
- Helsesøster er leder av kriseteamet

Jordmor

På grunn av stillingsprosenten har ikke jordmor foretatt hjemmebesøk til alle som har født innenfor fristen. Av de 5 som fødte i Storfjord i 2018, fikk 2 barselkvinner besøk av jordmor etter fødsel, ingen av de var innenfor 3 dag etter hjemkomst fra fødeavdelingen.

Det har ikke vært gjennomført foreldreforberedende kurs grunnet stillingshjemmel, men jordmor har prioritert individuell informasjon og veiledning på hver kontroll.

	2015	2016	2017	2018
Antall gravide på svangerskapskontroll	22	23	12	13
Ny- innskrevne gravide	16	19	8	10
Fødte barn i Storfjord	14	12	11	5
Hjemmebesøk etter fødsel	11	6	5	2

På trimpostkassetur. Foto: Charlotte Nyheim Lambela..

Fysioterapitjenesten/ folkehelsekoordinator

Gjennomførte tiltak:

- Deltagelse i prosjektet Hverdagsrehabilitering og gode pasientforløp
- «God skolestart» i 1 klasse. Målet er å bidra i et tverrfaglig skoleteam for å fremme godskolestart for elevene.
- Skilting/ gradering turløyper, og flerspråklige veiskilt satt opp
- Utarbeidelse av nye turhefter
- Grunnleggende tilretteleggingstiltak på Sandørneset
- Supplering av kommunens utstyrssentral

Annet

- Elvevoll- løypene ble kåret til Troms fylkes beste turrute av Troms fylkeskommune og Gjensidigestiftelsen på årets Friluftslivsamling i Tromsø. Løypa blir dermed Troms fylkes bidrag på Sti-konferansen i Bergen i mars 2019 hvor Norges beste turløype skal kåres.
- Turkartpakken for Storfjord, som ble ferdig i 2017 og delt ut til alle husstander i kommunen, vant folkets pris for årets beste kart på landets største kartutstilling på Geomatikkdagene i Stavanger.

	2015	2016	2017	2018
Fysioterapi -konsultasjoner	3307	3488	3612	2573
Friskliv - deltakere	53	33	28	20
Brukere treningsrom	60	60	73	75
Trimpostkassekonkurranse - deltake-	109	140	133	125
Hverdagsrehabilitering - deltakere			3	20

8.6 Omsorgen for utviklingshemmede

Omsorgen for utviklingshemmede

Det gis tjenester til 18 brukere. Tjenesten har ansvaret for to heldøgns omsorgstilbud, samt at det gis tjenester til brukere som bor utenfor disse botilbudene. Det ytes tjenester som praktisk bistand, tilsyn, helsehjelp, fritidskontakt og brukerstyrt personlig assistanse. I tillegg gis det pårørendestøtte i form av omsorgslønn, avlastning, veiledning og opplæring.

I tråd med statlige føringer om forebygging og tidlig innsats gis det tilrettelagte aktivitets- og treningstilbud; både som individuelt tilbud og som gruppetilbud. Tilbudene er godt etablert og har god oppslutning.

Iverksatte tiltak for kvalitetsforbedring

- Ernæringskartlegging og utarbeidelse av ernæringsplaner. Målet er at brukerne får et variert og sundt kosthold, forebygge feilernæring og livsstilssykdommer.
- To av personalet deltar fast i Regionalt fagnettverk som har fokus på spesielle diagnoser
- Det utarbeides aktivitetsplaner for den enkelte bruker, samt felles aktivitetsplaner, hvor målet er å fremme fysisk og psykisk helse, øke trivsel og mestringsevne, samt forebygge ensomhet og isolasjon.
- Kompetanseheving for ansatte spesielt med fokus på kosthold og ernæring.
- Ulike e-læringskurs for personalet.

I 2018 har det vært planlagt for bygging av barne- og avlastningsbolig for funksjonshemmede på Skibotn, byggestart juni 2019. Kommunen har per i dag ikke egnede lokaler for dette formålet. Boligen planlegges bygget med 3 plasser, fellesareal, personalbase og tilrettelagt uteområde. Boligen skal bygges på samme tomt som omsorgsboligene for eldre.

8.7 Valmuen arbeid- og aktivitetssenter

Valmuen flyttet inn i nytt bygg i mai 2018, tiden før og etter har i stor grad vært preget av flytting og det å komme i orden i nye lokaler/ rydding av gamle lokaler. Valmuen hadde juleåpning og offisiell åpning 29. november.

Valmuen har i 2018 hatt 11 faste arbeidstakere i tillegg 7 personer på ulike tiltak; arbeidsutprøvninger via NAV, bosatte i språkpraksis og andre som har behov for tilrettelagt arbeid i kortere eller lengre perioder.

Valmuen og Lyngsalpan Vekst samarbeider om ulike fellesaktiviteter og prosjekter.

8.8 Psykisk helsetjeneste og rusomsorgen

I 2018 har tjenesten gitt tilbud om psykisk helsearbeid og rusfaglig oppfølging til totalt 43 brukere. Utviklingen i tjenesten viser at yngre personer oftere blir henvist til tjenesten og flere brukere er i aldersmessig grenseland mellom ungdom og voksen.

Det vises en økning i henvisninger av pasienter med milde til moderate psykiske helseplager. Brukergruppen i rusomsorgen er relativt stabil med få nye henvisninger fra kommunelegen. Imidlertid er erfaringen at sakene som henvises ofte er svært komplekse og ressurskrevende.

Boligsituasjonen for vanskeligstilte er noe bedret i løpet av 2018. Tilgangen på kommunale boliger vil bli enda bedre i løpet av 2019 da flere nye boliger er under planlegging og bygging.

Det har vært gjennomført anbudsprosess angående bygging av tre nye heldøgnsboliger, en akuttleilighet samt personalbase på Hatteng. Denne boligen bygges for brukere i psykisk helse og rusomsorgen. Boligen skal stå ferdig i desember 2019. I påvente av boligen har det vært nødvendig å etablere et midlertidig heldøgnstilbud for en bruker. I denne forbindelse er det lyst ut totalt 8 stillinger som miljøterapeuter og fagarbeidere i medleverturnus.

Noen resultater fra Ungdata-undersøkelsen i 2018 i Storfjord kommune:

- Ungdom som oppgir at de er

fornøyd med lokalmiljøet er lavere i Storfjord enn i Troms og landsgjennomsnittet. Tidstrenden viser at dette forholdet forholder seg relativt stabilt fra 2013, 2016 og frem til 2018.
- Ungdom som oppgir at de er fornøyd med skolen er synkende fra 2013.
- Storfjord kommunes tall er lavere enn gjennomsnittet i Troms, og landsgjennomsnittet.
- Ungdom som oppgir at de har vært beruset på alkohol sist år er høyere for Storfjord kommune enn for gjennomsnittet i Troms og landsgjennomsnittet.
- Ungdom som oppgir at de deltar i organiserte fritidsaktiviteter er lavere i Storfjord kommune enn i andre små kommuner

Iverksatte tiltak for kvalitetsforbedring:
- Fokus på kartlegging av risiko for svikt i tjenestetilbudet, strukturering og systematisering av rutiner/ retningslinjer
- Under ferieavvikling i psykisk helse og rusomsorgen blir tjenestetilbudet til brukere redusert - dette forholdet jobbes det med for å sikre forsvarlig drift
- Deltagelse i ulike prosjekter som; Det gode pasientforløp, velferdsteknologi

Prosjekt
Storfjord kommune ble tildelt lønnsmidler til 3,9 årsverk over «Kommunalt rusarbeid 2018» fordelt på følgende prosjektstillinger:
- 2 x 50 % stillinger «Sosialpedagog i skolene»
- 30 % stilling for drift av «Flerkulturell kvinnegruppe»
- 100 % stilling «Oppfølgingstjeneste» styrkning av rusomsorgen
- 60 % stilling «Sosialarbeider for eldre»
- 100 % stilling som «Ungdomskontakt»

Psykososialt kriseteam
Teamet består av fire ansatte med ulik fagbakgrunn. Det er tidligere utarbeidet en psykososial krise-plan som blant annet beskriver kriseteamets organisering, ansvar og myndighet. Planen er en delplan til den overordnede beredskapsplanen. Kriseteamet har vært aktivert i forhold til en hendelse i 2018.

8.9 Flyktningetjenesten

I 2018 bosatte kommunen en familie på 6 personer som var tilknyttet mottaket på Skibotn. Kommunen har også tatt imot en sekundærbosetting i 2018, etter avtale med Sørreisa kommune. Til sammen har 11 personer vært tilknyttet introduksjonsprogrammet i 2018.

Etter endt introduksjonsprogram er det ofte utfordrende å få deltagerne videre i fast arbeid eller utdanning. Mulighetene for arbeid i Storfjord er begrenset, og for de som ønsker å ta videreutdanning er dette vanskelig uten å flytte fra Storfjord. Utfordringen er å få flere kommuner til å gå sammen om å tilby kvalifiseringskurs innen ulike fag, slik at de bosatte lettere kan bli værende i hjemkommunene samtidig som de kvalifiserer seg til et yrke som er etterspurt i området.

8.10 Frivilligsentralen
Frivilligsentralen er engasjert i arbeidet med den kulturelle spaserstokken, møteplassene, barn og unge og oppfølging av frivillige lag og foreninger. Frivilligsentralen har ikke lenger eget styre, noe som ble vedtatt å fjerne på årsmøtet for 2017. Aktiviteter som tilbys er finansiert av egenandeler, tilskudd og frivillige, lag – og foreninger

8.11 Fritidsklubbene
består av to klubber, henholdsvis på Skibotn og Hatteng. Det er to klubbledere som har ansvaret for daglig organisering og drift av klubbtilbudene. Det er fremdeles flest juniorer som benytter seg av tilbudet, samt at det er størst deltagelse på Hatteng. Fellesturer og spesielle arrangementer som juleball eller lignende er svært populært, og har en langt høyere deltakelse enn ordinære klubbarrangement.

Ungdomsrådet
består av 7 representanter, fordelt på Hatteng –og Skibotn skole. Representantene er fra 8.klasse til 10.klasse. Ungdomsrådet jobber aktivt for å fremme de unges stemme i saker som berører dem. De er engasjerte og ivrige etter å blir hørt, noe vi ser på deres deltakelse på høringsinnspill og i kommunestyrets budsjettmøte. Ungdomsrådet avholdt 5 møter i 2018.

9. Næring og utvikling

Nærings- og utviklingsavdelingen består av 3 stillinger: Nærings- og utviklingsrådgiver, rådgiver for jord, skog, fiske og utmark og internasjonal koordinator gjennom Nordkalottens grensetjeneste.
Nærings- og utviklingsrådgiver Willy Ørnebakk ble heltidspolitiker i Troms fylkeskommune fra oktober 2015 og har permisjon fra sin stilling i valgperioden 2015-2019.

9.1 Næringsfond

Konsesjonsavgifta som i sin helhet tilføres fondet var på 2 304 019. Bevilgning fra Troms fylkeskommune var på kr 200 000. Det kommunale næringsfondet (kraftfondet) er per 31.12.18 på kr 10 069 979, det regionale på kr 1 536 240.
Tilsagn fra næringsfondet var i 2018 totalt kr 1 015 680 fordelt på 20 tilskudd:
3 investering reiseliv, 1 helseteknologi, 5 investering landbruk, 3 bolyst/arrangement, 3 kompetanse/ forretningsutvikling, 2 tilrettelegging i naturen og 2 regionale prosjekt.

9.2 Utviklingsarbeid og prosjekt

9.2.1 Småkommuneprogrammet – helhetlig utviklingsarbeid

Formell avslutning ble utsatt fra 31.12.17 til 15.11.18. Formålet med forlengelsen var å forankre kunnskap og erfaringer fra programmet i kommunen som organisasjon. Storfjord kommune har mange av de utfordringene som programmet adresserer i forhold til nærings- og utviklingsarbeid i små kommuner. Utviklingsteam bestående av næringsrådgiver, rådmann, ordfører, samt leder for plan og drift er etablert. I oppstart av kommuneplanens samfunnsdel implementeres metodikk fra småkommuneprogrammet i organisasjonen. Helhetlig planverktøy, sammenheng plan og næring samt tverrfaglig utviklingsarbeid er viktige stikkord. Arbeidet er også en oppfølging av politisk vedtak om saksbehandlingsteam i forbindelse med bolig- og næringsutvikling.

9.2.2 Finansiering, drift og vedlikehold av infrastruktur i naturen

Økt naturbasert reiseliv stiller krav om system for finansiering, drift og vedlikehold av infrastruktur. I Storfjord er nordlystruismen med problemstillinger rundt trafikksikkerhet, sanitærforhold og lokal verdiskapning et viktig fokusområde. Sti- og terrengsykling koordinerer arbeid med Visit Lyngenfjord, som sammen med næringa arbeider med produkt- og markedsutvikling innenfor segmentet.

Storfjord fikk sammen med Tromsø og Karlsøy kommune innvilget midler til prosjekt *Bærekraftig Besøksforvaltning i 2018*. Her kan vi i større regionalt perspektiv avklare hvordan ivareta og finansiere nødvendig tilrettelegging for det økende antallet besøkende. Prosjektet starter opp i 2019.

9.2.3 Samarbeidsavtale med universitetet i Tromsø

I forbindelse med etablering av Eiscat 3D i Skibotndalen har Storfjord kommune og UiT en samarbeidsavtale for felles utvikling i forbindelse med UiT sine planer om å oppgradere, utvide og utvikle Skibotn Feltstasjon...

til å inkludere et tverrfaglig visningssenter knyttet til romfysikk, historie, samfunnsvitenskap mv. Et visningssenter for nordlys knyttet til Eiscat 3D teknologi, rehabilitering av det optiske observatoriet ovenfor feltstasjonen for å gjøre det mer tilgjengelig for allmenheten, og samarbeid med lokale næringsutøvere for mulig etablering av en base for naturbaserte aktiviteter i tilknytning til feltstasjonen er aktualisert.

Storfjord kommune etterlyser oppfølging av avtalen fra UiT sin side.

9.3 Jord- og skogbruk, fiske og utmarksforvaltning

Rådgiver for jord- og skogbruk, fiske og utmark gikk ut i svangerskapspermisjon i desember 2018. Vikar er ansatt i hele permisjonsperioden.
I 2018 ble det gjennomført elgtelling i kommunen. På grunn av begrensede midler ble flytiden litt kort, men hele kommunen ble fløyet over. Totalt 66 elg ble observert. Ellers har det vært behandling av saker som omfatter motorferdsel i utmark, oppfølging i forhold til elgjakt, behandling av søknader om produksjonstilskudd, behandling av konsesjonssaker i tillegg til fortlø-

pende oppfølging av nye saker. Storfjord kommune har, i henhold til lovverk, et ettersøklag som rykker ut ved påkjørsler av vilt eller skader av andre årsaker. Viltet selges eventuelt videre til interesserte institusjoner i kommunen.

9.3.1 Prosjekt Styrking av landbruket i Storfjord

Forprosjekt styrking av landbruket i Storfjord er gjennomført i 2018. Prosjektet er finansiert gjennom Fylkesmannen i Troms samt tildeling fra det kommunale næringsfondet. Arve Kleiven er leid inn som prosjektleder, og har forankret arbeidet veldig godt i næringa. Det er gjennomført gårdsbesøk hos alle deltakere, flere møteplasser, landbrukskafe, eierskiftekurs, besøk fra Kvæfjord mv. Fokusområder er areal, rovvilt, tilleggsnæringer og generasjonsskifte. Hovedprosjekt er under utarbeidelse.

9.4 Nordkalottens Grensetjeneste

Nordkalottens Grensetjeneste er en grenseregional informasjons- og veiledningstjeneste med kontor i Torneå/Haparanda og Skibotn. Grensetjenesten eies av Nordkalottrådet med finansiering fra Nordisk Ministerråd og delvis som interregprosjekt. I tillegg har NAV en stilling som er knyttet til tjenesten. Fast finansiering til drift av Nordkalottens grensetjeneste, på lik linje med øvrige nordiske grensetjenester, er kritisk viktig og følges opp hovedsakelig via Nordkalottrådet. Prosjektet Nordkalottens grensetjeneste næringsliv som har interregfinansiering, avsluttes mai 2019.

9.5 Reiseliv

Reiseliv er ei viktig vekstnæring lokalt og regionalt. Bedriftsetableringer- og utvikling får støtte gjennom kommunalt næringsfond, ofte i samfinansiering med Innovasjon Norge og Sametinget.
Den store campingnæringa i kommunen er i positiv vekst, og man ser særlig en større etterspørsel på vinteren. Et par av campingplassene arbeider med utvikling også mot nye markeder som nordlysopplevelser og stisykling.

9.5.2 Visit Lyngenfjord

Storfjord kommune har årlig tjenesteavtale med Visit Lyngenfjord. Selskapet ivaretar informasjons- og vertskapsfunksjoner, markedsføring og reisemålsutvikling på vegne av kommunene.

9.5.3 Merket for bærekraftige reisemål

Regionen oppnådde merket for Bærekraftige Reisemål i 2017, en merkeordning av styrt av Innovasjon Norge og Visit Lyngenfjord har ansvaret for prosessen på reisemålet. Merkeordningen krever kontinuerlig oppfølging i kommunene, næringa og i destinasjonsselskapet. Ordningen utgjør en forpliktelse fra oss som reisemål om bærekraftig utvikling. Merkeordningen har i 2018 gitt regionen mye positiv oppmerksomhet med flere nominasjoner til priser innenfor kategorier som «beste naturbaserte reisemål», «beste bærekraftige reisemål».

9.5.4 Turistinformasjon

Storfjord kommune hadde inntil september 2018 avtale med Kafe Ruija for drift av turistinformasjon.

9.6 Strategisk nærings- og utviklingsplan

Strategisk nærings- og utviklingsplan skulle rulleres i 2018. Arbeidet er utsatt for å koordineres med kommuneplanens samfunnsdel. Ny næringsplan må utarbeides som en kommunedelplan for næring som vil få en handlingsdel koblet opp til samfunnsdelens årlige handlingsplan samt økonomiplan. I dag er næring for dårlig forankret i kommunalt planverk, og mangler intern koordinering i kommuneorganisasjonen. Ny samfunnsdel, kommunedelplan for næring, utviklingsteam og nye arbeidsmåter internt i organisasjonen henger tett sammen.

9.7 Regionalt og internasjonalt samarbeid

9.7.1 Troms fylkeskommune

De tidligere Regionale Utviklingsprosjektmidler (RUP) fra fylkeskommunen har vært den viktigste finansieringspartneren i kommunenes utviklingsarbeid. Ordningen utgikk i 2018 og er bare delvis erstattet med midler kalt *«Drivkraft»*, også *«strategisk næringsrettet kommunesamarbeid»*

9.7.2 Nord Troms Regionråd

Regionrådet har i 2018 utarbeidet søknad for et toårig prosjekt Drivkraft Nord Troms. Troms fylkeskommune har bevilget kr 1, 45 millioner fra ordningen strategisk næringsrettet kommunesamarbeid. Prosjektet har 4 fokusområder:
Drivkraft Campus Nord-Troms – samarbeidsmodell for kompetanseutvikling og forskning i regionen
Drivkraft Ungdom – ungdomsmedvirkning
Drivkraft Kvenkultur – utvikle modeller for samarbeid
Drivkraft Grensesamarbeid – utvikle grensetjenesten

9.7.3 Regional strategisk næringsplan, Tromsøregionen

I avslutningsfasen av byregionprogrammet (2014-16) har kommunene Balsfjord, Karlsøy, Lyngen, Storfjord og Tromsø utarbeidet *fellesregional strategisk næringsplan 2018-2022*. Næringsrådgivere/-sjefer i de respektive kommunene utgjør et næringsforum som har ansvar for oppfølging av planen. Troms fylkeskommune har bevilget kr 1, 5 millioner fra ordningen *Drivkraft/ strategisk næringsrettet kommunesamarbeid,* i tillegg til egenandeler fra kommunenes næringsfond.

9.7.4 Tornedalsrådet – næringsgruppe

Tornedalsrådet har ferdigstilt ny virksomhetsplan og strategi i 2018. Nordlige næringsgruppe består av nærings- og utviklingsmedarbeidere fra Storfjord, Kåfjord, Nordreisa, Kiruna, Muonio og Enontekiö kommuner.

9.7.5 Samarbeidsavtale med Enontekiö kommune

Storfjord og Enontekiö kommune inngikk en samarbeidsavtale i 2014. Visit Lyngenfjord har de siste årene arbeidet aktivt med samarbeid mellom aktørene, med gjensidige workshops i Skibotn og Kilpisjärvi.

10. Plan og drift

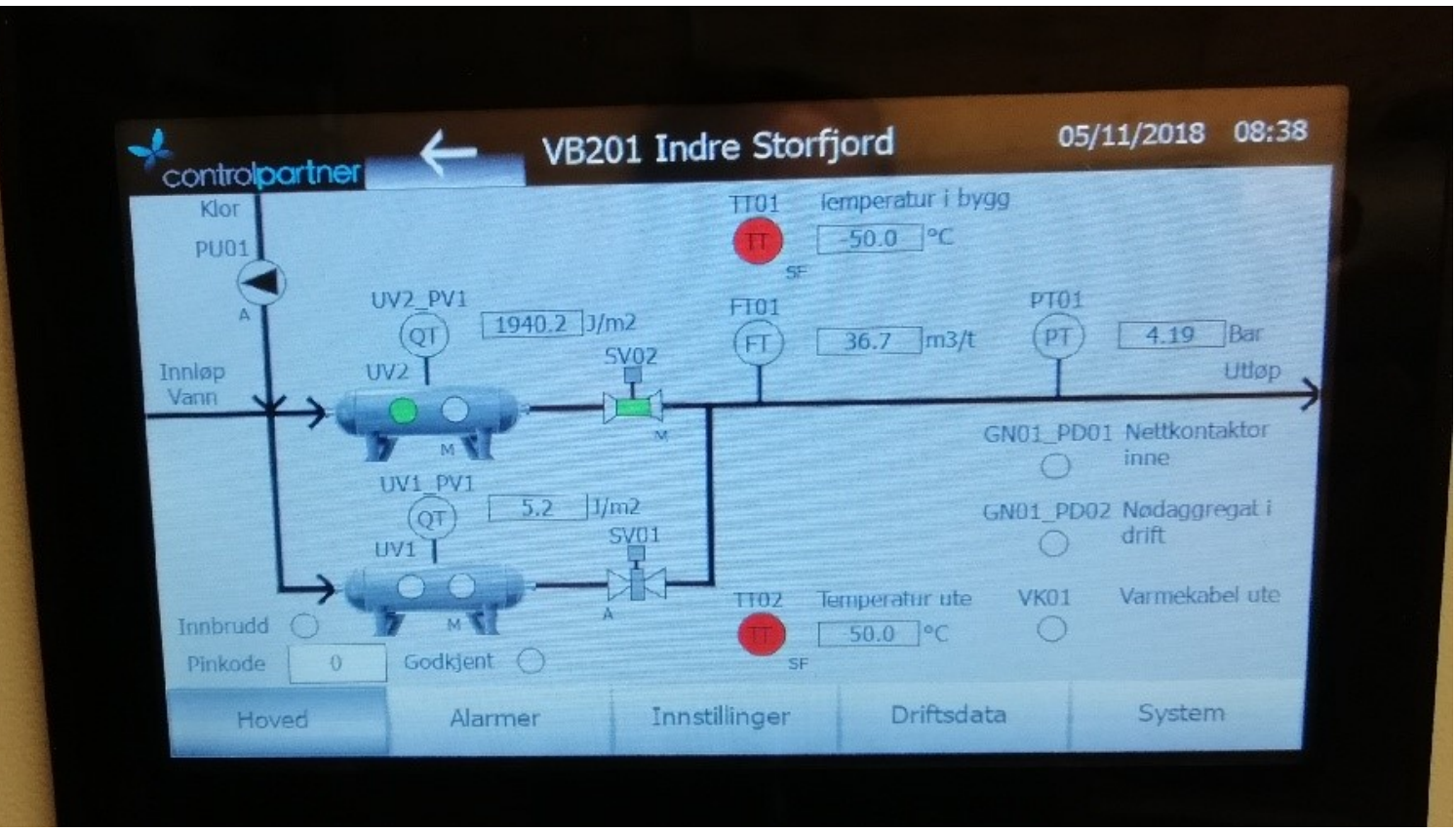

Plan- og driftsetaten i Storfjord kommune er sammensatt av ulike typer tjenester og fagområder. Etaten har ansvar for områdene

1) **Kommunalteknikk:** vann og avløp, kommunale veier, veglys på kommunale og fylkeskommunale veier, oppmåling og fradeling.
2) **Bygg:** drift/vedlikehold/ renhold av kommunale bygg, kommunale avgifter, byggesak.
3) **Brann og redning.**
4) **Beredskap**: ROS-analyser, beredskapsplaner, øvelser, kontakt mot sektormyndigheter

I tillegg kommer startlån og gjennomføring av tiltak i vedtatt investeringsprogram.

Det totale sykefraværet i plan- og driftsetaten var på 10,05 % i 2018. Etaten hadde et lite overtall kvinner.

Personellsituasjon 2018

Etaten har også i 2018 brukt eksterne bidrag knyttet til prosjektledelse. Dette i sammenheng med vedtatte investeringsprosjekter og utarbeidelse av reguleringsplaner.

Bemanningen som er i dag føler vel mange er for lav. Presset er stort, og de fleste ser på en bemanningsøkning som eneste mulighet. Er annen mulighet kommunen har, og som da også gjelder for plan og driftsetaten, er å jobbe smartere. Herunder utnytte våre tildelte ressurser bedre, eller se muligheter over kommunegrensene. En må fortatt holde varmt vår plan om mer interkommunalt samarbeid der dette er mulig.

En må også se på muligheten som en digitalisering av tjenestene kan gi. Dette er nå videreført også til 2019 noe som er positivt. Sist men ikke minst må vi få kontroll med sykefraværet.

Bildet: UV-anlegget i Tverrdalen har fått nytt SD-anlegg.

10.1 Veier, vann og avløp

Veier

Reparasjoner og vedlikehold etter uforutsette hendelser medfører alltid økte kostnader. Det ble i 2017 gjort en bruinspeksjon av alle bruer unntatt to. Disse ble tatt i 2018 da de måtte ha en særskilt inspeksjon. Det foreligger nå rapporter fra disse inspeksjonene. Her ble det laget en rapport som konkluderte i kostnader med oppgradering. Dette er blitt videreført til budsjettbehandlingen. Asfalteringsplan som er vedtatt ble startet i 2018 med ferdigstilling i indre del av kommunen. Planen er nå å sluttføre prosjektet ved å asfalter utvalgte veier og plasser på Elvevoll og Skibotn i 2019.

Vintersesongen er alltid uforutsigbar mht. veivedlikehold. Sesongen 2017-2018 hadde også i seg utfordringer mht. strøing og brøyting selv om vi nå holdt oss innafor budsjett.

Vann og avløp

Prosjektet med å ta frem en «Vann og avløpsplan for Storfjord kommune» ble sluttført sent i 2016. Denne er da brukt som en hovedplan i inneværende planperiode. Rapporten viser kommunens utfordringer fremover på VA siden. I budsjettbehandlingen for 2019 og det tatt inn betydelig summer til oppgradering av VA. Vi ser nå et resultat av satsingen med renoveringen som er gjort bl. annet på Vestersia. Det er nå få lekkasjer her sammenlignet med tidligere år.

Vinteren 2017/2018 ble spesiell med mye frost og frosne vann- og avløpsrør. Stor belastning på våre folk i denne perioden. Kommunen bruker UMS-varsling (varsling pr. telefon med tale eller sms) for å varsle innbyggerne om arbeid på vann- og avløpsledninger, kokepåbud m.m. Dette fungerer godt.

Det blir over året lagt ned et betydelig arbeid knyttet til VA-nettet. I kombinasjon med at det er mye gammelt og utdatert VA-nett, vil også økende grad av ekstremvær med de utfordringene som dette medfører for VA være en usikkerhetsfaktor i årene som kommer. I investeringsplanen for perioden 2019-2022 er det som nevnt mange tunge prosjekter som ligger inne under VA- området.

Utvidet bygning for UV-anleggene på Elvevoll og i Tverrdalen.

10.2 Kommunale bygg og anlegg

Driftsbudsjettet knyttet til vedlikehold av kommunale bygg er lavt, og det er stort etterslep som skal tas inn. Det har blitt bygd og det bygges nye boliger både i privat og kommunal regi.

Forvaltningen generelt av kommunal bygningsmasse er satt på sakskartet, og dette fokuset vil bli videreført i planperioden. Alle bygg må imidlertid få økt sine rammer for drift og vedlikehold. Da det som ligger inne i driftsbudsjettet ikke er tilfredsstillende. Rammene her har over år blitt tatt ned.

Det er gjort en omfattende kartlegging av tilstanden på all bygningsmasse. Denne rapporten foreligger og er presentert politisk. Avvikene som her kom frem er til dels tatt med i investeringsplan for neste planperiode. Etterslepet er nå synliggjort for politikerne.

Det er også et problem at kommunen pr i dag har får få vaktmestre til å ivareta det forebyggende vedlikeholdet. Vi klarer rett og slett ikke å «nå over» alle bygg og installasjoner. Her er det kalkulert med at det vil kreve to til tre nye stillinger for å kunne ha en tilfredsstillende forebyggende vedlikehold av eksisterende bygningsmasse. Så vet vi at det bygges flere bygg og nye anlegg både på VA og vei som krever forebyggende vedlikehold.

Nytt omsorgssenter.

10.3 Boligutvikling

Storfjord kommune har vært vertskommune for 3-årig fellesprosjekt i Nord-Troms om boligutvikling. Denne ble igangsatt i mai 2015 og ble avsluttet i april/mai 2018. Prosjektleder bidro med veiledning og hjelp til at øvrige kommuner kommer i gang med boligbygging og stedsutvikling. I forbindelse med dette er det startet et løp der det utarbeides boligpolitiske planer i de kommuner som mangler dette.

Det er bygd 12 boenheter i Abaja, Skibotn i et samarbeid mellom private og kommunen (Hamarøymodellen). Kommunen leier fire av disse. Storfjord kommune har mangel på boliger, og det er bygd 4 ansatt boliger på Oteren, og det ferdigstilles i disse dager 4 utleieboliger på Brenna. Kommunen ser også på andre finansieringsmuligheter fra Husbanken. Et alternativ er såkalte tilvisningsavtaler med utbyggere. Dette innebærer at kommunen får tilvist leiligheter, men har ikke noen forpliktelser mht. å leie eller kostnader knyttet til prosjektet. Det er utbygger som skriver leieavtaler med personer som er tilvist av kommunen. Det er flere interessenter i Skibotnområdet på denne type avtale.

Nye boliger på Oteren og på Brenna.

10.4 Oppmåling og fradeling

Totalt 91 matrikkelenheter ble opprettet i 2018
Tabellen viser at det ble opprettet mange flere matrikkelenheter i 2018 i forhold til året før. Etaten har en utfordring mht. fradelingsaker, og har her hatt et stort etterslep. Det er tatt mye av dette ila 2018 men vi har fortsatt stor pågang av saker. Tar derfor med seg et etterslep inn i 2019. Kommunen har også utført 10 sammenføyninger av eiendom og 2 seksjoneringer.

Midlertidige forretninger

Storfjord kommune har benyttet seg av muligheten til å la oppmålingsforretninger stå som midlertidige forretninger i matrikkelen. Slike saker er godkjent etter plan- og bygningsloven, men ikke oppmålt eller matrikkelført.

Det er registrert midlertidige forretninger i tidsrommet fra 1982 til 1999. Det er ved utløpet av 2018 12 slike tilfeller igjen i Storfjord kommune, og for å løse disse sakene må saksdokumentene gjennomgås og status gjøres opp. Dette vil generere vesentlig tidsbruk for å løse disse sakene, da arbeidet ofte medfører at andre feil og mangler må rettes opp i sammenheng med dette arbeidet. Disse sakene skulle vært fullført innen 1.1.2013. I siste del av 2018 ble det laget stadfestelsesvedtak for alle stort sett alle disse. Vi planlegger å måle opp de gjenstående midlertidige forretningene i oppmålingssesongen 2019. Pågangen av andre mer prioriterte saker, vil avgjøre om dette er mulig å utføre i 2019.

Arbeid knyttet til oppmåling og saksbehandling

Det kommer årlig inn 10-20 dispensasjonssøknader fra kommuneplanens arealdel der formålet er deling til bebyggelse. I 2018 har det kommet inn totalt 27 nye fradelingsaker i tillegg til 6 nye innløsningssaker. Alle saker som krever dispensasjon må sendes på høring. I henhold til delegasjonsreglementet i kommunen, har etatsleder delegert myndighet til å fatte vedtak i kurante saker. Dersom saken ikke kan behandles delegert, så gjennomføres det politisk behandling.

Det knytter seg arbeid til tildeling av boligtomter i kommunale boligfelt, og i tillegg til saksbehandlingen, innbefatter det også oppmåling, overskjøting/tinglysing og utarbeidelse av faktura. Oppmålingsforretning varsles berørte og gjennomføres som fastsatt i matrikkelloven. Det medgår tid til matrikkelføring av oppmålte eiendommer (oppmålte eiendomsgrenser legges i kart). I tillegg utfører kommunen innkomne saker som grensejustering, sammenføyning og føring av jordskiftesaker. Kommunen mottar hvert år en mengde saker som omhandler feilretting. Dette er saker som ofte tar mye tid. På grunn av stor saksmengde har vi et etterslep på slike saker.

Tabellen viser at det ble opprettet mange flere matrikkelenheter i 2018 enn året før. Vi arbeider fortsatt med å forsøke å ta unna etterslep fra tidligere.

Type	2018	2017	2016
Grunneiendom	83	58	39
Festegrunn	5	5	1
Punktfeste	3	1	1
Bruk av grunn			
Bolig	66	47	20
Fritidseiendom	11	10	12
Andre (industri o.l.)	14	7	7
Offentlig vei	0	0	2

10.5 Tomter, byggesaker, startlån og tilskudd

Oversikt over ledige tomter

	Sted	Ledige tomter	Status
Skibotn	Apaja boligfelt	1	Selveier
	Øvre Markedsplass	4	Tomtene er ferdig regulert. Om matrikulering må utføres før disse kan festes ut.
	Sommersetlia boligfelt (Øvre del)	11	Tomtene er ferdig regulert. To i tillegg som er reservert. Selveier.
	Sommersetlia boligfelt (Nedre del)	0	Festetomt
Hatteng	Brenna	4	Festetomter
Vestersida	Kvalhodet byggefelt	9	Regulert område – selveier
Oterbakken		0	Selveier
Råa		1	Selveier

Byggesaker

Saker	2018	2017	2016
Igangsettingstillatelse	1	2	0
Byggetillatelser	37	37	31
Ferdigattester	9	9	24
Avslag	0	0	0
Forhåndskonferanse	6	6	2
Rammetillatelse	1	1	2
Utslippstillatelser	4	3	3
Dispensasjonssøknader pbl §19-1	13	2	
Ulovlig bygg oppfølging	15	12	
Veiledning i byggesaker	35-40	25-30	

Startlån

Storfjord kommunen har en ordning for førstegangsetablerere hvor kommunen bidrar med startlån på inntil 20 % finansiering av byggelån (topplån). Ved kjøp av bolig kan startlån brukes med inntil 40 % av kjøpesummen. I spesielle tilfeller kan startlån også benyttes til refinansiering. Renten på startlånet følger til enhver tid Husbankens renter med påslag på 0,25 % adm. kostnader.

	2018	2017	2016
Søknads-behandlinger	8	9	22

Tilskudd for videretildeling

Kommunen får en mindre sum hvert år fra Husbanken for videretildeling. Disse midlene er beregnet for innbyggere som ønsker å bo i egen bolig og har behov for tilrettelegging med oppgradering av egen bolig. I gjennomsnitt har det over år vært rundet 3-5 søkere som har blitt tilgodesett.

10.6 Plan

Kommuneplan – arealdel
Kommuneplanens arealdel ble vedtatt av kommunestyret i juni-møtet i 2016. Rullering planlagt i henhold til kommunal planstrategi.

Kommuneplanens samfunnsdel
Planrullering igangsatt.
Planprogram vedtatt.

Kommunal Planstrategi
Kommunal planstrategi vedtatt i 2017. Strategien legger opp til en ambisiøs planperiode med mye utvikling i kommunen. På grunn av kapasitet i administrasjonen vil flere prosjekter bli lagt ut på anbud.

Kommunale Skuterløyper
Løypenettet skal vedtas etter ny lov innen 2021. Arbeidet følges opp av Næringsetaten sammen med Plan- og driftsetaten.

Strategisk nærings- og utviklingsplan
Se beskrivelse under *næring og utvikling*.

Reiselivsplan for Lyngenregionen
Reiselivsselskapet Visit Lyngenfjord ble etablert i 2013. Se beskrivelse under *næring og utvikling*.

Kystsoneplanen for kommunene Storfjord, Kåfjord og Lyngen
Planen er egengodkjent av alle involverte kommuner i 2015. Det mangler reglement for dispensasjoner og rullering av kystsoneplanen, de involverte kommunene jobber med å få dette på plass før neste rullering skal gjennomføres. Rullering planlagt i sammenheng med kommuneplanens arealdel. Kystsoneplanen skal vurderes innlemmet i arealdelen.

Reguleringsplaner og sentrumsplaner

Njallavuopi (privat) 19392015001:	Planforslag vedtatt lagt ut til høring og offentlig ettersyn i SPD møte 15.03.19
Strandbu camping (privat):	Klagesak avsluttet. Kommunens planvedtak stadfestet hos Fylkesmannen.
Eiscat 3D Skibotn 19392016002 (privat):	Egengodkjent. Mindre endring av plan vedtatt i SPD 15.03.19. Dispensasjon for stabiliserende tiltak i grunn innvilget i februar 2019.
Elvevoll Settefisk AS (privat):	Planforslag vedtatt lagt ut til høring og offentlig ettersyn.
Oldersletta Boligfelt (kommunal):	Egengodkjent
Oteren Sentrumsplan (kommunal):	Konsulet er engasjert for å utarbeide planforslag. Neste trinn er varsel om oppstart.
Hatteng Sentrumsplan (kommunal):	Planprogram er utarbeidet og ligger til offentlig høring og ettersyn.
Skibotn Omsorgsboliger (kommunal):	Reguleringsplan vedtatt.
Skibotn Industri/Kai-område (kommunal):	Planprosess igangsatt, tilrettelegging for eventuell etablering av lakseslakteri og/eller annen sjørelatert næring. Planprogram vedtatt.
Skibotn Avløpsrenseanlegg (kommunal):	Planprosess igangsatt. Satt i bero i påvente av lakseslakterisaken. Ny lokasjon vedtatt.

Digitalisering av kommunenes planarkiv (Reguleringsplaner)

Ajuorhold av planbasen har ikke vært en prioritert arbeidsoppgave siste år. Dette medfører at planbasen ikke er komplett, og blir i liten grad ajuorholdt ved utleggelse av planforslag og/eller nye vedtatte planer. Dette henger sammen med tidvis liten bemanningen på plankontoret, kombinert med en veldig ambisiøs progresjon i kommunale investeringsprosjekter samt regulering av områder til dette.

Dette er beklagelig da planbasen skal fungere som et godt verktøy for kommunela saksbehandlere, men ikke minst for selvhjelp og innsyn hos innbyggerne. Planbasen må bli komplett og ha plan for ajuorhold for at digital byggesaksbehandling skal kunne tilnærmes.

10.7 Gjennomføring av prosjekter i investeringsplan

Prosjekt	Status
Digital kartlegging av kommunens vann- og avløpsledninger.	Ferdigstilt Skibotn i 2018. Resterende del av kommunen tas i 2019
Oppgradering vannledning Vestersida.	Det ble gjennomført utbytting av 420 m 225 SDR 11 i Tverralen i 2018
Avløpsrensing Skibotn	Forprosjekt gjennomført og ferdigstilt februar 2017. Behandlet i plan- og driftsstyret 3/3-17 og i kommunestyret xx.xx.2017. Vært opp i SPD og KS igjen 2018, og det er vedtatt byttet lokasjon fra kaia til Kvalberget. Prosjektet har vært utsatt. pga. andre behov ved industriområdet ved Skibotn kai.
Nytt UV-anlegg alle tre vannverk	Oppstart 2018 – sluttføring 2019
SD-anlegg på VA installasjoner	Oppstart 2018 – sluttføring 2019
Kommunale veier, reasfaltering/asfaltering	Gjennomført i indre del av kommunen i 2018. Sluttføres på Elvevoll og Skibotn i 2019.
Veglys Oterbakken	Gjennomført og tatt i bruk 2018
Asfaltering Oterbakken	Gjennomført og tatt i bruk 2018
Kommunale boliger oppgradering	Kontinuerlig prosess fremover. To boliger på Skolebakken (Hatteng) ble renovert i 2018. Videreføres årlig i planperioden.
Oppgradering av datakommunikasjon kommunale bygg	Delvis gjennomført
Strakstiltak svømmebasseng Hatteng	Bassenget er ferdigstilt og tatt i bruk. Kun sluttregnskapet gjenstår.
Branntekniske tiltak kommunale bygg	Gjennomført, videreføres 2019 og 2020.
Digitalisering/oppgradering av kommunens reguleringsplaner	Gjennomført - videreføres i 2018.
Utvikling av nytt boligfelt Hatteng	Gjennomført planprosess – prosjektering vei, vann og avløp igangsatt. Sluttføres 2019
Omgjøring av fremfeste forhold i forbindelse med kjøp av eiendom.	Gjennomført for Brenna og deler av Skibotn 2018. Ommatrikulering for Øvre markedsplass Skibotn gjennomføres i 2019.
Reguleringsplan knyttet til sentrum Hatteng	Påstartet 2018 – reguleringsplanarbeidet sluttføres 2019
Reguleringsplan knyttet til sentrum Oteren	Påstartet 2018 – reguleringsplanarbeidet sluttføres 2019
Utbygging Åsen omsorgssenter	Gjennomført og tatt i bruk 2018
Valmuen gjenoppbygging	Gjennomført og tatt i bruk 2018
Helsehuset –ambulanseinngang og spiserom	Gjennomført og tatt i bruk 2018
Utvidelse av Skibotn kirkegård	Sendes ut på nytt anbud mars 2019.
Kunstgressbane Hatteng	Gjennomført og tatt i bruk 2018.
Oppgradering trygge lekeplasser Hatteng og Skibotn skole	Oppstart 2018- videreføres 2019
Maling av Samfunnshuset Skibotn	Gjennomført og tatt i bruk 2018.
Oppgradering av Tannklinikken utvendig	Gjennomført og tatt i bruk 2018.

10.8 Brann og redning

Storfjord kommune og Tromsø kommune gjennom Tromsø brann- og redning har et brannteknisk samarbeid. Denne avtalen ble signert i 2013. Tromsø brann og redning leverer en prosentvis stilling som brannsjef samt forebyggende avdeling (tilsyn og feiing). I tillegg har kommunene en samarbeidsavtale om 110-sentral.

Lokalt har Storfjord brann- og redning 60 % fast stilling som brannmester/avdelingsleder beredskap. Samarbeidet med Tromsø kommune har i 2018 fungert godt. Beredskapsavdelinga er organisert med to brannstasjoner, en på Skibotn og en på Hatteng.

Styrken består utover brannmester av 19 stykker, hvorav 9 er røykdykkere og 4 er utrykningsledere. 8 er plassert i Skibotn og 11 pluss brannmester på Hatteng.

Feiing og tilsyn

I 2018 ble det i forbindelse med «særskilte brannobjekter» gjennomført 24 tilsyn (herav 10 kommunale) av A-objekt og 2 tilsyn av B-objekt. Når det gjelder feiing ble det i 2017 feiet 178 piper og gått 138 tilsyn.

Utfordringer framover

- Evaluering av samarbeidsavtalen med Tromsø brann- og redning gjæres i 2019
- 60 % stilling som brannmester må også evalueres.
- Arbeidet med ny tilsettingsform for brannmannskaper må sluttføres.
- Ren/skitten sone for Brannstasjon på Hatteng.

Hendelser	2018	2017	2016
Branner i bygninger/ pipebranner	3	0	4
Bilulykker/ bilulykker med personskader	13	9	2
Uhell med farlig stoff/fare for utslipp	1	0	0
Gressbranner/lyngbranner	4	3	0
Bilbranner	1	0	1
Andre branner/ RVR etc.	4	2	4
Førstehjelper	1	1	1
Utrykninger totalt	27	15	12

10.9 Måloppnåelse for 2018

Generelle og gjennomgående mål for Plan- og driftsetaten	Måloppnåelse (1 svak – 10 sterk)
Forvalte tildelte ressurser innen sektoren på en målrettet og økonomisk trygg måte samt levere gode tjenester til innbyggerne med riktig kvalitet innenfor våre tjenesteområder.	Måloppnåelse 7. Det blir gjort en god jobb på de fleste felt, og etaten tyner de ressursene vi har maksimalt. Har ikke generert et økonomisk overforbruk de siste årene. Vi kan alle bli bedre, og kommunikasjon internt mellom etatene, samt vår veiledning kan nok forbedres. Her kommer vår nye utviklingsteam inn i bildet. Vi skal ikke si nei før de har hatt saken.
Bli mer innbygger- og brukerorientert samtidig som vi synliggjør for disse hva som kan forventes av vår avdeling.	Måloppnåelse 6. Har fått tilbakemelding om at vi enkelte ganger kan være vanskelig å få tak i på telefon. Vi har utallige innbyggere innom til rådgivning så vi oppfyller denne plikten i i henhold til plan og bygningsloven. Å ivareta all lovverk satt opp mot publikums og politikeres ønsker er en balansegang. Vi hører dessverre ikke fra dem som har fått god veiledning og oppfølging.
Holde de ansatte faglig oppdatert med kompetanseheving innen sine ansvarsområder.	Måloppnåelse 5. Startet et løp her i 2017. Vi fikk imidlertid et «skudd for bauen» i 2018. Det har ikke vært avholdt noen spesifikke kurs utenom de som FM og NVE kjører. Økonomien og presset i arbeidet setter sine begrensninger.
Oppgradering og renovering av VA nettet inkludert renseanleggene.	Måloppnåelse 7. Stort etterslep og som vil være den store kostnadsbæreren i årene som kommer. Det er nå et spesielt fokus på VA, og vi oppgraderer i hht. hovedplan VA og ihht. økonomiplan
Vedlikehold av bygningsmassen – synliggjøre etterslepet for politikerne	Måloppnåelse 7. Også her startet et løp med kartlegging og planlegging. Vi sørget for at dette ble tatt med i økonomiplan der vi fikk med oppgradering av kommunale bygg. Etterslepet er nå synliggjort for politikerne og vi i adm. følger de politiske vedtak. Flere bygg er pusset opp, noen er under oppussing, og flere står for tur. Problemet at dette er investeringsprosjekter. Vedlikeholdet er fortsatt budsjettert for lavt og vi har for få vaktmestre for å ivareta forebyggende vedlikehold.
Ha et fokus på trafikksikkerhet i planarbeidet. Trafikksikkerhetsplanen ble oppdatert i 2017.	Måloppnåelse 8. Vi har gjennomfører nå en ny hovedplan vei, og trafikksikkerhetsplan er revidert. Vi har også revidert asfalteringsplan og hatt en inspeksjon av alle kommunale bruer. Her er også kostanden med oppgradering medtatt i økonomiplan ved siste budsjettbehandling. Det er kantklippet og buskryddet høsten 2018. Videreføres 2019.
Være pådriver for et mer tverrfaglig arbeid mellom etatene og mellom nabokommuner for å skape synergier og mer effektive tjenester.	Måloppnåelse 6. Jobber godt mot de fleste etater, men av kapasitetshensyn har vi ikke fått dette til like godt til mot nabokommuner. Det har vært en utfordring å få til et godt samarbeid med næring. Dette har resultert i et utviklingsteam som da bl. annet skal være et bindeledd mellom etatene og eksterne parter.
Legge til rette for et godt og sundt arbeidsmiljø samt jobbe med HMS og sykefravær	Måloppnåelse 6. Vi er nå inne i en periode med høyere fravær. Fraværet for 2018 for vår etat er på 10 % totalt. Dette varierer, og det er mye arbeid med oppfølging samt å holde fokus, da vi ikke har mellomledere og har alle 30 direkte underlagt etatsleder. Viktig å holde fokus og en ser at det bærer frukter. Men det skulle vært enda bedre oppfølging. Det har vært en del negative hendelser som nok har gjort arbeidsmiljøet verre i etaten. En utfordring som vi må jobbe videre med.

Storfjord kommune
Mangfold styrker!

Årsberetning 2018

Godkjent av
Storfjord kommunestyre
i sak xx/yy den dd.mm.åååå

Storfjord kommune
Oldersletta 1
9046 OTEREN

post@storfjord.kommune.no
Tlf. 77 21 28 00

Storfjord kommune

Arkivsaknr: 2015/1154 -10
Arkiv: 033
Saksbehandler: Trond Roger Larsen
Dato: 29.11.2019

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
102/19	Storfjord kommunestyre	11.12.2019

LVK `s høringsuttalelse til kraftskatteutvalget - NOU

Vedlegg

1 LVK `s høringsuttalelse til kraftskatteutvalget - NOU

Saksopplysninger:

Det vises til vedlagte uttalelse fra LVK til kraftskatteutvalget NOU 2019.

Rådmannens innstilling

Storfjord kommunestyre støtter LVK`s uttalelse i sin helhet, og mener at utvalgets forslag om å avvikle de kommunale ordningene med konsesjonsavgifter og konsesjonskraft må forkastes. Det samme gjelder forslaget om endret verdsettelsesprinsipp for eiendomsskatt på vannkraft.

Finansdepartementet
Sendt digitalt på:
www.regjeringen.no

Deres ref: cl Vår ref: 118417-2382 Oslo, 28.11.2019

NOU 2019: 16 - SKATTLEGGING AV VANNKRAFTVERK - LVKS HØRINGSUTTALELSE

1 INNLEDNING OG SAMMENDRAG

Det vises til Finansdepartementets høringsbrev 30. september 2019 hvor høringsfristen for NOU 2019:16 - Skattlegging av vannkraftverk er satt til 1. januar 2020. Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar (LVK) organiserer 175 vertskommuner for vannkraftanlegg. Samtlige av medlemskommunene vil bli negativt berørt av utvalgets forslag.

Utvalget foreslår å skjerpe grunnrenteskatten til staten. Samtidig foreslås det at de konsesjonsbaserte ordningene konsesjonskraft og konsesjonsavgifter til kommunene avvikles og at kommunenes inntekter fra eiendomsskatten reduseres vesentlig. Som det fremgår av tabell 12.2 på side 159 i NOU-en vil forslaget om å skjerpe grunnrenteskatten innebære en økning i statens inntekter på 4,4 milliarder kroner. Vertskommunene vil på den annen side tape 3,66 milliarder kroner dersom konsesjonsavgiftene og konsesjonskraften avvikles og eiendomsskattereglene blir endret til skattemessig verdi.

Tabell 12.2 Anslåtte provenyvirkninger av utvalgets forslag fordelt på skattekreditor. Før justering i fordelingsordninger. Negative tall betyr provenytap for det offentlige. Mill. kroner

Forslag	Samlet	Staten	Kommuner	Fylkes-kommuner
Avvikle konsesjonsavgifter	-320	320	-640	0
Avvikle konsesjonskraft	-910	1 315	-1 485	-740
Eiendomsskatt – gå over til skattemessig verdi	-630	900	-1 530	0
Redusere nedre grense for fastsetting av grunnrenteskatt	750	750	0	0
Inkludere inntekter fra salg av opprinnelsesgarantier i grunnrenteskatten	480	480	0	0
Delsum	*-630*	*3 770*	*-3 660*	*-740*
To prosentenheter økning i grunnrenteskattesats for provenynøytralitet	630	630	0	0
I alt	0	4 400	-3 660	-740

Det understrekes at anslagene er usikre. Provenyanslagene for de ulike elementene er innbyrdes avhengige.
Kilde: Utvalget.

Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar
Akersgaten 30 | Pb 1148 Sentrum, NO-0104 Oslo | Tel: (+47) 99 11 99 00 | Fax: (+47) 947 47 000
Org. nr: 975 625 117| Bankgiro: 5024.05.37300 | www.lvk.no

Utvalget har ikke foreslått noen form for kompensasjon til de kommuner og fylkeskommuner som vil lide tap på utvalgets forslag, men henvist fordelingsspørsmål til departementet. Utvalget har likevel fremholdt at *«I prinsippet bør alle skatte- og konsesjonsinntekter vurderes samlet»* (s. 158), og henvist til inntektssystemet for kommunene. Som eksempel på *«(...) et ytterpunkt for fordeling»* viser utvalget til at en økning av naturressursskatten fra 1,3 øre/KWh til 4,6 øre/KWh vil kompensere kommunesektoren for de ovennevnte tap fullt ut.

LVK er uenig i utvalgets forslag som synes dels å bygge på en uriktig oppfatning av hva som er formålet med dagens regler, dels hvordan dagens regler fungerer. Dette gjelder både for grunnrenteskatten, konsesjonsordningene og eiendomsskatten.

Omfordelingen er dramatisk og gjelder ikke kun for nye utbygginger, men også for allerede foretatte utbygginger, nye som gamle. Etter LVKs syn er en slik omfordeling fra kommunene til staten et brudd på den samfunnskontrakten som ligger til grunn for de foretatte utbyggingene.

LVK innvendinger mot utvalgets forslag kan oppsummeres slik:

- Utvalget svarer ikke på mandatet. I mandatet fremgår at utvalgets hovedoppgave var å vurdere om dagens vannkraftbeskatning hindrer at samfunnsøkonomisk lønnsomme tiltak blir gjennomført og fremme forslag til nødvendige endringer for å fjerne disse hindre. En samlet kraftbransje og en samlet kommunesektor har påpekt at det er den innretningen grunnrenteskatten har fått som er problemet, og ikke de kommunale ordningene. Til tross for dette har utvalget konsentrert sine anbefalinger rundt en avvikling av de ordninger som tilgodeser vertskommunene.

- Utvalgets forslag om å skjerpe grunnrenteskatten vil ikke gi de ønskede investeringer, tvert imot. LVK mener grunnrenteskatten må endres slik at den bare beskatter superprofitten.

- Ordningene med konsesjonskraft og konsesjonsavgifter gjelder kun i saker om regulering og overføring av vassdrag, hvor innvunnet kraftøkning beregnes. De investeringer som skal foretas i vannkraftsektoren, gjelder i hovedsak vedlikehold og opprustning uten ytterligere reguleringer, og vil ikke gi rett til mer konsesjonskraft eller konsesjonsavgifter. En avvikling av disse ordningene, som utvalget anbefaler, vil derfor ikke påvirke den samfunnsøkonomiske lønnsomheten av planlagte energitiltak.

- Kommunens inntekter fra konsesjonsavgifter og konsesjonskraft er nedfelt i de gitte konsesjoner som et grunnvilkår og med samme varighet som konsesjonen. Utvalgets forslag om å avvikle ordningene vil være et brudd på de forutsetningene som lå til grunn for de gitte konsesjoner, og dermed et brudd på den samfunnskontrakt som over generasjoner er inngått mellom storsamfunn og de distrikt som har avstått sine naturressurser. En slik avvikling vil også være i strid med Grunnlovens forbud mot å gi lover tilbakevirkende kraft.

- Utvalgets forslag om at eiendomsskatten skal basers på skattemessig verdi er i strid med eiendomsskatteloven hovedregel i § 8 A-2 om at eiendomsskatten skal tilsvare anleggets omsetningsverdi (markedsverdi). Eiendomsskatt basert på skattemessig verdi vil innebære at eiendomsskatten vil bli størst i de første årene etter at investeringen blir gjennomført, mens

skatten blir lavere når lønnsomheten øker. Forslaget vil derfor verken utløse ønskede investeringer eller samsvare med skattyters skatteevne.

- Konsesjonsavgiftene er en erstatning for generelle skader og ulemper på naturmiljø og omgivelser, og derfor en miljøavgift. Miljøkostnader skal betales av tiltakshaver, og miljøavgifter er ment å være en brutto skatt i tråd med naturmangfoldloven § 11. Utvalget synes å ha oversett dette elementære miljørettsprinsipp.

- Konsesjonskraftordningen har i mer enn hundre år vært et vederlag til berørte kommuner for de naturrikdommer som gjennom vannkraften er avstått til storsamfunnet. Utvalgets forslag om å avvikle konsesjonskraftordningen er begrunnet i at det historiske grunnlaget med å skaffe kommunene kraft ikke lenger er tilstede. Norge ble elektrifisert på 1960 tallet, og utvalget overser med sin begrunnelse at så vel Stortinget som Høyesterett har slått fast at formålet med konsesjonskraftordningen er å sikre vertskommunens andel av verdiskapingen som vannkraftproduksjonen i konsesjonsperioden gir opphav til. Høyere kraftpriser gir høyere verdiskaping.

- En kompensasjon av konsesjonskraftordningen med økt naturressursskatt basert på en omregnet øre/kWh vil ikke sikre kommunene en andel av den reelle verdiskapingen i det vertskommunen dermed blir avskåret fra å få en andel av den verdiskaping som følger av at verdien av ren fornybar energi vil kunne øke i fremtiden.

- Både ny vannkraftutbygging og rehabilitering av eldre verk er avhengig av lokal aksept. Dagens kraftskatteregime er basert på erkjennelsen om at kommuner som avstår sine naturressurser har et legitimt krav på en andel av den verdiskapningen som de berørte lokalsamfunn bidrar med i kraftutbyggingen. Uten lokale inntekter vil kommunenes motstand mot de inngrep vannkraftkraftutbygging representerer øke.

- Kommunenes rett til konsesjonsavgifter og konsesjonskraft samt eiendomsskatt basert på anleggenes reelle markedsverdi kan ikke erstattes av statlige overføringer eller en økning i naturressursskatten. En økning av naturressursskatten vil bli fordelt på samtlige kommuner etter det statlige inntektssystemet og først og fremst komme de folkerike kommuner uten vannkraftanlegg til gode.

- Heller ikke for det tilfelle at naturressursskatten tas ut av inntektssystemet kan en kompensasjon i form av økt naturressursskatt aksepteres da det vil avskjære vertskommunene en mulighet for å få en andel av verdistigningen ved høyere kraftpris.

2 UTVALGETS FORSLAG SVARER IKKE PÅ REGJERINGENS MANDAT

Det er LVKs syn at utvalget ikke svarer på mandatet når det gjelder tiltak for å få til mer fornybar energi. I det følgende utdypes LVKs syn:

Utvalget ble nedsatt etter krav fra kraftbransjen som i flere år har anført at innretningen på grunnrenteskatten som hindrer at samfunnsøkonomiske energitiltak blir gjennomført. Utvalgets svarer

med å skjerpe grunnrenteskatten og å inkludere småkraft i skattegrunnlaget. Kraftbransjen mener utvalgets forslag er feil medisin. Det er LVK enig i.

Den utfordringen utvalget er gitt av regjeringen, er å finne skatte- og avgiftsregler som vil fremme samfunnsøkonomiske investeringer i vannkraftsektoren. Det aller meste av vår vannkraft er bygget ut, men det gjenstår noen mindre utbyggingsmuligheter. I tillegg må eldre vannkraftanlegg vedlikeholdes og opprustes. Det samlede behovet for investeringer til rehabiliteringer av eldre kraftverk er oppgitt til 45 milliarder kroner. Det er rammevilkårene rundt disse aktivitetene som har vært utvalgets oppgave å vurdere.

Kraftbransjen har *ikke* pekt på de kommunale inntektsordningene som et hinder for investeringer. Det er etter LVKs syn med god grunn:

De skatte- og avgiftslettelser utvalget foreslår, og som er beregnet til om lag 4 milliarder kroner i tabellen fra utvalget inntatt ovenfor, er ikke endringer i de regler som vil gjelde slike investeringer. Disse investeringene vil ikke utløse rett til konsesjonskraft og konsesjonsavgifter. Når utvalget viser til at avviklingen av ordningene med konsesjonskraft og konsesjonsavgifter vil føre til skatte- og avgiftslettelser på mer enn 2 milliarder kroner, er det lettelser for den kraftproduksjon som allerede er bygget ut, og hvor disse ordningene har vært en betingelse for konsesjon.

Den samme innvendingen gjelder også for forslaget om en drastisk omlegging av eiendomsskatten. Når utvalget opplyser at en overgang til skattemessig verdi mv. vil føre til at mer enn 2/3 av eiendomsskatten avvikles (1,5 milliarder kroner årlig) er også dette eiendomsskatt på allerede utbygd vannkraft. Og som for konsesjonsordningene er det på det rene at disse eiendomsskatteinntektene var et viktig element i de interesseavveininger både kommunen og konsesjonsmyndigheten foretok før konsesjon ble gitt. En overgang til skattemessig verdi vil dessuten innebære at eiendomsskatten skal baseres på anskaffelseskostnad redusert med akkumulerte avskrivninger for driftsmidler som er avskrivbare. En slik verdsettelsesmetode har ingen sammenheng med anleggenes lønnsomhet, men vil innebære at skattebelastningen blir størst i de første årene etter at investeringene er gjennomført. Overgangen til skattemessig verdi vil derfor ikke gi insitament til nye investeringer.

I mandatet fremgår at utvalgets hovedoppgave var «å vurdere om dagens vannkraftbeskatning hindrer at samfunnsøkonomisk lønnsomme tiltak blir gjennomført.» Vertskommunene som stiller sine naturressurser til disposisjon for storsamfunnet har krav på en andel av verdiskapingen. Ved en avvikling av de kommunale ordninger vil motstanden mot samfunnsøkonomiske og fornuftige investeringer øke.

3 KONSESJONSORDNINGENE

3.1 Innledning

I mandatet om konsesjonsavgifter og konsesjonskraft er utvalgets oppdrag beskrevet slik:

> *«Konsesjonær kan pålegges konsesjonsavgifter til stat og kommune. Kraftprodusenter kan også pålegges å avstå inntil 10 pst. av kraftgrunnlaget som konsesjonskraft til berørte kommuner, evt, fylkeskommuner. Utvalget kan vurdere om ordningene kan forbedres.»* (understreket her)

LVK har overfor utvalget og i tråd med mandatet - fremmet forslag til enkelte forbedrings- og forenklingsmuligheter for konsesjonskraftordningen. Disse er verken referert eller kommenter av utvalget, og utvalget har ikke foretatt noen vurdering slik mandatet gir anledning til. Tvert imot anbefaler utvalget at ordningene i sin helhet avvikles. Provenytapet for kommunene ved avvikling av begge ordningene er anslått til 2,125 milliarder kroner.

Begrunnelsen for avvikling av ordningene er at konsesjonskraft og konsesjonsavgifter «*svekker selskapenes insentiver til å investere i marginalt lønnsomme prosjekt*», jf. s. 98. Det vises videre til at konsesjonsordningene er «*historisk betinget, og de opprinnelige formålene gjør seg ikke lenger gjeldende på samme måte.»*, jf. s. 16.

LVK mener forutsetningene ekspertutvalget legger til grunn er uriktige, og at avvikling av ordningene ikke vil bidra til å oppfylle siktemålet om økte investeringer og rehabiliteringer av vannkraftverkene.

3.2 Konsesjonsavgifter

3.2.1 Utvalgets begrunnelse for å avvikle konsesjonsavgiften

Utvalget begrunner forslaget om avvikling av konsesjonsavgiften slik:

> *«Konsesjonsavgiften er ikke investeringsnøytral. Dette kan svekke selskapenes insentiv til å investere i nye kraftprosjekter og til å reinvestere i eksisterende kraftverk. Avgiften utgjør 0,5 øre/KWh, og det kreves dermed en høyere pris for at prosjektet skal være lønnsomt*
>
> *«Det kan stilles spørsmål om ordningen oppfyller det opprinnelige formålet. Videre er det ikke likebehandling i systemet for konsesjonsavgifter, satsene varierer betydelig i eldre konsesjoner.»* (s. 139)

LVK er overrasket over utvalgets forslag og begrunnelse, idet utvalget overser helt sentrale kilder om formålet med konsesjonsavgiftene og også føringen som ligger i mandatet

3.2.2 Konsesjonsavgiften er erstatning for generelle skader og ulemper – en miljøavgift

Den historiske bakgrunnen for innføring av konsesjonsavgifter i Norge er oppsummert i Falkanger og Haagensen, Vassdrags- og energirett (2002) s. 334-335:

> *«Bestemmelser om konsesjonsavgifter var inntatt allerede i Vregl. av 1911. Forbildene til ordningen fant man i utenlandsk rett hvor man hentet eksempler fra Italia, Tyskland, Sveits og Sverige. Reguleringslovkomiteen av 1907 begrunnet konsesjonsavgiftene med at siden reguleringsretten lå utenfor grunneiers eiendomsrett, var det rimelig at allmenninteressene i vassdraget fikk en kompensasjon i form av en avgift (...) Pengene skulle brukes til de interesser og **distrikter som ble skadelidende** ved reguleringen. (…) Det ble videre pekt på at konsesjonsavgiftene **også** skulle ha som hensikt å **gi kommunene en andel i de verdier** som ble skapt ved reguleringen.»* (uthevet her).

Konsesjonsavgift er, og har i 100 år vært, først og fremst en erstatning for generelle skader og ulemper på naturmiljøet. Konsesjonsavgiften er i realiteten en miljøavgift. Dette kommer tydelig til uttrykk i den forrige energiutredningen, NOU 2012: 9, hvor følgende forhold ble trukket frem:

> *«(..) naturinngrep knyttet til produksjon av energi kan ikke unngås(..) Omfattende utbygging av fornybar energi er en utfordring for norsk natur. Det var energisektoren som sto for det største bortfallet av uberørt eller villmarkspreget natur mellom 2003-2008.* (s. 76)
>
> *Økt satsing på ny fornybar kraft, kan gi negative lokale miljøkonsekvenser.* ***Miljøkostnadene må også inngå i regnestykket for verdiskaping*** *(...) Verdiskaping i kraftsektoren kommer i stor grad fellesskapet til gode (..) det er nødvendig å skape lokal aksept for de positive virkningene av utbyggingene (..) Fordi vannkraftverkene utnytter* ***lokale ressurser,*** *mottar også vertskommunene en forholdsmessig del av* ***ressursverdien gjennom skatter, avgifter og konsesjonskraft****.»* (uthevet her) (s. 73-74).

Natur- og miljøinngrepene ved vannkraft er udiskutable, og av lokal karakter. Det er ikke slik at inngrepene forsvinner med tiden. Inngrepene er som regel evigvarende og irreversible, som neddemming av store arealer, tørrlegging av elver, tap av fiske og fauna, utrasing av elveleie mv. Uberørt natur representerer i seg selv en stadig stigende verdi, og andre aktiviteter er blitt fortrengt til fordel for kraftproduksjon.

Hovedformålet med konsesjonsavgiften er å gi de kommuner som avstår sine naturressurser til storsamfunnet erstatning for de naturødeleggelser som er påført lokalt. All den stund inngrepene er evigvarende og irreversible, er begrunnelsen og formålet bak ordningen like gyldig i dag som for 100 år siden.

Et grunnleggende prinsipp, som er slått fast i naturmangfoldloven § 11, er at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver. Tiltakshaver skal betale miljøavgiften, og dersom prosjektet dermed blir ulønnsomt, er også prosjektet samfunnsøkonomisk ulønnsomt, og prosjektet skal ikke realiseres.

3.2.3 Utvalgets mandat

LVK vil videre minne om et sentralt prinsipp for ressursutnyttelse som er trukket opp i utvalgets mandat, hvor det heter at:

> *«Et prinsipp for at ressursene i samfunnet kan utnyttes mest mulig effektivt, er å* ***først*** *benytte skatter og avgifter som bidrar til bedre ressursbruk (for eksempel miljøavgifter), deretter benytte nøytrale skatter som ikke påvirker valgene til produsenter og forbrukere (for eksempel grunnrenteskatt) og til slutt bruke vridende skatter for å oppnå tilstrekkelige inntekter til fellesskapet og mål om omfordeling.»* (uthevet her)

LVK kan ikke se at utvalget har etterlevd de skatte- og avgiftsprinsipper som Finansdepartementet har inntatt i mandatet. Forslaget om å avvikle konsesjonsavgiften bryter etter LVKs syn både med de historiske forpliktelser samfunnet har til de kommuner som har akseptert store naturinngrep, og med de prinsipper som bør ligge til grunn for effektiv ressursbruk i dag, slik det også er lagt til grunn i mandatet til utvalget.

3.3 Konsesjonskraft

3.3.1 Utvalgets begrunnelse for å avvikle konsesjonskraftordningen

Utvalget begrunner forslaget om avvikling av konsesjonskraftordningen med at ordningen svekker selskapenes insentiv til å gjennomføre investeringer som er lønnsomme for samfunnet. I tillegg viser utvalget til, på tilsvarende måte som for konsesjonsavgiften, at ordningen er historisk betinget og at de opprinnelige formålene ikke lenger gjør seg gjeldende på samme måte:

> *«Konsesjonskraft og konsesjonsavgift er gamle ordninger. Organiseringen av det norske samfunnet og kraftforsyningen har endret seg mye siden ordningene ble innført. Konsesjonskraft og konsesjonsavgift kan derfor ha **utspilt sin rolle**, og ordningenes formål oppnås ikke lenger på en effektiv måte. (..) Tilgangen på kraft til en rimelig pris til kommunene er ikke lenger et formål som må sikres med konsesjonskraft(..) Det historiske formålet med konsesjonskraften gjør seg dermed ikke gjeldende på samme måte i dag» (s.140, 141, uthevet her)*

3.3.2 Konsesjonskraftens formål

LVK er uenig med utvalget i beskrivelsen av konsesjonskraftens formål, og konklusjonen om hvorfor ordningen bør avvikles.

Det historiske formålet med konsesjonskraften har helt fra etableringen av ordningen vært todelt: Formålet var dels å sikre kommunene tilgang til fysisk kraft til en rimelig pris og dermed samme velstandsutvikling som by- og industrikommunene, som ble elektrifisert ved at man tok i bruk vassdragene i distriktene; dels var formålet å sikre kommunene en andel av verdiskapningen som utnyttelse av de lokale vannkraftressursene gir opphav til.

Det historiske formålet om å sikre kommunene tilgang til fysisk kraft bortfalt allerede på 1960-tallet da Norge ble fullelektrifisert. Verdiandelsaspektet har derimot stått fast fra første stund, uttrykt slik av stortingsrepresentant Johan Castberg i forbindelse med behandlingen av konsesjonslovene fra 1917 i Stortinget:

> *«Man skal til det yderste utnytte anledningen til at søke at styrke disse mer avsidesliggende og karrig utstyrte distrikter ved at la dem få en rundelig andel i de værdier som skapes indenfor deres grænser […] Man tar værdierne ut av distrikterne og fører dem på tråd ned til industricenterne og byene, tømmer bygdene, tømmer landdistriktene, særlig fjeldbygdene, for deres værdier uten vederlag, og det er absolut urigtig.»*

For Høyesterett har formålet med og retten til konsesjonskraft vært selvsagt. Ved behandlingen av Sira-Kvina saken fra 1978, inntatt i Rt. 1978 s. 1480, gjorde Høyesterett det klart at utbyggingskommunene skal ha et

> *«realistisk vederlag for at disse kommuner ble tvunget til å avgi de verdier som lå i kraftkildene»*

I Kvam-dommen fra 1984, inntatt i Rt-1984-312, påpekte en enstemmig Høyesterett at:

> *«Disse fordeler skal kommunen ha for derved å få del i de naturrikdommer som gjennom reguleringen blir tatt i bruk av andre.»*

Det samme synspunktet er kommet til uttrykk i Energiutredningen NOU 2012: 9 s. 70:

> *«Helt fra vannkraftens barndom har det i Norge vært enighet om at de naturressurser som tas i bruk har en lokal tilhørighet, og at de distrikter som avstår sine naturressurser til energiproduksjon har krav på en andel av den verdiskapingen disse naturressurser gir opphav til.»*

Det har vært – og er i dag – bred politisk enighet om at vertskommunene har et legitimt krav på en andel av verdien fra vannkraftutbyggingen gjennom bl.a. konsesjonskraft og konsesjonsavgifter. Dette har klart kommet til uttrykk i Stortinget, senest i 2016 og 2017.

Ved behandlingen av energimeldingen i 2016 slo stortingsflertallet, dagens regjeringspartier og SV, fast at

> *«dagens konsesjonsordninger fungerer etter intensjonen»,* jf. Innst. 401 S (2015-2016) s. 24.

En enstemmig Energi- og miljøkomité trakk fram betydningen av kommunenes rettmessige verdiandel:

> «*Komiteen viser til at formålet med konsesjonsordningene er å sikre vertskommunene en andel av verdiskapningen som vannkraftutbyggingen gir opphav til, og vertskommunene bidrar gjennom avståelse av naturressurser til denne verdiskapningen*.» (Innst. 401 S (2015-2016) s. 24)

Videre uttalte en enstemmig Energi- og miljøkomité i forbindelse med revisjon av konsesjonslovene i 2017:

> «*Komiteen […] viser til at industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven i over 100 år har vært fundamentet for forvaltningen av våre vannkraftressurser.*
>
> *Gjennom avgifter, beskatning,* ***konsesjonskraft*** *og lignende mekanismer har man sikret at allmennheten får en del av verdiskapningen, og at de lokalsamfunn som er berørt av kraftutbygging, får kompensasjon for beslag av arealer og naturverdier. Hensyn til natur og miljø og annen bruk av arealer og vann har blitt ivaretatt gjennom konsesjonsbehandling etter dette lovverket*.», jf. Innst. 438 L (2016-2017) s. 3, uthevet her.

LVK erfarer at kraftproduksjon i dag skaper mindre næringsvirksomhet og færre arbeidsplasser i distriktene enn tidligere, som følge av teknologisk utvikling og automatisering. Samtidig utgjør kommunenes vannkraftressurser *vesentlig større verdier i dag*, med liberaliseringen og internasjonaliseringen av kraftmarkedet og miljøprising av ulike energikilder. Dette påpekte finanskomiteen allerede under kraftskattereformen i 1996: *«Verdien av kraftressursene økes gjennom kraftutveksling med andre land»*, jf. Innst.O.nr.62 (1995-1996) kap. 1.

LVK mener verdiandelsaspektet tilsier at vertskommunene også i fremtiden skal ha minst like store verdiandeler av vannkraftproduksjonen som dagens fordeling innebærer. Dette forutsetter at ordningen med både konsesjonskraft og konsesjonsavgift videreføres.

Å erstatte disse ordningene med en økt naturressursskatt, som utvalget skisserer, er helt uakseptabelt, uegnet som metode for kompensasjon og vil skape stor motstand mot videre vannkraftutbygging. Dette gjelder uavhengig av om naturressursskatten holdes utenfor inntektssystemet.

3.4 Avvikling av konsesjonsordningene vil ikke øke selskapenes insentiv til å gjennomføre samfunnsøkonomiske lønnsomme investeringer

Utvalget argumenterer med at avvikling av konsesjonsordningene vil *«øke selskapenes insentiv til å gjennomføre lønnsomme investeringer, både når det gjelder ny kraftproduksjon* ***og opprustning og utvidelser****.» (*s. 156, uthevet her).

Utvalget synes ikke å ha tatt konsekvensen av hvordan konsesjonsordningene beregnes. Som nevnt er det hovedsakelig ved overføring av vassdrag eller nye reguleringer som endrer kraftgrunnlaget, at reglene kommer til anvendelse. Utvalget synes riktignok å være innforstått med regelverket, jf. utvalgsrapporten på s. 70, men trekker ikke konsekvensene av dette til den utfordringen utvalget er bedt om å løse, nemlig investeringer til rehabiliteringer. I utvalgs-rapporten fremgår:

> *«Fordi beregningen tar utgangspunkt i regulert vannføring og fallhøyde, er det først og fremst den regulerte vannføringen det betales konsesjonskraft og -avgift for, uavhengig av kraftverkets faktiske produksjon.»*

Hovedtyngden av fremtidige investeringer i vannkraftsektoren gjelder ikke utbygging av regulerbare kraftverk, men reinvesteringer i eldre kraftverk i form av opprustning- og utvidelsesprosjekter (O/U-prosjekter). Svært få av disse investeringene utløser ny konsesjonskraft og konsesjonsavgifter. Denne helt avgjørende forutsetningen har ikke utvalget berørt.

O/U-investeringer medfører altså i de fleste tilfeller ikke endringer i konsesjonskraftvolumet. Tiltakene kan f.eks. være å utnytte fallhøyden bedre, øke maskininstallasjonen/slukeevnen eller redusere flomtapene. Dette innebærer normalt ikke ny regulering og dermed ingen endring i kraftgrunnlaget, som er grunnlaget for beregningen av både konsesjonskraft og konsesjonsavgift. O/U-prosjekter som omfatter ny regulering eller overføring av vann fra hittil ikke utnyttede felt, og som øker vannkraften med minst 500 naturhestekrefter, må ha tillatelse etter vassdragsreguleringsloven § 1, jf. § 3. I disse tilfellene skal det settes vilkår om konsesjonskraft i konsesjonen, jf. vassdragsreguleringsloven § 22. For O/U-prosjekter som ikke innebærer ny regulering gis tillatelsen etter vannressursloven. Det er ikke hjemmel for å fastsette vilkår om konsesjonskraft i medhold av vannressursloven.

I energimeldingen – Meld. St. (2015-2016) *Kraft til endring*, s. 189 er følgende lagt til grunn:

> *«Det teknisk-økonomiske potensialet for ny kraft gjennom opprustning og utvidelser er anslått til 6 TWh/år. Dette inkluderer saker til behandling og saker som har konsesjon, men som ikke er bygd. Av dette kan mindre enn ti prosent tilskrives opprustning. Mer enn nitti prosent av potensialet er følgelig knyttet til utvidelser. I tillegg til potensialet for ny kraftproduksjon, kommer et potensial for økt effekt og økt reguleringsevne.»*

I utvalgets modellkraftverk, som er benyttet for å illustrere utvalgets forslag for selskapenes investeringsinsentiv, er det uten videre lagt til grunn at selskapene må avstå konsesjonskraft. Denne forutsetningen vil ikke slå til når det gjelder O/U-prosjekter, som behandles etter vannressursloven.

Tre av de største vannkraftprosjektene i Norge i den senere tid er egnet til å underbygge dette:

Tillatelse til O/U av **Lysebotn kraftverk** i Forsand kommune med 180 GWh/år økt produksjon, O/U av **Embretsfoss kraftverk** i Modum kommune med 120 GWh/år økt produksjon og O/U av **Vamma kraftverk** i Skiptvet og Askim kommuner med 160 GWh/år økt produksjon, ble alle vedtatt konsesjonsfritt i medhold av vannressursloven og dermed uten vilkår om konsesjonskraft.

Ettersom O/U-prosjekter som utgangspunkt ikke gir økt konsesjonskraftmengde, og bare unntaksvis konsesjonsavgifter, er det etter LVKs syn vanskelig å se at de to konsesjonsordningene kan være til hinder for at samfunnsøkonomisk lønnsomme vassdragstiltak blir gjennomført for så vidt gjelder opprustning og utvidelse av eldre vannkraftverk

LVK mener at løsningen ikke er avvikling av konsesjonsordningene, men forenkling og forbedring av de eksisterende ordningene.

I henhold til utvalgets mandat – «*Utvalget kan vurdere om ordningene kan forbedres*» – spilte LVK inn flere forslag til forenklinger og forbedringer. Det fremgår av utvalgsrapporten på s. 100 at

> *«Utvalget har mottatt flere innspill om endring av grunnrenteskatten, men få innspill om behovet for endringer i eiendomsskatt, konsesjonskraft eller konsesjonsavgift.»*

LVK spilte inn fem konkrete endringsforslag knyttet til konsesjonskraftordningen, som ville bidratt til forenkling og forbedring av ordningen, herunder forslag om

- Etablering av et felles prisregime for konsesjonskraft fra konsesjoner gitt før og etter 10. april 1959
- Oppdatering av tilsigsserien som benyttes som delingsfaktor ved fastsettelse av konsesjonskraftprisen
- Gjennomgang av kraftverkene som inngår i OED-prisen for å sikre representativiteten i utvalget
- Presisering av hvilket elforbruk som kan inntas i beregningen av kommunens behov for den alminnelige elektrisitetsforsyning
- Tildeling av opprinnelsesgarantier for konsesjonskraft

Utvalget har ikke tatt opp disse forslagene til nærmere vurdering. Snarere tvert imot har utvalget brukt LVKs forslag til forbedringer og forenklinger som grunnlag for kritikk mot ordningene som sådan for å underbygge sin anbefaling om avvikling både av konsesjonskraftordningen og av regelverket om konsesjonsavgifter. Det er ikke i tråd med det mandat utvalget var gitt.

3.5 Tilbakevirkning – Grunnloven § 97

Utvalget legger til grunn at en opphevelse av de konsesjonsbaserte ordningene ikke vil være i strid med forbudet i Grunnloven § 97 om å gi lover tilbakevirkende kraft, jf. kap. 10.3.6. på s. 140. Utvalget legger til grunn at ordningene med konsesjonskraft og konsesjonsavgifter har samme rettslige karakter som eiendomsskatt og naturressursskatt og at tilbakevirkningsspørsmål står i samme stilling som alminnelige skatter og avgifter. Utvalget legger også til grunn at kommunenes rettslig sett ikke har samme beskyttelse

som kraftverkseier, men må vurderes som *«forvaltningsorgan og mottaker av konsesjonskraft og konsesjonsavgift»*.

Det er LVKs syn at utvalget legger feil premisser til grunn for sin vurdering av tilbakevirkningsforbudet, og utvalgets grunnsyn er i strid med både Høyesteretts og lovgivers beskrivelse av formålet med ordningene, et formål som har like stor gyldighet i dag.

Høyesterett påpekte i Frøystul-saken fra 2000 at ordningene *«(...) således langt på veg (er) begrunnet i et synspunkt om ytelse mot ytelse»*.

I forbindelse med endringer i vassdragslovgivningen i 1987 påpekte departementet at

> *«[k]onsesjonsavgiftenes preg av vederlag for en ytelse støtter opp om en slik endring i tråd med utviklingen på formuerettens område. Selv om kommunenes krav på konsesjonsavgifter aldri kan betegnes som et rent privatrettslig krav, er det etter departementets mening klare og sterke paralleller»*.

Det er således direkte i strid med hva både Høyesterett og lovgiver har uttalt når Kraftskatteutvalget vurderer vertskommunens stilling i forhold til om *«kommunen har vern som forvaltningsorgan og mottaker av konsesjonskraft og konsesjonsavgift»*, s. 141

Kraftskatteutvalgets vurdering av tilbakevirkningsforbudet er også i strid med lovgivers vurdering ved vedtakelsen av energiloven i 1990 og ved revisjonen av vassdragslovgivningen i 1992.

Energilovutvalget vurderte i NOU 1985:9 en opphevelse av konsesjonskraftordningen for konsederte kraftverk og å erstatte denne med en avgift. Energilovutvalget fremmet ikke forslag om å oppheve ordningene og konkluderte med at det er begrenset adgang til å gripe inn i slike etablerte rettsforhold, og uttalte bl.a. at

> *«Kommuner med rett til konsesjonskraft vil gjøre krav på denne fremover. Det vil derfor være grenser for adgangen til å gi en regel om økonomisk kompensasjon til erstatning for uttak av konsesjonskraft tilbakevirkende kraft.»*.

Departementet sluttet seg til Energilovutvalgets vurderinger og la til grunn at kommunene og konsesjonærene i forhold til Grunnloven § 97 måtte likestilles og at *«En større økonomisk belastning for konsesjonærene, eller en reduksjon av fordelen for kommunene, anses ikke mulig innenfor eksisterende konsesjoner»*. En enstemmig energi- og industrikomité sluttet seg til departementets konklusjon og vurderinger.

I forbindelse med endringer i vassdragslovgivningen i 1992 la departementet til grunn at bestemmelser om konsesjonskraft og konsesjonsavgifter i konsesjonene har karakter av *«grunnregler»* eller det *«essensielle ved tillatelsen»* og beskyttes av Grunnloven § 97.

Det kan ikke være tvil om at en opphevelse av ordningene i tråd med Kraftskatteutvalgets forslag griper inn i *«en etablert rettsposisjon»*. Høyesterettsdommer Skoghøy har oppsummert høyesterettspraksis i disse sakene og uttaler at forholdet til Grunnloven § 97 må bero på *«(...) hvor inngripende tilbakevirkningen er, hvorvidt loven griper inn i beskyttelsesverdige forventninger, i hvilken utstrekning borgerne har innrettet seg etter disse forventningene, hvilket formål lovgiver har med loven og med å gi den tilbakevirkende kraft og hvorvidt tilbakevirkningsbestemmelsen virker diskriminerende»*. På samme måte som lovgiver konkluderte ved vedtakelsen av energiloven i 1990, er det LVKs syn at interesseavveiningen med nødvendighet må få som følge at opphevelse av ordningene vil være i strid med Grunnloven § 97.

LVKs konklusjon er at en opphevelse av ordningene med konsesjonskraft og konsesjonsavgifter vil være i strid med Grunnloven § 97 fordi det på en urimelig og vilkårlig måte griper inn i etablerte rettsforhold.

4 EIENDOMSSKATT

4.1 Utvalgets forslag – virkninger for kommunen

Utvalget foreslår å benytte skattemessig verdi ved eiendomsskatteverdsettelse av vannkraftanlegg. I tillegg foreslår utvalget å innføre en begrensning i hvilke deler av anlegget som skal underlegges beskatning, ved å ta ut produksjonsutstyr, produksjonsinstallasjoner og fallrettighetene. Utvalget begrunner forslaget med at eiendomsskattereglene for små og store vannkraftanlegg dermed vil bli like, og at vannkraftanlegg vil bli likebehandlet med annen alminnelig næringseiendom.

Det samlede tapet for kommunene er anslått til 1,530 milliarder kroner hvert år,[1] eller mer enn 2/3 av dagens eiendomsskatt.

LVK mener utvalget heller ikke svarer på mandatet når det gjelder eiendomsskatt. Forslaget om verdsettelse etter skattemessig verdi vil gi størst skattebelastning idet investeringene foretas, mens skattebelastningen går mot null i takt med økt lønnsomhet. Endringen vil følgelig ikke svare på hovedoppgaven om å fjerne hindre for samfunnsøkonomiske lønnsomme investeringer. Tvert vil en slik endring skape disinsentiv for investeringer. Småkraftverkene har i lang tid anført at reglene om eiendomsskatt etter skattemessig verdi gir en uheldig profil, ettersom skattebelastningen er størst ved oppstart, mens den går mot null når anleggene blir lønnsomme.

Verdsettelse av eiendom for eiendomsskatteformål, som følger av eiendomsskatteloven § 8 A-2, slår fast at det er eiendommens omsetningsverdi (markedsmessige verdi) man skal frem til. En verdsettelse basert på anleggenes lønnsomhet vil gi langt bedre insentiver til videre investeringer. En verdsettelse etter skattemessig verdi er *ikke* egnet for å fange opp markedsverdien verken av småkraftverk eller stor vannkraft.

LVK er videre uenig i at utvalgets forslag innebærer en likebehandling av småkraft og annen næringseiendom.

4.2 Mandatet bygger på en uriktig forståelse av gjeldende rett

Utvalget viser til mandatet for sitt forslag om å anvende skattemessig verdi. Mandatet bygger imidlertid på en feil oppfatning av hva som er gjeldende verdsettelsesprinsipp for eiendomsskatt. I mandatet fremgår følgende om eiendomsskatt:

> *«De særskilte verdsettelsesreglene i eiendomsskatten for store kraftanlegg (over 10 MVA) er utformet slik at verdien av grunnrenten også inngår i beregningsgrunnlaget for eiendomsskatt.* ***Anslått markedsverdi*** *av kraftverkene fastsettes som nåverdien av en sjablongmessig anslått nettoinntekt. (…)*

[1] NOU 2019:16 side 159

> *For mindre kraftverk og annen næringseiendom er hovedregelen at objektene skal takseres til **substansverdi**. Utvalget skal vurdere om den særskilte verdsettingsmetoden for store kraftanlegg er hensiktsmessig, eller om også disse burde vært ilagt eiendomsskatt etter **substansverdi**.» (uthevet her)*

Det er korrekt at gjeldende verdsettelsesprinsipp for vannkraftverk er anslått markedsverdi (**avkastningsverdi**), jf. skatteloven (sktl.) § 18-5. Det er imidlertid ikke korrekt at hovedregelen for verdsettelse av mindre kraftverk eller næringseiendom er **substansverdi**:

Næringseiendom skal etter lovendringen i 2017 verdsettes etter eiendommens **avkastningsverdi**, jf. eiendomsskatteloven § 8 A-2, mens småkraftverk verdsettes etter **skattemessig verdi**.

Begrunnelsen for at småkraftverkene verdsettes etter skattemessig verdi, til tross for at skattemessig verdi som regel ikke samsvarer med anleggenes markedsverdi, er forenklingshensyn. Forenklingshensynet for småkraft er utelukkende begrunnet i anleggenes størrelse, og kan ikke benyttes som begrunnelse for et så vidt fundamentalt avvik fra eiendomsskattens hovedprinsipp for store vannkraftanlegg.

4.3 Utvalgets vurderinger og forslag bygger også på en uriktig forståelse av gjeldende rett

4.3.1 Utvalgets kommentarer til mandatet

Utvalget har kommentert misforståelsen om verdsettelsesprinsippet i mandatet slik[2]:

> *«Utvalget er kjent med at mandatet ikke er presist når det omtaler at mindre kraftverk skal takseres til **substansverdi**, og har lagt til grunn at eiendomsskattegrunnlaget for mindre vannkraftverk i dag fastsettes i tråd med **skattemessig verdi** på driftsmidlene.» (uthevet her)*

Utvalget kommenterer imidlertid ikke misforståelsen hva gjelder verdsettelsesprinsipp for næringseiendom, som altså er avkastningsverdi.

At næringseiendom som hovedregel skal verdsettes etter avkastningsverdi fremgår som nevnt av eiendomsskatteloven § 8 A-2 første setning, jf. annen setning:

> *«Verdet av eigedomen skal setjast til det beløp ein må gå ut frå at eigedomen etter si innretning, brukseigenskap og lokalisering kan bli avhenda for under vanlege salstilhøve ved fritt sal. Verdet av næringseigedom skal setjast til teknisk verde når det ikkje er mogleg å fastsetje verdet etter regelen i første punktum*» (understreket her)

(Omsetningsverdi er synonymt med avkastningsverdi, mens teknisk verdi er synonymt med substansverdi.)

[2] NOU 2019:16 side 12

4.3.2 Utvalget overser at Stortinget nylig har vedtatt at energianleggene ikke skal anses som næringseiendom

Utvalget foreslår å trekke ut produksjonsutstyr og installasjoner. Begrunnelsen for dette er likebehandling med vanlig næringseiendommer.

Utvalget har med dette tilsynelatende oversett Stortingets nylige presisering om at energianleggene ikke skal anses som næringseiendom:

Utvalget redegjør riktignok for endringene i verk og bruk-skatten som ble vedtatt i desember 2017 (lovvedtak av 12. og 15. desember 2017, se Lovvedtak 15 (2017-2018) med virkning fra 1.1.2019, herunder også at eiendomsskatt på energianlegg (dvs. kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum) er å anse som en særskilt eiendomskategori, jf. eiendomsskatteloven § 3 c. Utvalget trekker imidlertid *ikke konsekvensene av dette* når utvalget, under henvisning til at slike anleggsdeler ble tatt ut av grunnlaget for næringseiendommer, foreslår det samme for vannkraftanlegg.. Når energianleggene ble skilt ut som egen kategori var det nettopp begrunnet i at slike anlegg ikke består av bygninger, men i det vesentlige nettopp i installasjoner for produksjon.

Utvalgets forslag vil innebære at eiendomsskattegrunnlaget for vannkraftanlegg avviker fra hva som gjelder for de øvrige energianleggene. Videre er forslaget som sagt direkte i strid med den nylige endringen i eiendomsskatteloven § 4 hvor Stortinget presiserte:

> *«Til næringseigedom vert ikkje rekna kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum.»*

Stortingets vedtak om å opprette en ny eiendomskategori for vannkraftanlegg, anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum og vindkraftanlegg, er basert på en uttrykkelig forutsetning om at disse anlegge skulle skattlegges som før, jf. eiendomsskatteloven § 3 c, § 4 andre ledd fjerde og femte setning og § 8 A-2 andre ledd.

At verdsettelsen skulle være som før også for vannkraftanlegg fremgår av det forutgående høringsnotatet fra finansdepartementet hvor departementet begrunner for hvorfor det ikke var behov for endringer hva gjelder eiendomsskatt på vannkraftverk:

> *«Regelen om arbeidsmaskiner mv. får ikke anvendelse på kraftverk. Grunnen til dette er at verdsettelsen av slike verk og bruk baseres på skattemessig formuesverdi etter særskilte regler i skatteloven.*
> *[…] Også vannkraftanlegg anses som «verk og bruk» etter eigedomsskattelova, men følger særskilte regler mht. verdsettelsen. Eiendomsskatt for vannkraftanlegg beregnes på grunnlag av anleggets avkastning.*
> *[…] Ettersom verdsettelse av vannkraftanlegg for eiendomsskatteformål skal baseres på ligningsverdien etter skatteloven § 18-5, har ikke eigedomsskattelovas regler om arbeidsmaskiner mv. betydning for utskriving av eiendomsskatt på vannkraftanlegg. De endringene som foreslås i dette notatet, berører derfor ikke eiendomsskatten på vannkraftanlegg.*
> *[…] Vannkraftanlegg skal fremdeles verdsettes etter særskilte regler, og forslaget får ingen innvirkning på fastsettelsen av eiendomsskattegrunnlaget eller verdsettelsen av slik eiendom.*

Stortinget har med andre ord nettopp tatt stilling til at vannkraftanlegg *ikke* skal likestilles med næringseiendom generelt og dermed ikke omfattes av reglene som kraftskatteutvalget nå foreslår å anvende. Senest i stortingsmeldingen om Levende lokalsamfunn for fremtiden som ble publisert 18. oktober 2019, Meld. St. 5 (2019-2020), presiserer regjeringen at *«Vannkraftanlegg, vindkraftanlegg, kraftnettet og anlegg som er omfattet av særskattereglene for petroleum, skal fortsatt betale eiendomsskatt på maskiner og utstyr»*.

På samme måte som i privat sektor har kommunesektoren behov for stabilitet og forutsigbarhet i sine rammevilkår. Det fremtidige inntektsgrunnlaget for en kommune er vitalt både for budsjetteringen og for kommuneplanleggingen i vid forstand. Når Stortinget bare for kort tid siden har presisert innholdet av eiendomsskattereglene for vannkraftsektoren, er det et fundamentalt brudd på denne forutsigbarheten at utvalget uten videre reverserer Stortingets syn, og med betydelige negative virkninger for mer enn 200 kommuner. Spesielt oppsiktsvekkende finner LVK det når *«likebehandling»* med annen næringseiendom fremheves som begrunnelse. Likhetshensynet var like mye (eller like lite) til stede da Stortinget nettopp valgte en annen løsning for energianleggene enn for annen næringseiendom.

Lovendringen i 2019 for tidligere verk og bruk der «produksjonsutstyr og -installasjoner» ble tatt ut av grunnlaget ble gjort mot en statlig kompensasjon. Stortinget vedtok at kommunesektoren ikke skulle lide tap på omleggingen av eiendomsskatten, og ba regjeringen sørge for *«en tilnærmet full kompensasjon»,* konkretisert til 500 mill. kroner.

Kompensasjonsordningen har vist seg utilstrekkelig for mange kommuner, se nedenfor i punkt 5.2.2

Det bekrefter at kommunene har rett i sin mangel på tillit til tilsagn om «kompensasjon», slik også utvalget skisserer mulighet for gjennom forslaget til økt naturressursskatt.

4.3.3 Utvalgets forslag om å anvende skattemessig verdi for store vannkraftverk vil være i strid med eiendomsskattelovens hovedregel om verdsettelse til markedsverdi

Utvalget foreslår som nevnt å benytte skattemessig verdi ved eiendomsskatteverdsettelse av vannkraftanlegg. I tillegg foreslår utvalget å innføre en begrensning i hvilke deler av anlegget som skal underlegges beskatning, ved å ta ut produksjonsutstyr, produksjonsinstallasjoner og fallrettighetene.

Utvalget begrunner forslaget med at eiendomsskattereglene for små og store vannkraftanlegg vil bli like, og at vannkraftanlegg vil bli likebehandlet med annen alminnelig næringseiendom.

Det er ikke riktig. Når det gjelder sammenligningen med næringseiendom, avviker utvalgets forslag fra de reglene som ble etablert for vanlig næringseiendom. I stedet foreslår utvalget særskilte regler for hva som skal defineres som produksjonsutstyr og -installasjoner. Videre er det heller ikke korrekt at en overgang til skattemessig verdi også for stor vannkraft vil gi likebehandling med småkraftverk. For sistnevnte har produksjonsutstyr og installasjoner inngått i beregningsgrunnlaget i sin helhet.

Som det fremgår ovenfor mener LVK at utvalgets forslag om endrede eiendomsskatteregler også er i strid med eiendomsskattelovens grunnprinsipp om at skattegrunnlaget skal utgjøre anleggets *reelle markedsverdi*. Skattemessig verdi samsvarer ikke med eiendomsskattens verdsettelsesregel om

markedsverdi som hovedregel, jf. utvalgets henvisning til Ot. prp. nr. 23 (1995-96) om endringer i kraftverksbeskatningen:

> *«I Ot.prp. nr. 23 (1995–96) uttales det at skattemessig verdi i mange tilfeller ville treffe markedsverdien **dårlig.**» (uthevet her)*

Eiendomsskatt er vår eldste skatteordning og er en generell skatt på eiendom. Det er med andre ord ikke en særlig skatt på vannkraftanlegg. Eiendomsskatten er dessuten vår eneste rene kommunale skatteordning, jf. forpliktelsen i Europarådets Charter fra 1985 om at en del av kommunenes inntekter skal komme fra kommunale skatter. At eiendomsskatt er en god skatteordning som bør videreføres i det norske skattesystemet, fremgår bl.a. av NOU 2018:5 Kapital i omstillingens tid – Næringslivets tilgang til kapital[3] og NOU 2014:13 – Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi[4].

Utvalgets forslag, som i realiteten er en avvikling av eiendomsskatt på vannkraftanlegg, går i motsatt retning av hva andre fagutvalg og skatteøkonomer anbefaler.

4.3.4 Kommunenes andel av grunnrenten fanges opp av eiendomsskatten

Utvalgets forslag bryter dessuten mot andre grunnprinsipper i eiendomsskatten. Eiendomsskatt er en objektskatt som skal gi uttrykk for eiendommens objektiviserte omsetningsverdi. Disse grunnleggende prinsippene er kommet til uttrykk i en rekke høyesterettsuttalelser[5] og er også fremhevet av Rødseth-utvalget (1992:34) kapittel 7.3.1:

> *«Det er eiendommens objektive verdi en skal komme frem til, mao. verdien eiendommen har i seg selv. Eiendomsskatt er en objektskatt.»*

For vannkraftanlegg over 10 000 kVA benyttes en avkastningsverdimetode for å finne eiendommens objektiviserte omsetningsverdi, jf. skatteloven § 18-5 første til fjerde ledd. Formålet med verdsettelsesbestemmelsen i skatteloven § 18-5 er, som for eiendomsskatten for øvrig, å komme frem til en objektivisert **markedsverdi** for det enkelte kraftanlegg *inkludert naturressursen som utnyttes*, jf. Ot.prp. nr. 23 (1995-1996) s. 138:

> *«Eiendomsskattetaksten bør uttrykke verkets markedsverdi. Departementets forslag til takseringsregler er i tråd med prinsippet for gjeldende regler, hvor siktemålet er å komme fram til markedsverdien eller den objektiviserte verdien av eiendommen. Markedsverdien vil dels reflektere verdien av naturressursen og dels verdien av de investeringene som er foretatt i anleggene. Det innebærer at kommunene også via eiendomsskatten på kraftverk får beskattet verdien av eventuell grunnrente. Siden omsetning av kraftverk er svært liten, er det i praksis vanskelig å finne markedsverdien ved å sammenligne prisen på et tilsvarende, nylig omsatt kraftverk. En må derfor ta utgangspunkt i en beregnet markedsverdi (takst).»* (understreket her)

[3] Side 12: *«Utvalget slutter seg til tidligere vurderinger av at fast eiendom er et godt skattegrunnlag, og mener det er gode grunner til å trappe ned skattefavoriseringen av bolig og fritidseiendom.»*

[4] Side 294: *«Fast eiendom er et godt skattegrunnlag, jf. utvalgets vurderinger i kapittel 3. Særlig sett i lys av at bolig er kraftig favorisert i inntekts- og formuesbeskatningen, bør eiendomsskatten videreføres som en del av det norske skattesystemet.»*

[5] f. bl.a. Rt. 1912 s 501 (LKAB I), Rt. 1999 s 192 (Statnett-dommen) og Rt. 2007 s 149 (LKAB II)

Dersom eiendomsskatt på kraftanlegg fortsatt skal gi uttrykk for anleggets reelle markedsverdi, slik beskatning av all øvrig eiendom bygger på, må eiendomsskatteverdsettelsen også i fremtiden fange opp verdien av naturressursen gjennom en avkastningsverdimetode.

Når utvalget legger til grunn at eiendomsskatten er en brutto skatt som ikke hensyntar lønnsomhet, står dette i motsetning til hva departementet har lagt til grunn, se blant annet punkt 4.3.2 ovenfor.

4.3.5 Dagens eiendomsskatteregler hindrer ikke samfunnsøkonomiske lønnsomme investeringer

Ved utvalgets vurdering av skattenes virkning på investeringsinsentivene, foretar utvalget en sortering av ordningene etter «bruttoavgift» og «overskuddsskatt». Om bruttoskattene skriver utvalget blant annet at

> *«[b]ruttoskatter vil medføre økte kostnader for selskapene, som svekker insentivene til å investere i marginalt lønnsomme prosjekt»*.

Om de nøytrale skattene skriver utvalget at

> *«nøytrale overskuddsskatter ikke [vil] endre den relative avkastningen for selskapene og dermed ikke svekke selskapenes insentiv til å gjennomføre lønnsomme investeringer»*.[6]

Ekspertutvalget mener *«eiendomsskatt for vannkraft […] virker […] som bruttoavgifter som medfører en tilleggskostnad for selskapene».* Videre legger utvalget til grunn at eiendomsskatten *«er lite påvirket av endringen i lønnsomhet»*.[7] Endelig konkluderer utvalget med at det er *«mer målrettet å gjøre endringer i bruttoordningene»* og at endring i eiendomsskatten vil *«gi selskapene insentiv til å gjennomføre samfunnsøkonomisk lønnsomme kraftinvesteringer»*.[8]

LVK er uenig i utvalgets forutsetning om at eiendomsskatt må anses som en bruttoavgift som er lite påvirket av endret lønnsomhet ved anlegget. Med unntak av naturressursskatt og eiendomsskatt på småkraftanlegg, er alle skatteordningene i dagens kraftskattesystem lønnsomhetsavhengige. Fastsettelse av eiendomsskattegrunnlaget er i stor grad bygget opp etter det samme beregningsgrunnlaget som grunnrenteskatten, der det tas utgangspunkt i anleggets løpende inntekter og utgifter. Riktignok er inntektene basert på de rullerende spotmarkedsprisene de siste fem årene, men dette medfører ikke at man har fjernet seg fra lønnsomhetsprinsippet.

Dagens eiendomsskatteregler er ikke til hinder for selskapene å *«gjennomføre samfunnsøkonomisk lønnsomme kraftinvesteringer»*, slik utvalget legger til grunn. Uttalelser fra kraftbransjen underbygger dette. Det er dagens innretning på den statlige grunnrenteskatten som favner mer enn superprofitten som hindrer gjennomføring av samfunnsøkonomisk lønnsomme tiltak, ikke eiendomsskatten.

[6] NOU 2019:16 side 98

[7] NOU 2019:16 side 99

[8] NOU 2019:16 side 100

4.4 Konsekvensene av utvalgets forslag

4.4.1 Verdien av vannfallet må fanges opp i verdsettelsen

For å kunne fange opp markedsverdien til et kraftanlegg i tråd med eiendomsskattens hovedprinsipp er det nødvendig å inkludere verdien av naturressursen. Dette fremgår bl.a. av jf. Ot.prp.nr. 23 (1995-96) kapittel 11.5.2:

> *«Departementets forslag til takseringsregler er i tråd med prinsippet for gjeldende regler, hvor siktemålet er å komme fram til markedsverdien eller den objektiviserte verdien av eiendommen. Markedsverdien vil dels reflektere verdien av naturressursen og dels verdien av de investeringene som er foretatt i anleggene.»* (understreket her)

Stortinget bekreftet dette utgangspunktet ved behandling i Innst. O. nr. 62 (1995-96) kapittel 8.1:

> *«Flertallet er enig med departementet i at grunnlaget for eiendomsskatt skal være markedsverdien av det enkelte kraftverk. Markedsverdien vil reflektere verdien av naturressursen i tillegg til verdien av investeringen.»*

Når utvalget tar ut verdien av vannfallet av eiendomsskattegrunnlaget, fratas kommunene sin rettmessige andel av grunnrenten.

4.4.2 Konsekvenser av utvalgets forslag er at mange eiendomsskattegrunnlag vil bli satt til kr. 0,-

Ved valg av verdsettelsesmodell for å finne kraftanleggets markedsverdi, ble det under kraftskattereformen i 1997 konkludert med at større vannkraftanlegg verdsettes etter en nåverdiberegning, ettersom denne fremgangsmåten ble ansett å være best egnet til å treffe markedsverdiene, jf. Ot.prp.nr. 23 (1995-96) kapittel 11.5.2:

> *«Departementet er enig med Rødseth-utvalget i at formuesverdien må beregnes ved hjelp av nåverdiberegning. Markedsverdien til et kraftverk skal reflektere verkets forventede, framtidige netto inntjeningsmuligheter. Et kraftverks markedsverdi kan uttrykkes som nåverdien av alle forventede, framtidige inntekter fratrukket nåverdien av alle framtidige kostnader knyttet til kraftproduksjonen.»*

Under kraftskattereformen i 1997 ble det også vurdert å benytte skattemessige verdier, men konkludert med at disse «*ville treffe markedsverdien dårlig*»:

> *«Etter departementets oppfatning er det imidlertid vanskelig å finne en metode som er enkel, og som samtidig på en tilfredsstillende måte treffer markedsverdien av verket. Departementet har bl.a vurdert om takstene kunne settes lik det årlige skattemessige avskrivningsgrunnlaget for hvert enkelt kraftverk. En slik metode ville vært enkel, men den blir ikke foreslått fordi skattemessige verdier i mange tilfeller ville treffe markedsverdien dårlig. Blant annet ville en ikke få tatt hensyn til verdien av eventuell grunnrente.»* (understreket her)

Utvalget har ikke foretatt en tilsvarende vurdering av om skattemessige verdier treffer markedsverdien, annet enn å påpeke kort at

> *«Verdifall og verdiøkning som ikke samsvarer med avskrivninger og påkostninger vil ikke reflekteres i skattemessige verdier. […]*
>
> *Eldre kraftanlegg kan ha skattemessige verdier som er langt lavere enn markedsverdien på driftsmidlene. For anlegg med påstemplet merkeytelse under 10 000 kVA brukes skattemessige verdier som eiendomsskattegrunnlag allerede etter dagens regler, og enkelte av disse kraftanleggene har i dag en skattemessig verdi på 0.»* (understreket her)

Til tross for dette foreslår utvalget skattemessig verdi.

I tillegg til at de skattemessige verdier er dårlig egnet til å treffe markedsverdien til kraftanlegget, vil den *profilen* som ligger i skattemessig verdi gjøre det vanskelig å få til nye investeringer. Det vises bl.a. til småkrafteiernes kritikk av reglene om at skattemessige verdier for eiendomsskatt på småkraft, som innebærer at eiendomsskatten er høyest de første årene, hvor anleggets lønnsomhet som oftest er lavest.

Årsaken til at skattemessige verdier i sin tid ble valgt for småkraftverk var som nevnt forenklingshensyn for denne mindre gruppen av kraftanlegg. Det ble fremhevet i forarbeidene at skattemessige verdier kan ligge over markedsverdiene for lite lønnsomme småkraftanlegg, jf. Ot.prp. nr. 22 (1996-1997) kapittel 5.2 side 6 (omtalt i tilknytning til formuesverdi):

> *«For driftsmidler som normalt ikke avskrives, som f.eks fallrettigheter, vil imidlertid inflasjon føre til at de skattemessige verdiene vil ligge under den faktiske markedsverdien. Dette vil da bidra til at de skattemessige verdiene gradvis vil ligge lavere enn markedsverdien av det enkelte kraftverk. For lite lønnsomme kraftverk kan det motsatte være tilfelle, dvs at de skattemessige verdiene kan ligge over markedsverdiene.»*

LVK er kjent med at flere eldre og lønnsomme småkraftanlegg har en skattemessig verdi på kr. 0,-. Forslaget til utvalget vil med andre ord innebære at eiendomsskattegrunnlaget til de mest lønnsomme kraftanlegg vil bli satt i kr. 0,- eller bli drastisk redusert. For mindre lønnsomme kraftanlegg, eller for anlegg som gjør større investeringer, vil skattegrunnlagene være høyere enn markedsverdi. Utvalgets forslag er følgelig lite egnet til å reflektere kraftanleggenes reelle markedsverdier eller objektiviserte omsetningsverdier.

4.4.3 Eiendomsskatteinntektene er en del av beslutningsgrunnlaget for konsesjon

Kommunenes eiendomsskatteinntekter fra vannkraftanlegg har i mange tilfelle vært en avgjørende for den vurderingen kommunene er pålagt å gjøre i sin interesseavveining av fordeler og ulemper som følge av tiltaket. Konsesjonæren foretar regelmessig et anslag for hvilke inntekter en utbygging vil kunne gi. Også i konsesjonsmyndighetenes vurdering er det lagt vekt på hvilken verdiandel som vil gå til de berørte vertskommuner.

Vannkraft er en evigvarende og forurensningsfri energikilde, men utbyggingen kan medføre store lokale miljøinngrep. De inngrepene som følger med et vannkraftanlegg er irreversible med samme varighet som

vannkraftproduksjonen. Vannkraftnæringen er dessuten en arealintensiv næring og har sammen med kraftlinjer og vindkraftprosjekter stått for 26 % av det totale bortfallet av inngrepsfrie naturområder i perioden 2008–2012. Vannkraftnæringens inngrep i norsk natur har blitt karakterisert som følger i «Norges naturressurser» (2014) av Flåten og Skonhoft:

> *«Utbygging av vannkraftverk medfører nedbygging av norsk natur. Fosser legges i rør, noe som berører naturopplevelsen. Demninger bygges, og store arealer legges ofte under vann, master med kraftledninger bygges med store inngrep i naturen, ved kjøring av kraftverkene får man unaturlige variasjoner i vannføring, og dette kan grave ut elvebanker og delvis legge elva uten vann slik at fisk strander osv.»*[9]

Gjennom kommunenes tilslutning til kraftutbyggingen er det etablert en samfunnskontrakt om at distriktene skal ha en rettmessig kompensasjon for omfattende naturinngrep. Rokker man ved denne samfunnskontrakten, vil dette bli oppfattet som brudd på de løfter som kommunen har bygget sine tilslutninger til utbyggingsplanene på.

Ved kraftskattereformen i 1996 var det bred politisk enighet om at vertskommunene har et legitimt krav på inntekter fra vannkraftutbyggingen. Ved vedtakelsen av kraftskattereformen uttalte et samstemt Storting:

> *«Vannkraften er en nasjonal ressurs med en sterk lokal forankring. Den sterke lokale forankringen innebærer at kraftkommunene får særskilte skatteinntekter fra kraftvirksomheten. Det har vært bred enighet om dette.»*

I Stortingsdebatten i 1996 uttalte daværende finansminister Sigbjørn Johnsen følgende:

> *«Jeg har også lyst til å understreke innledningsvis at vannkraften er en nasjonal ressurs med en sterk lokal forankring. Den sterke lokale forankringen innebærer at kraftkommunene får særskilte skatteinntekter fra kraftvirksomheten. Det har vært bred enighet om dette.»*

Videre uttalte Einar Steensnæs:

> *«Kristelig Folkeparti slår fast at vannkraften er en nasjonal ressurs med en sterk lokal forankring. Det betyr at lokal samfunnet må sikres stabile, varige og forutsigbare inntekter av utbyggingen. Det er lokalsamfunnet som har stilt kraftressursene til disposisjon for utbyggingen. Da bør også lokalsamfunnet ha en soleklar rett til å få tilbake en avkastning av disse verdiene som har så stor betydning for næringslivet og for samfunnets infrastruktur.»*[10]

Også Erna Solberg fremhevet vannkraftens lokale forankring, og konkluderte med at «*Høyre synes det er rimelig at denne grunnrenten også fordeles til kommuner som har avgitt naturressurser, og gi inntekter til hele fellesskapet*», og at Høyre ønsket å «*sikre kommuner og fylkeskommuner en rimelig del av skatteinntektene fra kraftverkene som grunnlag for videre vekst og utvikling*».[11]

[9] «Naturressursenes økonomi» (2014), s. 321

[10] L.tid. 43—44 (22.6.96).

[11] O.tid. 508—559 (18.6.96)

Utvalgets forslag fremstår som et brudd på den brede enigheten som fremgår ovenfor.

4.4.4 Forslaget gir staten økte skatteinntekter på bekostning av kommunesektoren

Forslaget om eiendomsskatt basert på skattemessige verdier vil som nevnt ifølge utvalget medføre en inntektsreduksjon på 1 530 millioner kroner hvert år for vertskommunene. Tas også avviklingen av konsesjonsordningene i betraktning, er det tale om et årlig skattetap på 3 660 millioner kroner. Staten, på sin side, vil få økt inntektene med 4 400 millioner kroner hvert år. Utvalgets forslag innebærer en overføring av nær samtlige vertskommuneinntekter til staten.

Inntektene som utvalget foreslår å ta fra vertskommunene er for mange av kommunene av stor betydning. For enkelte kommuner utgjør kraftinntektene rundt 20 % av driftsinntektene.
LVK kan ikke se et spor av at en slik omfordeling er en ønsket politikk fra regjeringens side. I Granavolden-plattformen 17. januar 2019, heter det at *«våre vannkraftressurser skal forvaltes slik at de kommer våre lokalsamfunn og vår nasjon til gode».* Videre fremgår det at *«Regjeringen vil styrke det lokale selvstyret og redusere statlig og regional detaljstyring. Bærekraftig utnyttelse av naturressurser må også gi positive ringvirkninger for lokalsamfunnene»*.

LVK ber regjeringen rydde av veien den kommunaløkonomiske usikkerhet utvalget har skapt.

4.4.5 Utvalgets begrunnelse – likhetshensyn - vil gjøre seg gjeldende også for de øvrige energianlegg i esktl § 3c

Et forslag om endringer i regelen for vannkraft ut fra likhetshensyn med annen næringseiendom, vil med all sannsynlig utløse krav om tilsvarende likebehandling også fra eiere av ilandføringsanleggene, og vindkraft.

4.5 Utvalgets forslag dersom dagens eiendomsskatteregler beholdes

I kapittel 9.8 vurderer kraftskatteutvalget kapitaliseringsrenten for eiendomsskatt, forutsatt at dagens regler beholdes, og konkluderer slik:

> *«Dersom den lønnsomhetsbaserte verdsettelsesmetoden skal videreføres, mener utvalget at kapitaliseringsrenten i eiendomsskatten for vannkraftanlegg bør økes til et markedsmessig avkastningskrav på 6,5 pst.»*

Etter LVKs oppfatning foretar ikke utvalget egne vurderinger, men viser kun til Finansdepartementets vurdering av rapportene fra Johnsen (2017) og Norli (2017), utarbeidet på oppdrag fra departementet.

Kapitaliseringsrenten som benyttes ved verdsettelse av kraftverk etter skatteloven § 18-5 niende ledd, er den rentesatsen som brukes for å finne nåverdien av et kraftanleggs fremtidige inntektsstrømmer. Fastsettelsen av kapitaliseringsrenten etter Forskrift til skatteloven § 18-8-4 får kun betydning for de kraftanlegg som verdsettes og beskattes etter hovedregelen i skatteloven § 18-5. Fastsettelsen av rentenivået kan imidlertid være bestemmende for om kraftanlegget kommer over eller under maksimumsverdien.

Finansdepartementet har fra inntektsåret 2011 fastsatt kapitaliseringsrenten til 4,5 %, uten et konkret beregningsgrunnlag og uten å ta i betraktning den sterke reduksjonen i rentemarkedet for øvrig. Siktemålet med kapitaliseringsrenten er at den skal bidra til en nåverdiberegning som gjenspeiler anleggenes reelle markedsverdier.

LVK er opptatt av å finne et prinsipielt riktig og robust beregningsgrunnlag og mener at kapitaliseringsrenten bør videreføres uendret. Hvis ikke bør grunnlaget for kapitaliseringsrenten igjen fastsettes i forskrift. LVK foreslår å gjeninnføre den renteberegningen som tidligere lå til grunn i forskriften § 18-8-4 og med samme rente og risikopåslag.

Utvalget foreslår å avvikle minimumsverdien på 0,95 kr/kWh og maksimumsverdien på 2,74 kr/kWh i eiendomsskatteloven § 8 B-1 fjerde ledd ved en overgang til skattemessig verdi, med følgende begrunnelse:

> *«Utvalget foreslår at disse ordningene ikke videreføres ved overgang til skattemessig verdi. Det er ikke slike ordninger i eiendomsskatten for andre næringer.»*

Begrunnelsen treffer også for eiendomsskatt basert på gjeldende verdsettelsesmetode. Maksimumsverdien kan uansett ikke videreføres da denne medfører at de mest lønnsomme kraftprodusentene får en skatterabatt som blir større jo mer lønnsomme verket er. Begrunnelsen for en minimumsverdi står seg fortsatt idet det kan anføres at verdien av anlegget vil alltid ligge der, også om kraftprisen er lav.

5 KOMPENSASJON - KRAFTSKATTEUTVALGETS FORESLAG

5.1 Kraftskatteutvalget foreslår ingen kompensasjonsordning for kommunenes milliard tap

Kraftskatteutvalget skriver på side 158:

> *«For å illustrere et ytterpunkt for fordeling har utvalget sett på en full omfordeling av provenyeffekten mellom stat, kommuner og fylkeskommuner via naturressursskatten. Det understrekes at dette bare er en illustrasjon og ikke et forslag fra utvalget.»* (understreket her)

Utvalget fremsetter med andre ord ingen forslag om kompensasjon til vertskommunene for inntektsreduksjonen på 3,66 milliarder kroner hvert år.

I utvalgets omtale av *mulige* omfordelingsalternativer fremgår det at *«[e]n ønsket fordeling kan oppnås ved egne ordninger for omfordeling, enten gjennom naturressursskatten eller gjennom direkte inntektsfordeling»*.

5.2 Kompensasjonsalternativene som skisseres er begge uegnet

De alternativene som skisseres vil begge være uegnet som en kompensasjon for kommunenes lovbestemte rettigheter til en andel av verdiskapningen fra vannkraft.

5.2.1 Hvorfor kompensasjon gjennom en økning av naturressursskatten er uegnet

Utvalget skriver at en økning av naturressursskatten til 4,6 øre/KWh vil gi kommunene og fylkeskommunene full kompensasjon. Utvalget opplyser videre på side 159:

> *«Ved full omfordeling mellom stat og kommunesektor gjennom økt naturressursskatt vil 295 av 426 kommuner per 2017 få økte inntekter per innbygger. I de 295 kommunene med økte inntekter bor om lag 90 pst. av norske innbyggere.» (understreket her)*

En økning av naturressursskatten er uegnet som kompensasjon av flere grunner:

For det første, beregninger KS har gjort for LVK viser at en kompensasjon gjennom naturressursskatten vil i første rekke komme de folkerike bykommunene til gode. Siden naturressursskatten inngår i inntektssystemet, vil store deler av vertskommunenes kompensasjon bli utjevnet mellom kommunene i hele Norge, der bykommunene (som også gjerne er eierkommuner[12]) vil få økte inntekter, mens vertskommunene blir de store taperne.

For det andre, en kompensasjon av dagens eiendomsskatteregler og konsesjonskraftordningen gjennom en naturressursskatt uegnet fordi den ikke vil gi kommunen en verdiandel dersom verdien av naturressursene øker. En kompensasjon gjennom en fastsettelse av øre/per kWh vil ikke øke med økende kraftpriser, slik konsesjonskraftordningen og eiendomsskatten gjør.

For det tredje, også for det tilfelle at naturressursskatten holdes utenfor inntektssystemet er en økning i naturressursskatten uegnet som kompensasjonsordning. Det vil være sterkt urimelig om ikke de kommuner som har avstått sine stadig mer verdifulle naturressurser skal få en andel av verdiøkningen som skyldes økte kraftpriser og det faktum at vannkraften er en ren og fornybar ressurs.

5.2.2 Hvorfor kompensasjon gjennom økte overføringer ikke er egnet

LVK kan ikke se at lovbestemte direkteinntekter til kommunene – som har vært grunnlag for konsesjon - kan kompenseres gjennom statlige overføringer.

Kompensasjonsordningen gjennom ulike ordninger, det være seg overføringer eller andre mer spesifiserte kompensasjonsordninger har dessuten kommunene svært negative erfaringer med. I verk og bruk-saken ble kommunene lovet «tilnærmet full kompensasjon». Erfaringene fra verk og bruk-skatten viser imidlertid at kommunene ikke har fått den kompensasjonen som lovet.

Som eksempler kan nevnes at Rana kommune kun får kompensert 37 % av tapet, Odda 55 % av tapet, Sarpsborg 18 % av tapet, Tinn 44 % av tapet og Fredrikstad 27 % av tapet. Vennesla, Kongsberg og Kvam kommuner får ikke kompensert inntektsreduksjonen overhode.

6 GRUNNRENTESKATTEN

6.1 Innledning

LVKs støtter bransjens krav om å endre grunnrenteskatten.

[12] Utvalget skriver at de ikke har tatt hensyn til eierkommunenes inntekter.

I mandatet er følgende lagt til grunn om grunnrenteskatt:

> *«Utvalget skal vurdere om grunnrenteskatten er utformet i tråd med prinsipper for nøytral beskatning og hvorvidt dagens grunnrenteskatt påvirker vannkraftnæringens investeringsbeslutninger. Utvalget kan vurdere om det er andre utforminger av en nøytral grunnrenteskatt som kan være bedre egnet, for eksempel en kontantstrømskatt. […]*
>
> *Utvalget bes særlig vurdere den nedre grensen for grunnrenteskatt.»*

Når utvalget drøfter om dagens grunnrenteskatt er til hinder for investeringene, legger utvalget bl.a. til grunn en forutsetning om et velfungerende kapitalmarked med veldiversifiserte investorer uten eierskapsbegrensninger. Utvalget påpeker at

> *«[d]etligger utenfor mandatet å vurdere om konsolideringsmodellen er hensiktsmessig eller om kapitalmarkedet er velfungerende. Problemer som følge av konsolideringsmodellen eller kapitalmarkedene for øvrig, bør imidlertid ikke rettes opp gjennom særlige ordninger i skattesystemet.»*[13]

Utvalget konkluderer med å anbefale videreføring av dagens grunnrenteskattemodell.

Anbefalingen til kraftskatteutvalget bygger med andre ord på en forutsetning om et velfungerende kapitalmarked uten eierskapsbegrensninger. Dette er også forutsetningen for at utvalgets forslag til endret grunnrenteskatt ikke skal påvirke investeringsbeslutningene. Når denne forutsetningen ikke foreligger i den virkelige verden, er forslaget i beste fall kun egnet til å fungere i en teoretisk virkelighet.

6.2 Grunnrenteskatten bør endres slik at den kun fange opp super-profitten.

LVK støtter bransjen i at det er *utformingen* av grunnrenteskatten som hindrer gjennomføring av lønnsomme investeringer i modernisering og utvidelser av gamle kraftverk. Utvalget svarer med å skjerpe grunnrenteskatten. Det er dette forslaget kraftbransjen omtaler som «feil medisin», noe LVK er enig i.

I Rødseth-utvalget NOU 1992:34 er Grunnrenten i kraftsektoren definert slik:

> *«Den kapitalavkastning ut over avkastningen i andre næringer som oppstår fordi det er gitt tilgang på utbyggbare vassdrag, kalles grunnrente»*

Det er på det rene at grunnrenteskatten som foreslått av Rødseth-utvalget og som ble fulgt opp av departementet i Ot prp. nr. 23 (1996-1997), kun beskatter den såkalte superprofitten. Ved beregning av friinntekten ble det benyttet et risikotillegg i friinntekten på 4 prosent i tillegg til risikofri rente (beregnet som gjennomsnittet av de siste tre års statsobligasjoner med tre års løpetid).

Ved omleggingen av reglene i 2007 fikk kraftselskapene mulighet til å samordne nytt, negativt grunnlag for grunnrenteskatt mellom kraftverk i samme skattekonsern, samtidig som staten utbetaler skatteverdien av resterende, negativt grunnlag for grunnrenteskatt etter samordningen. Fordi selskapene da, etter departementets syn, fikk sikkerhet for full verdi av investeringsfradragene ble risikotillegget i friinntekten fjernet. Omleggingen har ført til grunnrenteskatten også beskatter deler av normalavkastningen. Vi ser eksempler på at selv kraftverk som går med underskudd betaler store summer i grunnrenteskatt.

[13] NOU 2019:16 side 110

Utvalget foreslår ingen endringer i renten for friinntekt, men skjerper i stedet grunnrenteskatten dels ved at det foreslås grunnrenteskatt også på småkraft (ved at terskelen senkes fra 10 000 kVA til 1 500 kVA) samtidig som grunnlaget utvides til også å omfatte opprinnelsesgarantier. I tillegg foreslås det en økning i grunnrenteskatten til 39 prosent.

6.3 LVKs endringsforslag

Energi Norge har vist til at utvalgets forslag ikke løser de politiske målsetningene om å få utløst potensialet for økt produksjon i eksisterende vannkraftverk som samtlige partier på Stortinget har programfestet. Utvalgets forslag har ført til at eierne av småkraft har varslet full stans i videre vannkraftutbygging.

Det er viktig for det grønne skiftet at ekspertutvalgets forslag ikke blir fulgt opp. LVK vil derfor - som Energi Norge foreslå at det foretas endringer i innretningen på grunnrenteskatten.

6.3.1 Omleggingen fra 2007 reverseres

LVK foreslår at renten på friinntekten økes slik at grunnrenteskatten kun beskatter superprofitten som vannkraftproduksjonen gir opphav til. Dette kan gjøres ved at omleggingen fra 2007 reverseres. Det vil samtidig innebære at det ikke lenger gis anledning til samordning av grunnlaget for grunnrenteskatt i samme skattekonsern.

6.3.2 Ingen grunnrenteskatt på småkraft

LVK foreslår videre at forslaget om å senke terskelen for grunnrenteskatt på småkraft fra 10 000 kVA til 1 500 kVA droppes. Det er mer aktuelt at eiendomsskatteverdsettelsen av småkraftverk skjer etter markedsverdi, dvs etter reglene i skatteloven § 18-5 (1) - (4) – og ikke som i dag etter skattemessig verdi.

7 VINDKRAFT

Utvalget foreslår ingen endringer i rammebetingelsene for vindkraft, men tilrår at det gjøres en vurdering av om det bør innføres en grunnrenteskatt og naturressursskatt for vindkraftverk.

LVK vil påpeke at det av hensyn til skattenøytralitet innføres skatteordninger for vindkraft som gjør at det ikke oppstår vridninger i investeringene fra vannkraft til vindkraft. Like viktig er det imidlertid at det etableres ordninger som sikrer de berørte lokalsamfunn inntekter fra vindkraft.

Det er etter LVKs syn behov for en gjennomgang av reglene for verdsettelse av vindkraftanlegg for eiendomsskatt som sikrer kommunene inntekter gjennom hele levetiden. Når det gjelder innføring av naturressursskatt for vindkraft må man være oppmerksom på at dette er inntekter som ikke utelukkende kommer de berørte kommuner til gode.

8 OPPSUMMERING OG AVSLUTNING – FORHOLDET TIL NORGES KLIMAFORPLIKTELSER

LVK mener utvalgets forslag om å avvikle de kommunale ordningene med konsesjonsavgifter og konsesjonskraft må forkastes. Det samme gjelder forslaget om endret verdsettelsesprinsipp for eiendomsskatt på vannkraft. Regjeringen må kunne ta stilling til dette uten nærmere utredninger fra Finansdepartementets side.

Også når det gjelder grunnrenteskatten er det behov for en snarlig avklaring. Norge har i henhold til Parisavtalen forpliktet seg til minimum 40 % reduksjon i sine klimautslipp innen 2030. Videre satsing på utbygging av fornybare energikilder er en viktig del av de tiltak Norge må iverksette for å nå dette målet.

Opprustning, utvidelse og vedlikehold av eksisterende vannkraftanlegg vil være et avgjørende element for å nå dette ambisiøse målet. Både konsesjonsprosesser, investeringsbeslutninger og anleggsvirksomhet er tidkrevende prosesser i vannkraftsektoren. Det er derfor ingen tid å miste før det rettslige rammeverket i vannkraftsektoren bedre enn i dag legger til rette for ønskede investeringer.

Det haster derfor med å gjennomføre de nødvendige endringer i kraftskatteregimet, og det haster med å befeste de ordninger som historisk har bidratt til at vannkraft er bygget ut i et konstruktivt og positivt interessefellesskap mellom de som invester sin økonomiske kapital og de vertskommuner som investerer sin naturkapital.

Med vennlig hilsen
Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar

Torfinn Opheim
Leder

Caroline Lund
Sekretær – Advokat (H)

Storfjord kommune

Arkivsaknr: 2019/282 -11
Arkiv: 151
Saksbehandler: Gunnar Folden Grundetjern
Dato: 23.10.2019

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
65/19	Storfjord formannskap	20.11.2019
103/19	Storfjord kommunestyre	11.12.2019

Gebyrregulativ 2020

Henvisning til lovverk:

Vedlegg
1 Gebyrregulativ 2020
2 Brev fra avfallsservice
3 gebyrsatser avfallsservice 2020

Saksopplysninger

Gebyrer og betalingssatser har tidligere år vært en del av budsjettvedtaket. Fra og med budsjettåret 2017 ble det fremmet egen sak om endringer i gebyrer og betalingssatser som er innarbeidet i budsjettet. Ved å legge fram egen sak om gebyrer og betalingssatser sikres det at betalingssatser og priser blir endret i takt med kommunal deflator som hensyntar forventet lønnsvekst og generell prisstigning. Det er også viktig å sikre at kommunestyret har oversikt over hvilke priser som er vedtatt. Det vil også medføre at det finnes en samlet prisliste som gjør at innbyggere på en enkel måte kan finne priser og satser for ulike tjenester.

Gebyrer for renovasjon og slam er basert på vedtak i styret for Avfallsservice AS (vedlegg)

Renovasjonsgebyrene øker med 3,0 %, mens gebyr for slamtømming økes med 3,5 %. Disse gebyrene er også underlagt selvkostprinsippet og etterberegning gjøres årlig ved regnskapsavslutningen.

Satser for vann og avløp (årsgebyr, forbruksgebyr og tilknytningsgebyr) økes med 7 % for å oppnå selvkost som klarer å dekke inn kommunens store investeringer innen selvkostområdet.

Øvrige satser er økt med kommunal deflator (Statsbudsjettets forventning til pris og lønnsvekst) for 2020 som er 3,1 %. Det er dog noen unntak hvor det på grunn av sentrale lover og forskrifter fastsettes nasjonale satser.

Rådmannens innstilling

Kommunale avgifter, gebyrer og betalingssatser for 2020 vedtas i henhold til vedlegg «gebyrregulativ 2020»

Saksprotokoll i Storfjord formannskap - 20.11.2019

Behandling:

Rådmannens innstilling ble tatt opp til votering
Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt

Vedtak:

Kommunale avgifter, gebyrer og betalingssatser for 2020 vedtas i henhold til vedlegg «gebyrregulativ 2020»

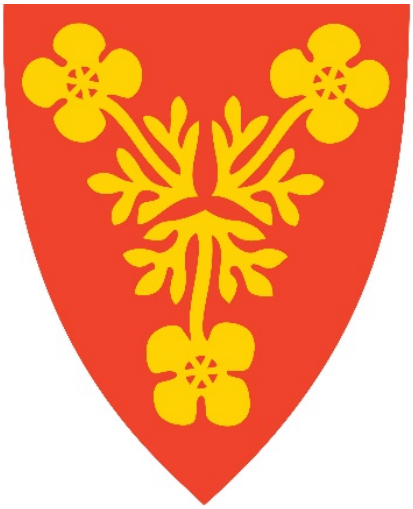

Gebyrregulativ og betalingssatser

Gjeldene fra 01.01.20

Vedtatt av Storfjord kommunestyre 11.12.19, sak xx/19

ENGANGSGEBYR FOR TILKNYTNING

Engangsgebyr betales ved tilknytning til offentlig vann- og/eller avløpsledningsnett enten direkte eller gjennom privat stikkledning. For mer info se "Forskrift om vann- og avløpsgebyrer, Storfjord kommune, Troms".

Kategori	Enhet	EKS. MVA	INKL. MVA
Engangsgebyr for tilknytning - vann	Kr	13 179	16 474
Engangsgebyr for tilknytning - avløp	Kr	16 020	20 026

ABONNEMENTSGEBYR/ÅRSGEBYR VANN

Vedrørende bestemmelser se "Forskrift om vann- og avløpsgebyrer, Storfjord kommune, Troms"

Bygningstype	Kategori-faktor	EKS. MVA	INKL. MVA
Bolig	1	2 634	3 293
Hytte/fritidshus	1	1 844	2 305
Næringsbygg, areal BRA	2	5 268	6 586
Næringsbygg < 500 m3/år	2	5 268	6 586
Næringsbygg 500-1000 m3/år	4	10 536	13 170
Næringsbygg 1000-3000 m3/år	8	21 073	26 342
Næringsbygg 3000-6000 m3/år	12	31 610	39 512
Næringsbygg 6000-10 000 m3/år	16	42 146	52 683
Næringsbygg 10 000-15 000 m3/år	18	47 414	59 267
Næringsbygg 15 000-20 000 m3/år	21	55 315	69 144
Næringsbygg 20 000-25 000 m3/år	24	63 217	79 023
Næringsbygg 25 000-30 000 m3/år	27	71 119	88 900
Næringsbygg > 30 000 m3/år	30	79 025	98 779
Landbruksbygg	0,3	790	988
Lag/foreninger/klubbhus	0,1	263	330

ABONNEMENTSGEBYR/ÅRSGEBYR AVLØP

Vedrørende bestemmelser se "Forskrift om vann- og avløpsgebyrer, Storfjord kommune, Troms"

Bygningstype	Kategori-faktor	KR EKS. MVA	KR INKL. MVA
Bolig	1	3 962	4 955
Hytte/fritidshus	1	2 776	3 467
Næringsbygg, areal BRA	2	7 927	9 907
Næringsbygg < 500 m3/år	2	7 927	9 907
Næringsbygg 500-1000 m3/år	3	11 889	14 861
Næringsbygg 1000-3000 m3/år	5	19 816	24 769
Næringsbygg 3000-6000 m3/år	7	27 743	34 678
Næringsbygg 6000 – 10 000 m3/år	10	39 632	49 540
Næringsbygg 10 000 – 15 000 m3/år	18	71 338	89 171
Næringsbygg 15 000 – 20 000 m3/år	21	83 224	104 030
Næringsbygg 20 000 – 25 000 m3/år	24	95 112	118 891
Næringsbygg 25 000 – 30 000 m3/år	27	107 001	133 753

Næringsbygg > 30 000 m3/år	30	118 895	148 619
Lag/foreninger/klubbhus	0,1	397	495

FORBRUKSGEBYR VANN OG AVLØP
Vedrørende bestemmelser se "Forskrift om vann- og avløpsgebyrer, Storfjord kommune, Troms"

Kategori		KR EKS. MVA	KR INKL. MVA
Forbruksgebyr vann etter bruksareal - pris pr. m^2 BRA		12,72	15,92
Forbruksgebyr avløp etter bruksareal - pris pr. m2 BRA		17,06	21,33
Forbruksgebyr vann- målt forbruk (vannmåler)		8,21	10,26
Forbruksgebyr avløp- målt forbruk		11,03	13,78

RENOVASJON (AVFALLSGEBYR)
Vedrørende bestemmelser se "Forskrift for renovasjon og slamtømming i kommuner tilsluttet Avfallsservice AS, Storfjord kommune, Troms"

Kategori		KR EKS. MVA	KR INKL. MVA
Standard abonnement 240 liter		3 503	4 379
Stor abonnement 340 liter		2 849	3 561
Mini abonnement		2 849	3 561
Mini abonnement kompost		5 092	6 365
Fritidsabonnement		891	1 114
Fritidsabonnement med dunk		1 943	2 428
Gebyr for bytte av dunk		275	344
Kjøp av dunk		659	824
Hentegebyr dunk inntil 6 m		1 028	1 285

SLAMGEBYR (SEPTIKTANKER):
Helårsboliger tømmes hvert 2. år og utgjør 50% av avgiftsgrunnlaget, og fritidsboliger, sesongboliger
hvert 3. eller hvert 4. år. For tømming av septiktanker og tette tanker betales et tømmegebyr som vist i tabell under. Vedrørende bestemmelser se "Forskrift for renovasjon og slamtømming i kommuner tilsluttet Avfallsservice AS, Storfjord kommune, Troms"

Kategori	Enhet	KR EKS. MVA	KR INKL. MVA
Slam inntil 4 m3 - tømming hvert år	Pr. tømming	1 787	2 234
Slam inntil 4 m3 - tømming hvert 2. år	Pr. tømming	894	1 118
Slam fritidsboliger - tømming hvert 3. år	Pr. tømming	596	745
Slam fritidsboliger - tømming hvert 4. år	Pr. tømming	447	615

Slam pr. m3		492	615
Ekstra tømming av septiktank	Pr. tømming	2 357	2 946
Ekstra tømming av septiktank i perioden 01.11. – 30.04.	Pr. tømming	3 535	4 418
Gebyr manglende merking/rydding		549	686
Gebyr papirfaktura (NY)		36	45

FEIEAVGIFT

Vedrørende bestemmelser se "Forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg og om gebyr for gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn med fyringsanlegg, Storfjord kommune, Troms"

Bygningstype	**Enhet**	**KR EKS. MVA**	**KR INKL. MVA**
Bolig	Pr. pipe	509	637
Bolig - fra pipe nr. 2	Pr. pipe	255	319
Fritidsbolig	Pr. pipe	357	446
Fritidsbolig - fra pipe nr. 2	Pr. pipe	178	223

MEGLERPAKKE/EIENDOMSOPPLYSNINGER

Meglerpakke inneholder: Matrikkelrapport, opplysninger om kommunale avgifter/restanser, plantegninger (snitt og fasade), innvilget byggetillatelse, kartutskrift, ferdigattest (evt. midlertidig bruktstillatelse), gjeldende planstatus med bestemmelser og godkjent utslippstillatelse.

Fellesbestemmelsene i "Forskrift om gebyrregulativ for behandling av planforslag og konsekvensutredning - byggesaker/ulovlige tiltak/tilsyn – delingssaker/oppmålingsforretning m.m.- havneavgifter, Storfjord kommune, Troms" gjelder også for gebyrer i forhold til priser diverse kommunale tjenester.

Kategori (ikke momspliktig)	**Enhet**	**2019**	**2020**
Meglerpakke	Kr	1 264	1 303
Naboliste	Kr	208	214
Ledningskart (under utarbeidelse)	Kr	158	163
Matrikkelbrev inntil 10 sider	Kr	175	180
Matrikkelbrev over 10 sider	Kr	350	361

PRISER DIVERSE KOMMUNALE TJENESTER

Fellesbestemmelsene i "Forskrift om gebyrregulativ for behandling av planforslag og konsekvensutredning - byggesaker/ulovlige tiltak/tilsyn – delingssaker/oppmålingsforretning m.m. - havneavgifter, Storfjord kommune, Troms" gjelder også for gebyrer i forhold til priser diverse kommunale tjenester.

Kategori	**Enhet**		
KLOAKKSPYLING			
Det er påkrevd at det skal være 2 operatører			
- timepris inkludert to driftsoperatører og spylevogn	Kr/time		1 739

- timepris med en driftsoperatør og spylevogn	Kr/time		1 390
STIMING			
Det er påkrevd at det skal være 2 operatører			
- timepris inkluderert to driftsoperatører og stimevogn	Kr/time		1 739
- timepris med en driftsoperatør og stimevogn	Kr/time		1 390
ARBEID SOM UTFØRES ETTER BESTILLING PÅ			
PRIVATE VANN- OG AVLØPSLEDNINGER			
Utføres med forbehold om kapasitet			
- dagtid	Kr/time		594
- etter arbeidstid	Kr/time		1 060
Behandling gravemelding	Kr/melding		580
SATSER FOR KJØRING			
- pr. bil	Kr/km		6
- tillegg ved behov for henger/spylevogn/stimevogn	Kr/km		2
Administrasjonskostnader vedrørende festekontrakter	Kr/kontrakt		1 739
eksempelvis inngåelse/forlengelse/innløsning av kommunalt			
eide festetomter (inkl. advokatkostnader)			
Tinglysingsgebyr (der det er behov for tinglysing, følger endring Statens kartverk)	Kr/stk		562
av staten			
Adm. kostnader vedrørende videreutleie - pr. kontrakt	Kr/mnd		594
- Gjelder videreutleie av leiligheter som kommunen leier			
(eks. Hamarøymodellen)			
Saksbehandling/kontorarbeid	Kr/time		1 008

Tilfeldig fakturering	Kr/time		1 008
- Tjenester som ikke dekkes inn under andre punkter			

GEBYRER I FORHOLD TIL FORURENSNINGSLOVEN

I medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 52 a (gebyrer) Under behandling av ulovlig utslippssaker kan saksbehandlingen medføre vedtak om tvangsmulkt, betalingsansvar og straff. Satser for dette avgjøres i hver sak og fremkommer ikke i gebyrregulativ og betalingssatser. Fellesbestemmelsene i "Forskrift om gebyrregulativ for behandling av planforslag og konsekvensutredning - byggesaker/ulovlige tiltak/tilsyn – delingssaker/oppmålingsforretning m.m. - havneavgifter, Storfjord kommune, Troms" gjelder også for
gebyrer i forhold til forurensingsloven.

Kategori	**Enhet**		
Forurensing/ulovlige utslipp (saksbehandling av forsøpling/utslipp ihht forurensningsloven)	Kr/sak		2 793
Utslippstillatelse (nytt utslipp/vesentlig økning av utslipp) mindre enn 15 pe (forurensingsforskriftens kap. 12)	Kr/anlegg		2 793
Utslippstillatelse (nytt utslipp/vesentlig økning av utslipp) fra 15 til mindre enn 50 pe (forurensingsforskriftens kap. 12)	Kr/anlegg		5 594
Utslippstillatelse (nytt utslipp/vesentlig økning av utslipp) fra 50 pe og oppover (forurensingsforskriftens kap. 13)	Kr/anlegg		13 964
Rehabilitering av eksisterende avløp og mindre endring av utslippstillatelse. 50% av gebyret for det antall pe søknaden gjelder. Kommunen avgjør hva som er mindre endring av utslippstillatelse og om vilkår i utslippstillatelsen brytes ved rehabilitering.	Kr/anlegg		

BEHANDLINGSGEBYR LAND- OG SKOGBRUKSSAKER

Fellesbestemmelsene i "Forskrift om gebyrregulativ for behandling av planforslag og konsekvensutredning - byggesaker/ulovlige tiltak/tilsyn – delingssaker/oppmålingsforretning m.m.- havneavgifter, Storfjord kommune, Troms" gjelder også for gebyrer i forhold til betalingsgebyr land- og skogbrukssaker. Saksbehandlingsgebyr for konsesjons- og delingssaker i henhold til "Lov om jord (jordlova)", settes til den enhver tid gjeldende maksimalsats i forskrift om gebyr for behandling av konsesjon- og delingssaker. Gebyresatsene endres i henhold til de justeringer SLF foretar.

Kategori	**Enhet**		
Konsesjonssaker	Kr/sak		5 000
Behandlingsgebyr etter jordloven i delingssaker	Kr/sak		2 000

PLANFORSLAG OG KONSEKVENSUTREDNING

Vedrørende bestemmelser se "Forskrift om gebyrregulativ for behandling av planforslag og konsekvensutredning - byggesaker/ulovlige tiltak/tilsyn – delingssaker/oppmålingsforretning m.m. –

havneavgifter, Storfjord kommune, Troms"

Kategori	Enhet		
Forhåndskonferanse/oppstartsmøte (inkl. kartgrunnlag)	Kr		3 909
Beh. av private planforslag som er ihht overordnet plan	Kr		16 752
Beh. av private planforslag som ikke er ihht overordnet plan	Kr		22 336
Reguleringsendring, etter pbl 2008 § 12-14 1. ledd	Kr		15 635
Mindre reguleringsendringer, etter pbl 2008 § 12-14 2. ledd	Kr		5 584
Tillegg ved krav om konsekvensutredning	Kr		4 467

BYGGESAKER/ULOVLIG TILTAK/TILSYN

Vedrørende bestemmelser se "Forskrift om gebyrregulativ for behandling av planforslag og konsekvensutredning - byggesaker/ulovlige tiltak/tilsyn – delingssaker/oppmålingsforretning m.m. – havneavgifter, Storfjord kommune, Troms".

Katogori	Enhet		
Mindre tiltak på bebygd eiendom -			
pbl §20-2, bs §§ 3-1 og 3-2	Kr/søknad		1 118
Enkelt tiltak, grunnbeløp komplett søknad - pbl § 20-1	Kr/søknad		3 572
Delingstillatelse pbl § 20-1 bokstav m)	Kr/parsell		2 719
-Ved flere parseller tillegg på 50% pr. ekstra parsell			
NYBYGG BOLIG/FRITIDSBOLIG OGSÅ MED			
SEKUNDÆRLEILIGHET			
Ett-trinnssøknad BRA ≤ 200 m²	Kr/tillatelse		8 376
Ett-trinnssøknad BRA > 200 m²	Kr/tillatelse		11 727
Rammetillatelse BRA ≤ 200 m²	Kr/tillatelse		7 818
Rammetillatelse BRA > 200 m²	Kr/tillatelse		10 051
Igangsettingstillatelse BRA ≤ 200 m²	Kr/tillatelse		3 351
Igangsettingstillatelse BRA > 200 m²	Kr/tillatelse		3 351
BYGG MED FLERE LEILIGHETER, PRIS PR.			
LEILIGHET/BOENHET			
Ett-trinnssøknad BRA ≤ 120 m²	Kr/tillatelse		5 026
Ett-trinnssøknad BRA > 120 m²	Kr/tillatelse		7 260
Rammetillatelse BRA ≤ 120 m²	Kr/tillatelse		4 467
Rammetillatelse BRA > 120 m²	Kr/tillatelse		6 700
Igangsettingstillatelse BRA ≤ 120 m²	Kr/tillatelse		2 233
Igangsettingstillatelse BRA > 120 m²	Kr/tillatelse		2 233
TILLEGG TIL GEBYRER FOR ETT-TRINNSØKNAD			
OG RAMMETILLATELSE FOR NÆRINGSBYGG/			
OFFENTLIGE BYGG M.M. (GJELDER OGSÅ			
TILBYGG OG PÅBYGG, GIS FØLGENDE TILLEGG:			

200 m^2 < BRA ≤ 400 m^2	Kr/tillatelse		2 793
400 m^2 < BRA ≤ 800 m^2	Kr/tillatelse		5 585
800 m^2 < BRA ≤ 1000 m^2	Kr/tillatelse		11 168
BRA > 1000 m^2 legges til på hver påbegynte 500 m^2	Kr/tillatelse		11 168
DISPENSASJONSSØKNADER			
Dispensasjonssøknad, en bestemmelse	Kr/søknad		3 351
Dispensasjonssøknad pr. bestemmelse mer enn en	Kr/best.		1 675
Tillegg med krav om høring i dispensasjonsaker	Kr/søknad		1 675
Tillegg med krav om politisk behandling og vedtak	Kr/søknad		1 675
ULOVLIGE TILTAK			
Oppfølging ulovlig tiltak i strid med gitt tillatelse	Kr/time		971
Oppfølging ulovlig tiltak uten tillatelse	Kr/time		971
Ulovlig tiltak, ved søknad om godkjenning, faktureres			
1 1/2, 2 eller 3 ganger gebyr for tilsvarende tiltak (se punkt			
3.3.3 i forskriften nevnt ovenfor).			
Timepris når behandling etter medgått tid benyttes	Kr/time		971
Tekn. inst., oppføring, endring og reparasjon pbl. § 20-1, f)	Kr/søknad		783
Endringssøknad pågående byggesak etter at tillatelse er gitt	Kr/søknad		1 118
Midlertidig brukstillatelse/ferdigattest	Kr/attest		1 620
Bruksendring faktureres medgått tid – pbl. § 20-1, d), g)	Kr/time		971
Riving av bygg, mindre tiltak, pbl. §§ 20-2 og 20-3	Kr/time		971
Riving av bygg, søknadspliktig tiltak pbl. § 20-1	Kr/time		971
Søknad om areal til oppdrettsanlegg (nyanlegg)	Kr/søknad		11 335
Søknad om areal til oppdrettsanlegg (endring av eks)	Kr/søknad		5 695
Avbrutt tiltak etter medgått tid (min 50 % av			
fullstendig gebyr)	Kr/time		971
Avviksbehandling pr avvik som skal følges opp	Kr/time		971

DELINGSSAKER/OPPMÅLINGSFORRETNING M.M.

Vedrørende bestemmelser se "Forskrift om gebyrregulativ for behandling av planforslag og konsekvensutredning - byggesaker/ulovlige tiltak/tilsyn – delingssaker/oppmålingsforretning m.m. – havneavgifter, Storfjord kommune, Troms".

Kategori	**Enhet**		
Tinglysingsgebyr pr. tinglysing (følger Statens sats)	Kr		525
Oppretting av grunneiendom, festegrunn, anleggseiendom og punktfeste. Inkluderer inntil 5 grensemerker			
Areal 0-1000 m^2	Kr/enhet		10 004
Areal over 1000 m^2 og mindre eller lik 2000 m^2	Kr/enhet		11 091

Tillegg pr 1000 m² for areal større enn 2000 m² og mindre eller lik 5 000 m²	Kr/1000 m²		1 088
Tillegg pr 1000 m² for areal større enn 5000 m² og mindre eller lik 20 000 m²	Kr/1000 m²		212
Tillegg pr 1000 m² for areal større enn 20 000 m²	Kr/1000 m²		106
Skrivebordsforretninger- ikke måling i marka. Gebyrlegges med 70% av gebyret for tilsvarende arealstørrelse under «Oppretting av grunneiendom festegrunn, anleggseiendom og punktfeste»			
Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn -følger priser for oppretting av grunneiendom, festegrunn, anleggseiendom og punktfeste			
Oppmåling av uteareal på eierseksjon. Inkluderer inntil 5 grensemerker			
Areal til og med 2000 m²	Kr/enhet		6 524
Areal over 2000 m²	Kr/enhet		7 612
Registering av jordsameie	Kr/time		971
Grensejustering. Grensemerke kommer som tillegg			
Areal fra 0-250 m²	Kr/enhet		2 392
Areal over 250 m² og mindre eller lik 500 m²	Kr/enhet		3 806
Grensejustering anleggseiendom. Grensemerke kommer som tillegg			
Areal fra 0-250 m²	Kr/enhet		3 262
Areal over 250 m² og mindre eller lik 500 m²	Kr/enhet		4 677
Arealoverføring. Grensemerke kommer som tillegg			
-Grunneiendom, festegrunn og jordsameie	Kr/time		971
- Anleggseiendom	Kr/time		971
Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning. Grensemerke kommer som tillegg	Kr/time		971
Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt/eller klarlegging av rettigheter. Grensemerke kommer som tillegg	Kr/time		971
Privat grenseavtale. Grensemerke kommer som tillegg	Kr/time		971
Godkjente grensemerker	KR/stk		100

HAVNEAVGIFTER

Vedrørende bestemmelser se "Forskrift om gebyrregulativ for behandling av planforslag og konsekvensutredning - byggesaker/ulovlige tiltak/tilsyn – delingssaker/oppmålingsforretning m.m. – havneavgifter, Storfjord kommune, Troms".

Kategori	**Enhet**	**EKS. MVA**	**INKL. MVA**
ANLØPSAVGIFT			
Fartøyer fra 15 til og med 1000 br.reg.tonn (brt)	Kr/anløp	78,18	97,72
Fartøyer over 1000 og til og med 5000 br.reg.tonn (brt)	Kr/anløp	167,53	209,40
Fartøyer over 5000 br.reg.tonn (brt)	Kr/anløp	335,03	418,79
KAIAVGIFT			
Fartøyer fra 15 til og med 1000 br.reg.tonn (brt)	Kr/ brt	0,68	0,85
Fartøyer over 1000 og til og med 5000 br.reg.tonn (brt)	Kr/ brt	0,44	0,55
Fartøyer over 5000 br.reg.tonn (brt)	Kr/ brt	0,15	0,21
Minsteavgift pr. fartøy	Kr	100,51	125,64
Fiskefartøyer fast årlig avgift	Kr/år	1340,14	1675,18
VAREAVGIFT			
Vareavgift pr. tonn	Kr/tonn	27,93	34,90
Tungt kolli, minumum 3 tonn	Kr/tonn	48,02	60,04
Sprengstoff	Kr/tonn	139,20	173,99
Gjødning og veigrus (inkl. asfalt) inntil 2000 tonn	Kr/tonn	18,98	23,74
Gjødning og veigrus (inkl. asfalt) over 2000 tonn	Kr/tonn	15,63	19,56
Minsteavgift pr. forsendelse	Kr	27,93	34,90

BETALINGSSATSER OG ORDNINGER OPPVEKST OG KULTUR

Tjeneste og betalingsordning	**2019**	**2020**
Skolefritidsordning 100% (Full plass er over 10 timer pr. uke.)	2435	*2510*
Skolefritidsordning 50 % (inntil 10 t/u)	1216	*1253*
Timepris for korttidsopphold i SFO for barn som har plass	65	*67*
Sommer SFO -Barnehagesats omregnes til uker og dager		
Gebyr for for-sent hentede barn i barnehage og SFO. Pris for hver påbegynt time	324	*330*
Barnehage 100 % (Statens makspris skal følges)	3040	3135*
Ekstra dag barnehage	216	*222*
Kostpenger pr. måned barnehage	300	**350****
Kulturskoleundervisning	2732	*2816*

Kulturskole barnekor og teater 50 % av full pris	1366	*1408*
Instrumentlån pr. halvår	420	420
Utstyrslån lag/foreninger/privatpersoner (kr/døgn)	1090	1090
Utstyrslån lag/foreninger/privatpersoner med tekniker	2160	2160
Voksenopplæring pr. time *Gjelder de som ikke har rett til norskopplæring, eks. arbeidsinnvandrere.*	65	*67*
UKM- forestilling (årlig) Inntekten går til å finansiere arrangementet med lyd/lys mm. Barn under 6 år Barn over 6 år Voksen(over 18 år) Familie	 Gratis kr. 30 kr. 60 kr. 120	Som 2019

* Statlig sats makspris fra 1.1.2020 er fulgt.
** Kostpenger foreslås økt fra kr. 300 til 350 pr. mnd. i 100 % plass.

Satser i kursiver økt med deflator: 3,1 %

Beskrivelse av vedtatte og gjeldende søskenmoderasjonsordninger i Storfjord

Barnehage: «Søskenmoderasjon gis med 50 % av satsen for tildelt plass til 2. og 3.barn. Søskenmoderasjon skal gjelde for SFO og barnehage i Storfjord kommune sett under ett. Når søsken er tildelt hel og halv plass, regnes barnet med hel plass som første barn. Ved deltidsplasser, regnes barnet med størst plass som første barn.»

Vedtatt i kommunestyret 10.12.2015 (budsjettsak) ang. barnehage:
Fra 1.1.16 gis barn nr.2 50 % søskenmoderasjon. Barn nr. 3 og flere gis 100 % søskenmoderasjon også for matpenger.»

SFO: «Søskenmoderasjon, dvs. der mer enn ett barn fra samme familie har plass i SFO, gis med 20 % av satsen for tildelt plass til 2.barn og 40 % for 3.barn og videre. Når søsken benytter ulikt antall timer pr. uke regnes barnet med størst plass som første barn.

Når samme familie har barn i både SFO og barnehager i Storfjord kommune, gjelder § 9 i vedtektene for de kommunale barnehagene. Søskenmoderasjon gis med 50 % av satsen for tildelt plass nr. 2 og 3.barn. Søskenmoderasjon skal gjelde for SFO og barnehage i Storfjord kommune sett under ett. Når søsken er tildelt hel og halv plass, regnes barnet med hel plass som første barn. Ved deltidsplasser regnes barnet med størst plass som første barn."

Egenbetaling praktisk bistand (G= kr. 99 858,-)

Inntekt pr.år	**Satser 2019**	**Nye satser 2020**
Inntil 2G 199 716	Følger vederlagsforskriften	Følger vederlagsforskriften
2-3 G (199 717 - 299 574)	953	982
3-4 G (299 575 – 399 432)	1567	1616
4-5 G (399 433 – 499 291)	1831	1888
Over 5 G (499 292 --→)	2783	2869

Timeprisen er selvkost, tilsvarende kr. 305,00 pr. time. For de som benytter færre timer enn det de har vedtak på, betaler timepris pr. time (inntil taket), jfr. den inntektskategorien bruker tilhører.

Tjeneste	**Satser pr. mnd 2019**	**Nye satser 2020**
Trygghetsalarm (*)	282 (uendret)	282 (uendret)
Matombringing	108 uten dessert 122 med dessert	111 uten dessert 126 med dessert

Korttidsopphold, dag-/nattopphold og langtidsopphold følger Forskrift om egenandel i kommunale helse- og omsorgstjenester.

Avfallsservice AS

Deres ref:	Vår ref.:	Deres dato:	Vår dato:
			22.10.2019

Til eierkommunene
v/rådmann

RENOVASJONS-/SLAMGEBYRER 2020

Styret har i styremøte den 18.10.19 vedtatt pris for kommunal renovasjon og slam for 2020. Disse følger vedlagt.

Gebyrene er i hovedsak endret som følger:
Renovasjonsgebyrene er økt med 3,0 % og slamgebyrene er økt med 3,5 %.

Prisene de senere år er justert som følger:

	Renovasjon	Slam
2016	1,0 %	0,0 %
2017	2,5 %	2,0 %
2018	1,0 %	2,0 %
2019	4,0 %	4,0 %

Det vises for øvrig til sist avlagte selvkostregnskap.

Med vennlig hilsen
Avfallsservice AS

Sigleif Pedersen
Daglig leder

Adresse	Telefon	E-post	Hjemmeside:
Galsomelen 56, 9154 Storslett	77 77 00 00	firmapost@avfallsservice.no	www.avfallsservice.no

AVFALLSSERVICE AS

RENOVASJONSGEBYR TIL FORBRUKER 2020

Økning renovasjon	3,0 %
Økning miniab.	3,0 %
Økning fritidsab.	3,0 %
Økning slam	3,5 %

Tekst | År	2019		2020		
Type abonnement	Eks. mva.	Inkl. mva.	Eks. mva.	Inkl. mva.	
RENOVASJON					
Standardabonnement	3 401	4 251	3 503	4 379	
Miniabonnement	2 766	3 458	2 849	3 561	
Miniabonnement kompost	2 766	3 458	2 849	3 561	
Storabonnement	4 944	6 180	5 092	6 365	
Fritidsabonnement	865	1 081	891	1 114	
Fritidsabonnement m/dunk	1 886	2 358	1 943	2 428	
Byttegebyr dunk	267	334	275	344	
Kjøp av dunk	640	800	659	824	
Hentegebyr dunk inntil 6 mtr.	998	1 248	1 028	1 285	
SLAM					
Slam inntil 4 m3					
- tømming hvert år	1 727	2 159	1 787	2 234	
- tømming hvert 2. år	864	1 080	894	1 118	
Slam fritidsboliger					
- tømming hvert 3. år	576	720	596	745	
- tømming hvert 4. år	432	540	447	559	
Slam pr. m3 (> 4 m3)	475	594	492	615	
Ekstra tømming septik	2 277	2 846	2 357	2 946	
Ekstra tømming i per. 1.11-30.04	3 415	4 269	3 535	4 418	
Gebyr manglende merking/rydding	530	663	549	686	
Gebyr papirfaktura			36	45	NY

Gjelder fra 01.01.2020

Kommunal renovasjon eierkommunene

Storfjord kommune

Arkivsaknr: 2019/282 -13
Arkiv: 151
Saksbehandler: Gunnar Folden Grundetjern
Dato: 28.10.2019

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
66/19	Storfjord formannskap	20.11.2019
104/19	Storfjord kommunestyre	11.12.2019

Budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023

Vedlegg
1 Rådmannens forslag til budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023
2 Etatenes budsjettkommentarer 2020
3 Økonomiske forutsetninger 2020
4 Menighetsrådets budsjett 2020
5 Kontrollutvalgets budsjettnotat 2020
6 Uttalelse til budsjett fra miljø plan og driftstyret
7 Uttalelse til budsjett fra levekårsutvalget
8 Uttalelse til budsjett fra råd for eldre og funksjonshemmede
9 Uttalelse / innspill til budsjett fra ungdomsrådet
10 Rådmannens budsjettforsalg med tiltak
11 Rådmannens tiltaksrapport
12 Budsjettskjema 1A
13 Budsjettskjema 1B
14 Økonomisk oversikt drift
15 Nettorammer pr etat
16 Investeringsprogram 2020 - 2023

Saksopplysninger

Rådmannen legger med dette fram budsjettforslag for 2020 og økonomiplan for perioden 2020-2023 i balanse med innarbeidet forslag til nye tiltak. Kommentarer og talldel danner forutsetninger for forslaget og følger saken som vedlegg.

Rådmannens innstilling

1. Skattevedtak 2020

1.1. For eiendomsskatteåret 2020 skal det skrives ut eiendomsskatt på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg som omfattet av særskattereglene for petroleum, jf eigedom-skattelova (esktl.) § 3 første legg

1.2. For eiendomsskatteåret 2020 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskiltfastsettgrunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2020 være lik 5/7 av eiendomsskattegrunnlaget i 2018 for objekter som ikke er omfattet av pkt 1.1. i dette vedtak

1.3. Det kommunale skatteøret for 2020 fastsettes til 11,10 % ved utskrivning av forskuddsskatt og etterskuddsskatt, eller til høyeste lovlige skatt.

2. Budsjettvedtak 2020

2.1. Det foreslås varig nedtak i rammene til oppvekst/kultur og helse og omsorg med kr 600.000 på hver ramme for å skape rom til nye tiltak

2.2. Det foretas følgende økninger og/eller reduksjoner i tjenesteomfang

2.2.1. Økning 1,55 årsverk innenfor heldøgns omsorg fra 1.5.2020

2.2.2. Reduksjon lærling Miljø, plan og driftsetat kr 30.000 i årseffekt

2.2.3. 30 % stilling som renholder Valmuen, kr 4.650 i årseffekt

2.3. Andre varige driftsendringer

2.3.1. Økning til 5-dagersskole for 1-4. klasse ved Hatteng skole, kr 140.000 årlig til økt omfang SFO fram til skolebussavgang

2.3.2. Sommeråpent Nord-Troms Museum, kr 35.000 i økt årlig overførsel

2.3.3. Økning overførsel til Storfjord Menighetsråd kr 150.000 årlig

2.3.4. Økt kommunal egenandel veterinærvakt kr 105.660 pr år

2.3.5. Tilskudd Nord-Troms interkommunale skadefellingslag, kr 15.000 pr år

2.3.6. Økt lisenskostnader digitalisering Miljø, plan og driftsetaten, kr 100.000 pr år

2.3.7. Bekjempelse skadedyr Hatteng skole, kr 50.000 pr år

2.3.8. Bekjempelse skadedyr Skibotn skole, kr 50.000 pr år

2.3.9. Oppsigelse av renholdsavtale for Valmuen, se pkt 2.2.3

2.3.10. Vaktordning/døgnvakt kommunale tjenester, kr 225.000 som finansieres gjennom kommunale avgifter.

2.3.11. Økte driftskostnader ved UV- og SD-anlegg kr 175.000 som finansieres gjennom kommunale avgifter

2.4. Andre midlertidige driftsendringer

2.4.1. Folkevalgtopplæring 2020, kr 50.000

2.4.2. Økt tilskudd Nord-Troms Regionråd for opprettholdelse av Nord-Troms studiesenter 2020 kr 68.255

2.4.3. Reduksjon av tilskudd politiske parti i år hvor det ikke er valg, innsparing kr 50.000

2.4.4. Utbedring av vei til vanninntaket på Elvevoll, kr 65.000 som finansieres gjennom kommunale avgifter

2.4.5. Konsulentbruk omorganisering 2020 (overført fra 2019) kr 250.000

2.4.6. Overlapping Rådmann 2020, kr 44.000

2.4.7. HMS-sykefraværsprosjekt (overført fra 2019) kr 200.000

2.4.8. Økt skoleledelse Hatteng skole fra august 2020 og i 2 skoleår. Kr 66.600 i 2020, kr 152.800 i 2021 og kr 99.900 i 2022

2.4.9. Økt skoleledelse Skibotn skole fra august 2020 og i 2 skoleår. Kr 66.600 i 2020, kr 152.800 i 2021 og kr 99.900 i 2022

2.4.10. Midlertidig stilling barnevernskonsulent 50 % i 2020 kr 290.000

2.4.11. Midlertidig styrking av hjemmetjenesten 1,7 årsverk i 2020, videreføring av tiltak. Kr 968.000

2.4.12. 2- årig prosjektstilling miljø, plan og driftsetaten for oppfølging av ulovligheter kr. 665 000 i 2020 og 2021.

2.4.13. Deltagelse i geodatanettverk Troms 2020 kr 30.000
2.4.14. Interkommunal revisjon av Miljø og Klimaplan for Nord-Troms, kr 100.000
2.4.15. Lovpålagt kursing av brannkonstabler, kr 250.000 i 2020 og 150.000 i 2021 og 2022
2.4.16. Innkjøp av kapellhenger til miljø, plan og driftsetaten kr 60.000
2.4.17. Re-godkjenning av skuterløyper 2020, kr 200.000
2.4.18. Finansiering av 2020-budsjettet med kr 2.814.820 fra disposisjonsfond
2.4.19. Saldering av budsjett 2021-2023 gjøres med redusert bruk av konsesjonskraft. Kr 823.497 i 2021, 658.179 i 2022 og 759.492 i 2023

2.5. Driftsbudsjettet vedtas med følgende nettorammer for 2020, ihht vedlegg 9 Nettorammer Nettorammen inkluderer forslag til nye tiltak

Rammeområder	**2020**
Politisk aktivitet	2.919.317
Sentraladministrasjon	13.273.660
Oppvekst og kultur	51.005.753
Helse, pleie, omsorg og NAV	74.016.121
Næring	1.140.747
Kraftsalg	-2.750.399
Miljø, plan og drift	7.366.416
Drift av egne bygg	8.346.880
Finans	-155.346.495

3. Det vedtas et investeringsprogram iht vedlegg 10 på kr 141.843.000
   3.1. Investeringene for 2020 finansieres med bruk av ubrukte lånemidler kr 21.930.000, bruk av tilskudd kr 32.830.000, bruk av mva-komp kr 19.271.240 Det tas opp nytt lån kr 65.193.760 til finansiering av investeringsporteføljen, inkludert kr 27.990.000 til VA-prosjekt
   3.2. Det tas opp startlån til videreformidling inntil kr 8.000.000 i 2020
   3.3. Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår og gjennomføre låneopptaket på 65.193.760 for 2020 innenfor en gjennomsnittlig avdragstid på inntil 40 år.
   3.4. Rådmannen gis fullmakt til å ta opp kassekreditt på inntil kr 10.000.000 i 2020 ved behov.
4. Økonomiplan 2020-2023
   4.1. Økonomiplanen vedtas for de kommende 4 år med de oppførte rammene i tabellen under som er i henhold til vedlegg 9

Rammeområde	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Politisk akvititet	2.919.317	2.851.062	2.801.062	2.851.062
Sentraladministrasjon	13.273.660	12.623.660	12.623.660	12.623.660
Oppvekst og kultur	51.005.753	50.889.203	50.784.485	50.585.798
Helse, pleie, omsorg og NAV	74.016.121	73.765.061	74.019.461	74.019.461
Næring	1.140.747	940.747	940.747	940.747
Kraftsalg	-2.750.399	-3.573.896	-3.408.578	-3.509.891
Miljø, plan og drift	7.366.416	6.832.833	6.167.833	6.017.833

Drift av egne bygg	8.346.880	7.775.005	7.775.005	7.775.005
Finans	-155.346.495	-152.131.675	-151.731.675	-151.331.675

4.2. Det vedtas en investeringsramme for årene 2021-2023 ihht vedlegg 10

4.2.1. 2021 kr 55.450.000

4.2.2. 2022 kr 43.700.000

4.2.3. 2023 kr 9.850.000

Saksprotokoll i Storfjord formannskap - 20.11.2019

Behandling:

Tilleggsforslag fra H og AP ved Inger Heiskel:

1. Pkt. 2.4.2 – tilskudd studiesenter kr. 68 255 utgår.
   Pkt. 2.4.16 – kapellhenger kr. 60 000 utgår. Må kjøpes innenfor ramma.
   Pkt. 2.2.2 – lærling kr. 30 000 tas inn i budsjettet og økonomiplanen – finansieres ved økt bruk av salg konsesjonskraft
   Pkt. 2.4.12 – prosjektstilling driftsetaten – endres til en fast stillingshjemmel kr. 773 000 – finansieres ved økt bruk av salg konsesjonskraft

   Nytt pkt – sommerarbeidsplasser for ungdom kr. 100 000 – bruk av næringsfond
   Nytt pkt – tilskudd boligbygging og tilskudd geotekniske undersøkelser kr. 500 000 – bruk av næringsfond
   Nytt pkt – forlengelse prosjekt velferdsteknologi – økt kommunal andel kr 50 000 – bruk av disposisjonsfond

2. Overgang til elektriske tjenestebiler er i tillegg til å være et godt klimatiltak også er et godt klimatiltak. Storfjord kommune vil spare ganske betydelige summer på drivstoff dersom man velger elektriske tjenestebiler i stedet for fossile leasingbiler.
   Kommunestyret ber om at elektriske tjenestebiler innføres i Storfjord med minst en elbil per avdeling – eller så snart tidligere inngåtte avtaler utgår.

3. De fleste partier ønsker en skolematordning i Storfjord og det er politisk enighet om å servere et enkelt men gratis måltid til alle elevene i grunnskolen.
   Kommunestyret ber derfor om at skolematprosjektet oversendes levekårsutvalget.
   Levekårsutvalget må se på løsninger, form, praktiske løsninger og pris og utarbeide et konkret forslag til formannskapet.
   Rådmannen bes oppnevne noen fra administrasjonen til å bistå prosjektgruppa.

4. Investeringsbudsjettet:
   Utbygging fiber – det settes av ytterlige 5 mill. til dette – finansieres med økt låneopptak.
   Administrasjonen sender ny søknad om Nkom-midler i 2020.

Tilleggsforslaget ble tatt opp til votering.
Tilleggsforslaget ble enstemmig vedtatt.

Rådmannens innstilling ble tatt opp til votering
Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt

Formannskapets innstilling til Kommunestyret

5. Skattevedtak 2020

5.1. For eiendomsskatteåret 2020 skal det skrives ut eiendomsskatt på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg som omfattet av særskattereglene for petroleum, jf eigedom-skattelova (esktl.) § 3 første legg

5.2. For eiendomsskatteåret 2020 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskiltfastsettgrunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2020 være lik 5/7 av eiendomsskattegrunnlaget i 2018 for objekter som ikke er omfattet av pkt 1.1. i dette vedtak

5.3. Det kommunale skatteøret for 2020 fastsettes til 11,10 % ved utskrivning av forskuddsskatt og etterskuddsskatt, eller til høyeste lovlige skatt.

6. Budsjettvedtak 2020

6.1. Det foreslås varig nedtak i rammene til oppvekst/kultur og helse og omsorg med kr 600.000 på hver ramme for å skape rom til nye tiltak

6.2. Det foretas følgende økninger og/eller reduksjoner i tjenesteomfang

6.2.1. Økning 1,55 årsverk innenfor heldøgns omsorg fra 1.5.2020

6.2.2. Lærling kr. 30 000 tas inn i budsjettet og økonomiplanen – finansieres ved økt bruk av salg konsesjonskraft

6.2.3. 30 % stilling som renholder Valmuen, kr 4.650 i årseffekt

6.3. Andre varige driftsendringer

6.3.1. Økning til 5-dagersskole for 1-4. klasse ved Hatteng skole, kr 140.000 årlig til økt omfang SFO fram til skolebussavgang

6.3.2. Sommeråpent Nord-Troms Museum, kr 35.000 i økt årlig overførsel

6.3.3. Økning overførsel til Storfjord Menighetsråd kr 150.000 årlig

6.3.4. Økt kommunal egenandel veterinærvakt kr 105.660 pr år

6.3.5. Tilskudd Nord-Troms interkommunale skadefellingslag, kr 15.000 pr år

6.3.6. Økt lisenskostnader digitalisering Miljø, plan og driftsetaten, kr 100.000 pr år

6.3.7. Bekjempelse skadedyr Hatteng skole, kr 50.000 pr år

6.3.8. Bekjempelse skadedyr Skibotn skole, kr 50.000 pr år

6.3.9. Oppsigelse av renholdsavtale for Valmuen, se pkt 2.2.3

6.3.10. Vaktordning/døgnvakt kommunale tjenester, kr 225.000 som finansieres gjennom kommunale avgifter.

6.3.11. Økte driftskostnader ved UV- og SD-anlegg kr 175.000 som finansieres gjennom kommunale avgifter

6.4. Andre midlertidige driftsendringer

6.4.1. Folkevalgtopplæring 2020, kr 50.000

6.4.2. Tilskudd studiesenter kr. 68 255 utgår.

6.4.3. Reduksjon av tilskudd politiske parti i år hvor det ikke er valg, innsparing kr 50.000

6.4.4. Utbedring av vei til vanninntaket på Elvevoll, kr 65.000 som finansieres gjennom kommunale avgifter

6.4.5. Konsulentbruk omorganisering 2020 (overført fra 2019) kr 250.000

6.4.6. Overlapping Rådmann 2020, kr 44.000
6.4.7. HMS-sykefraværsprosjekt (overført fra 2019) kr 200.000
6.4.8. Økt skoleledelse Hatteng skole fra august 2020 og i 2 skoleår. Kr 66.600 i 2020, kr 152.800 i 2021 og kr 99.900 i 2022
6.4.9. Økt skoleledelse Skibotn skole fra august 2020 og i 2 skoleår. Kr 66.600 i 2020, kr 152.800 i 2021 og kr 99.900 i 2022
6.4.10. Midlertig stilling barnevernskonsulent 50 % i 2020 kr 290.000
6.4.11. Midlertidig styrking av hjemmetjenesten 1,7 årsverk i 2020, videreføring av tiltak. Kr 968.000
6.4.12. Prosjektstilling driftsetaten – endres til en fast stillingshjemmel kr. 773.000 – finansieres ved økt bruk av salg konsesjonskraft.
6.4.13. Deltagelse i geodatanettverk Troms 2020 kr 30.000
6.4.14. Interkommunal revisjon av Miljø og Klimaplan for Nord-Troms, kr 100.000
6.4.15. Lovpålagt kursing av brannkonstabler, kr 250.000 i 2020 og 150.000 i 2021 og 2022
6.4.16. Kapellhenger kr. 60 000 utgår. Må kjøpes innenfor ramma
6.4.17. Re-godkjenning av skuterløyper 2020, kr 200.000
6.4.18. Finansiering av 2020-budsjettet med kr 2.814.820 fra disposisjonsfond
6.4.19. Saldering av budsjett 2021-2023 gjøres med redusert bruk av konsesjonskraft. Kr 823.497 i 2021, 658.179 i 2022 og 759.492 i 2023
6.4.20. Sommerarbeidsplasser for ungdom kr. 100 000 – bruk av næringsfond
6.4.21. Tilskudd boligbygging og tilskudd geotekniske undersøkelser kr. 500 000 – bruk av næringsfond
6.4.22. Forlengelse prosjekt velferdsteknologi – økt kommunal andel kr. 50.000 – bruk av disposisjonsfond

2.5 Andre tiltak:

2.5.1. Overgang til elektriske tjenestebiler er i tillegg til å være et godt klimatiltak også er et godt klimatiltak. Storfjord kommune vil spare ganske betydelige summer på drivstoff dersom man velger elektriske tjenestebiler i stedet for fossile leasingbiler. Kommunestyret ber om at elektriske tjenestebiler innføres i Storfjord med minst en elbil per avdeling – eller så snart tidligere inngåtte avtaler utgår.

2.5.2. De fleste partier ønsker en skolematordning i Storfjord og det er politisk enighet om å servere et enkelt men gratis måltid til alle elevene i grunnskolen.
Kommunestyret ber derfor om at skolematprosjektet oversendes levekårsutvalget. Levekårsutvalget må se på løsninger, form, praktiske løsninger og pris og utarbeide et konkret forslag til formannskapet.
Rådmannen bes oppnevne noen fra administrasjonen til å bistå prosjektgruppa

2.6.Driftsbudsjettet vedtas med følgende nettorammer for 2020, ihht vedlegg 9
Nettorammer Nettorammen inkluderer forslag til nye tiltak

Rammeområder	**2020**
Politisk aktivitet	2.851.062
Sentraladministrasjon	13.273.660
Oppvekst og kultur	51.005.753

Helse, pleie, omsorg og NAV	74.016.121
Næring	1.040.747
Kraftsalg	-4.040.399
Miljø, plan og drift	7.496.416
Drift av egne bygg	8.286.880
Finans	-153.958.240

7. Det vedtas et investeringsprogram iht vedlegg 10 på kr 146.843.000
   7.1. Utbygging fiber – det settes av ytterlige 5 mill. til dette – finansieres med økt låneopptak. Administrasjonen sender ny søknad om Nkom-midler i 2020.
   7.2. Investeringene for 2020 finansieres med bruk av ubrukte lånemidler kr 21.930.000, bruk av tilskudd kr 32.830.000, bruk av mva-komp kr 18.719.240.Det tas opp nytt lån kr 70.745.760.til finansiering av investeringsporteføljen, inkludert kr 27.990.000 til VA-prosjekt
   7.3. Det tas opp startlån til videreformidling inntil kr 8.000.000 i 2020
   7.4. Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår og gjennomføre låneopptaket på 70.745.760 for 2020 innenfor en gjennomsnittlig avdragstid på inntil 40 år.
   7.5. Rådmannen gis fullmakt til å ta opp kassekreditt på inntil kr 10.000.000 i 2020 ved behov.

8. Økonomiplan 2020-2023
   8.1. Økonomiplanen vedtas for de kommende 4 år med de oppførte rammene i tabellen under som er i henhold til vedlegg 9

Rammeområde	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Politisk aktivitet	2.919.317	2.851.062	2.801.062	2.851.062
Sentraladministrasjon	13.273.660	12.623.660	12.623.660	12.623.660
Oppvekst og kultur	51.005.753	50.889.203	50.784.485	50.585.798
Helse, pleie, omsorg og NAV	74.016.121	73.765.061	74.019.461	74.019.461
Næring	1.140.747	940.747	940.747	940.747
Kraftsalg	-4.040.399	-4.216.396	-4.703.578	-4.794.891
Miljø, plan og drift	7.496.416	6.862.833	6.862.833	6.712.833
Drift av egne bygg	8.286.880	7.775.005	7.775.005	7.775.005
Finans	-153.958.240	-151.519.175	-151.131.675	-150.741.675

   8.2. Det vedtas en investeringsramme for årene 2021-2023 ihht vedlegg 10
      8.2.1. 2021 kr 55.450.000
      8.2.2. 2022 kr 43.700.000
      8.2.3. 2023 kr 9.850.000

Storfjord kommune

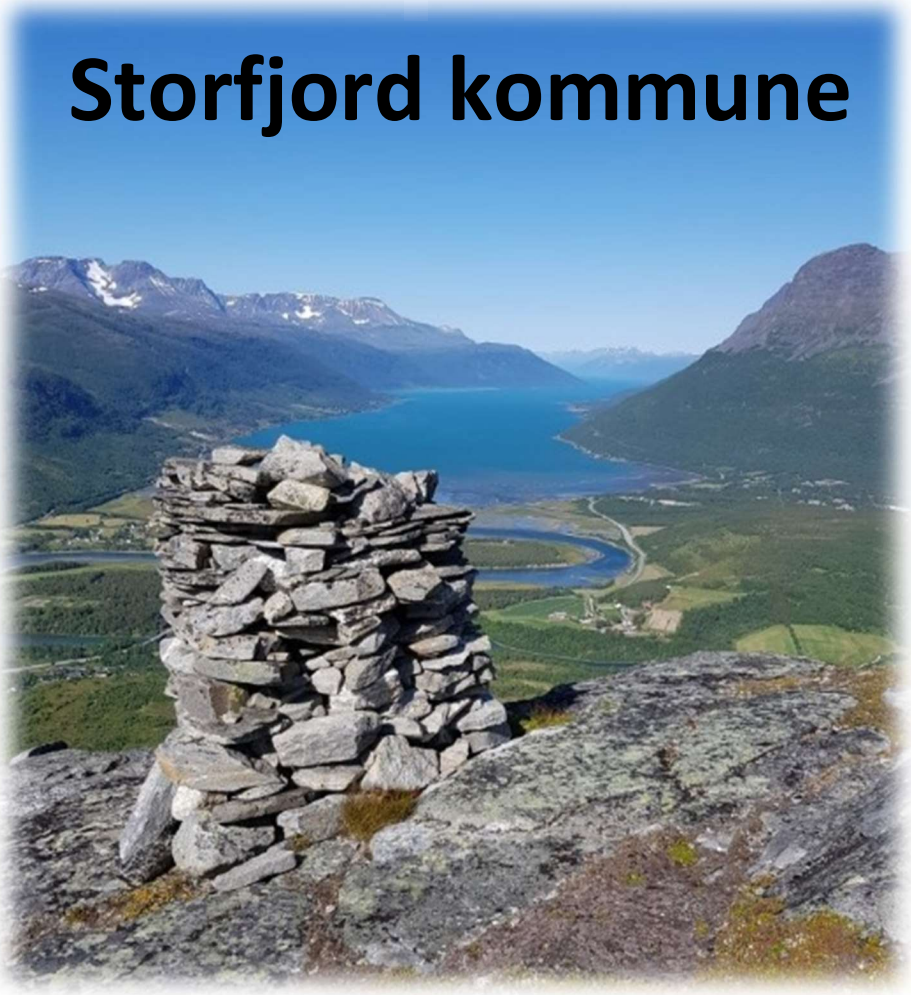

RÅDMANNENS FORSLAG
30.10.2019

BUDSJETT 2020

ØKONOMIPLAN 2020-2023

1 Innledning

Økonomiplan og årsbudsjett

Økonomiplanen er en overordnet plan for kommende fireårsperiode. Den er forutsatt å være et politisk strategisk verktøy hvor det legges opp til en kommuneøkonomi med handlefrihet, langsiktighet og økonomisk soliditet. Økonomiplanen har sin basis i budsjett for inneværende år, og første år i planen er kommende budsjett for 2020. Økonomiplanen frem mot 2023 omfatter antatte driftsutgifter og nye investeringer, og som igjen angir styringsretning.

I årsbudsjettet vedtas bevilgninger og rammer som politikerne prioriterer, og det viser hva som er påregnelige utgifter og inntekter i budsjettåret.

Økonomiske utfordringer

Storfjord kommune har høyere egeninntekter enn sammenlignbare småkommuner, men har samtidig et høyere driftsnivå enn de fleste av kommunene i fylket. Nedgang i realvekst i rammeoverføringene, nedgang i folketallet, relativt ustabile kraftpriser, og varslede reduksjoner i eiendomsskatten på kraftverk/maskiner, resulterer i at økonomien fremdeles blir hardt presset fremover. En noe fremoverlent investeringstakt og derav økte kapital- og driftsutgifter, nye statlige pålegg, samt demografiendringer gjør at kommunen utfordres til å måtte vurdere større interne driftsendringer og omprioritering av totalbudsjettet. Et større initiativ til interkommunalt samarbeid er fremdeles nødvendig.

Inneværende økonomiplan gir bud om utfordrende investeringsbehov. Igangsatte prosjekter i omsorgssektoren må fullføres. Det tvinger seg frem store investeringer innen vann og avløp. Kirkegårdene våre må utvides. Klargjøring av boligfelt og industriområder er viktig for økt folketall.

<u>Utfordringsbildet</u>

- Nedgang i innbyggertallet, det blir dramatisk flere eldre og sammensetningen er ugunstig
- Rammetilskuddet til småkommunene ser ut til å reduseres
- Nye oppgaver overføres til kommunene uten tilstrekkelig finansiering
- Kraftkommunenes ekstrainntekter er under press
- Et distriktsbasert og relativt sett, svakt og sårbart næringsliv
- Tilgang på flere utleieboliger
- Krav til omprioritering av totalbudsjettet begrunnet i økonomi og demografi
- Kommunens attraktivitet – unngå negative oppslag i media i enkeltsaker
- Rekruttering av kompetent arbeidskraft, særlig utfordrende i helse og omsorg
- Ikke oppnådd måltallet 7 % på sykefraværet
- Mer robuste IT-tjenester – digitalisering – fiber til «alle»

Den økonomiske situasjonen

I utgangspunktet har Storfjord kommune gode muligheter for å gi et godt og tilfredsstillende velferdstilbud til våre innbyggere. Skatte- og avgiftsinntektene fra kraftverkene og salget av

konsesjonskraften muliggjør et noe større utgiftsnivå. Bekymringen er stadig nedgang i folketallet og sammensetningen av denne.

Streng økonomistyring de siste årene har vært nødvendig. Kommunene blir nå merkbart pålagt flere oppgaver, og spørsmålet er om det medfølger tilstrekkelig statlig finansiering, noe som er og blir omdiskutert. Krav om å budsjettere med anbefalt netto driftsresultat på 1,75% av inntektene (overskudd) blir fremdeles en utfordring i økonomiplanen, selv om en god del av konsesjonskraftinntektene avsettes til disposisjonsfondet.

Det er potensiale for en mer effektiv tjenesteproduksjon, når alle omsorgsboligene blir klare til bruk. Her bør det ligge muligheter også for økonomiske besparelser, eller iallfall forhindre økt bemanning de kommende år.

Innføring av velferdsteknologi blir viktig og spennende. Her er alt fra digitale verktøy til spede forsøk på robotisering av utvalgte søknadsprosesser. Kommunene må hele tiden være innovativ, tenke nytt, herunder gjøre alvor av interkommunale løsninger og samarbeid. Blir vi ikke med på fornuftige samarbeidsprosjekter, ser utsiktene for å forbli en egen småkommune utfordrende. Det er etter rådmannens vurdering tilsynelatende fornuftig så langt å også vurdere større grad av samarbeid med Balsfjord/Tromsø, fordi vi ligger «nærmere» Nordkjosbotn/Storsteinnes enn Olderdalen eller Storslett, og i enkelte tjenester blir avstandene uhensiktsmessige. I andre sammenhenger har også Storfjordinger større pendling og handlemønster mot Balsfjord/Tromsø enn til nabokommuner nordover.

I budsjettet for 2020 er det lagt opp til en ny **forutsatt** innsparing i løpende drift for å gjøre rom for nye tiltak. Det foreslås at oppvekst/kultur og Helse/omsorg hver seg må redusere rammen med kr. 600.000,- i løpet av 2020. Med bakgrunn i de trender hittil, samt prognosene fremover med bl.a. flere eldre, må kommunens helse- og omsorgstjeneste totalt sett få en større andel av kaka. Rådmannen mener derfor at den største byrden må bæres innenfor rammene til oppvekstetaten fremover. Det er noe umusikalsk å øke rammene når barn- og elevtallene stadig går ned.

Økt lånegjeld og betjening av lån krever større andel av ramma. Flere store prosjekt har måttet få tilleggsbevilgning ved bruk av nye lån. Rådmannen kan ikke foreløpig se annet enn at man må bruke mer av salgsinntektene konsesjonskraft i økonomiplanen. Det foreslås derfor en ekstra økning på 823.000, 658.000 og 760.000 av kraftinntektene for å beholde drifta noenlunde på 2019-nivå fra 2021til 2023.

Driftsregnskapet for 2018 viser et mindreforbruk på 1,3 mill. Disposisjonsfondet er etter rådmannens budsjettforslag for 2020 på kr 10,2 mill. Da er det ikke tatt høyde for et eventuelt mindreforbruk i 2019.

Det ligger forøvrig et inntektspotensiale ved innføring av eiendomsskatt på bl.a. boliger. Både eiendomsskatt og skolestruktur har vært «fredet» så langt.

Investeringsprogrammet

Investeringsprogrammet kommer mye godt av kommende demografiske utfordringer, statlige pålegg, men også politiske prioriteringer. De alt overveiende av prosjektene er allerede finansiert av ubrukte lånemidler og tilskudd/momskompensasjon. Det bølger på med behov for investeringer i vann og avløp i årene fremover. Likeså for å tilrettelegge for boligbygging og næringsetableringer. Samlet låneopptak for 2020 er satt til 62,5 mill. hvorav 24,7 er på vann-avløpssektoren.

Det vises ellers til investeringsbudsjettet og kommentarer til denne.

Storfjord kommune som tjenesteleverandør

Det skjer svært mye positivt i Storfjord, og kommunen har fremdeles et stort omfang av tjenester, selv etter den nødvendige tilpasningen som har skjedd i noen år nå. De seneste innbyggerundersøkelsene viste at Storfjord fremdeles er en god kommune å bo i.

For selv om det er mange utfordringer i kommunen er det svært viktig å få en bevisstgjøring rundt alle de gode tjenestene som faktisk leveres. Dette er et ansvar som påligger både politikerne og ansatte. Storfjord har en stadig utfordring i sitt omdømmearbeid. Negative oppslag der Storfjord oppfattes som en nei-kommune for bolig- og næringsetableringer er svært ødeleggende. Rådmannen opplever at det nedsatte utviklingsteamet er et godt redskap for at man snakker sammen før et nei-vedtak blir nødvendig og riktig.

Hvor går Storfjord?

Storfjord har valgt å fortsette som egen kommune. Regjeringa vil imidlertid fortsette med kommunereformen. 14 kommuner i Troms – også Storfjord – ble utpekt og kontaktet av Fylkesmannen for kartlegging av kommunens utfordringer fremover, herunder hvilke tjenester som løses ved interkommunalt samarbeid. Dette blir nok viktig informasjon for regjering og storting i prosessen videre. For Storfjord kommer den viktigste utfordringen fremover å være muligheten for å rekruttere og beholde kompetente arbeidstakere. Som utkantkommune blir det da viktig med aktiv politikk for å skape bolyst og fremstå som attraktiv bostedskommune.

Når demografitallene viser dramatisk økning av eldre, større utfordringer innen rus og psykisk helse, og svakere barnetall i barnehage og skolepliktig alder, er dette hovedgrunnen for at rådmannen fremdeles gjør en viss dreining av ressursene fra bl.a. oppvekstsektoren til helse- og omsorg.

Overordnede mål

- Storfjord skal være en attraktiv kommune for bosetting og næringsliv
- Storfjord skal bli Troms fylkes beste kommune på riktig kvalitet og tjenesteproduksjon

- Oppnå helhetlig lederskap og styring
- Kommunen skal ta initiativ til, og være pådriver for interkommunale samarbeidsløsninger

Storfjord kommune

Budsjett 2020

2 Etatenes budsjettkommentarer

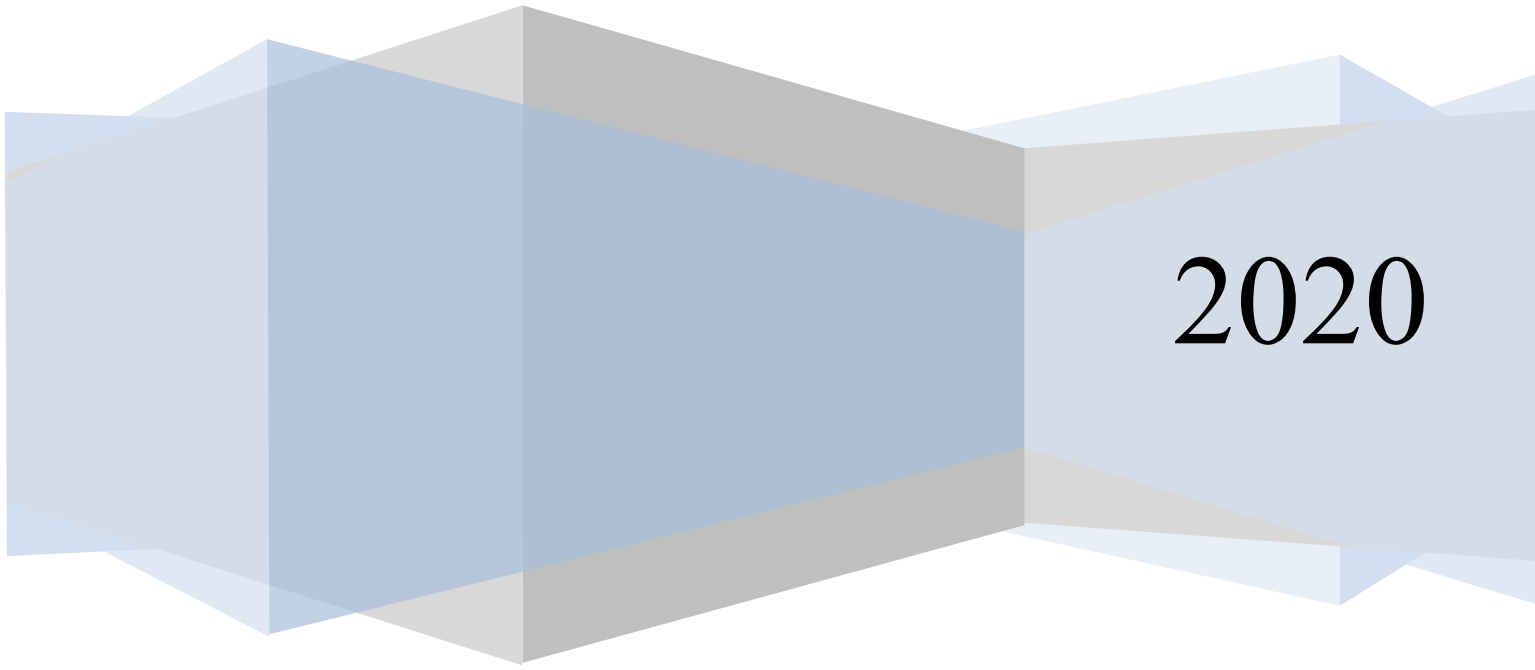

Storfjord kommune

Budsjett 2020

Kap. 1.0
Politiske styringsorganer

Kap. 1.1
Sentraladministrasjonen

Tekstdel

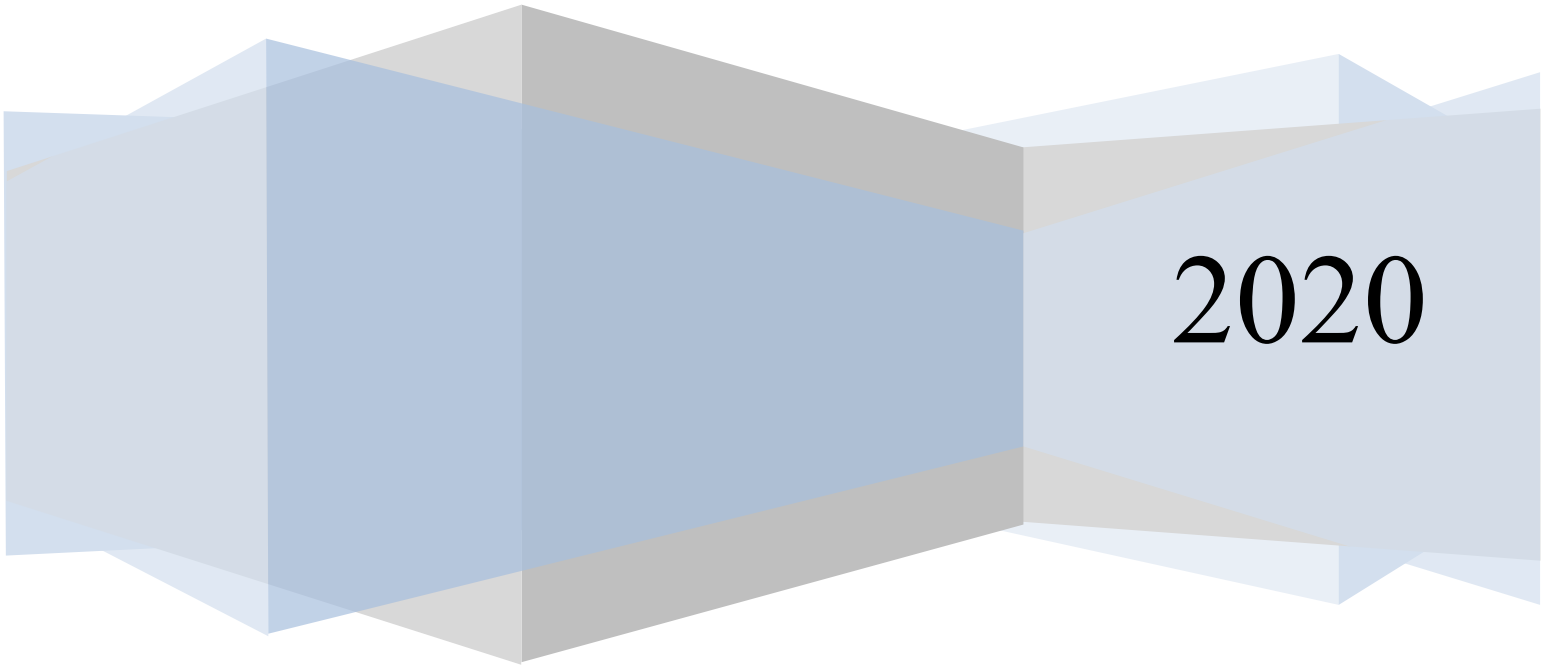

Budsjett – Politiske styringsorganer

Kapitlet har en ramme for 2020 på **kr 2 851 062 .**
Utgifts- og aktivitetsnivået er i utgangspunktet som 2019. Det er lagt inn ordførergodtgjøring etter kommunevalget høsten 2019. Det vil alltid være et usikkerhetsmoment hvor mye utgifter det går til kommunale møter, ettersom det alltid blir ulike ekstramøter i året.

- Formannskapets rådighetssum videreføres med kr. 35.000,-.
- Bygdeutvalgene gis lik fast årlig tilskudd til drift – ramme på kr. 25.000,-.
- Tilskudd til politiske partier foreslås fjernet mellom valgår – reduksjon kr. 50.000,- i 2020 og 2022.
- Utgifter til drift av Nord Troms Studiesenter økes med kr. 68.255,-. Det jobbes med å få på plass finansiering av drifta, og for Storfjords vedkommende gjelder beløpet/medfinansieringa foreløpig kun for 2020.
- Kontrollutvalgets budsjettforslag følger som vedlegg. Rådmannen har ikke funnet å imøtekomme disse fullt ut.
- Ingen endring drift av Råd for eldre og funksjonshemmede.

Budsjett – Sentraladministrasjonen

Kapitlet har en ramme for 2020 på **kr. 12 779 660,- .**
Sentraladministrasjonen består av rådmann, økonomiavdeling, lønn-personal og serviceavdeling og bibliotek. Det er vedtatt ny organisering fra 01.01.20 der alle IT-ansatte i regionen går sammen til Nor IKT, og administreres av Skjervøy kommune. I statsbudsjettet for 2020, foreslår regjeringa å overføre skatteinnkrevingen fra kommunene til Staten fra 01.06.20. Det er ellers ingen endring i grunnbemanningen.

Enkelttiltak for 2020 – bruk av disposisjonsfond:

- Bevilgning kr. 200.000,- til prosjekt sykefraværsarbeidet i 2019, ble ikke igangsatt. Det foreslås at tiltaket overføres til 2020.
- Rådmannen tilrår at Storfjord kommune foretar en organisasjonsvurdering med tanke på økt effektivitet og bedre kvalitet. Utgifter bl.a. til konsulentbruk finansieres som enkelttiltak ved bruk av disposisjonsfondet. Tiltaket ble ikke igangsatt i 2019, og foreslås overført til 2020 – kr. 250.000,-
- Ny rådmann tiltrer 01.02.20. Det foreslås en overlappingsperiode på 14 dager i forkant – kr. 44.000,-.

Grunnbemanning:

Rådmann, personal, lønn	3
Serviceavdelinga/bibliotek	3,8
Økonomiavdelinga	4,5

Interkommunale samarbeidsstillinger Nord-Troms:

Felles innkjøpssjef (Storfjords andel ca. 16,6%) - fordelt mellom 6 kommuner.
Felles konsulent arbeidsgiverkontroller – fordelt mellom 5 kommuner – viser til regjeringas forslag om at arbeidsgiverkontrollene overføres fra kommunene til staten 01.06.20.
Felles IT-leder – fordelt mellom 5 kommuner

Oppvekst og kultur

oppvekst og kultur – ramme kr 50 857 553

Kommunestyret har i juni vedtatt en budsjettramme 2020 for Oppvekst og kultur på kr. 49 034 971. I etatens ramme inngår overføring til kirka. Øvrige tabeller over rammer til etaten over tid, finnes i økonomidelen av budsjettet.

Oppvekst og kulturetaten og utviklingstrend

Oppvekst og kulturetaten består av barnehager, grunnskoler, barnevern, kulturskolen, kultur, voksenopplæringa, logopedtjeneste og Storfjord språksenter.

Driftsnivået fra 2019 videreføres i hovedsak. Struktur og organisering av tjenestene er tilpasset kommunens demografi pr. i dag, men vil alltid måtte være under lupen for å tilpasses og skreddersys i forhold til endringer som skjer i samfunnet rundt.

Utviklingstrend er at barnetallet (fødselstall) synker, men Storfjord kommune har som ett av sine 3 hovedmål flg.: Storfjord skal være en attraktiv og inkluderende kommune for bosetting og næringsliv med delmål 4 som er: *Tilrettelegge for at barnefamilier flytter til kommunen gjennom å skape gode oppvekstsvilkår for barn og unge.*

Etaten har foreslått noen nye tiltak fra og med 2020 og framover. Disse finnes listet opp etter hver sektor i dette dokumentet og samlet i sentralt dokument som vedlegg med oversikt over tiltak som er foreslått og hvilke tiltak som er kommet med eller ikke kommet med, i Rådmannens forslag til budsjett.

2.Overordna tjenestemål for Oppvekst og kulturetaten

Levere kvalitetsmessige gode tjenester til innbyggerne.
Lede etter organisasjonens verdier: åpenhet, respekt og etterrettelighet.
Legge til rette for høy grad av jobbnærvær totalt sett i etaten.
Dimensjonere tjenestene slik at det er mest mulig skreddersøm og at kapasiteten utnyttes.

Sentrale føringer fra Staten som påvirker budsjettet:

Barnehage: Maksimalprisen for barnehagehagesatser fastsettes av Staten. Fra 1. januar 2020 blir maksprisen på en barnehageplass 3 135 kroner per måned.

2, 3, 4 og 5 åringer har rett til 20 timer gratis barnehage. Regjeringen viderefører ordningen med redusert foreldrebetaling for familier med lav inntekt. For 1.8.2020 vil alle barn som bor i husholdninger med samlet årsinntekt under kr. 566 100 kr ha rett til redusert foreldrebetaling. Ingen husholdninger skal betale mer enn 6 prosent av inntekten sin til barnehagen.

Grunnskole:
1.Hele læreplanverket (kalt fagfornyelsen) for grunnskolene er revidert med ny overordna del, prinsipper for opplæring og alle fagplaner er under revisjon. Dette blir den største endringen i skolen siden Kunnskapsløftet 2006. Det innebærer at kommunen må være beredt til å gi elevene i Storfjord de læringsbetingelsene som kommer gjennom den nye planen fra og med høst 2020. Skolens innhold blir fornyet for å sikre at elevene lærer mer og bedre. Det er derfor foreslått en læremiddelpakke over investeringsbudsjettet på kr. 600 000 som følge av ny læreplan.

2.Videreutdanning av lærere fortsetter med statstilskudd til vikar.
3.Obligatorisk gratis leirskole for grunnskoleelever med minimum tre overnattinger som ett kriterium for innfrielse av lovkrav og derav tilskudd fra Staten.
4. Regjeringen foreslår å innføre inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 1.–2. trinn fra og med høsten 2020, og gratis SFO for elever på 5.–7. trinn med særskilte behov.

Barnevern:
Det utredes samarbeid med Balsfjord kommune om felles barnevernstjeneste. Utredninga er i gang og kommunestyret vil få utredningsrapporten til behandling, mest sannsynlig i februarmøte 2020, plan B: i april 2020.

3. Barnetallsutvikling i Storfjord

1.- 10.klasse- begge skoler (H = Hatteng, S= Skibotn K = kommune)

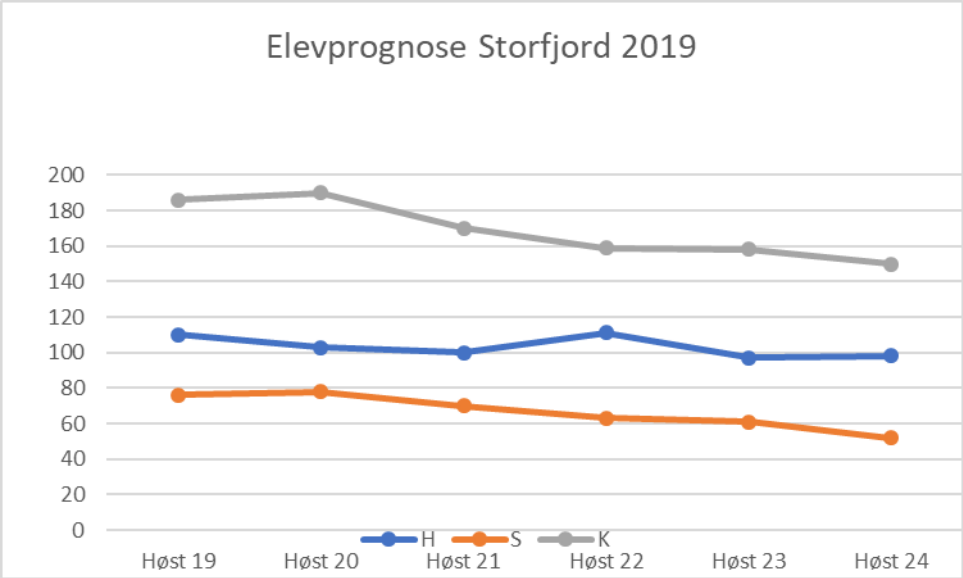

Barnetall førskole:

Antall barn født:	Hatteng krets	Skibotn krets	Kommune
2014 (1.kl. høst 2020)	**7**	**7**	**14**
2015	**10**	**4**	**14**
2016	**14**	**2**	**16**
2017	**8**	**6**	**14**
2018	**6**	**2**	**8**

4. Barnehager

Storfjord kommune har tre barnehager, 2 kommunale og 1 privat.
Furuslottet barnehage: Er arealmessig godkjent for tre avdelinger, men det er kun to avdelinger for 36 plasser er i drift fordi barnetallet er gått ned.
Oteren barnehage: Godkjent for to avdelinger med 36 plasser, med mulighet for å øke med 5 plasser dersom det skulle bli kapasitetsutfordringer mht behov for barnehageplasser.
Storfjord naturbarnehage, beliggende på Brenna: Godkjent med 1, 5 avdeling med mulighet for 26 plasser.
NB: barn 0-3 telles 2 ganger slik at de utgjør 1 plass.

Oteren barnehage

Stillinger	**Årsverk 6,55**	**Kommentar**
Styrer	1	Herav tid avsatt til ledelse: 55 %
Pedagogiske ledere og barnehagelærer	3	
Fagarbeidere/assistenter	2,55	50 % TULT-plass

Furuslottet barnehage

Stillinger	**Årsverk 6,55**	**Kommentar**
Styrer	1	Herav tid avsatt til ledelse: 55 %
Pedagogiske ledere og barnehagelærer	2	
Fagarbeidere/assistenter	3,55	

Tjenestemål for barnehagene 2020-22
Tidligst mulig innsats både når det gjelder sosial tilhørighet, inkludering og læring generelt.
Et godt, trygt og trivelig miljø ute og inne i barnehagen, med varierte læringsarenaer.

Strategier og tiltak i budsjettet for å nå målene

1. Barnehagen skal over i fase 2 av prosjektet IBS (Inkluderende barnehage og skolemiljø) Dette vil kreve avsatt tid til å delta i læringsnettverk i regionen og i kommunen.

2. Fornye gammelt og slitt inventar etter plan. Barnehagen vil få sin andel av inventarpott over investeringsbudsjettet.

4. Øke voksentettheten som følge av at barnehagelærer erstatter assistenter. 10 % assistent vil gi økt voksentetthet i de timene på dagen da ped.leder har planleggingstid.

Nye tiltak som er foreslått:

10 % assistenthjemmel i begge barnehagene for å øke voksentetthet.
Utskifting av nedslitt inventar er tatt med under investeringspott for skoler og barnehager.

5. Grunnskoler

Storfjord har to grunnskoler, som begge er kombinerte 1.-10. skoler beliggende på Skibotn og Hatteng. Begge skolene vil fortsatt kunne ta inn elever i alle klasser uten at det utløser behov for mer bemanning eller mer areal.

Faktatall om skolene: (kilde: Grunnskolens informasjonssystem (GSI) 1.10.2019)

	Elever	Elever med spes.u.v	% av elevene	Lærerårsverk til spes.u.v	Elever i SFO	Elever skoleskyss
Skibotn	78	15	16,8	2,38	12	79
Hatteng	112	6	4,68	2,59	30	9

Bemanningsoversikt Hatteng skole

Stillinger	**Årsverk 25,10**	**Kommentar**
Rektor	1	Herav tid avsatt til ledelse: 90 %
Inspektør	1	Herav avsatt tid til ledelse: 60 %
Lærere	17,9	Inkl. samisk og finsk og norsk 2 for språklige minoriteter
Sosialpedagog	0,50	
Assistenter/SFO personale	4,20	Herav har daglig leder 20 % til ledelse av SFO
Merkantil (sekretær)	0,50	

Bemanningsoversikt Skibotn skole

Stillinger	**Årsverk 20,15**	**Kommentar**
Rektor	1	Herav tid avsatt til ledelse/adm: 60 %
Inspektør	1	Herav avsatt tid til ledelse/adm:50 %
Lærere	14,45	inkl. samisk og finsk og norsk 2 for språklige minoriteter
Sosialpedagog	0,50	
Assistenter/SFO personale	2,80	Herav har SFO leder 20 % til ledelse av SFO
Merkantil (sekretær)	0,40	

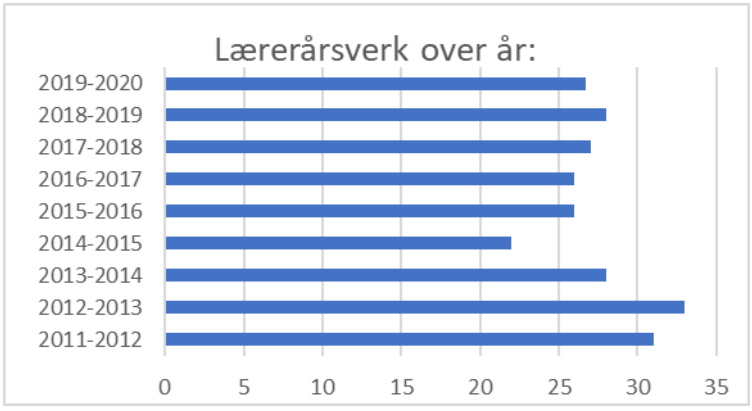

Lærerårsverk over år kilde Grunnskolenes informasjonssystem :	
2011-2012	31
2012-2013	33
2013-2014	28
2014-2015	22*
2015-2016	26
2016-2017	26
2017-2018	27
2018-2019	28**
2019-2020	26,7**

Kommentarer til tabell lærerårsverk over tid:

1. * År 2014-2015: her har nok en av skolene tastet feil i GSI
2. **Fra år 2018-2019 kom det inn to ekstra lærerårsverk (lærere på topp)
3. Finsklærere utgjør 1 årsverk til sammen ved begge skolene
4. Samisklærere utgjør ca. 0, 8 årsverk til sammen ved begge skolene

Tjenestemål for grunnskolene 2020-23

Storfjordskolen skal ha høy kvalitet med et trygt, godt og inkluderende skolemiljø.
Skolene skal jobbe systematisk, målrettet og være forberedt til å ta i bruk ny læreplan fra høst 2020
Alle elever skal oppnå grunnleggende ferdigheter og opplæringa skal være tilpasset den enkelte elev.
Stabile og kompetente lærere og skoleledere
Kapasitetsbygging (bygge og vedlikeholde organisasjonen) for å håndtere utfordringer og møte framtida.

Strategier og tiltak i budsjettet for å nå tjenestemål for grunnskolene

1. Skolene skal over i fase 2 av prosjektet IBS (Inkluderende barnehage og skolemiljø) Dette vil kreve avsatt tid til å delta i læringsnettverk i regionen og i kommunen
2. Fornye og supplere læremidlene for å møte krav i ny læreplan fra høst 2020.
4. Videreutdanne lærere i fag gjennom statens ordning for tilskudd til vikarer.
5. Ha nok bemanning på skolene for å holde ved like kvalitet og hindre sykefravær.
6. Tidlig systematisk innsats bygd på kunnskapsgrunnlag over tid (eks. elevundersøkelsen, kartleggingsprøver, nasjonale prøver, eksamen og erfaringskunnskap gjennom «lokale briller»)

Nye tiltak som er foreslått:

Økt ressurs til skoleledelse, begge skolene (midlertidig for 2 år)
Økt beløp til ekskursjoner, begge skolene
5 skoledager pr uke for 1.-4.klasse for Hatteng skole
Investeringsbudsjettet: Læremiddelpakke for ny læreplan.

For å komme ned på ramma som kommunestyret har gitt, er det foreslått mulige stillingsreduksjoner:
2 stk. 50 % stilling sosialpedagoger i skolene
2 stk.100 % lærerstillinger, en på hver av skolene

6. Voksenopplæring

Om voksenopplæringa
Det gis opplæring i norsk med samfunnskunnskap for voksne innvandrere, bosatte flyktninger og til arbeidsinnvandrere i Skibotn. Elevtallet synker. Det kjøpes grunnskoleopplæring på Nordkjosbotn videregående skole i samarbeid med Lyngen som et pilotprosjekt for å styrke kvaliteten i opplæringa og for å samordne ressurser.
Det er pr. i dag 1, 4 stilling i Voksenopplæringa. Oppvekst og kultursjefen ivaretar en del av oppgavene innafor ledelse/administrasjon.

Tjenestemål for Voksenopplæringa 2019-2022
1.Alle elever som mottar norsk for innvandrere og som har forutsetninger for det, skal avlegge skriftlig og muntlig norskprøve og bestå.
2. Elever som startet med grunnskole for voksne høst 2017 skal fullføre innen vår 2019 og gå videre over i videregående skole høst 2019.
Strategier og tiltak i budsjettet for å nå målene
1.Opprettholde forsvarlig drift på Voksenopplæringa til tross for færre elever og færre ansatte
2.Fortsette satsninga på grunnskole for voksne i samarbeid med Nordkjosbotn vgs og Lyngen kommune. Evalueres vår 2020.

Ingen nye tiltak er foreslått.

7. Kulturkontoret

Overordna mål:

Å bidra til at Storfjord er en attraktiv kommune å bo i, og at innbyggerne har et attraktivt og mangfoldig kultur- og fritidstilbud som fremmer samarbeid, helse og trivsel.
Å ivareta kultur, språk og historie gjennom bevaring og formidling av fysiske og immaterielle kulturminner (herunder stedsnavn).

Bemanning: 0,7 årsverk

Hovedansvarsområder: driftstilskudd og anleggstilskudd til lag og foreninger, tilrettelegging for friluftsliv og fysisk aktivitet, kulturminner, stedsnavn og museer og UKM

Om budsjett for 2020:

Budsjettet for 2020 følger samme ramme som for 2019, med følgende unntak:

Indeksregulering av driftstilskudd til foreninger og kulturinstitusjoner jfr. vedtak

Ettersom ingen har søkt om tilskudd til bygging av anlegg for 2020 er det ei reduksjon i tilskuddsramma på funksjon 380 på tilvarende beløp.

Følgende nye tiltak er foreslått:

Sommeråpent ved NTRM (35.000,-)
Økning UKM-budsjettet (5.000,-) for å dekke husleie
Krattrydding Bollmanns-/Russeveien (20.000,-)

8. Kulturskolen

Overordna mål:
Alle barn og unge som ønsker opplæring i de fem kunstfagene, musikk, dans, teater, visuell kunst og skapende skriving, skal få det. Skolen skal være for alle uansett bakgrunn eller talent.

Tilbud skoleåret 2019-20:

Kulturskolen har 68 elever i kulturskolen og rundt 80 elevplasser. Vi gir tilbud innenfor musikk, visuell kunst og skapende skriving. Vi mangler lærere innenfor dans og teater.
Bemanning skoleåret 2019-20:
2,54 årsverk fordelt slik: administrasjon/ledelse 0,4 årsverk, undervisningsstillinger 1,88 årsverk, vakant stillingshjemmel 0,26 årsverk. Denne skal brukes til å bygge opp tilbud i dans og ev. teater.

Om budsjett for 2020:
Budsjettet for 2020 viderefører driftsnivået fra 2019. Det er kun gjort mindre justeringer mellom postene. Lønnsutgiftene er justert i henhold til forutsetninger lagt i lønnsarket. I tillegg er et politisk vedtak om 0,6 årsverk reduksjon lagt inn.
Følgende nye tiltak er foreslått:
Reduksjon i inntekt, egenandeler med 20.000,- pr. år for å innføre friplass ordning og gratis lån av instrument for familier med lav inntekt.
Økning av utgifter til utstyr med 30.000,- i 2020 og 1000,- per år videre til innkjøp og vedlikehold av nye instrumenter for utlån/leie til elever.
For å komme ned på ramma som kommunestyret har gitt, er det foreslått mulig stillingsreduksjon:

50 % kulturskolelærer

9. Barneverntjenesten

Bemanning: 3 fagstillinger og 0, 20 sekretær

Tjenestemål for barnevernstjenesten 2020-2023

- Trygge utsatte barn ved å sikre rask behandling av bekymringsmeldinger
- Fokusere på at hvert barn har sin tiltaksplan kortest mulig tid etter konklusjon av undersøkelser
- Fokus på barns medvirkning. Fortsette å ha fokus på samtaler med barn, men trekke det ut i hele prosessen i undersøkelse, tiltak, evaluering av og avslutning.
- Kompetente, oppdaterte og kvalifiserte medarbeidere

Status og strategi for å nå målene
1.Opprettholde og styrke bemanningen midlertidig.

- for å sikre at alle bekymringsmeldinger behandles og senest innenfor frist som er en uke
- for å trygge barns medvirkning ved å ha samtaler med barn
- ivareta samarbeidsavtale med Tromsø kommune om akuttberedskap og kompetanseheving
- delta på etterutdanning, sertifiseringer og legge til rette for små videreutdanninger som tjenesten ser behov for og føringer fra Bufdir.
- delta i utredning barnevernsamarbeid med Balsfjord kommune

Nytt tiltak som er foreslått:
Midlertidig 50 % stilling for 2020 for å komme ajour og holde frister i hht barnevernloven.

10. Storfjord språksenter

Storfjord språksenter er lokalisert i Nordkalottsenteret Skibotn og Storfjord kommune dekker husleie på kr. 50 000 pr. år. Språksenteret har eget styre nedsatt av kommunestyret. Språksenteret får faste driftsmidler fra Sametinget og er inne på Statsbudsjettet gjennom tildeling av midler til kvenske tiltak. Fra 2015 har språksenteret også fått driftsmidler over fylkeskommunens språksenterordning. Språksenteret er 100 % finansiert av eksterne midler
Bemanning: 2, 8 faste stillinger

11. Administrasjon og felleskostnader for kap.1.2

Ansvar 200 inneholder ulike typer fellesutgifter for Oppvekst og kultur. Her er det budsjett for interkommunal PPT for skoler og barnehager, refusjoner til andre kommuner for elever Storfjord kommune har omsorgen for, tilskudd til privat barnehage, skoleskyss, leie av skolelokaler, logoped og støttepedagog for førskolebarn, elevforsikring, lisenser og interkommunal avtale om regionkontor for grunnskolene i Nord-Troms. Budsjettet er i hovedsak videreført med noe justering mellom arter og funksjoner.
Bemanning: 100 % Oppvekst og kultursjef
Ingen nye tiltak er foreslått.

12. Overføring til kirka: Storfjord Menighetsråd/fellesråd

Menighetsrådets ønske/behov/forslag til overføring fra Storfjord kommune følger som vedlegg til budsjettet.

13. Eksterne samarbeidsavtaler under kap.1.2

Institusjon med beliggenhet	**Varighet/type**	**Kommunens egenandel pr. år**	**Ytelse:**
Skibotnhallen A/S	Avtalen har fire års oppsigelsesfrist.	100 000 for skolebruk 50 000 for lag/foreninger	Grunnskolen Lokale for idrettslag/foreninger
Stiftelsen Lásságámmi Skibotn Kunstnerbolig i Skibotn	1 års gjensidig oppsigelsestid	1. Driftsstøtte fra Storfjord kommune: kr. 50 000 i grunnbeløp, men som prisjusteres opp årlig.	Storfjord kommune er medeier i stiftelsen. Stiftelsen leier sekretariatstøtte fra kommunen
Halti Kvenkultursenter	Driftsstøtte vedtatt 2008	Driftsstøtte som justeres årlig	Kvensk kulturkompetanse
Felles regionkontor for grunnskoler, VO og barnehager.	Interkommunal avtale	Driftsdel: kr. 80 000, - fordelingsnøkkel etter innbyggertall	Koordinering av utviklingsarbeid og kompetanseheving
Pedagogisk-psykologisk tjeneste. Kontor: Nordkjosbotn	Interkommunal avtale Balsfjord, Lyngen, Storfjord	Storfjords andel etter barnetall barnehage og grunnskole	PP- tjeneste
Nord – Troms Museum A/S	Eid av kommunene i Nord Troms.	Se nytt tiltak. Pr. innbygger. Kommunespleis lokaler på Halti.	Museum for Nord Troms
Den læstadianske menighet	Årlig i budsjettvedtak	Driftstilskudd Bedehuskapellet kr. 50 000 pr. år	Kirkelige handlinger

May-Tove Lilleng 30. okt. 2019 Oppvekst og kultursjef

Storfjord kommune
MANGFOLD STYRKER

Vedlegg til Rådmannens forslag

20

Innholdsfortegnelse

1.0. Budsjettrammer drift 2020-2023 3
1.1 Forhold som har betydning for budsjett 2020 3
1.2 Tjenesteområde 4
2.0. Sentrale utviklingstrekk 4
2.1 Utfordringer i Storfjord 4
2.2 Befolkningsframskrivning i Storfjord 6
2.3 Kostratall helse- og omsorg 6
3.0 Mål for helse-og omsorg 7
3.1 Omsorgstrappa 8
3.2. Veien videre 9
4.0 Tiltak 2020 9

Budsjett – Helse- og omsorg, kap. 1.3

1.0. Budsjettrammer drift 2020-2023

Budsjettrammen for helse- og omsorg er kr 74.016.121 Konsekvensjustert budsjett er på kr 72.557.121. I konsekvensjustert budsjett er det tatt høyde for alle politiske vedtak om økning, reduksjoner og eventuelle organisasjonsmessige endringer. Det tatt høyde for pris- og lønnsvekst, samt varslede endringer i pensjonskostnadene. Tabellen nedenfor viser tildelte rammer i økonomiplanperioden – rådmannens forslag. Netto ramme innbefatter forebyggende avdeling og behandlende avdeling. Fordeling budsjettramme; Behandlende avdeling kr 41.210.153 og Forebyggende avdeling kr 30.539.541.

Helse- og omsorg	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Sum inntekter	21.896.846	20.956.346	.20.514.946	20.514.946
Sum utgifter	95.912.967	94.721.407	94.534.407	94.534.407
Netto ramme	74.016.121	73.765.061	74.019.461	74.019.461

1.1. Forhold som har betydning for budsjett 2020

Regjeringens satsningsområde innenfor de frie inntekter

- opptrappingsplan på rusfeltet

Saker med særskilt fordeling i 2020

- kr 278 000 – helsestasjon og skolehelsetjeneste
- kr 427 000 – frivilligsentraler (tidligere egen tilskuddsordning)

Annet

- kr 200 000 - reduksjon i tilskudd ressurskrevende tjenester i 2020
- bortfall av tilskudd for kommunepsykolog
- bortfall av tilskudd til dagsenter for personer med demens
- kommunen har ikke bosatt flyktninger i 2019 og det foreligger ingen vedtak om bosetting de neste årene
- Prosjektstilling hverdagsrehabilitering avsluttes våren 2020

1.2. Tjenesteområdet

Tjenesteområdet Helse- og omsorg er delt inn i Behandlende avdeling og Forebyggende avdeling og ledes av to avdelingsledere. Tjenesteområdet omfatter følgende funksjoner:

120 Administrasjon
213 Voksenopplæring
231 Aktivisering barn og unge
232 Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste
233 Annet forebyggende arbeid, helse (miljørettet helsevern mm.)
234 Aktivisering eldre og funksjonshemmede

241 Diagnose, behandling og re- /habilitering
242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid
243 Tilbud til personer med rusproblemer
253 Helse og omsorgstjenester i institusjon (sykehjem og avlastningsbolig Skibotn)
254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende
275 Introduksjonsordningen
273 Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi

2.0. Sentrale utviklingstrekk

Samhandlingsreformen skal bidra til at det blir bedre folkehelse og bedre helse- og omsorgstjenester på en bærekraftig måte, strategien er:

- Forebygge mer, behandle tidligere og samhandle bedre.
- Pasienter og brukere skal få tidlig og god hjelp ***nærmest mulig der de bor***
- Større andel av tjenester skal leveres i kommunen
- Forventning om at kommunene skal ha bygd opp kapasitet til å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehus. Sykehuset krever inn døgnpris ved forsinket mottak av pasienten i kommunen.

Annet:

- Større krav til ledelse- og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten
- De fleste utviklingstrekk og framskrivninger tyder på at morgendagens brukere blir flere enn før, de vil være i alle aldersgrupper og ha et mer sammensatt omsorgsbehov
- Betydelig økning i nye oppgaver og lovkrav for kommunen
- Antall innbyggere i yrkesaktiv alder går ned, både ansatte i helse- og omsorg og potensiell frivilligomsorg
- Lovkrav om dagsenter for personer med demens og kommunepsykolog fra 2020
- Nasjonal opptrappingsplan på rusfeltet, angir en styrkning av hele rusfeltet
- Innføring av pakkeforløp i kommunal psykisk helse og rustjeneste
- Endring i lov om psykisk helsevern
    - terskelen for tvangsinnleggelse og behandling er blitt høyere
    - innebærer at kommunen i større grad må behandle og følge opp svært alvorlig syke pasienter

2.1. Utfordringer i Storfjord:

Befolkningsframskriving

- Nedgang i antall barn, unge og voksne i yrkesaktiv alder
- Betydelig økning i aldersgruppa 67-89 år

Brukere

- Terskelen for å få behandling i spesialisthelsetjenesten har økt, både ifht poliklinisk behandling og øvrige innleggelser. I tillegg skrives pasienter tidligere ut fra spesialisthelsetjenesten. Dette medfører at kommunen får henvisning av flere brukere i alle aldersgrupper som berører alle tjenester

- Det er større andel med komplekse sykdomsbilder og sammensatte behov hos pasientene.
- Pasienter med samtidige psykiske lidelser og rusavhengighet, krever tett oppfølging
- Henvisning av flere pasienter med lett/moderate psykiske lidelser –disse pasientene skal nå behandles i kommunen, Tidligere ble de behandlet i spesialisthelsetjenesten
- Det henvises flere unge pasienter til behandling og oppfølging i psykisk helse og rusomsorgen

Strukturelle utfordringer

- Hjemmetjenesten er per i dag ikke rustet til å møte dagens og framtidens behov for tjenester. Tjenesten må styrkes for å kunne dreie tjenesten fra institusjonsbasert til hjemmebasert omsorg, for å levere forsvarlige tjenester.

- Samhandlingsreformen fører i tillegg til en oppgaveoverføring fra spesialisthelsetjenesten til kommunehelsetjenesten i og med at pasienten ikke er ferdigbehandlet ved utskrivning. Medfører økt krav til kompetanse i tjenesten.

- Kommunen har ikke heldøgns omsorgstilbud for hjemmeboende eldre, som igjen medfører økt press på sykehjemsplasser. For å kunne innfri lovens krav om avlastning til de med særlig tyngende omsorgsoppgaver, må hjemmetjenesten i perioder etablere døgnkontinuerlig tjenester i pasientens hjem. Det er ikke lagt opp til bemanning i de nye omsorgsboligene, noe som kan medføre at presset på sykehjemsplasser ikke blir redusert vesentlig.
- Innføring av velferdsteknologi – blant annet digitale trygghetsalarmer, bruk av digitalt tilsyn og varslingsutstyr medfører behov for heldøgnsomsorg, slik at det er personell som kan betjene alarmer og rykke ut ved behov.

- På grunn av pågående oppgradering på sykehjemmet vil det bli nødvendig med ytterligere reduksjon av en plass fra og med februar 2020 til bygget er ferdigstilt. Dette medfører økt kjøp av døgnplasser på UNN og/eller i andre kommuner.

- Kommunen har ikke et tjenestetilbud på ettermiddag, kveld eller i helger for brukere med psykiske og rus lidelser

Rekruttere og beholde fagpersonell

- Aldersutfordring – høy avgang av helsepersonell
- Utfordring med å rekruttere fagpersonell begynner å vise seg på flere tjenesteområder
- Utfordringer med å rekrutter kvalifiserte vikarer til de ulike tjenestestedene
- Ufrivillig deltid er fremdeles en utfordring spesielt for fagarbeidere og assistenter

Pågående byggeprosjekter:

- Oppgradering sykehjemmet ferdigstilles sommeren 2020 med 7 nye plasser.
- 2 x 6 omsorgsboliger for eldre, samt 1 avlastningsplass i hver bolig i Skibotn og på Hatteng ferdigstilles våren 2020.

- 3 heldøgnsomsorgsboliger for psykisk helse/rus samt en akutt leilighet på Hatteng ferdigstilles januar 2020
- Barne- og avlastningsbolig med 4 plasser i Skibotn ferdigstilles sein høst 2020

2.2. Befolkningsframskriving i Storfjord

Framskrevet folkemengde pr. 1. januar 2018

	Hovedalternativet (MMMM)								
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2040
1939 Storfjord - Omasvuotna - Omasvuono									
0 år	13	13	12	12	12	13	12	13	13
1-5 år	73	71	68	72	69	70	69	69	70
6-12 år	150	142	132	130	129	124	125	116	113
13-15 år	65	62	72	68	62	54	57	65	50
16-19 år	100	103	97	84	86	87	83	82	65
20-44 år	479	469	464	470	464	459	462	463	429
45-66 år	596	598	592	584	583	568	551	541	477
67-79 år	298	304	326	331	340	362	389	391	336
80-89 år	67	78	76	82	85	92	91	92	203
90 år eller eldre	15	16	14	14	13	12	12	14	56

Fotnoter

2.3. KOSTRA- tall Storfjord

[Helse- og omsorg]

Nøkkeltall	Storfjord 2018	Kostragr. 06 2018	Landet u/Oslo 2018
Utgifter kommunale helse- og oms.tjenester per innbygger (kr)	40533	48153	27244
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger	561,1	535,3	311,6
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto drifts (prosent)	35	36,1	31,9
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)	73,4	72	74,8
Årsverk per bruker av omsorgstjenester	0,65	0,6	0,57
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	38,4	37,7	31,6
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	52,4	21,5	47,5
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent)	15,1	16	12,1
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)	100	91,6	89,7
Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon (kr)*	4845	3964	3710
Andel private institusjonsplasser (prosent)	0	0	5,4
Legetimer per uke per beboer i sykehjem	0,47	0,48	0,57
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud (prosent)	0	0,62	0,67
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i % av kommunens samlede netto driftsutgifter	5	6,4	4,8
Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere	21,2	19,5	11,3
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere	11,4	13,1	9,6
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år	38,1	46,2	42,2
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (prosent)	66,7	90,8	90,6

* *her beregnes både sykehjem og barne- og avlastningsbolig Skibotn (funksjon 253)*

Psykisk helse- og rus

Nøkkeltall	Storfjord 2018	Kostragr. 06 2018	Landet u/Oslo 2018
Brutto driftsutg. til tilbud til personer med rusproblemer pr. innb. 18-66 år (kr)	3239,3	337	582,6
Netto driftsutg. til tilbud til personer med rusproblemer pr. innb. 18-66 år (kr)	2533,9	136,9	470,7
Andel netto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer %	42,5	3,2	12,4

Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere	11,4	8,2	4,9
Årsverk av personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial)	20,6	13,8	9,1
Årsverk av personer med videreutdanning i rusarbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial)	18,5	5,1	3

Nøkkeltall for psykisk helse og rus er en helt ny registrering i KOSTRA. For Storfjord viser nøkkeltallene et unormalt høyt kostnadsnivå. Årsaken til dette er feil i innrapporteringen, dette vil bli rettet opp til neste registrering.

3.0. Mål for helse- og omsorg

Delmålene i helse- og omsorg tar utgangspunkt i strategi- og utviklingsdokumentet i Storfjord kommune.

Hovedmål: Helse- og omsorg skal ha riktig kvalitet og tjenesteproduksjon

Delmål:

- Innbyggerne i Storfjord kommune skal få helhetlige og koordinerte helse- og omsorgstjenester
- Innbyggerne i Storfjord kommune skal kunne bo i egen bolig så lenge det er hensiktsmessig og forsvarlig
- Følge BEON– prinsippet for omsorg på riktig tjeneste nivå (Beste Effektive Omsorgs Nivå)
- Satsning på forebygging, tidlig innsats og egenmestring
- Innføring av velferdsteknologi og hverdagsrehabilitering som arbeidsmetode
- Innføring av regelmessige brukerundersøkelser
- Regelmessige evalueringer av tjenestene
- Implementering av Stortingsmelding «Leve hele livet» og KS` satsning på «Gode pasientforløp»
- Videreutvikle tverrfaglig- og tverretatlig innsats for barn og unge gjennom Sjumilssteget

3.1. Omsorgstrappa

Omsorgstrapppa pr. oktober 2019 gir i grove trekk et blide på måloppnåelsen i Helse- og omsorg

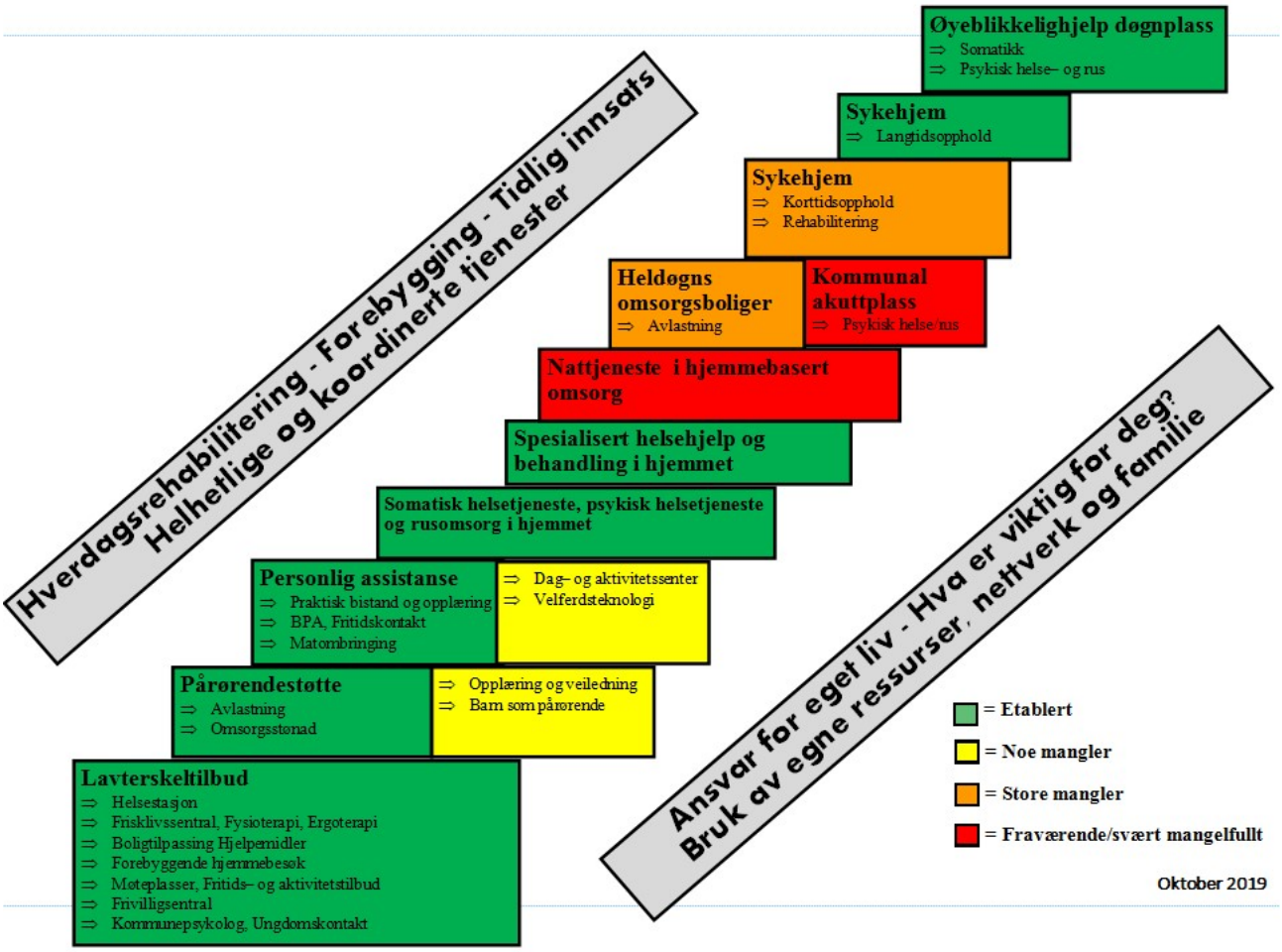

3.1. Veien videre

Videre er det et mål om å følge opp den den politiske føringen som er vedtatt, en dreining fra institusjonsomsorg til hjemmebaserte tjenester. For å gjennomføre dette må **alle** nivå i omsorgstrappa styrkes og velferdsteknologi må tas i bruk. Hjemmebaserte tjenester må utvides med natt-tjeneste. Implementering av digitale alarmer for hjemmeboende betinger mulighet for hjelp/bistand også på natt.

Det må gjøres en vurdering på når tid det skal tas i bruk flere og nye sykehjemsplasser, og hjemmebaserte tjenester må dimensjoneres i henhold til dette. Konsekvensen ved manglende sykehjemsplass i egen kommune blir kjøp av plasser i andre omkringliggende kommuner og på UNN.

Psykisk helse og rusomsorgen må styrkes ved at kommunen gir et tjenestetilbud også på ettermiddag/kveld og i helger, samt et heldøgns- botilbud til brukere som har rett til dette.

Rehabilitering, forebygging og tidlig innsats må framover få et høyt fokus og prioriteres i alle deler av tjenestene. Det er et mål for helse- og omsorgs tjenesten å fremme brukerens ressurser og egenmestring for å bli i stand til å klare seg selv i størst mulig grad, samt bo i eget hjem så lenge som dette er den beste løsningen. Videre må brukerstyring, pårørendestøtte og erfaringskonsulenter være en naturlig del av helse- og omsorgstjenesten. Dette for å oppnå «pasientens helsetjenester».

For å imøtekomme utfordringer og veksten i helse- og omsorg, sentrale føringer og lovkrav bør kommunen for øvrig i enda større grad være åpen og positiv til interkommunale samarbeidsløsninger med andre kommuner.

4.0. Tiltak 2020

Foreslåtte tiltak som er lagt inn i Rådmannens budsjettforslag:

1,3 Forebyggende avdeling	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
320 Heldøgn omsorg rus/psyk. Økt bemanning	*1 119 000*	*1 399 440*	*1 399 440*	*1 399 440*
1,3 Behandlende avdeling	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
379 Videreføring av styrking hjemmetjenesten	*993 174*			
1.3 Nedtak i helse- og omsorg	*-600 000*			

Foreslåtte tiltak som ikke er tatt inn i Rådmannens budsjettforslag:

1,3 Forebyggende avdeling	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
316 20 % fast stilling psykisk helse og rusomsorgen	155 177	155 177	155 177	155 177
1,3 Behandlende avdeling	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
373 Økning korttidsplasser	*850 000*	*1820 000*	*1820 000*	*1820 000*
373 Økte kostnader til medisinsk behandling	*200 000*	*200 000*	*200 000*	*200 000*
379 Saksbehandlerstilling	*351 160*	*526 480*	*526 480*	*526 480*

Hatteng, 29. oktober 2019

Anne-Lena Dreyer
- avdelingsleder-

Ann Monica Wingstad
- avdelingsleder-

Storfjord kommune

Budsjett

Næring

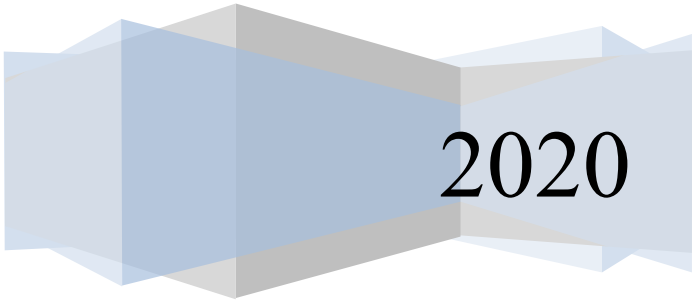

Budsjett – Næring

Kapittel 1.4 har en ramme for 2020 på **kr 820 087 .**

Status

Næringsenheten vil i 2020 være bemannet med:
100% rådgiver innen jord, skog, fiske og utmark
100% næringsrådgiverstilling
100% internasjonal koordinator

Rådgiverne arbeider utadrettet mot næringene i kommunen, samt med et bredt spekter av utviklingsoppgaver. I tillegg arbeides det videre med eksternt finansierte prosjekter innenfor reiseliv og internasjonalt samarbeid gjennom internasjonal koordinator og samarbeidet med Visit Lyngenfjord.

Stillingen som næringsrådgiver blir ledig ved årsskiftet. Denne hjemmelen sees i sammenheng med drøftingen om eventuell organisasjonsjustering. Som følge av sykefravær, har det strategiske næringsarbeidet ligget nede i siste halvdel av 2019. Det er nå tilsatt midlertidig en vikar i 50%-stilling ut 2019.

Fylkeskommunale overføringer til såkalt regionalt næringsfond har blitt redusert de siste årene, og kommunen kan ikke regne med noe midler for 2020. Det legges opp til å dele ut tilskuddsmidler fra det kommunale fondet med 1 mill. Stillingen som næringsrådgiver finansieres av fondsmidler fullt ut.

Fondsstatus

Kommunalt næringsfond	-	9 mill
Regionalt næringsfond	-	1,5 mill

Nye tiltak

- Medfinansiering av veterinærvakt i samarbeid med Lyngen kommune – økt utgift kr.105.660,- i økonomiplanen
- Økt andel drift av skadefellingslag i Nord Troms – kr. 15.000,- i økonomiplanen
- Regodkjenning av skuterløyper i kommunen – ekstra bistand i 2020 med kr. 200.000,-

Storfjord kommune
MANGFOLD STYRKER

BUDSJETTFORSLAG 2020

Tekstdel Kap 1.6 og 1.7

Miljø, plan- og driftsetaten 29.10.2019

2020-23

Miljø, plan- og driftsetaten, Kap. 1.6 og 1.7

1. Gjennomgående mål

- Forvalte tildelte ressurser innen sektoren på en målrettet og økonomisk trygg måte samt levere gode tjenester til innbyggerne med riktig kvalitet innenfor våre tjenesteområder.
- Organisere oss slik at en blir mer nærings- og innbyggerorientert. «Rød løper» tankegangen skal være fremtredende
- Synliggjøre for politikerne behovet for å ta vare på investert kapital samt oppgradering og renovering. Dette gjennom bl. annet forslag til tiltak i budsjettbehandlingen.
    - Tiltak som ikke kommer med vil da ramme tjenesten direkte med de følger dette får.
- Være pådriver for et mer tverrfaglig arbeid mellom etatene og mellom nabokommuner for å skape synergier og mer effektive tjenester.
- Holde de ansatte faglig oppdatert med kompetanseheving innen sine ansvarsområder.
- Legge til rette for et godt og sundt arbeidsmiljø samt jobbe med HMS og sykefravær.

2. Status

Måloppnåelse for 2019 for plan- og driftsetaten er etter det vi opplever fra administrasjons side god. Målfokuset her er fulgt, og det er oppnådd gode resultater innen de fleste punktene. Vi har imidlertid enda en del å hente på et viktig felt nemlig «rød løper» tankegangen, herunder samarbeid på tvers av etatene og ut mot tiltakshavere /innbyggerne. Dette henger ene og alene sammen med manglende kapasitet.

Investeringstakten i kommunen er fortsatt høy, og det har vært og er et stort press på etaten. Det investeres i nye bygg og anlegg, og disse krever ekstra ressurser til drift. Før de nye byggene ble medregnet er det kalkulert med at vi har et etterslep på to-tre vaktmestre samt en mellomleder i administrasjon. Dette er atter en gang foreslått som tiltak i budsjettet, og må komme med for å rette på det avviket som er fremlagt.

Vi har et stort etterslep på flere sektorer, og det er i budsjettet for 2020 heller ikke lagt opp til noe økninger på forebyggende vedlikehold i driftsbudsjettet da vi fortsatt må ta ned rammene våre. Budsjettene fra tidligere år er også i år med få unntak blitt videreført.

Det er vedr å merke seg at vi i samfunnsplan legger opp til en vriding av resursene mot næring og bosetting. Dette så vi ikke blir prioritert i budsjettbehandlingen for året som gikk. Skal vi lykkes må det til en omprioritering av budsjettet. Økonomiplan er som vi vet handlingsdelen til samfunnsplanen.

Organisering av Miljø, plan- og driftsetaten

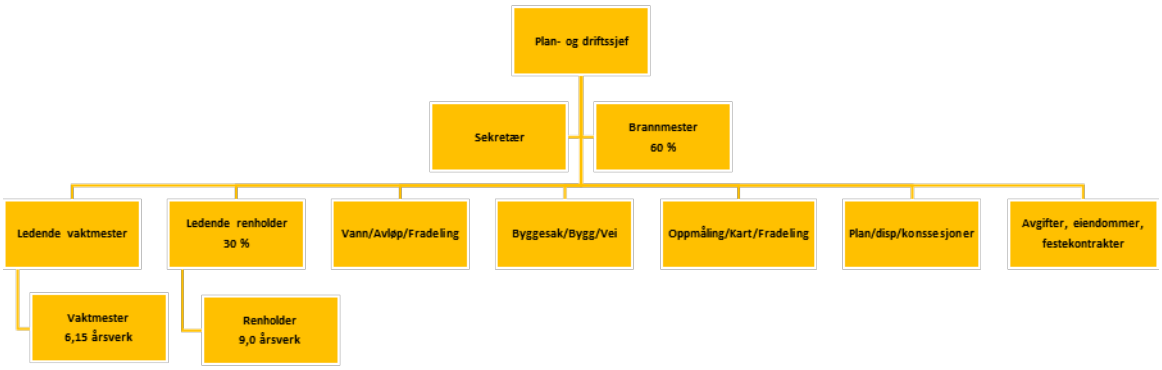

3. Hovedutfordringer

Hovedutfordringene er i miljø, plan- og driftsetaten er å ivareta investert kapital innenfor bygg og anlegg. I 2017 hadde miljø, plan- og driftsetaten revisjon innen området. I etterkant av denne har det vært gjort en kartlegging av teknisk status for alle kommunale bygg. Avvikene her, og kostanden med en oppgradering ble tatt inn i investeringsbudsjettet for 2019. Arbeidet her er startet, og det dette er foreslått videreført også i 2020.

Det er viktig at politikerne som bevilgende myndighet får kjennskap til de utfordringene som ligger foran oss i forhold til etterslepet på vedlikehold på kommunale bygg og anlegg. Driftsbudsjettet må på sikt oppjusteres gjennom økte rammer. Det er etter flere år med lite handlingsrom få muligheter igjen for interne omdisponeringer. Det er ikke lagt til grunn i driftsbudsjettet noen økte utgifter som f. eks. prisstigning, og det gjør det er krevende ved for eksempel kjøp av varer og tjenester.

Miljø, plan og driftsetaten har et bredt spekter av arbeidsoppgaver, og i tillegg er det stor grad av publikumskontakt med innbyggere og andre etater. Vi kan nevne midlertidige kartforretninger, arealplaner, reguleringsplaner, vann og avløp, vedlikehold, kommunale bygg, kommunale veier, kommunale avgifter, prosjektstyring, investeringer, renholdstjenester, vaktmestertjenester, brann, beredskap, etc.

Etaten er i mange sammenhenger kommunens «ansikt utad», og skal bidra for tilrettelegging og utvikling i kommunen. Etaten håndhever mange særlover og forskrifter som i sin konsekvens har stor innflytelse på folks hverdag. Miljø, plan- og driftsetaten har tett kontakt med sektormyndigheter som Fylkesmannen, NVE, Mattilsynet og Statens vegvesen, og har en omfattende publikumskontakt. Etaten skal balansere lovens krav mot publikums, og mange ganger kommunens ønsker.

4. Rådmannens budsjettforslag for Miljø, plan- og drift

4.1 – Hovedoversikt driftsbudsjett 2020
Driftsbudsjettet, kapittel 1.6 og 1.7, ligger som eget vedlegg (1).

4.2 Nye tiltak som er tatt med i rådmannens budsjettforslag
Alle tiltak som er lagt frem for 2020 og resten av planperioden ligger som eget vedlegg (2)

4.2 Nye tiltak som er tatt med i rådmannens budsjettforslag

	2020	Forslått tatt med
Kapittel 1,6 og 1,7	**xxx.xxx**	
Prosjektstilling oppfølging av ulovligheter	665 000	X
Geodatanettverk Tromsøregionen	30 000	X
Økte årlige kostander - digitale plattformer kartløsninger	100 000	X
Interkommunal revisjon av miljø- og klimaplan	100 000	X
Lovpålagt kursing av konstabler og utrykningsledere	250 000	X
Utbedre vei opp til vanninntaket på Elvevoll	0 (selvkost)	X
Rullerende vaktordning på vei, vann og avløp	0 (selvkost)	X
Økte kostnader med drift av SD-anlegget og de nye UV-anleggene	0 (selvkost)	X
Tilhenger med kapell	60 000	X
Bekjemping av skadedyr	100 000	X
Renholdstilling til Valmuen	4 650	X
Tar ut lærling fra budsjett	- 30 000	X

5. Opplysninger om tjenestene

5.1 Kommunale veier
Det ble i 2018 startet et løp med oppgradering av kommunale grusveier til fast dekke. Asfalteringsplan for kommunale veier ble igangsatt 2018 og ble sluttført høsten 2019. Dette var et investeringstiltak. I driftsbudsjettet er rammene videreført som tidligere år.

5.2 Vann og avløp
Storfjord kommune har et VA nett som i flere deler av kommunen er moden for utskifting. Arbeidet her er startet, og bl. annet vestersia er nå renovert helt ut til Stubbeng. Vannbehandlingsanleggene ble

oppgradert i 2018/2019 der alle UV anleggene nå er byttet ut. Det er installert nye filtre samt nødklor anlegg. I tillegg er det installert SD anlegg (sentral driftskontroll) på VA-installasjonene.

Våre folk har også i 2019 vært på mange utrykninger knyttet til lekkasjer på rørnettet. Det er også mange utrykninger på tette avløp. Frostproblematikken var ikke så omfattende som i 2018 og kan betraktes som et normalår.

Det er utarbeidet en ROS-analyse for vannverkene våre, samt en beredskapsplan som dekker denne analysen. Det er også utarbeidet en rutinebeskrivelse for anleggene. Dette er revidert og godkjent av Mattilsynet.

Kommunen bruker UMS varsling (varsling pr. telefon med tale eller SMS) for å varsle innbyggerne om arbeid på vann- og avløpsledninger, kokepåbud m.m. Dette fungerer godt. I tillegg varsles det gjennom facebook, nettsider og direktevarsling til helseinstitusjoner og hjemmetjenesten.

Avgiftsnivået for vann og avløp (VA):
Gebyrene vil bli øket fra 2019 til 2020 da en må ta hensyn til prisvekst samt investeringer som er gjort på VA-nettet i 2019. Avgiftene utregnes i henhold til selvkost. I investeringsplanen for perioden 2020-2023 er det flere store prosjekter som ligger inne under VA- området, som igjen medfører økte kommunale avgifter. Dette vil med føre en årlig økning av avgiftene med ca 7 % de neste tre årene. Det var i 2018 en dekningsgrad på 97,7 % for avløp og 88,8 % for vann.

5.3 Kommunale bygg
Driftsbudsjettet knyttet til vedlikehold av kommunale bygg er lavt, og det er stort etterslep som skal tas inn. Det er imidlertid et fokus på dette, og også på hele organiseringen av boligforvaltningen i Storfjord kommune. Det bygges nye boliger, og flere står for tur. Forvaltningen generelt av kommunal bygningsmasse er satt på sakskartet, og dette fokuset vil bli videreført i planperioden. Med dette må en etter hvert også øke rammene for drift og vedlikehold av byggene.

Det ble gjort en omfattende kartlegging av tilstanden på all bygningsmasse i 2017. Ny karlegging ble gjort i 2019. Denne rapporten foreligger og er presentert for politisk utvalg. Avvikene som her kom frem og kostnadene med å lukke disse ble tatt med i investeringsplan for 2020-2023. Dette er nå synliggjort for politikerne. Problemet til kommunen er at en pr. i dag har får få vaktmestre for å ivareta det forebyggende vedlikeholdet. Vi klarer rett og slett ikke å «nå over» alle bygg og installasjoner. Her har vår miljø, plan- og driftsetaten kalkulert med at det vil kreve tre nye stillinger for å kunne ha en tilfredsstillende forebyggende vedlikehold av eksisterende bygningsmasse. Problemstillingen ble lagt frem for kommunestyret ifm. budsjett 2019 og ifm. status for etaten i april 2018. Vil også bli lagt frem for nytt kommunestyre høsten 2019.

5.4 Fradeling og Oppmåling
Det har blitt jobbet godt med fradeling og oppmåling også i 2019, og vi er i rute med dette arbeidet. Mye tid går med til feilretting i kart og matrikkel og også arbeid som følge av bl. annet sammenslåing av Troms og Finnmark til et fylke.

5.5 Planlegging
Storfjord kommune har flere planer under utarbeiding. Her er revisjon av samfunnsplan og arealplan som er de største. I første styrings år for det nye kommunestyre skal planstrategien legges frem. Denne blir påbegynt og levert i 3. kv. 2020.

Ellers har vi flere reguleringsplaner som er under oppstart og/eller under arbeid.
Vi nevner:

- Skibotn kai/Skibotn industriområde
- Avløpsrenseanlegg Kvalberg
- Sentrumsplan Oteren
- Sentrumsplan Hatteng

- Boligfelt Skoleveien Skibotn
- Lagune på Avfallsservice anlegg i Skibotndalen (kjøres av Avfallsservice).

5.5 Feiing, brann og redning

Storfjord kommune er i henhold til Brann- og eksplosjonsvernloven og Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen pålagt å ha et brannvesen som skal være innsatsstyrke i forbindelse med brannsituasjoner, og bistå med innsats ved andre akutte ulykkessituasjoner. Kommunens oppgaver etter brannvernlovens § 11 kan helt eller delvis overtas av et annet brannvesen, jf. § 15. Kommunene skal sikre at brannvesenet er organisert og bemannet med personell som har tilstrekkelig kompetanse i forhold til de oppgaver de er tillagt.

Storfjord kommune gjorde i 2013 en avtale med Tromsø kommune om brann- og feiertjenester. Før utløpet av hvert kalenderår skal det utarbeides et forslag til forebyggende plan over neste års brannforebyggende aktivitet i kommunen. Forslag til plan utarbeides av forebyggende avdeling i Tromsø Brann og redning.

Feiertjenesten

Tromsø Brann og redning skal utføre de arbeidsoppgaver som Storfjord kommune er pliktet til gjennom kap. 7 i Forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn.

Lokale forskrifter:

Lokale forskrifter skal politisk behandles med vedtak før de settes i verk. Det er derfor lokale forskrifter som danner premisser for praksisen for kommunens feiing. Den 1.1.2007 ble det innført behovsprøvd feiing og fra samme dato innførte Storfjord kommune lokal forskrift for feiing og tilsyn (*FOR 2006-12-13 nr 1691: Forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg og om gebyr for gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn med fyringsanlegg, Storfjord kommune, Troms*).

Denne forskriften er hjemlet i brann og eksplosjonsvernloven § 28 og i forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn § 7-3.

Praktisering av feiing kontra avgiften på utført feiing i lys av selvkostprinsippet:

Forskriften åpner for at kommunen kan feie piper ut fra behov, men som minimum hvert 4. år. Kommunestyrets vedtatte lokale forskrifter åpner for at gebyr innkreves selv om feiing og tilsyn ikke utføres hvert år for alle husstander, samt i følgende tilfeller:

1. Feier ved inspeksjon av fyringsanleggets røykkanaler har funnet at feiing ikke er nødvendig
2. Feier etter varsel og ved oppmøte til fastsatt tid, ikke har tilfredsstillende adgang til fyringsanlegg, fordi eier eller leietaker ikke har vært til stede, eller lagt forholdene til rette for adkomst til fyringsanlegget.
3. Kommunen har etablert ordning med periodevis (årlig) innkreving av gebyr med hensyn til et rasjonelt innkrevingssystem, og at lovbestemt feiing og tilsyn foregår etter en rullerende plan.

Dette er utgangspunkt for praktisering av feiing.

Selvkostprinsippet:
Feiertjenesten gir en merkostnad for kommunen, og derfor er alle kostnader som er knyttet til produksjon av denne tjenesten tatt med i beregningen av gebyrgrunnlaget for tjenesten. Regnskapsoversikt viser kostnader og inntekter og oversikt over dekningsgrad synliggjør det som ligger til grunn for gebyrberegningen.

År	Dekningsgrad
2013	75,9 %
2014	99,2 %
2015	96,6 %

2016	103,5 %
2017	102,0 %
2018	107,3 %

Som tabellen ovenfor viser har vi de siste årene vært noenlunde i balanse vedr. selvkost på feiing. Det ble i 2015 gjort en avsetning til fond. Dette er gjort for å kunne imøtekomme svingninger i inntekter og utgifter. I 2017 ble det brukt av fondet for å utligne inntekter og utgifter. Selvkostområdet feiing vil ha mindre omfang enn for andre selvkostområder som f.eks. vann og avløp. Storfjord kommune krever inn feiegebyr iht. avtalen med Tromsø kommune. I tillegg legges administrasjonskostnader inn i gebyrgrunnlaget, dette iht. selvkostprinsippet.

6. Investeringsprogrammet for 2020 - 2023

Fullstendig versjon av investeringsprogrammet er vedlagt. Samlet under er de største tiltakene/prosjektene som videreføres og startes 2020

Prosjekt	2020	2021
VA Oteren generelt - videreføring	840 000	
Hansenskogen - utbygging VA	1 500 000	
Hansenskogen - utbygging vei og strøm	1 000 000	
Avløpsrenseanlegg Skibotn	11 000 000	3 000 000
Oppgradering VA Hatteng	13 000 000	7 200 000
Oppgradering VA Hatteng, brukostnader	8 450 000	
Oppbygging av veier - Oldersletta boligfelt	1 850 000	
Hatteng skole - oppgradering /utvidesle SFO og lærerværelse	2 600 000	2 600 000
Oppgradering Åsen omsorgssenter gammel del	13 900 000	
Omsorgsboliger eldreomsorg med mulighet for heldøgns tjenester	25 100 000	
Omsorgsboliger rus/psykiatri med mulighet for heldøgns tjenester	11 600 000	
Ny avlastningsbolig på Skibotn	16 450 000	
Brannstasjon Hatteng – ren og skitten sone	1 700 000	1 800 000
Utvidelse av Hatteng kirkegård (forprosjekt 2020)	500 000	8 000 000
Utvidelse av Skibotn kirkegård - driftsbygning	2 500 000	
Trafikksikkerhetstiltak	3 100 000	2 000 000

Det er mange prosjekter også i 2020. Degt er flere som følger med over fra 2019. Blant annet fase to ombygging gammel del Åsen. Som vedlegg til tekstdelen ligger en oversikt over alle investeringsprosjekter som ligger inne i investeringsprogrammet for 2020-2023.

Trond Arne Hoe
Plan- og driftssjef

29. oktober 2019

3 Økonomiske forutsetninger

3.1 Frie inntekter

Kommunens inntekter omfatter ulike komponenter som skatteinntekter, ramme-tilskudd, øremerkede tilskudd og brukerbetalinger.

Kommunenes frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd og utgjør 67,6 % av Storfjord kommunes driftsinntekter i 2020. Inntektene disponeres fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover. Gjennom inntektssystemet fordeles de frie inntektene til kommunene. Skatteandelen utgjør på nasjonalt nivå om lag 40 %. Storfjord kommunes skatteinntekter er på om lag 37 % av de frie inntektene. Dette inkluderer inntektsutjevningen og naturressurskatt. Inntektsutjevningen er en omfordeling av skatteinntekter mellom kommuner for å utjevne forskjeller i skatte-inntektene. For 2020 er inntektsutjevningen anslått til kr 5 607 000,- for Storfjord kommune.

Rammetilskuddet består i hovedsak av et innbyggertilskudd, utgiftsutjevning og andre mindre tilskuddsordninger.

3.1.1 Nasjonale forutsetninger

I statsbudsjettet for 2020 legger regjeringen opp til en realvekst i kommunenes frie inntekter på kr 1,3 mrd i forhold til anslag i revidert nasjonalbudsjett, det tilsvarer en realvekstøkning på 0,3 %. Sammenlignet med anslag for frie inntekter for 2019 som presenteres i Statsbudsjettet 2020 er det en realvekst på -0,9 %, altså en nedgang. Dette fordi merskatteveksten for kommunene i 2019 på 4,9 mrd ikke påvirker nivået på kommunesektorens inntekter i 2020

For Storfjord kommunes del har Kommunal- og regionaldepartementet anslått en nominell vekst i frie inntekter på 2,1 % fra 2019 til 2020, noe som gir en realnedgang på 1,0 % siden anslått lønns- og prisvekst (deflator) er 3,1 % i 2020.

Som varslet i kommuneproposisjonen legges det opp til at skatteinntektene (inkl. eiendomsskatt) skal utgjøre omlag 40 pst av kommunens samlede inntekter. For å oppnå denne målsettingen må den kommunale skattøren reduseres med 0,45 prosentpoeng til 11,10 pst.

3.1.2 Lokale forutsetninger

Skatteinntekter

Det er budsjettert med en skatteinngang fra formues- og inntektsskatten til Storfjord i 2020 på kr 51 067 000. Av dette er om lag kr 5 000 000 naturressursskatt i forbindelse med kraftproduksjon. Dersom en ser naturressursskatt, ordinær skatteinngang og inntektsutjevning under ett er det benyttet samme anslag i kommunens budsjett som det er anslått i Regjeringens forslag til Statsbudsjett.

Rammetilskuddet

Rammetilskuddet for Storfjord kommune er fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet oppgitt til kr 95 026 000,-. I tillegg kommer inntektsutjevningen som er nevnt i punktet foran.

Det ordinære rammetilskuddet tar utgangspunkt i et innbyggertilskudd som fordeles med et likt beløp per innbygger. Innbyggertilskuddet korrigeres videre for utgiftutjevning, beregnet etter objektive kriterier som kalles kostnadsnøkkel. Når en kommune har en lavere behovsindeks enn 1, får den en reduksjon i tilskuddet. Omfordeling skjer til de kommunene som har kostnadsindeks over 1. Storfjord har en beregnet behovsindeks på 1,2569 som innebærer en utgiftsutjevning i 2020 på kr 25 791 000

For 2020 er det gitt midler til enkeltsaker som styrking av helsestasjons og skolehelsetjeneste med kr 278 000,- og en innlemming av tilskudd til frivilligsentraler med kr 427 000,- kompensasjon for redusert eiendomsskatt med kr 146 000 og tilskudd til økt lærertetthet på kr 337 000,- til sammen kr 1 188 000,-.

Inntektsgarantiordningen er utformet slik at ingen kommuner skal ha en vekst i ramme-tilskuddet fra et år til et annet som er lavere enn kr 300 under veksten på landsbasis, målt i kroner pr innbygger. Ordningen finansieres med et likt trekk pr innbygger i alle landets kommuner. For Storfjord utgjør dette et trekk på kr 99 000.

Distriktstilskudd Nord-Norge gis med en sats pr innbygger på kr 4095,- for kommuner i tiltakssonen i Troms. I tillegg gis et småkommunetillegg til kommuner med under 3200 innbyggere ut fra hvilken distriktsindeks kommunen har. For Storfjord utgjør dette kr 12 341 000,- Samlet distriktstilskudd utgjør kr 20 263 000,-

I tillegg er Storfjord kommune tildelt kr 900 000 i skjønnstilskudd som er fordelt av Fylkesmannen i Troms.

3.2 Andre inntekter

3.2.1 Egenbetalinger for kommunale tjenester

Rådmannen foreslår for 2020 å prisjustere betalingssatser med 3,1 % hvis ikke gebyret eller betalingssatsen nevnes spesielt i vedtaket med tilhørende prisjustering. Dette er i tråd med den pris- og kostnadsjusteringsfaktoren (deflator) som staten benytter i forhold til kommunene.

Satsene for vann og avløp økes med 7 %. Det legges opp til at denne økningen opprettholdes i årene som kommer for å dekke inn kapitalkostnader knyttet til investeringene innen vann og avløp som fremkommer av investeringsplanen.

Rådmannen anbefaler å øke de generelle egenbetalingene i tråd med gjeldende regler og forskrifter. Det er i hovedsak egenbetalinger innen pleie- og omsorg som er forskriftsregulert.

Betaling for barn i barnehage følger statlige maksimumssatser.

En fullstendig oversikt over endringene i avgifter, gebyrer og egenbetaling fremkommer i en egen sak om gebyrregulativ 2020.

3.2.4 Konsesjonskraftsinntekter

Storfjord kommune har, som følge av konsesjonsvilkårene for kraftproduksjonen i Skibotn, konsesjonskraft på 32 900 000 kwh til videresalg eller eget bruk. Det ligger også en begrensning knyttet til det totale strømforbruket innenfor kommunens grenser.

Denne konsesjonskraften videreselges og ligger i økonomiplanperioden med følgende inntekter:

	2020	2021	2022	2023
Nto Salgsinnt.	7 068 000	7 568 000	7 568 000	7 568 000

Storfjord kommune selger konsesjonskraften videre til selskaper som selger kraften på det åpne markedet. Storfjord kommune har nå forvaltningsavtale med Ishavskraft for salg og kjøp av kraft.

Målet er å avsettes fra kraftsalg til disposisjonsfond slik at det bare brukes 1 000 000,- direkte inn i driftsbudsjettet hvert av årene. Dette har vi ikke lyktes med i full grad de siste årene. Men det har hvert år blitt avsatt en sum til disposisjonsfondet (sparebøssen) som buffer.

3.2.5 Eiendomsskatt

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt på videreføres på dagens nivå med en skattesats på 7 promille. Dette utgjør inntekter på kr 7 000 000,- samme nivå som i 2019. Det er hovedsakelig Troms kraftforsyning og energi AS som står for størstedelen av dette på grunn av kraftverk i kommunen – reduksjonen skyldes endringer i grunnrenten, og nedtrapping av de av våre eiendomsskatteobjekt som ikke er kraftrelatert er under utfasing. Å 2020 er år 2 av utfasingen som skjer over 7 år. Det ligger innen noe kompensasjon for dette inntektsbortfallet i rammeinntekten, under saker med særskilt fordeling.

I forbindelse med bygging av ny 400 kv linje til Finnmark har vi fått inn et nytt skatteobjekt som mer en kompenserer for endringen av gruppen «verker og bruk». Nytt kraftverk under oppføring på Kileng er også med i oversikten for første gang.

Felles for alle kraftanleggene er at det er Sentralskattekontoret som fastsetter eiendomsskattetaksten. Øvrige eiendomsskatteobjekt fastsettes av kommunens takstnemnd. Siste alminnelige re-taksering ble gjennomført i 2016

3.2 Lønns-, pris- og renteforutsetninger

3.3.1 Lønns- og prisforutsetninger

Deflatoren er et uttrykk for statens lønns- og priskompensasjon i kommuneopplegget og er den forventede lønns- og prisstigningen. Denne benyttes til å prisjustere øremerkede tilskuddsordninger og til å kompensere for lønns- og prisstigning i fastsettingen av de samlede rammeoverføringene over inntektssystemet. Den benyttes videre til å beregne om de samlede overføringene har hatt en realvekst eller ikke.

Deflatoren er vektet med 2/3 lønnsvekst og 1/3 prisvekst. For 2020 er deflatoren anslått til 3,1 % hvor lønnsøkningen utgjør 3,6 %.

Lønnsveksten på 3,6 % er lagt inn i konsekvensjustert budsjett og er samlet på kapittel 1.9 og vil fordeles ut på ansvarene i 2020 for å ta hensyn til faktisk resultat i lønnsforhandlingene i 2020.

Når det gjelder prisvekst så er ikke rammene til det enkelte ansvar justert for dette annet enn for enkeltposter på lisenser og abonnementer.

3.3.2 Renteforutsetninger

Storfjord kommune vil ved utgangen av 2018 ha egne lån på ca kr 245 mill. I tillegg kommer startlån som er videreformidlet til innbyggerne og som finansieres av disse.

Utlånsrenten til kommunal sektor ligger i dag høyere enn styringsrenten, slik at utlånsrenten er i underkant av 1,9 % pr oktober 2018

Følgende tabell viser budsjettrenter som er lagt inn. Forslaget til budsjettrenter er utarbeidet av kommunalbanken. Det er verdt å merke seg at anslagene for renten synker i årene som kommer.

	Budsjettrenter
2020	2,40
2021	2,28
2022	2,20
2023	2,15

Investeringsplanen medfører store låneopptak i 2020. Og avtagende, fortsatt høye i årene framover, noe som gjenspeiler seg i de budsjetterte rente og avdragsutgiftene. Virkningene av investeringsplanen er lagt inn i konsekvensjustert budsjett for økonomiplanperioden. Da låneopptakene erfaringsmessig tas opp i siste halvdel av året legges det bare inn 50 % rentevirkning i låneopptakåret. I tillegg til låneopptak finansieres investeringsprosjektene hovedsakelig med momskomp og tilskudd

I tillegg så skal renten for investering i selvkostområdene (vann, avløp og feiing) betales gjennom økning de kommunale avgiftene.

Premieavvik og pensjon

Fra 2003 trådte det i kraft en forskrift om regnskapsføring av pensjonskostnader. Hensikten var at regnskapet skulle vise beregnet pensjonskostnad og ikke som tidligere innbetalt premie da disse to størrelser ikke er like. Beregnet pensjonskostnad skulle gi en mer forutsigbar og mindre variabel kostnad i regnskapet. Differansen mellom beregnet pensjonskostnad og innbetalt premie er betegnet som premieavvik. Hvis Storfjord kommune betaler mer i pensjonspremie enn størrelsen på den beregnede pensjonskostnaden så vil differansen bli inntektsført. Denne "inntekten" medfører ingen innbetaling av penger mens pensjonspremien er betalt av kommunen.

Fram til 2010 hadde Storfjord kommune ett års amortisering av tidligere års premieavvik, men dette ble endret til 15 år gjeldende fra 2010, og senere 10 år fra og med 2012 etter endring av forskriften. Det er vedtatt å endre amortiserings-tiden til 7 år for premieavvik som oppstår i 2014 og senere.

Pensjonspremie

Forsikringsselskapene som forvalter kommunens pensjonsmidler har varslet følgende premiesatser for neste år:

Pensjonsselskap	Premie 2020
SPK – lærere	11,00%
KLP – sykepleiere	19,00%
KLP – øvrige ansatte	19,00%

Det er tatt med inntektsføring av premieavvik i 2020. Samlet er det budsjettert med et netto premieavvik på kr 6 850 000 som en inntekt fra både KLP og SPK. Det planlegges å bruke premiefondet til dekning av fakturaer fra KLP for å redusere det budsjetterte premieavviket noe. Dette vil medføre at vi får et noe mindre premieavvik og at pensjonsbelastningen på etatene blir tilsvarende mindre. Amortiseringen av tidligere års premieavvik er med som en kostnad.

Statsbudsjettet varsler en samlet reduksjon i pensjonskostnadene for kommune-Norge med 450.000.

3.4 Investeringer og finansiering

Investeringsprogrammet for 2020 har en utgiftsramme på kr 141 843 000 og er i stor grad videreføring av investeringsprosjekter fra 2019. Nye låneopptak for 2020 er 65 193 760, fordelt på 27 990 000 innenfor VAR og 37 203 760 til øvrige investeringer.

Utgiftsramme for investeringsplan 2020 -2023:

	2020	2021	2022	2023
Utgifter	141 843 000	55 450 000	43 700 000	9 850 000

3.4.1 Hovedprioriteringer investering

Se samme tabell som vedlegg 9 i budsjettsaken for investeringsprogrammet for perioden 2020-2023.

Kommentarer til Storfjord felles/menighetsråds driftsbudsjett 2020

Budsjettkommentar

Budsjett for 2020 er i hovedsak et budsjett som består av faste utgifter til driften. Økningen i budsjettet er i hovedsak innen lønns- og pensjonsutgifter, dette på grunn av økning av kirkevergestilling og graverstilling. Kirkevergestilling blir økt fra 70 til 80% fra 15. oktober 2019, og er tenkt økt til 100 % i 2020. Stillingen ble tatt ned til 70% i 2014 ved tilsetting av ny kirkeverge. Det viste seg at man i lange perioder måtte bruke av trosopplæringsstilling på 20% for å utføre oppgaver som kirkeverge. Trosopplæringsstilling dekkes av øremerkede midler fra staten, og skal ikke benyttes i kirkevergestillingen. Vi har i årene som har gått hatt et stort arbeidspress på kirkevergen, og dette kan ikke fortsette.

Kirkegården på Skibotn er under utvidelse, og dette vil medføre mer arbeid for kirkegårdsarbeider i forhold til vedlikehold og oppfølging. Det vil av den grunn være nødvendig å øke graverstillingen fra 50 til 70%.

Det er nå tilsatt ny kirkeverge fra og med 15. oktober 2019. Ny kirkeverge må gjennomgå flere lovpålagte kurs som HMS-opplæring og brannvernkurs, samt nødvendige opplæringskurs tilknyttet stillingen.

Det behøves nødvendig oppgradering av dataprogram og systemer, da nåværende EDB-opplegg for kirkekontoret anses som svært usikkert. Alt av data lagres i dag på lokal laptop, og dersom denne bryter sammen vil mye data gå tapt. Det er kun regnskapsprogram det nå blir tatt bacup av. Datasystemet er lagt opp som et type privat abonnement, der en tidligere kirkeverge står som juridisk eier.

Det er ønskelig å få kirkekontoret over på kirkelig server (Kirkedata). Dette medfører en årlig kostnad på ca. kr 30.000,-.

Storfjord sokn er fortsatt det eneste sokn i sitt prosti som sliter med dårlig og usikker dataløsning.

Kommunale overføringer

Budsjettet for 2020 viser en overføring fra kommunen på kr.2.377.000,-. Overføringer i år 2019 var på kr 2.145.000,-.

Sammenlignet med andre kommuner i Nord-Troms, har Storfjord en av de laveste bevilgning til drift av kirke og gravferd. Storfjord fellesråd har gjennom mange år ligget langt under gjennomsnittet for de øvrige i Nord-Troms.

Generelle kommentarer

Storfjord fellesråd drifter pr. i dag kirke og kirkegårder med 2,8 årsverk, (fra 15.10.2019- 2,9 årsverk) der 0,4 årsverk lønnes av midler fra Bispedømmerådet. De ansatte er fleksible og strekker seg langt for å kunne drifte forsvarlig. Nå når kommunen er ute av Robek, så er det naturlig at kirken også får økte overføringer.

Vi minner om kommunens økonomiske ansvar, jf. Lov om Den norske kirke (Kirkeloven) §15:

- Utgifter til bygging, drift og vedlikehold av kirker
- Utgifter til drift av gravplasser
- Utgifter til stillinger for kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og til daglig leder av kirkelig fellesråd.
- Driftsutgifter for fellesråd og menighetsråd, herunder utgifter til administrasjon og kontorhold
- Utgifter til lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring
- Utgifter til kontorhold for prester
- Utgifter til kirkelig undervisning, diakoni, kirkemusikk og andre kirkelige tiltak i soknene

Med en overføring i 2020 på kr. 2.377.000,- fra kommunen vil Storfjord fellesråd kunne drifte kirke og kirkegårder i Storfjord på en forsvarlig måte, og til det beste for kommunens innbyggere.

Storfjord fellesråd, 03.10.2019

Britt-Elin Sommerseth

leder

K-Sekretariatet

Utvalg:	**Saksnummer**:	**Møtedato**:	**Saksbehandler**:
Kontrollutvalget i Storfjord kommune	17/2019	28.10.2019	Audun Haugan

BUDSJETTRAMME 2020 – KONTROLL OG TILSYN

Innstilling til v e d t a k:

1. Budsjettramme for kontroll og tilsyn for 2020 vedtas med netto driftsutgifter på til sammen kr 710 800,- før lønns- og prisjusteringer for kontrollutvalgets egen virksomhet og eventuelle andre politiske vedtak.

2. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll og tilsyn bes innarbeidet i og skal følge formannskapets samlede budsjettinnstilling til kommunestyret.

3. Kontrollutvalget viser til kontrollutvalgsforskriftens § 18 samt kommentarer i Kontrollutvalgsboken fra Kommunal- og regionaldepartementet, 2011, for behandling av kontrollutvalgets budsjettforslag. Utvalget forutsetter at behandlingen skjer som beskrevet her.

Saken gjelder:

Budsjettramme for kontrollutvalgets virksomhet for 2019 – Storfjord kommune.

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:
B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 2 og kommunelovens § 14-3, tredje ledd fastsetter framgangsmåten ved behandling av budsjett for kontrollarbeidet. Forskriftens § 2 lyder slik:

> *Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.*

Det vises videre til Kontrollutvalgsboken, Kommunal- og regionaldepartementet, 2. utgave, side 16:

Budsjettforslag fra kontrollutvalget kan bare endres av kommunestyret. Grunnen til at kontrollutvalgets budsjett er i en særstilling, er at utvalget skal være fritt og uavhengig av de organene som utvalget skal kontrollere. Det er uheldig om administrasjonen eller et organ som kontrollutvalget skal kontrollere og ha tilsyn med, for eksempel formannskapet eller administrasjonsutvalget, får innvirkning på tilsynorganets budsjettramme.

Formannskapet kan likevel, i sitt samlede budsjett, foreslå et lavere beløp enn det kontrollutvalget foreslår. Kontrollutvalgets budsjettforslag skal imidlertid uendret følge det samlede budsjettfremlegget til kommunestyret, slik at kommunestyret ved budsjettbehandlingen har informasjon om både kontrollutvalgets forslag og formannskapets innstilling til budsjett.

Budsjettforslaget skal dekke både kontrollutvalgets egen virksomhet inkl. sekretariatsfunksjonen og kjøp av revisjonstjenester.

Post	Budsjett 2020	Budsjett 2019
Godtgjørelse leder	15 800	15 500
Møtegodtgjørelser	15 000	10 000
Tapt arbeidsfortjeneste	15 000	10 000
Kontorutgifter	4 000	3 800
Bevertning/representasjon	2 000	2 000
Kurs/opplæring/hotell	50 000	20 000
Skyss og kost	10 000	5 000
Transport	6 000	6 000
Kjøp av ekstern bistand	10 000	10 000
Kjøp av tjenester til revisjon	468 000	451 000
Kjøp av sekretariatstjenester	115 000	111 000
Sum nettoutgifter	710 800	644 300

* Budsjettallene for 2019 er brukt slik de fremstår i kontrollutvalgssak 24/17

Kommentarer:
Faste godtgjørelser er satt opp i henhold til Storfjord kommunes godtgjørelsesreglement, hvor leder godtgjøres med 2% av ordførers godtgjøring og medlemmer godtgjøres per møte med 0,12% av ordførers godtgjøring per møte over 4 timer og med halvparten for møter under 4 timer. Det er tatt høyde for 5 møter i 2019.

Kurs/opplæring/hotell omfatter utgifter til kurs på området tilknyttet kontrollutvalgets arbeid. Posten er økt fre forrige år grunnet økt behov for opplæring for nytt utvalg. Skyss og kost er basert på en viss reisevirksomhet i forbindelse med utvalgets møteaktiviteter.

I posten for kjøp av ekstern bistand er det satt av et beløp for kjøp av tjenester i forbindelse med eierskapskontroll og eventuelt mer forvaltningsrevisjon.

Når det gjelder kjøp av revisjonstjenester fra KomRev NORD er denne prisjustert med anslått deflator på 3 % (Kommuneproposisjonen 2020). KomRev NORD foretar regulering etter faktisk

deflator ved fakturering 2. halvår. Denne fakturering blir dermed som en a-konto fakturering som etterberegnes etter reell deflator i august.

Honoraret til K-Sekretariatet er prisjustert med sist anslått deflator for 2020 som er 3 % (kilde: Kommuneproposisjonen 2019).

Kjøp av sekretariatstjenester for kontrollutvalget og revisjonstjenester er i henhold til prospektene om opprettelse av selskapene K-Sekretariatet IKS og KomRev NORD IKS, og har tidligere vært behandlet i kontrollutvalget og kommunestyret.

Tromsø, 17.10.2019

Audun Haugan
seniorrådgiver

Behandling:

Innspill fra Miljø,- plan- og driftsstyret
Miljø,- plan- og driftsstyret ønsker å prioritert fast nestlederstilling i MPD-etaten, istedet for prosjektstilling, under kapittel 1.6

Rådmannens innstilling ble referert.

Vedtak:

Det legges ikke fram innstilling, da det er SPDs innspill som skal videre til Formannskapet

Innspill fra Miljø,- plan- og driftsstyret
Miljø,- plan- og driftsstyret ønsker å prioritert fast nestlederstilling i MPD-etaten, istedet for prosjektstilling, under kapittel 1.6

Storfjord kommune
Personal- og serviceavdelingen

Formannskapet

Melding om vedtak

Deres ref:	Vår ref	Arkivkode	Dato
	2019/282-18	151	19.11.2019

Budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 - Informasjon om budsjettarbeidet

Saksprotokoll i Storfjord levekårsutvalg - 12.11.2019

Vedtak:

Levekårsutvalget tar budsjettet til orientering med et innspill til formannskapet:

Levekårsutvalget ber formannskapet/ kommunestyret om å ikke bruke gitt mulighet til innsparing gjennom å kutte 2 stk. 50% sosialpedagogstiling ved skolene. Selv om stillingene ikke er lovpålagte, anser vi disse som svært viktige i å forebygge problemer på psykososialt nivå i skolene og fremme psykisk helse bland barn og unge i Storfjord.

Med hilsen

Veronica Davo Larsen
Sekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevet signatur.

Postadresse:
Oldersletta 1
9046 OTEREN
E-post: post@storfjord.kommune.no

Besøksadresse:
Oldersletta 1, Hatteng

Internett:

Telefon: 77 21 28 00
Telefaks: 77 21 28 01

Organisasjonsnr: 964 994 129

Storfjord kommune
Personal- og serviceavdelingen

Storfjord kommune

Melding om vedtak

Deres ref:	Vår ref	Arkivkode	Dato
	2019/92-22	033	19.11.2019

Uttalelse til budsjett 2020

Saksprotokoll i Storfjord Råd for eldre og funksjonshemmede - 12.11.2019
Innspill fra Råd for eldre og funksjonshemmede til Rådmannens budsjettforslag 2020:
Råd for eldre og funksjonshemmede ser på det som «livsnødvendig» at hverdagsrehabiliteringa fortsetter/kommer skikkelig i gang. Denne tjenesten er svært viktig som forebygging for at folk skal kunne bo hjemme lengst mulig. Denne tjenesten avhjelper også at pasienter som utskrives fra sykehus kan rehabiliteres hjemme istedenfor å oppta sykehjemsplass. Nattjeneste må også komme i gang for at folk skal kunne bo hjemme.
Velferdsteknologi er kommet for å bli. Storfjord kommune må bemanne IT-avdelingen slik at velferdsteknologi kan tas i bruk. Trygghetsalarm er ikke operativt i dag. Disse kostnadene er på sikt til inntektservervelse dersom kommunestyret mener at tjenesten skal dreies slik at mange flere skal klare seg hjemme lengst mulig, og at teknologien skal gi «gevinst».
Dagsenter for demente er lovpålagt fra 01.01.20. Denne tjenesten må komme i gang snarest.

Med hilsen

Ann-Mari Hansidatter (s.)
Leder Råd for eldre og funksjonshemmede

Lena Nilsen
sekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevet signatur.

Postadresse:
Oldersletta 1
9046 OTEREN
E-post: post@storfjord.kommune.no

Besøksadresse:
Oldersletta 1, Hatteng

Internett:

Telefon: 77 21 28 00
Telefaks: 77 21 28 01

Organisasjonsnr: 964 994 129

Storfjord ungdomsrådsmøte 20.november 2019

Sak 16/19 Rådmannens budsjettforslag

Behandling:

SUR har ingen direkte innspill til budsjetter, men de ønsker å komme med ett innspill

Vedtak:

SUR mener at det er for lite tilbud i fritidsklubbene i dag.

Fritidsklubbene er godt besøkte og i høst har klubbene vært gratis å delta på og det har vært tilbud om gratis varm mat. Det har gjort at klubbene er blitt enda mer besøkt. SUR ber politikerne om å se på muligheten for å øke ressursene til fritidsklubbene.

Fritidsklubben er den største sosiale fritidsarenaen ungdommen i kommunen har. SUR ber om at fritidsklubbene får ressurser til å øke sine klubbtilbud og gi økonomisk rom for at tilbudet fortsetter å være gratis og tilby varm mat på fredagsklubbene.

Budsjettversjonsrapport: Formannskapets innstilling

	2020	2021	2022	2023
Mer-/mindreforbruk konsekvensj. budsjett	**-982 945**	**-1 117 903**	**-463 503**	**-63 503**
Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett	**0**	**0**	**0**	**0**
Valgte driftstiltak	**982 945**	**1 117 903**	**463 503**	**63 503**
Mer-/mindreforbruk budsjettversjon	**0**	**0**	**0**	**0**
Valgte tiltak				
1,0 Politikk	**0**	**0**	**-50 000**	**0**
000 - Folkevalgtopplæring 2020	***50 000***	***0***	***0***	***0***
Politisk styring (000)	***50 000***	***0***	***0***	***0***
1.000.100 - Tilskudd politiske partier	***-50 000***	***0***	***-50 000***	***0***
Politisk styring (000)	***-50 000***	***0***	***-50 000***	***0***
1,1 Sentraladministrasjonen	**494 000**	**0**	**0**	**0**
120 - omorganisering	***250 000***	***0***	***0***	***0***
Rådmannen (120)	***250 000***	***0***	***0***	***0***
120 - Overlapping ny rådmann - 14 dager	***44 000***	***0***	***0***	***0***
Rådmannen (120)	***44 000***	***0***	***0***	***0***
150 - HMS- prosjekt sykefravære	***200 000***	***0***	***0***	***0***
HMS (150)	***200 000***	***0***	***0***	***0***
1,2 Oppvekst og kultur	**148 200**	**31 650**	**-73 068**	**-271 755**
210.202 Hatteng skole 5 skoledager pr. uke 1.-4.klasse	***140 000***	***140 000***	***140 000***	***140 000***
Hatteng skole (210)	***140 000***	***140 000***	***140 000***	***140 000***
210.202 Skoleledelse Hatteng skole	***66 600***	***152 800***	***99 900***	***0***
Hatteng skole (210)	***66 600***	***152 800***	***99 900***	***0***
212.202 Skoleledelse Skibotn skole	***66 600***	***152 800***	***99 900***	***0***
Skibotn skole (212)	***66 600***	***152 800***	***99 900***	***0***
250.375 Nord-Troms museum sommeråpent	***35 000***	***36 050***	***37 132***	***38 245***
Kulturkonsulent (250)	***35 000***	***36 050***	***37 132***	***38 245***
252.244 Barnevern midlertidig styrking i 2020 med 50 % stilling	***290 000***	***0***	***0***	***0***
Barne-ungdomsvern (252)	***290 000***	***0***	***0***	***0***
260 - økning oversførsel Storfjord Menighetsråd - RM forslag	***150 000***	***150 000***	***150 000***	***150 000***
Overføring kirke (260)	***150 000***	***150 000***	***150 000***	***150 000***
299 - nedtak 1 stilling oppvekst	***-600 000***	***-600 000***	***-600 000***	***-600 000***
rammekorrigering oppvekst (299)	***-600 000***	***-600 000***	***-600 000***	***-600 000***
1,3 Behandlende avdeling	**418 000**	**-600 000**	**-600 000**	**-600 000**
Nedtak 1 stilling Helse og omsorg	***-600 000***	***-600 000***	***-600 000***	***-600 000***
rammekorrigering behandlende (398)	***-600 000***	***-600 000***	***-600 000***	***-600 000***
Ressurskrevende tiltak - avlastning/helsehjelp i hjemmet	***0***	***0***	***0***	***0***
Hjemmetjenesten (379)	***0***	***0***	***0***	***0***
Velferdsteknologi	***50 000***	***0***	***0***	***0***
Hjemmetjenesten (379)	***50 000***	***0***	***0***	***0***
Videreføring av tiltak i 2020- styrking av Hjemmetjenesten	***968 000***	***0***	***0***	***0***
Hjemmetjenesten (379)	***968 000***	***0***	***0***	***0***

1,3 Forebyggende avdeling	**1 119 000**	**1 399 440**	**1 399 440**	**1 399 440**
1.320. Heldøgn omsorg rus/psyk. Økt bemanning 1,55 årsverk	*1 119 000*	*1 399 440*	*1 399 440*	*1 399 440*
Heldøgns omsorg (320)	*1 119 000*	*1 399 440*	*1 399 440*	*1 399 440*
1,4 Næringsetaten	**-279 340**	**120 660**	**120 660**	**120 660**
Formannskapet finansering med næringsfond	*-600 000*	*0*	*0*	*0*
Næringsmedarbeider (440)	*-600 000*	*0*	*0*	*0*
445 - kommunal andel veterinærvakt	*105 660*	*105 660*	*105 660*	*105 660*
Jordbrukssjef (445)	*105 660*	*105 660*	*105 660*	*105 660*
445 - Nord Troms interkommunale skadefellingslag	*15 000*	*15 000*	*15 000*	*15 000*
Jordbrukssjef (445)	*15 000*	*15 000*	*15 000*	*15 000*
447 - regodkjenning av skuterløyper	*200 000*	*0*	*0*	*0*
Skogmester (447)	*200 000*	*0*	*0*	*0*
1,5 Konsesjonskraftsalg	**-1 398 000**	**-1 573 997**	**-2 061 179**	**-2 152 492**
Økt bruk konsesjonskraft (Formannskapet)	*-1 398 000*	*-750 500*	*-1 403 000*	*-1 393 000*
Kraftinntekter (541)	*-1 398 000*	*-750 500*	*-1 403 000*	*-1 393 000*
541-økt bruk av konsesjonskraft	*0*	*-823 497*	*-658 179*	*-759 492*
Kraftinntekter (541)	*0*	*-823 497*	*-658 179*	*-759 492*
1,6 Driftsetaten	**1 353 000**	**1 023 000**	**1 023 000**	**873 000**
Ny fast stilling	*773 000*	*773 000*	*773 000*	*773 000*
Driftssjef (600)	*773 000*	*773 000*	*773 000*	*773 000*
Sommerarbeidsplasser(forslag fra F.skap)	*100 000*	*0*	*0*	*0*
Driftssjef (600)	*100 000*	*0*	*0*	*0*
620.11500.303 - Geodatanettverk Tromsøregionen	*30 000*	*0*	*0*	*0*
Oppmåling (620)	*30 000*	*0*	*0*	*0*
620.11951.303 - Økte årlige kostander - digitale plattformer kartløsninger	*100 000*	*100 000*	*100 000*	*100 000*
Oppmåling (620)	*100 000*	*100 000*	*100 000*	*100 000*
625.12705.301 - Interkommunal revisjon av miljø- og klimaplan	*100 000*	*0*	*0*	*0*
Plan (625)	*100 000*	*0*	*0*	*0*
650.11500.339 - Lovpålagt kursing av konstabler og utrykningsledere	*250 000*	*150 000*	*150 000*	*0*
Brannvern (650)	*250 000*	*150 000*	*150 000*	*0*
662. 345.11201 - Utbedre vei opp til vanninntaket på Elvevoll	*0*	*0*	*0*	*0*
Vannforsyning (662)	*0*	*0*	*0*	*0*
662.10500.345 - Rullerende vaktordning på vei, vann og avløp samt kommunale bygg	*0*	*0*	*0*	*0*
Vannforsyning (662)	*0*	*0*	*0*	*0*
662.12400.340 - Økte kostnader med drift av SD-anlegget og de nye UV-anleggene	*0*	*0*	*0*	*0*
Vannforsyning (662)	*0*	*0*	*0*	*0*
1,7 Dritsetaten - bygg	**604 650**	**104 650**	**104 650**	**104 650**
Tilskudd boligbyggin	*500 000*	*0*	*0*	*0*
Bolig og miljø (740)	*500 000*	*0*	*0*	*0*
710.11201.222 - Bekjemping av skadedyr Hatteng skole	*50 000*	*50 000*	*50 000*	*50 000*
Hatteng skole (710)	*50 000*	*50 000*	*50 000*	*50 000*
712.11201.222 - Bekjemping av skadedyr Skibotn skole	*50 000*	*50 000*	*50 000*	*50 000*
Skibotn skole (712)	*50 000*	*50 000*	*50 000*	*50 000*
772.10750.273 - Renholdstilling til Valmuen	*4 650*	*4 650*	*4 650*	*4 650*
Valmuen utleiebygg (772)	*4 650*	*4 650*	*4 650*	*4 650*

1,9 Finans	**-1 476 565**	**612 500**	**600 000**	**590 000**
Finanskostnader økt inv.budsjett	***625 000***	***612 500***	***600 000***	***590 000***
Renter (950)	***125 000***	***112 500***	***100 000***	***90 000***
Avdrag lån (960)	***500 000***	***500 000***	***500 000***	***500 000***
Formannskapet innstilling til bruk av dispfond	***-2 101 565***	***0***	***0***	***0***
Finanstransaksjoner (990)	***-2 101 565***	***0***	***0***	***0***
Tiltak som ikke er valgt i denne budsjettversjonen				
Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett	**0**	**0**	**0**	**0**
Investeringer 2020-2023 - kst vedtak	0	0	0	0
Videreførte tiltak fra siste økonomiplan	**0**	**0**	**0**	**0**
220.201 10 % assistentstilling Oteren barnehage 2019	0	0	0	0
Oteren barnehage (220)	0	0	0	0
1,0 Politikk	**0**	**0**	**0**	**0**
003 - Regionrådet - finansiering av NTSS	68 255	0	0	0
Politisk samarbeid (003)	68 255	0	0	0
1,2 Oppvekst og kultur	**0**	**0**	**0**	**0**
210 og 212 .202 skolene : nedtak sosialpedagog 50 % fra 1.8.20	-270 000	-630 000	-630 000	-630 000
Hatteng skole (210)	-135 000	-315 000	-315 000	-315 000
Skibotn skole (212)	-135 000	-315 000	-315 000	-315 000
210.202 Ekskursjoner Hatteng skole 2020	30 000	30 000	30 000	30 000
Hatteng skole (210)	30 000	30 000	30 000	30 000
210.202 Hatteng skole nedtak 1 lærerstilling fra 1.8.2020	-262 000	-630 000	-630 000	-630 000
Hatteng skole (210)	-262 000	-630 000	-630 000	-630 000
212.202 Ekskursjoner Skibotn skole 2020	30 000	30 000	30 000	30 000
Skibotn skole (212)	30 000	30 000	30 000	30 000
212.202 Skibotn skole nedtak 1 lærerstilling Skibotn skole fra 1.8.20	-262 000	-630 000	-630 000	-630 000
Hatteng skole (210)	-262 000	-630 000	-630 000	-630 000
216.383 Kulturskolen - Friplasser og gratis utlån av instrumenter	20 000	20 000	20 000	20 000
Kulturskole (216)	20 000	20 000	20 000	20 000
216.383 Kulturskolen - Instrumenter til utleie elever	30 000	1 000	1 000	1 000
Kulturskole (216)	30 000	1 000	1 000	1 000
216.383 Nedtak 50 % stilling kulturskolen	-130 000	-276 000	-276 000	-276 000
Kulturskole (216)	-130 000	-276 000	-276 000	-276 000
220.201 10 % assistentstilling Oteren barnehage v1	53 000	53 000	53 000	53 000
Oteren barnehage (220)	53 000	53 000	53 000	53 000
222.201. 10 % assistent Furuslottet barnehage 2019	53 000	53 000	53 000	53 000
Furuslottet barnehage (222)	53 000	53 000	53 000	53 000
250 - økning tilskudd HaltiKvelkultursenter	6 200	6 200	6 200	6 200
Kulturkonsulent (250)	6 200	6 200	6 200	6 200
250.231 UKM Storfjord husleieutgifter	5 000	0	5 000	0
Kulturkonsulent (250)	5 000	0	5 000	0
250.375 Krattrydding Bollmanns-/Russeveien	20 000	0	0	0
Kulturkonsulent (250)	20 000	0	0	0
1,3 Behandlende avdeling	**0**	**0**	**0**	**0**
Saksbehandler stilling	351 160	526 480	526 480	526 480
Hjemmetjenesten (379)	351 160	526 480	526 480	526 480

373: Økning korttidsplasser sykehjemmet fra høst 2020	850 000	1 820 000	1 820 000	1 820 000
Åsen Omsorgssenter (373)	850 000	1 820 000	1 820 000	1 820 000
373: Økte kostnader til medisinsk behandling 2019	200 000	200 000	200 000	200 000
Åsen Omsorgssenter (373)	200 000	200 000	200 000	200 000
373/379: Natt-tjeneste	660 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000
Åsen Omsorgssenter (373)	330 000	700 000	700 000	700 000
Hjemmetjenesten (379)	330 000	700 000	700 000	700 000
1,3 Forebyggende avdeling	**0**	**0**	**0**	**0**
1.316. 20 % fast stilling psykisk helse og rusomsorgen	155 177	155 177	155 177	155 177
Psykiatri (316)	155 177	155 177	155 177	155 177
1,6 Driftsetaten	**0**	**0**	**0**	**0**
Innsparing - 600.10501.120 - Tar ut lærling fra budsjettet	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Driftssjef (600)	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
600.10100.120 - Mellomleder i driftsetaten	773 000	773 000	773 000	773 000
Driftssjef (600)	773 000	773 000	773 000	773 000
600.10100.120 - Øke ledende renholdstilling fra 30 % til 50 %	140 760	140 760	140 760	140 760
Driftssjef (600)	140 760	140 760	140 760	140 760
611.10100.120 - Administrativ og praktisk oppfølging av bilparken	66 800	66 800	66 800	66 800
Egne kjøretøy (611)	66 800	66 800	66 800	66 800
620.10302.302 - Prosjektstilling oppfølging av ulovligheter	665 000	665 000	0	0
Oppmåling (620)	665 000	665 000	0	0
630.12300.360 - Handtering av overflatevann i Skibotn	100 000	0	0	0
Naturskade (630)	100 000	0	0	0
672.12404.333 - Økte kostander med vintervedlikehold	500 000	500 000	500 000	500 000
Veier (672)	500 000	500 000	500 000	500 000
1,7 Dritsetaten - bygg	**0**	**0**	**0**	**0**
Innsparing - 714. xxxx. xxx - Ta vestersiasenteret ut av driftsbudsjettet	-267 669	-267 669	-267 669	-267 669
Vestersiasenteret (714)	-267 669	-267 669	-267 669	-267 669
703.10100.121 - Drift av nye boliger - drift, renhold og vaktmestertjenester	174 785	174 785	174 785	174 785
Kommunale bygg - Fellesutgifter (703)	174 785	174 785	174 785	174 785
703.11201.180 - Tilhenger med kapell	60 000	0	0	0
Kommunale bygg - Fellesutgifter (703)	60 000	0	0	0
703.12300.121 - Bekjemping av skadedyr i andre bygg	100 000	100 000	100 000	100 000
Kommunale bygg - Fellesutgifter (703)	100 000	100 000	100 000	100 000
1,9 Finans	**0**	**0**	**0**	**0**
990 - RMs forslag til bruk av dispfond	-2 814 820	0	0	0
Finanstransaksjoner (990)	-2 814 820	0	0	0

Kapittel : 1,0 Politikk					
Tiltak	**081: 000 - Folkevalgtopplæring 2020**				
Beskrivelse	Kommunevalg 2019 og behov for politikeropplæring. Planlagt gjennomført med KS sitt politikeropplæringsprogram				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Politisk styring (000)				
1.11500.100.0 KURS/OPPLÆRING	50 000	0	0	0	50 000
Sum utgifter	**50 000**	**0**	**0**	**0**	**50 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**50 000**	**0**	**0**	**0**	**50 000**
SUM NETTO TILTAK	**50 000**	**0**	**0**	**0**	**50 000**

Tiltak	**057: 1.000.100 - Tilskudd politiske partier**				
Beskrivelse	Tilskudd til politiske partier er oppført med kr. 50.000,-. Budsjettsituasjonen gjør at denne bevilgningen bør vurderes å opphøre for 2020. Det foreslås at bevilgningen innføres i 2021 (stortingsvalg) og 2023 (kommunevalg).				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Politisk styring (000)				
1.14707.100.0 DIVERSE BIDRAG	-50 000	0	-50 000	0	-100 000
Sum utgifter	**-50 000**	**0**	**-50 000**	**0**	**-100 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**-50 000**	**0**	**-50 000**	**0**	**-100 000**
SUM NETTO TILTAK	**-50 000**	**0**	**-50 000**	**0**	**-100 000**

Kapittel : 1,1 Sentraladministrasjonen					
Tiltak	**080: 120 - omorganisering**				
Beskrivelse	2019 tiltak som ikke er gjennomført i 2019. 2019 finansiering overføres 2020				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Rådmannen (120)				
1.12705.120.0 KONSULENTER	250 000	0	0	0	250 000
Sum utgifter	**250 000**	**0**	**0**	**0**	**250 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**250 000**	**0**	**0**	**0**	**250 000**

SUM NETTO TILTAK	**250 000**	**0**	**0**	**0**	**250 000**
Tiltak	**027: 120 - Overlapping ny rådmann - 14 dager**				
Beskrivelse	Det budsjetteres med overlappingsperiode på 14 dager for ny rådmann inkl. pensjonsutgifter.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Rådmannen (120)				
1.10305.120.0 LØNN PROSJEKTARBEID	44 000	0	0	0	44 000
Sum utgifter	**44 000**	**0**	**0**	**0**	**44 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**44 000**	**0**	**0**	**0**	**44 000**
SUM NETTO TILTAK	**44 000**	**0**	**0**	**0**	**44 000**
Tiltak	**052: 150 - HMS- prosjekt sykefravære**				
Beskrivelse	Sykefraværsarbeid. Det er avsatt midler til dette i 2019, men det blir ikke gjennomført. Planen for gjennomføring er lagt og dette ønskes gjennomført i 2020				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: HMS (150)				
1.12705.120.0 KONSULENTER	200 000	0	0	0	200 000
Sum utgifter	**200 000**	**0**	**0**	**0**	**200 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**200 000**	**0**	**0**	**0**	**200 000**
SUM NETTO TILTAK	**200 000**	**0**	**0**	**0**	**200 000**
Kapittel : 1,2 Oppvekst og kultur					
Tiltak	**044: 210.202 Hatteng skole 5 skoledager pr. uke 1.-4.klasse**				
Beskrivelse	Tiltak for å øke kvaliteten på skoletilbudet for 1.-4 klasse på Hatteng skole- kortere skoledager, alle dager i uka.: Pr. i dag så har 1.-4.klasse på Hatteng skole kun 4 skoledager pr uke med 6 timer pr. dag. Dette pga at skolekretsen er langstrakt og midtskyss er ikke aktuelt på grunn av kostnader. Skibotn skole har fem skoledager også for 1.-4.klasse. Der går stort sett alle elever til skolen. Det er Troms fylkeskommune som har ansvaret for skoleskyss også for grunnskoleelever.Skolen og skoleledergruppa i kommunen har drøftet mulige tiltak for å kunne ha småskoleelevene på Hatteng på skolen alle 5 dagene. For å få til dette, er den rimeligste løsningen å tilby gratis SFO i 1, 5 t pr dag, 5 dager i uka etter skoletid fram til bussen går,til alle elever i 1.-5.klasse som har behov for det. Det er ca. 40 elever i 1.-4 klasse fra høst 2020. Kulturskole og leksehjelp kan legges inn i denne tida, for de elevene det gjelder for. Foreldre som skal ha SFO før skoletid og etter at skoleskyssen er gått, betaler på vanlig måte for SFO plassen. De som ikke betaler, er de barna som ufrivillig må vente på skoleskyss og har krav på tilsyn fram til skyssen går. Stipulert kostnad pr år ved å øke SFO bemanningen i 1, 5 time pr dag i skoleåret, er ca. 120 000.				

	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Hatteng skole (210)				
1.10100.215.0 LØNN FASTE STILLINGER	120 000	120 000	120 000	120 000	480 000
1.10900.202.0 PENSJON	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
Sum utgifter	**140 000**	**140 000**	**140 000**	**140 000**	**560 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**140 000**	**140 000**	**140 000**	**140 000**	**560 000**
SUM NETTO TILTAK	**140 000**	**140 000**	**140 000**	**140 000**	**560 000**

Tiltak	**002: 210.202 Skoleledelse Hatteng skole**
Beskrivelse	Formålet er å styrke ledere i å arbeide systematisk med utvikling og læring. Skoleledelse: Det er behov for skoleledere å ha mer tid til ledelse, utvikling og oppfølging av innholdet i skolene. Begrunnelse: 1.Skoleledelsen trenger tid til å veilede, støtte og følge opp skolens øvrige personale. Etter at ny § 9a (nulltoleranse for mobbing) kom med økte krav til dokumentasjon og systematisk arbeid på skolen, trenger skoleledelsen å ha tid til å utføre dette arbeidet på en kvalitetsmessig god måte for å sikre elevens individuelle rett til et godt og trygt skolemiljø. 2.Fra høst 2020 innføres det ny læreplan i grunnskolen. Det er skoleledelsen som skal være pådriver og gi mål og retning for hvordan lærerplanen skal implementeres i hele skoleorganisasjonen. I en periode på min. to år framover er det nødvendig å sikre at skolelederne får vilkår å jobbe under, som gjør at de kan lede og utvikle skolen slik kommunestyret har bedt om. Pr i dag har både rektorer og inspektører undervisning i sine stillinger.En beskjeden økning på 20 % på hver av skolene, vil ha stor effekt i arbeidshverdagen for skolelederne våre med tanke på de komplekse lederoppgaver som daglig kreves for å oppfylle ofte motstridende krav fra elever, foreldre, ansatte, kommune og stat. Gjelder fra 1.8.2020 og i 2 skoleår

	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Hatteng skole (210)				
1.10100.202.0 LØNN FASTE STILLINGER	60 000	138 000	90 000	0	288 000
1.10900.202.0 PENSJON	6 600	14 800	9 900	0	31 300
Sum utgifter	**66 600**	**152 800**	**99 900**	**0**	**319 300**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**66 600**	**152 800**	**99 900**	**0**	**319 300**
SUM NETTO TILTAK	**66 600**	**152 800**	**99 900**	**0**	**319 300**

Tiltak	**003: 212.202 Skoleledelse Skibotn skole**
Beskrivelse	Formålet er å styrke ledere i å arbeide systematisk med utvikling og læring. Skoleledelse: Det er behov for skoleledere å ha mer tid til ledelse, utvikling og oppfølging av innholdet i skolene. Begrunnelse: 1.Skoleledelsen trenger tid til å veilede, støtte og følge opp skolens øvrige personale. Etter at ny § 9a (nulltoleranse for mobbing) kom med økte krav til dokumentasjon og systematisk arbeid på skolen, trenger skoleledelsen å ha tid til å utføre dette arbeidet på en kvalitetsmessig god måte for å sikre elevens individuelle rett til et godt og trygt skolemiljø.

	2.Fra høst 2020 innføres det ny læreplan i grunnskolen. Det er skoleledelsen som skal være pådriver og gi mål og retning for hvordan lærerplanen skal implementeres i hele skoleorganisasjonen. I en periode på min. to år framover er det nødvendig å sikre at skolelederne får vilkår å jobbe under, som gjør at de kan lede og utvikle skolen slik kommunestyret har bedt om. Pr i dag har både rektorer og inspektører undervisning i sine stillinger.En beskjeden økning på 20 % på hver av skolene, vil ha stor effekt i arbeidshverdagen for skolelederne våre med tanke på de komplekse lederoppgaver som daglig kreves for å oppfylle krav fra elever, foreldre, ansatte, kommune og stat. Gjelder fra 1.8.2020 og i 2 skoleår				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Skibotn skole (212)				
1.10100.202.0 LØNN FASTE STILLINGER	60 000	138 000	90 000	0	288 000
1.10900.202.0 PENSJON	6 600	14 800	9 900	0	31 300
Sum utgifter	**66 600**	**152 800**	**99 900**	**0**	**319 300**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**66 600**	**152 800**	**99 900**	**0**	**319 300**
SUM NETTO TILTAK	**66 600**	**152 800**	**99 900**	**0**	**319 300**
Tiltak	**045: 250.375 Nord-Troms museum sommeråpent**				
Beskrivelse	Storfjord kommune har hvert år bevilget tilskudd til sommeråpent ved museets anlegg på Markedsplassene, etter forutgående søknad fra NTRM. I 2018 og 2019 har kommunen bedt museet om å lage et forslag til varig løsninger for drift og finansiering av sommersesongen som kan behandles i kommunene, slik at man får forutsigbare løsninger som er like for alle eierkommunene og slipper å saksbehandle saken fra år til år. NTRM har nå lagt fram en modell som kommunene kan slutte seg til: Museet har arbeidsgiver- og koordineringsansvaret for sommeråpne museer, og kommunene yter et tilskudd på kr. 35.000,- som indeksreguleres årlig. Ved revidering av samarbeidsavtalen skal denne løsninga tas inn i avtalen.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Kulturkonsulent (250)				
1.14709.375.0 DIV. TILSKUDD TIL ANDRE	35 000	36 050	37 132	38 245	146 427
Sum utgifter	**35 000**	**36 050**	**37 132**	**38 245**	**146 427**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**35 000**	**36 050**	**37 132**	**38 245**	**146 427**
SUM NETTO TILTAK	**35 000**	**36 050**	**37 132**	**38 245**	**146 427**
Tiltak	**038: 252.244 Barnevern midlertidig styrking i 2020 med 50 % stilling**				
Beskrivelse	Barnevernet jobber under stort press med lovpålagte frister som skal holdes mht undersøkelser og tiltaksplaner. Samtidig skal det utredes sammenslåing av tjenesten med Balsfjord kommune. Tjenesten opplever at presset er så stort at				

	sykemeldinger begrunnes i bl.a mangel på tid til å kunne utføre jobben i hht lovkravene. Formål med midlertidig styrking: Det vil være et intensiv som kan bidra til at de ansatte kan makte å ta igjen etterslep som har hopet seg opp ila sensommer/høst. Barnevernsaker kan ikke vente og det er av største viktighet at Storfjord kommune kan levere slik det er lovkrav om.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Barne-ungdomsvern (252)				
1.10100.244.0 LØNN FASTE STILLINGER	250 000	0	0	0	250 000
1.10900.244.0 PENSJON	40 000	0	0	0	40 000
Sum utgifter	**290 000**	**0**	**0**	**0**	**290 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**290 000**	**0**	**0**	**0**	**290 000**
SUM NETTO TILTAK	**290 000**	**0**	**0**	**0**	**290 000**
Tiltak	**070: 260 - økning oversførsel Storfjord Menighetsråd - RM forslag**				
Beskrivelse	Rådmannens forslag Rådmann og økonomisjef har fått presentert budsjettet for Storfjord kirke for 2020. Budsjettet inneholder en betydelig økning av kommunal overføring, blant annet basert på økning av kirkevergestillingen fra 80 % til 100 %. Og økning av graverstillingen fra 50 % til 70 %. En økning tilsvarende kommunal deflator tilsier 62.000. Kirka har søkt om 382.000, og forsvarer dette med at de ligger langt bak sammenlignbare kommuner, jfr KOSTRA Storfjord menighetsråd mottok i 2019 et ekstra tilskudd for nødvendig vedlikehold, og innkjøp av diverse driftsmidler på 150.000. Dokumentene fra Storfjord menighetsråd ligger som vedlegg til budsjettsaken				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Overføring kirke (260)				
1.14712.390.0 Tilskudd kirkelig fellesråd / Skibotn bedehus	150 000	150 000	150 000	150 000	600 000
Sum utgifter	**150 000**	**150 000**	**150 000**	**150 000**	**600 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**150 000**	**150 000**	**150 000**	**150 000**	**600 000**
SUM NETTO TILTAK	**150 000**	**150 000**	**150 000**	**150 000**	**600 000**
Tiltak	**078: 299 - nedtak 1 stilling oppvekst**				

Beskrivelse	Rådmannen foreslår å ta ned en stilling på etaten for oppvekst.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: rammekorrigering oppvekst (299)				
1.12000.120.0 Inventar og utstyr	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000	-2 400 000
Sum utgifter	**-600 000**	**-600 000**	**-600 000**	**-600 000**	**-2 400 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**-600 000**	**-600 000**	**-600 000**	**-600 000**	**-2 400 000**
SUM NETTO TILTAK	**-600 000**	**-600 000**	**-600 000**	**-600 000**	**-2 400 000**
Kapittel : 1,3 Behandlende avdeling					
Tiltak	**079: Nedtak 1 stilling Helse og omsorg**				
Beskrivelse					
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: rammekorrigering behandlende (398)				
1.12000.120.0 Inventar og utstyr	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000	-2 400 000
Sum utgifter	**-600 000**	**-600 000**	**-600 000**	**-600 000**	**-2 400 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**-600 000**	**-600 000**	**-600 000**	**-600 000**	**-2 400 000**
SUM NETTO TILTAK	**-600 000**	**-600 000**	**-600 000**	**-600 000**	**-2 400 000**
Tiltak	**055: Ressurskrevende tiltak - avlastning/helsehjelp i hjemmet**				
Beskrivelse	Hjemmetjenesten har i 2019 vært inne med avlastning/helsehjelp på natt, til en familie med barn med behov for helsehjelp. Pålegg fra Fylkesmannen om å videreføre ordningen nå i høst, og slik det ser ut nå må tiltaket fortsette i 2020.				
SUM NETTO TILTAK	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Tiltak	**084: Velferdsteknologi**				
Beskrivelse	Formannskapet(interkommunalt prosjekt)				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Hjemmetjenesten (379)				
1.14500.275.0 OVERFØRING TIL ANDRE KOMMUNER	50 000	0	0	0	50 000

Sum utgifter	**50 000**	**0**	**0**	**0**	**50 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**50 000**	**0**	**0**	**0**	**50 000**
SUM NETTO TILTAK	**50 000**	**0**	**0**	**0**	**50 000**

Tiltak	**047: Videreføring av tiltak i 2020- styrking av Hjemmetjenesten**
Beskrivelse	Endret av rådmannen: Videreføring av midlertidig stillinger i 1 år I budsjett 2019 fikk vi en midlertidig styrking av bemanning i Hjemmetjenesten som følge økt oppdragsmengde, og brukere med omfattende pleiebehov som bor hjemme. De brukerne har behov for to pleiere i stelle situasjoner og forflytning. I tillegg har vi fått flere oppgaver overført til kommunene som følge av samhandlingsreformen. Dersom vi skal kunne ivareta tjenestebehovet så er det behov det en styrking av tjenesten fast med 1,7 årsverk.

	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Hjemmetjenesten (379)				
1.10100.241.0 LØNN FASTE STILLINGER	880 000	0	0	0	880 000
1.10107.254.0 SØN/HELG/KVELD/NATTILLEGG	88 000	0	0	0	88 000
Sum utgifter	**968 000**	**0**	**0**	**0**	**968 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**968 000**	**0**	**0**	**0**	**968 000**
SUM NETTO TILTAK	**968 000**	**0**	**0**	**0**	**968 000**

Kapittel : 1,3 Forebyggende avdeling	
Tiltak	**062: 1.320. Heldøgn omsorg rus/psyk. Økt bemanning 1,55 årsverk**
Beskrivelse	Begrunnelse for økt bemanning i Heldøgns omsorgsbolig rus og psykisk helse Dagens bemanning i heldøgnsomsoegsbolig er 2:1, denne bemanningen vil ikke være tilstrekkelig for å ivareta flere brukere og akuttfunksjon i ny bolig. Når ny bolig tas i bruk januar 2020 vil det kunne gis tilbud til ytterligere to andre brukere samt tilbud om akuttfunksjon som er et tilbud til personer som har et akutt behov for kommunalt heldøgns omsorgstilbud innenfor rus og psykisk helse. Erfaringer tilsier at det er et økende behov for heldøgns omsorgsbolig blant unge voksne i kommunen som har rus og psykiske utfordringer. For at kommunen skal kunne ivareta disse personene og gi dem et forsvarlig miljøterapeutisk tilbud er det nødvendig å øke bemanningen fra slik den der i dag. Det er også et stort behov for ekstra oppfølging/tilgjengelighet på ettermiddag og helg for brukere som er hjemmeboende og tilknyttet dagtjenesten. Henviser til ROP-retningslinjer og samhandlingsreformen. Kommunene forplikter seg til å forebygge, behandle tidligere og samhandle mer. Brukere skal få tidlig og god hjelp nærmest der de bor. På bakgrunn av dette er det nødvendig å øke bemanningen for å ivareta disse funksjonene på en forsvarlig måte. Økt bemanning med et ekstra personalet på ettermiddag fra 15-22 fra mandag-fredag.

	Helg lørdag-søndag et ekstra personale fra kl. 12-22. På årsbasis utgjør dette: 1,55 ekstra årsverk. Oppstart 1. mai 2020. Perioden januar-mai - innleie av ekstrahjelp.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Heldøgns omsorg (320)				
1.10100.243.0 LØNN FASTE STILLINGER	574 000	826 000	826 000	826 000	3 052 000
1.10107.243.0 SØN/HELG/KVELD/NATTILLEGG	162 000	231 000	231 000	231 000	855 000
1.10201.243.0 LØNN SYKEVIKARER	17 000	20 000	20 000	20 000	77 000
1.10202.243.0 LØNN FERIEVIKARER	30 000	80 000	80 000	80 000	270 000
1.10207.243.0 SØN/HELG/KVELD/NATTILLEGG	5 000	17 000	17 000	17 000	56 000
1.10302.243.0 LØNN ANNEN EKSTRAHJELP	150 000	0	0	0	150 000
1.10900.243.0 PENSJON	179 000	223 440	223 440	223 440	849 320
1.10903.243.0 GRUPPELIV/ULYKKESFORSIKR.	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Sum utgifter	**1 119 000**	**1 399 440**	**1 399 440**	**1 399 440**	**5 317 320**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**1 119 000**	**1 399 440**	**1 399 440**	**1 399 440**	**5 317 320**
SUM NETTO TILTAK	**1 119 000**	**1 399 440**	**1 399 440**	**1 399 440**	**5 317 320**
Kapittel : 1,4 Næringsetaten					
Tiltak	**089: Formannskapet finansering med næringsfond**				
Beskrivelse	Sommerarbeidsplasser 100 tusen Boligtilskudd 500 tusen				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Næringsmedarbeider (440)				
1.19517.325.0 BRUK AV NÆRINGSFOND	-600 000	0	0	0	-600 000
Sum utgifter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum inntekter	**-600 000**	**0**	**0**	**0**	**-600 000**
Sum netto	**-600 000**	**0**	**0**	**0**	**-600 000**
SUM NETTO TILTAK	**-600 000**	**0**	**0**	**0**	**-600 000**

Tiltak	068: 445 - kommunal andel veterinærvakt				
Beskrivelse	Lyngen kommune har ansvar for vetrinærvaktordningen i Lyngen og Storfjord. Lyngen kommune gikk inn avtale om videreføring av slik ordning med Lyngen Veterinærsenter fra 2018. Avtalen har en varighet til 2022. Kommunen mottar øremerkede midler til å dekke godtgjøring for utførelse av vaktene. Lyngen veterinærsenter varslet våren 2019 at de ikke lenger kan regne med en av de som skulle ta vakter. Belastningen på de to siste blir da så stor at det ikke lenger er forsvarlig. Kommunene har ansvar for å organisere en klinisk veterinærvakt. Ordningen med veterinærvakter er etablert i henhold til lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelse-personell § 3 a. Lyngen kommune har derfor hatt samtaler med Lyngen Veterinærsenter om hvordan situasjonen kan løses. Veterinærsenteret har på bakgrunn av dette gått ut med utlysning etter en ekstra ansatt. Da grunnlaget utenom veterinærvatordningen ikke vurderes å være så stort at det ville kunne være fult opp med oppdrag til den siste veterinæren, ser en behov for å gå inn med en kommunal egenandel for å sikre vaktordningen.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Jordbrukssjef (445)				
1.13500.329.0 TJEN.KJØP FRA ANDRE KOMM	105 660	105 660	105 660	105 660	422 640
Sum utgifter	**105 660**	**105 660**	**105 660**	**105 660**	**422 640**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**105 660**	**105 660**	**105 660**	**105 660**	**422 640**
SUM NETTO TILTAK	**105 660**	**105 660**	**105 660**	**105 660**	**422 640**

Tiltak	069: 445 - Nord Troms interkommunale skadefellingslag				
Beskrivelse	Ordningene med skadefellingslag er en mellom ordning der Staten lønner skadefellingsoppdrag etter Rovviltforskriftens §9a, mens kommunene har ett arbeidsgiveransvar. I 2016 vedtok Lyngen kommune å overta vertsrollen for det interkommunale skadefellingslaget i Nord Troms. Lyngen kommune bevilget 100.000 kr til skadefellingslaget. I Nord Troms regionråd ble det vedtatt at de andre Nord Troms kommunene skulle bidra med kr. 15.000,- hver til administrering av laget. Dette utgjør en sum på kr. 175.000,-. Dette skal dekke alle lønnsutgifter, kjøreregninger, kurs, fagdager mv. For de interkommunale fellingslagene er det den kommunen som får tildelt skadefellingstillatelsen som betaler ut godtgjøringen (Lyngen kommune). For hver endt skadefellingsoppdrag søker kommunen Fylkesmannen om dekning for direkte og dokumenterte kostnader ved oppdraget. Lokale fellingslag kan søke om dekning for direkte og dokumenterte kostnader ved oppdraget, begrenset oppad til kr 30 000,-. Det er ikke anledning til å benytte bevilgningen til lønnskostnader, dekning av administrative utgifter for kommunen mv. i tilknytning til lokalt organiserte jegere i forbindelse med iverksetting av fellingstillatelser. Det kan imidlertid ytes godtgjøring til kommunale og interkommunale fellingslag ved fellingsforsøk iht. § 9a. Ordningen innebærer at en kommune kan utbetale godtgjøring til fellingslag ved forsøk på skadefelling. Klima- og miljødepartementet har fastsatt en døgnsats på kr 1 600,- pr. døgn pr. deltaker. Kommunen kan betale ut godtgjøring inntil døgnsatsen pr. deltaker etter rapport (timelister) fra fellingsleder. Da den økonomiske rammen fra Miljødirektoratet har økt fra de satsene som var gitt i 2016 er det tilstrekkelig at Lyngen kommune tildeler 15.000 kroner på lik linje med de andre Nord Troms kommunene.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Jordbrukssjef (445)				
1.13500.329.0 TJEN.KJØP FRA ANDRE KOMM	15 000	15 000	15 000	15 000	60 000
Sum utgifter	**15 000**	**15 000**	**15 000**	**15 000**	**60 000**

Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**15 000**	**15 000**	**15 000**	**15 000**	**60 000**
SUM NETTO TILTAK	**15 000**	**15 000**	**15 000**	**15 000**	**60 000**
Tiltak	**053: 447 - regodkjenning av skuterløyper**				
Beskrivelse	Det er behov for å få re-godkjent skuterløypene i kommunen. Til dette arbeidet må det settes av ressurser gjennom ansettelse av ekstrahjelp, alternativt gjennom konsulentbruk				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Skogmester (447)				
1.10302.329.0 LØNN ANNEN EKSTRAHJELP	200 000	0	0	0	200 000
Sum utgifter	**200 000**	**0**	**0**	**0**	**200 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**200 000**	**0**	**0**	**0**	**200 000**
SUM NETTO TILTAK	**200 000**	**0**	**0**	**0**	**200 000**
Kapittel : 1,5 Konsesjonskraftsalg					
Tiltak	**088: Økt bruk konsesjonskraft (Formannskapet)**				
Beskrivelse	Økt bruk av konsesjonskraft formannskapets forslag for å finansiere varige tiltak				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Kraftinntekter (541)				
1.15400.320.0 AVSETNING TIL DISP. FOND	-1 398 000	-750 000	-1 403 000	-1 393 000	-4 944 000
Sum utgifter	**-1 398 000**	**-750 000**	**-1 403 000**	**-1 393 000**	**-4 944 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**-1 398 000**	**-750 000**	**-1 403 000**	**-1 393 000**	**-4 944 000**
SUM NETTO TILTAK	**-1 398 000**	**-750 000**	**-1 403 000**	**-1 393 000**	**-4 944 000**
Tiltak	**076: 541-økt bruk av konsesjonskraft**				
Beskrivelse	For å finansiere nye varige tiltak				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Kraftinntekter (541)				
1.15400.320.0 AVSETNING TIL DISP. FOND	0	-823 497	-658 179	-759 492	-2 241 168

Sum utgifter	**0**	**-823 497**	**-658 179**	**-759 492**	**-2 241 168**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**0**	**-823 497**	**-658 179**	**-759 492**	**-2 241 168**
SUM NETTO TILTAK	**0**	**-823 497**	**-658 179**	**-759 492**	**-2 241 168**

Kapittel : 1,6 Driftsetaten					
Tiltak	**087: Ny fast stilling**				
Beskrivelse	Styrking fast stilling driftsetaten - Forslag formannskapet				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Driftssjef (600)				
1.10100.120.0 LØNN FASTE STILLINGER	773 000	773 000	773 000	773 000	3 092 000
Sum utgifter	**773 000**	**773 000**	**773 000**	**773 000**	**3 092 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**773 000**	**773 000**	**773 000**	**773 000**	**3 092 000**
SUM NETTO TILTAK	**773 000**	**773 000**	**773 000**	**773 000**	**3 092 000**

Tiltak	**082: Sommerarbeidsplasser(forslag fra F.skap)**				
Beskrivelse	Skal finansieres over næringsfondet				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Driftssjef (600)				
1.10301.120.0 LØNN SOMMERARBEIDSPLASSER	100 000	0	0	0	100 000
Sum utgifter	**100 000**	**0**	**0**	**0**	**100 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**100 000**	**0**	**0**	**0**	**100 000**
SUM NETTO TILTAK	**100 000**	**0**	**0**	**0**	**100 000**

Tiltak	**067: 620.11500.303 - Geodatanettverk Tromsøregionen**				
Beskrivelse	Tromsø, Balsfjord, Karlsøy, Lyngen og Storfjord planlegger å danne et fagmiljø innen Geodata og oppmåling. Dette for å styrke miljøet generelt i regionen innenfor dette fagfeltet. Det er avholdt innledende møter, og det vil i tillegg til kommunal egenandel også bli søkt om ekstern finansiering.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Oppmåling (620)				

1.11653.301.0 UTGIFTSDEKNING	30 000	0	0	0	30 000
Sum utgifter	**30 000**	**0**	**0**	**0**	**30 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**30 000**	**0**	**0**	**0**	**30 000**
SUM NETTO TILTAK	**30 000**	**0**	**0**	**0**	**30 000**

Tiltak	**022: 620.11951.303 - Økte årlige kostander - digitale plattformer kartløsninger**				
Beskrivelse	Det er over noen år nå vært en betydelig økning i kartløsninger som er mer eller mindre pålagte og påkrevet. Disse er også med på å forenkle saksbehandlingen.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Oppmåling (620)				
1.11951.301.0 EDB lisenser	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
1.11951.303.0 EDB lisenser	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Sum utgifter	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**400 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**400 000**
SUM NETTO TILTAK	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**100 000**	**400 000**

Tiltak	**042: 625.12705.301 - Interkommunal revisjon av miljø- og klimaplan**				
Beskrivelse	Interkommunal plan der Storfjord, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Kvænangen er med. Hver kommune vil få en kostnad på kr. 100 000,-. Dette foreslås lagt inn budsjett 2020.				
	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Plan (625)				
1.12705.301.0 KONSULENTER	100 000	0	0	0	100 000
Sum utgifter	**100 000**	**0**	**0**	**0**	**100 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**100 000**	**0**	**0**	**0**	**100 000**
SUM NETTO TILTAK	**100 000**	**0**	**0**	**0**	**100 000**

Tiltak	**065: 650.11500.339 - Lovpålagt kursing av konstabler og utrykningsledere**
Beskrivelse	Vi har hatt og vil ha en utskifting av konstabler og også utrykningsleder. Derfor er det behov for kuring av disse. I tillegg er det naturlige avganger ila noen år nå som gjør at vi må kurse opp noen på førerkort kl. C samt blålys.

	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Brannvern (650)				
1.11500.339.0 KURS/OPPLÆRING	250 000	150 000	150 000	0	550 000
Sum utgifter	**250 000**	**150 000**	**150 000**	**0**	**550 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**250 000**	**150 000**	**150 000**	**0**	**550 000**
SUM NETTO TILTAK	**250 000**	**150 000**	**150 000**	**0**	**550 000**

Tiltak	**072: 662. 345.11201 - Utbedre vei opp til vanninntaket på Elvevoll**
Beskrivelse	Utbedre en del av veien opp til damanlegget på Elvevoll. Kommunen holder masser og grunneiere holder maskiner. Dekkes inn gjennom økte kommunale avgifter

	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Vannforsyning (662)				
1.11201.345.0 ANDRE DRIFTSUTGIFTER	65 000	0	0	0	65 000
1.16400.345.0 ÅRSGEBYRER	-65 000	0	0	0	-65 000
Sum utgifter	**65 000**	**0**	**0**	**0**	**65 000**
Sum inntekter	**-65 000**	**0**	**0**	**0**	**-65 000**
Sum netto	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
SUM NETTO TILTAK	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tiltak	**026: 662.10500.345 - Rullerende vaktordning på vei, vann og avløp samt kommunale bygg**
Beskrivelse	Etter å ha fått oppgradert alle vannverk med nye og moderne renseanlegg samt fått installert SD anlegg for styring og overvåking av anleggene, er det behov for en døgnkontinuerlig vakttelefon. På denne vil en blant annet motta alarmer og annet info fra SD-anlegget. I tillegg vil en kunne benytte samme vakttelefon mot sårbare enheter som Åsen, hjemmesykepleien, utvalgte boliger etc. Det vil ikke være fritt frem for en innbygger å ringe denne. Dette må fortsatt gå via plan- og driftssjef. Det blir da ukentlige vakter på våre vaktmestre i 100 % stilling. Vaktordningen er da 24/7 og går da hele året dvs. 52 uker. Ledende vaktmester lager en vaktplan. I arbeidstiden er vakttelefonen også hos vedkommende som er på vakt, med da er det flere som er tilgjengelig og som følger med. Kostander med denne vakta er kr. 35 000 pr. år pr. person. Det vil si kr. 210 000 pr. år i vakttillegg samt kr. 15 000 i drift. Dette går på selvkostområdet ansvar 662 og 664 og en liten del på kommunale bygg. En vil samtidig fjerne ordningen med opprinnelig avtale som ligger til grunn i dag. Denne utgjør i dag kr. 108 000 pr. år. Denne avtalen går ut på at driftssjef kan ringe vaktmester på sin private telefon hele døgnet og hele året. Reell økning blir da kr. 123 000. Finansieres med økte kommunale avgifter

	2020	2021	2022	2023	Totalt

Sted	Ansvar: Vannforsyning (662)				
1.10500.345.827 Lønn beredskap, utrykning og bæregodtgj.	210 000	210 000	210 000	210 000	840 000
1.11201.345.0 ANDRE DRIFTSUTGIFTER	15 000	15 000	15 000	15 000	60 000
1.16400.345.0 ÅRSGEBYRER	-225 000	-225 000	-225 000	-225 000	-900 000
Sum utgifter	**225 000**	**225 000**	**225 000**	**225 000**	**900 000**
Sum inntekter	**-225 000**	**-225 000**	**-225 000**	**-225 000**	**-900 000**
Sum netto	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
SUM NETTO TILTAK	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tiltak	**024: 662.12400.340 - Økte kostnader med drift av SD-anlegget og de nye UV-anleggene**
Beskrivelse	Kostnader som serviceavtaler, tellerskritt på kommunikasjon mellom enhetene, kostnader med nye biler etc,

	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Vannforsyning (662)				
1.11302.345.0 LINJELEIE	15 000	15 000	15 000	15 000	60 000
1.11700.340.0 DRIVSTOFF	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
1.11700.345.0 DRIVSTOFF	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
1.11701.340.0 VEDLIKEHOLD BILER	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
1.11701.345.0 VEDLIKEHOLD BILER	5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
1.12400.340.0 SERVICEAVTALER	140 000	140 000	140 000	140 000	560 000
1.16400.345.0 ÅRSGEBYRER	-175 000	-175 000	-175 000	-175 000	-700 000
Sum utgifter	**175 000**	**175 000**	**175 000**	**175 000**	**700 000**
Sum inntekter	**-175 000**	**-175 000**	**-175 000**	**-175 000**	**-700 000**
Sum netto	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
SUM NETTO TILTAK	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Kapittel : 1,7 Dritsetaten - bygg	
Tiltak	**083: Tilskudd boligbygging**
Beskrivelse	Tilskudd til boligbygging - Formannskapet

	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Bolig og miljø (740)				
1.14705.283.0 ETABLERINGSTILSKUDD	500 000	0	0	0	500 000
Sum utgifter	**500 000**	**0**	**0**	**0**	**500 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**500 000**	**0**	**0**	**0**	**500 000**
SUM NETTO TILTAK	**500 000**	**0**	**0**	**0**	**500 000**

Tiltak	**010: 710.11201.222 - Bekjemping av skadedyr Hatteng skole**
Beskrivelse	Prosessen med å bekjempe skadedyr som sølvkre og sjeggkre må fortsette. Setter av kr. 50000 pr skadested til dette.

	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Hatteng skole (710)				
1.11201.222.0 ANDRE DRIFTSUTGIFTER	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Sum utgifter	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**200 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**200 000**
SUM NETTO TILTAK	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**200 000**

Tiltak	**014: 712.11201.222 - Bekjemping av skadedyr Skibotn skole**
Beskrivelse	Prosessen med å bekjempe skadedyr som sølvkre og sjeggkre må fortsette. Setter av kr. 50000 pr skadested til dette.

	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Skibotn skole (712)				
1.11201.222.0 ANDRE DRIFTSUTGIFTER	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Sum utgifter	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**200 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**200 000**
SUM NETTO TILTAK	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**	**200 000**

Tiltak	**051: 772.10750.273 - Renholdstilling til Valmuen**
Beskrivelse	Lyngsalpan vekst har sagt opp avtalen med kommunen knyttet til renhold av Valmuen. Det må da opprettes en 30 % stilling som renholder her.

	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Valmuen utleiebygg (772)				
1.10750.273.0 LØNN RENHOLD	126 000	126 000	126 000	126 000	504 000
1.10900.273.0 PENSJON	23 650	23 650	23 650	23 650	94 600
1.11250.265.0 Rengjøringsmateriell	15 000	15 000	15 000	15 000	60 000
1.12300.254.0 INN LEID VEDLIKEHOLD	-160 000	-160 000	-160 000	-160 000	-640 000
Sum utgifter	**4 650**	**4 650**	**4 650**	**4 650**	**18 600**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**4 650**	**4 650**	**4 650**	**4 650**	**18 600**
SUM NETTO TILTAK	**4 650**	**4 650**	**4 650**	**4 650**	**18 600**

Kapittel : 1,9 Finans	
Tiltak	**085: Finanskostnader økt inv.budsjett**
Beskrivelse	Økt investering formannskapet 5,1 mill.kr. Fiber til folket

	2020	2021	2022	2023	Totalt
Sted	Ansvar: Renter (950)				
1.15001.870.0 RENTER KOMMUNALBANKEN	125 000	112 500	100 000	90 000	427 500
Sum utgifter	**125 000**	**112 500**	**100 000**	**90 000**	**427 500**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**125 000**	**112 500**	**100 000**	**90 000**	**427 500**
Sted	Ansvar: Avdrag lån (960)				
1.15101.870.0 AVDRAG KOMMUNALBANKEN	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
Sum utgifter	**500 000**	**500 000**	**500 000**	**500 000**	**2 000 000**
Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum netto	**500 000**	**500 000**	**500 000**	**500 000**	**2 000 000**
SUM NETTO TILTAK	**625 000**	**612 500**	**600 000**	**590 000**	**2 427 500**

Tiltak	**090: Formannskapet innstilling til bruk av dispfond**
Beskrivelse	Tiltak finansiert med bruk av dispfond

	2020	2021	2022	2023	Totalt

Sted	Ansvar: Finanstransaksjoner (990)				
1.19400.880.0 BRUK AV UBUNDET DRIFTSFOND	-2 101 565	0	0	0	-2 101 565
Sum utgifter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum inntekter	**-2 101 565**	**0**	**0**	**0**	**-2 101 565**
Sum netto	**-2 101 565**	**0**	**0**	**0**	**-2 101 565**
SUM NETTO TILTAK	**-2 101 565**	**0**	**0**	**0**	**-2 101 565**

Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Storfjord					
Skatt på inntekt og formue	-43 079 000	-46 067 000	-46 067 000	-46 067 000	-46 067 000
Ordinært rammetilskudd	-99 212 000	-100 633 000	-100 633 000	-100 633 000	-100 633 000
Skatt på eiendom	-7 000 000	-8 000 000	-8 000 000	-8 000 000	-8 000 000
Andre direkte eller indirekte skatter	-7 100 000	-7 100 000	-7 100 000	-7 100 000	-7 100 000
Andre generelle statstilskudd	-337 800	-337 800	-337 800	-337 800	-337 800
Sum frie disponible inntekter	-156 728 800	-162 137 800	-162 137 800	-162 137 800	-162 137 800
Renteinntekter og utbytte	-1 980 000	-1 750 000	-1 750 000	-1 750 000	-1 750 000
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgifter	5 630 000	7 337 000	7 324 500	7 312 000	7 302 000
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	8 541 000	10 821 000	11 221 000	11 621 000	12 021 000
Netto finansinntekter/-utgifter	12 191 000	16 408 000	16 795 500	17 183 000	17 573 000
Dekning av tidl års regnskm merforbruk	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	3 631 895	2 853 546	3 177 549	2 690 367	2 599 054
Til bundne avsetninger	3 843 901	3 198 014	3 198 014	3 198 014	3 198 014
Bruk av tidl års regnskm mindreforbruk	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-5 252 369	-5 653 934	-3 552 369	-3 552 369	-3 552 369
Bruk av bundne avsetninger	-3 126 414	-3 509 662	-2 909 662	-2 909 662	-2 909 662
Netto avsetninger	-902 987	-3 112 036	-86 468	-573 650	-664 963
Overført til investeringsbudsjettet	0	0	0	0	0
Til fordeling drift	-145 440 787	-148 841 836	-145 428 768	-145 528 450	-145 229 763
Sum fordelt til drift fra skjema 1B	145 440 787	148 841 836	145 428 768	145 528 450	145 229 763
Merforbruk/mindreforbruk	0	0	0	0	0

	Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
	Storfjord					
	Netto driftsutgifter	145 439 987	148 813 036	145 399 968	145 499 650	145 200 963
	1,0 Politikk					
	Netto driftsutgifter	2 282 308	2 851 062	2 851 062	2 801 062	2 851 062
	1,1 Sentraladministrasjonen					
	Netto driftsutgifter	12 903 612	13 273 660	12 623 660	12 623 660	12 623 660
	1,2 Oppvekst og kultur					
	Netto driftsutgifter	49 145 371	51 243 553	51 127 003	51 022 285	50 823 598
	1,3 Helse pleie og omsorg					
	Netto driftsutgifter	72 169 908	74 066 121	73 765 061	74 019 461	74 019 461
	1,4 Næringsetaten					
	Netto driftsutgifter	3 551 833	3 892 409	3 692 409	3 692 409	3 692 409
	1,5 Konsesjonskraft					
	Netto driftsutgifter	-6 698 380	-7 701 945	-8 201 945	-8 201 945	-8 201 945
	1,6 Driftetaten					
	Netto driftsutgifter	5 749 786	7 261 602	6 628 019	6 628 019	6 478 019
	1,7 Driftsetaten- kommunale bygg					
	Netto driftsutgifter	9 950 835	8 426 880	7 415 005	7 415 005	7 415 005
	1,8 Avskrivninger					
	Netto driftsutgifter	0	0	0	0	0
	1,9 Finans					
	Netto driftsutgifter	-3 615 286	-4 500 306	-4 500 306	-4 500 306	-4 500 306
	Prosjekt					
	Netto driftsutgifter	0	0	0	0	0

Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Storfjord					
Brukerbetalinger	-5 216 780	-5 400 380	-5 400 380	-5 400 380	-5 400 380
Andre salgs- og leieinntekter	-22 454 051	-29 492 971	-30 439 846	-30 439 846	-30 439 846
Overføringer med krav til motytelse	-30 681 005	-26 322 637	-25 382 137	-24 940 737	-24 940 737
Rammetilskudd	-99 212 000	-100 633 000	-100 633 000	-100 633 000	-100 633 000
Andre statlige overføringer	-337 800	-337 800	-337 800	-337 800	-337 800
Andre overføringer	-865 948	-969 248	-969 248	-969 248	-969 248
Skatt på inntekt og formue	-43 079 000	-46 067 000	-46 067 000	-46 067 000	-46 067 000
Eiendomsskatt	-7 000 000	-8 000 000	-8 000 000	-8 000 000	-8 000 000
Andre direkte og indirekte skatter	-7 100 000	-7 100 000	-7 100 000	-7 100 000	-7 100 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-215 946 584	-224 323 036	-224 329 411	-223 888 011	-223 888 011
Lønnsutgifter	132 232 464	134 450 355	132 490 747	132 240 747	132 060 747
Sosiale utgifter	13 567 848	12 554 624	12 527 489	12 517 689	12 497 889
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	25 773 353	27 171 510	26 250 510	26 250 510	26 100 510
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	20 612 822	20 864 982	20 864 982	20 864 982	20 864 982
Overføringer	12 485 726	15 999 243	15 500 293	15 418 375	15 469 488
Avskrivninger	11 304 646	13 271 400	13 271 400	13 271 400	13 271 400
Fordelte utgifter	-13 642	-13 642	-13 642	-13 642	-13 642
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	215 963 217	224 298 472	220 891 779	220 550 061	220 251 374
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	16 633	-24 564	-3 437 632	-3 337 950	-3 636 637
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-1 980 000	-1 750 000	-1 750 000	-1 750 000	-1 750 000
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000
SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER (E)	-2 090 000	-1 860 000	-1 860 000	-1 860 000	-1 860 000
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	5 630 000	7 337 000	7 324 500	7 312 000	7 302 000
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	8 541 000	10 821 000	11 221 000	11 621 000	12 021 000
Utlån	110 000	110 000	110 000	110 000	110 000
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	14 281 000	18 268 000	18 655 500	19 043 000	19 433 000
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	12 191 000	16 408 000	16 795 500	17 183 000	17 573 000
Motpost avskrivninger	-11 304 646	-13 271 400	-13 271 400	-13 271 400	-13 271 400
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	902 987	3 112 036	86 468	573 650	664 963

Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-5 252 369	-5 653 934	-3 552 369	-3 552 369	-3 552 369
Bruk av bundne fond	-3 126 414	-3 509 662	-2 909 662	-2 909 662	-2 909 662
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-8 378 783	-9 163 596	-6 462 031	-6 462 031	-6 462 031
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	3 631 895	2 853 546	3 177 549	2 690 367	2 599 054
Avsetninger til bundne fond	3 843 901	3 198 014	3 198 014	3 198 014	3 198 014
SUM AVSETNINGER (K)	7 475 796	6 051 560	6 375 563	5 888 381	5 797 068
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	0	0	0	0	0

	Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
	1,0 Politikk					
	Sum inntekter	-23 225	-12 122	-12 122	-12 122	-12 122
	Sum utgifter	2 305 533	2 863 184	2 863 184	2 813 184	2 863 184
	Netto ramme	2 282 308	2 851 062	2 851 062	2 801 062	2 851 062
	1,1 Sentraladministrasjonen					
	Sum inntekter	-538 370	-538 370	-538 370	-538 370	-538 370
	Sum utgifter	13 441 982	13 812 030	13 162 030	13 162 030	13 162 030
	Netto ramme	12 903 612	13 273 660	12 623 660	12 623 660	12 623 660
	1,2 Oppvekst og kultur					
	Sum inntekter	-8 242 911	-8 153 161	-8 153 161	-8 153 161	-8 153 161
	Sum utgifter	57 300 482	59 158 914	59 042 364	58 937 646	58 738 959
	Netto ramme	49 057 571	51 005 753	50 889 203	50 784 485	50 585 798
	1,3 Helse pleie og omsorg					
	Sum inntekter	-25 245 422	-21 896 846	-20 956 346	-20 514 946	-20 514 946
	Sum utgifter	97 415 330	95 962 967	94 721 407	94 534 407	94 534 407
	Netto ramme	72 169 908	74 066 121	73 765 061	74 019 461	74 019 461
	1,4 Næringsetaten					
	Sum inntekter	-5 042 141	-4 833 641	-4 233 641	-4 233 641	-4 233 641
	Sum utgifter	5 842 312	5 374 388	5 174 388	5 174 388	5 174 388
	Netto ramme	800 171	540 747	940 747	940 747	940 747
	1,5 Konsesjonskraft					
	Sum inntekter	-8 918 779	-14 493 344	-14 993 344	-14 993 344	-14 993 344
	Sum utgifter	6 552 294	10 344 945	10 668 948	10 181 766	10 090 453
	Netto ramme	-2 366 485	-4 148 399	-4 324 396	-4 811 578	-4 902 891
	1,6 Driftetaten					
	Sum inntekter	-10 422 484	-10 922 732	-10 857 732	-10 857 732	-10 857 732
	Sum utgifter	16 792 219	18 527 148	17 828 565	17 828 565	17 678 565
	Netto ramme	6 369 735	7 604 416	6 970 833	6 970 833	6 820 833

	Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
	1,7 Driftsetaten- kommunale bygg					
	Sum inntekter	**-6 288 752**	**-7 228 482**	**-7 740 357**	**-7 740 357**	**-7 740 357**
	Sum utgifter	**16 239 587**	**16 015 362**	**15 515 362**	**15 515 362**	**15 515 362**
	Netto ramme	**9 950 835**	**8 786 880**	**7 775 005**	**7 775 005**	**7 775 005**
	1,8 Avskrivninger					
	Sum inntekter	**-11 304 646**	**-13 271 400**	**-13 271 400**	**-13 271 400**	**-13 271 400**
	Sum utgifter	**11 304 646**	**13 271 400**	**13 271 400**	**13 271 400**	**13 271 400**
	Netto ramme	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	1,9 Finans					
	Sum inntekter	**-161 729 283**	**-167 303 934**	**-165 202 369**	**-165 202 369**	**-165 202 369**
	Sum utgifter	**10 561 628**	**13 295 694**	**13 683 194**	**14 070 694**	**14 460 694**
	Netto ramme	**-151 167 655**	**-154 008 240**	**-151 519 175**	**-151 131 675**	**-150 741 675**
	Prosjekt					
	Sum inntekter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Sum utgifter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Netto ramme	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Prioriteringer	prosjektnr	Storfjord kommune Investeringsprogram 2020 - 2023	Funksjon	Tilskudd	Bruk av ubrukte lånemidler	Bruk av mva-komp.	Bruk av fonds-midler	Bruk av inntekt salg AM	Eksterne lån VAR	Eksterne lån 2020	2020	2021	2022	2023	Kommentar/fremdrift
		VANN OG AVLØP													
	1000	Oppgradering vannledning Vestersia.	345									500 000	500 000		
	1014	Nytt avløpssystem Skibotn, Apaja	353									400 000			Forprosjekt
	1015	Avløpsrenseanlegg Skibotn / Skibotn kloakk	350						11 000 000		11 000 000	3 000 000			
	1017	Oppgradering VA Hatteng	345 og 350						13 000 000		13 000 000	7 200 000	7 000 000		Tatt med videreføring til industriområdet i 2022
	1059	Utbygging av Olderelva som reservevann for Skibotn	345									300 000	3 000 000		
	1060	Knytte sammen Indre Storfjord og Elvevoll vannverk	345									300 000	5 400 000		
	1061	Rehabilitering VA ihht hovedplan	345 og 350						300 000		300 000	1 500 000	1 000 000	700 000	
	1085	Hansenskogen - utbygging VA	345 og 350		1 500 000						1 500 000				
	1086	Hansenskogen - utbygging vei og strøm	333		1 000 000						1 000 000				
NY		VA Oteren - videreføring							840 000		840 000				området ovenfor Hansenskogen
	1089	Trykkøkningstasjon for abbonenter i Tverrdalen	345						700 000		700 000				
	1090	Oppgradering VA-Hatteng, bru								8 450 000	8 450 000				Prosjekteringssum
NY		Forprosjekt nytt avløpsrenseanlegg Oteren/Hatteng										500 000			
	1088	Oppgradering av vanninntak Tverrdalen			4 500 000				1 000 000		5 500 000				Ovf fra 2019 - anbud er under vurdering
NY		Utskifting av tilføresledning til UV - Tverrdalen vannverk							1 000 000		1 000 000				
NY		Nødvannshandtering drikevann- nødvannstanker på henger							150 000		150 000	150 000			Ihht beredskapsplan
		VEIER													
	1092	Asfaltering av veier - Oldersletta boligfelt	333							1 815 000	1 815 000				Se prosjekt 1048,1049 startet opp 2019
	1004	Kommunale veier, oppbygging og grusing	333							0		1 500 000	500 000		
	1020	Trafikksikkerhetstiltak	332							600 000	600 000	3 100 000	2 000 000		
	1058	Vedlikehold av bruer ihht rapport	332							300 000	300 000	300 000			
	1108	Oppgradering vei ved Pharaouto	332							1 500 000	1 500 000				
	1109	Oppgradering av Solvoll og Kavelfossen bru ihht rapport	332									3 500 000			
NY		Oppgradering og asfaltering Horsnesveien										6 400 000			
NY		Opgradering og asfaltering Gammelveien Skibotn											4 900 000		
		BYGNINGER													
NY		Boligbygging i eget regi - Hatteng (Oldersletta 9)											4 000 000	3 500 000	Ordinære boliger
	1063	Ny avlastingsbolig på Skibotn	254	6 580 000	5 880 000					3 990 000	16 450 000				Tall fra budsj reg 50 % tilskudd 3 mill blir i 2019
	171	Kommunale boliger oppgradering	265							1 500 000	1 500 000	1 750 000	1 750 000		Mulighet for Husbanktilskudd
	1064	Kommuale bygg oppgradering	130							2 400 000	2 400 000	2 000 000	1 000 000		Økt ihht byggteknisk befaring
NY		Hatteng skole - oppgradering /utvidesle SFO og lærerværelse								2 600 000	2 600 000	2 600 000			Ihht byggteknisk befaring
	1026	Carporter Forebyggende	242									350 000			
	1048	Omsorgsboliger eldreomsorg med mulighet for heldøgns tjenester	261	12 550 000						12 550 000	25 100 000				
	1049	Omsorgsboliger rus/psykiatri med mulighet for heldøgns tjenester	261	5 800 000						5 800 000	11 600 000				
	747	Oppgradering Åsen gammel del	261	6 900 000	4 000 000					3 000 000	13 900 000				Estimert 50 % fullføret 2019
NY		Vaskerom/Lager Åsen								1 000 000	1 000 000				
	1065	Oppgradering av uteareal og trygge lekeplasser Skibotn	222							125 000	125 000	125 000			
	1066	Oppgradering av uteareal og trygge lekeplasser Hatteng	222							125 000	125 000	125 000			
	1110	Inventar og utstyr for omsorgsboliger eldre og Psyk/rus	261							1 450 000	1 450 000				
	1111	Inventar og utstyr for avlastningsbolig Skibotn	261							500 000	500 000				
	1112	Flytting av musikkbingen Hatteng skole	222									200 000			
	1023	Oppgradering av Samfunnshuset møteplassen - toalett	385		350 000					50 000	400 000				
NY		Oppgradering Samfunnshuset generelt								1 250 000	1 250 000	1 250 000			Søkt om tippemidler 700.000 utbetales etterskuddsvis
NY		Helsehuset. Tak, maling og etterisolering								1 000 000	1 000 000	1 000 000			
NY		Ombygging NAV til felles barnevern			400 000						400 000				
		Sluttarbeid Hatteng Basseng			800 000						800 000				sluttføring, innenfor tidligere vedtatt ramme
		BRANN													
	1068	Branntekniske tiltak etter byggteknisk befaring	130							550 000	550 000	550 000			
	1113	Ren og skitten sone Skibotn brannstasjon	339										1 500 000		
	1033	Brannstasjon Hatteng - ren og skitten sone			1 000 000					700 000	1 700 000	1 800 000			Økning fra 1,8 mill totalt til 3,5 mill
NY		Sekshjuling m/vannpumpe - øke beredskapen knyttett til skog og lyngbrann										250 000			
		KIRKE													
	1069	Forprosjekt utviding av Hatteng kirkegård	393							400 000	400 000				
	1070	Utviding av Hatteng kirkegård	393									8 000 000			
	763	Utvidelse av Skibotn kirkegård	393		1 500 000					1 000 000	2 500 000				Sluttføring 2020
	1071	Menighetsbygg m/toalett Hatteng	390									2 500 000			
	1114	Energiøkonomisering, bytte vinduer og male kirka utvendig	390									700 000			
	1115	Maling av kirkerommet	390									750 000			
		ANDRE TILTAK													
	961	EK-innskudd KLP	100					618 000			618 000	650 000	650 000	650 000	etter prognose fra KLP
	1073	Regulering boligfelt Skoleveien, Skibotn	283							400 000	400 000				
	1057	Digitalisering								1 000 000	1 000 000				Hovedvekt på å oppgradere infrastruktur
	1038	Nødstrømsagregat Helsehuset										1 000 000			
	1039	Helikopterlandingsplass Oteren			1 000 000						1 000 000				Grunnkjøp i 2019
	1098	Tilrettelegging og forprosjekt Skibotn kai/Skibotn industriområde								300 000	300 000	500 000			Forprosjekt
NY		Utfylling/utbygging Skibotn kai/Skibotn industriområde											10 000 000	5 000 000	Tallfestes eksakt etter prosjektering er gjenomført
NY		Regueringsplan inkl. eiendomsforhold Kvesmenes industriområde										500 000			
NY		Tilrettelegging og forprosjekt Kvesmenes industriområde											500 000		
NY		Utfylling/utbygging Kvesmenes industriområde												xx xxx xxx	Tallfestes etter prosjektering er gjenomført
NY		Oppgradering inventar - fellespott								200 000	200 000				
NY		Læremiddelpakke								600 000	600 000	200 000			Innføring av ny læreplan H2020 - nye bøker
NY		Inventar barnehager og skoler								200 000	200 000				
NY		Boligeområder og infrastruktur								400 000	400 000				Tomt helikopterplass (200') Øvrig grunnerver (200')
NY		Reguleringsplan - områdeplan Hatteng								350 000	350 000				Utsatt og sluttføring 2020
NY		Velferdsteknologi Hjemmetjenesten								370 000	370 000				Felles innkjøp i NordTroms
NY		Fiber til folket og næringslivet		1 100 000			2 000 000			5 000 000	8 100 000				1,1 mill i NKOM midler og 2 mill fra næringsfondet
		Mva-komp				18 719 240				-18 719 240					
				32 930 000	**21 930 000**	**18 719 240**	**2 000 000**	**618 000**	**27 990 000**	**42 755 760**	**146 943 000**	**55 450 000**	**43 700 000**	**9 850 000**	